virtual-project.eu

LOUISE PENNY

UN OM MAI BUN

Original: *A Better Man* (2019)

Traducere din engleză și note de:
DANIELA PURGARU

virtual-project.eu

2021

Capitolul unu

> Ce s-a întâmplat cu Clara Morrow? Era o artistă excelentă. **#MorrowENaspa**
>
> Faceți mișto? L-au lăsat să se întoarcă la Sûreté[{1}]? **#SûretéENaspa**

— *Merde*[{2}].

— *Merde?*

Myrna Landers se uită la prietena ei peste cana cu café au lait.

— Îmi pare rău, spuse Clara Morrow. Am vrut să zic futu-i. La naiba, fir-ar, futu-i.

— Eiiii, asta-i fata mea. Dar de ce?

— Nu poți să ghicești?

— Vine Ruth?

Myrna își roti privirea prin bistrou mimând panica. Sau, cine știe, poate că nu doar o mima.

— Mai rău.

— Nu se poate.

Clara îi dădu Myrnei telefonul, cu toate că proprietara librăriei știa deja ce urma să vadă.

Înainte de întâlnirea cu Clara, la micul dejun, își verificase contul de Twitter. Pe ecran, în văzul lumii, se afla cadavrul în răcire rapidă al carierei artistice a Clarei.

În timp ce Myrna citea, Clara a cuprins între mâinile ei mari și pătate cu vopsea cana cu ciocolată, *specialité de la maison*, și și-a întors privirea de la prietena ei către fereastra cu menou și micul sat quebecoaz aflat de dincolo de ea.

Dacă telefonul era un afront, fereastra era leacul. Chiar dacă nu o consola pe deplin, cel puțin era reconfortantă prin familiaritatea ei.

Cerul era gri și dădea semne de ploaie. Sau de lapoviță. De măzăriche ori de ninsoare. Drumul de pământ era plin de zloată și noroi. Petice de zăpadă se zăreau prin iarba îmbibată de apă. Sătenii ieșiți să-și plimbe câinii înaintau greoi cu cizmele lor de cauciuc, înfofoliți în straturi peste straturi de haine, în speranța de a ține aprilie la distanță de pielea și de oasele lor.

Doar că asta nu părea posibil. Cumva, după ce reușeau să supraviețuiască

unei alte ierni canadiene extrem de reci, primăvara timpurie le venea mereu de hac. De vină era umezeala. Și schimbările de temperatură. Și iluzia că de-acum vremea ar trebui să fie mai blândă.

Pădurea de dincolo se profila ca o armată de spectre iernatice cu membrele scheletice atârnându-le și ciocnindu-se unele de altele în adierea vântului.

Fumul de lemn ars plutea în derivă dinspre vechile case de piatră, cărămidă ori șindrilă. Un semnal către o putere superioară. Trimite ajutor. Trimite căldură. Trimite o primăvară adevărată, nu mizeria asta de zăpadă fleșcăită și ger care te zgârie pe creier. Zile cu zăpadă și căldură.

Aprilie în Québec era o lună a contrastelor nemiloase. A după-amiezilor sublime petrecute afară, cu un pahar de vin sub soarele strălucitor, și apoi cu alți treizeci de centimetri de zăpadă. O lună a blestemelor mormăite, a cizmelor înnoroite, a mașinilor care împroșcau și a câinilor care se rostogoleau și apoi se scuturau. Drept pentru care în dreptul fiecărei intrări apăreau modele complicate, din picăţele de noroi. Pe pereți. Pe tavane. Pe podele. Și pe oameni.

Aprilie în Québec era o furtună de rahat climatologic. O nebunie de proporții epice.

Dar ceea ce se petrecea dincolo de ferestrele ample era reconfortant în comparație cu ce puteai citi pe micul ecran al telefonului Clarei.

Fotoliile în care stăteau Clara și Myrna fuseseră trase lângă șemineul în care buștenii trosneau și aruncau roiuri de scântei în sus, prin coșul de piatră. Bistroul satului mirosea a lemn ars, sirop de arțar și cafea tare și proaspătă.

Clara Morrow trece prin perioada ei maro, citi Myrna. *Să spui că cele mai recente oferte ale ei sunt de rahat înseamnă să fii nedrept cu efluenții. Să sperăm că nu-i decât o etapă și nu sfârșitul.*

— Ah, spuse Myrna.

Lăsă telefonul jos și se întinse spre mâna prietenei ei.

— *Merde.*

•

— *Tabernac*[3]. Cineva de la Infracțiuni Grave tocmai a trimis un link. Ascultați.

Ceilalți agenți din sala de ședințe își îndreptară privirea către el, în timp ce le citea de pe telefonul mobil:

— *Aceasta este prima zi a lui Armand Gamache la Sûreté du Québec, după o suspendare de nouă luni, în urma unei serii de decizii necugetate și dezastruoase.*

— Dezastruoase? Ce rahat, zise unul dintre polițiști.

— Ei bine, e un rahat redistribuit de sute de ori pe Twitter.

Mai mulți agenți și inspectori s-au precipitat să-și găsească telefoanele și să le pornească, în timp ce aruncau priviri grăbite spre ușa deschisă. Asta așa, ca să fie siguri…

Era opt fără unsprezece minute, iar cei din departamentul Omoruri se adunau la ședința obișnuită de luni dimineață, pentru a discuta investigațiile în curs.

Cu toate că nu era nimic „obișnuit” în legătură cu ședința asta. Cu dimineața asta. Atmosfera din încăpere zbârnâia de tensiunea anticipării. Sporită și mai mult acum de ceea ce se revărsa din telefoanele lor.

— *Merde,* murmură o agentă. *După ce a atins apogeul puterii în funcția de superintendent-șef al Sûreté,* citi ea, *Gamache a abuzat imediat de ea, permițând ca, în mod deliberat, cantități catastrofale de opioide să ajungă pe străzi. El a fost retrogradat în urma unei anchete.*

— Habar n-au despre ce vorbesc. Totuși, nu-i chiar așa de rău.

— Mai e. *Ar fi trebuit să fie cel puțin concediat. Poate chiar judecat și aruncat în pușcărie.*

— Ah

— E o nebunie, zise una dintre ofițerii superiori scoțându-și telefonul ca să citească cu ochii ei. Cine scrie mizeriile astea? Nici măcar nu menționează că tot el le-a recuperat.

— Sper să nu vadă.

— Glumești? O să vadă.

În încăpere se așternu tăcerea, cu excepția clicurilor slabe care veneau dinspre fiecare dispozitiv. Asemenea sunetului pe care îl scoteau crengile aproape moarte ale copacilor, legănate în vânt.

Cuvinte erau murmurate în timp ce citeau. Cuvinte pe care bunicii lor le considerau sacre, dar care, acum, erau profanate. *Tabernac. Câlice*[{4}]. *Hostice*[{5}].

Un ofițer superior își lăsă capul în palme și își masă tâmplele. Apoi, după ce le coborî se întinse după telefon.

— O să scriu o replică.

— Nu. E mai bine dacă vine din partea conducerii. Superintendent-șef Toussaint o să-i pună la punct.

— Încă n-a făcut-o.

— O s-o facă. A fost pregătită sub Gamache. O să-i ia apărarea.

Într-un colţ îndepărtat, o agentă îşi privea telefonul cu o cută adâncă între sprâncene.

În timp ce toţi ceilalţi erau palizi, ea se îmbujora pe măsură ce citea, nu un text sau vreun mesaj de pe Twitter, ci un e-mail.

Deşi avea peste patruzeci de ani, Lysette Cloutier se număra printre cei mai noi recruţi de la Omoruri, fiind transferată de la departamentul de contabilitate al Sûreté. Îşi petrecuse ani la rând ţinând cu discreţie evidenţa bugetului, care în prezent depăşea un miliard de dolari, până când superintendent-şef Gamache îi remarcase munca şi fusese de părere că ar fi utilă în urmărirea criminalilor.

Nu era capabilă să ia urma unui ADN sau a unui suspect nici măcar pentru a-şi salva propria viaţă, dar se pricepea să adulmece banii. Şi, de multe ori, acest lucru ducea în acelaşi loc.

Toţi ceilalţi aflaţi în acea sală de şedinţe munciseră din greu ca să ajungă în cel mai prestigios departament al Sûreté du Québec.

Agenta Lysette Cloutier făcea tot ce-i stătea în putinţă să-l părăsească. Şi să revină la cifrele frumoase, sigure, previzibile, uşor de priceput. Departe de ororile zilnice, de violenţa fizică, de haosul emoţional provocat de crimă.

Cloutier alegea mereu acelaşi scaun la aceste şedinţe. Se asigura că stă întotdeauna cu spatele la panoul lung şi alb pe care erau lipite fotografii.

Se gândi la e-mailul pe care tocmai îl primise, tastă un răspuns şi apăsă butonul de trimitere, înainte să se răzgândească.

— Pe cât puneţi pariu că unele dintre mesajele astea de pe Twitter sunt de la Beauvoir? zise unul dintre agenţii mai tineri.

— Vrei să spui inspector-şef Beauvoir?

Toate capetele s-au răsucit către uşă. După care s-a stârnit agitaţie şi un zgomot de scaune împinse pe podea în timp ce toată lumea se ridica.

Isabelle Lacoste stătea în picioare, cu bastonul în mână şi ochii aţintiţi la tânărul agent. Apoi expresia i se îmbună şi începu să zâmbească în timp ce se uita în jur la chipurile familiare.

Ultima dată când participase la şedinţa de lunea dimineaţa o prezidase, în calitate de şefă la Omoruri. Acum, intră şchiopătând.

Rănile ei, deşi aproape vindecate, nu dispăruseră complet. Şi nu aveau să dispară niciodată.

Ofiţeri şi agenţi s-au îmbulzit în jurul ei pentru a-i ura bun venit, în timp ce ea încerca să le explice că de fapt nu revenise. Promovată superintendentă, se afla în clădire pentru a discuta despre momentul şi condiţiile reîntoarcerii

ei în serviciul activ.

Dar nu era o coincidență că se afla acolo în această zi de luni, toți cei aflați în încăpere știau asta. Nu era o zi ca oricare alta. Nu era o ședință ca oricare alta.

Se așeză pe un scaun din capul mesei și le făcu semn din cap celorlalți să ia loc și ei. Apoi se uită la tânărul agent care făcuse comentariul despre inspectorul-șef Beauvoir.

— La ce te refereai?

Vocea îi era calmă, dar stătea nefiresc de nemișcată. Agenții veterani de la Omoruri care serviseră sub inspectorul-șef Lacoste recunoșteau acea privire. Și aproape că-l compătimeau pe tânărul agent nesăbuit care s-a trezit în bătaia puștii.

— Mă refer la faptul că știm cu toții că inspectorul-șef Beauvoir pleacă de la Sûreté, spuse el. Că se mută la Paris. Dar asta abia peste câteva săptămâni. Ce va fi până atunci? Din moment ce Gamache se întoarce. Aș prefera mai degrabă să mă aflu într-un schimb de focuri decât să fiu inspectorul-șef Beauvoir și să vin azi la ședința asta. Pun pariu că și el simte același lucru.

— Ai pierde, zise Lacoste.

În încăpere se așternu liniștea.

E tânăr și prost, își zise Lacoste în sinea ei. Probabil tânjește după o glorie deznădăjduită. Știa că acest agent nu se aflase niciodată într-un așa-zis schimb de focuri. Însăși alegerea expresiei ridicole îl dăduse de gol. Nimeni dintre cei care au ridicat cu adevărat o armă, au ochit o altă ființă umană și au tras. Din nou și din nou. Și în care s-a tras. N-ar considera acest lucru glorie și nici nu l-ar numi schimb de focuri.

Și nici nu și-ar dori să se mai afle vreodată acolo.

Cei din încăpere care participaseră la ultimul raid se uitau la agent. Unii, cu indignare. Alții, însă, aproape cu nostalgie. Aducându-și aminte de vremurile când erau atât de tineri. Atât de naivi. Atât de nemuritori.

Cu nouă luni în urmă.

Se gândeau la după-amiaza aceea văratică. Din frumoasa pădure de lângă granița cu Vermont. La soarele care pătrundea printre copaci și le încălzea fețele.

Momentul acela ce părea suspendat undeva în aer, înainte ca tot iadul să se dezlănțuie.

Când armele au fost ridicate și s-a tras. Și s-a tras. Retezând vlăstarii. Retezând oamenii.

Țipetele. Duhoarea înecăcioasă și acră de fum de armă. De lemn și de carne arsă de gloanțe.

Inspectorul-șef Lacoste a fost prima care a căzut. Acțiunile ei îi oferiseră superintendentului-șef Gamache acel unic moment necesar pentru a acționa. Și asta a și făcut.

Isabelle Lacoste nu a avut însă ocazia să vadă faptele superintendentului-șef Gamache. Până atunci, își pierduse deja cunoștința. Dar aflase despre ele. Citise transcrierile investigației după ce el fusese suspendat.

Gamache supraviețuise evenimentelor din acea zi.

Doar pentru a fi redus la tăcere de propriii oameni.

Iar atacurile continuaseră, chiar dacă se întorsese la muncă.

Isabelle Lacoste, și fiecare ofițer veteran din acea încăpere, știa că deciziile luate de superintendentul-șef Gamache fuseseră îndrăznețe. Temerare. Neconvenționale. Și, indiferent ce susțineau mesajele de pe Twitter, extrem de eficiente.

Dar, la fel de bine, lucrurile ar fi putut să ia o cu totul altă întorsătură.

Fusese o lovitură de grație. Ultima acțiune disperată a celui mai înalt ofițer din Québec, care simțise că nu exista o altă opțiune.

Dacă Gamache ar fi eșuat, și pentru o vreme chiar așa păruse că avea să se întâmple, Sûreté ar fi fost schilodită, iar Québecul ar fi rămas fără apărare în fața violenței dintre bande, a traficului, a crimei organizate, a unui măcel.

Gamache ieșise învingător. Însă cu greu și plătind un preț.

Orice persoană rezonabilă care ia asemenea decizii s-ar aștepta la o consecință, indiferent de rezultat. Superintendentul-șef era un om rezonabil. Probabil bănuise că va fi suspendat. Investigat.

Dar se așteptase oare să fie umilit?

În propria lovitură de grație, cei din conducerea politică au decis să-și salveze pielea prin scoaterea carierei lui Gamache din rahatul în care se afla. Deși reabilitat în cursul anchetei, urma să i se propună un post pe care nu l-ar accepta. Inspector-șef la Omoruri. O poziție pe care o ocupase mulți ani. Una pe care i-o oferise lui Lacoste când fusese promovat la conducerea Sûreté. După ce ea a fost rănită, Jean-Guy Beauvoir preluase postul.

Era o retrogradare, conducerea o știa, pe care Armand Gamache nu avea cum s-o accepte. Umilința ar fi fost prea mare. Rana prea adâncă. Avea să-și dea demisia. Să se retragă. Să dispară.

Însă Armand Gamache refuzase să plece. Spre uimirea lor, el acceptase oferta.

Decăderea lui avea să atingă punctul culminant aici, în această încăpere. Astăzi.

Și se pare că urma să cadă, cu zgomot, chiar peste Jean-Guy Beauvoir.

Era opt fără șapte minute. Cei doi bărbați aveau să intre în curând. Amândoi cu titulatura de șef la Omoruri.

Și apoi?

Chiar și Isabelle Lacoste se surprinsese aruncând o privire spre ușă. Întrebându-se. Nu se aștepta la necazuri, dar nu se putea abține să nu se gândească la ceea ce George Will numise „Evenimentul Ohio”.

În 1895 erau doar două automobile în tot statul. Și s-au ciocnit.

Nimeni nu știa mai bine decât Lacoste că lucrurile improbabile pot ajunge să se întâmple. Iar acum, a realizat că se pregătea pentru coliziune.

•

— E vina ta, spuse Ruth Zardo. N-ar fi trebuit să accepți așa ceva, dacă e să mă-ntrebi pe mine.

N-o întrebase nimeni.

— Ascult-o p-asta, continuă poeta vârstnică, citind de pe telefon. *Contribuția Clarei Morrow este răsuflată, lipsită de originalitate și banală.* Au omis clișeistică și monotonă. Sau poate că scriu despre asta undeva mai departe.

— Cred că ajunge, Ruth, zise Reine-Marie Gamache.

Își privi ceasul. Aproape opt. Se întrebă cum se simțea soțul ei. Pentru că nu trebuia să fii savant ca să-ți dai seama cum se simțea Clara.

Prietena ei avea cearcăne și era trasă la față. Și puțin pictată. Avea urme de roșu cadmiu și ocru ars pe față și în păr.

Clara era îmbrăcată ca de obicei, în jeanși și pulover. Succesul de care se bucura ca artistă nu-i schimbase gusturile în materie de modă. Oricare ar fi fost ele. Poate pentru că recunoașterea venise târziu în viața Clarei. Trecută bine de patruzeci de ani, lucra de decenii în studioul ei, creând opere care treceau neobservate.

Cel mai răsunător succes al ei fusese seria „Uterul Războinic”. Vânduse unul. Ei înseși. Și i-l dăruise soacrei. Transformându-și astfel propria artă în armă. Și propriul uter.

Apoi, după o seară petrecută la bistrou împreună cu prietenele din sat, Clara se întorsese în studioul ei și începuse ceva diferit. Portrete. Picturi în ulei. Ale acelor femei.

Le pictase așa cum erau în realitate, cu încrețiturile, umflăturile și ridurile

lor. Dar ceea ce surprinsese cu adevărat în tuşele ei îndrăzneţe erau sentimentele lor.

Portretele produseseră o explozie pe scena artistică, fiind lăudate pentru caracterul lor revoluţionar. Pentru că aduceau înapoi o formă tradiţională, dar revitalizată. Portretele ei erau luminoase. Exprimau bucurie. Erau vibrante. Uneori tulburătoare, când singurătatea şi tristeţea, nerafinate, de pe unele chipuri ieşeau în evidenţă.

Portretele ei feminine erau provocatoare, îndrăzneţe, cutezătoare.

Iar acum, în această dimineaţă de aprilie, multe dintre acele femei i se alăturaseră Clarei în bistrou. Aici îi celebraseră succesele. Astăzi, veniseră aici s-o consoleze.

— Pur şi simplu habar n-au despre ce vorbesc, zise Myrna. Nu-i decât răutate, rea intenţie.

— Dar dacă i-am crezut când le-au plăcut lucrările n-ar trebui să-i cred şi acum? întrebă Clara. De ce atunci aveau dreptate, iar acum se înşală?

— Dar ăştia nu sunt critici de artă, interveni Reine-Marie. Pun pariu că majoritatea nici n-au văzut expoziţia.

— Criticul de artă de la *New York Times* tocmai a postat ceva, raportă Ruth. Spune că, având în vedere acest dezastru, o să revină asupra lucrărilor tale anterioare ca să vadă dacă nu cumva s-a înşelat asupra lor. Rahat. Sper că nu se referă la portretul pe care mi l-ai făcut mie.

— Futu-i, futu-i, futu-i[{6}], bombăni Rosa.

Rața stătea în poala lui Ruth şi părea iritată. Dar rațele par mereu așa.

— O să fie bine, zise Myrna.

— Pe-asta o cred, spuse Clara, trecându-şi degetele prin părul des care îi stătea acum ridicat, făcând-o să arate ca o nebună.

În mod pervers, Ruth, care aproape sigur era nebună, arăta perfect stăpână pe sine.

— Partea bună e că nimeni n-o să-ţi vadă mizeriile, zise Ruth. Cine se duce la o expoziţie de miniaturi? De ce naiba ai fost de acord să contribui la o expoziţie de grup cu picturi micuţe în ulei? Asta pictau femeile de societate plictisite în anii 1700.

— Şi multe erau mult mai pricepute decât omologii lor bărbaţi, spuse Myrna.

— Sigur, răspunse Ruth. De parc-ar putea să fie adevărat.

Rosa îşi dădu peste cap ochii ei de rață.

— Tu pictezi portrete pe pânze mari, insistă Ruth. De ce să faci peisaje

micuțe?

— Am vrut să mă autodepășesc, zise Clara.

— Făcând miniaturi? întrebă Ruth. Puțin cam ironic.

— Ai văzut lucrările Clarei? o chestionă Reine-Marie.

— Nu trebuie să le văd. Pot să le miros. Miros a…

— Poate-ar fi mai bine să arunci un ochi înainte să comentezi.

— De ce? Aparent, sunt răsuflate și banale.

— Tu scrii aceeași poezie la nesfârșit? întrebă Myrna.

— Nu, sigur că nu, răspunse Ruth. Dar nici nu-ncerc să scriu un roman. Toate sunt cuvinte, dar eu știu la ce-s bună. La ce-s grozavă.

Myrna Landers oftă și își mută greutatea considerabilă în fotoliu. Oricât de mult tânjea să se contrazică cu Ruth, nu putea s-o facă. Realitatea era că bătrâna lor vecină bețivă și împrăștiată din Three Pines era genială ca poetă. Nu și ca ființă umană.

Ruth scoase un sunet care ar fi putut fi pus pe seama râsului. Sau a unei indigestii.

— Vă zic eu ce-i amuzant. Voi vă dați de ceasul morții încercând să faceți ceva diferit, în timp ce Armand își distruge cariera acceptând să se întoarcă și să facă același lucru.

— Nu se dă nimeni de ceasul morții, zise Reine-Marie aruncând din nou o privire la ceas.

•

Atmosfera din sala de ședințe era tensionată.

— Și cum o să funcționeze lucrurile? întrebă unul dintre agenți. O s-avem doi inspectori-șefi?

Se uitară la superintendenta aflată în vizită.

— *Non.* Inspectorul-șef Beauvoir va fi la conducere până când va pleca la Paris.

— Și Gamache va fi…? întrebă alt agent.

— Inspectorul-șef Gamache. E o tranziție de câteva săptămâni, asta-i tot, spuse Lacoste încercând să pară mai încrezătoare decât era de fapt.

— E un lucru bun. Vor exista doi conducători cu experiență.

Însă bărbații și femeile din încăpere nu erau idioți. Un conducător puternic era un lucru excelent. Cu doi, se ajungea la lupte pentru putere. La ordine contradictorii. La haos.

— Au colaborat ani în șir, spuse Lacoste. Nu vor avea probleme să lucreze împreună acum.

— Nu v-ar deranja să primiți ordine de la cineva care v-a fost subordonat?

— Sigur că nu.

Dar, în ciuda supărării ei, Lacoste știa că era o întrebare legitimă.

Ar putea Beauvoir să-i dea ordine fostului său șef și mentor? Și, mai mult decât atât, ar putea fostul superintendent-șef să le primească? Oricât de respectuos ar fi fost, Gamache se obișnuise să se afle într-o funcție de conducere. Superiorul lui Beauvoir.

— Dar nu-i numai asta, nu-i așa? spuse un ofițer superior.

— Mai e și altceva? întrebă un agent.

— Nu știți?

Ofițerul privi în jur, evitând în mod intenționat, după câte se părea, avertismentul din privirea lui Lacoste.

— Gamache nu-i doar șeful lui Beauvoir. E și socrul lui.

— Glumești, zise agentul, știind că ofițerul nu glumea deloc.

— *Non.* Beauvoir e însurat cu fiica lui Gamache, Annie. Au și un copil.

Cu toate că legătura personală dintre Gamache și Beauvoir nu era tocmai un secret, cei doi bărbați nici nu se străduiseră să o facă publică.

Din celălalt capăt al mesei se auzi un pufnet, iar un agent își ridică ochii din telefonul mobil.

— Chiar sunt porniți să-l hăituiască. Ia auziți aici…

— *Non,* spuse Lacoste. Nu vreau s-aud.

În dreptul ușii era mișcare.

Își îndreptară privirile într-acolo și săriră în picioare.

Ofițerii superiori salutară. Cei mai tineri păreau pe moment luați prin surprindere.

Unii dintre cei aflați în încăpere nu-l văzuseră niciodată pe Armand Gamache în carne și oase. Alții, nu-l mai văzuseră de luni bune. Din acea după-amiază fierbinte de iulie, din pădure. Când aerul devenise îmbibat de duhoarea fumului de armă și de strigătele celor răniți. Atunci, când atmosfera se limpezise în sfârșit, îl văzuseră pe șeful Sûreté cu arma în mână. Târând un corp prin pădurea frumoasă.

Știuse oare Gamache în acea dimineață de vară, când își îmbrăcase cămașa albă, costumul și cravata, că așa avea să sfârșească ziua? Cu sânge pe haine? Și pe mâini?

Își începuse acea zi sufocantă ca superintendent-șef la Sûreté du Québec. Un conducător sigur pe el. Deloc încântat, dar dedicat, în cazul unui curs periculos al acțiunii.

Apoi, în acea după-amiază, ieșise din pădure dărâmat.
Iar acum se întorsese. Un om mai rău?
Erau pe cale să afle.

Capitolul doi

Bărbatul pe care îl văzură stând în dreptul uşii era trecut bine de cincizeci de ani. Înalt, dar nu greoi, ci robust. Proaspăt bărbierit. Şi cu toate că nu era chipeş în sensul clasic al cuvântului, era mult mai atrăgător, şi cu siguranţă mai distins, faţă de ceea ce le dăduseră de înţeles agenţilor mai tineri fotografiile care circulau pe reţelele sociale în acea dimineaţă.

Părul lui Armand Gamache, pe vremuri închis la culoare, era în mare parte cărunt şi uşor ondulat. Avea tenul cuiva care petrecea ore bune în spaţii deschise, în păduri umede, în zăpadă până la genunchi, analizând cadavre. Şi urmărindu-i pe cei care le lăsau în urmă.

Avea înfăţişarea cuiva care petrecuse ani buni asumându-şi o mare responsabilitate. Cântărind alegeri îngrozitoare.

Ridurile care îi brăzdau chipul vorbeau despre determinare. Despre concentrare. Despre griji de-a lungul anilor. Şi despre tristeţe. De-a lungul deceniilor.

Dar în timp ce agenţii îl priveau, Gamache zâmbi şi ei observară că ridurile cele mai adânci îi porneau din colţurile ochilor.

Riduri datorate râsului. Mult mai pronunţate decât cele provocate de îngrijorare şi de suferinţă. Cu toate că ele se întâlneau, se amestecau, se intersectau.

Apoi era cicatricea inconfundabilă, imposibil de omis, din dreptul tâmplei. Ca o carte de vizită. Un semn care îl definea. Întretăia urmele lăsate de griji şi pe cele datorate râsului. Şi spunea o poveste numai a ei.

Asta vedeau agenţii mai noi.

Pentru veterani, lucrurile stăteau altfel. Ei nu vedeau atât de mult pe cât simţeau.

Era tăcere şi era nemişcare în timp ce Armand Gamache stătea în prag şi-i privea întâlnindu-le ochii care, brusc, deveneau umezi.

Agenţii din încăpere nu crezuseră niciodată că se va întoarce. Nu la Sûreté şi cu siguranţă nu la Omoruri. Acest ofiţer superior alături de care lucraseră ani de zile. Care fusese mentorul celor mai mulţi dintre ei. Care îi învăţase cum să prindă criminali. Şi cum să nu se piardă pe ei înşişi în acest proces. Cum să fie ofiţeri excepţionali şi chiar bărbaţi şi femei mai buni.

La scurt timp după ce fiecare dintre ei fusese plasat la Omoruri îi luase, pe

rând, la o plimbare lejeră pentru a le împărtăși cele patru afirmații care duc la înțelepciune.

Fără să le mai repete vreodată.

M-am înșelat. Îmi pare rău. Nu știu. Am nevoie de ajutor.

Urmăriseră, incapabili să facă ceva, cum Gamache fusese pus la pământ. Și apoi aruncat deoparte.

Dar azi se întorsese. La ei.

Întotdeauna purta costum și cravată, și o cămașă albă, apretată, așa cum făcea și azi. Chiar și pe teren, în semn de respect față de o victimă sau de familia acesteia. Și ca un simbol al ordinii în fața haosului amenințător.

Părea neschimbat. Erau însă conștienți că asta era ceva superficial. Cine știa cu adevărat ce se afla în profunzime?

Gamache păși în sala de ședințe.

— *Bonjour*.

— *Bonjour*, *patron*, veni răspunsul.

Făcu un semn din cap, acceptând subtil saluturile, dând în același timp de înțeles că nu erau necesare.

— Superintendentă, nu m-așteptam să te găsesc aici.

I-a întins mâna, iar Isabelle Lacoste i-o luă. Un salut mult mai formal decât cel pe care îl schimbaseră între ei atunci când ea și familia ei fuseseră în vizită la familia Gamache, în Three Pines.

— Treceam prin zonă, spuse ea.

— Înțeleg, zise el și aruncă o privire spre ceasul de pe perete. Cred că prima ta ședință e peste o jumătate de oră.

Isabelle Lacoste zâmbi. Știa. Bineînțeles că știa. Că în dimineața aceea era acolo pentru o rundă de întrevederi cu diferite departamente. Și pentru a se hotărî spre care urma să se îndrepte la finalul concediului, peste câteva săptămâni.

Deși nu era chiar o coincidență faptul că își programase această întâlnire în prima dimineață în care inspectorul-șef Gamache revenea la muncă.

— Așa este. Încep de sus.

— De la serviciul curățenie?

— Sigur. O fată poate să viseze.

— Toți anii în care ai curățat mizeria în urma mea…

— Dau în sfârșit roade, *oui.*

El râse.

Gamache știa că Isabelle începea, de fapt, cu departamentul Infracțiuni

Grave. Ceea ce, prin urmare, avea s-o facă şefa lui.

— Poţi să-ţi alegi posturile, superintendentă. Oricare dintre ei ar fi norocos să te aibă.

— *Merci.*

Era cu adevărat mişcată de ceea ce-i spusese.

După care s-a întors şi i-a întins mâna tânărului agent din apropiere.

— Nu ne-am cunoscut. Eu sunt Armand Gamache.

Agentul îngheţă holbându-se la mână, apoi la chipul zâmbitor. La ochii lui.

Nu erau ochii unui idiot, aşa cum era numit în unele dintre mesajele de pe Twitter. Nici ai unui criminal cu sânge rece, după cum îl descriau altele.

În timp ce agentul se prezentă, simţi un iz foarte discret de lemn de santal şi trandafir.

— A, *oui,* spuse Gamache. Tu ai fost în echipa de securitate la Adunarea Naţională din oraşul Québec.

— *Oui, patron.*

— Stabilit la Montréal, aşa-i?

— Da, domnule.

Lăsându-l pe agent uşor uimit, şi mai mult decât ruşinat de ceea ce spusese mai devreme, Gamache ocoli masa. Prezentându-se celor pe care nu îi întâlnise. Schimbând câteva cuvinte cu ofiţerii care activaseră în trecut în subordinea lui.

Apoi privi în jur.

Scaunul din capul mesei era gol, iar Gamache se îndreptă într-acolo, în timp ce toţi ochii erau aţintiţi spre el. Trase apoi scaunul din dreapta acestuia, se aşeză şi le făcu celorlalţi semn să ia loc.

Ajunsese cu câteva minute mai devreme la şedinţă, ştiind că s-ar fi putea să fie nevoie să destindă atmosfera. Şi să răspundă la câteva întrebări. Să se dea la o parte din drum înainte de sosirea lui Jean-Guy Beauvoir.

Adevărul era că nu se aşteptase ca atmosfera să fie atât de neprielnică.

— Cred că vorbeaţi despre o postare de pe un blog, zise el.

Îşi scoase o batistă pentru a se şterge la ochi.

— Un mesaj de pe Twitter, de fapt, spuse agentul, iar cuvintele lui fură întâmpinate de privirile indignate ale celorlalţi.

— Nimic important, domnule.

Îşi puse telefonul pe masă.

— N-o să începem ascunzând adevărul unii de ceilalţi, nu? Era suficient

de important ca să vorbiți despre asta înainte de sosirea mea. Aș prefera să știu că nu sunt vorbit pe la spate de colegii mei.

Le întâlni privirile, apoi zâmbi.

— Știu că e jenant. Am citit unele dintre mesaje. Știu ce se spune. Că ar fi trebuit să fiu concediat. Că ar fi trebuit să fiu băgat la zdup. Că sunt incompetent, poate chiar la modul criminal. Așa e?

Nu mai zâmbea, dar nici nu era furios. Armand Gamache nu făcea decât să prezinte situația. Detensiona atmosfera expunând mizeria.

Se aplecă în față.

— Doar nu credeți că sunt genul sensibil, nu?

Clătinară din cap.

— Bine. Mă îndoiesc că o să citiți ceva ce n-am mai auzit până acum. Să dăm lucrurile pe față. O să vă răspund la întrebări o singură dată, apoi vom putea să lăsăm toate astea în urmă. *D'acord*?

Nefericitul tânăr își strângea telefonul în mână și își dorea ca întreaga clădire să se prăbușească chiar în acea clipă.

Nimeni nu ajunge în fruntea unei forțe polițienești atât de mari și de influente precum Sûreté dacă nu e ambițios. Și nemilos. Iar agentul era conștient de ceea ce trebuie să fi făcut Gamache pentru a accede în vârf. Dar la fel de bine știa și ce se spunea despre Gamache pe rețelele sociale. Că nu era cu nimic mai bun decât un sociopat.

Iar acum, acel bărbat îl privea fix. Invitându-l să calce în ceea ce era, aproape sigur, o capcană.

— Aș prefera să n-o fac, *patron.*

— Înțeleg.

Gamache își coborî vocea, cu toate că încă puteau să-l audă.

— Pe vremea când eram superintendent-șef, aveam în birou un afiș înrămat. Pe el erau scrise ultimele cuvinte ale unuia dintre poeții mei preferați, Seamus Heaney. *Noli timere.* E în latină. Știți ce înseamnă?

Se uită în jur prin încăpere.

— Nici eu nu știam, recunoscu el, când nimeni nu zise nimic. Am fost nevoit să caut. Înseamnă „Nu te teme".

Se întoarse din nou spre nefericitul agent.

— În meseria asta va trebui să faci lucruri care te sperie. S-ar putea să-ți fie frică, dar trebuie să fii curajos. Când îți cer să faci ceva, trebuie să ai încredere că la mijloc e un motiv întemeiat. Și trebuie să am încredere că o vei face. *D'acord?*

Agentul îşi coborî privirea spre telefon, apăsă pe el şi începu să citească.

— *Gamache este nebun. Un laş,* citi el.

Vocea îi era puternică şi fermă, dar faţa îi era de un roşu-aprins.

— *Ar trebui închis, nu trimis înapoi la datorie. Québecul nu este în siguranţă atâta timp cât el e acolo.*

Agentul îşi ridică privirea, ochii lui implorând să i se permită să se oprească.

— Sunt doar nişte comentarii, domnule. Răspunsuri la un articol. Ăştia nu sunt oameni reali.

Gamache ridică din sprâncene.

— Dacă nu cumva sugerezi că sunt boţi…

Agentul clătină din cap.

— Atunci sunt oameni reali. Sper doar că nu sunt quebecoazi.

— Acesta e din Trois-Rivières.

Gamache făcu o grimasă.

— Continuaţi. Mai are cineva vreun comentariu?

Făcură înconjurul mesei, citind din mesajele extrem de insultătoare.

— *Gamache nici măcar nu vrea să se întoarcă,* citi un alt agent. *Am auzit că a refuzat slujba. Nu-i pasă de oamenii din Québec. Nu-i pasă decât de el.*

Agentul îşi ridică privirea şi-i observă uşoara tresărire.

— Alţii spun acelaşi lucru. Că nu aţi vrut să vă întoarceţi la Omoruri. Ca să lucraţi cu noi. E adevărat?

— Parţial, da.

Niciunul dintre cei prezenţi în încăpere nu se aşteptase la acest răspuns. Toate telefoanele fură lăsate pe masă, în timp ce privirile erau aţintite asupra lui.

— Am refuzat într-adevăr oferta de a mă întoarce la Omoruri în calitate de inspector-şef, zise Gamache. Dar nu pentru că nu mi-am dorit-o.

— Atunci, de ce?

— Pentru că aveţi un conducător excepţional în persoana inspectorului-şef Beauvoir. Nu l-aş înlocui niciodată. Nu i-aş face niciodată asta nici lui, nici vouă.

Urmă un moment de tăcere în timp ce ofiţerii asimilau acest lucru.

— Vă întrebaţi dacă îmi doresc cu adevărat să mă aflu aici sau dacă am acceptat slujba pentru a le face în ciudă celor care mi-au oferit-o doar pentru a mă umili?

Acum se holbau la el, evident surprinşi de sinceritatea lui. Cel puţin cei

mai tineri.

Isabelle Lacoste şi alţi veterani priveau cu amuzament uimirea de pe chipurile lor.

— Aşa aţi făcut? întrebă un agent.

— Nu, am refuzat oferta când am crezut că inspectorul-şef Beauvoir va rămâne. Dar după ce mi-a spus că se angajează în domeniul privat, la Paris, am stat de vorbă cu el. Am discutat cu soţia mea şi am decis să accept funcţia.

Se uită în jur prin încăpere.

— Vă înţeleg îngrijorarea, dar nu m-aş afla aici dacă nu mi-aş dori. Să lucrez la Sûreté, în orice calitate, este un privilegiu. A fost cea mai mare onoare din viaţa mea. Nu mă pot gândi la o modalitate mai bună de a fi util sau la alţi oameni mai buni cu care să lucrez.

O spusese cu atâta convingere, cu o sinceritate atât de evidentă încât mottoul de pe legitimaţiile lor, de pe vehiculele lor, de pe insignele lor, căpătă brusc o semnificaţie reală.

Service, Intégrité, Justice.

Gamache îşi îndreptă atenţia spre panoul lung şi alb care acoperea un perete.

Venise în weekend, când era linişte, şi stătuse acolo, în sala de şedinţe, studiind dosarele. Fotografiile. Trecuse în revistă cazurile, chipurile de pe perete.

Ştia în ce punct se aflau investigaţiile şi ce făcuse fiecare anchetator principal… sau ce nu făcuse.

În acel moment toate privirile s-au îndreptat spre locul din spatele lui Gamache.

•

Când sosise, în urmă cu douăzeci de minute, Jean-Guy Beauvoir se dusese direct în birou şi închisese uşa. Nu era ceva ce făcea de obicei. În mod normal, uşa lui era larg deschisă. În mod normal, se îndrepta direct spre sala de şedinţe. În mod normal, el era singurul inspector-şef de la Omoruri.

Însă aceasta nu era o zi normală. De felul în care avea să decurgă următoarea jumătate de oră depindea felul în care aveau să arate lucrurile pe viitor.

Trebuia să se adune.

Cum vor reacţiona agenţii şi inspectorii lui odată cu revenirea nu doar a fostului lor inspector-şef, ci a unuia legendar? Un om care devenise o persoană publică.

Dar pentru Beauvoir situaţia era şi mai complicată, pentru că habar n-avea cum va reacţiona el însuşi. El şi Armand discutaseră, bineînţeles, despre acest lucru pe îndelete, însă teoria şi realitatea erau adesea foarte diferite. În teorie, totul urma să meargă fără probleme. El nu avea să fie intimidat şi tăios, aşa cum ştia că avea tendinţa să fie când se simţea nesigur. Nu avea să fie defensiv sau să recurgă la sarcasm.

Inspector-şef Beauvoir avea să fie sigur pe el. Calm. Stăpân pe şedinţă şi, mai vital, pe propria persoană.

Acesta era planul. Teoria.

Însă realitatea era aceea că în cea mai mare parte a carierei lui şi-o petrecuse lucrând alături de Gamache şi uşor în urma lui. În acest moment, îi venea natural, aproape instinctiv, să-i ofere lui Gamache ultimul cuvânt. Autoritatea.

Jean-Guy trase adânc aer în piept. Expiră profund. Şi se întrebă dacă ar trebui să-şi sune părintele spiritual, însă se decise să se limiteze la a repeta de câteva ori Rugăciunea serenităţii.

Deschise ochii când telefonul scoase un sunet familiar. Un e-mail de la Annie.

Eşti cu tata? Trebuie să vezi asta.

Apăsă pe link şi citi. Urmărind firul discuţiei. Mesaj după mesaj. Fiecare comentariu, fiecare replică. Ca o invocaţie şi un răspuns dement. O liturghie care o luase într-o direcţie greşită.

— Hristoase, mormăi el şi închise linkul.

Se bucura că soţia lui i-l trimisese. Ea era avocat şi înţelegea importanţa pregătirii şi documentării. Chiar şi atunci când era vorba despre lucruri, sau mai ales în acest caz, pe care nu vrem, de fapt, să le ştim.

Ceasul din faţa lui arăta opt fără un minut. Îşi frecă palmele transpirate de pantaloni şi se uită la poza de pe birou. Cu Annie şi Honoré. Făcută la casa lui Gamache, de la Three Pines. În fundal, neobservată pentru oricine altcineva, cu excepţia cuiva care ştia că se afla acolo, era o poză înrămată, pe bibliotecă. O fotografie de familie, plină de zâmbete, cu Annie, Honoré, Jean-Guy, Reine-Marie şi Armand.

Armand. Mereu acolo. Atât o mângâiere, cât şi o prezenţă de netăgăduit.

Respirând adânc, Jean-Guy îşi puse ambele mâini pe birou şi se împinse pentru a se ridica din scaun. Deschise apoi uşa şi ieşi, străbătând cu paşi mari imensul spaţiu deschis, trecând pe lângă birouri aproape goale, pe care zăceau îngrămădite rapoarte, fotografii şi laptopuri.

Intră în sala de ședințe.
— *Salut tout le monde.*
Toată lumea se ridică în picioare, inclusiv Gamache.
Fără ezitare, Jean-Guy întinse mâna, iar Armand i-o apucă.
— Bine ai revenit.
— *Merci,* spuse Gamache și încuviință. *Patron.*

Capitolul trei

Inspectorul-şef Gamache era, bineînţeles, cel la care se uitau prima dată. Căruia îi vorbeau. Căruia îi raportau. Aşteptând comentariile şi aprobarea lui, în timp ce treceau în revistă cazurile curente.

•

La rândul lui, Gamache îi ascultă cu atenţie, dar nu vorbi. În schimb, privi în stânga sa. Spre inspectorul-şef Beauvoir.

Pentru instrucţiuni.

Iar inspectorul-şef i le oferi. Cu calm, cu chibzuinţă. Puse întrebări clare, din când în când. Îndrumând, uneori insistând. Dar, în rest, doar ascultând.

Fără să fie defensiv sau irascibil.

Cu toate că, în realitate, supărarea pe care o simţea nu era deloc măruntă; însă nu pe Gamache era supărat. Nici măcar pe cei care-l anchetaseră. Doar pe situaţie. Şi pe superiori, pe care îi suspecta că procedaseră astfel în mod intenţionat. Asmuţiseră doi ofiţeri superiori unul împotriva celuilalt. De dragul forţei? *Non.* Pentru amuzament. Ca să vadă dacă pot provoca disensiuni între ei. Ca să transforme prietenii în duşmani, într-un fel de alchimie răutăcioasă.

Şi, poate, după cum sugera un uşor semnal de avertizare, pentru ceva mai mult decât distracţie.

În stânga lui, superintendenta Lacoste analiza toate acestea. Conştientă de forţele aflate în joc. Pe de o parte sperând la ce era mai bun, pe de alta pregătindu-se pentru coliziune.

Totuşi, pe măsură ce şedinţa continua, Jean-Guy Beauvoir scotea la iveală o latură a lui pe care ea nu i-o cunoscuse.

Îl văzuse dând dovadă de un curaj incredibil. De o loialitate acerbă. De tenacitate şi, de multe ori, de un angajament excepţional în găsirea criminalilor.

Ceea ce însă nu mai văzuse până atunci la acest om dinamic era reţinerea.

Până astăzi.

Undeva pe parcurs, probabil în pădurea aceea însorită din Québec, Beauvoir aflase care bătălii trebuiau purtate. Şi care nu. Ce conta şi ce nu conta. Care erau adevăraţii aliaţi şi care nu.

Intrase în pădure în postura de secund. Şi ieşise lider.

Era păcat, își spuse Lacoste în sinea ei, că acest lucru se întâmpla tocmai când el urma să părăsească Sûreté.

Trecură în revistă cazurile, unul câte unul, fiecare investigator-șef vorbind succint despre crima de care se ocupa. Prezentând noutățile din datele criminalistice și de la interogatorii. Motivele. Suspecții.

Ca de obicei, telefoanele mobile fuseseră oprite și puse deoparte, utilizarea lor fiind interzisă pentru bunul mers al ședinței.

Pe măsură ce ședința continua, investigatorii încetară să se mai uite la Gamache. Încetară să mai arunce priviri spre superintendenta Lacoste. Și își îndreptară întreaga atenție către inspectorul-șef Beauvoir. Care le-o oferi, la rândul său, pe a lui.

Acolo unde fuseseră operate arestări și urma să se ajungă în instanță, Beauvoir voia să știe ce părere avea Procuratura Regală despre cazul respectiv. Cu toate că, în realitate, știa deja. Nicio crimă nu ajungea în instanță fără ca inspectorul-șef Beauvoir să fie pe deplin conștient de punctele tari și de cele slabe ale cazului.

Întrebările lui erau pentru binele echipei.

Beauvoir stătea acum cu coatele rezemate pe masa lucioasă, cu mâinile încleștate, aplecat în față. Hotărât și concentrat. Spera că emană o aură de calm și de lider stăpân pe sine. Adevărul era că transmitea o senzație de energie. De vitalitate. De vigilență extremă.

În timp ce privea spre anchetatorii săi, ochii lui Jean-Guy Beauvoir erau strălucitori și încurajatori. Ochelarii pe care îi purta dădeau impresia că era mai în vârstă decât în realitate. La aproape patruzeci de ani, era mai tânăr decât mulți dintre investigatorii cu vechime din încăpere.

Cu douăzeci de ani mai tânăr decât cel din dreapta lui.

Zvelt și bine îngrijit, Beauvoir avea părul brunet, cu un început de încărunțire. Iar trupul lui, odinioară uscățiv, se împlinise ușor.

Pe când se apropia de sala de conferințe auzise câteva comentarii. Știa și din partea cui veneau. Nu era nicio surpriză. Aceștia erau agenții cu cea mai mare probabilitate de a pune întrebări.

Pe vremea când Gamache era superintendent-șef, Lacoste și Beauvoir se duseseră la el cerându-i ca aceiași agenți dificili să fie îndepărtați.

— Amintiți-vă ce s-a întâmplat înainte, spusese Beauvoir.

La Sûreté du Québec exista un „înainte” și un „după”. O linie trasată în memoria lor colectivă și instituțională, „înainte” fusese o perioadă a fricii. A neîncrederii. A dușmanilor deghizați în aliați. Vremuri marcate de o

brutalitate extinsă şi de nestăpânit. În care bătăile şi chiar crimele fuseseră permise de ofiţeri superiori.

Gamache condusese rezistenţa, asumându-şi un risc personal imens, şi acceptase în cele din urmă să devină el însuşi superintendent-şef.

Niciunul dintre cei care rămăseseră în picioare în Sûreté şi care trecuseră prin acea perioadă nu avea să uite vreodată ce fusese „înainte”.

— Trebuie să scăpăm de aceşti agenţi, spusese Lacoste. Au fost transferaţi la Omoruri când lucrurile au scăpat de sub control, doar ca să provoace probleme.

Gamache încuviinţase. Ştia că era adevărat.

Dar mai ştia şi că puţini erau mai loiali decât cei cărora li se dăduse o şansă.

— Păstraţi-i, spusese Gamache. Şi antrenaţi-i cum trebuie.

Aşa făcuseră. Iar acum, sub inspectorul-şef Beauvoir, acei agenţi deveniseră ei înşişi lideri. Întăriţi în luptă şi de încredere.

Ceea ce nu însemna că nu aveau propriile lor opinii, pe care erau dornici să le facă auzite.

Erau aceiaşi agenţi de la Omoruri pe care Beauvoir îi auzise punând la îndoială prezenţa lui Gamache chiar înainte de a intra în sala de şedinţe.

În timp ce şedinţa de luni dimineaţă se apropia de final, ceva îi atrase atenţia lui Beauvoir şi îşi îndreptă privirea de-a lungul mesei.

— Te plictisim?

Agenta Lysette Cloutier ridică privirea şi făcu ochii mari.

— *Désolée,* zise ea ţinând cu stângăcie telefonul.

Inspectorul-şef Beauvoir continuă s-o privească fix până când îl puse jos.

Şedinţa continuă, dar numai pentru un minut, înainte ca Beauvoir să se oprească din nou.

— Agent Cloutier, ce faci?

Deşi era evident ce făcea. Bufona telefonul. Din nou.

Îşi ridică privirea, agitată.

— Îmi pare rău. Îmi pare foarte rău, dar…

— E o urgenţă personală? întrebă Beauvoir.

— Nu, nu chiar. Nu cred…

— Atunci pune-l deoparte.

Îşi lăsă telefonul pe masă, apoi îl ridică din nou.

— Îmi pare rău, domnule, dar e ceva.

— Pentru noi?

— Nu ştiu. Poate.

Ultimul raport se apropia de final, iar cei prezenţi la şedinţă voiau să încheie şi să plece de acolo. Ceea ce însemna că voiau ca ea să lase jos blestematul de telefon şi să tacă.

Simţind toţi ochii aţintiţi asupra ei. Simţindu-şi inima bubuind în piept. În gât. În vena de la tâmplă, agenta Cloutier strânse telefonul şi vorbi:

— Un prieten mi-a trimis un e-mail. Fiica lui a dispărut. Nu s-a întors de sâmbătă seară.

— Unde? întrebă Beauvoir trăgând spre el un carneţel.

— În Eastern Townships.

— Câţi ani are?

— Douăzeci şi cinci.

Pixul lui se opri. Se aştepta la un copil. Era uşurat, dar şi uşor enervat.

Agenta Cloutier îşi dădu seama de acest lucru şi încercă să-l atragă de partea ei.

— Se ducea să-l viziteze, în nord, dar n-a mai ajuns.

— E măritată?

— Da.

— Ce spune soţul ei?

— Nimic. Homer, tatăl ei, l-a sunat de mai multe ori, dar Carl spune doar că nu-i nicio problemă şi să nu mai sune.

— Dar ea nu-i acasă?

— Se pare că nu. Carl nu vrea să zică unde este. Îi închide telefonul lui Homer. Acum, nu mai răspunde deloc.

Vorbea repede, încercând să nu omită nimic. Căutând pe faţa inspectorului-şef un indiciu de preocupare. Vreun semn că îi stârnise interesul.

— Unde locuieşte tatăl?

— La nord de Montréal. În Munţii Laurentini. Ste.-Agathe.

— A raportat dispariţia?

— Nu. A vrut să aştepte până azi.

Beauvoir o privi gânditor pe femeia de la capătul îndepărtat al mesei. Era, după ştiinţa lui, prima dată când agenta Cloutier vorbea la o şedinţă.

— Înţeleg de ce îţi faci griji, dar asta este o problemă locală. Las-o în grija detaşamentului local.

Beauvoir îşi îndreptă din nou atenţia spre inspectorul care îşi încheia raportul.

— Homer a sunat la Sûreté locală. Au trimis o maşină, dar n-au găsit nimic. Asta a fost ieri. Fiica lui e în continuare dispărută. Iar el începe să fie foarte îngrijorat.

— Atunci trebuie să completeze un raport pentru persoane dispărute. Îl poţi ajuta în acest sens.

Nu intenţionase să sune atât de aspru, dar existau delimitări clare ale atribuţiilor şi era mai bine să nu încalce teritoriul altcuiva.

— Vă rog, *patron*, spuse Cloutier. Pot să mă duc? Să arunc o privire?

Îşi dădea seama că inspectorul-şef Beauvoir era indecis. Că oscila.

— E însărcinată.

Cloutier îşi dădu seama că toată lumea se întorsese spre ea. Roşind vizibil, îşi menţinu privirea îndreptată spre inspectorul-şef.

Beauvoir se gândi din nou şi îşi cântări opţiunile.

Faptul că femeia era însărcinată n-ar fi trebuit să schimbe nimic. Nu şi în cazul lui Beauvoir, însă.

Dispărută. Gravidă. Un soţ care nu coopera.

Acestea erau semne îngrijorătoare. Semne de avertizare.

Lysette Cloutier nu era o criminalistă cu experienţă sau, ca să fie sincer, nici măcar una eficientă. Dacă ar fi lăsat-o să cerceteze, chiar şi pentru o zi, s-ar fi întors fără nimic. Poate pentru că nu era nimic de găsit.

Femeia dispărută probabil plecase în weekend. Îi spusese soţului ei că-şi vizitează familia, dar era de fapt cu prietenele ei. Sau cu un amant.

N-ar fi fost prima persoană care făcea aşa ceva.

— Ce să-i spun tatălui ei? insistă Cloutier. E foarte îngrijorat. Ea nu face aşa ceva.

— S-ar putea să n-o cunoască atât de bine pe cât crede.

— Dar îşi cunoaşte ginerele.

— Ce vrea să-nsemne asta?

— N-a spus-o niciodată direct, dar ştiu că nu-l place.

— Acesta nu-i motiv pentru a pune în mişcare resursele departamentului Omoruri, agent Cloutier.

— El bănuieşte că s-a întâmplat ceva rău.

Realiză că îi pierdea interesul. Îşi stoarse creierii încercând să găsească altceva de spus.

— Cum v-aţi simţi, domnule? Dacă propriul dumneavoastră copil n-ar ajunge acasă?

Îşi dădea seama că vorbele îl atinseră, dar nu aşa cum sperase.

Inspectorul-şef Beauvoir părea furios.

Lângă el, superintendenta Lacoste privea şi se pregătea pentru ce avea să urmeze. Până la urmă era o coliziune, dar nu cu Gamache. Inspectorul-şef Beauvoir era pe cale s-o zdrobească pe agenta Cloutier.

— Fiul meu este bebeluş, zise Beauvoir pe un ton rece. E o diferenţă.

— Dar atunci când îţi iubeşti copilul vârsta nu contează, nu-i aşa? Nu-i aşa? insistă ea abia venindu-i să creadă că făcea asta. Tot copiii tăi sunt.

Beauvoir se holba la ea, toţi cei prezenţi în încăpere ţinându-şi respiraţia în timp ce inspectorul-şef cântărea opţiunile.

— Cum se numeşte?

— Vivienne. Vivienne Godin.

Beauvoir notă.

— Şi soţul?

— Carl Tracey.

Dacă această Vivienne Godin dispăruse într-adevăr, atunci ceva rău se întâmplase, iar timpul era important.

Din păcate, Cloutier era un fel de Clouseau al lor. N-ar fi găsit-o pe femeie nici dacă stătea alături de ea la coadă pentru o Double Double la Tim Hortons.

Nu pentru că pe Cloutier n-ar fi dus-o capul, ci pentru că nu acesta era punctul ei forte. Nu pentru asta fusese adusă la Omoruri.

Cu o privire rapidă, Beauvoir se uită la ofiţerii adunaţi în jurul mesei. Cu toţii erau ocupaţi până peste cap cu investigaţii criminalistice. Cazuri în care chiar avuseseră loc crime, iar criminalii trebuiau găsiţi. Urgent.

Privirea lui poposi asupra singurului ofiţer căruia nu-i fusese repartizat niciun caz.

Doamne, îşi spuse Beauvoir, *chiar o să-i fac asta?*

— Vrei să lucrezi cu agenta Cloutier, să vezi dacă-i ceva acolo? Doar pentru o zi?

— Cu plăcere, spuse inspector-şef Gamache.

Capitolul patru

— Îmi pare rău, zise Beauvoir în şoaptă în timp ce ieşeau de la şedinţă.

— Pentru ce? întrebă Gamache.

— Ştii de ce, spuse Beauvoir şi arătă cu capul spre Cloutier, care era la biroul ei. În prima zi aici şi-a capsat actele de transfer de coapsă.

— Nu-i înarmată, nu? întrebă Gamache.

— Glumeşti?

— Face treabă? vru să ştie Gamache.

La urma urmei, decizia de a o transfera pe această agentă la Omoruri fusese a lui.

— Adevărul e că, dacă-i ţinută departe de străzi, de cetăţeni sau de orice obiect ascuţit, da.

— E bine de ştiut.

Gamache se uită la agenta Cloutier care stătea la biroul ei şi privea în gol. Încercă să-şi spună că se gândea, dar privirea ei lăsa să se înţeleagă că era paralizată de nehotărâre.

— *Noli timere,* zise Beauvoir rânjind.

— Eh. Mă rog, poate puţină *timere,* recunoscu Gamache.

Gândindu-se la agenta Cloutier îşi aduse aminte întrebarea ei.

Cum v-aţi simţi?…

Cum s-ar simţi el dacă fata lui, femeie în toată firea, femeie măritată, ar lipsi de o zi şi jumătate?

Ar lua-o razna. Ar spera şi s-ar ruga ca cineva să-i acorde atenţie. Ca cineva să-l ajute.

Insistenţa agentei Cloutier demonstrase curaj, întrebarea ei arăta empatie. Ambele erau extrem de valoroase, îşi spuse în sinea lui chiar în timp ce privea cum telefonul ei cădea pe jos. În coşul de gunoi.

Era emoţionată, asta era evident. În legătură cu femeia dispărută? Pentru că va lucra cu el? Din cauza eşecului? Sau mai era şi altceva?

— Am aranjat să fie instalată încă o masă de lucru în birou, spuse Beauvoir.

Fusese cât pe ce să spună în „biroul meu”, dar reuşise să se abţină.

— *Merci.* Apreciez că te-ai gândit la asta, dar aş vrea să stau aici.

— Serios?

Beauvoir privi în jur. Birourile erau aşezate toate laolaltă, faţă în faţă, două câte două. Unele ordonate, altele cu teancuri înalte de documente. Unele aveau o notă personală, cu fotografii de familie şi suveniruri. Altele erau antiseptice.

Gamache urmări privirea lui Beauvoir. Trecuseră ani, zeci de ani, de când stătuse ultima dată într-un spaţiu deschis de birouri. La un birou ca oricare altul.

Un investigator ca oricare altul.

Dincolo de umilinţa pe care o implica, de fapt era confortabil. Reconfortant, chiar. Altcineva era la conducere, iar el se putea concentra doar la ceea ce avea de făcut.

— Dacă eşti de acord, o să iau biroul ăla.

Arătă spre cel gol, de vizavi de Cloutier.

— E numai al tău.

Beauvoir puse mâna pe spatele lui Gamache şi spuse:

— Dacă ai nevoie de ceva sau vrei doar să vorbim, uşa mea e mereu deschisă.

Gamache recunoscu vorbele pe care le spunea proaspeţilor recruţi.

— Mai zi-mi o dată, când e ultima ta zi?

Beauvoir râse.

— Mă bucur că te-ai întors, domnule.

Gamache trase adânc aer în piept. Locul mirosea a transpiraţie. A cafea arsă pe fundul cafetierei. În fiecare zi. Ani în şir.

Pentru nişte oameni inteligenţi precum cei de la Omoruri era ciudat cum nimeni nu învăţase niciodată să închidă chestia aia. Sau să facă altă cafea.

Mirosea a hârtie, a dosare şi a picioare.

Mirosea familiar.

Când un tânăr şi emoţionat agent Gamache intrase acolo în prima lui zi la Omoruri, locul era o explozie de zgomot. De agenţi care ţipau unul la altul. De telefoane care ţârâiau. De maşini de scris care ţăcăneau.

Acum era un murmur de voci, vibraţia uşoară a telefoanelor mobile şi clicăitul încet al tastelor laptopurilor.

Plus ça change, plus c’est la même chose.

Cu cât lucrurile se schimbă mai mult, cu atât mai mult rămân la fel.

Deşi tehnologia se schimbase, slujba nu.

Criminalii continuau să omoare, iar agenţii de la Sûreté continuau să-i vâneze.

Abia atunci își dădu seama Gamache, în adâncul sufletului, cât de mult îi lipsise asta.

•

Părăsiră insula Montréal trecând cu mașina peste podul Champlain, spre țărmul sudic.

El stătea pe scaunul pasagerului, în timp ce Cloutier conducea. Sub ei, râul St. Lawrence era plin de gheață spartă, în timp ce primăvara își intra în drepturi. Râurile care brăzdau Québecul înghețau și se dezghețau, apoi înghețau din nou. Creând aglomerări masive de gheață. Râurile, umflate de zăpada topită și de aversele din aprilie, nu mai aveau unde să se ducă. Doar să se năpustească peste maluri.

Se întâmpla în fiecare primăvară, inundația. De data aceasta, însă, din câte își dădea seama, era diferit.

Gamache ura înălțimile, preferând să privească drept înainte ori de câte ori traversa impresionantul pod. Dar acum se forță să se uite în jos. Simțind că-l cuprinde amețeala apucă mânerul ușii și privi peste margine, la uriașele coloane zimțate din gheață care se îngrămădeau spre el, ridicându-se din râu. Cât putea cuprinde cu privirea din St. Lawrence, totul era numai gheață.

Crăpată și înălțându-se din apă. Cu vârfurile îndreptate spre ei.

Întorcându-se cu fața înainte își recăpătă suflul și cu fiecare respirație se ruga lui Dumnezeu ca vremea caldă să preia controlul și să topească enormele blocuri de gheață. Să topească blocajele. Să ușureze presiunea râurilor, înainte de a-și ieși din matcă.

Însă nu arăta promițător, își zise în sinea lui, în timp ce ștergătoarele îndepărtau zăpada apoasă de pe parbriz. Iar în față, cerul era sugrumat de nori.

— Spune-mi ce știi, îi zise agentei Cloutier.

— Vivienne Godin și Carl Tracey trăiesc la o fermă de la țară, nu departe de Cowansville. Înainte să plecăm, am făcut câteva săpături. Detașamentul local al Sûreté a trimis ieri pe cineva la ea acasă, după ce i-a sunat Homer. Au căutat, dar n-au găsit nimic. Nicio dovadă de violență.

— Și nici pe madame Godin.

— *Non.* Au fost chemați de trei ori la acea locuință în trecut, pentru violență domestică. Dar, de fiecare dată când au ajuns, madame Godin și-a retras plângerea și a refuzat să-i lase să intre.

Deci tatăl ei avusese dreptate, își spuse Gamache. Se petrecea ceva rău.

— Ofițerii nu mai au nevoie de o plângere oficială, zise el. Pot să facă o

arestare în cazul în care constată o dovadă de abuz.

— Da, dar cred că n-au fost destule dovezi.

— Deci nicio arestare?

— *Non.*

Călătoriră în tăcere, fiecare uitându-se afară la ziua gri și umedă. Gândindu-se.

Gamache, la această tânără femeie, Vivienne Godin. Cloutier, la tatăl lui Vivienne, Homer.

Când a dat să iasă de pe autostradă, Gamache a instruit-o să meargă mai departe.

— Trebuie să obținem cât mai multe informații înainte de a ajunge la ea acasă și de a vorbi cu soțul ei. O să avem o singură șansă, înainte să ne dea afară de pe proprietate. Trebuie să facem în așa fel încât fiecare întrebare să conteze. Ia-o pe următoarea ieșire, te rog, și mergi spre detașamentul local. Ei sunt cei care au preluat apelurile, nu?

— Da, dar am vorbit deja cu ei.

— A vorbi la telefon și a o face personal sunt două lucruri diferite. În plus, ține de respect. Asta-i teritoriul lor. N-ar trebui să dăm buzna și să începem să interogăm oamenii. Probabil o că aveam nevoie de ajutorul lor.

Câteva minute mai târziu, intrară în oraș.

— Aici, te rog, spuse Gamache arătând spre o stradă laterală și apoi către o clădire joasă cu emblema Sûreté pe fațadă.

Capitolul cinci

— *Bonjour.* Sunt inspector-şef Gamache, iar aceasta este agenta Cloutier.

Îşi strecură legitimaţia Sûreté sub separatorul din sticlă, iar recepţionerul o luă.

— Am dori să-l vedem pe comandantul Flaubert, *s'il vous plait.*

Bărbatul din spatele geamului, un civil, se uită la legitimaţie, apoi la ei şi arătă spre o bancă tare pe care stătea tolănit un beţiv.

— Aşteptaţi acolo.

— *Merci*, spuse Gamache şi se aşeză sub o fotografie a premierului Québecului, omul responsabil de demonizarea lui.

Îşi puse picior peste picior şi se lăsă pe spătarul băncii, aşteptând. Aparent, uitându-se în gol.

Cloutier se plimba prin încăpere verificându-şi mesageria, uitându-se la afişele, fotografiile, avertismentele şi elogiile de pe pereţi. La fotografiile cu echipa de hochei de la Sûreté. Apoi îşi verifică mesajele din telefon. Din nou.

În cele din urmă, o femeie ofiţer ieşi şi traversă grăbită holul de la intrare. Întinse mâna.

— Superintendent-şef…

— Inspector, o corectă Gamache întrebându-se de câte ori va trebui să facă acest lucru. Inspector-şef.

Se ridică în picioare.

— Brigitte Flaubert, spuse ea strângându-i mâna.

— Da, îmi amintesc, zise Gamache.

În postura de superintendent-şef, îşi propusese să viziteze fiecare detaşament din provincie. Ca să stea de vorbă cu comandantul şi mai ales cu agenţii. Să înţeleagă ce trebuia îmbunătăţit, în opinia lor.

— Îmi pare rău că v-am lăsat să aşteptaţi.

Comandantul Flaubert se uită la Gamache cu o privire curioasă, din ce în ce mai lipsită de formalism. Va trebui să se obişnuiască cu asemenea priviri, îşi spuse el.

Diferită de ocheadele curioase care îi erau aruncate în mod normal pe stradă, în timp ce trecătorii încercau să-i ia de undeva chipul familiar. Căutături care trădau mai degrabă dezaprobarea decât curiozitatea.

Flaubert aruncă o privire nemulţumită către recepţioner, căruia nu părea

să-i pese, apoi se întoarse către agenta Cloutier, pe care Gamache i-o prezentă.

— Vă rog să mă urmați, spuse Flaubert.

O urmară în partea din spate a secției, până în biroul ei, trecând pe lângă mese la care se aflau ofițeri ai Sûreté ce-și vedeau de muncă și care, la trecerea lor, își ridicară privirile spre ei și apoi și le coborâră.

Doar pentru a le ridica din nou. Realizând că bărbatul impunător cu canadiană nu era câtuși de puțin un străin, ci fostul șef al întregii forțe de poliție.

La rândul său, Gamache se uită în jur prin încăpere, întâlnind priviri care erau coborâte rapid.

Însă un ofițer îi atrase atenția. Era vânjos, dar nu gras. Cu o constituție solidă, stătea la biroul lui și, spre deosebire de ceilalți, nu își coborî privirea.

Gamache continuă să se uite în jur, dar nu înainte de a se gândi că îl știa pe acel bărbat. Că îl recunoștea de undeva.

Avea în jur de treizeci de ani. Părul brunet, tuns scurt. Cu o constituție de camion. Un metru optzeci, poate unu optzeci și cinci, bănui Gamache, deși era greu de spus așa, cum stătea jos.

Unde îl întâlnise pe acest ofițer? La academie? Oare îi fusese profesor? Oare îi înmânase o medalie? Pentru activitate? Pentru fapte deosebite? O distincție?

Gamache și-a zis că nu e vorba de asta. Și-ar fi amintit. Totuși, îl cunoștea pe acest bărbat.

În plus, era ceva în legătură cu ochii lui. În timp ce ceilalți ofițeri din încăpere păreau curioși, acesta îi dădea senzația că e precaut.

Comandatul le indică scaunele aflate de cealaltă parte a biroului ei și închise ușa.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă Flaubert.

Gamache își scoase haina și dădu din cap către agenta Cloutier, în semn că putea începe.

— Hmm. Ei bine, spuse ea încercând din răsputeri să se adune. Suntem interesați de o femeie din zonă. Vivienne Godin. Înțelegem că a dispărut.

Și a pus o fotografie cu Vivienne pe biroul comandantului.

Flaubert văzu o tânără. Părul castaniu, drept, prins într-o coadă la spate. Ochii îi avea de un albastru clar, aproape străpungător. Nu părea prea fericită, dar nici nervoasă sau supărată. Vivienne Godin părea mai degrabă golită de orice emoție.

Poate că era atrăgătoare în viața de zi cu zi, dar această fotografie scurgea toată viața din ea, lăsându-i trăsăturile frumoase aproape terne.

Comandantul Flaubert își ridică privirea de la ea, se uită de la unul la altul, apoi rămase cu privirea la agenta Cloutier.

— Îmi pare rău, n-o cunosc. Spuneți că e din zonă?

— Da. Măritată cu Carl Tracey.

— Ah. Pe Tracey îl cunosc.

Flaubert se duse la ușă și îl chemă pe un alt ofițer. Pe cel care îi atrăsese atenția lui Gamache când sosiseră.

— El este agent Cameron.

Gamache se ridică și văzu imediat că se înșelase. Acest bărbat nu avea un metru optzeci și nici măcar unu optzeci și cinci. Avea cel puțin un metru nouăzeci. Și o constituție formidabilă.

De la depărtare, chipul lui nu avea nimic remarcabil.

Dar din apropiere, lucrurile se schimbau. Ce era remarcabil la el erau cicatricile. Avea o linie care îi brăzda buza și o alta în dreptul sprâncenei stângi. Obrazul stâng îi era ușor aplatizat, la fel și nasul.

Gamache mai observă, deși era greu de trecut cu vederea, și inelul de pe degetul lui Cameron.

De acolo îl cunoștea.

— *Patron,* zise Cameron.

Gamache arătă spre inel.

— Un joc bun. Am fost acolo. Alouettes a recuperat. Ai avut câteva blocaje impresionante. Unul la finalul sfertului trei, nu-i așa? Care i-a permis quarterbackului să înscrie un touchdown.

— Așa este.

Cameron zâmbi, în timp ce mâna lui musculoasă o elibera din strânsoare pe cea a lui Gamache.

Rămase în picioare, apăsat de mica încăpere.

— A fost cu mult timp în urmă.

— Nu chiar atât de mult timp. Robert Cameron, *n'est-ce pas?*

— Bob. Da.

Acest bărbat fusese blocator la Montréal Alouettes. Îi ajutase să câștige Cupa Grey a Ligii Canadiene de Fotbal, cu câțiva ani în urmă.

Iar acum era la Sûreté.

Avea părul șaten tuns scurt, iar în ochi o privire concentrată. Ochii unui atlet. Întotdeauna atent la ce se afla în jurul lui. Pregătit să acționeze și să

reacţioneze.

O altă calitate utilă la un agent Sûreté, îşi zise Gamache. Atât timp cât a acţiona nu însemna a reacţiona exagerat. La un om de asemenea dimensiuni, putea fi brutal. Chiar fatal.

Cameron, însă, vorbea aproape şoptit. Vocea lui era profundă, sonoră, mai mult blândă decât slabă. Multor bărbaţi de dimensiunea lui le plăcea să domine, să se impună asupra fiinţelor mai mici. Să intimideze cu înălţimea şi cu statura lor masivă. Dar Bob Cameron părea dornic să-i liniştească pe oameni. Să încerce să se integreze într-o lume care nu e făcută pentru el.

Era şi afectuos, şi derutant. Pentru că Gamache îl văzuse pe acest om jucând fotbal.

Văzuse de ce era în stare Cameron. La ce se pricepea. Ce era evident că îi făcea plăcere. Şi asta nu însemna doar să blocheze şi să placheze. Ci să producă daune în carne şi la oase.

Gamache era încântat să constate că în afara terenului şi în uniforma Sûreté Bob Cameron nu era o brută înnăscută. De fapt, îi amintea lui Gamache de propriul său fiu, Daniel. Mai înalt decât tatăl său. Mai bine făcut. Dar blând şi grijuliu. Cu toate că exista şi cealaltă latură a lui.

Gamache ştia că era o nebunie să presupună că agentul Cameron avea aceleaşi calităţi ca şi fiul său, totuşi se surprinse că îl plăcea. Păstrând în acelaşi timp în minte imaginea cu blocajul pe stânga, în acţiune. Apucând adversarii. Trântindu-i la pământ.

— Bob, ştii ceva despre o femeie dispărută? întrebă comandantul. Vivienne…

— Godin, spuse Cameron. *Oui*. Tatăl ei a sunat ieri şi am vorbit dimineaţă cu o agentă din Montréal.

Se întoarse către Cloutier.

— Dumneavoastră?

— *Oui*.

— S-a mai întâmplat şi altceva? Ea n-a…

Ştia că Gamache revenise la Omoruri. Şi, la fel ca toţi cei din secţie, din Sûreté şi, probabil, din întreaga provincie, văzuse mesajele publicate pe reţelele sociale în acea dimineaţă.

Însă nu auzise să fi fost găsit un cadavru, cu atât mai mult acel cadavru.

— Nu, spuse Gamache. Dar ne-am gândit să aruncăm o privire, dacă eşti de acord.

— N-am nimic împotrivă, dar, aşa cum i-am spus şi tatălui ei, nu o

considerăm dispărută.

— De ce nu?

— După apelul lui, agenţii s-au dus la faţa locului. Au vorbit cu Tracey. Când i-au spus că soţia lui n-a ajuns acasă la tatăl ei se pare că a râs. A zis că nu era surprins. Că probabil ea era plecată cu vreun amant.

— Nu asta… începu Cloutier înainte ca Gamache să-i facă semn să tacă.

— Şi ei l-au crezut? întrebă el.

— Nu în totalitate, desigur. S-au uitat prin casă şi în anexe. Nu era nici urmă de ea. Maşina ei nu era acolo şi n-au constatat vreun semn de violenţă. Au fost nevoiţi să lase lucrurile aşa.

— Zici „ei”, rosti Gamache. N-ai fost şi tu?

— Nu. Am avut altă sarcină.

— Înţeleg, spuse Gamache. Am auzit că au fost plângeri pentru violenţă domestică.

— Da. Eu am răspuns la acele apeluri, însă madame Godin n-a formulat niciodată acuzaţii.

— Nu e nevoită s-o facă, îi atrase atenţia Gamache.

— Ştiu, dar a vrut să nu facem nimic. Ne-a rugat să plecăm.

— Madame Godin nu-i acasă şi nu-i cu tatăl ei, zise Gamache. Deci unde bănuieşti că s-a dus?

— Sincer?

— Da, te rog.

— Era evident abuzată. Eu am încercat să ajut. Prima oară când a sunat, i-am dat numărul de la adăpostul local.

— Crezi că s-ar putea să fie acolo? întrebă Cloutier.

— Am sunat şi am întrebat. Nu e. Cred că a plecat pur şi simplu. Probabil e ascunsă undeva într-un motel, încercând să stea cât mai departe posibil de Tracey.

— Atunci de ce nu s-a dus la tatăl ei? întrebă Cloutier.

— Poate că avea nevoie de nişte timp pentru ea.

Părea un răspuns ciudat de nesatisfăcător.

Gamache se gândi o clipă.

— Are telefon mobil?

— Nu. Nu este semnal acolo sus, în munţi.

— Nu pari prea îngrijorat, agent Cameron, spuse Gamache. O femeie abuzată dispare şi tu îţi vezi mai departe de treburile tale?

— Sunt îngrijorat, se răsti Cameron apoi dădu înapoi. Désolé.

Până la urmă nu-i chiar atât de încet la mânie, îşi zise Gamache.

— Da, sunt îngrijorat, spuse Cameron. Ştiu de ce-i în stare Tracey. Dar era plecată de doar câteva ore la momentul respectiv. Aveam de gând s-o las până azi la prânz, apoi să alertez la persoane dispărute.

Se uitară la ceas. Era zece şi jumătate dimineaţa.

— Vă supăraţi dacă vă întreb de ce sunteţi aici? întrebă el. Cum aţi aflat despre asta?

— Tatăl ei mi-a trimis un e-mail în dimineaţa asta, zise Cloutier. Suntem prieteni vechi.

— Deci e ceva neoficial? întrebă Cameron.

— O, nu, răspunse Gamache. E oficial. Poate că ai dreptate şi e în siguranţă într-un motel. Dar hai să fim siguri.

Se întoarse spre comandant.

— Puteţi trimite o alertă, vă rog? Şi vă rog să vă asiguraţi că informaţia ajunge la toate adăposturile din provincie.

— *Oui, absolument.*

— Ce v-au spus prietenii ei?

— N-am întrebat, răspunse Cameron.

— De ce nu?

— Pentru că nu era o anchetă activă, spuse Cameron. Uitaţi, dacă Vivienne are nevoie să petreacă ceva timp departe, eu unul n-o învinovăţesc. N-o să încep s-o urmăresc pentru soţul ei.

— Dar nu-i pentru el, spuse Cloutier. E pentru tatăl ei. O aştepta sâmbătă seară. Acum e luni. Nu crezi că l-ar fi sunat până acum, dacă era în siguranţă?

— Poate că i-e frică şi de el, zise Cameron. Poate nu se înţelegeau bine.

— Atunci de ce-ar fi spus că se ducea la el? Trebuie să fi avut probleme. Unde să se fi dus? Unde s-ar fi simţit în siguranţă?

Gamache bănuia că acesta era adevărul. Dar mai ştia, din experienţă, că oamenii care încercau să scape din situaţii abuzive făceau deseori o greşeală fatală, deşi de înţeles.

Se duceau acolo unde se simţeau în siguranţă. La familiile lor, la prietenii cei mai buni.

În locuri evidente, în care puteau primi sprijin. Dar, totodată, şi locuri în care puteau fi găsiţi.

Unde ar căuta agresorul mai întâi, dacă nu la familie şi prieteni?

În cazul în care Vivienne Godin îşi părăsise soţul abuziv, Gamache spera că se răzgândise şi, în loc să meargă la tatăl ei, se dusese la un motel. Sau la

un adăpost.

— Asta-i femeia pe care-ai întâlnit-o?

Arătă spre poza de pe birou.

— Ea e, zise Cameron cu o voce blândă.

Dar Gamache nu se lăsă păcălit. Îl văzuse pe acel bărbat jucând. Îl privise, îl aclamase când Alouettes câștigase Cupa Grey în ziua aceea în care ninsese. Văzuse cât de feroce, și cât de evident bucuros, secerase atacurile defensive care se apropiau. Protejându-și quarterbackul cu toată puterea. Și cu siguranță era puternic chiar și acum.

Ceva, însă, îl nedumerea pe Gamache. Acele cicatrici. Jucătorii de fotbal purtau căști de protecție cu bare metalice care le protejau fețele. Puteau suferi contuzii și fracturi ale mâinilor sau picioarelor, dar ar fi fost aproape imposibil să se aleagă cu astfel de răni la față.

Acelea veneau, după câte știa Gamache, de la alt gen de lovituri.

— Când a sunat prima dată cerând ajutor?

— Vara trecută, la un moment dat. Eu am răspuns la apel.

— E clar că-ți amintești, zise Gamache.

Îl văzut pe Cameron roșind și încercând să ascundă acest lucru.

— Și v-a sunat de mai multe ori? zise Cloutier.

— Nu pe mine, la 911. Dar da, în special în timpul controalelor de la asistență socială.

— Sunt șomeri? întrebă Gamache.

— Da, dar Tracey se ocupă cu olăritul.

— Olărit? spuse Gamache nevenindu-i să creadă ce auzise. Cu lut, adică?

— Da. Face lucruri pe care oamenii nu le pot folosi. Inutile. Ca și omul.

Carl Tracey era artist, își zise Gamache. Până la urmă, de ce nu? După ce cunoscuse mai mulți artiști, mai ales prin intermediul Clarei, ajunsese să realizeze că, de multe ori, nu erau indivizii cei mai stabili și mai așezați la casa lor.

— Când a fost ultima dată când ai fost chemat la adresă? întrebă Gamache.

— Acum două săptămâni. Și din nou a refuzat ajutorul.

— De ce-ar suna ca apoi să refuze ajutorul? întrebă Cloutier. N-are niciun sens.

— Voia doar să înceteze bătaia, spuse Cameron. Dar nu a vrut ca el să fie arestat. Cred că știa că urma să fie eliberat în câteva ore și atunci lucrurile s-ar fi înrăutățit.

Gamache dădu din cap afirmativ. Acesta era marele defect al sistemului. Care aparent ajuta persoana abuzată, dar de fapt ducea la și mai multă violență. La un abuz mai grav.

— N-aveam ce să facem mai mult, în realitate, zise Cameron.

— În realitate?

— Domnule? întrebă Cameron.

— Ai spus că nu aveați ce să faceți mai mult… în realitate.

Gamache lăsă cuvintele să se așeze o clipă.

— Dar de fapt ai făcut ceva?

Cameron ezită, înainte să răspundă în cele din urmă.

— L-am luat pe care deoparte când l-am văzut în oraș, săptămâna trecută. L-am avertizat.

— Ce i-ai spus? întrebă Gamache.

— I-am spus că știam ce-i făcea nevesti-sii și că dacă mai apărea o singură plângere o să-l bat de-o să se cace pe el.

— Ce-ai făcut? întrebă Gamache în timp ce lângă el Cloutier bombăni: „Minunat”.

Gamache se ridică în picioare, înfruntându-l pe bărbatul cât un mamut.

Mica încăpere se făcut și mai mică. Sufocantă.

— Ai procedat greșit, rosti comandantul Flaubert, dându-și seama că ceva trebuie spus, cu toate că în tonul ei nu se simțea un reproș real.

— De ce-a fost greșit? întrebă Cameron, adresându-se lui Gamache. Trebuia să știe.

— Ce să știe? întrebă Gamache. Că polițiști cu legitimație și pistol sunt și judecător și juraţi, și dau sentințe? Ai vrut să-i aduci la cunoștință că așa procedăm noi la Sûreté, pedepsind o bătaie cu o alta? Ai vrut să renunți la toate principiile morale înalte?

Gamache vorbi clar. Și rar. Alegându-și cu grijă cuvintele și înghițindu-și-le pe cele care urlau să răbufnească. Cu toate că indignarea lui era evidentă. În calmul lui extrem. Și în fiecare. Cuvânt. Ținut în frâu.

— Amenințările cu violența nu vor fi tolerate. Ești ofițer în cadrul Sûreté du Québec, nu un bătăuș. Tu stabilești tonul, atmosfera. Ești un model, fie că o faci conștient, fie inconștient.

— Mi-am făcut griji pentru o femeie vulnerabilă, o femeie însărcinată și copilul ei nenăscut. Nu pentru toată populația din Québec.

— Cele două sunt același lucru. Niciun cetățean nu este în siguranță într-un stat în care poliția e liberă să îi bată pe cei pe care nu-i place. O poliție

care ia legea în propriile mâini.

— Și dumneavoastră n-ați făcut-o? întrebă Cameron.

— Agent Cameron! se răsti comandantul Flaubert.

Era prea târziu. Cuvintele ieșiseră, măsura fusese întrecută.

Cloutier rămase cu gura căscată, dar nu spuse nimic. Doar se uita fix la cei doi bărbați, care se țintuiau din priviri.

— Am făcut-o, zise Gamache. Și am plătit prețul. Știam că urma să-l plătesc. Știam că trebuie să-l plătesc. Se pare însă că tu ai impresia că ești perfect îndreptățit să amenințI cu un atac. Poate chiar să și treci la fapte. Fără nicio remușcare.

Cameron nu putea să nege acest lucru.

— Care a fost momentul în care ai considerat că o amenințare cu violenta este adecvată?

— Acela, domnule, în care mi-am dat seama că legea nu o poate proteja pe Vivienne Godin.

— Deci ai face-o? Ai răspunde la violență cu violență?

— Dacă ați fi văzut-o…

— Am văzut altele și mai rele.

Adevărul, oroarea din spatele acelor lucruri plana deasupra lor în mica încăpere.

— Nu spun că ceea ce i s-a întâmplat lui Vivienne Godin a fost în regulă, continuă Gamache, pe un ton mai blând. Sigur că nu. Evident că e tentant să faci ceva, orice, ca să pui capăt. E oribil atunci când, ca oameni care am jurat să protejăm, nu putem face asta. Când cineva despre care știm că-i vinovat se află dincolo de puterea noastră de a ajunge la el. Când asemenea oameni pot continua să facă ceea ce fac și noi nu-i putem opri. Dar e și mai rău dacă și polițiștii devin răufăcători. Ai înțeles?

— Da, domnule.

— Chiar ai înțeles? întrebă Gamache.

Urmă o pauză, timp în care agentul Cameron se gândi, apoi, în cele din urmă, aprobă dând din cap.

— Mai e ceva, zise Gamache, cu vocea revenindu-i la normal.

— Ce efect te-ai gândit că va avea o amenințare de felul ăsta asupra unui om precum Carl Tracey? Chiar credeai că asta l-ar opri să-și abuzeze soția? Sau l-ar înfuria și mai tare? Și pe cine s-ar răzbuna? Pe tine… sau pe ea?

Se lăsă tăcerea, în timp ce Cameron se gândea la întrebarea pe care nu și-o pusese până atunci.

— Consecințe, spuse Gamache. Întotdeauna trebuie să luăm în considerare consecințele acțiunilor noastre. Sau ale inacțiunii. Nu va schimba neapărat ceea ce facem, dar trebuie să fim conștienți de efect. Acesta este contractul pe care-l avem cu populația din Québec. Faptul că cei care dețin o legitimație și o armă au, totodată, și autocontrol.

— Da, domnule.

— *Bon.*

Cel puțin, acum înțelegea de ce Cameron nu se dusese personal la fermă cu o zi în urmă.

Gamache se așeză la loc.

— Continuă, agent Cloutier.

Atmosfera din încăpere, încă încordată, reveni aproape la normal.

— Știți dacă Vivienne are prieteni pe care să-i putem contacta? întrebă Cloutier. Cineva cu care ar putea fi?

Cameron clătină din cap.

— Tracey n-a rostit niciun nume și nici nu s-a prezentat vreo persoană care să-și manifeste îngrijorarea.

Începeau să-și facă o imagine despre viața lui Vivienne Godin, iar ceea ce vedeau nu era de bine.

O femeie izolată, la o fermă izolată. Acesta era, știau prea bine, unul dintre semnele de avertizare ale unui abuz extrem. Ale controlului.

— Vreo bârfă? întrebă Cloutier.

— Vă referiți la o aventură? întrebă Cameron. La fel, dacă a existat, eu n-am auzit niciodată.

— Tracey are prieteni?

— Prieteni de beție, zise Cameron. Dar chiar și ei par să fi dispărut. Ultima dată când l-am văzut în oraș bea singur la bodega de la marginea orașului.

— Numele? întrebă Cloutier.

Începea să se deprindă cu asta.

— Le Lapin Grossier.

— Iepurele Murdar? întrebă ea în timp ce scria.

— Mai degrabă porcos, spuse Cameron.

— Iepurele Obscen, interveni Flaubert. E o bodegă de striptease.

Întrevederea se apropia de final.

— Vă mulțumesc pentru ajutor, spuse Gamache luându-și haina de pe spătarul scaunului.

— Ce aveţi de gând să faceţi acum, dacă nu vă supăraţi că întreb? zise Cameron.

— O să mergem în vizită la monsieur Tracey, spuse Gamache.

— Vreţi să vin şi eu?

Gamache făcu o pauză. Fusese pe punctul de a refuza, având în vedere ultima întâlnire dintre Cameron şi Carl Tracey, dar acum se întreba dacă nu cumva va funcţiona în favoarea lor. Deşi ameninţarea lui Cameron că-l va bate pe Tracey fusese greşită, era un fapt încheiat. Gamache era realist, ştia că apărând cu acest agent exista posibilitatea să scuture un pic de adevăr.

— Dacă nu te superi, îi spuse comandantului, care dădu din cap afirmativ, ar fi de ajutor. Poţi să ne arăţi drumul.

— Mă duc să-mi iau haina, zise Cameron.

După ce ieşi, comandantul spuse:

— Îmi pare rău că l-a ameninţat pe Tracey. N-am ştiut despre asta.

— Chiar vă pare rău?

Comandantul Flaubert roşi.

— Înţeleg de ce-a făcut-o.

Gamache se gândi o clipă, cu ochii la uşa închisă, prin care dispăruse poliţistul cel impunător.

— Cicatricile de pe faţa lui, zise el. Nu sunt de la fotbal.

— *Non.* Pe acelea le are mulţumită tatălui lui.

Gamache trase adânc aer în piept şi clătină din cap. Transformase oare Bob Cameron acele răni, acea durere, acea trădare în ceva folositor? În sport? Iar acum în protejarea altora?

Sau învăţase altceva de la tatăl lui?

Îi veni din nou în minte acea zi din tribune, în frigul nemilos din Montréal. Înfăşurat în pături cu Reine-Marie şi fiul lor, Daniel, urmărind finala Cupei Grey. Auzind izbiturile, icnetele şi strigătele de pe teren.

Brutalitatea. Când blocatorul masiv din stânga şi-a găsit prada. Şi a pus-o la pământ. Stând deasupra corpului şi deschizându-i braţele într-o etalare primitivă a dominaţiei.

Pentru aplauze sălbatice. Pentru aprobare.

O mai făcea chiar şi acum, în uniforma Sûreté?

•

Odată ajunşi în maşină, urmând-o pe cea a agentului Cameron, Gamache o întrebă pe agenta Cloutier:

— Ce părere ai despre el?

— Despre Cameron? Nu-l cunosc.

— Gândește-te.

Ea se gândi.

— I-a zis madame Godin, dar când s-a enervat i-a spus Vivienne.

— *Oui.* Când ai vorbit cu el dimineață i-ai spus că era însărcinată?

Cloutier revăzu în minte conversația.

— Nu.

— Înțeleg.

Și totuși, își zise Gamache, agentul Cameron a știut că Vivienne urma să aibă un copil.

Cum era posibil?

•

Pe măsură ce se apropiau de fermă, iar ștergătoarele măturau fulgii apoși de pe parbriz, agenta Cloutier se refugie în ceea ce făcea întotdeauna în caz de stres extrem.

Patru ori doi opt.

Trei ori cinci cincisprezece.

Tabla înmulțirii.

Frumos așezată în rânduri și coloane.

Cinci ori patru…

Meditația ei. Oaza ei de fericire. Niciun haos nu putea supraviețui între numerele aranjate compact. Fiecare la locul lui. În căsuța lui. Sigur. Previzibil. Cunoscut. Fiecare întrebare avea un răspuns.

Douăzeci.

Pe tabla înmulțirii, fiicei însărcinate a unui vechi prieten nu i se întâmplau lucruri teribile.

Șase ori șase…

Doar că, iar Cloutier era conștientă de asta, ceva se întâmplase. Și de ei depindea să găsească răspunsul.

…treizeci și șase.

Treizeci și șase de ore de când Vivienne dispăruse.

Capitolul șase

— Ce părere ai? o întrebă Gabri pe Clara în timp ce stăteau pe podul de piatră și se uitau la Riviere Bella Bella de sub ei.

Fusese nevoit să strige, pentru ca vocea lui să acopere vuietul.

Apa care se năpustea pe sub ei, atât de limpede și de blândă vara, clocotea. Plină de o spumă maro, bucăți mari de gheață și crengi pe care le măturase în timpul topirii de primăvară.

Totul foarte natural.

Totul foarte previzibil.

Însă era o problemă.

Era prea mult din toate. Prea multă apă. Prea multă gheață. Mult prea multă pădure învolburându-se în ape.

Gabri și Clara se întoarseră și priviră în josul râului.

— La naiba, mormăi Clara, apoi se răsuci spre Gabri și ridică vocea. Se formează un baraj. Cred că-i timpul să ne apucăm să punem sacii cu nisip.

— A zis cineva saci cu nisip? întrebă Ruth, care li se alătură pe pod.

Își acoperise părul alb și scurt cu o eșarfă de lână mâncată de molii pe care o legase sub bărbie și semăna cu un domn în vârstă din perioada victoriană, chinuit de o durere de dinți. Și cu o rață.

— Ei, Ruth, spuse Gabri pe un ton exagerat de răbdător. Am mai discutat despre asta. Când chemăm voluntari la îndiguit nu intenționăm să ne lovim unii pe alții în cap cu șosete pline cu nisip.

— Rahat, zise Ruth.

— Nu, răspunse Gabri. Nici cu rahat, așa cum am descoperit primăvara trecută.

Clara se dusese în cealaltă parte a podului și se uita spre grădina ei, care dădea în Riviere Bella Bella. Apa râului crescuse rapid în ultima oră și acum nu mai avea decât câțiva centimetri până sus.

— N-am mai văzut-o așa de sus[{7}] atât de devreme, zise Gabri venind lângă ea.

— Te referi la apă sau la Ruth? întrebă Clara.

Gabri râse, apoi se uită la vecina lor cu mai multă atenție.

Ruth arăta destul de trează, chiar sumbră. Cu toate că rața ei părea somnoroasă. Dar rațele par adesea astfel.

— Ce crezi, Ruth? întrebă Gabri vorbind mai tare pentru a se face auzit peste apele învolburate și tendința ei naturală de a nu asculta.

Era cea mai vârstnică locuitoare din Three Pines. Dar cât de vârstnică, rămânea o chestiune care stârnea dezbateri.

— Am găsit-o sub o stâncă, îi plăcea lui Olivier, partenerul lui Gabri, să explice.

Și chiar părea puțin mai mult decât vag fosilizată.

De asemenea, se întâmpla să fie șefa departamentului de pompieri voluntari. Nu pentru că era un lider înnăscut, ci pentru că cei mai mulți săteni preferau să intre într-o clădire în flăcări sau într-un râu în toiul inundației decât să aibă de-a face cu limba ascuțită a lui Ruth Zardo.

Ruth își lăsă capul pe spate și privi cerul. Ninsoarea încetase, însă îi amenința în continuare cu un fel sau altul de precipitații. Exact ce nu aveau nevoie.

— Cred că ar trebui să mai comandăm nisip, spuse ea coborându-și gânditoare privirea pentru a evalua râul de dedesubt. Am verificat ieri și avem destul în grămada din spatele vechii gări pentru o inundație normală, dar mie asta nu mi se pare normală.

Dacă cineva avea cunoștințe despre lucruri anormale, aceea era Ruth.

— Nu l-am mai văzut atât de umflat decât o singură dată înainte, zise ea. Da, cred că e timpul.

— Pentru ce? întrebă Clara.

— O inundație care se întâmplă o dată la o sută de ani.

— O, rahat, spuse Gabri. Futu-i. *Merde.*

Apoi făcut o pauză.

— Ce-i o inundație care se întâmplă o dată la o sută de ani?

— Evident că numele dă de înțeles, zise Clara.

O luară pe urmele lui Ruth înapoi spre bistrou.

— O inundație care se întâmplă o dată la o sută de ani are loc o dată la o sută de ani, nu? șopti Gabri către Clara.

— Da.

— Atunci cum a văzut Ruth una? întrebă el și își coborî vocea și mai mult. Câți ani are?

— Habar n-am. Încă încerc să-mi dau seama câți ani are rața, spuse Clara.

Chiar în acel moment Rosa, care se afla în brațele lui Ruth, la câțiva pași mai în față, își întoarse capul la o sută optzeci de grade și se uită urât la ei.

— Rața-diavol, șopti Gabri. Dacă își răsucește capul de tot, eu o iau la

goană spre dealuri.

Dar Rosa se întoarse pur și simplu la loc și se cuibări în scobitura cotului lui Ruth. Și adormi.

Fără să știe sau fără să-i pese de creșterea apelor.

Dar, își zise Clara, în timp ce intrau în bistrou, rațele pot zbura. Oamenii nu.

•

Roțile li se învârteau pe loc în noroiul gros, iar mașina alunecă în lateral, în timp ce urcau dealul.

Dezghețul de primăvară adusese încă o dată speranță și mocirlă. Era un sezon frumos și mizerabil.

— Oprește, oprește, spuse Gamache. *Arret*, comandă el când Cloutier acceleră din nou. Iar mașina alunecă alți câțiva zeci de centimetri spre ravenă.

În față, mașina de patrulare a lui Cameron aluneca înapoi. Către ei.

— Dă înapoi, spuse Gamache. Încet.

Își menținu vocea calmă și echilibrată, chiar dacă vedea vehiculul lui Cameron prinzând viteză pe panta abruptă.

— Ceea ce trebuie să faci, zise el, este…

— Știu, știu.

În timp ce el privea, ea comută în marșarier și atinse acceleraţia. Strunind mașina înapoi. Gamache se pregăti de impact, cu ochii la mașina lui Cameron care se îndrepta spre ei, și chiar în clipa aceea Cloutier acceleră și prinseră viteză.

Se auzi o mică bufnitură în momentul în care cele două vehicule ale Sûreté se întâlniră. Cloutier frână cu pricepere și ambele mașini încetiniră și se opriră pe margine.

Executase manevra perfect. Gamache se îndoia că s-ar fi descurcat măcar pe aproape la fel de bine.

— *Formidable,* zise el și o văzu zâmbind.

— Te rog nu mă mai pune să fac asta din nou.

El râse.

— Crede-mă, agent Cloutier, dacă o să mai fie nevoie să fac asta vreodată tu o să fii prima persoană pe care o s-o sun.

Cameron ieșise afară și aluneca spre ei, ținându-se de mașini în timp ce înainta. Se opri în cele din urmă la geamul lui Gamache.

— A fost impresionant. *Merci.*

Se aplecă și se uită la Gamache.

— Și acum?

— Acum, zise Gamache în timp ce își luă pălăria și mănușile, mergem pe jos.

Cloutier se uită în sus pe deal.

— E cel puțin o jumătate de kilometru până la ei acasă.

— Atunci ar fi bine să ne punem în mișcare, spuse Gamache, care ieșise deja din mașină și privea în jur.

Fulgii dolofani de zăpadă încetaseră să cadă, iar aerul era rece și curat. Inspiră adânc și simți mirosul dulceag al acelor de pin și pe cel moscat, de frunze și noroi.

Și auzi…

— Ce-i asta? întrebă Cloutier înclinându-și capul.

— Un râu, spuse Cameron. Cred că s-a umflat. Au început revărsările de primăvară.

Gamache se întoarse în direcția sunetului care venea din adâncurile pădurii.

Deși râul nu se vedea, putea fi auzit. Apele se precipitau spre vale, pe versantul muntelui. Un sunet la fel de familiar pentru cei din zona rurală din Québec precum sirenele în oraș.

Când plecase dimineață devreme din Three Pines ca să ajungă la Montréal totul fusese tăcut. Cu excepția pic-pic-pic-ului scos de fulgii uriași ce aterizau pe copaci, case și vehicule.

Dar între timp ceva se rupsese, ceva se trezise. Ceva deloc blând.

Trase din nou adânc aer în piept, dar cu mai puțină plăcere.

Tot soiul de lucruri se trezeau primăvara. Odată cu vremea mai caldă.

Ursi. Veverițe. Sconcși și ratoni. Și râuri.

Prindeau viață.

Puține lucruri erau mai puternice, mai distrugătoare sau mai înspăimântătoare decât un urs înfometat sau un râu în plină revărsare.

Gamache știa exact încotro se îndrepta râul. Nu mai fusese niciodată pe acest drum, dar cunoștea zona. Nu erau chiar atât de departe de satul lui.

Ceea ce însemna că vuietul pe care-l auzeau era Riviere Bella Bella, care înainta direct spre Three Pines.

Își scoase telefonul ca s-o sune pe Reine-Marie, s-o avertizeze și să afle care era situația, dar Cameron avea dreptate. Nu era semnal.

Închise telefonul, îl băgă înapoi în buzunar și își întoarse privirea în sus spre drumul noroios.

— Hai, zise și începu să urce.

* * *

— Biletul de loterie, spuse Isabelle Lacoste uitându-se peste dosar la Jean-Guy Beauvoir.

— Ce?

Lacoste se afla între ședințe. Trecuse pe acolo la o șuetă și, în schimb, el o pusese la treabă, aruncându-i dosarele și spunându-i: „Uită-te la astea și spune-mi ce părere ai”.

Cei doi stăteau într-o tăcere amicală, citind despre crime uneori macabre, alteori simple, mereu tragice. Din când în când, superintendenta Lacoste punea întrebări. Sau făcea o însemnare. Ori un comentariu.

— În cazul Anderson, spuse ea. Victima a fost găsită cu un bilet de loterie în buzunar.

— *Oui.* Mai mulți colegi de serviciu aveau un grup al lor.

— Pe care victima îl organiza.

— Da.

Beauvoir se aplecă mai tare, ca să poată citi dosarul pe care îl ținea ea.

— Dar era un bilet necâștigător.

— Nu contează.

— Atunci ce contează?

— Toți colegii ei de secție erau în grupul de loterie, așa-i? Zece oameni?

— Da.

— Dar aici scrie că erau unsprezece în departament. Unul a fost omis. Care dintre ei?

Beauvoir se lăsă pe spătar și se gândi. Părea un detaliu minor, dar asta era chestia în cazul crimelor. Și a criminalilor. Se ascundeau în detalii. Lucrurile mici, deseori trecute cu vederea.

— Crezi că cel lăsat pe dinafară a ucis-o pentru biletul de loterie? Dar de ce nu l-a luat?

— *Non.*

Isabelle scutura din cap. Apoi se uită brusc la ceas.

— O să întârzii la următoarea ședință.

— Dar stai, de ce să lase biletul în urmă dacă ăsta a fost motivul? întrebă Beauvoir strigând în urma lui Lacoste care se îndrepta spre ușă.

— Pentru că nu biletul a fost motivul. Ci faptul că a fost lăsat pe dinafară. Și probabil că nu s-a întâmplat pentru prima dată. Ce se întâmplă atunci când cineva e evitat din nou și din nou?

Beauvoir luă dosarul şi se uită la el mormăind.

— *Merde.*

Era posibil ca ea să aibă dreptate.

Beauvoir îl sună pe investigatorul principal şi îi sugeră să afle tot ce putea despre colegul care nu fusese inclus.

Apoi se lăsă din nou pe spătar şi continuă să se uite prin dosare.

A naibii să fie dacă avea de gând să lase dezordine în urmă pentru înlocuitorul lui. Mai ales că urma să-şi petreacă ani la rând vacanţele cu acel înlocuitor.

Peste zece zile, el şi Annie se vor urca într-un avion spre Paris împreună cu Honoré, pentru a porni spre o nouă viaţă. Şi pentru ca el să înceapă o nouă slujbă, în domeniul privat.

Era aproape imposibil de crezut.

Aprilie la Paris. Copacii vor fi înfrunziţi. Grădinile, amenajate atât de formal, vor fi în floare. Parizienii vor sta la cafenelele de pe trotuar delectându-se cu căldura şi cu apetitivele lor.

Oraşul Luminilor în cel mai luminos moment.

Se uită afară, pe fereastra lui generoasă, la Montréal. Nu putea să zărească vârful Mont Royal din cauza norilor joşi.

Ninsoarea încetase, dar nu şi mohoreala.

Primăvara târzie în Québec era frumoasă.

Însă începutul de primăvară era o grămadă de rahat. La modul propriu, în unele cazuri. În unele locuri.

Aproape că-l putea mirosi acum. La oraş nu era foarte vizibil. Dar la ţară?

După toţi anii de când mergea în vizită la casa familiei Gamache din micul sat Three Pines, Jean-Guy devenise mai familiarizat cu natura. Cu ritmurile. Cu surprizele. Cu miracolele.

Îndeajuns de familiarizat ca să-i confirme că urăşte peisajul rural. Era murdar şi imprevizibil. Şi puţea.

Beauvoir mai nutrea şi suspiciunea că celor care aveau posibilitatea să trăiască în Montréal sau în oraşul Québec, dar alegeau să stea la ţară, le lipsea cel puţin o doagă. Acest lucru i se confirmase când îi cunoscuse pe locuitorii din Three Pines, în special pe poeta bătrână. Care părea complet sărită de pe fix şi, prin urmare, îşi petrecea timpul înnebunindu-i pe ceilalţi. Sau cel puţin pe Jean-Guy.

Nu ajuta nici faptul că majoritatea sătenilor erau anglofoni. Iar Jean-Guy era anglofob.

Îl băgau în sperieți. Parțial, din cauză că deși stătea bine cu limba engleză, rareori se prindea de nuanțele ei. Sau de referințele culturale. Cine era Captain Crunch[{8}]? Sau Captain Kangaroo[{9}]? De ce așa de mulți căpitani? De ce nu generali? Și de ce mâncau cartofi prăjiți cu ketchup și nu cu maioneză? Și cum poate fi explicată budinca de prune? Arăta și mirosea ca începutul de primăvară.

Iar ei o mâncau.

De-a lungul timpului ajunsese nu doar să-i placă pe săteni, ci să-i iubească. Să le accepte metehnele. Așa cum și ei le acceptau pe ale lui.

Și totuși, budincă de prune? Suna atât de bine și avea un gust atât de rău.

Englezoi.

Îi sună telefonul mobil și el răspunse imediat.

— *Salut,* se auzi o voce veselă. Sun într-un moment nepotrivit?

— Dacă ar fi așa, n-aș răspunde.

Deși știau amândoi că nu era adevărat. Cu excepția situației în care se afla în mijlocul unor împușcături, când Annie suna, el răspundea.

Avocat de succes, Annie aranjase un transfer la biroul din Paris și acum studia ca să-și obțină atestatul pentru a deveni *avocat* în Franța.

— Crezi că ai drum prin Three Pines diseară? întrebă ea.

— Nu intenționam să fac asta. De ce?

— Tocmai am sunat-o pe mama și mi-a zis că Bella Bella o să inunde.

— Așa face în fiecare primăvară.

— Pare să fie diferit. Încerca să vorbească normal, dar mi-am dat seama că e îngrijorată. A vrut să se asigure că Honoré și cu mine nu mergem pe acolo.

— Chiar așa de rău e?

Trebuia să fie aproape catastrofal, dacă soacra lui era dispusă să renunțe la timpul prețios petrecut cu ei.

Jean-Guy își coborî picioarele de pe birou și se aplecă în față.

— O să fie nevoie să pună saci cu nisip, spuse Annie. Și totuși, cât de rău poate să fie? E Bella Bella, nu St. Lawrence sau puternicul Mississippi. Cel mai rău lucru care se poate întâmpla e să intre apă la subsol, nu? N-a mai fost niciodată complet inundat.

Beauvoir se duse la fereastră.

Multe lucruri nu mai fuseseră înainte, era conștient de acest lucru. Și apoi se petreceau dintr-odată. Crima, de exemplu. O persoană a fost ucisă cândva. Și asta a fost suficient.

Da, doar pentru că ceva nu mai avusese loc niciodată nu însemna că nu se

putea întâmpla. Sau că nu avea să se întâmple.

Iar Annie era îngrijorată. Altfel n-ar fi sunat și nu l-ar fi rugat să se ducă până acolo.

După ce închise, continuă să privească afară pe fereastră. Ea adusese vorba despre St. Lawrence. Dacă Bella Bella dădea să iasă din matcă, ce avea să fie cu fluviul imens care încercuia insula Montréal?

Printre zgârie-nori putea să vadă că fluviul era încă înghețat. Oftă, parțial ușurat. Asta chiar ar fi o problemă…

Apoi se uită mai bine, și pe măsură ce privirea i se adapta observă fisuri. Și umbre prelungi. Asta însemna că blocuri de gheață își croiseră drum în sus și în afară. Bucăți mari se acumulau și dacă nu se întâmpla ceva, curând va ieși și St. Lawrence din matcă. Sau și mai rău. Forța lui ar putea sfărâma pilonii de susținere ai podurilor.

Ridică telefonul. În timp ce aștepta ca superintendent-șef Toussaint să răspundă, gândul îi fugi din nou la Paris. Unde florile se deschiseseră.

Unde micuța lui familie urma să trăiască. În pace.

Capitolul șapte

Groaznic! Fandosită arogantă. **#MorrowENaspa**

Supraestimată. Fără talent. **#MorrowENaspa**

Pur și simplu rahat. **#MorrowENaspa**

Închideți-l. **#GamacheENaspa**

Măgarii i-au observat primii.

Se întoarseră de pe pajiște și o luară înainte. Spre gard. Unul sau doi răgeau.

Carl Tracey ieși și rămase în pragul hambarului, uitându-se la cele trei siluete acoperite de noroi care coborau pe drum, înaintând greoi.

Păreau desprinse dintr-un film de groază. Golemi îndreptându-se spre el.

Tracey se întinse și puse mâna pe furcă.

•

Gamache ridică mâna făcută pumn, semnalizându-le să se oprească.

Cameron, familiarizat cu gestul de luptă tăcut, se conformă. Cloutier, nu.

— Agent Cloutier.

Când ea se întoarse, Gamache arătă din cap înainte și atunci îl văzu.

Încadrat de ușa deschisă a hambarului se afla un bărbat ivit parcă dintr-un horror.

Răvășit. Murdar. Cu o furcă.

•

Tracey îi studie cu atenție. Cei doi bărbați erau masivi. Răvășiți. Murdari. Femeia era mică și murdară.

Își înteți strânsoarea pe coada furcii.

•

— Monsieur Tracey?

— Ce vreți? strigă el.

În engleză.

Gamache ridică mâinile, pentru a arăta că nu au arme, și păși înainte. Cameron se duse instinctiv să i se alăture, să-și protejeze quarterbackul, însă încă o dată Gamache îi dădu un semnal.

Să se retragă. Să rămână în alertă.

Inspectorul-şef făcu câţiva paşi spre Tracey. Mai avea cel puţin cincisprezece până să ajungă faţă în faţă, dar deja simţea mirosul de băutură.

— Suntem de la Sûreté du Québec…, începu Gamache, în limba engleză.

— Plecaţi de pe pământul meu.

— Numele meu este inspector-şef Armand Gamache. Aceasta este agenta Cloutier. Iar acesta…

— Ştiu cine este.

Acum, că se aflau mai aproape, Tracey îl recunoscuse pe cel care îl ameninţase cu bătaia nu cu mult timp în urmă.

— Ia-l naibii de pe pământul meu.

Ridică furca şi o îndreptă spre Cameron. Mimând o împunsătură. Era un gest inutil, aproape comic.

Dar Gamache nu zâmbea. În schimb, îşi coborî braţele pe lângă corp şi se mai apropie cu câţiva paşi.

Carl Tracey era trecut de treizeci de ani. Puţin mai scund şi cântărind mai puţin decât Gamache. Inspectorul-şef era solid, acest bărbat nu. În timp ce agita furca se clătina.

Totuşi, Gamache ştia că nu e niciodată înţelept să subestimezi pe cineva. Mai ales pe cineva cu o furcă.

Se opri pe loc.

— Am dori să vorbim cu soţia dumneavoastră, vă rugăm. Vivienne Godin. Este aici?

— Nu. Le-am zis deja poliţailor că a plecat.

— Şi n-aţi mai auzit nimic despre ea? N-a sunat?

— Nu.

Singurul care-l sunase era tatăl ei nebun. Din oră în oră. Chiar şi noaptea. Ameninţându-l. Dar n-avea de gând să le spună asta.

Observă că agentul Cameron se descheiase la jachetă. Scoţând la iveală un pistol prins de centură.

Rahat.

Dar cel care se afla la doar câţiva metri distantă, responsabilul, nu avea armă. De fapt, părea că încerca să-l împingă pe Tracey într-un fel de transă. Atât de profundă şi de calmă îi era vocea.

Când Gamache mai făcu încă un pas înainte, Tracey înaintă şi el, cu furca îndreptată către poliţist.

— Opreşte-te chiar acolo.

Dinții ascuțiți ai furcii se opriră la un metru de fața lui Gamache. Dar el nu tresări. În schimb, privi dincolo de aceștia. Direct în ochii lui Tracey.

Privirea lui, constată Tracey cu o doză de neliniște, nu era supărată. Nu era amenințătoare. Cu siguranță nu era temătoare. Era îngândurată.

Supărarea, furia, Tracey se putea descurca cu ele. Dar asta era pur și simplu derutant. Și descurajant. Și puțin înspăimântător.

Gamache, la o furcă distanță de Tracey, observă ochii injectați. Și simți decăderea.

— O să bag mâna în buzunar și o să scot legitimația Sûreté.

În timp ce vorbea, făcu întocmai, uitându-se cu atenție la bărbat. Nările lui Tracey se umflau la fiecare respirație. Tânjind să atace. Și probabil că ar fi făcut-o, Gamache era conștient de asta, dacă n-ar fi fost Cameron. Și amenințările lui de a-l bate pe Tracey. Era evident că acesta știa că nu fuseseră doar vorbe în vânt.

Gamache nu avea o armă încărcată, dar îl avea pe Cameron. O armă biologică.

Scoțând legitimația, i-o dădu lui Tracey, care își întinse capul și citi.

— Scrie aici că ești superintendent-șef.

— Legitimația cea nouă încă n-a venit.

— Deci ai fost șeful cel mare, dar nu mai ești?

Tracey era mai pe față decât îl crezuse capabil Gamache.

Punând legitimația la loc, Gamache ridică din umeri și zâmbi.

— Am dat chix. Se întâmplă.

Se uita acum la Tracey cu o privire ușor conspirativă. Dorindu-și ca acesta să încerce să ghicească ce ar fi putut face pentru a justifica o astfel de retrogradare.

Gamache știa ce anume ar presupune, în mod natural, un om ca Tracey.

Trebuie să fi fost ceva ilegal. Aproape sigur brutal. Dacă Tracey crezuse că agentul Cameron era o amenințare, să mai aștepte numai puțin…

Tracey era acum cu adevărat confuz.

Purtarea lui Gamache era politicoasă și calmă. Dar insinua că era capabil de altceva.

— Ce vreți? ceru să știe Tracey.

— Știți ce-aș vrea foarte mult?

— Ce?

— Apă. Și să vă folosesc telefonul.

— Ce?

— Vă deranjează? întrebă Gamache.

Părea o solicitare atât de rezonabilă şi nevinovată încât Tracey a amuţit pentru o clipă.

— E un furtun acolo.

Făcu un gest spre o laterală a hambarului.

— Mă duc să aduc telefonul. Suni şi apoi pleci.

— *Merci.* Sunt foarte recunoscător.

Toţi cei aflaţi pe terenul fermei se holbau acum la Gamache cu vădită uimire, inclusiv măgarii. Dar comportamentul uman îi uimea adeseori.

— Eşti în regulă, *patron?* întrebă Cameron când Tracey plecă.

Se apropie de şeful lui şi se uită cu atenţie la el după urme de sânge, îngrijorat că s-ar fi putut lovi cu capul de o piatră într-una dintre numeroasele căzături pe drumul într-acolo, pe când alunecau şi-şi pierdeau echilibrul în vârful dealului.

— Cum credeai că o să procedez? întrebă Gamache, în timp ce se îndreptau spre furtun. Că o să iau furca şi o să-l bat cu ea?

Cameron roşi. De fapt, chiar la asta se aşteptase. Şi exact asta ar fi făcut el.

Gamache făcu un gest către ceilalţi să vină să ia apă primii.

— Ai fi putut să ceri să o vezi pe Vivienne, spuse Cloutier în timp ce întinse mâna spre furtun.

— Am întrebat, da.

— Ai întrebat, da, dar nu puteai să insişti?

— La ce bun? Ştii ce-ar fi făcut? Ne-ar fi alungat de pe proprietatea lui, şi ar fi avut tot dreptul s-o facă. N-avem mandat.

Gamache aruncă o privire în spate să se asigure că Tracey nu se apropia. Apoi îşi coborî vocea.

— Trebuie să presupunem că avem de-a face cu o persoană capabilă să îşi omoare soţia însărcinată. Şi tot ce am auzit despre el confirmă faptul că e abuziv. Violent.

Gamache se întinse şi mângâie un măgar, aruncând în acest timp o privire prin curte. Bănuia că Tracey îi privea din casă.

Erau multe locuri în care putea fi îngropat un cadavru aici. Deşi se îndoia că acest Carl Tracey ar fi fost atât de prost încât să o îngroape chiar pe proprietatea lor.

Dar oamenii făceau lucruri prosteşti. Cum ar fi să se omoare între ei. Iar Carl Tracey nu îi lăsa impresia că se număra printre cei mai inteligenţi oameni.

În plus, nutrea o mică speranţă că Vivienne Godin era într-adevăr vie şi că fugise din acest loc îngrozitor.

— Violenţă, ameninţări, pe astea le înţelege, zise Gamache încet, ca şi cum s-ar fi adresat măgarului care îl atingea acum cu botul, lăsând o dâră mâzgoasă pe haina lui deja murdară. Cel mai bun mod în care Carl Tracey poate fi luat prin surprindere este prin amabilitate. N-aţi observat cât de confuz a devenit?

— Deci vrei să fim drăguţi cu el? întrebă Cameron.

— Exact. Putem să-l strângem cu uşa mai târziu. Paşi. Etape. Şi să ai mereu ceva de rezervă. În plus, zise Gamache în timp ce ridica furtunul după ce Cameron terminase, trebuie să ţinem cont şi de altceva.

— Că este un criminal, spuse Cloutier.

Gamache se aplecă şi bău. Avea gâtul uscat, iar în timp ce înghiţea îşi dădu seama cât de ironic era că natura îi oferise lui Tracey, un om atât de acrit, o apă atât de dulce.

— Că ar putea fi nevinovat, zise Gamache lăsând jos furtunul, spălându-şi mâinile pline de noroi şi oprind robinetul.

— De crimă, să sperăm, spuse Cloutier. Dar nu şi de faptul că îşi bate soţia. Soţia însărcinată.

— Adevărat, răspunse Gamache. Dar suntem aici să investigăm, nu să condamnăm. Încearcă să-ţi ţii emoţiile în frâu. Cap limpede, da, agent Cloutier?

— *Oui, patron.*

— Vrei telefonul sau nu? strigă Tracey păşind pe verandă cu receptorul în mână. Sună şi plecaţi de pe pământul meu.

Gamache apăsă şi auzi un ton de apel. În sfârşit, un telefon care funcţiona. În fundal, aproape neauzit până acum, era zgomotul pe care-l făcea Riviere Bella Bella, care se năpustea spre Three Pines.

În timp ce Gamache forma numărul din memorie, îl privi pe Carl Tracey mergând spre măgarii care îşi frecau nasul de el, împingându-l jucăuşi. Tracey scoase nişte morcovi uriaşi şi îi dădu fiecăruia câte unul.

Telefonul sună de câteva ori, înainte de a i se răspunde.

— *Oui, allô*, rosti Gamache evident uşurat. Da, totu-i în regulă. Aici nu e semnal la mobil, aşa că am fost nevoit să împrumut un telefon. Cum merg lucrurile acolo?… Înţeleg… Da. Saci cu nisip. O idee bună… Da, aşa o să fac.

Se uită la Tracey, care la menţionarea sacilor cu nisip îşi întoarse privirea

de la măgari cu o expresie uşor alarmată.

— Dar am nevoie de o favoare, zise Gamache. Sunt la ferma unde locuiesc Vivienne Godin şi soţul ei. Carl Tracey refuză să răspundă la întrebări sau să ne lase în casa ori în hambarul lui. Îmi trebuie imediat un mandat de percheziţie. T-R-A-C-E-Y… *Oui.*

Chipul lui Tracey deveni livid. De parcă el ar fi fost cel lovit cu saci cu nisip.

— Poţi să revii la numărul acesta, continuă Gamache. Dacă nu primeşti răspuns, trimite sus maşini de patrulă. Ştiu ei unde. De fapt, când vine mandatul de percheziţie trimite-i sus să ajute la căutări. Dar să le spui că drumul e aproape impracticabil… Nu, totul e în regulă. O să-ţi spun când o să avem mai multe veşti despre madame Godin. *Au revoir.*

•

La sediul Sûreté, Jean-Guy Beauvoir închise telefonul, făcu rapid o solicitare de mandat de percheziţie şi apoi sună un judecător.

— Da, domnule judecător, avem nevoie de el imediat. Inspector-şef Gamache se află la faţa locului şi aşteaptă. O femeie este dată dispărută şi e posibil să fi fost ucisă de soţul ei. Trimit solicitarea acum.

Apăsă butonul de trimitere.

— Vă rog să mă ţineţi la curent.

Apoi închise şi se uită pe fereastră.

Începuse să plouă. Vremea se pişorcăia cu averse de aprilie.

Capitolul opt

Gamache îi înapoie telefonul lui Tracey cu un zâmbet.

— *Merci.* Mi-a fost de mare ajutor.

— Ce dracului a fost aia?

— Aţi auzit, domnule Tracey. Peste câteva minute, telefonul acela va suna iar. În legătură cu un mandat de percheziţie pentru proprietatea dumneavoastră. Ar fi bine să răspundeţi. Cât timp aşteptăm apelul pentru confirmarea mandatului de percheziţie, haideţi să mergem în casă să ne răspundeţi la câteva întrebări.

Expresia lui Tracey deveni rigidă. Semăna cu un copil încăpăţânat.

— Sau nu, spuse Gamache pe un ton plăcut. Dar ne e frig, suntem uzi şi am aprecia dacă aţi coopera.

Aproape că îi auzea pe Cameron şi Cloutier chicotind la auzul tonului său politicos.

Tracey părea că a prins ideea. Le făcu semn să-l urmeze.

Noroiul se întărise pe hainele lor, pe cracii pantalonilor şi pe încălţări. Arătau şi se simţeau ca versiunea din Québec a Războinicilor de Teracotă. Ofiţerii Sûreté îşi scoseseră hainele şi cizmele, lăsându-le pe verandă. Dar nu puteau să-şi scoată şi pantalonii uzi şi murdari.

Tracey nu avu nicio ezitare să lase în urmă o dâră de noroi prin casă şi rămase cu cizmele de cauciuc în picioare.

Înăuntru era cald, aproape înăbuşitor. O potaie bătrână zăcea pe soba cu lemne din bucătărie.

— Plimbarea la o bere, cât de curând, zise Tracey arătând spre câine.

Gamache ştia la ce se referea, dar ceilalţi, nu. Privi dincolo de botul sur, în ochii bătrâni şi obosiţi, şi se gândi la plimbarea în pădure, cu puşca.

Şi se întrebă dacă acelaşi destin se abătuse şi asupra stăpânei câinelui.

Vase, cratiţe şi tigăi erau stivuite în chiuvetă şi pe lângă ea. Locul puţea a grăsime şi mâncare stricată. A băutură, câine bătrân şi ţigări. Mirosul era aproape copleşitor.

Gamache trase adânc aer în piept pe nas. Întrebându-se dacă nu cumva, în căldura înăbuşitoare, putea percepe un alt iz.

Ceva familiar. Ceva inconfundabil. Ceva mult mai rău.

Dar nu reuşi. Era, probabil, mascat de celelalte mirosuri de putreziciune.

Deşi se îndoia de asta. În realitate, nimic nu putea să mascheze duhoarea de putrefacţie.

Cei trei ofiţeri Sûreté i se alăturară lui Tracey la masa din bucătăria Formica[{10}]. Tracey îşi aprinse o ţigară în timp ce Cloutier şi Cameron aşteptau ca Gamache să facă ceva.

Dar el făcea ceva. Armand Gamache asculta.

Un sunet, oricât de îndepărtat, care ar fi dat de înţeles că în casă se mai afla cineva. Un ciocănit. Un strigăt înăbuşit.

Orice.

Dar nu era decât linişte.

În cele din urmă, spuse:

— Monsieur Tracey, spuneţi că soţia dumneavoastră nu este aici. Ştiţi unde este?

Cloutier îşi scosese iPhone-ul şi înregistra totul.

— V-am zis deja, poliţailor. Nu ştiu decât că ieri dimineaţă, când m-am trezit, nu mai era. Niciun bilet, nimic.

— Aveţi vreo idee?

Tracey râse.

— Ar putea fi oriunde. La vreo băută. Înghesuită de vreun tip. Vă zic eu, când o să se întoarcă…

Îşi aminti, prea târziu, cu cine vorbea.

— Da? zise Gamache. Continuaţi.

— Nimic.

Armand Gamache privise peste multe mese, mulţi criminali. Nu se păcălea singur, chiar şi după atâţia ani, că deţinea vreun talent special. De a repera un ucigaş.

Nu prea ştia nici acum dacă se uita la unul. Dar îşi dădu seama că simţea o repulsie din ce în ce mai mare faţă de Carl Tracey.

— Înţelegem de la tatăl lui Vivienne că e gravidă.

— Da. Cine ştie cine i-a tras-o? Mă îndoiesc că-i al meu. Şi dacă îşi imaginează c-o să-i cresc eu bastardu', vede ea ce-o aşteaptă.

— Şi ce anume ar aştepta-o? întrebă Gamache.

Tracey râânji.

— Cum te-ai simţi dacă nevastă-ta şi-ar trage-o cu altul şi-ar rămâne borţoasă?

Gamache îşi ridică bărbia şi se uită fix la Tracey.

Iar Carl Tracey privi peste masă, drept în ochii aceia calmi, concentraţi, şi

înțelese că deși lovitura dăduse greș, acest ofițer Sûreté era om. Prin urmare, vulnerabil. Și că, în cele din urmă, găsise o fisură.

— Nu sunteţi deloc îngrijorat pentru ea? întrebă agenta Cloutier.

Tracey își desprinse privirea de la Gamache și și-o îndreptă spre polițistă.

— De ce-aș fi? Uite ce-i, cum am zis, pesemne și-a luat tălpășița și când tipul ăla o să se sature de ea, o să vină înapoi. Nici nu-nțeleg de ce-i treaba voastră.

Chiar atunci telefonul sună.

— Poți să răspunzi, zise Tracey. E pentru tine.

Gamache apăsă pe buton, dar înainte să apuce să spună ceva fu întâmpinat de un torent de înjurături. Culminând cu bărbatul care țipă:

— Unde-i fata mea? Dacă nu-mi spui vin acolo și te bat până spui. Înțelegi?

Toți cei din încăpere îi auziră vocea, iar Gamache observă că Tracey arăta triumfător.

Vezi ce trebuie să suport? spunea expresia lui.

— Monsieur Godin? a început Gamache.

— Cine e?

— Mă numesc Gamache, sunt de la Sûreté…

— O, Doamne, s-a întâmplat ceva? Ați găsit-o? O, Doamne…

— *Non, monsieur.* Nu avem nicio veste despre fata dumneavoastră. Sunt aici cu Lysette Cloutier. Înțeleg că este prietenă cu dumneavoastră. Agenta Cloutier ne-a rugat să investigăm.

De la celălalt capăt se auzi o respirația greoaie, în timp ce Godin încerca să se adune.

— Îl interogăm pe monsieur Tracey acum.

— Monsieur Tracey? Monsieur? Omul ăla e un monstru și îi spuneți „monsieur”? E posibil să fi… ar fi putut… Știți că-i gravidă?

— Da. Vă rog, calmați-vă. Facem tot ce putem. Vă promit că o s-o găsim.

— O s-o faceți. Vie?

Sunase atât de jalnic. Nu doar un cuvânt, ci o întreagă lume. Vie. Vie. Și tot ce însemna acest lucru. Pentru el. Pentru ea. Pentru copil. O viață așternută în fața lor. Cu zile de naștere și sărbători. Festivități.

Vie.

— O vom găsi, repetă Gamache și se întrebă dacă monsieur Godin observase oare că nu rostise „vie”. Aveți pe cineva alături de dumneavoastră?

— *Non, non.* Vivienne e singurul meu copil. Soția mea a murit acum

câțiva ani. O așteptam aici, știți. Voia să-l părăsească. Am implorat-o ani de zile să-l părăsească pe nenorocitul ăla.

Urmă o pauză. Gamache îl auzi respirând anevoios, aproape suspinând, înainte ca monsieur Godin să poată vorbi din nou.

— Ce-a făcut cu ea? Întrebați-l. Știe. Faceți-l să vă spună. Dacă n-o faceți, o fac eu.

— Rămâneți acasă, monsieur Godin. În caz că sună.

Chiar în clipa în care o spuse, Gamache recunoscu manipularea ieftină, posibil crudă. Dar trebuia să-l țină pe Godin departe de Tracey. Și exista încă o șansă ca fiica lui să fie în viață și să-și sune tatăl.

— Vă contactăm când terminăm aici. *D'acord*?

De la celălalt capăt al liniei se auzi o respirație foarte, foarte profundă. Și, în cele din urmă:

— *D'acord.*

— Pot să vorbesc cu el? șopti Cloutier întinzând mâna după telefon. Homer, Lysette sunt… *Oui. Oui.*… Îți promit… *Oui.*

Își coborî privirea spre masă și asculta cu atenție. Vocea lui Homer Godin se auzea acum mai încet, așa că ceilalți nu puteau distinge ce spunea.

— Inspectorul-șef Gamache o să te sune cât de curând posibil, spuse Cloutier când tatăl lui Vivienne încetă să mai vorbească. *Oui.* Promit.

Vocea ei blândă, liniștitoare părea să aibă efect. După ce își luară rămas-bun puse telefonul pe masă.

— Omul e un idiot, spuse Tracey spre telefon, de parcă acesta ar fi fost socrul lui. L-ați auzit cum mă amenință. El e cel periculos.

— Gata, zise Cameron lovind în masă cu atâta putere încât cocoșii de ceramică își luară zborul, vărsând sare și piper.

— Agent Cameron, spuse Gamache pe un ton tăios.

— Scuze, bombăni el venindu-și în fire.

Gamache își îndreptă atenția înapoi acolo unde trebuia să fie. De când timp sunteți împreună, dumneavoastră și madame Godin?

— Nu știu. Patru, cinci ani.

— Cum v-ați cunoscut?

— S-a întâmplat într-un bar. Unde credeți? La biserică? La sală? Uite ce-i, am chestii de făcut pe-aici pe la fermă. Animalele alea trebuie hrănite, iar ăsta trebuie dus în pădure.

Arătă spre câinele bătrân, care își ridică privirea și mișcă o singură dată, obosit, din coadă.

— Aşa cum aţi dus-o pe Vivienne? întrebă Cloutier.

— Ce? S-o omor?

Scoase un sunet dispreţuitor.

— De ce-aş face-o? Credeţi-mă, trăieşte.

Oricât încerca, Gamache nu-şi putea scoate din minte vocea lui monsieur Godin. Respiraţia aceea profundă, încercarea de a ţine sub control teroarea care oricum dădea pe dinafară. Disperarea unui tată.

Cum s-ar simţi el dacă…

— Aţi spus că avea iubiţi.

Avu grijă să-şi menţină tonul neutru.

— Ne puteţi oferi nume?

— Sigur că nu. Nu e ca şi cum i-ar fi trecut pe listă.

— Şi prietene? întrebă Gamache.

— Femei? Nu. De ce-ar avea?

Era aşa cum spusese Cameron. Tracey îşi izolase soţia aici şi, din moment ce nu era nimeni care să-l contrazică, era liber să spună orice voia despre ea.

— O să avem nevoie de marca, modelul şi numărul de înmatriculare al maşinii ei, spuse Cameron.

Tracey le dădu informaţiile.

— Unde aţi fost sâmbătă? întrebă Gamache.

— Am fost aici, am lucrat la vasele mele. Unde altundeva?

— V-a văzut cineva?

— Vivienne. O puteţi întreba pe ea când se întoarce.

— Altcineva în afară de soţia dumneavoastră.

— Nu. Cine-ar veni aici?

Cine, într-adevăr, îşi zise Gamache.

— Deci sâmbătă n-aţi părăsit proprietatea?

— Nu. Staţi, m-am dus în oraş să cumpăr provizii. Trebuia să le iau înainte ca drumul să ajungă de rahat. Acum nu se poate conduce pe el.

Le aruncă o privire îndeaproape.

— Dar probabil că asta nu-i o noutate pentru voi.

— Totuşi, spuse Cloutier, aţi spus că soţia dumneavoastră a reuşit să plece cu maşina mai târziu în acea zi.

Se aşternu tăcerea şi putură observa creierul lui Tracey derapând în noroi.

— Ea a putut, dar dumneavoastră nu? insistă Cloutier.

— A plecat noaptea, când drumurile îngheţaseră iar.

Nimerise o explicaţie la limita rezonabilului. După ce Tracey le dădu

numele magazinelor la care fusese, Gamache întrebă:

— Când v-ați văzut soția pentru ultima oară?

— Sâmbătă noaptea, așa cum am zis. Băusem amândoi. Vivienne s-a șucărit și a început să urle măscări. Mi-a zis că nu-i copilul meu. M-am dus în studio să fac niște treabă și să plec de lângă ea. Dimineața următoare, când m-am trezit, ea nu mai era.

Telefonul sună.

— Răspunde tu, zise Tracey.

Gamache ridică și ascultă.

— *Bon. Merci* închise.

— Avem mandatul.

Capitolul nouă

Ca şi restul casei, dormitorul era un dezastru. Patul nefăcut, aşternutul murdar. O sticlă de bere, pe jumătate goală, se afla pe jos, lângă pat. O scrumieră dădea pe dinafară de chiştocuri.

Pe noptieră era un mic recipient cu marijuana. Şi foiţe pentru rulat.

— Ale dumneavoastră? îl întrebă Gamache pe Tracey.

— Ale ei.

Gamache încuviinţă, acceptând răspunsul, dar fără a-l crede neapărat.

Ceasul cu radio clipea, arătând ora 12:00.

Gamache rămase în mijlocul camerei şi se răsuci de jur-împrejur. Pe podea zăceau haine, abandonate acolo unde căzuseră. Ciorapi, lenjerie, bluze, jeanşi. Nu doar de o zi, ci de zile. Şi zile.

Un agent cerceta şifonierul şi sertarele comodei, fotografiind şi catalogând ce se afla acolo.

Era foarte greu de spus dacă fusese luat ceva.

Gamache îl întrebă pe Tracey despre haine. Erau toate ale lui? Erau unele dintre ele ale lui Vivienne?

— Toate-s ale mele.

În şifonierul lui Vivienne hainele stăteau agăţate. Sertarele erau puţin cam neglijente, cu lenjerie, pulovere pe gât şi jeanşi înghesuite în ele. Dar cel puţin lucrurile erau curate şi nu se aflau pe podea.

Uitându-se în sertarul de sus văzu bijuterii. Ieftine. Sclipitoare. Ostentative. Totuşi, nu erau şi fotografii.

Se putea să le fi luat cu ea.

Gamache speră că aşa stăteau lucrurile.

— Lipseşte vreo valiză? întrebă Gamache.

— Valiză? N-avem aşa ceva. De ce-am avea?

Gamache încuviinţă. Numai asta şi era destul de grăitor. Şi uşor înspăimântător.

În baie, Gamache arătă spre o periuţă de dinţi.

— E a ei?

— Nu. Asta-i a mea. Asta-i a ei.

Tracey arătă spre celălalt suport. Perii erau aproape plaţi.

Poate o lăsase pe asta şi îşi cumpărase una nouă, se gândi Gamache.

Spera că era adevărat.

Ofițerul criminalist puse ambele periuțe în pungi. Pentru analiza ADN.

Gamache deschise dulăpiorul pentru medicamente. Nu era nimic ieşit din comun acolo. Nu erau reţete, doar medicamente pentru răceală şi unguente. Nu existau goluri pe rafturile înguste. Nu lipsea nimic în mod evident.

Apoi ieşi şi merse dintr-o cameră în alta, cu Tracey pe urmele lui. O umbră.

Sosiseră şi ceilalţi ofiţeri şi căutau în anexe.

— Nici urmă de ea, *patron*, raportă agenta Cloutier.

Îl găsi în sufragerie, îngenuncheat lângă canapea.

— Dar au găsit ceva chiar lângă bucătărie.

— Vin imediat, *merci.*

Scoase un pix şi dădu la o parte un ambalaj de chipsuri. Apoi, ridicându-se, îl chemă în cameră pe unul dintre ofiţerii criminalist!

— Poţi să verifici asta, te rog?

Se îndepărtă şi se întoarse spre Tracey.

— Cred că e sânge. Aşa-i?

— Poa' să fie. Poa' să fie al ei. Poa' să fie al meu. Cine ştie?

— O să ştim curând. Ce s-a petrecut aici?

— V-am zis. Ne-am certat.

— Aţi lovit-o?

— Şi ea a dat în mine. A dat cât a putut de tare. Uite ce-i, ştiu că voi credeţi că am făcut ceva, dar nu-i aşa. Am lăsat-o aici.

Arătă spre canapea.

— Vie.

— Verifică restul camerei cu atenţie, îl sfătui Gamache pe unul dintre ofiţeri.

Trecând pe lângă Tracey fără să spună nimic, Gamache o urmă pe agenta Cloutier în bucătărie şi apoi printr-o uşă, care bănuia că era de la cămară. În schimb, aceasta dădea în ceea ce poate cândva fusese o dependinţă. Sau o cocină, ori un coteţ pentru găini. Fusese modificată pentru a face legătura cu locuinţa principală.

Rămase în dreptul uşii şi se pregăti pentru ce avea să urmeze. Era clar că

nu era niciun cadavru înăuntru. Ar fi fost informat imediat. Şi, evident, nici nu era vorba de o scenă a crimei. Din nou, i s-ar fi spus.

Dar i s-a părut un loc în care s-ar fi putut petrece lucruri neplăcute. Animalelor. Sau oamenilor.

Intră.

Ce îl lovi în primul rând fu căldura extraordinară.

Agenţii care lucrau înăuntru transpirau şi încercau să nu lase stropii de sudoare să curgă şi să contamineze încăperea. Când îl văzură, se îndreptară de spate şi se pregăteau să-l salute. Dar îi opri cu un gest şi le indică să continue să lucreze.

Apoi privi în jur.

Nu era câtuşi de puţin un abator. Nicio fostă dependinţă. Era mult mai mare decât atât. Un vechi garaj. Transformat în atelier.

Nu, nu în atelier. În studio.

Văzu o roată de olărit. Şi pungi de plastic pline cu lut, cu etichetele încă pe ele. Pe pereţi erau aliniate rafturi pe care erau aşezate obiecte nesmălţuite. Înţelese la ce se referise Cameron. Nimeni n-ar fi putut folosi lucrările lui Tracey în mod practic. Nu ar fi putut să ţină în ele mâncare, băutură ori flori.

Dar reuşeau să atragă atenţia. Spre deosebire de omul care le făcea.

Carl Tracey părea un bărbat neterminat, doar parţial format. Moale. Inutil. Totuşi, exista ceva în acel om. Nu era atrăgător. De fapt, Gamache simţea dezgust faţă de el. Dar, în acelaşi timp, simţea că privirea i se întorcea către el. Carl Tracey era o prezenţă. Nu puteai să negi asta. Ceva care îţi capta atenţia. La fel ca şi lucrările lui.

Dar în vreme ce, în opinia lui Gamache, obiectele lui de olărit arătau bine, Tracey nu.

Gamache se întoarse şi văzu în colţ sursa căldurii ieşite din comun.

Un cuptor.

Era evident că fusese încins recent.

Îngenunchind, se uită în deschizătura din fundul cuptorului. Era plin cu cenuşă.

— Să colectaţi şi de aici, spuse el îndreptându-şi spatele. Aţi găsit ceva?

— Nu încă, zise agentul responsabil. Dacă e sânge aici ar fi imposibil de ascuns sau de curăţat. Cărămizile şi lutul sunt poroase. Dacă e aici, îl vom găsi.

— *Bon. Merci.*

Se întoarse şi îl văzu pe Carl Tracey uitându-se înăuntru.

— Cuptorul a fost folosit recent, spuse Gamache.

— Da, am ars niște lucrări.

— Când?

— Sâmbătă seară.

— E cald încă.

— Durează mult până se răcește. Trebuie să fie foarte fierbinte pentru a arde lutul.

Se uită cu atenție la Gamache, apoi râse.

— Doar nu crezi că…

Părea uimit.

— Chiar crezi c-am băgat-o pe Vivienne acolo? Bucată cu bucată? Ești nebun? Știi de câtă muncă ar fi nevoie? Și imaginează-ți mizeria.

Gamache știa că Tracey încerca să-i intre pe sub piele. Negând uciderea și incinerarea unei femei și a copilului ei nenăscut nu pentru că ar fi fost ceva oribil, ci pentru că ar fi necesitat prea multă muncă.

— Uite ce-i, spuse Tracey în timp ce îl urma pe Gamache în bucătărie, n-a fost cine știe ce căsnicie, dar ea și-a văzut de treaba ei, eu am văzut de a mea. De ce-aș omorî-o?

— De ce l-ai omorî pe el?

Gamache arătă spre câinele bătrân, care stătea în continuare întins lângă soba caldă.

— Pentru că nu mai e de niciun folos. Nu poate să vâneze și n-o să mai păzească locul. Doar mănâncă și se cacă. O să-mi iau un câine nou. Un câine mai bun.

— Poate de aceea ți-ai ucide soția, zise Gamache. Ca să-ți iei una nouă.

— De ce s-o omor? Aș da-o afară, pur și simplu.

— Pentru că s-ar duce la tribunal și ar lua jumătate din proprietate, răspunse Gamache.

— Da, spuse Tracey încuviințând. Ăsta ar fi un motiv bun.

Era cât se putea de aproape de o mărturisire, fără a fi de fapt una, dintre cele pe care le auzise șeful de la Omoruri.

Tracey se uită în jos la câine.

— Nu-i al meu. E al ei. A venit cu ea și poate să plece cu ea. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Mimă cu mâna o împușcătură. Câinele se chinui să se ridice, făcu un pas mai aproape de Tracey și linse degetul de pe trăgaci.

•

Nu găsiră nimic. După ce se consultară cu agenţii locali, au decis că făcuseră tot ce se putea. Era timpul să plece.

— Ce facem acum? îl întrebă agentul Cameron în timp ce îşi puneau hainele şi cizmele.

Ieşiră pe verandă şi priviră la toţi acei acri şi acri din jur. Mile şi mile. De pădure. La măgarii de pe pajişte. Care se uitau răbdători la ei.

Şi auziră, din nou, mârâitul Bellei Bella din adâncul pădurii.

Părea mai puternic.

Mai aproape.

— Primul pas este să o declarăm pe Vivienne Godin dispărută, spuse Gamache. Şi apoi să-l vizităm pe tatăl ei.

O picătură mare ateriză cu un pleoscăit la marginea treptelor. Apoi încă una.

Îşi ridică privirea. Era după-amiaza devreme, dar norii erau atât de groşi, iar soarele atât de ascuns sub ei încât aducea a amurg. Sau a eclipsă.

Gamache băgă mâna în buzunar, dar îşi aminti că nu era acoperire pentru telefoanele mobile.

— Puteţi să ne duceţi până la maşinile noastre? îl întrebă Gamache pe unul dintre agenţi.

— Absolut, domnule. Le-am văzut când am venit. Jos, în vale.

— Aşa-i. Cum aţi reuşit să urcaţi dealul?

— N-am făcut-o. Am ocolit şi am coborât din cealaltă parte.

Ea aruncă din nou o privire spre hainele inspectorului-şef. Şi el, şi ceilalţi arătau de parcă s-ar fi târât în mâini şi genunchi pe panta noroioasă, până în acest loc îngrozitor.

Ceea ce, practic, se şi întâmplase.

— Aveţi radio în maşină? întrebă Gamache.

— Da, domnule. Suntem toţi echipaţi cu radio, în caz că telefoanele noastre nu funcţionează.

— Bine.

Gamache se întoarse spre Carl Tracey, care tocmai ieşise afară pe verandă. Cu bătrânul câine lângă el.

— Vom ţine legătura pentru alte întrebări.

— El a făcut-o, nu-i aşa? întrebă agenta Cloutier în timp ce se îndreptau spre vehiculul Sûreté. A omorât-o, nu?

Gamache nu zise nimic, dar avea o expresie mohorâtă.

Odată ajunşi în maşină se aplecă, ridică staţia radio din suportul ei, se

identifică și ceru să i se facă legătura cu inspectorul-șef Beauvoir de la Omoruri.

În timp ce aștepta, ploaia se înteți. Tracey, care dispăruse de pe verandă, reapăru cu o carabină de 22.

— Cum de are asta? întrebă Gamache. Are permis?

— Din păcate, da, spuse Cameron. N-a fost condamnat niciodată pentru o infracțiune, așa că nu i-a putut fi luată. N-am găsit altele.

Gamache clătină din cap. Oricât de stricte erau legile privind armele de foc în Canada, ar fi putut să fie mai aspre. Unui astfel de bărbat, despre care se știe că își abuzează soția, i se permite să aibă o pușcă?

— Ați testat-o? S-a tras cu ea recent?

— Am testat-o și nu, nu s-a tras cu ea de ceva vreme.

Gamache se uită în ochii câinelui și știu că acest lucru avea să se schimbe.

— Iată-te, în sfârșit.

Vocea lui Beauvoir răsună din difuzorul micuț.

— Ai primit mesajul meu?

— Nu, nu avem acoperire la mobil. În legătură cu ce?

— A fost declarată stare de urgență. Plecările au fost anulate. Sunt inundații în provincie. Arată rău.

— Barajele?

— Hydro trimite ingineri acolo sus, pentru a evalua situația.

Dacă cedează…

Dar Gamache n-o spuse. Cu toții știau ce s-ar întâmpla dacă masivele baraje hidroelectrice din James Bay ar ceda.

Însă nu era singurul dezastru potențial.

— Unde e cea mai gravă inundație?

Beauvoir detalie. În timp ce el vorbea, Gamache văzu cu ochii minții harta Québecului și înțelese punctele periculoase. Unde râurile întâlneau râuri mai mari. Inevitabil, acelea erau și locurile în care fuseseră construite sate și orașe. La joncțiunea marilor cursuri de apă.

— St. Lawrence? întrebă el.

Și își ținu respirația. Cu toate că, în sufletul său, știa deja răspunsul. Văzuse doar cu câteva ore mai înainte gheața acumulată și raportase.

Beauvoir îi descrise rapid și succint zonele afectate, încheind cu cea mai grav lovită.

— Montréal.

— Montréal, repetă Gamache.

— Am încercat să dau de tine. E o ședință aici la care vor să participi. Începe în jumătate de oră. Cât de repede poți să te întorci?

Gamache se uită la ceas.

— Pot să ajung în patruzeci de minute.

— Grăbește-te.

— Jean-Guy?

— *Oui?*

— Bella Bella?

— Continuă să crească.

Gamache își îndreptă privirea spre sud. Către satul lui. Putea să ajungă în câteva minute.

Apoi se uită spre nord. Către Montréal.

— *Merci,* zise Gamache. Voi fi acolo cât pot de repede.

Îi înapoie agentului stația și se îndreptă spre ușa pasagerului. Însă se opri.

— Domnule? întrebă acesta.

Motorul era pornit. Așteptând.

— *Un moment,* spuse Gamache.

Sub privirile celorlalți, inspectorul-șef se întoarse pe verandă, își scoase portofelul și puse câteva bancnote la picioarele lui Tracey. Apoi reveni la mașină. Cu câinele bătrân în brațe.

Când intră, zise:

— Îl cheamă Fred.

Capitolul zece

Maşina de patrulare alunecă la vale, însă agentul reuşi să o strunească până în locul în care îşi lăsaseră vehiculele. Îi lăsă şi îşi continuă drumul în jos. Deschizând ferestrele pentru a-şi aerisi maşina odată imaculată. Care acum mirosea a câine bătrân şi ud, a noroi şi a măgari.

— Ce facem acum, *patron?* întrebă Cameron în timp ce stăteau în ploaie, lângă maşini.

— Tu te întorci la postul tău. Va fi nevoie de tine pentru controlul inundaţiei sau pentru evacuări. Noi ne întoarcem în Montréal.

Odată intrată în maşina ei, agenta Cloutier întrebă:

— Cum rămâne cu Vivienne? Ce să-i spun lui Homer?

— O să-l sun după ce coborâm din munţi şi o să avem semnal.

Ploaia lovea parbrizul. Norii joşi se amestecau cu ceaţa agăţată de pădure.

— Dar pot să mă ocup în continuare de asta? S-o caut mai departe?

— O să faci ce ţi se ordonă, agent Cloutier, spuse Gamache. La fel şi eu.

Se întoarse spre pădure, unde Bella Bella, nevăzută, gonea spre vale. Şi spre sat.

•

Ruth stătea în vârful podului de piatră şi privea forfota din jurul ei.

Tot satul era afară, umplând saci cu nisip. Era ceva ce făceau în majoritatea primăverilor, dar până în prezent fusese o măsură de precauţie care se transformase într-o tradiţie ce devenise o petrecere. O sărbătoare. Care marca sfârşitul unei ierni îndelungate.

Topirea de primăvară coincidea de obicei cu scurgerea sevei de arţar.

Umpleau saci cu nisip şi dădeau petreceri la extragerea siropului, cu iahnie de fasole, clătite şi cazane în care clocotea seva. Un scripcar cânta, în timp ce copiii şi Gabri stăteau în jurul vaselor, aşteptând să toarne lichidul dulceag în zăpadă, unde se transforma într-un fel de caramel numit *tire d'erable.*

În vreme ce mame şi taţi, prieteni şi vecini umpleau sacii cu nisip pentru a ridica stavile de-a lungul Bella Bella, copiii şi Gabri răsuceau *tire* pe rămurele şi mâncau bomboana din arţar cu ochii la caii care se întorceau din pădure, încărcaţi de găleţi cu şi mai multă sevă.

Era un mod festiv de a încheia iarna. La urma urmei, râul nu ieşise niciodată din matcă. Nu existaseră niciodată motive de îngrijorare.

Azi, însă, lucrurile stăteau altfel. Scripcarul ţinea în mâini o lopată. Copiii se aflau în siguranţă în biserica Sf. Toma, centrul lor de evacuare. Nu exista *tire d'erable.* Doar săteni obosiţi şi uzi leoarcă.

Ruth stătea în ploaie, aproape lapoviţă, şi îi privea cum se aplecau, se îndreptau şi apoi se aplecau din nou umplând saci cu nisip ca într-un ritual păgân.

Dar dacă acesta era un ritual, era în cinstea unei zeităţi supărate şi răzbunătoare.

Stau acolo unde sunt pusă, / din piatră şi gânduri seducătoare compusă, murmură Ruth unul dintre poemele ei în timp ce îşi privea vecinii şi prietenii îndoindu-se de spate şi ridicându-se. Aplecându-se şi băgând lopata. *Căci zeitatea ce din plăcere ucide /va fi şi cea care va vindeca.*

Sub îndrumarea lui Ruth, sătenii formaseră două rânduri şi treceau sacii din mână în mână, îngrămădindu-i apoi unul peste celălalt. Ridicând câte un stăvilar de fiecare parte a Bella Bella.

Poeta vârstnică îşi îndreptă atenţia de la supravegherea vecinilor ei murdari, de pe care picura apa, înspre amonte.

Încercă să nu lase sentimentele să i se reflecte pe chip. Muşcându-şi obrazul pentru a împiedica frica să transpară, se uită la Bella Bella. Până de curând fusese bej, înspumată, dar acum devenise neagră. În vreme ce clocotul ei devenea din ce în ce mai violent. Dragând noroi şi sedimente, şi Dumnezeu ştie ce altceva se mai afla pe fundul râului. Lucruri rămase netulburate decenii la rând, poate secole, erau acum azvârlite la suprafaţă. Putrezite. Descompuse.

Ruth urmări cum râul umflat mătură calupuri mari de gheaţă şi crengi şi le poartă în jos pe munte. Prăvălindu-le către ei. Îngrămădindu-le şi apoi împrăştiindu-le.

Dar ştia că, în cele din urmă, blocajul avea să fie prea dens. Aluviunile erau prea solide. Aveau să reziste. Şi apoi?…

Până recent, Bella Bella fusese pentru săteni o prezenţă prietenoasă şi blândă. Care nu le-ar face niciodată un rău.

Acum, era ca şi cum cineva pe care credeau că îl cunoşteau bine, pe care-l iubeau şi în care aveau încredere, s-ar fi întors împotriva lor. Singurul lucru mai şocant de-atât ar fi ca cei trei pini uriaşi din centrul satului să se elibereze şi să înceapă să-i atace.

Gabri şi Olivier împărţeau băuturi calde. Ceai, cafea, ciocolată caldă şi supă. Domnul Beliveau, băcanul, şi Sarah, brutarul, duceau tăvi cu

sandviciuri. Brie și felii groase de șuncă marinată în arțar, cu rucola, pe baghete, croasante și *pain ménage.*

Totuși, cele mai populare s-au dovedit a fi cele pe care Reine-Marie le pregătise înainte de a-și lua locul la umplerea sacilor cu nisip.

— Doamne, zise Clara luând o mușcătură uriașă. Astea-s delicioase.

Mănușile îi erau ude, iar mâinile mari îi tremurau în frig.

— De care ai? întrebă Myrna în timp ce înghiți o îmbucătură zdravănă de baghetă.

— Unt de arahide și miere pe Wonder Bread, spuse Clara abia inteligibil prin untul de arahide gros.

— O, Doamne, zise Myrna desprinzându-se din șir și întorcându-și privirea după Sarah, brutarul. Mă duc să-mi iau și eu unul.

— Uite aici, spuse Billy Williams. Ia-l pe-al meu.

Cu toate că era înfometat, îi oferi jumătate din sandviciul lui.

Myrna zâmbi și clătină din cap.

— E în regulă. Îmi iau și eu unul. Dar mulțumesc.

Billy se uită după ea, apoi la sandvișul lui umed. Și înțelese că nu avea nimic din ce își dorea ea.

Myrna era inaccesibilă și se temea că o va iubi pentru tot restul vieții lui.

Gabri veni pe pod și îi oferi lui Ruth o cafea.

— Am pus un shot de brandy în ea.

— Lasă, strigă poeta vârstnică peste zgomotul râului.

Întinse mâna după o cană aburindă.

— O să iau supa.

Gabri păli. Era, îl fulgeră gândul, un semn că venea sfârșitul lumii. Ruth refuzând o băutură.

Privi în jos și văzu că râul nu era doar nervos, ci avea și o doză de nebunie în el. De parcă toate umilințele, văzute pe toate cursurile de apă din Lumea Nouă de generații întregi de coloniști, ar fi ieșit la suprafață.

Apele creșteau nu în semn de protest, ci de răzbunare.

Abia își putea auzi gândurile în acel urlet.

Era, își zise în sinea sa în timp ce cobora de pe pod, sunetul pe care un suflet l-ar putea scoate la apropierea de iad.

•

Mintea lui Gamache gonea. Se gândiseră oare să deschidă deversoarele barajelor din provincie?

Era nevoie ca spitalele să fie alertate. Alte provincii trebuiau contactate și

rugate să ofere asistenţă, pe cât posibil. Instalaţiile de filtrare a apei trebuiau protejate. Echipajele hidro trebuiau să fie pregătite să restabilească energia. Rezerviștii militari şi echipajele de prim ajutor trebuiau mobilizate. Măsuri de urgenţă trebuiau puse în aplicare.

Un eveniment catastrofal subit, natural sau din altă cauză, aducea cu sine frământări. Locuri pastorale, şi atât de drăguţe cu o clipă mai devreme devenind zone de război în următoarea.

O populaţie neobişnuită cu astfel de situaţii de urgenţă trebuia mobilizată şi direcţionată. Şi calmată.

Era vital să fie preluate frâiele.

Gamache încercă să-şi înfrâneze mintea să o ia în acea direcţie. Şi mâna să atingă telefonul pentru a contacta Departamentul pentru Situaţii de Urgenţă. Pentru a vorbi cu succesorul lui de la Sûreté. Cu primul-ministru. Să le spună ce e de făcut.

În schimb, trase adânc aer în piept şi se forţă să se lase pe spătar în scaunul pasagerului.

Nu mai era treaba lui. Nu mai era responsabilitatea lui. Ei ştiau ce au de făcut. Nu aveau nevoie de el.

Totuşi, se simţea ca un înotător care călca apa în larg. Privind un eveniment îngrozitor care se petrecea pe ţărm şi pe care era incapabil să-l oprească. Sau măcar să ajute.

Odată coborâţi din munţi, telefonul i-o luă razna cu e-mailurile. Mesajele text. Mesajele telefonice.

Încercă în primul rând la Reine-Marie şi în cele din urmă dădu de Olivier la bistrou, care o chemă pe Reine-Marie înăuntru.

— Suntem bine, Armand. Cu sacii cu nisip, desigur. Dar nu-i panică.

— Ruth, nu…

— Dacă a pus iar valium în ciocolata caldă? întrebă Reine-Marie. Nou. Dar mă simt foarte, foarte calmă.

De fapt, părea obosită.

— Cum stă treaba de fapt? întrebă el.

— Ridicăm stavilele. Bella Bella e mai mare decât a văzut-o cineva vreodată. La câţiva centimetri de mal. Dar chiar dacă inundă, n-o să fie prea rău.

Reine-Marie nu se confruntase niciodată cu o inundaţie. El da. Nu fuseseră doar câţiva centimetri de apă în subsoluri. Un torent, chiar şi unul minor, care parcursese o asemenea distanţă avea o energie aproape de neimaginat.

Forțând o breșă cât de mică putea să dărâme ziduri. Clădiri. Să contamineze puțuri. Să dărâme stâlpi de înaltă tensiune. Să mănânce oameni și animale.

Nu era nevoie de atât de multă apă cum credeau oamenii.

— O să ajung acolo cât de repede pot.

— Unde ești?

— E stare de urgență. Sunt pe drum spre Montréal.

Urmă o scurtă pauză.

— Sigur.

Încercase să pară optimistă, dar dezamăgirea din vocea ei îi tăie răsuflarea. Se ducea mai departe de ea, nu spre ea.

— Îmi cer scuze.

— Să nu îndrăznești să-ți ceri scuze. Suntem bine. Chiar suntem. Ai grijă. Ai la tine aripioarele de înot?

— Lebăda gonflabilă? Întotdeauna.

— Bine. Nu uita s-o porți.

El râse.

— Asta chiar ar fi o poză pentru rețelele sociale.

Faptul că râdea în timp ce și-l imagina pe soțul ei dirijând intervențiile de urgență în costum și cravată și cu lebăda roz în jurul mijlocului i-a mers direct la inimă. Mai vorbiră circa un minut înainte de a închide.

Apoi îl sună pe monsieur Godin. Era un apel dificil. Trebuia să-l înștiințeze pe tatăl lui Vivienne că operațiunile de căutare a fiicei lui erau temporar suspendate, pe perioada stării de urgență. Dar aveau să fie reluate cât de curând posibil.

— Nu vă puteți opri, zise Homer. Trebuie s-o găsiți. Ați promis.

— Îmi pare rău, spuse Gamache. Nu putem face nimic acum, dar credeți-mă…

— Vin acolo.

— Nu, vă rog n-o faceți.

Tonul lui Gamache era tăios.

— Drumurile vor fi în curând inundate. Podurile vor fi închise. O să fiți blocat departe de casă. Rămâneți unde vă aflați. În caz că vă va suna.

O făcea din nou. Îi oferea tatălui lui Vivienne ceea ce bănuia că era o speranță falsă. Speranța unui apel în care el însuși credea din ce în ce mai puțin.

Dar trebuia să-l țină pe acel bărbat la distanță. Din mai multe motive, nu doar din cauza inundației.

De îndată ce închise telefonul, agenta Cloutier porni sirena. Acum se aflau pe autostradă, gonind către oraș. În timp ce se apropiau de podul Champlain, el a o rugă să tragă pe dreapta și să aprindă semnalele luminoase.

— Dar nu e nicio bandă de urgență, domnule. O să blocăm traficul.

— Nu durează mult.

De îndată ce mașina se opri, coborî, înainte să apuce să se răzgândească.

Abia venindu-i să creadă că făcea asta, se îndreptă spre marginea podului.

Se afla la doar câțiva pași distanță, dar fu nevoit să se lupte pentru fiecare centimetru.

Îngrozit de înălțimi și suferind de vertij, se simți instantaneu amețit. Și se întrebă dacă va leșina.

Dar trebuia să se uite. Trebuia să vadă.

Se chinui să înainteze, erau doar câțiva zeci de centimetri însă păreau kilometri întregi. Întinse mâna și pipăi peretele de beton care îl separa de abis.

Vântul și ploaia îi loveau fața. Închizând ochii, trase adânc aer în piept. Apoi, deschizându-i, se aplecă în afară.

Și gâfâi. Cu ochii larg deschiși și încheieturile degetelor albe.

Lumea părea că se învârte și realiză cu groază că era în pericol nu de a cădea, ci de a se arunca de pe pod. Vertijul îl trăgea peste margine. Și nu era nimic care să-i oprească căderea. Nimic între pod și apă.

Auzea, parcă de foarte, foarte departe, mașini claxonând. I se păru că își aude propriul nume și a avut sentimentul ciudat că strigătul venea din abisul de dedesubt.

Totuși se holba în continuare, forțându-și ochii să focalizeze.

Iar când o făcură, văzu. Era mai rău decât în acea dimineață. Mult mai rău. Gheața se rostogolea, împingând în stâlpii de susținere ai podului. Mai sus de jumătate deja, și în creștere.

Privi întinderea largă a râului. Erau vizibile zone cu ape deschise, linii zimțate și întunecate între fisuri. Sloiurile de gheață, multe dintre ele groase de câțiva metri, se ciocneau violent între ele. Suindu-se unele peste altele. Forțând cioburi uriașe de gheață să ricoșeze în afară.

Apoi auzi huruitul și se forță să privească mai departe, în aval. Sunetul devenea din ce în ce mai puternic, mișcându-se cu rapiditate acum. Un cutremur de gheață se îndrepta către pod.

Gamache respiră adânc de câteva ori. Și își înteți strânsoarea de parapetul jos de beton.

Încercând să nu închidă ochii. Încercând să nu tresară.

Rămase pe loc, cu spatele puțin mai drept, în timp ce huruitul se transformă într-un muget.

Și apoi, bubuitul. Ca o lovitură de tun, în timp ce gheața ceda sub presiune. La circa cincizeci de metri distantă.

Răsuflă.

Dacă a fost așa de rău aici, la fel de rău, dacă nu chiar mai rău, trebuie să fi fost peste tot în jurul insulei Montréal. Mai ales pe celelalte râuri. Pe celelalte poduri de pe teritoriul Québec.

Trebuia să plece. Să se asigure că ajungea la acea ședință de la sediu. Dar mai întâi trebuia să intre înapoi în mașină. Să traverseze un metru de asfalt. Realiză că strânsoarea îi era atât de puternică încât nu se putea desprinde.

Își smulse mâinile de pe parapetul de beton și, întorcându-se, făcu câțiva pași nesiguri, apoi practic se aruncă peste ultimii zeci de centimetri.

— *Patron?* întrebă agenta Cloutier când îi văzu chipul.

— E-n regulă, spuse Gamache cu pumnii strânși, astfel încât să nu i se observe tremuratul. Dar trebuie să ne grăbim.

•

Sediul Sûreté fremăta. Ofițeri alergau pe coridoare.

Amplele spații de birouri de la fiecare etaj erau aproape pustii, doar un număr minim de personal rămăsese să răspundă la apeluri și să continue cele mai urgente investigații.

Toți ceilalți fuseseră realocați la inundații.

Gamache se duse direct la Omoruri, pentru o scurtă întrevedere cu Jean-Guy.

Când intră în birou îl văzu pe Beauvoir la telefon, părând plin de energie, în elementul lui. Nimic nu îi plăcea mai mult lui Jean-Guy Beauvoir decât o urgență, deși, fără îndoială, bărbatul mai tânăr ar fi negat asta cu vehemență.

Închise telefonul și ridică din sprâncene.

— Ai fost la spa?

— Spa?

— Baie de noroi.

— O, aia.

Gamache privi în jos la haina și pantalonii mânjiți. Uitase că e plin de noroi.

— Mai degrabă la bătaie în noroi.

— Cine-a câștigat?

— Nu eu.

Își scoase haina grea și o agăță în cârligul de pe spatele ușii.

— O să-ți povestesc mai târziu. A, aș vrea să las ceva aici cu tine. Te superi?

— Deloc.

— Îl cheamă Fred. S-ar putea să vrea niște apă.

Îi lăsă pe cei doi, câinele ud leoarcă și bărbatul confuz, să se holbeze unul la celălalt și se grăbi în sus pe scară.

•

Ședința din biroul superintendentului-șef Toussaint începuse de mult când ajunse Gamache.

Făcuse un scurt drum până la toaletă și încercase să se curețe, însă nici dotările și nici timpul nu i-au permis mai mult decât să-și frece bine mâinile și fata.

Se privi în oglindă și își trecu mâinile prin păr.

Apoi clătină din cap și renunță. Erau lucruri mult mai importante la care trebuia să se concentreze.

— Domnule inspector-șef.

Superintendentul-șef Madeleine Toussaint își salută predecesorul. Dacă îi remarcase aspectul neobișnuit de dezordonat, nu o arătă.

— Îi cunoști pe toți cei de aici.

Era îndeajuns de încrezătoare pentru a-și invita predecesorul la ședință și suficient de conștientă de realpolitikul{11} puterii pentru a scoate în evidență statutul diminuat al lui Gamache, punând accent pe noul său rang.

Erau prezenți înalți reprezentanți ai Corpului Inginerilor Militari, RCMP{12} și Hydro-Québec. Și meteorologul-șef de la Environment Canada{13} se afla acolo, la fel și vicepremierul Québecului.

Bărbați și femei pe care Gamache îi cunoștea foarte bine.

— Văd că unele dintre rahaturile aruncate asupra ta azi pe Twitter au rămas, spuse ofițerul superior de la RCMP gesticulând spre hainele lui Gamache.

Gamache zâmbi.

— Din fericire, nu pătează.

— Dar miros, spuse ofițerul cu un zâmbet șmecheresc.

O primă zi înapoi la muncă dată dracului, Armand.

— Chiar așa.

— Tocmai revedeam situația, spuse Toussaint zburlindu-se ușor din cauza

familiarității și a căldurii evidente dintre Gamache și ofițerul RCMP.

Îi făcu semn cu mâna spre locul în care se afla imensa hartă administrativă a provinciei, unde se adunaseră ceilalți.

Nu indica doar locurile în care erau probleme în prezent, ci și efectele din aval. Iar Québecul avea multe râuri, multă apă.

Gamache stătuse aplecat deasupra multor astfel de hărți pe vremea în care ocupase chiar acel birou. Deasupra celor care înfățișau activitatea criminală și dezastrele naturale.

Însă nu mai văzuse niciodată ceva asemănător.

Erau atât de multe marcaje încât harta era aproape de nerecunoscut.

— Tocmai mă pregăteam să arăt asta, spuse meteorologul-șef.

Ea îi făcu semn din cap unui coleg care stătea la laptop. După câteva apăsări ale tastelor, o altă hartă a Québecului fu proiectată pe perete.

— Acestea sunt prognozele noastre asupra a ceea ce credem că se poate întâmpla în următoarele douăzeci și patru de ore.

O animație începu să se deruleze, dar nimic din ceea ce lui Disney i s-ar fi putut părea familiar.

Prezenta un dezastru natural de proporții epice. Pe măsură ce cursurile de apă se scurgeau unul în celălalt. Pe măsură ce blocajele de gheață se înmulțeau. Pe măsură ce afluenții ieșeau din matcă.

Insule întregi dispăreau.

Insule populate, după cum știa Gamache.

Făcu ochii mari, iar stomacul i se întoarse pe dos. Orașe și sate care rezistaseră timp de secole, în special cele aflate de-a lungul St. Lawrence, erau înghițite.

Apoi se opri. Iar apa se retrase. Lăsând în urmă noroi și moloz.

Sub animație era o cronologie. Toate acestea nu durau decât o zi.

În încăpere era tăcere. Într-un final, meteorologul-șef vorbi:

— Vreți să-l vedeți din nou?

— *Non,* spuseră la unison.

Non. Nu era necesar. Imaginile acelea aveau să îi urmărească pe toți până în mormânt.

— Acesta este cel mai rău scenariu, zise meteorologul. În cazul în care barajele cedează. Puțin probabil, dar posibil.

Gamache voia să-i pună reprezentantei Hydro singura întrebare care conta pe moment.

O să reziste?

Dar se abţinu, conştient că era şedinţa lui Toussaint. Nu intenţiona să o submineze.

Ceilalţi se uitau la el, însă el se întoarse spre ea. Şi, încet, cu toţii îşi îndreptară privirile către noul superintendent-şef.

— O să reziste? întrebă în cele din urmă ofiţerul superior de la RCMP.

Reprezentanta Hydro-Québec încuviinţă scurt din cap. Cu o expresie sumbră.

— Deocamdată, rezistă. Dezgheţul nu a ajuns încă atât de departe în nord. Iar când se va întâmpla, putem să deschidem deversoarele ca să reducem din presiune.

Gamache se întoarse spre Toussaint, care era evident îngândurată.

Întreabă, spuse el în gând. *Întreabă.*

— O să funcţioneze? întrebă ea.

— Dacă porţile nu se blochează, iar presiunea gheţii asupra structurii nu e prea mare, da.

Dacă, dacă, dacă…

În încăpere se aşternu liniştea, în timp ce ei reluau animaţia în minte, dacă toţi acei mulţi de „dacă” nu se întâmplau.

— Dar chiar dacă rezistă, continuă meteorologul, ceea ce vedem este o combinaţie catastrofală de căderi de zăpadă record în cursul iernii, un strat gros de gheaţă creat în urma temperaturilor negative record, un dezgheţ fulgerător urmat de un nou îngheţ, iar acum, ploi abundente. Astfel încât apa dezgheţată se revarsă în râuri înainte ca pământul să apuce să se dezgheţe şi gheaţa să dispară. Agravând totul.

— Aşa, spuse vicepremierul. Asta vedem. Întrebarea este ce facem în legătură cu asta?

— Există măsuri de urgenţă…

— Da, zise el. Ştiu asta. Aşa răspundem. Vreau să ştiu cum oprim asta. Sau, cel puţin, cum reducem impactul. Ce putem să facem?

Tonul lui nu exprima doar urgenţă, ci avea o nuanţă de panică şi o doză de irascibilitate. Un copil care suspectează că nu va obţine ceea ce vrea.

Solicitarea lui fu întâmpinată de tăcere.

Gamache îşi puse ochelarii de citit, iar acum se uita la meteorologul-şef. Participase la numeroase întrevederi cu ea, chiar în acea încăpere. Aplecat deasupra hărţilor detaliate.

Dar niciodată nu auzise acel om de ştiinţă sec, precis şi atent folosind acel cuvânt.

Catastrofal.

— Ce credeți? întrebă el.

— Că este cea mai mare temere a noastră devenită realitate, zise meteorologul cu vocea slăbită de epuizare.

Umerii i se lăsară.

— Care îl trezește pe orice meteorolog în miez de noapte. *Ceea ce te înnebunește și te scormonește*[{14}].

— Ce vreți să spuneți? întrebă politicianul. A fost un fel de citat? V-ați ieșit din minți?

Gamache recunoscu citatul, cu toate că nu reușea să-și dea seama de unde era.

— Poate, spuse meteorologul frecându-se pe față. De două zile întregi analizez simulări. Simt că-mi ia foc creierul.

— Domnule inspector-șef, voiai să zici ceva? Încă o dată, Toussaint insistă asupra gradului lui. Își scosese ochelarii și o privea cu atenție.

Dar și ea se uita la el. Din momentul în care sosise, se așteptase ca Gamache să preia conducerea.

În schimb, el se abținuse. Cedând în favoarea ei.

Păruse respectuos, dar acum se întreba dacă nu cumva avea vreun alt motiv.

Își dăduse oare el seama, înaintea ei, că oricine avea să preia conducerea va fi găsit vinovat?

Madeleine Toussaint începea să-și dea seama de greșeala ei. Și de poziția aproape imposibilă în care se găsea. Dacă prelua conducerea, avea să fie învinovățită în cazul în care ideile ei dădeau greș. Dacă îl lăsa pe Gamache la conducere, toată autoritatea ei dispărea.

Îl invitase la ședință parțial pentru expertiza lui, dar văzuse în asta și o șansă de a marca un punct în fața celorlalți înalți oficiali.

Era un nou șerif în oraș. Cel vechi fusese redus, diminuat. Retrogradat.

Nu luase în considerare faptul că ceilalți din încăpere se vor îndrepta în mod natural spre el. Din obișnuință, poate. Sau pentru că încă le impunea respect.

Cu excepția vicepremierului, desigur. Care îl disprețuia.

Nu luase în calcul nici faptul că Gamache îi va oferi în mod voluntar conducerea. Într-un aparent act de modestie.

Toussaint nu își mai văzuse fostul șef de luni de zile, însă acum, uitându-se din nou la el, a simțit o oarecare rușine că îi făcuse asta. Dar, mai ales, a

simţit enervare. Pentru că el nu părea să observe că fusese diminuat.

Gamache bătu în hartă cu ochelarii, apoi se uită la ea.

— S-ar putea să avem mai puţin timp decât crezi.

Le povesti despre gheaţă şi despre podul Champlain.

— Cum de ştii asta? întrebă Toussaint.

— Pentru că m-am uitat.

— Cum?

— M-am dat jos din maşină adineaori şi m-am uitat.

— Peste margine? întrebă ea. Ai stat pe pod şi te-ai uitat peste el?

Teama lui Gamache de înălţimi nu era un lucru general cunoscut, dar cei care lucraseră cel mai mult timp cu el ştiau, sau cel puţin bănuiau, că avea acea fobie.

— Am făcut-o.

— Asta înseamnă că podurile trebuie închise curând, îi spuse ea. Estimez că şi drumurile.

Gamache încuviinţă abia vizibil. În semn de acord. Iar Toussaint se simţi şi mulţumită, şi supărată pe ea însăşi pentru că dorise aprobarea lui, pentru că avusese nevoie de ea.

— Echipele de demolare sunt pe drum spre locurile cu probleme majore, declară şefa Corpului Inginerilor din cadrul Forţelor Armate. Inclusiv la barajele Hydro, desigur. O să aruncăm în aer blocajele de gheaţă, dacă va fi necesar.

— Foarte bine. Mulţumesc, colonel, spuse Toussaint recâştigând controlul.

— Staţi puţin, zise vicepremierul. Sugeraţi să declanşăm explozii în toată provincia? Vă daţi seama ce panică va fi?

— Prefer să fiu panicată decât înecată, spuse ofiţerul militar.

— Dar nu putem să facem altceva? vru să ştie politicianul.

— Cum ar fi să oprim ploaia, domnule? întrebă meteorologul. Am încercat. Nu merge.

— Am o idee, zise Gamache şi se întoarse spre reprezentanta Hydro. Aţi vorbit despre deversoare. Putem să procedăm la fel mai la sud?

— Nu există diguri mai la sud. Nu sunt porţi care să poată fi deschise la deversoare.

— Ştiu, dar putem să săpăm scurgeri, nu-i aşa? Se ajunge la acelaşi lucru.

Privi în jur căutând susţinere.

— Nu-mi imaginez că va funcţiona, spuse Toussaint.

— De ce nu? întrebă Gamache aparent foarte interesat. La ce te gândeşti?

— Cred că ar fi nevoie de mult prea mult echipament pentru a face ceva eficient, răspunse ea. Ar trebui să deviem câteva dintre baraje, iar acest lucru este prea periculos. Le-ar face vulnerabile.

— E un argument bun, zise Gamache întorcându-şi privirea asupra hărţii.

— Şi totuşi, zise ofiţerul RCMP. Dacă am putea, ar reduce presiunea asupra unor râuri mai mici. Am putea devia apa înainte să ajungă la râurile mari.

— Superintendent-şef Toussaint are dreptate, declară şefa Corpului Inginerilor. Ar fi nevoie de mult prea mult echipament şi personal şi realmente nu avem resurse pentru aşa ceva. Criza avansează rapid şi se extinde. Tocmai a fost declarată situaţie de urgenţă în Ontario şi în provinciile maritime. Desfăşurăm personal în est.

— Staţi puţin, spuse politicianul. Adică nu doar că nu ne daţi mai mulţi oameni şi echipamente, dar ne şi luaţi?

— Tocmai voiam să vă spun, zise colonelul.

— Când? Când o să călcăm apa?

— Van Doos[{15}] va primi ordin să ajute, dar asta-i tot, spuse ea refuzând să se lase provocată. Avem nevoie de restul regimentelor pentru celelalte zone.

Gamache îşi îndreptă spatele. Baza Regimentului 22 Regal al Forţelor Armate Canadiene era chiar la periferia oraşului Québec. Renumitul regiment, poreclit cu afecţiune Van Doos, era, după cum ştia Gamache, un ajutor formidabil în orice situaţie de urgenţă şi fusese deja desfăşurat.

Dar numai acesta nu va fi suficient. Nici pe departe.

Atât el, cât şi toţi ceilalţi din încăpere se uitară cu oarecare consternare spre cea care era inginer superior al forţelor armate, care îşi lăsă ochii în jos înainte de a le întâlni din nou privirile.

— *Désolée*.

Aşa se simţeau şi ei.

— Dar dacă redirecţionaţi cea mai mare parte a resurselor pe care le avem, planul ar fi realizabil, insistă ofiţerul RCMP.

— Nu-mi place cum sună asta, zise vicepremierul.

— Nu vă place ideea de a declanşa explozii, nu vă place redirecţionarea resurselor, spuse ofiţerul superior de la RCMP. Cereţi acţiuni, apoi refuzaţi să acţionaţi.

Toussaint se întoarse spre Gamache, profitând de ocazie.

— Ce sugerezi?

Doi oameni puteau lua parte la jocul umilinţei, iar acest lucru avea să-l

plaseze nu în locul şoferului, ci în locul cel mai expus.

— E un risc, fu de acord Gamache. Dar unul pe care cred că trebuie să ni-l asumăm.

— Ca să fie clar, spuse reprezentanta Hydro. Sugeraţi îndepărtarea echipamentului şi a echipelor de la baraje?

— Da, răspunse Gamache, încuviinţând încet.

Se întoarse spre meteorologul-şef.

— Aţi spus-o chiar dumneavoastră. Acolo, dezgheţul încă nu a lovit. S-ar putea să nu se întâmple. De ce să păstrăm resurse preţioase în acel loc, dacă e nevoie de ele în sud, unde criza nu este doar iminentă, ci a şi început să se declanşeze?

— Pentru că dacă barajele cedează, suntem aruncaţi înapoi în Epoca de Piatră, spuse Toussaint. Dacă vine o viitură din dezgheţ, cum s-a întâmplat mai la sud, suntem terminaţi. N-o să putem să aducem muncitorii şi echipamentul înapoi acolo suficient de repede. Dacă cedează chiar şi un singur baraj…

Nu era necesar să spună mai mult. Cu toţii îi terminară ideea în minte.

Sute de milioane de tone de apă vor fi eliberate, îndreptându-se direct spre centrul provinciei. Adunând gheaţă şi resturi. Copaci. Case, maşini, poduri. Animale. Oameni.

Până când o mare parte din Québec urma să fie spulberată şi purtată până în Vermont.

— Deci, avem de ales, interveni colonelul. Să menţinem barajele în siguranţă şi să garantăm inundaţii teribile în sud. Sau să punem barajele în pericol.

— După cum aţi spus, remarcă ofiţerul RCMP, unul e un risc, celălalt e o certitudine.

— Altfel spus, zise colonelul, unul e catastrofal, celălalt e Armaghedon.

Suna melodramatic, dar oricine fusese martor la un val mareic, la un tsunami ştia că nu era o exagerare.

Vicepremierul gemu.

— Pun pariu că te bucuri că nu te afli acum în locul meu, îi spuse Toussaint lui Gamache.

El zâmbi.

— Sunt bucuros că te afli în acest birou, da. Cu toţii suntem.

Ea se îndoia că era adevărat.

— Mai ai vreun sfat, Armand?

Rămase pe gânduri, cu ochii la hartă.

— Cred că ar trebui să deschideți porțile deversoarelor de la baraje acum. Ca măsură de precauție…

— Dar am pierde energie, spune reprezentanta Hydro, și politicianul gemu din nou.

— *Non.* Veți pierde bani. Amândoi știm că aveți o mulțime de energie de rezervă pe care o puteți folosi.

Gamache o privi fix pe directoare.

— N-o să tremurăm în frig și întuneric, deocamdată.

Timp de decenii, aceasta fusese amenințarea folosită de Hydro, de politicieni, pentru a justifica tot soiul de măsuri draconice impuse de către enormul serviciu public.

Urmă o tăcere prelungă înainte ca directoarea Hydro să încuviințeze scurt din cap. Politicianul se încruntă spre Gamache. Vechea minciună fusese expusă.

— Mențineți o echipă la barajul cel mai vulnerabil, spuse Gamache. În cazul în care deschiderea porților nu este suficientă. Apoi redirecționați toate resursele posibile pentru a săpa acele scurgeri, acele deversoare de-a lungul afluenților.

— *Merci,* spuse Toussaint într-o tentativă de a-l întrerupe. De a opri acest torent de sfaturi.

— Există, în mod clar, puncte-cheie, zise colonelul din Corpul Inginerilor, preluând sugestia și indicând mai multe râuri.

— Putem să alegem o duzină dintre cei mai importanți afluenți. Poate aici… și aici.

— *Oui,* spuse Gamache, familiarizat cu terenul. Nu trebuie să-i deviem pe toți.

Își ridică privirea de la hartă și se uită direct în ochii lui Toussaint.

— Și i-am putea chema și pe fermierii locali să ne ajute. Să folosim echipamentul lor pentru a săpa…

— Noi? întrebă ea și încă o dată atmosfera din încăpere încremeni.

Cu excepția zâmbetului care se răspândea pe fața politicianului.

— Tu, răspunse Armand, îndreptându-se și scoțându-și ochelarii. E operațiunea ta, superintendent-șef. Mi-ai cerut ajutorul și sfatul. Eu n-am făcut altceva decât să ți-l ofer.

— Mulțumesc.

— O bătălie ar putea fi câștigată pe un singur front, insistă el. Dar un

război este câştigat pe mai multe. Îţi concentrezi forţele pe cea mai urgentă problemă. Ceea ce are logică. Dar poți fi și cu un pas înaintea crizei. Chiar dacă e riscant.

— Nu-i numai riscant, Gamache, spuse vicepremierul. E nesăbuit.

În timp ce ceilalţi priveau, Gamache îşi ridică capul şi se întoarse spre politician.

— Ar fi un risc calculat, *monsieur*.

Tonul lui era formal, de gheaţă. Cei care ascultau fură surprinşi că acele cuvinte nu ieşiră învăluite în vapori de gheaţă.

— Există mai multe riscuri în paralizie. Într-o indecizie nesăbuită.

— Așa crezi? Poate-ar trebui să-i întrebăm pe cei aflaţi sub comanda ta, care-au fost răniți și uciși din cauza așa-ziselor riscuri tale calculate. Nici măcar n-ar trebui să fii aici. Ar trebui să fii acasă, de pază la vreun Walmart. Sau în pușcărie.

Nimeni nu vorbi, nimeni nu respiră. Ochii dădeau să iasă din orbite. Chiar și Madeleine Toussaint era șocată de acel vitriol.

— Superintendentul-şef Gamache a… începu ea, dar o privire din partea politicianului o reduse la tăcere.

— Când comitetul dumneavoastră mi-a oferit şansa de a reveni ca şef la Omoruri, spuse Gamache privind direct în ochii vicepremierului, trebuia să ştiţi că exista riscul să accept.

Cel puţin doi oameni din cameră pufniră amuzaţi.

Sau poate uimiți.

— Nu ne-am gândit niciodată că vei fi atât de disperat.

Sau atât de prost, spuse politicianul.

— Ei bine, aţi făcut tot ce-aţi putut, zise Gamache zâmbind uşor. Totuşi, iată-mă aici. Încă în picioare. Chiar în faţa dumneavoastră.

— Crezi că asta a fost tot ce am putut, Armand?

Se lăsă o tăcere şocată, până când inspectorul-şef Toussaint interveni.

— Cred că ne abatem de la discuţie. Menţinem echipamentul la barajele Hydro pentru a preveni o catastrofă şi dinamităm la sud, după necesităţi.

Ignorând-o, vicepremierul se aplecă peste hartă.

— Observ în scenariul tău, Gamache, că unul dintre satele cruţate ar fi al tău. Nu locuieşti într-o văgăună de la ţară? Simt mirosul pe tine. Miroase a rahat.

— De fapt, a măgar.

Se uită fix la politician.

— Unde vrei să ajungi, Pierre?

— O, Armand, cred că știi ce vreau să spun. Ți-ai folosi încă o dată abuziv puterea pentru propriul tău câștig. Și… Vicepremierul făcu o pauză și trase aer în piept.

— Cred că ceea ce miros nu-i de la un măgar. E un măgar.

Atmosfera din încăpere ajunsese într-o stare de tensiune maximă.

— Ai dreptate, spuse Gamache. Unul dintre locurile aflate în calea inundațiilor e cel în care locuiesc eu. Un sat mic, nesemnificativ după standardele tale, care se numește Three Pines. Nimeni n-a auzit de el, iar dacă ar dispărea în potop, bănuiesc că nu i s-ar duce dorul. Dar tot ar fi o tragedie. Așa cum ar fi pentru toate celelalte localități și sate pe care le ignori.

— Domnule inspector-șef, îți mulțumesc că ai venit, zise Toussaint concediindu-l. Ne ocupăm noi mai departe. Te las să te întorci la treaba ta acum.

Rămaseră uitându-se unul la celălalt. Fostul ocupant și actualul ocupant al celui mai important birou de la Sûreté.

Era dat afară.

Se trezi în mod neceremonios de cealaltă parte a ușii care se închidea.

Armand Gamache fusese pus la punct.

Când intră în biroul lui Beauvoir ca să-și ia haina, cizmele și câinele, Jean-Guy se ridică de la birou. Isabelle Lacoste se afla și ea acolo.

— Gata interviurile? întrebă Gamache.

— Au fost anulate, răspunse ea. Din cauza urgenței.

— S-a terminat ședința? întrebă Beauvoir.

— Nu încă. Mi-am spus părerea și o să vedem. Sunt oameni deștepți acolo.

— Atunci tu de ce ești aici? întrebă Beauvoir.

— Bănuiesc că eu nu-s așa deștept, răspunse Gamache zâmbind.

— Îmi pare rău, zise Lacoste. Ei n-ar trebui…

— E în regulă, o asigură Gamache.

Apoi observă că îmbrăcămintea lui Jean-Guy, documentele, scaunul și tavanul, toate erau acoperite de pete maro.

— Câinele tău s-a scuturat, explică Beauvoir.

— O, Doamne.

— Da. Cam asta am spus și eu când m-am spălat și mi-am șters biroul. Doamne, am zis. Puțină mizerie.

Făcu ochii mari, adoptând o expresie îngrozită, iar Lacoste râse.

— Apropo, te superi dacă te întreb de ce ai un câine?

— E al femeii dispărute.

— Înţeleg.

Beauvoir privi în jos la chestia bătrână şi mirositoare care zăcea mulţumită pe mocheta acum murdară.

— Îmi pare rău că trebuie să suspendăm căutarea.

— De fapt, nu trebuie. Sau cel puţin eu nu trebuie s-o fac. Dacă eşti de acord, aş vrea să vorbesc cu tatăl ei, în Ste.-Agathe, înainte ca drumurile să fie închise. Te superi dacă o iau cu mine pe agenta Cloutier?

— Nu, sigur că nu. Nu trebuie să întrebi, *patron,* zise Beauvoir.

— Dar o fac.

Gamache zâmbi.

— Te superi dacă vin şi eu? întrebă Lacoste. Se pare că sunt liberă după-amiază.

— Ar fi grozav, spuse Gamache.

Nu numai că îi preţuia judecata şi compania, dar mai ştia şi că ea era mentorul agentei Cloutier.

Isabelle Lacoste era tânără când, spre surprinderea tuturor, el o alesese la Omoruri. Nu trecuseră chiar atât de mulţi ani de atunci.

Acum, părul ei încărunţise prematur şi avea riduri pe frunte şi în dreptul gurii. Provocate de stres. Şi de suferinţă. Mergea şchiopătând cu ajutorul unui baston, încă recuperându-se după rănile aproape fatale pe care le suferise în urmă cu aproape un an.

Gamache se întrebase deseori dacă le făcuse într-adevăr, ei sau lui Jean-Guy, vreun bine recrutându-i la Omoruri. Însă erau adulţi, îşi zise în sinea lui, capabili să ia propriile decizii.

Iar acum unul se hotărâse să plece, iar celălalt să revină.

În timp ce aştepta liftul împreună cu Isabelle şi cu Fred privi spre Montréal. Atât de multă ploaie aluneca pe fereastră încât părea că oraşul era sub apă.

Gamache îşi prinse mâinile la spate, simţind un fior de gheaţă în adâncul sufletului. Şi revăzu animaţia. Cu o mare parte din Québec alunecând spre Vermont. Împinsă de un potop de apă şi de teama de a nu lua o decizie greşită.

— *Ceea ce te înnebuneşte şi te scormoneşte,* spuse el.

— *Moby-Dick,* zise Lacoste. Am studiat la universitate.

— Aşa-i, spuse Gamache întorcându-se spre ea. Nu reuşeam să-mi

amintesc de unde e.

— Dar cum de ți-a venit în minte?

— E doar ceva ce-a zis cineva de la ședință.

— Asta n-are cum să fie de bine, răspunse Isabelle Lacoste în timp ce intrau în lift. Deloc liniştitor.

— *Non.*

Capitolul unsprezece

Patruzeci de minute mai târziu, intrau cu maşina pe aleea frumosului bungalou din centrul Ste.-Agathe.

În timp ce stăteau pe alee, puteau vedea că lacul era încă acoperit de gheaţă. Dar din loc în loc aceasta începea să se ridice. Cabinele de pescuit fuseseră abandonate şi o fisură imensă străbătea centrul patinoarului de hochei, la vreo şase metri de mal.

Lacul des Sables se crăpa. Era evident că se întâmplase rapid. Luându-i pe săteni prin surprindere.

Chiar şi din locul în care se aflau puteau auzi zgomotele. Trosnetele. În timp ce noi fisuri se formau în gheaţa groasă.

Dezgheţul se îndrepta spre nord. Mai rapid decât îşi imaginaseră. Cu siguranţă, mai rapid decât speraseră.

Gamache îşi băgă mâinile în buzunare şi îşi îndreptă umerii, în ciuda vântului.

Se aflau în Munţii Laurentini şi era clar mai frig. Ploaia care cădea în sud aici se transformase în măzăriche. Iar în curând, îşi zise el, în ploaie rece.

Era cazul să se mişte rapid, dacă sperau să ajungă înapoi acasă.

Gamache îşi scoase telefonul şi sună pentru a raporta spargerea gheţii. Închise chiar în momentul în care un bărbat îşi făcu apariţia la uşă.

Era evident că Homer Godin îi aştepta. Ieşi din casă, dar se opri imediat şi îşi duse mâna la faţă.

— Fred, zise el.

Când îl văzu pe monsieur Godin, Fred se strecură afară din maşină. Bărbatul se lăsă în genunchi şi îmbrăţişă câinele bătrân. Apoi Godin se ridică şi îşi şterse faţa înainte de a se întoarce spre Gamache şi de a-i întinde mâna.

— Mulţumesc, vă mulţumesc că aţi venit. Sunt tatăl lui Vivienne.

Nu monsieur Godin, observă Gamache. Nu Homer. Ci tatăl lui Vivienne.

Aceasta era acum identitatea lui. Şi, probabil, asta fusese încă de la naşterea singurului său copil.

— Armand Gamache. Am vorbit la telefon.

— Da. Am rămas aici, aşa cum aţi sugerat. Dar ea n-a sunat.

Ochii domnului Godin căutau în privirea lui Gamache ceva liniştitor. Că poate totuşi, o va face.

Armand Gamache rămase, însă, tăcut.

Homer îşi coborî privirea. La câine. Umerii i se ridicau şi coborau. Şi se auzi un icnet. Un suspin. Îşi acoperi faţa cu mâinile, iar printre degete se auziră cuvintele înăbuşite:

— E doar vina mea.

— Nu, nu, nu-i adevărat, Homer, spuse Lysette Cloutier întinzându-se şi atingându-l pe mână.

Dar el nu păru să observe. În cele din urmă îşi lăsă mâinile jos şi îşi şterse faţa cu mâneca.

— Îmi pare rău. Sunt mai bine acum.

Îşi îndreptă spatele. Apoi observă a treia persoană.

Gamache o prezentă pe superintendenta Lacoste.

— Vă mulţumesc că aţi veni. Mulţumesc, mulţumesc, spuse Godin şi rămase acolo proaspăt recompus.

Din piatră şi speranţe de bine.

Era trecut bine de cincizeci de ani, poate şaizeci şi ceva de ani. În barbă începuseră să îi apară ţepi cărunţi. Avea cearcăne sub ochii obosiţi şi înroşiţi. Şi umezi.

Homer Godin era înalt şi solid. Un bărbat evident obişnuit cu munca fizică. Vorbea cu accentul de la ţară al cuiva care părăsise şcoala devreme pentru a lucra pământul.

Lacoste îl ştia pe acest om. Nu pe el personal, însă bunicul ei era un astfel de quebecoaz. Unul încă viguros la nouăzeci şi unu de ani şi căruia nimic nu-i plăcea mai mult decât să se ducă în pădure, chiar şi iarna, să taie lemne.

— Credeam că n-o să puteţi să veniţi, spuse Godin întorcându-se spre Gamache. Că erau lucruri mai importante…

Se opri. Neputând să continue.

— Nimic nu-i mai important pentru noi, monsieur Godin, spuse Gamache, decât să vă găsim fata. Există, însă, această stare de urgenţă despre care v-am spus. Deocamdată, suntem singurii repartizaţi la căutare.

Godin îi privi pe cei trei cu ochi noi. O contabilă. O femeie cu baston. Un bărbat acoperit cu noroi şi care mirosea a…

— Nu e nevoie de voi?

— *Non.*

Cu oarecare surprindere, Gamache realiză că devenise ţinta refuzului de a participa la acţiunile de salvare, în slujba cărora îşi petrecuse întreaga carieră.

Dar nu însemna că era nefolositor. Poate doar i se dăduse o altă

întrebuințare.

— Haideți înăuntru, nu-i vreme de stat afară, zise Godin. Sunt sigur că nu-i nimic. Sigur Vivienne a plecat cu prietenele ei, se distrează și eu îmi fac griji degeaba. O să sune curând.

Aruncă priviri iscoditoare spre chipurile lor. Încercând să găsească un motiv pentru a spera că ceea ce tocmai spusese ar putea fi adevărat. Un pacient în cabinetul doctorului, autodiagnosticându-și umflătura drept chist. Confuzia drept epuizare. Amorțeala drept un nerv ciupit.

Fiica dispărută, ca plecată de fapt în vacanță. Și urmând să sune în curând. Plină de scuze.

Gamache recunoscu amăgirea naturală, probabil necesară. Care le permitea părinților, copiilor, soților să meargă mai departe. Cel puțin temporar.

— Sunt sigură că așa e, zise Cloutier în timp ce îl urmau pe Homer prin casa curată și ordonată, spre bucătărie.

Dar ochii tatălui lui Vivienne erau îndreptați spre Gamache.

— Ce credeți că i s-a întâmplat? întrebă Homer luând loc la masa din bucătărie.

Gamache, care se așeză vizavi de Homer, percepu frica strecurându-se din nou în vocea lui. Groaza. Un cutremur înghețat care se apropia.

— Nu știm. Tocmai ne-am întors de la casa ei…

— Aia n-a fost niciodată casa ei. Asta-i casa ei.

Și chiar se simțea ca o casă. Mirosea ca o casă. Modestă, confortabilă și primitoare, cu mobilă ușor uzată. Un La-Z-Boy{16} se afla lângă soba cu lemne, poziționat perfect pentru a privi la televizor.

Un scaun. Era clar un bărbat care nu doar că locuia singur, dar nici nu obișnuia să aibă prea des companie.

Fred se culcă pe podea, cu capul pe picioarele domnului Godin.

— I-a făcut el ceva?

Din nou, ochii lui căutau în privirea lui Gamache ceva liniștitor. Însă în ei era mai degrabă disperare decât convingere.

— Nu știm, răspunse Cloutier. Noi…

— Ticălosul ăla a făcut ceva.

De data aceasta era o afirmație, nu o întrebare.

— De ce spuneți asta, domnule? întrebă Gamache.

— Pentru că ea m-ar fi sunat. O cunosc pe Vivienne a mea. Ar fi știut că sunt îngrijorat. Ea n-ar fi…

Se opri şi coborî privirea. Respirând cu greutate din cauza încordării de a purta în el o asemenea teroare.

Gamache îl privi pe tatăl lui Vivienne cum îşi croia drum pe bâjbâite. Într-o teribilă lume nouă, împleticindu-se în frânturi de cuvinte pe care nu îndrăznea să le rostească. Căzând pradă unor emoţii pe care nu îndrăznea să le recunoască. Adunându-se. Mergând mai departe.

Păşind pe acea sârmă a nevoii de a insista pentru acţiune dintr-un motiv pe care încă nu se simţea în stare să-l admită.

— Există vreun loc în care credeţi că s-ar fi putut duce? întrebă Gamache.

— I-am sunat pe toţi prietenii ei vechi. Nimeni n-a văzut-o. Nici măcar n-au mai primit vreo veste de la ea de multă vreme.

— Şi prietenii pe care şi i-a făcut de când s-a mutat?

— Dacă a avut, nu mi-a zis niciodată nimic despre ei. Dar nici măcar eu n-am văzut-o de ceva vreme.

— De ce nu?

— El n-o lăsa să vină aici şi ştiam că nu sunt bine-venit acolo. Am încercat de câteva ori, dar nu m-a lăsat nici măcar pe verandă. Mi-a zis lucruri îngrozitoare.

— Cum ar fi?

Homer făcu o pauză, în mod evident deloc fericit de întrebare şi de răspuns.

— Că Vivienne nu voia să mă vadă. Că mă ura. Că eram un tată îngrozitor.

Îşi lăsă capul jos, iar gura îi atârna deschisă. După câteva secunde atroce, un firicel de salivă se scurse printre buzele lui întredeschise.

Mâinile uriaşe îi tremurau în poală, iar respiraţia îi devenise sacadată, cu inspiraţii şi expiraţii scurte şi rapide. Gâfâind. Precum un animal sălbatic în suferinţă.

Lysette Cloutier se întinse spre el, însă Gamache îşi puse mâna pe braţul ei şi o opri.

Era evident că bărbatul acela avea nevoie de spaţiul lui. De iluzia lui de intimitate.

Gamache îşi luase porţia de suferinţă cu vârf şi îndesat şi ştia că tatăl lui Vivienne trebuia lăsat să plângă, fără oameni bine intenţionaţi care să încerce să-l oprească. Un gest ce aducea a compasiune, dar care avea legătură mai degrabă cu propriul lor disconfort profund decât cu alinarea pe care i-ar fi putut-o oferi.

— Nu s-a înşelat, spuse Godin în cele din urmă cu vocea gâtuită. N-am fost un tată bun.

— Ce vreţi să spuneţi? întrebă Gamache. Aţi spus ceva similar când am sosit. Aţi spus că e vina dumneavoastră.

— Da? M-am referit la faptul că ar fi trebui să spun ceva. Să fac ceva. Demult, când s-au logodit. Ştiam că aducea necazuri. Dar după ce a murit mama ei n-am vrut să creadă că eram gelos sau ceva de genul ăsta. Şi nici măcar nu eram sigur dacă de-asta îl uram pe Tracey atât de mult. Era derutant. Dar mi-am dat seama, pur şi simplu mi-am dat seama, că nu era bun pentru ea. Dar niciodată n-am crezut…

Făcu o pauză să ia câteva guri de aer.

— Că o să-i facă rău. Cel puţin, nu la început. Nu aşa.

— Cum să-i facă rău? întrebă Gamache.

Cu toate că ştiau, aveau nevoie să audă că şi tatăl lui Vivienne ştia.

Gura lui Homer se mişcă, încercând să formuleze cuvintele. Însă nu se auzi niciun cuvânt. Într-un final, rămase uitându-se la Gamache. Implorându-l să nu-l oblige s-o spună.

Cloutier dădu să spună ceva, dar Lacoste o opri.

Şi aşteptară în continuare.

— O bătea.

Cuvintele ţâşniră din gura tatălui lui Vivienne precum sângele dintr-o venă deschisă. Încet. Aproape contrazicând înţelesul lor.

Continuă să se uite fix la Gamache. Implorând acum. Nu înţelegere, pentru că părea că nici Godin însuşi nu înţelegea. Cum era posibil să fi bănuit că preţiosul lui copil era bătut şi să nu facă nimic pentru a împiedica acest lucru?

Implora ajutor. Pentru a rosti ceea ce trebuia rostit. Pentru a recunoaşte ceea ce era de neiertat. De neconceput.

Faptul că suspectase că fetiţa lui era rănită, iar el nu reuşise să oprească acest lucru. Că o dezamăgise.

— Aveţi copii? îl întrebă pe Gamache.

— Doi. Un fiu şi o fiică.

— Bănuiesc că sunt de vârsta lui Vivienne.

— *Oui.* Pe ea o cheamă Annie.

— Dumneavoastră? o întrebă Homer pe Lacoste.

— Tot doi. Fiu şi fiică.

Homer încuviinţă.

Lacoste îl privea pe acest bărbat. Era oare posibil să se pună în locul lui?

În acel coşmar?

— A ţinut-o pe Vivienne departe de mine, spuse Homer vorbind încet, de data aceasta către Lacoste. De câteva ori, când am reuşit s-o văd în ultimul an, era slabă. Se vedeau vânătăi.

Ridică mâinile.

— Am implorat-o să-l părăsească. Să vină la mine, dar n-a făcut-o.

— De ce nu? întrebă Isabelle Lacoste.

— Nu ştiu.

Se uită în jos la Fred şi întinse mâna să mângâie câinele care dormea.

— Ai încercat, spuse Lysette. Nu aveai ce să faci mai mult decât atât.

— O, aveam ceva ce puteam face.

Se uită la Gamache.

— Dumneavoastră ce-aţi fi făcut? Dacă Annie a dumneavoastră…

— Când aţi văzut-o ultima oară pe Vivienne? întrebă el deviind întrebarea.

Godin zâmbi uşor.

— N-o să răspundeţi la asta, nu? Probabil e un lucru deştept. Da' uneori tre' să fii prost, ştiţi? Dacă l-aş fi omorât pe rahatu' ăla, azi ar fi fost ea aici, în locul dumneavoastră.

— Dar dumneavoastră n-aţi mai fi, spuse Gamache.

— Credeţi că-mi pasă? întrebă Godin. Mi-aş da viaţa pentru a ei uite-aşa.

Pocni din degete.

— Când, domnule Godin? repetă Gamache.

— Am văzut-o chiar înainte de Crăciun. M-am dus să las cadouri. I-am cumpărat până şi lui unul. O, Doamne.

Se uita la Gamache nevenindu-i să creadă.

— Îmi era atât de teamă că o s-o pierd încât eram dispus să…

Se chinui să se controleze din nou.

— Să-l îmbunez. Ce-a fost în capul meu? O, Doamne. Ea nu m-a invitat înăuntru. Cred că el era acolo. Aşa că am plecat. Atunci a fost ultima oară…

Lysette Cloutier se întinse spre el şi de data aceasta Gamache n-o opri. Îşi puse mâna pe antebraţul lui Homer şi o lăsă acolo.

— Dar aţi mai primit veşti de la ea, spuse Gamache.

— Da. A sunat sâmbătă dimineaţă.

Godin părea acum confuz. Se putea să fi fost atât de recent? Cu doar două zile în urmă? Timpul nu mai avea sens. Zile, date, erau lipsite de sens şi aşa aveau să fie pentru tot restul vieţii lui. Nu avea să existe decât înainte ca Vivienne să dispară şi după.

O linie ferm trasată, în funcţie de care avea să fie măsurat totul. Până în ziua morţii lui.

— Ce a zis?

— Mi-a spus că e gravidă şi că în sfârşit o să-l părăsească. Am fost atât de fericit încât abia puteam să vorbesc. I-am zis că vin s-o iau, dar mi-a spus să n-o fac. Trebuia să aleagă momentul. Când era sigur. Când el era plecat sau adormit. Mi-a zis că o să ajungă aici în noaptea aia sau poate duminică dimineaţă. M-a pus să promit că n-o să vin. Aşa că am aşteptat.

Urmă o răsuflare prelungă.

— Ar fi trebuit să mă duc s-o iau. De ce n-am făcut-o?

Dar nu urmă niciun răspuns, iar Gamache nu avea de gând să-i ofere acestui bărbat plin de demnitate nişte aiureli.

Stăteau în tăcere, uitându-se unul la celălalt. Tatăl lui Vivienne şi tatăl lui Annie.

— E vina mea, şopti Homer.

— *Non, monsieur*. Nu aţi făcut nimic.

Gamache era însă conştient că indiferent ce-ar spune, Godin avea să-şi petreacă restul vieţii într-o buclă nesfârşită. Derapând de-a lungul aceluiaşi drum. Derulând neîncetat ultima conversaţie. Ce a făcut şi ce nu a făcut. Ce ar fi putut face şi ce ar fi trebuit să facă.

La fel cum aş face şi eu, îşi zise Gamache.

— Aţi spus că i-aţi sunat pe vechii ei prieteni, continuă Gamache, dar ştiţi dacă avea cumva un prieten mai recent? Pe cineva special?

În cazul în care Godin prinse aluzia, alesese s-o ignore.

— Nu. Pe nimeni.

Iar Gamache se văzu nevoit să fie mai direct.

— Carl Tracey zice că ea a avea un…

— Ştiu ce zice Tracey, izbucni bărbatul. Încearcă să facă să pară că era vreo… vreo…

Nu reuşi să rostească acel cuvânt.

— Vivienne nu era aşa. Ea n-ar fi făcut asta niciodată, nu? Se adresă lui Cloutier, care reuşi să se abţină să răspundă.

Godin privi în jos la mâinile lui, care strângeau cu atâta putere marginea mesei încât aceasta zăngănea. Ca la o şedinţă de spiritism.

Reuşi să se stăpânească, deşi încheieturile degetelor îi erau în continuare albe.

— În plus, zise el cu vocea gâtuită, cum ar fi putut să cunoască pe cineva?

Abia de-i dădea voie să plece de pe proprietate.

— Trebuie să întrebăm, zise Gamache. Dacă ar fi avut un iubit, s-ar fi putut duce la el. Sau el ar fi putut fi cel care…

— N-a avut.

— Dar spuneți că nu ați mai văzut-o de ceva vreme. Poate că ea…

— N-a avut, strigă el. O cunosc. Uitați ce-i, de ce-mi irosiți vremea? Dacă Vivienne a păţit ceva, ştim cu toţii cine-a făcut-o. Dacă nu-l faceţi să mărturisească, o s-o fac eu.

— N-ar fi înţelept, monsieur Godin, spuse Gamache ridicându-se în picioare.

— Pe bune? Pe bune? întrebă Godin ridicându-se la rândul lui în picioare și întorcându-se spre Gamache. Și ce-ați spune că ar fi „înţelept”? Ce-am făcut sâmbătă a fost înţelept? Să stau fără să fac nimic? Poate-i timpul să fac ceva prostesc.

Se făcu liniște.

— Imaginați-vă că Annie a dumneavoastră e gravidă. Vreau să vă imaginaţi asta.

— Monsieur Godin…

— Acum imaginați-vă că a dispărut. Că ea și copilul au dispărut.

Împotriva voinței lui, Gamache se simți atras în acea lume. Pentru o clipă, păși dincolo de acea linie. Acolo unde inimaginabilul se petrecuse. Acolo unde se aflau monștri. Unde trăia acum tatăl lui Vivienne.

— Aveți dreptate, *monsieur*. Trebuie să acționați. Dar n-o să obțineți nimic dacă îl înfruntați pe Carl Tracey. N-o să vă spună nimic, ci o să facă plângere să fiţi arestat. Nu va face decât să înrăutăţească situaţia.

Acum, Godin aproape că râse. Aproape.

— Nu poate să fie mai rea. Și, să fie clar, inspectore-șef, n-am de gând să-l confrunt. Am de gând să-l bat până-mi spune unde-i Vivienne. Și apoi să-l omor în bătaie.

Gamache îl privi pe Godin și știu că vorbea serios. Luă o decizie.

— Veniți cu noi. Eu locuiesc în zonă. Puteți să stați cu mine și cu soția mea. O să organizăm o căutare pentru Vivienne. Ne puteți ajuta. Vreți?

— Să stau cu dumneavoastră? întrebă Homer. Vorbiți serios?

Era, deloc surprinzător, aceeași întrebare pe care voia s-o pună și Lacoste. Vorbea serios?

— Da.

— Lăsați-mă două minute. Să-mi fac bagajul.

Homer se grăbi să iasă din bucătărie și porni de-a lungul holului, cutremurând practic micuța casă sub forța pașilor săi.

— E înțelept? întrebă Lacoste privind spre holul acum gol. Îl iei cu tine la doar câțiva kilometri de cel pe care vrea să-l omoare.

— S-ar fi dus oricum acolo, probabil imediat după plecarea noastră. Așa măcar avem puțin control. Pot să-l supraveghez.

— Îl cunosc, zise Cloutier. Dacă zice că o să-l omoare pe Tracey, vorbește serios. Nu poți să stai cu ochii pe el douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

— Și ce-ai fi vrut să facem, agent Cloutier? Să-l lăsăm?

Se gândi și în cele din urmă clătină din cap.

— *Non,* spuse Gamache. Nu e cea mai bună soluție, sunt de acord, dar e singura care-mi vine în minte acum. Și nu mai avem timp.

Privi afară pe fereastră, în timp ce bobițele de gheață se loveau de geamuri.

— Poate că monsieur Godin are dreptate. Uneori, e necesar să faci un lucru prostesc.

Lui Isabelle Lacoste nu i se păru cine știe ce mare plus la mottoul Sûreté.

Angajament, integritate, dreptate și, din când în când, prostie.

Capitolul doisprezece

Clara Morrow stătea în studioul ei cu Leo, câinele ei, alături. Cu umerii căzuți de epuizare, se întreba pe care dintre tablouri, dacă va fi să fie vreunul, să-l salveze în cazul în care va veni ordinul de evacuare.

Oare ar trebui să ia miniaturile? Meritau salvate? Oare îşi asiguraseră ele un loc în arcă? Cu două zile în urmă, aşa crezuse. Acum, nu mai era sigură.

Decizia trebuia luată, fiindcă apa creştea.

Rămăseseră fără saci cu nisip încă de acum două ore. Aşa că sătenii începuseră să aducă feţe de pernă, saci de nutreţ şi pungi de gunoi. Orice putea ţine nisipul.

Apoi rămaseră fără nisip.

Apoi, fără lumină.

Şi apoi, fără energie.

Iar ploaia continua să cadă. Transformându-se în măzăriche, după care în ploaie îngheţată şi din nou în ploaie.

Vreo jumătate de oră se oprise, oferindu-le speranţa că, poate…

Apoi începuse să ningă.

Sătenii ezitau totuşi să părăsească zidul pe care-l ridicaseră. De patru saci înălţime. Doi saci, lăţime. O sută de metri lungime, pe fiecare mal al Bella Bella. Din spatele grădinii lui Jane Neal, pe lângă cea a Clarei, către pod. După care continua prin spatele băcăniei domnului Beliveau, al băcăniei lui Sarah, al bistroului şi apoi al librăriei Myrnei.

Şi zece metri dincolo de ea, spre cotul râului.

Fusese o muncă herculeană. Dar în timp ce se târau înapoi în case, pentru un duş fierbinte şi haine uscate, fiecare dintre ei bănuia că nu era suficient. Că râul Bella Bella va creşte în timpul nopţii şi va acoperi Three Pines.

Şi că nu mai puteau face nimic ca să-l oprească.

Ruth rămăsese pe podul de piatră cu Rosa. Ca o santinelă pleoştită. Reticentă să îşi părăsească postul. Uitându-se la râul care îi fusese prieten.

Până când Clara şi Myrna, Reine-Marie şi Sarah, brutarul, o ademeniră să plece. Dar nu cuvintele frumoase fuseseră cele care o convinseră, nici mâncarea bună şi nici chiar sticla cu scotch pe care Myrna o adusese cu ea.

Ci Reine-Marie, care îi spusese că Rosa ar putea să răcească.

Dragostea fu cea care o determină, în cele din urmă, pe Ruth să plece de

lângă râu.

În timp ce femeile o însoțeau pe poeta vârstnică înapoi la casa ei, o mașină își făcu apariția pe deal.

— Armand, zise Reine-Marie.

— Nu e singur, spuse Clara.

— E prostovanul? întrebă Ruth.

— Nu, Jean-Guy rămâne la Montréal, răspunse Reine-Marie.

Renunțase demult să încerce s-o convingă pe Ruth să nu-i mai spună ginerelui ei „prostovan”. Ba chiar și el începuse să-i răspundă când îi spunea așa.

Mașina se opri în fața casei lui Gamache și din ea coborâră doi bărbați și un câine.

•

Homer Godin privi în jur.

Tot ce putea să vadă prin lapoviță și întuneric era un cerc de lumini ce păreau să atârne în aer. Știa că erau ale caselor, însă acestea erau invizibile.

Trecuseră prin Montréal și le lăsaseră pe Lysette și pe acea femeie superintendent la sediul Sûreté.

Homer rămăsese în anticameră, ascultând, în timp ce Gamache avu o întrevedere cu un individ care se numea Jean-Guy cumva.

Era evident că tânărul era și el polițai. Superior, după cum părea. Egalul lui Gamache? Uneori, așa părea. Superiorul lui? Uneori, așa părea. Subordonatul lui? Uneori, așa părea.

Discutaseră despre inundație. Era mult mai rău decât crezuse Homer.

— Au dinamitat blocajele de pe St. Lawrence? întrebase Gamache.

— Nu încă.

— Ce așteaptă?

— O hotărâre, cred. Corpul Inginerilor Militari insistă pentru aceasta, dar se pare că vicepremierul se teme că va declanșa panică.

Gamache trăsese adânc aer în piept și oftase prelung.

— *Bon.* Aproape că-mi e frică să întreb, dar… barajele?

Baraje? își zise Homer. *Care baraje?*

Și atunci își dădu seama la care baraje se refereau. Uriașele baraje hidroenergetice din James Bay. Își întinse capul spre ușă și întrebă:

— Au probleme?

Și, preț de un moment, tragedia sa personală fu înlocuită de dezastrul colectiv care amenința.

— *Non,* răspunsese tânărul.

Dar Homer Godin putea să recunoască o minciună când o auzea.

O spusese pe acelaşi ton sumbru pe care Vivienne îl folosea de fiecare dată când o întreba dacă Tracey îi făcea rău.

Non.

Cei doi continuară să vorbească, însă pe un ton care sugera că erau mai mult decât colegi. Acei bărbaţi erau prieteni.

— Ţinem legătura, spusese Gamache în dreptul uşii.

— Da. Mult noroc, *patron.*

Apoi, Jean-Guy Cineva i se adresase lui Homer.

— Promit că, odată ce criza va trece, o să facem tot ce putem pentru a o găsi pe fiica dumneavoastră. Între timp, inspectorul-şef Gamache că va ajuta. E cel mai bun.

Godin se uită la Gamache şi nu putu să nu se întrebe de ce nu îl foloseau la acea urgenţă, dacă era cel mai bun. De ce îl alungau?

Homer nu reuşi să se stăpânească. Îl apucă de braţ pe tânăr.

— Am nevoie de mai mult. Ajutaţi-mă, vă rog. Ajutaţi-mă.

— Facem tot ce putem. Îmi pare rău.

Iar acum, Homer Godin stătea în satul dezolant. În noroi. Sub ceva ce era pe jumătate ploaie, pe jumătate ninsoare şi, deşi nu vedea prea multe, auzea destul.

Se uită în direcţia din care venea sunetul. Râul. Care era umflat la limită. Şi se gândi la fata lui. Dispărută în noapte. Dispărută în potop.

Apoi privi dincolo de lumini. Unde în întuneric, nu chiar atât de departe, era Carl Tracey.

Homer nu ştia cum, dar avea să ajungă la el.

•

Lysette Cloutier îşi turnă încă un pahar cu vin şi reveni pe canapea.

Era acasă acum, după ce se oferise să ajute în cadrul măsurilor de urgenţă în calitate de voluntar, dar i se spusese că nu era nevoie de ea.

Era deopotrivă supărată, dar şi foarte uşurată. Însă, cel mai mult era îngrijorată.

Lysette nu fusese în totalitate sinceră cu inspectorul-şef Gamache şi superintendenta Lacoste în legătură cu relaţia ei cu Homer. Aşa cum era ea. Şi nici a relaţiei cu Vivienne. Aşa cum era ea.

Nu ştia exact de ce, dar i se păruse important să nu le spună că era naşa lui Vivienne. Poate pentru că fusese o naşă îngrozitoare. Neavând una la rândul

ei, Lysette habar n-avea ce trebuia să facă. În afară de a o lua pe Vivienne, în cazul în care se întâmpla ceva cu părinții ei, Kathy și Homer.

Dar dincolo de asta?

Singurul lucru pe care și-l amintea de la botez era că i se spusese că trebuie să acționeze în calitate de protector al lui Viv. S-o apere. Să țină copilul în siguranță.

— Ei bine, bombăni ea. Am dat-o-n bară cu asta.

După ce bău o gură bună de vin, poate chiar o duşcă zdravănă, trase laptopul în poală și se conectă. Agentei Cloutier i se spusese să afle tot ce putea despre Carl Tracey. Putea foarte bine să înceapă.

Era pregătită să scormonească destul de profund în informațiile înregistrate la nivel guvernamental, dar se hotărî, dintr-un capriciu, să îi scrie pur și simplu numele în bara de căutare din Google.

Rămase cu gura căscată când se ivi o pagină de internet.

— Nu se poate.

O accesă și apăru fotografia unui bărbat. Cu siguranță Tracey. Înconjurat de obiectele lui ceramice.

— Rahat, spuse și dădu clic pe mai multe linkuri.

Către expoziții pe care acesta le organizase. Către o secțiune pentru cumpărături. Către o scurtă biografie în care era menționată soția lui, Vivienne, și câinele lor, Fred.

Ca majoritatea lucrurilor de pe internet, erau nimicuri. Viața pe care oamenii voiau să o vadă ceilalți. Gardul din față vopsit, nu leopardul de dincolo de el.

Trânti dezgustată capacul laptopului pe care îl puse jos, se lăsă pe spate și luă telecomanda. Apoi se uită în jos la obiectul subțire și dreptunghiular aflat pe podea, la picioarele ei. Și se întrebă.

Cum se făcea că o persoană fără acces online avea un site pe internet?

•

Isabelle Lacoste ignoră apelul de la Lysette Cloutier.

Avea o politică strictă de a lăsa munca în urmă, cel puțin până ce copiii erau hrăniți și se duceau la culcare. Cu excepția situației în care apelul era de la Gamache sau de la Jean-Guy.

În plus, era în concediu.

Abia după a treia tentativă Isabelle răspunse.

— *Oui, allô?*

— Îmi pare foarte rău că te deranjez, *patron.*

Vocea era, aproape insesizabil, schimbată. Nu împleticită. Dimpotrivă, cuvintele erau articulate prea clar. Prea precis.

— Cu ce te pot ajuta?

— Carl Tracey are un site pe internet.

Apoi se auzi un sunet între râs și pufnit.

— Da.

— Dar el nu are internet. În plus, are un cont de Instagram. Care e activ. Deci cum face asta?

Mintea lui Lacoste se activă. Cum făcea asta? Nu exista decât un singur răspuns…

— Are un administrator al paginii de internet, zise Cloutier. O femeie pe nume Pauline. Probabil că ea se ocupă de toate lucrurile astea pentru el. Ea publică în numele lui.

— Bine, zise Lacoste așezându-se la laptop și scriind numele lui Carl Tracey.

— Masa! strigă soțul ei.

— Vin imediat!

— Vii aici? întrebă Cloutier alarmată uitându-se la sticla aproape terminată și la punga goală de chipsuri.

— Nu, vorbeam cu soțul meu.

Acoperind receptorul cu mâna strigă:

— Începeți fără mine!

Apoi reveni la Cloutier.

— Există ceva incriminator pe pagini?

— Din câte văd, nu, dar ar putea exista un cont privat de Instagram pe care îl folosesc doar ei doi.

— Pe care nu poate să-l vadă nimeni altcineva? E posibil?

— Mda.

— Cum putem să aflăm?

— Nu putem, decât dacă întrebăm și ea ne spune.

— Putem să obținem acces la contul privat? întrebă Lacoste.

Între timp, găsise contul public de Instagram. Era clar că fusese făcut pentru comercializarea obiectelor lui din ceramică.

— Trebuie invitație.

— De ce-ar avea un cont privat? întrebă Lacoste.

— Habar n-am.

Cloutier rămase pe gânduri.

— Mesaje private. De-asta.

Părea și triumfătoare, și puțin surprinsă că reușise să găsească răspunsul.

— Lucruri care nu vor să fie publice, zise Lacoste.

— Cineva-ncearcă să-și ascundă daravelele, fredonă Cloutier apoi fornăi, în mod evident.

Lacoste se uită la telefon. Fusese mentora femeii mai în vârstă de când se transferase, împotriva voinței ei, de la contabilitate la Omoruri. Nici măcar o dată contabila nu fornăise. Și nici nu făcuse vreo glumă. Abia dacă zâmbea.

E beată, realiză Lacoste. De ce s-ar fi îmbătat Lysette Cloutier?

— Te simți bine?

— Sunt bine.

Cloutier părea acum jignită.

— Credeam că o să te încântate asta.

Părea afectată și puțin nervoasă.

— Sunt. Uite ce-i, a fost o zi lungă și dificilă. Te-ai descurcat bine. Las-o acum și o iei de la capăt dimineață, cu forțe proaspete. Și, pentru Dumnezeu, să n-o contactezi pe femeia asta, da? Nu vrem ca Tracey să știe că suntem interesați de contul lui privat de Instagram. Da?

— Da.

Lysette Cloutier închise, dar nu urmă sfatul primit.

Ar fi trebuit s-o facă.

•

Clara stinse luminile din spatele casei.

În serile călduroase, ea și prietena ei obișnuiau să stea în grădină, să bea ceva și să ia masa împreună. Becurile erau aranjate în așa fel încât să lumineze straturile perene de nemțișor și de brumărele și trandafirii bătrâni de grădină.

Straturi ce fuseseră plantate pentru întâia oară cu peste un secol în urmă.

Dar în această seară de aprilie Clara urcase pe scară și repoziționase luminile astfel încât să bată, în noapte, către locul în care grădina ei întâlnea râul.

Acum, acestea scoteau în evidență o întindere de noroi și zidul din saci cu nisip.

— Lumini de inundație, spuse Gabri, care stătea în bucătărie lângă Myrna și se uita pe fereastră.

Se adunaseră acasă la Clara parțial din obișnuință, parțial împinse de nevoia de a fi împreună, parțial pentru că era cel mai bun punct de observație

pentru a sta cu ochii pe Bella Bella și totuși la adăpost.

Și, în secret, de teamă că s-ar putea să fie pentru ultima oară.

Vecinele puseră mâncarea pe care o aduseseră cu ele pe insula de bucătărie, în stil bufet. Iar acum stăteau adunate în jurul ferestrei, să vadă dacă reușesc să zărească ceva.

Dar Clara le lăsase și se întorsese în pragul studioului ei, unde i se alătură Reine-Marie.

— Te simți bine?

— Sunt bine fizic, spuse Clara. Dar cu spiritul destul de sifonat.

Reine-Marie râse. Recunoscând cu ușurință cuvintele din cărțile „Anne of Green Gables[17]", pe care ea, fiica ei și acum nepoții ei le iubeau atât de mult.

Își petrecu mâna pe după brațul Clarei.

— Din fericire, te afli printre spirite înrudite.

Clara îi strânse mâna și continuă să se uite în studio.

— La ce te gândești? întrebă Reine-Marie.

— Mă gândesc că dacă trebuie să plecăm, n-o să pot să-mi iau toate picturile. Așa că, pe care să le aleg, dacă e să le iau?

— Dacă?

Clara se întoarse să se uite la ea.

— Sunt o porcărie?

— Ce te face să spui asta?

— Știi ce.

— Doar n-ai lăsat comentariile alea să-ți intre în cap, nu? Oamenii ăia sunt ignoranți…

— A fost *New York Times.* Și *Art World.* Mulțumesc lui Dumnezeu că *Oddly Report* n-a zis nimic.

— Cine? întrebă Ruth, care simțise durerea și venise să se delecteze cu ea și, cu puțin noroc, s-o amplifice. *Oddly Report?* Ce-i aia?

— Singura publicație de artă importantă care nu a publicat niciodată o recenzie pentru lucrările mele. Ca să vezi! E cea mai mare, cea mai prestigioasă. Cei mai mulți oameni îi spus doar *Odd*[18].

— Și, evident, cei mai deștepți, zise Ruth.

— Acum mă bucur că m-au ignorat, spuse Clara stingând luminile.

După ce reanalizase miniaturile se simțea atât încurajată, cât și confuză. Erau, simțea ea, cu adevărat bune. Ba chiar excepționale. De ce nu puteau și ceilalți să vadă asta?

Se alătură prietenelor ei, adunate în jurul ferestrei din bucătărie, în timp ce Ruth intră șchiopătând în sufragerie și rămase în spatele singurei persoane care nu se uita la Bella Bella.

Homer Godin privea pe fereastră în cealaltă direcție. Spre pădure.

Reflexia lui Ruth, ca o arătare, se contura în geam chiar deasupra umerilor lui. Ploaia își croia drum peste ambele chipuri.

— Fiica mea e undeva acolo.

Cuvintele lui Homer aburiră geamul. Nu se întoarse, dar ochii lui din reflexie îi întâlniră pe cei ai lui Ruth.

— Vă rog. Puteți să mă ajutați?

În fundal, CBC transmitea în continuu noutăți despre inundație.

Relatările veneau de peste tot – din Ontario, Québec, Maritimes –, în timp ce tatăl lui Vivienne se uita fix la mama Rosei.

Ea se întinse și îl atinse pe mână.

Homer închise ochii strâns.

— O, vă rog. Ajutor.

•

Armand verifică zidul din saci cu nisip.

Lumini de inundație fuseseră amplasate de fiecare parte a râului. Una era orientată în amonte, cealaltă în aval. Astfel încât sătenii să poată vedea ce se întâmplă. Din locul în care stătea, putea zări și luminile din spatele grădinii Clarei.

Ploaia amestecată cu zăpadă turna în continuare, iar el se ghemui și mai adânc în haină când o rafală de vânt îi biciui fața cu apă.

De când se întorsese, ieșea o dată la fiecare jumătate de oră să verifice înălțimea râului. Era, după cum precizase Ruth, sarcina lui. Măcar atât putea face.

— Doar nu crezi că poți doar să plutești ca o lebădă pe-aici și să te relaxezi lângă foc după ce noi ne-am petrecut toată ziua construind nenorocitul ăla de dig, spusese Ruth.

În brațele ei, Rosa se zburli. Nu-i plăceau lebedele.

— E clar că Sûreté nu crede că ești de mare folos, altfel nu te-ai fi întors aici. Și nu mă fă să-ncep cu ce spun tălâmbii ăia pe Twitter. Nu că n-aș fi de acord.

— Ruth! intervenise Reine-Marie.

— Ce-i? Asta-i adevărul.

— *Orice adevăr conține o parte de răutate*[{19}], spusese Armand.

— Și totuși, e adevărul, răspunsese Ruth.

Reine-Marie îl condusese pe Armand până la ușă.

— A fost din *Moby Dick*, așa-i?

Rosa se întorsese spre Ruth, care îi șoptise liniștitor:

— Dick. Nu *duck*[{20}].

— Da, răspunsese Armand. Cineva a citat din cartea aia azi. Și mi-a rămas în cap.

— Asta da coincidență, îi spuse Ruth Clarei. Și tu vorbeai despre asta.

— Nu știu ce-ai auzit tu. Eu vorbeam despre arta mea, nu despre o carte.

— Vorbeai despre criticii tăi și despre cel mai mare, care a scăpat, răspunsese Ruth. Balena ta albă.

Armand dăduse să-și pună cizmele de cauciuc, dar realiză că luase o altă pereche. Uitându-se în jur, observă că toți aveau cizme la fel, luate de la magazinul general al domnului Béliveau.

— Să nu-l scapi pe Homer din ochi, îi spusese lui Reine-Marie în timp ce-și punea haina pe el. Și, orice s-ar întâmpla, ai grijă să nu ia vreo cheie de la mașini.

— Nu vrei s-o ia la fugă.

El încuviință.

„S-o ia la fugă” era un fel de-a spune.

În timp ce înainta greoi prin noroi și lapoviță, cu capul plecat, Armand auzi zgomot de pași prin apă în spatele lui, iar când se întoarse îl văzu pe Olivier alergând spre el.

Bărbatul mai zvelt era atât de înfofolit încât era de nerecunoscut, nu însă și pentru cineva care îl cunoștea bine.

— M-am gândit că ai nevoie de ajutor, spuse Olivier, încercând să acopere vuietul apei.

— Să mă uit la un râu?

— Bine, de companie.

Văzând expresia lui Armand, Olivier se corectă.

— Bine, venise timpul să spăl vasele.

Armand râse. Știind că, de fapt, Olivier ieșise afară în noaptea friguroasă pentru a-și oferi ajutorul. Pentru orice eventualitate.

— *Merci.*

La zid, Armand îi întinse mâna lui Olivier.

— Ține-mă de mână.

— E așa de brusc, spuse Olivier. Dar nu neașteptat.

— Prostănacule, spuse Armand, mormăind amuzat. Ține bine să nu cad.

După ce Olivier îl apucă de mână și de mânecă, Gamache se cățăra peste perete și se aplecă. Apăsând în același timp pe butonul lanternei.

Constată că deși erau bucăți de gheață și resturi în râul repede, cel puțin acesta era în mișcare.

Verificară alte câteva locuri din aval.

La ultimul punct, Armand zăbovi mai mult timp. Și se aplecă mai mult.

— Gata, e suficient, strigă Olivier. Nu mai pot să te țin.

— Încă puțin.

Luminile de inundație nu băteau atât de departe, așa că Armand îndreptă lanterna spre apa înspumată.

— Ce e? întrebă Olivier cu vocea încordată de efort.

— Începe să se formeze un blocaj. La cotul râului. Văd gheață și niște crengi.

Rămase acolo alte câteva secunde. Încercând să vadă mai bine, cu toate că lapoviţa îi șfichiuia fața și trebuia să clipească pentru a îndepărta umezeala.

— Mai bine te dai jos. Acum.

Încordarea din vocea lui Olivier era evidentă, iar Armand simți că aluneca din strânsoare.

Se cățără înapoi pe zidul solid din saci cu nisip. Cu fruntea încreţită de gânduri.

Ștergându-și picăturile de ploaie din ochi, privi în amonte. Dincolo de podul de piatră. Dincolo de casa Clarei. Dincolo de biserica Sf. Toma care era luminată, astfel încât chiar și prin ploaie reușea să observe cele trei siluete din vitralii înaintând anevoios pe un drum nesfârșit, prin noroiul vreunui câmp străin din depărtări.

— Avem nevoie de Billy Williams, strigă el pe marginea râului.

— De ce?

— Bella Bella mai are puțin și iese din matcă. Sacii cu nisip o să țină o vreme, dar vine prea multă apă, iar gheața o blochează la cotitură.

— Și Billy ce poate să facă? S-o spargă?

Gamache privi din nou în amonte, aducându-și aminte de măgarii de pe pășune și de zgomotul făcut de Bella Bella în spatele lor.

— Poate să sape un șanț.

•

Era o ciudățenie a relației lui Armand cu Billy faptul că cei doi aveau o legătură straniu de apropiată, cu toate că Armand nu reușea să înțeleagă o iotă

din ce spunea acest bărbat. Ce-i drept, Billy Williams avea un puternic accent rural englezesc, totuși Gamache reușea să-i înțeleagă pe toți ceilalți.

Chiar și așa, Billy rămânea pentru Armand atât un cifru, cât și un confident.

Olivier alergase înapoi la casa Clarei și-l adusese pe Billy cu el. Acum, cei trei stăteau lângă Bella Bella.

— Cu ce pot să ajut? întrebă Billy.

Tot ce auzi Armand fu o serie de sunete guturale încheiate cu o inflexiune ascendentă. Se uită la Olivier, care traduse.

Armand îi spuse ceea voia. Billy rămase pe gânduri.

— Pentru Dumnezeu, grăbește-te și zi-ne și nouă ce poți să faci, spuse Olivier clănțănind din dinți în frig.

— Îmi trebuie retroexcavatorul meu, zise Billy arătând spre utilajul pe care îl folosise mai devreme pentru a muta mormanele de nisip. Dar e greu. N-o să poată urca pe dealuri pe noroiul ăsta. Locul pe care-l sugerezi e la câțiva kilometri distanță.

Olivier traduse din nou.

— Îmi era teamă de asta, zise Armand.

Doar avea deja experiență cu dealul din prima parte a zilei.

Billy mai emise câteva zgomote și gesturi.

— Când? întrebă Olivier.

Alte sunete scoase de Billy.

— O să meargă? vru să știe Olivier.

Billy se gândi, apoi încuviință.

— Îhî.

Asta pricepu și Armand.

— Deci este posibil?

— Dar trebuie așteptat până când temperatura scade și pământul se întărește, zise Olivier. El crede că asta se va întâmpla cândva după miezul nopții.

Armand se uită spre râu. Apoi la ceas. Era aproape zece seara.

— Avem atâta timp? întrebă Olivier.

— Nu știu, spuse Armand.

Se întoarseră înăuntru și în timp ce își ștergeau fețele și părul cu prosoapele relatară ceea ce aflaseră și apoi își apropiară mâinile de foc.

Ceilalți ascultaseră în tăcere. Nu era nimic de spus și nimic de făcut, în afară de a aștepta.

Jean-Guy sună din Montréal şi raportă că se decisese să se arunce în aer barajele de gheaţă de pe St. Lawrence.

— Vor emite o avertizare publică şi vor închide podurile în acest timp.

— Bine. Anunţă-mă dacă funcţionează.

— Da.

Armand coborî tonul.

— Şi digurile?

— Niciun cuvânt. Nicio menţiune în privinţa lor până acum, nici măcar pe canalele securizate.

Gamache trase adânc aer în piept şi rosti o rugăciune în gând.

— Acolo cum merge treaba? întrebă Jean-Guy.

— Am desemnat biserica Sf. Toma drept centru de evacuare. Majoritatea locuitorilor au fost mutaţi acolo, dar unii au rămas în urmă.

— Vorbeşti cu prostovanul? se auzi o voce familiară în fundal.

— Vrăjitoarele plutesc? întrebă Jean-Guy.

— Cred că da, spuse Armand.

— Păcat.

— Văd că el stă la siguranţă şi la căldurică, spuse Ruth. Nici nu mă aşteptam la altceva. Sau la ceva.

— Căţea, bombăni Jean-Guy.

— Ticălos, zise Ruth. O, spune-i să-i transmită toată dragostea mea finului meu. Şi zi-i lui Honoré că mai am să-l învăţ câteva cuvinte şi un gest special.

După ce Ruth plecă, Armand îi împărtăşi lui Jean-Guy planurile legate de Bella Bella.

Urmă o pauză.

— Adică peste două ore, în cel mai bun caz. Sacii cu nisip vor rezista?

— Greu de spus.

Armand oftă, iar Jean-Guy îi simţi încordarea.

— Annie şi Honoré sunt în siguranţă aici, iar eu stau la sediu cu degetu-n…

— Am priceput.

— Vin acolo să ajut…

Aruncă o privire spre ceas.

— Dacă pot să plec de pe insulă înainte de a închide podurile. Ne vedem în curând.

— Dar…

Însă închisese.

— Jean-Guy vine să ajute, le zise el celorlalţi.

— Prostănacul, spuse Ruth.

Dar, în lumina flăcărilor care se ridicau din focul de buşteni, Armand observă uşurarea de pe chipul îmbătrânit.

•

— Îmi pare rău, domnule, trebuie să vă întoarceţi. Am închis podul.

Beauvoir flutură legitimaţia, iar ofiţerul se dădu deoparte şi îi făcu semn să treacă, alertându-i pe agenţii care stăteau pe pod să lase maşina să treacă.

Imediat ce ajunse pe partea cealaltă, Beauvoir auzi o explozie asurzitoare. Tresări şi se feri instinctiv, cu toate că ştia ce era. În oglinda retrovizoare observă un nor de zăpadă şi gheaţă aruncate în aer.

Câteva minute mai târziu, mai jos, pe autostradă, auzi o altă explozie, mai înfundată.

Gheaţa era compactată, St. Lawrence începea să iasă din matcă.

Dacă nu va funcţiona…

În timp ce conducea, asculta canalele Sûreté şi vedea dinamita explodând în cerc în jurul insulei şi de-a lungul Québecului.

Măcar Annie şi Honoré erau în siguranţă. Iar el avea de gând să se întoarcă la ei până în zori. Chiar dacă ar fi nevoit să traverseze St. Lawrence înot.

Capitolul treisprezece

Urma să fie plasate santinele pe pod pentru a da alarma în cazul în care râul Bella Bella depășea sacii cu nisip, decizia fiind luată de Ruth, aparent în urma consultării cu rața și cu o sticlă de scotch.

Reine-Marie și Armand aleseseră să facă primul schimb.

La ușă, Ruth se asigură că aveau pelerinele de ploaie încheiate.

— Aveți fluierul la voi, dacă se întâmplă ceva?

— Da, spuse Reine-Marie.

— Și *Cartea cea mare a inundațiilor*[{21}]?

— Întotdeauna, zise.

— Atunci o să fim bine, spuse poeta vârstnică.

— Varză, interveni Gabri.

— Speriați, adăugă Olivier.

— Nevrotici, zise Clara.

— Și egoiști, da, da, spuse Ruth. Fără giugiuleală și să fiți acasă înainte de miezul nopții.

— Da, mamă.

Reine-Marie îi strigă lui Armand, prin ploaia și grăunțele de gheață care îi șfichiuiau fața:

— O întâlnire amoroasă dată naibii.

•

Înăuntru, se discuta în jurul șemineului. Despre ce urma să fie luat în cazul unui ordin de evacuare.

— Eu l-aș lua pe Gabri, spuse Olivier.

— Eu, espressorul, zise Gabri. Și niște croasante.

•

Ajunși la pod se opriră cu spatele la vânt, umerii încovoiați și glugile ridicate. Reine-Marie aprinse lanterna și o îndreptă spre Bella Bella.

— Crește, strigă ea.

— *Oui*.

•

— Eu mi-aș lua cartea de bucate de Jehane Benoît, zise Myrna. Albumul foto. Vaza Lalique. Covorul indian lucrat manual…

— Stai puțin, spuse Gabri. Ai o dubă de transport? Putem s-o folosim și

noi? Mi-aș lua canapeaua victoriană de la bunicul.

— O, nu, zise Olivier. Singura parte bună la un potop care ne va spulbera naibii agoniseala de-o viață e că va lua cu el și monstruozitatea aia.

•

Armand și Reine-Marie patrulau pe podul de piatră. Înainte și înapoi. Și de la capăt. Încolo și încoace. Oprindu-se la fiecare câteva minute ca să aprindă lanterna puternică și să verifice nivelul Rivière Bella Bella.

După care continuau.

Ca niște paznici la o frontieră singuratică.

Înainte și înapoi. Înainte și înapoi.

Armand abia își putea auzi gândurile din cauza zgomotului apei care se repezea pe sub pod și a măzărichii care i se lovea de pelerină.

Cea la care se gândea în timp ce mergea înainte și înapoi, înainte și înapoi, era Vivienne. Care se afla undeva acolo. Și la tatăl lui Vivienne. Și la Annie.

Încerca să nu-și amestece fiica, știind cât de periculoasă era personalizarea anchetelor. Probabil că rezistența îi fusese însă diminuată de frig, de stresul venit din toate părțile asupra lui, de epuizarea incipientă, dar nu se putea abține să nu se pună în locul domnului Godin.

Dacă Annie ar dispărea? Iar toți cei cărora le-ar cere ajutorul, deși drăguți, n-ar face de fapt nimic pentru a-l ajuta? Dacă ar stărui, dacă i-ar implora și ei nu ar face decât să-i zâmbească și să-i ofere supă?

Ar fi un coșmar. Ar fi înnebunit de îngrijorare.

Oprindu-se din nou în partea de sus a podului, o luă pe Reine-Marie de mână. Simțind dintr-odată nevoia de alinare.

În fasciculul de lumină al lanternei apa spumega, clocotea. Ca turbată. Și se mișca cu repeziciune de-a lungul malului. Crescând mai repede decât se așteptaseră. Probabil că doar puțin mai jos, în aval, la ieșirea din Three Pines, blocajul se agrava.

După care…

Armand percepu o vibrație joasă, aproape un geamăt, dinspre Reine-Marie. Sub ochii lor, Bella Bella se ridică și ieși din matcă.

Acum gonea rapid de-a lungul părții de jos a sacilor cu nisip.

— O să reziste, zise ea. Mai are mult până să ajungă la noi.

— *Oui.*

Deși erau amândoi conștient! că problema nu era neapărat înălțimea râului, ci forța lui. Pericolul nu era că apa se va revărsa în cascadă peste zid, ci că îl va dărâma.

Îl clădiseră de doi saci lățime. Așa că n-ar trebui să se întâmple așa ceva.

Dar, pe de altă parte, nici Bella Bella n-ar fi trebuit să crească atât de mult.

Se întâmplau multe lucruri care nu ar fi trebuit să se întâmple.

Homer Godin, care trăia marele „nu ar trebui să se întâmple”, știa cel mai bine acest lucru.

Reine-Marie își ridică privirea și, prin lapoviță, observă luminile bisericii Sf. Toma din vârful dealului. Unde voluntarii se asigurau că cei mici dormeau bine și că nu se temeau. Instalaseră mai multe paturi, iar alimentele, apa potabilă, generatoarele și toaletele ecologice erau pregătite. Pentru cazul în care cel mai rău lucru avea să se întâmple.

Apoi își îndreptă privirea spre pădure.

— Unde e ea, Armand?

— Nu știu.

— E…

— Nu știu.

— Dar bănuiești. Ai vorbit cu soțul ei?

— În după-amiaza asta. E un ticălos. Sûreté a fost chemată la ei acasă de mai multe ori. Alcoolic. Poate și pe droguri.

— Violent?

— *Oui.*

O acumulare de probleme care a rupt malurile, își zise Reine-Marie. Iar tânăra femeie a fost luată de potop.

— E însărcinată?

— *Oui.*

— Cum ar putea cineva…

Dar nu avea rost să termine întrebarea. Și nu exista un răspuns.

Continuară să meargă. Înainte și înapoi. Înainte și înapoi.

Totuși, întrebarea continua să zgândăre.

Cum ar putea cineva?…

— Nu poți să-l obligi să-ți spună? strigă Reine-Marie pentru a acoperi torentul.

— Altfel decât să-i pun pistolul la tâmplă sau să-l bat măr, nu.

Ea rămase tăcută, iar el știa ce simțea, dacă nu și ce gândea.

Poate, doar de data asta…

Poate că în unele cazuri se justifica. Poate tortura. Poate bătaia. Poate chiar crima se justifica. Uneori.

— Etică circumstanțială? întrebă el.

— Nu fi îngâmfat, zise Reine-Marie. Toți trecem prin momente de-astea. Chiar și eu. Chiar și tu.

Desigur, avea dreptate.

Era vipera ce se cuibărea la sânul oricărui polițist cinstit. Al oricărui conducător militar. Al oricărui politician.

Al oricărei mame sau oricărui tată.

Al oricărei ființe umane.

Poate. Doar de data aceasta…

* * *

— Eu aș lua-o pe Ruth, spuse Olivier.

— Mulțumesc, zise poeta vârstnică.

— Pentru că e o vrăjitoare și ar pluti? întrebă Clara.

— Evident, răspunse Olivier. Ne-am putea agăța de ea.

— Mai bine mă înec, spuse Gabri.

Se întoarseră spre Billy.

— Cred că știți ce-aș lua eu, zise acesta.

— Tractorul? întrebă Myrna.

•

— Deci așa faci, murmură Lysette Cloutier uitându-se la adresa IP. Rahat ce ești.

De-a lungul celor cincisprezece ani cât lucrase la contabilitate în cadrul Sûreté, Lysette rareori înjurase. Și rareori auzise înjurături.

Dar la Omoruri auzise, și descoperise în ea însăși un întreg vocabular nou. Era, după părerea ei, o formă de violență verbală menită să contracareze lucrurile oribile cu care se confruntau zilnic.

În loc să se dezlănțuie fizic, o făceau verbal.

Totuși, își zise în sinea ei în timp ce introducea alte comenzi în laptop, rareori îl auzise pe inspectorul-șef Gamache înjurând. Încercă să-și amintească dacă-l auzise vreodată.

Poate de aceea se afla la conducere. Ce îi spusese lui Cameron? Că populația avea dreptul să se aștepte ca oamenii cu armă și legitimație să aibă și autocontrol.

Poate că el avea mai mult control asupra propriei persoane decât majoritatea.

Dar ce ținea sub control? Și ce avea să se întâmple dacă se dezlănțuia vreodată?

* * *

Bob Cameron stătea în maşina lui. Lapoviţa se oprise. Cerul se limpezea. Temperatura scădea.

Parbrizul lui îngheţa, dar încă putea să zărească stelele, Calea Lactee. Şi acea unică lumină din casă.

În dormitor.

Oare Tracey zăcea întins pe pat, deasupra cuverturii cu flori roz-aprins şi verzi pe care mama lui Vivienne i-o lăsase prin testament?

Oare îşi bea minţile ca un prost?

Prostălău.

Oare măcar exista un astfel de cuvânt?

Sau îşi făcea bagajele? Pe cale să-şi ia tălpăşiţa.

Cameron aşa spera. Asta aştepta. Spera.

Aştepta.

Hai. Haide, rahatule. Intră în camioneta aia a ta. Numai încearcă.

Cameron fusese redistribuit de la căutarea lui Vivienne Godin la aranjarea adăposturilor de urgenţă. Fusese trimis acasă să se odihnească, dar venise aici.

Tracey era un om slab, Cameron o ştia. Genul care ar încerca să fugă.

Şi atunci ce-o să fac?

Dar ştia răspunsul. Îl va trage pe Tracey pe dreapta. Îi va spune să iasă din maşină.

Şi va face ceea ce ar fi trebuit să facă acum câteva săptămâni.

Se uită la ceas. Era aproape unu noaptea. Ar trebui să meargă acasă. Probabil că soţia lui îşi punea întrebări. Dar nu putea.

Nu încă.

Hai, idiotule.

Ieşi afară. Hai la mine.

•

Billy Williams stătea pe drumul din afara oraşului. Ţinea în mână un băţ lung şi noduros pe care îl trecu prin noroi, sub ochii lui Reine-Marie şi Armand. Aşa cum făcuse în ultimele ore, o dată la douăzeci de minute.

Testa să vadă cât de mult se scufunda băţul, dar, după capul lui aplecat, părea să asculte sunetele pământului. Un fel de permisiune.

Lapoviţa încetase cu o oră în urmă şi temperatura scăzuse. Exact ceea ce aveau nevoie.

— Ei? întrebă Reine-Marie chiar în clipa în care Armand observă o lumină pe deal, mai sus de ei.

Faruri. Nu putea fi decât o singură persoană. Jean-Guy sosise.

Billy vorbi.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, spuse Reine-Marie întorcându-se spre Armand. Billy zice că a îngheţat.

Capitolul paisprezece

Stăteau pe câmpul înghețat, la câțiva kilometri în amonte de Three Pines, și se uitau la retroexcavatorul lui Billy care săpa în malurile râului.

Fasciculul puternic al farului din partea din față a cabinei lumina gheața, noroiul și pietrele, în timp ce cupa săpa șanțul.

Reine-Marie ținea telefonul în mâinile înmănușate. Departe de pădure, în noaptea senină și geroasă, semnalul era slab. Apărea și dispărea. Dar cel puțin în locul ăsta era. Deocamdată.

Jean-Guy era lângă râu, iar Armand stătea pe treapta utilajului, ghidând săparea șanțului. Între timp, Reine-Marie asculta rapoartele din Three Pines.

Le lăsaseră pe Clara și pe Myrna pe pod. Râul ajunsese până la al doilea sac cu nisip.

Ruth era în căsuța Clarei, la telefonul fix. Raportând mai departe.

— Râul continuă să crească, strigă Ruth în receptor, pe de o parte pentru a acoperi vuietul râului și pe de alta pentru că întotdeauna țipa când vorbea la telefon.

* * *

— Ai văzut asta? strigă Myrna în urechea Clarei.

Naiba s-o ia, își zise Clara, ocupată să pretindă că nu văzuse nimic.

Dar Myrna rareori își ferea privirea când avea în fața ei un adevăr îngrozitor. Preferând mai degrabă să știe decât să trăiască într-o ignoranță binecuvântată, dar periculoasă. Era una dintre cele mai rele calități ale ei.

— S-au mișcat, strigă Myrna întorcându-se către Ruth. Spune-le să se grăbească. S-au mișcat.

— Ce e?

— S-au mișcat!

— Păi și tu ești cam de rahat!

Gabri, care stătea lângă Ruth în bucătărie, apucă telefonul.

— Dă-mi ăla. Reine-Marie? Sacii au început să se miște.

— *Merde.*

•

— Hei! Hei!

S-au întors și au văzut o lumină care se apropia.

— Sapă mai departe, strigă Armand în urechea lui Billy apoi sări de pe

excavator.

— Ce faceți? E pământul meu, se auzi vocea unui bărbat.

Armand îi făcu semn lui Reine-Marie să rămână unde era, iar el se îndreptă spre lumină și strigăt.

— Sûreté. Cine sunteți?

Dar știa răspunsul la întrebare. Pentru că știa al cui era terenul pe care se aflau.

Jean-Guy plecă de lângă râu și se duse lângă Armand. Bărbatul era la douăzeci de pași. Într-o mână ținea lanterna, iar în cealaltă ducea altceva.

— Are o armă, zise Jean-Guy fără să-și ia ochii ageri de la bărbatul care aluneca și se împiedica în timp ce venea spre ei.

— *Oui*, spuse Armand și făcu un pas în fața lui Reine-Marie.

— Una de 22. Pușcă de vânătoare. Am văzut-o mai devreme la percheziție. Are permis.

— Futu-i, bombăni Jean-Guy clătinând din cap.

De 22. Calibru mic. Însă, chiar și așa, putea provoca pagube. Unui hârciog. Unei vulpi. Unui om.

— E proprietate privată, strigă Tracey. Plecați.

Se aflau în bătaia vântului și simțeau mirosul de whisky. Măgarii fuseseră duși în hambar peste noapte, așa că pe pajiște nu mai rămăseseră decât oamenii.

— Monsieur Tracey, sunt Armand Gamache. Ne-am întâlnit azi, mai devreme.

— Puțin îmi pasă cine sunteți. Vă aflați pe pământul meu.

Tracey se opri la zece pași și ridică pușca.

— Valea.

— Armand? zise Reine-Marie făcând un pas în față.

— E-n regulă, spuse el, și întinse mâna, împingând-o cu blândețe în spatele lui.

Evident, își zise ea, „în regulă” avea sensuri foarte diferite pentru fiecare dintre ei.

— Ce se-ntâmplă? răsună vocea firavă a lui Gabri din telefon. Reine-Marie?

— Aruncă arma, comandă Beauvoir.

— Armă? se auzi vocea firavă. Alo?

— Plecați naibii de pe pământul meu, strigă Tracey ținând în continuare pușca ridicată.

Billy se oprise din săpat. Armand se întoarse spre el şi strigă:

— Orice s-ar întâmpla, sapă mai departe.

— Îhî.

Utilajul porni din nou, iar Tracey înainta, alunecând uşor pe zăpadă şi noroi.

Pericolul, realiză Gamache, nu era doar că va trage cu puşca intenţionat, ci şi că ar putea să alunece şi să declanşeze arma accidental.

— Am zis să vă opriţi, strigă Tracey.

— Iar eu am zis să arunci arma, spuse Beauvoir păşind chiar în faţa lui Armand.

Chiar în faţa puştii.

— O, Doamne, strigă Armand şi făcu semn spre râu.

Reine-Marie, alarmată, se întoarse.

La fel şi Tracey.

Singurul care nu se întoarse fu Beauvoir, care se aşteptase ca Gamache să facă aşa ceva. Să-i distragă, pentru o clipă, atenţia lui Tracey.

Mâna lui Jean-Guy se avântă înainte şi îi smulse arma din strânsoare.

Când Tracey se întinse spre ea, Beauvoir se răsuci şi îl puse la pământ.

Gamache se aplecă şi îl ridică de jos pe bărbatul beat.

— Redirecţionăm râul, explică el. Ca să oprim…

— N-aveţi niciun drept. E teren privat, strigă Tracey.

Smucindu-se, se răsuci pentru a scăpa de Gamache şi alergă spre retroexcavator, gesticulând şi strigând.

— *Arrêt! Arrêt!* Opreşte.

Dar, evident, Billy nu se opri.

Nu văzuse că Beauvoir îl dezarmase. Din câte ştia Billy, un bărbat cu o puşcă alerga spre el. Şi putea foarte bine să tragă.

Dar lui Billy nu îi păsa. Myrna era acolo jos. Sacii se mişcau. Şi numai el putea opri asta.

Împinse cupa şi mai adânc în pământ şi o trase spre pajişte chiar în clipa în care Gamache îl ajunse din urmă pe Tracey şi, înşfăcându-l de mijloc, îl ridică şi îl îndepărtă.

Bella Bella ţâşni şi începu să curgă pe pajişte.

— Alo? se auzi o voce firavă.

•

Nu mai avea sens să se amăgească.

Digul ceda.

Era timpul să plece, Clara își dădea seama de asta. Nu doar de pe pod, ci și din casă.

Din sat. Sosise momentul să lase Three Pines în mâinile destinului.

Myrna și Clara coborâră repede de pe pod, pe jumătate mergând, pe jumătate alergând.

Ultimii săteni rămași trebuiau să plece din casa Clarei și din Three Pines și să se ducă sus la biserică.

De acolo, aveau să fie martori la distrugere.

— Stai, zise Clara apucând-o pe Myrna de mână.

Fiecare părticică din Myrna era încordată și o împingea să meargă mai departe. Să fugă. Acum.

Dar se opri. Și aşteptă, preț de o clipă. Pentru că asta făcuse și Clara.

Prea temătoare chiar și să vorbească, rămase pe loc, holbându-se la cercul de lumină format de lanterna Clarei. Tremurând, acesta zăbovea asupra sacilor cu nisip, acum strâmbi. Unii căzuseră, alții erau pe cale să alunece, împinși de forța apei.

Trebuia să știe sigur.

— O, rahat, se surprinse șoptind.

•

Armand îl ținea strâns pe Carl Tracey, cu brațele încleștate în jurul lui, în timp ce bărbatul dădea din picioare și se zbătea.

Jean-Guy se grăbi să-l ajute, dar chiar când ajunse, Tracey se potoli și o clipă mai târziu stătea nemișcat, agățat de corpul lui Gamache.

Ambii bărbați se holbau.

— Stai!

De data asta, Gamache era cel care striga la Billy.

Lumina din partea de sus a excavatorului era îndreptată spre grămada de resturi pe care Billy tocmai le lăsase să cadă pe pajiște, lângă apa care se revărsa grăbită din Bella Bella.

— Ce-i acolo? întrebă Reine-Marie apropiindu-se.

Beauvoir observă atunci de ce Gamache oprise săpăturile. De ce Tracey încetase lupta. Și de ce ceruse atât de isteric să se oprească excavația.

•

— Ce e? strigă Gabri spre Clara și Myrna, încercă să-și alunge panica din voce.

— Ce ziceți?

Cele două femei dădeau din mâini și strigau ceva în legătură cu râul. Dacă

ar fi fost nevoit să ghicească, şi se pare că aşa era, orice spuneau cu voce tare nu era o veste bună.

•

Billy dădu să coboare din utilajul lui, dar Armand îi făcu semn să rămână unde era. Lui Reine-Marie îi spuse acelaşi lucru.

Apoi el şi Jean-Guy se apropiară încet de şanţ.

— Armand, Gabri zice ceva. S-a întâmplat ceva.

— Ce e? strigă Billy din cabina utilajului.

•

— Ce e? strigă Gabri din nou, uitând complet că Reine-Marie era la celălalt capăt al liniei.

— Ce e? se auzi vocea firavă.

— Nivelul apei coboară!

Gabri şi Reine-Marie auziră în acelaşi moment. Strigătul Clarei. Apoi, Reine-Marie percepu strigăte de bucurie. Chiar şi Ruth aclama. Cel puţin se gândi că acel croncănit era un strigăt de bucurie.

•

— Nivelul apei scade! raportă Reine-Marie. A funcţionat. Scade.

Billy chiui fericit. Dar în timp ce se uitau înspre râu, Armand zâmbind uşurat şi Jean-Guy încuviinţând, privirile le-au fugit în altă direcţie.

În lumina farurilor excavatorului lui Billy, ceva roz zăcea în noroi.

Armand îngenunche şi întinse mâna.

O geantă de voiaj roz-aprins. Cu o etichetă pentru nume. O singură literă în relief. „V”.

Capitolul cincisprezece

— Ce-ai făcut cu ea? întrebă Gamache.

— Nimic. N-am făcut nimic. Poate nu-i a ei.

— A ei este, zise Gamache. Este a lui Vivienne şi ştii asta.

Tracey o recunoştea. Dar şi Gamache recunoştea ceva. Expresia de pe chipul lui Carl Tracey. O mai văzuse şi înainte, când vreo afurisită de dovadă incriminatoare, considerată ascunsă, era descoperită.

Era expresia inconfundabilă a groazei.

În timp ce el rămase cu Tracey şi cu geanta de voiaj, Beauvoir se duse la râu, iar acum mergea pe mal. Luminând cu lanterna, pentru a vedea dacă mai găsea ceva.

Pe cineva.

În timp ce mergea, lui Beauvoir îi bubuia inima în piept, în încheieturi, în tâmple şi în gât. Pielea îl furnica. Cu tot frigul de afară, faţa îi era îmbujorată.

Îşi petrecuse mare parte din viaţa adultă uitându-se ba după cadavre, ba la cadavre. Ce era acolo, afară, nu-l speria.

Îl speria însă ce era înăuntru. În interiorul lui. Acel lucru misterios care fusese zgândărit, trezit, când realizase că se afla în prezenţa cuiva care aproape sigur îşi aruncase soţia şi copilul nenăscut într-un râu îngheţat. Să moară.

Jean-Guy Beauvoir făcu tot ce-i stătea în puteri să nu se întoarcă. Să nu se ducă înapoi la Tracey. Să nu le spună lui Armand, lui Reine-Marie şi lui Billy să se uite în altă parte în timp ce el îl forţa pe Tracey să îngenuncheze şi îşi scotea arma. O punea la baza craniului monstrului. Şi trăgea.

Jean-Guy mergea de colo-colo. Îndreptând lumina lanternei ici şi colo. Încercând să-şi potolească mintea şi să se concentreze la ce avea de făcut.

Ceea ce vedea erau cioburi de gheaţă, pietre, rădăcini smulse. Moloz. Apă repede. Dar nici urmă de Vivienne.

La solicitarea lui Beauvoir, Billy întoarse excavatorul astfel încât lumina să fie îndreptată spre râu.

Din cabină, Billy Williams se uita la Jean-Guy care mergea încoace şi încolo. Recunoştea chinul când îl vedea.

Apoi se uită la Armand. Care stătea aproape de care Tracey. Nu unul lângă altul, ci cu faţa spre el, într-o poziţie de o extremă şi îngrozitoare intimitate.

Billy Williams știa că era martor, de asemenea, la un act de iubire. Nu față de Tracey, desigur, ci față de Jean-Guy.

În aparență, Armand îl trimisese să facă treaba murdară. Să caute cadavrul unei tinere femei și al copilului ei nenăscut. În realitate, însă, Armand îl salva pe Jean-Guy. De el însuși.

Gamache stătea atât de aproape de Carl Tracey pentru ca Beauvoir să nu fie nevoit să facă acest lucru.

Când Tracey făcu un pas înapoi, Gamache înaintă. Nelăsându-l să se îndepărteze. Să plece. Gamache era cu cel puțin cinci centimetri mai înalt, zece kilograme mai greu și douăzeci și cinci de ani mai în vârstă decât Tracey.

Avea de partea lui înălțimea, greutatea, controlul și faptul că era treaz.

Însă Tracey avea marele avantaj al cunoașterii. El știa unde era Vivienne.

Cizmele lui Gamache se afundară în noroi în timp ce se apropie și mai mult de Tracey.

— Spune-ne, repetă Gamache fără să-și desprindă ochii de cei ai lui Tracey. Unde-i Vivienne?

— Nu știu. A plecat. A fugit cu un tip cu care…

— Destul, zise Gamache. Ce-ai făcut cu ea?

Apoi, schimbă tonul. Înfrânându-și cu greu furia. Când vorbi, vocea lui era nefiresc de înțelegătoare. Străduindu-se să convingă o brută să facă măcar un singur lucru decent.

— Spune-ne, Carl. Hai, să o lăsăm să se odihnească în pace.

În spatele lor, Bella Bella se rostogolea peste pajiștea mizerabilă. Aerul nopții pârâia de-atâta frig și furie.

— Habar n-am unde-i. Poate s-a îmbătat și-a căzut în râu. Sau poate ăla care-a lăsat-o gravidă a aruncat-o în el.

Cu coada ochiului, Armand o văzu pe Reine-Marie făcând un pas înspre ei. Strângea telefonul în mână, de parcă ar fi fost o bâtă de baseball.

Cumva, acest ticălos dezgustător reușise să stârnească în Reine-Marie o furie la limita violentei.

Lui Gamache, aerul îi ieșea pe nări în dâre prelungi și calde. Ca unui taur care abia așteaptă să se năpustească.

Cu greu realiză că în spatele lui Billy Williams vorbea.

— Nici urmă de ea, strigă Beauvoir. Billy zice că, după părerea lui, geanta a venit de mai departe, din amonte.

— E un drum forestier vechi la vreun kilometru de aici.

Billy gesticula în spatele lui.

— E un pod care trece peste Bella Bella. E închis de ceva vreme, dar vânătorii îl folosesc, uneori, toamna.

Jean-Guy traducea ce se spunea.

Gamache se întoarse şi se uită la arma de 22 rezemată de retroexcavator. O puşcă de vânătoare.

— Poţi să ne arăţi? întrebă el.

— Îhî.

— Şi cum rămâne cu geanta? întrebă Reine-Marie.

— O luăm cu noi, spuse Gamache.

— Nu puteţi, zise Tracey.

— Atunci o deschidem aici, spuse Beauvoir.

Gamache o rugă pe Reine-Marie să îşi folosească telefonul pentru a înregistra percheziţia genţii lui Vivienne în timp ce Billy se aşeză lângă Tracey.

— Nu, spuse Tracey. Încetaţi. Nu-i a voastră. E pe proprietatea mea. E a mea.

— Ea soţiei tale, spuse Beauvoir deschizând fermoarul.

Geanta conţinea toate lucrurile pe care le-ar fi împachetat cineva care pleca pentru câteva zile. Tricouri, o pereche de jeanşi. Nişte pantaloni scurţi. O pijama. Lenjerie. Obiecte de toaletă.

— Ce sunt acestea?

Gamache ridică un recipient cu pastile şi citi eticheta.

— Mifegymiso.

Ceilalţi clătinară din cap, iar Gamache i le arătă lui Tracey.

— De unde să ştiu eu? Poate vreun drog de pe stradă pe care l-a luat…

— Destul.

Beauvoir se ridică în picioare şi făcu un pas spre Tracey.

— Jean-Guy, se răsti Gamache.

Frigul, epuizarea, descoperirea, certitudinea din ce mai pregnantă în legătură cu ceea ce i se întâmplase acelei tinere şi cu cel care se făcea vinovat de asta, toate le slăbeau nervii.

Beauvoir se încruntă spre Tracey, dar reuşi să se stăpânească.

— Am terminat, spuse Gamache închizând fermoarul genţii de voiaj. O luăm cu noi şi îţi dăm o chitanţă.

— Nu vreau nicio chitanţă. Vreau geanta.

— Tu vii cu noi, spuse Beauvoir şi îl îmbrânci spre maşină în timp ce

păşeau cu greu pe pajişte.

Lăsând în urmă excavatorul să se scufunde în noroi.

Când ajunseră la maşină, Beauvoir puse geanta de voiaj în portbagaj, împreună cu arma de 22 căreia Gamache îi scosese gloanţele.

Tracey stătea lângă maşină.

— Intră, zise Gamache.

Când Beauvoir dădu să se aşeze lângă el, Gamache ridică cheile.

— Ce-ar fi să conduci tu? îi spuse Gamache. Poţi să te aşezi pe scaunul din faţă? o întrebă el pe Reine-Marie, care terminase de înregistrat şi îşi strecura telefonul în buzunar.

Gamache şi Billy se urcară pe bancheta din spate, cu Tracey între ei.

— Să ştiţi că nu-i moartă. Îşi bate joc de voi. Încearcă să mă bage-n belea. Pun pariu că ea a aruncat nenorocita aia de geantă acolo în râu. O să vedeţi. Când o să apară, după ce şi-a tras-o cu vreun tip, o să vă dau în judecată, ticăloşilor.

— Să sperăm, spuse Gamache.

Beauvoir conduse în timp ce Billy îi arătă calea spre vechiul drum forestier.

Ajunseră în dreptul unei cărări doar cu puţin mai largă decât un simplu intrând printre copaci. În timp ce viră, Beauvoir simţi că anvelopele începeau să se scufunde.

— Trebuie să continuăm pe jos.

Toţi cinci urmară fasciculele luminoase aruncate de lanterne pe drumul îngust dintre copaci.

Ramurile se deslușeau deasupra capetelor lor, un tunel de crengi moarte. Luminile creau umbre atât de macabre încât chiar şi Beauvoir, care nu era înclinat spre fantezie, simţi cum îi alergau fiori pe piele. Aşa începeau filmele de groază. Sau aşa se terminau.

Apoi deveni şi mai rău.

Lanterna lui Beauvoir, mai puternică, poposi pe ceva aflat în faţă. Ceva care bloca drumul. O maşină.

— Staţi aici, le zise Gamache celorlalţi în timp ce Jean-Guy veni mai aproape.

Era a lui Vivienne.

Gamache îi făcu semn din cap lui Beauvoir, care dădu ocol maşinii şi îndreptă lumina spre geamul din spate, în timp ce Gamache căuta în faţă.

Nimic.

Deschizând uşa şoferului, cu atenţie ca să nu atingă prea multe, Gamache lumină scaunul. Volanul. Podeaua. Erau covoraşe asortate şi ceva mărunţiş. Mirosea a fum stătut de ţigară. Verifică scrumiera şi găsi mucuri.

Aceeaşi marcă pe care o fuma Tracey.

Era o urmă de sânge pe volan şi o alta pe schimbător. Lui Gamache i se ridică părul pe ceafă. Ceva îngrozitor se petrecuse aici.

Trase de un mâner şi deschise portbagajul.

— Nimic, raporta Beauvoir.

Gamache închise portiera şi ambii anchetatori se îndreptară spre podul de buşteni.

— Nu vă faceţi griji, strigă Tracey. E sigur.

— Nu, nu e, zise tare Billy. Probabil e putrezit.

Beauvoir întinse mâna şi îl opri pe Gamache, care tocmai voia să păşească pe scândurile de lemn. Armand îl auzise pe Billy, dar nu înţelesese.

Beauvoir se întoarse şi se uită urât la Tracey, care zâmbea.

— Merita o încercare, spuse Tracey cu privirea rece, calculată.

Reine-Marie făcu un pas mai departe de această creatură în timp ce Beauvoir se întrebă dacă vor ieşi vii din pădure toţi cinci.

De pe teren sigur, Gamache şi Beauvoir îndreptară razele lanternelor de-a lungul podului de buşteni. Apoi se opriră. Cele două cercuri de lumină se unira într-unul singur.

O parte din balustrada de lemn lipsea. Laterala rămăsese expusă.

Gamache îşi îndreptă lanterna în jos. În gol. La şase metri sub el, poate şi mai mult, curgea râul învolburat. Apucând, trăgând şi înghiţind tot ce putea.

Trecură cu razele de lumină de-a lungul ambelor maluri, dar nu era nimic. Apoi, dunga luminoasă de la lanterna lui Beauvoir se opri în loc.

— Stai, cred că văd ceva.

Gamache îşi îndreptă şi el lanterna spre malul îndepărtat.

— Ce-i acolo? strigă Reine-Marie. Aţi găsit ceva?

— Nu, nu-i nimic, spuse Beauvoir uşurat. Doar crengi. Pentru o clipă, am crezut că e un corp.

Mută lumina lanternei.

— Acum nu putem să căutăm pe pod sau pe mal. E prea periculos. Trebuie s-o lăsăm pe dimineaţă.

Dar raza lui Gamache nu se mişcă din loc. În lumină văzu ceea ce zărise Beauvoir. Crengi, săltând uşor din cauza curenţilor. Nimic mai mult.

Înţelegea de ce Beauvoir putea confunda…

Gamache deschise gura și trase brusc aer în piept, aproape icnind.

— Ce este? întrebă Beauvoir. Vezi ceva?

Îndreptă din nou lumina lanternei într-acolo, pentru a se alătura celei a lui Gamache, până când cele două raze deveniră un singur punct.

Beauvoir se uită cu mai multă atenție la grămada de resturi de pe malul opus. Dar tot nu văzu nimic. Cu siguranță, nu ceva care să explice expresia de pe chipul socrului său.

De surpriză. Poate chiar de șoc.

— Vivienne nu-i aici, zise Gamache, apoi se uită la Beauvoir. Dar cred că știu unde este.

Capitolul șaisprezece

Cei doi bărbați alergau de-a lungul potecii, cu râul de-o parte și pădurea de cealaltă.

Jean-Guy alunecă o dată și căzu în noroi, într-un genunchi. Armand îl apucă de haină și îl ridică în picioare.

Apoi continuară mai departe. Luminile lanternelor se clătinau nebunește în fața lor luminând copaci, potecă, pietre, râu.

Nu aveau mult de mers. Doar până la cotul râului.

Când se întorseseră în Three Pines, îl duseseră pe Carl Tracey la bistrou, unde erau Olivier și Gabri, acum că pericolul inundației trecuse.

— Țineți-l aici, le ceru Gamache. Billy o să stea cu voi. Homer?

— E la tine acasă, răspunse Olivier. Clara și Myrna l-au dus acolo în speranța că o să doarmă puțin. Sunt acolo cu el.

— Cât e ceasul? întrebă Reine-Marie.

— Două și jumătate, spuse Gabri.

— Așa târziu?

— Așa devreme, zise el. Ora de pipi, cum îi zice Ruth.

— Apropo, ea unde-i?

— S-a dus acasă. Să facă pipi.

Reine-Marie aruncă o privire spre Tracey. Era în colțul îndepărtat, unde fusese pus de Jean-Guy. Departe de căldura și lumina blândă a șemineului.

Apoi se întoarse spre Armand.

— O să mă asigur că Homer nu vine aici. Voi duceți-vă.

Iar Armand și Jean-Guy făcură întocmai.

Cu toate că știau că nu aveau de ce să se grăbească, tot o luară la fugă. În jos pe alee. Pe lângă zidul de saci cu nisip. Alergară prin spatele băcăniei, al brutăriei, prin spatele bistroului și al librăriei.

Cu Bella Bella într-o parte și pădurea în cealaltă.

Apoi ajunseră.

Gamache gâfâia și își ținea lanterna în față, cu ambele mâini, ca pe o armă. Călăuzind fascicolul de lumină și încercând să-l stabilizeze, în timp ce stătea alături de Beauvoir.

Luminile lor, îndreptate în aceeași direcție, se contopiră.

Și apoi o văzură. Vivienne.

Gamache fusese acolo mai devreme, când el și Olivier verificaseră nivelul râului.

Nu merseseră atât de departe, totuși, îl observase atunci când se aplecase. Când îl ținuse Olivier.

Stăvilarul care se forma.

Observase crengile palide ale copacilor și frunzele care se mișcau în sus și în jos în curent. Prinse în gheața spartă și resturile care se îngrămădeau.

Ezitase, încercând să vadă mai bine. Dar strânsoarea lui Olivier slăbea și fusese tras în jos.

Acum revenise. Și își văzu, în cercul strălucitor de lumină, greșeala.

La podul de bușteni, Beauvoir confundase pentru o clipă copacii cu un cadavru. Iar în acel moment, Armand Gamache realiză că făcuse același lucru, doar că invers.

Confundase un cadavru cu niște copaci.

Acum se uită din nou la talmeș-balmeșul de gheață și crengi. La rămășițele și bolovănișul adunate de Riviere Bella Bella în goana sa în jos de pe munte.

Aici era Vivienne Godin.

Aici își găsise odihna.

Părul ei întunecat ca frunzele plutea la suprafață, unduindu-se purtat de curent. Brațele și picioarele ei palide, ramuri. Acum atât de clar umane.

Armand Gamache își făcu cruce, în timp ce Beauvoir îi pasă lanterna.

— Ce faci?

— Ce ți se pare că fac? zise Beauvoir dându-și jos haina. Mă duc s-o iau.

— Nu poți.

Gamache se așeză între Beauvoir și Bella Bella și întinse mâna.

— Stai.

Dar Beauvoir nu asculta de rațiune. Se uita la capul care plutea. La mâini. Și o vedea pe Annie.

— Dă-te la o parte, îi zise lui Gamache.

— *Non.*

— Dă-te la o parte. E un ordin.

— *Non.*

Jean-Guy făcu atunci un lucru de care nu s-ar fi crezut capabil cu douăzeci și patru de ore mai devreme. Cu o oră mai devreme. Un moment mai devreme.

Își îmbrânci socrul. Care scăpă lanterna și făcu un pas înapoi, parțial din cauza forței, dar și a șocului.

— Dă-te din drum, strigă Jean-Guy disperat să ajungă la tânăra femeie.

Așa cum spera că ar încerca să o salveze pe Annie, dacă…

De data aceasta, Gamache îl văzu venind și își încleștă brațele în jurul lui. Imobilizându-l într-o îmbrățișare atât de strânsă încât Jean-Guy simți parfumul discret de lemn de santal și inima lui Armand bătând în dreptul propriei inimi.

— E prea târziu, rosti Armand direct în urechea lui Jean-Guy.

Dar el continua să se zbată. Într-un final, zbuciumul îl părăsi. Și se lăsă moale în brațele lui Gamache.

— S-a dus, șopti Armand cu ochii strâns închiși.

— E gravidă, suspină Jean-Guy.

— Da. Știu.

— Annie. Annie e gravidă. Aproape în trei luni.

Armand deschise ochii. Și auzi un hohot adânc.

O. Singură. Explozie de emoție. Care ar fi putut și a lui Jean-Guy. Sau a lui. Sau poate venise de la Bella Bella, de la râul care plângea.

Apoi își dădu seama de unde venea.

Îi dădu drumul lui Jean-Guy, se întoarse și se uită în sus pe potecă. În întunericul de-acolo era ceva și mai întunecat. O siluetă mare, silueta unui tată, conturată în fața copacilor, stând în tăcere. Rigid.

Apoi, tatăl lui Vivienne porni înainte. Pas. Cu. Pas. Din ce în ce mai repede. Până când alerga în jos pe potecă.

— Homer, oprește-te! strigă Gamache.

Însă tatăl lui Vivienne nu o făcu.

Nu putu.

Nu scotea niciun sunet, ci doar alerga direct către râu.

Gamache și Beauvoir nu avură timp decât să se interpună între Homer Godin și apă. Dar la fel de bine ar fi putut fi făcuți din hârtie. Homer își croi drum drept printre ei și alergă spre Bella Bella. Înaintând prin apă. Spărgând gheața subțire de la mal și luptându-se să-și croiască drum mai departe. Ca să ajungă la fetița lui.

Gamache și Beauvoir plonjară după el.

Apa era atât de rece încât le dădură lacrimile, iar gâfâitul luă locul respirației. Dar continuară să se împleticească spre bărbatul care tăia curentul în fața lor.

Apa se zbuciuma și spumega, în timp ce Godin, zvâcnind sălbatic, îi seceră.

Se luptă feroce. Acum țipând. Jelind. Urlând.

Suspinând.

Gamache primi un cot în cap și fu doborât pe spate, scufundat. Atât de rece era apa încât pieptul i se bloca și nu mai fu în stare să respire nici măcar atunci când nișteb brațe îl săltară la suprafață.

Era Jean-Guy.

Armand se holbă la el un moment, apoi, cu un horcăit puternic, reuși să tragă aer în plămâni.

Apoi reveniră la Godin. Care, după un timp, când deja părea că trecuseră ore întregi, a obosit să-i mai tragă după el. Ca o balenă mare, prinsă în harpon, încetini. Și încetini. Suspinând.

Apoi se opri. Fu nevoie de amândoi ca să-l tragă pe tatăl lui Vivienne înapoi pe mal.

Dar Homer Godin încă nu terminase. A mai încercat o dată să se elibereze, dar acum erau pregătiți pentru el. Iar în el rămăsese prea puțină revoltă.

— Oprește-te, zise Beauvoir încet.

Iar el făcu întocmai.

— Vivienne?

— Îmi pare rău, spuse Armand.

Homer se uită spre râu.

— Vă rog, șopti el. Trebuie să mă duc s-o iau.

— O s-o facem, zise Beauvoir.

Îi clănțăneau dinții și îi era greu să formeze cuvinte.

Se uită spre Gamache, ale cărui buze vineții tremurau de frig.

Erau cu toții la un pas de hipotermie. În cazul lui Homer Godin, care era afectat și de șoc, combinația era potențial fatală.

— Nu voi, zise Homer cu vocea tremurândă. Eu. Trebuie s-o ajut. Pot să ajung la ea. Lăsați-mă să încerc.

— Apa e prea rece. O să te înec, rosti Gamache printre dinții care îi clănțăneau.

— Contează?

— Contează.

Dar Armand înțelese. Și el ar încerca. Și el s-ar lupta. Și el ar alerga înapoi în apa aceea rece ca gheața. Dacă…

Homer se întoarse cu spatele la el, pentru a înfrunta încă o dată râul. Spre fata lui, în mijlocul lui. Legănată ușor în sus și în jos de curent. Trupul ei lovindu-se de gheață.

Bărbatului îi scăpă un sunet uşor.

Abia atunci Armand observă o siluetă aflată mai departe pe poteca ce ducea către sat. Chiar şi de la acea distantă. Chiar şi în întuneric. Ştia cine era.

Se duse spre ea.

— Îmi pare rău, zise Reine-Marie. Am încercat să-l opresc, dar a fugit din casă atât de repede. Probabil se uita pe fereastra de la dormitor şi v-a văzut venind aici.

Armand îşi aplecă faţa aproape de-a ei.

— Faţa ta. Ai o vânătaie.

— Da?

— Te-a lovit?

— Nu intenţionat. Nu ştia ce făcea. M-am întins spre mâna lui, încercând să-l opresc…

Armand îşi duse un deget tremurând la un milimetru de vânătaia de pe obrazul lui Reine-Marie, sub ochiul ei. Era inflamat şi continua să se umfle.

Gamache realiză că începuse să se cutremure incontrolabil. Venea în valuri, trimiţându-i unde de şoc prin corp.

Era, după cum îşi dădu seama, un început de hipotermie. Şi revoltă.

— Doamne, Armand, eşti leoarcă. Trebuie să te încălzeşti.

Se uită în zare pe potecă şi abia atunci observă că şi din Jean-Guy şi Homer curgea apa. Homer stătea pe malul Bella Bella, holbându-se. Ea îi urmări privirea.

— Acolo e?…

— *Oui.*

Capitolul șaptesprezece

Apa se revărsa peste corpul lui Armand în timp ce făcea duș. Pe cap, pe chipul lui îndreptat în sus. Deschise gura și închise ochii. Și își simți, în sfârșit, trupul încălzindu-se.

Apoi, pe nepusă masă, panica puse stăpânire pe el.

Era înapoi în apă. Scufundat. De data aceasta, însă, Jean-Guy nu se afla acolo. Nimeni nu era acolo să vină spre el, să-l salveze.

Deschise fulgerător ochii și lăsă capul în jos, ferindu-se de apă. Întinse mâna și se sprijini de plăcile de faianță de la duș.

În timp ce respira, realiză că această teroare de moment era doar o fărâmă minusculă din ceea ce trebuie să fi trăit Vivienne.

Oroarea acelor ultime clipe. Trecând prin balustradă. Atârnând în văzduh. Nimic între pod și apă pentru a-i curma căderea.

Și apoi căzu.

Lovind apa rece ca gheața.

Cu respirația tăiată. Șocul. Înverșunata Bella Bella închizându-se deasupra ei. Ridicându-se din nou. Răzbind. Cu gura deschisă, luptând pentru aer.

Zbătându-se să-și țină capul, gura, nasul deasupra apei. Să respire. Întoarsă, rostogolită, biciuită de curent. Lovindu-se de pietre și de crengi.

Teroarea. Tumultul. Lupta disperată. Care devenea din ce în ce mai puțin disperată în timp ce frigul și epuizarea începeau să câștige.

Și, în final, conștientizarea.

Sprijinit cu ambele mâini de faianță, cu capul atârnând și apa caldă lovindu-i spatele, Armand deschise gura încercând să respire. Cu ochii la vârtejul care se răsucea în jurul scurgerii.

Annie e gravidă. Annie e gravidă, repetă el urmărind cuvintele ieșind la suprafață. Și încercând să nu permită rămășițelor gândului să se infiltreze în mintea lui. Și totuși, era acolo.

La fel și Vivienne.

Deschise ochii și își termină dusul.

Apoi se duse jos, pentru a se vedea cu tatăl lui Vivienne.

•

Homer și Jean-Guy stăteau în bucătărie, în fața sobei pe lemne, înfășurați în pături Hudson’s Bay. Și cu căni de ceai tare în mâini.

Armand o sărută pe Reine-Marie cu blândeţe pe obrazul rănit.

— Eşti bine? şopti el.

Vânătaia nu era aşa de rea cum se temuse, mai degrabă urma unei lovituri. Dar chiar şi aşa, tot o lovitură.

— Da.

Armand se uită la ea cu mai multă atenţie, pentru a se asigura că spunea adevărul. Apoi îşi îndreptă atenţia spre ceilalţi.

Jean-Guy se oprise din tremurat.

Nu şi Homer.

De îndată ce se întorseseră în casă, chemaseră scafandri Sûreté şi o echipă de criminalişti de la Omoruri.

Dar, ţinând cont de starea de urgenţă din provincie, fuseseră informaţi că ar putea dura câteva ore. Cu siguranţă, nu mai devreme de ivirea zorilor.

După ce le informară pe Isabelle Lacoste şi pe agenta Cloutier despre cele întâmplate şi le ceruseră să vină, se despărţiseră.

Jean-Guy făcuse duş primul, în timp ce Armand îl ajutase pe Homer să îşi dea jos hainele ude şi să intre la el la duş. Rămăsese cu bărbatul cufundat în tăcere până ce acesta terminase şi avea pe el haine călduroase, uscate.

Armand a stat cu el în bucătărie până la întoarcerea lui Jean-Guy.

Chiar dacă ştia că nu fusese vina lui Homer şi că, mai mult ca sigur, lucrurile nu aveau să se repete, n-avea nicio intenţie s-o lase pe Reine-Marie singură cu el. Înnebunit de durere, tatăl lui Vivienne era capabil de aproape orice.

Cu siguranţă, iar Armand o ştia, capabil de crimă. Cu toate că acest lucru era îndreptat spre o singură persoană.

După ce făcu la rândul lui duş, reveni în bucătărie şi-i prinse privirea lui Jean-Guy. Amândoi se întoarseră spre Reine-Marie.

— Ce e? întrebă ea.

— Jean-Guy are ceva să-ţi spună care s-ar putea să te facă să te simţi mai bine, zise Armand încet.

— Poţi să vii cu mine? întrebă Jean-Guy şi se ridică.

După o scurtă privire nedumerită spre Armand, Reine-Marie îşi urmă ginerele afară din bucătărie.

Fred îşi lăsă capul mare pe picioarele încălţate în papuci ale lui Homer, iar Henri făcu la fel cu Armand. Micuţa Gracie se cuibărise pe o pătură, aproape de foc.

Singurul sunet era zăngănitul ferestrelor bătrâne în timp ce noaptea încerca

să pătrundă înăuntru. Fără să realizeze, probabil, că acolo deja era întuneric.

Câteva minute mai târziu, Reine-Marie şi Jean-Guy se întoarseră.

Ea era îmbujorată şi avea ochii umezi. Iar când întâlni privirea lui Armand şi ochii lui începură să se aburească. Ea îşi duse mâinile la gură, iar el o luă în braţe.

— Tocmai am vorbit cu Annie. Un bebeluş, şopti ea, cuvinte menite doar lui Armand.

Nu era nevoie ca Homer să afle că ei îşi vedeau visul împlinit, în timp ce el trăia un coşmar.

Scuzându-se, Armand se duse în biroul lui, ridică receptorul şi formă un număr familiar.

— Îmi pare rău, o auzi pe tânăra secretară politicoasă, dar superintendent-şef Toussaint nu poate răspunde acum.

— Spuneţi-i că e Armand Gamache.

Urmă o pauză.

— Ştie.

Fu rândul lui să facă o pauză.

— *Merci.*

Apoi îl sună pe ofiţerul superior de la RCMP, care fusese prezent la şedinţă cu o zi în urmă.

— Armand, ce este?

Părea obosit.

— Voiam o actualizare asupra inundaţiei.

— Ai sunat-o pe Toussaint?

— Am încercat.

Din nou, o pauză. Gamache simţea stânjeneala la celălalt capăt al liniei.

— E o perioadă agitată, zise ofiţerul.

— *Oui.* Poţi să-mi spui ce se întâmplă?

— Dinamitarea de pe St. Lawrence a funcţionat, dar se pare că nu-i decât un respiro temporar. Dezgheţul se mută în nord.

— Digurile?

— Rezistă. Cu greu. Presiunea creşte. Şi încă nu se pot decide dacă să deschidă sau nu deversoarele.

— Zi mai departe.

Gamache, care îl cunoştea bine pe acest bărbat, citi ezitarea din vocea lui.

— M-am consultat cu inginerul de la forţele armate şi cu Hydro-Québec. Nu aşteptăm aprobarea. Hydro o să deschidă deversoarele.

Gamache trase adânc aer în piept.

— Știi că ceea ce faci ar putea fi considerat insubordonare.

— Crezi? Păi, presupun că tu ești expertul, zise ofițerul râzând.

Părea stors de energie.

— După deschiderea deversoarelor, o să retragem utilajele de peste tot, cu excepția celor mai vulnerabile diguri, și le mutăm în sud. Echipele de ingineri o să înceapă atunci să sape șanțuri de-a lungul râurilor care amenință comunități. Și mai multă insubordonare. Nu cred că o să ne mai lase să ne jucăm împreună, Armand. Ai o influență negativă.

Gamache scoase un sunet ușor amuzat. Doar de atât fu în stare.

— Armand?

— *Oui?*

— Ai grijă cu Toussaint.

— Se descurcă bine, spuse Gamache. Sunt decizii dificile. O să avanseze la locul de muncă.

— Care loc de muncă? Are aspirații politice.

— Nimic rău în asta.

— Doar că tratează poziția în cadrul Sûreté nu ca pe o responsabilitate, ci ca pe o unealtă, o rampă de lansare. A fost cât se poate de evident la ședință. Trebuie să se țină la distanță de tine. Să se deosebească de tine.

— Unde vrei să ajungi?

— Cu potopul ăsta, cu decizia noastră de a urma sfatul tău și de a nu aștepta aprobarea ei, o să te ia la țintă.

— Sper că nu literalmente.

Dar la celălalt capăt al liniei era liniște. Amândoi își aduseră aminte de momentul în care exact asta își făcuseră ofițerii superiori unul altuia. Literalmente. În vremurile de „dinainte”.

— *Non.* Dar ea nu-i prietenă cu tine. Ai sprijinul și loialitatea polițiștilor de rând, Armand. Ea nu le are.

— Dă-i timp.

— Ai urmărit mesajele publicate pe rețelele sociale? Despre tine?

— Un pic.

— De unde crezi că vin unele dintre informațiile alea?

— Glumești? spuse Gamache. Crezi că Madeleine Toussaint le divulgă?

Tăcere.

— Te înșeli, zise Gamache.

— Cum poți să-i fii loial, Armand, când e atât de clar că nu e reciproc?

— Trebuie să fie reciproc? E o persoană decentă, care a luat atitudine. Mi-a câștigat loialitatea. Și va ajunge să fie un lider important. Sunt sigur. Altfel, n-aș fi recomandat-o drept superintendent-șef.

— Nu mai rămăsese nimeni, zise ofițerul superior de la RCMP, din ce în ce mai exasperat. Toți ceilalți erau fie răniți, fie afectați de acțiunile voastre. Chiar dacă nu ai fi recomandat-o, Toussaint era singura rămasă în picioare. Uite ce-i…

Urmă un oftat prelung la celălalt capăt al liniei.

— Sper să mă înșel. Doar să ai grijă. Trebuie să fii conștient că odată ce va afla ce facem va da vina pe tine, chiar dacă o să avem succes.

— Doamne ajută să avem. Asta e tot ce contează.

— *Inshallah.*

— *B'ezrat HaShem*, spuse Gamache. Ne vom face griji pentru restul mai târziu. Baftă! Să mă ții la curent.

— Așa voi face, prietene. Pot să te ajut cu ceva?

Armand aruncă o privire spre bucătărie.

— Ai niște scafandri de care te poți lipsi?

— Ce?

•

Când scafandrii RCMP ajunseră la corp, Beauvoir auzi un icnet ascuțit și se pregăti să îl țină pe tatăl lui Vivienne, în cazul în care acest lucru era necesar.

Dar nu era.

Homer Godin stătea pe mal. Cu chipul rigid. Și corpul încordat.

Abia când echipa o întoarse pe Vivienne se mișcă. Dar nu înainte, așa cum se așteptau și erau pregătiți.

Tatăl lui Vivienne se lăsă, încet, încet, în genunchi. Apoi, încet, încet, se ghemui. Cu capul în noroi. Strângând pământul cu mâinile. Bărbatul masiv, ghemuit în jurul inimii sale.

•

În timp ce trupul lui Vivienne Godin se apropia de mai, tatăl ei își săltă capul, simțind-o înainte de a o vedea. Apoi se ridică pe vine. Și, cu ajutorul lui Gamache și al lui Beauvoir, se chinui să se îndrepte.

Îl ținură de brațe. Sprijinindu-l. Ținându-l în picioare.

Homer se legăna, cu gura larg deschisă. Cu ochii sticloși. În timp ce Vivienne era urcată pe o targă.

Dr. Harris se aplecă deasupra cadavrului. Uitându-se la Gamache și la

Beauvoir, clătină din cap. Confirmând ceea ce era dureros de evident.

— Trebuie s-o văd, zise tatăl ei.

Dr. Harris îi şopti lui Gamache:

— Nu e bine. E în apă de cel puţin două zile.

— Trebuie să fie identificată, spuse Beauvoir.

Lysette Cloutier, care tocmai sosise, zise:

— O fac eu.

— Eu, spuse tatăl lui Vivienne. Eu.

— Te duc eu acolo, zise Armand încet. Dar trebuie să promiţi că n-o s-o atingi. Dacă vrem să obţinem suficiente dovezi pentru condamnare, nimeni în afară de anchetatori nu trebuie să se atingă de Vivienne. Înţelegi?

Capul greu al lui Homer se mişcă în sus şi în jos.

— Eşti gata? întrebă Armand.

Încuviinţă din nou din cap.

Îl escortară până la corpul ei.

Se uită în jos la ea. Cu ochii cuiva ajuns la capătul unui tunel lung, care realizează că nu e nicio lumină acolo. Încuviinţă scurt din cap. Şi rosti printre buze:

— E Vivienne.

Apoi, cu mai mult efort, spuse cu voce tare:

— E Vivienne.

Îşi duse mâna la faţă, acoperindu-şi gura, într-o imitaţie grotescă a bucuriei lui Reine-Marie în urmă cu câteva ore.

Gamache privi în jos la cadavru.

Ochii ei albaştri erau deschişi nu de frică, ci de acea surpriză pe care o vedea adesea la cei care se întâlneau brusc, prematur, cu Moartea. Se întrebă dacă Moartea fusese la fel de surprinsă.

Gamache analiză rapid, cu ochi de expert, starea cadavrului, înainte de a întâlni privirea lui Beauvoir. Şi încuviinţă.

— Hai să mergem, îi zise încet lui Homer. Să-i lăsăm pe ofiţeri să-şi facă treaba.

— Nu, zise Homer. Trebuie să rămân. Cu ea. Până când… Vă rog. Nu fac necazuri. Promit.

Făcu un gest spre o buturugă, iar Gamache încuviinţă.

— Desigur.

Apoi se întoarse spre Cloutier.

— Stai cu el, te rog.

Gamache observă atunci un agent în civil care cobora pe potecă spre ei.

— Ce faci aici? întrebă Gamache. Ar trebui să-l păzești pe Carl Tracey.

— Am fost înlocuit.

— De cine?

— Agent Cameron.

— E acolo cu Tracey? Singur?

— Păi, sunt și ceilalți. Proprietarul bistroului…

— Vino cu mine.

•

Prin ferestrele bistroului, Gamache îl zări pe Bob Cameron. Stătea în picioare, la nici jumătate de metru de Carl Tracey, care era înghesuit într-un colț. Cu scaunul răsturnat la picioarele lui.

Cameron ținea ceva în mâna dreaptă. Ceva negru.

Arma lui?

Nu, Gamache gândi repede în timp ce se îndrepta spre ușă. Nu era o armă. Prea mare. Era un vătrai. La fel de letal ca o armă, dacă era îndreptat spre capul unei persoane.

Și, după postura lui, părea că exact asta era pe cale să facă agentul Cameron.

Tracey își ținea mâinile ridicate, încercând să se protejeze.

Gamache deschise ușa bistroului izbind-o de perete, iar Cameron se răsuci.

— O să mă omoare, strigă Tracey. Oprește-l.

— Taci din gură, rahatule!

— Cameron, se răsti Gamache. Dă-te la o parte. Acum.

După o scurtă ezitare, Cameron aruncă vătraiul pe podea, cu un aer dezgustat. Și se dădu înapoi.

— N-aveam de gând să-l omor, zise el. N-am vrut decât să-l sperii.

— Du-te acolo, spuse Gamache arătând către colțul îndepărtat.

Fostul blocator stânga făcu o mișcare bruscă spre Tracey, care se ghemui și mai mult în colț. Apoi Cameron se îndepărtă, împingând o masă în timp ce trecu pe lângă Gamache.

— Ce se întâmplă? întrebă Gabri strecurându-se cu grijă prin ușile batante dintre bistrou și bucătărie, urmat de Olivier, care ținea o tigaie.

— Nimic, spuse Cameron.

— Nimic? întrebă Tracey. Voia să dea în mine cu ăla. Arătă cu degetul spre vătrai.

— Ați văzut ceva? îi întrebă Gamache pe Gabri și pe Olivier.

Ambii bărbaţi clătinară din cap.

— Ne-a spus să mergem în bucătărie şi să stăm acolo, spuse Olivier.

— A luat vătraiul, zise Gabri. N-a fost nevoie să ne spună de două ori. Am încercat să te sun, dar evident că telefonul tău nu funcţiona.

Ridică receptorul pe care îl strângea încă în mână.

Gamache se întoarse spre agentul care îl însoţise şi făcu un semn către Tracey.

— Stai cu ochii pe el.

Apoi îl conduse pe Cameron mai departe de ceilalţi.

— Ce-a fost în capul tău? vru el să ştie.

— Ce ziceţi acolo? întrebă Tracey. Am dreptul să ştiu. Voia să mă omoare.

— Taci, te rog, spuse Gamache şi, cu toate că tonul lui era politicos, nimeni dintre cei care îl cunoşteau nu s-ar fi lăsat păcălit de această curtoazie.

Gamache se întoarse spre Cameron şi realiză că ceea ce tocmai spusese Tracey putea foarte bine să fie adevărat. Şi, cu siguranţă, aşa arăta.

Însă, cum arătau lucrurile şi cum stăteau ele în realitate erau, deseori, două lucruri complet diferite în cazul unei investigaţii de crimă.

Aşteptă un răspuns.

— Am vrut să obţin o mărturisire din partea lui, zise Cameron. Am vrut să-l sperii, nu să-l bat. Am avut telefonul pornit pe înregistrare. Pot să vă arăt.

— Te-ai înregistrat în timp ce ameninţai un suspect cu un vătrai de la şemineu? întrebă Gamache nevenindu-i să creadă. Ştii că orice mărturisire pe care ai fi obţinut-o ar fi fost inadmisibilă şi tot cazul ar fi fost respins.

— Aş fi şters începutul, zise Cameron.

Gamache rămăsese holbându-se la el, evident uluit.

— Spui asta ca şi cum te-ai aştepta să fiu de acord cu tine. Te-am avertizat în legătură cu asta cu doar câteva ore în urmă şi acum faci exact acelaşi lucru?

— Nu-i acelaşi. M-aţi avertizat în legătură cu lovirea unui suspect. Nu l-am atins niciodată.

— Tot brutalitate se cheamă şi ameninţarea cu bătaia, zise Gamache. Dacă ai fi sub comanda mea, agent Cameron, te-aş pune pe liber chiar în clipa asta.

— Plec bucuros.

Dădu să se îndepărteze.

— O să pleci când o să-ţi spun eu. Ce cauţi de fapt aici? Nu-i misiunea ta.

— Credeţi că responsabilitatea mea se încheie la sfârşitul turei? La

dumneavoastră așa e?

— Nu mă lua pe mine la întrebări, tinere. Aici nu-i vorba de mine, ci de comportamentul tău…

— Mda, păi, halal model sunteți. Domnule.

Cameron se încruntă.

— Am urmărit ce scrie pe Twitter despre dumneavoastră. Dumneavoastră ați văzut?

— Ți-am pus o întrebare. Ce cauți aici?

— Cum puteți conduce, domnule, dacă nu aveți susținerea populației? Nu asta era ideea prelegerii pe care mi-ați ținut-o? Încrederea? Se pare că dumneavoastră ați pierdut-o. Ați pierdut-o?

Din inflexiunea vocii lui reieșea clar că agentul Cameron vorbea despre ceva mai mult decât încredere.

— Răspunde-mi la întrebare acum, agent Cameron, sau te acuz că te-ai amestecat într-o investigație de crimă.

Gamache știa exact ce făcea Cameron. Încerca să-l dezechilibreze. Împingându-l în defensivă. Obținând controlul asupra narațiunii și îndepărtând atenția de la întrebarea inițială.

Ce căuta agentul Cameron acolo?

De ce îl amenința pe Tracey pentru o mărturisire?

Acest lucru arăta că era vorba despre mai mult decât un polițai care o ia razna. Zguduit emoțional de crima îngrozitoare. Vorbea și mirosea a implicare personală.

— Spune-mi, zise Gamache. Știi că voi afla.

Iar Cameron își dădu seama că așa și era. Avea în față un bărbat hotărât, antrenat, născut să afle lucruri.

Inspectorul-șef Gamache, cu o privire hotărâtă, nu părea nici pe departe bărbatul ușor patetic, cu siguranță incompetent, ocazional periculos, descris pe Twitter.

— Am venit pentru că îmi pasă de Vivienne, spuse Cameron.

Iată. Confirmarea unui fapt evident pentru Gamache.

Dar lui Bob Cameron nu doar că îi păsa, îi păsa atât de mult încât nu mai avea control asupra propriilor acțiuni. Sau asupra propriei judecăți.

— Înțeleg.

Gamache făcu o pauză. Analizându-l pe acel bărbat.

— Aveai o aventură cu ea?

— Nu.

— Adevărul.

— Nu. Am vrut s-o ajut. I-am spus să mă sune, să bem o cafea împreună. Doar ca să vorbim. Dar n-a făcut-o niciodată.

— Te-ai dus acasă la ea?

Cameron îşi lăsă capul în jos, nu îl mai privi pe Gamache în ochi.

— De câteva ori. Când ştiam că el nu-i acolo. Când era la bar sau la puşcărie ca să se trezească.

— L-ai închis pe soţ, apoi te-ai dus să-i faci propuneri soţiei?

Chipul lui Cameron se îmbujoră, cicatricele devenind albe în contrast cu roşeaţa.

— N-a fost aşa.

— Eu cred că aşa a fost, zise Gamache. Şi tu pur şi simplu nu vrei să recunoşti. Ea nu era interesată şi tu ai continuat s-o hărţuieşti.

— N-o hărţuiam. Îi era frică.

Cameron aruncă o privire plină de venin către bărbatul din cealaltă parte a bistroului.

— Voia să-l părăsească, mi-am dat seama. Încercam doar s-o ajut să se elibereze.

Îşi ridică capul şi se uită în ochii lui Gamache.

— Îmi iubesc soţia. Am doi copii. Dar era ceva la Vivienne. Ceva…

Se opri şi se gândi.

— Nu inocent. Nici măcar fragil. Părea puternică, dar confuză. Înfrântă. Am vrut doar s-o ajut.

Gamache se uită la faţa lui Cameron. Desfigurată. Şi realiză cât de adânci fuseseră loviturile. Cât de profundă fusese desfigurarea. Şi ştiu cât de mult şi-a dorit acest bărbat, pe vremea când era copil, să existe cineva care să-l ajute.

Motivaţiile erau rareori simple, după cum o ştia el însuşi prea bine. Iar Gamache se întrebă cât de confuz fusese Cameron, între a o ajuta pe Vivienne şi a se ajuta pe el.

Gamache se gândi la acest bărbat, apoi încuviinţă.

— Rămâi unde eşti, zise el şi traversă bistroul.

Avea o treabă de făcut. Oricât de ridicol părea.

— Monsieur Tracey, spuse Gamache îndreptându-şi spatele în faţa bărbatului.

— Ce e?

— Îmi pare rău să te informez…

— Deci e moartă, zise Tracey.

— Da. Mă tem că da. Corpul ei a fost găsit în râu, chiar la ieşirea din sat. A fost aruncată de pe acel pod.

— Aruncată? Sună ca şi cum ar fi fost ceva intenţionat.

— Noi aşa credem.

— Dovediţi-o.

— *Pardon?*

— De unde ştiţi voi c-a fost aruncată? Eu cred c-a sărit. Că s-a sinucis.

Vocea i se schimbase.

— A fost foarte deprimată, să ştii. Uneori, femeile însărcinate trec prin aşa ceva. Hormoni. De săptămâni vorbea despre sinucidere. Am făcut tot ce-am putut. Am încercat să o liniştesc. Am implorat-o să caute ajutor.

Vocea lui Tracey devenise mieroasă. Exersa replici pentru un judecător.

— Dar n-a făcut-o. Bea prea mult. Apoi a dispărut dintr-odată. Am fost tulburat.

Cuvintele fură urmată de o lungă tăcere. În timp ce Tracey zâmbea, ceilalţi aflaţi în bistrou se holbau la el.

Gamache îşi înclină uşor capul. Apoi încuviinţă. Abia perceptibil.

Tracey, cu instinctele unui rozător, încetă să zâmbească. Dacă ar fi avut păr pe spinare, acum i s-ar fi zbârlit. Dintr-un motiv cât se poate de întemeiat. Întărâtase persoana nepotrivită.

— Soţia ta era gravidă, zise Gamache.

Vocea îi era scăzută. Neobişnuit de calmă.

— În noaptea în care a dispărut ţi-a spus că nu era copilul tău. Ai în antecedente beţia şi comportamentul turbulent. Poliţia a fost chemată acasă la tine de mai multe ori pentru violenţă domestică. Judecătorii sunt isteţi. Juraţii sunt isteţi. Ce concluzie crezi că vor trage din asta?

— Îţi zic io ce-o să înţeleagă.

Vorbi pe un ton ridicat.

— Că sunt un soţ de rahat, dar nu un ucigaş. Era beată şi borţoasă şi m-a părăsit. Încearcă să dovedeşti contrariul.

— Şi n-ai întrebat niciodată cine-i tatăl? vru să ştie Gamache.

— Nu mi-a păsat.

— Ţi-a păsat. Ţi-a păsat de ce vor crede ceilalţi. Ţi-a păsat c-o să te faci de râs. Am găsit sânge în sufragerie la tine şi în maşina ei. Ce i-ai făcut?

Tracey rămase tăcut.

— Ce i-ai făcut, Carl?

Ceilalţi din încăpere stăteau absolut nemişcaţi. Împietriţi.

— Am dreptul să știu cu cine și-o trăgea nevastă-mea, da? Nu i-am făcut nimic din ceea ce voi n-ați fi făcut. Nimic din ceea ce n-ar fi făcut orice tip normal.

Privi în jur, dar nu văzu decât dezgust.

— Deci, ce i-ai făcut? Haide, Carl. Spune-mi.

— I-am dat ce merita.

— Ai bătut-o.

— Pe soția mea bețivă și borțoasă? Avea de gând să mă lase și să se ducă la tată. Ce credea c-o să se-ntâmple? A fost vina ei.

Dar ceva, pe lângă descrierea grotescă, îi atrase atenția lui Gamache.

— La tatăl ei sau la tată? întrebă el. Ce-a spus? La cine voia să se ducă?

— La tată. La tatăl ei. Care-i diferența? Am luat o sticlă și m-am dus la mine-n studio. Am adormit. Când m-am trezit a doua zi dimineață, ea plecase. Dar era vie când am lăsat-o acolo.

Privirea lui Tracey se îndreptă către ceva aflat în spatele umărului lui Gamache. Acesta se întoarse.

Homer Godin stătea la ușă.

Privind fix.

— Îmi pare rău, *patron,* spuse agenta Cloutier făcându-și apariția din spatele lui Godin.

Avea respirația întretăiată de la alergat.

— Mă uitam la medicul legist și când m-am întors dispăruse.

— Nu-l lăsați să se-apropie de mine, zise Tracey dându-se înapoi. E nebun.

— Homer.

Gamache ridică mâinile în față, ca și cum s-ar fi apropiat de un animal sălbatic rănit. Sau de un explozibil.

Nu pentru că lui Gamache i-ar fi fost frică de el. Sau pentru că, în cazul în care Godin s-ar fi repezit înainte, ei n-ar fi fost în stare să-l oprească înainte ca acesta să-l omoare pe Tracey. Puteau s-o facă și ar fi făcut-o. Dar…

Dar chiar ar conta? Poate, dacă mă dau deoparte… Dacă aș reacționa cu întârziere…

Gamache știu atunci de ce se temea de fapt. De el însuși.

Cum m-aș simți?…

Cu greu, îndepărtă acele gânduri. Pentru a le înlocui cu o certitudine.

Poate că acum reușeau să-l oprească, dar nu-l puteau ține mereu departe pe Homer Godin de Carl Tracey.

— Ai maşina aici? îl întrebă el pe Cameron fără să-şi ia ochii de la Godin care nu-şi lua ochii de la Tracey.

— *Oui.*

— Bine. Îl plasez sub arest. Vreau să-l duci tu.

— Da, domnule, zise Cameron cu entuziasm şi se întoarse spre Tracey care se dădu înapoi şi mai mult.

— *Non,* spuse inspectorul-şef Gamache. Nu pe el. Pe el. Chiar şi Tracey se întoarse surprins spre Gamache. Inspectorul-şef arăta către Homer.

— Vă referiţi la Carl Tracey, domnule? zise Cameron.

— Nu. La el mă refer.

Făcu un pas mai aproape de tatăl lui Vivienne şi zise:

— Homer Godin, eşti arestat.

Privirea lui Godin rămase îndreptată spre Tracey, apoi se focaliză încet din nou asupra lui Gamache.

— Ce-ai spus?

— Te arestez.

— Pentru ce? întrebă agenta Cloutier ducându-se lângă Homer.

— Pentru agresiune.

— N-am făcut-o încă. Daţi-mi o clipă.

Vocea lui Godin era lipsită de inflexiuni şi îşi îndreptă din nou privirea rece spre Tracey.

— Şi poţi să treci crimă.

— Mă refer la agresiunea comisă împotriva doamnei Gamache. Ai lovit-o peste faţă.

— Da?

— Ce-a făcut? zise Gabri.

— Ia-l, spuse Gamache.

Apoi, în faţa tuturor, Gamache făcu ceva ce nu mai făcuse niciodată. Îşi ceru scuze, chiar în clipa în care efectua arestarea.

— *Désolé.*

— Am lovit-o pe soţia ta? întrebă Homer mai uimit de acest lucru decât de arestare. Ea e bine?

— O să fie.

— O, Doamne, oftă Homer. Ce se întâmplă?

Ieşiră afară din bistrou. Homer Godin arestat. Iar Carl Tracey un om liber.

Capitolul optsprezece

Soarele de dimineaţă tocmai se ridica pieziş peste copaci în timp ce Clara şi Myrna stăteau la marginea păşunii satului şi priveau.

Ruth ieşi şchiopătând de la ea din casă, cu Rosa în braţe, şi li se alătură.

— Ce se petrece?

— Cred că au găsit-o pe Vivienne, zise Clara arătând cu degetul spre maşina medicului legist şi apoi către poteca ce ducea în jos la râu.

Ruth şi Rosa clătinară din capete.

— E tragic. Aşa de tânără.

Apoi vocea şi privirea lui Ruth deveniră mai ascuţite.

— El ce face?

— Se pare că-l arestează pe Homer, spuse Myrna în timp ce-l priveau pe Armand ducându-se cu Homer la maşina Sûreté.

— Nu se poate să creadă că… începu Clara.

— Iisuse, nici măcar Clouseau nu poate fi chiar atât de prost, zise Ruth.

— Futu-i, futu-i, futu-i, bombăni rața.

Chiar atunci, Homer se opri şi se întoarse. La fel făcu şi Gamache. Şi toţi cei aflaţi pe pajişte.

Vivienne Godin era scoasă din pădure. Într-un sac pentru cadavre.

Uşa bistroului se deschise, iar Carl Tracey păşi afară, în aer liber. Şi în lumina soarelui.

Văzu targa, trase adânc aer în piept şi spuse:

— Mă întreb.

— Ce? vru să ştie Olivier, care ieşi afară în spatele lui.

— Mă întreb dacă avea asigurare.

Privind fix la sacul lung şi negru în timp ce acesta era introdus în autovehiculul medicului legist, Homer Godin îşi făcu cruce. La fel făcură Gabri şi Olivier. Chiar şi Ruth, nevăzută de ceilalţi, făcu gestul familiar.

După ce maşina medicului legist se îndepărtă, tatăl lui Vivienne închise ochii şi îşi lăsă capul pe spate cât de mult putu. Expunându-şi gâtul universului.

— Inspectore-şef? zise Beauvoir care dădu colţul venind de pe poteca ce mărginea râul.

Arătă spre Homer, care era evident că fusese arestat şi stătea lângă maşină.

— O să-ţi explic, zise Gamache apoi îi dădu instrucţiuni lui Cameron să îl transporte pe Godin la detaşamentul local. Nu-l închide. Vin eu mai târziu să mă ocup de hârţogăraie. Ai grijă să se simtă confortabil, dar nu-l scăpa din ochi.

Cameron se întoarse spre Homer.

— Îmi pare rău, domnule. Vă rog să intraţi.

Homer se urcă pe bancheta din spate fără să se plângă.

În timp ce Cameron dădea să urce la volan, Gamache îl opri.

— O clipă, te rog. Am o întrebare pentru tine.

Îl conduse pe Cameron la câţiva metri distanţă de maşină.

— Era copilul tău?

Cameron făcu ochii mari.

— Nu, sigur că nu. V-am spus, nu s-a întâmplat nimic între mine şi Vivienne.

— Ştiai că era gravidă înainte ca noi să spunem ceva. Ea ţi-a zis. E copilul tău? Spune-mi adevărul.

— Asta fac. Nu-i al meu. N-are cum.

— Eu cred că minţi. Cred că sunt multe lucruri pe care nu ni le spui. Înţeleg că eşti îngrijorat pentru familia ta. Pentru slujba ta. Dar să ştii că va ieşi la iveală. Cel mai bine e să ne spui chiar tu.

— Nu-i nimic de spus.

Gamache strânse din buze şi încuviinţă scurt din cap.

— Ajuţi un criminal.

— Cum?

— Tulburând apele. Lăsând întrebări fără răspuns, întrebări cărora trebuie să le alocăm acum timp preţios pentru a le investiga.

— Am răspuns la ele.

— Dar nu cu sinceritate.

Gamache îşi notă în minte să sune la organizaţia Alouettes ca să întrebe de ce-l lăsaseră pe Bob Cameron să plece. Şi de ce acesta nu fusese luat de nicio altă echipă de fotbal.

•

— Pot să mă duc cu el, domnule? îl întrebă Lysette Cloutier pe inspectorul-şef Beauvoir.

El se uită la ea un moment.

— De ce?

— De ce? Pentru că e prietenul meu. Tocmai şi-a pierdut fiica.

Beauvoir încuviință.

— Agent Cloutier, există posibilitatea să fiți mai mult decât prieteni?

— Mai mult?… *Non.* Țin la el, dar soția lui mi-a fost prietenă. Cea mai bună prietenă a mea. Am fost domnișoară de onoare la nunta lor.

— Când a murit?

— Acum cinci ani. Cancer ovarian.

— Îmi pare rău, zise el și făcu o pauză. Ai menținut relația aceasta cu domnul Godin?

— Nu e nicio relație. Adică nu la modul la care cred că vă referiți. Suntem vechi prieteni, atât.

Observând scepticismul lui Beauvoir, strânse din buze înainte de a încuviința.

— Bine, aveți dreptate. Dar relația mea nu-i cu Homer, ci cu Vivienne. A fost fina mea.

Își coborî privirea spre încălțările ei înnoroite, apoi și-o ridică și se uită direct în ochii lui. Poate puțin cam direct, se gândi el.

— Ar fi trebuit să vă spun mai devreme, dar mi-a fost teamă.

— De ce anume?

— Că o să credeți că sunt prea apropiată. Că o să mă scoateți din acest caz.

— Ai dreptate. Probabil că așa aș fi făcut.

Cloutier clătină din cap.

— Am dat-o-n bară. I-am promis lui Katherine că o să am grijă de fata ei. Că o să fie în siguranță. I-am promis la botez și apoi încă o dată pe patul de moarte. Nu m-am descurcat bine, așa-i? Dar ceea ce pot face acum e să ajut la prinderea criminalului ei. Asta-i tot ce-mi doresc.

— Și Homer Godin?

— Ce-i cu el?

— E mai mult decât interes profesional?

— Sigur că nu.

— L-ai luat de mână.

— Am încercat să-i ofer alinare. Nu i-ați ținut niciodată de mână pe mama sau pe tatăl victimei unei crime? Ca să-i consolați.

Beauvoir era nevoit să admită că nu o făcuse niciodată.

Îl văzuse pe inspectorul-șef Gamache procedând astfel.

El însuși fusese aproape, la doar câțiva centimetri de acea durere brută, dar de fiecare dată ceva îl împiedicase.

Ei doi erau persoane diferite, cu calități diferite. Și, poate, își zise el, era

unul dintre multele motive pentru care părăsea Sûreté. Pentru care se îndrepta spre Paris. În adâncul sufletului, știa că exista un nivel la care n-ar fi putut ajunge niciodată ca anchetator.

În timp ce Jean-Guy Beauvoir explora tangibilul, ceea ce putea fi atins, Armand Gamache explora ceea ce se putea simți. El era cel care se avânta în acel teritoriu haotic. Vânând. Căutând. Luând urma. Scufundându-se în emoții până când dădea peste una atât de putredă încât conducea către criminal.

Beauvoir se oprea la ușă. Gamache intra prin ea.

Ceea ce nu însemna că era insensibil la sentimente. Uitându-se la agenta Cloutier, le percepu pe ale ei.

Se petrecea ceva între ea și Homer Godin, era sigur. Cu toate că se îndoia că Godin era conștient. Se întrebă chiar dacă Cloutier recunoștea acest lucru față de ea însăși.

— Pot să mă duc cu el, domnule? întrebă ea din nou.

Beauvoir aruncă o privire spre Homer. Ca și cum ziua n-ar fi fost suficient de rea, acum se afla singur pe bancheta din spate a unei mașini de poliție. În timp ce bărbatul care îi omorâse fiica stătea în lumina soarelui.

— Dă-i drumul.

Poate că n-o fi el în stare să-l țină de mână pe Homer, însă putea oferi alinare în alte moduri.

Clara, Myrna și Ruth păşiră înapoi când mașina de poliție trecu prin dreptul lor.

Ruth clătină din cap și se uită la Gamache și Beauvoir, care stăteau de vorbă pe pășunea satului.

— N-ar trebui să fie și un al treilea Stooge[{22}]?

Chiar atunci sosi o altă mașină.

— Nu contează. Am vorbit prea devreme.

Isabelle Lacoste ieși și se îndreptă, șchiopătând ușor, spre cei doi colegi ai săi.

— Monsieur Godin stătea în spate în mașina de patrulare? întrebă Lacoste. E arestat?

Gamache le explică amândurora ce făcuse și de ce.

— Știu că Reine-Marie nu o să formuleze plângere. A fost un accident. Dar poate reușim să-l reținem suficient de mult ca să adunăm dovezi.

— Împotriva lui Tracey, *oui*, zise Beauvoir uitându-se peste umăr la bărbatul care se lungea ca o reptilă la soarele de început de aprilie.

Se întoarse către Lacoste și Gamache.

— Să ne plimbăm puțin, vă rog.

Isabelle ridică din sprâncene amuzată și se întrebă dacă Gamache recunoscuse cuvintele. Era ceea ce le spunea adesea în timpul anchetelor de crimă. De data aceasta păși alături de Beauvoir și așteptară să înceapă să vorbească.

— Ce părere aveți? întrebă el.

— Ar putea fi complicat, spuse Lacoste. De dovedit că a fost ucisă.

— E posibil să nu fi fost? întrebă Gamache.

Beauvoir se gândi, aruncă o privire spre Tracey, apoi se întoarse către cei doi colegi ai săi.

— E posibil, presupun, dar eu nu cred că a fost un accident sau o sinucidere. Voi credeți asta?

— Nicio clipă, zise Lacoste.

Gamache încuviință. Fusese crimă. Știa asta. Ceea ce nu știa era dacă puteau dovedi.

— Știați că agenta Cloutier era nașa lui Vivienne Godin? întrebă Beauvoir.

— Ce? spuse Gamache. De ce nu ne-a spus înainte?

— Zice că s-a temut că va fi îndepărtată din caz. Dar eu nu sunt convins. De ce să ascunzi asta, cu excepția cazului în care e mai mult de-atât?

Gamache le povesti atunci despre Bob Cameron.

— *Merde*, spuse Beauvoir. Avea o aventură cu ea?

— El neagă, zise Gamache.

— Nu-l crezi? întrebă Lacoste.

— Nu.

— Crezi că e posibil s-o fi omorât pe Vivienne?

Beauvoir nu-și putea ascunde scepticismul din voce.

— Cred că legătura dintre el și Vivienne era mai apropiată decât recunoaște. Și unde sunt secrete…

— E foc. Ce crezi că s-a întâmplat?

— Cred că un posibil scenariu ar fi că au aranjat să se întâlnească pe drumul acela secundar de lângă pod. Unde nu puteau fi văzuți. Dacă ea i-a spus atunci că era copilul lui și că îl părăsea pe Tracey ca să fie cu el…

— E căsătorit? întrebă Lacoste.

— *Oui.* Are doi copii.

— Crezi că într-un moment de nebunie a împins-o de pe pod, zise ea.

— Sau doar a împins-o, iar ea a căzut pe balustradă. L-am văzut jucând. E

puternic. Și e genul de mișcare instinctivă pe care o face un blocator de stânga, spuse Gamache mimând mișcarea de împingere. Nu i-ar fi trebuit mult lui Vivienne să rupă balustradă și să cadă.

— Și a plecat pur și simplu? întrebă Lacoste.

— După ce ea a căzut în apă nu mai avea cum s-o salveze, chiar dacă a vrut.

Încă o dată, și doar pentru o clipă, Gamache se simți scufundat în apa extrem de rece. Incapabil să respire.

— Iar acum îi e prea frică să recunoască, spuse Beauvoir. Totuși, crezi că asta s-a întâmplat?

Gamache nu avu nevoie de mult timp pentru a răspunde.

— *Non.*

— Știm cu toții cine-a făcut asta, rosti Lacoste.

— *Bon,* spuse Gamache și se răsuci pentru a continua plimbarea, dar când își dădu seama că Beauvoir nu i se alătură, se opri și se întoarse.

— E ceva ce-aș vrea să te întreb, zise Jean-Guy.

— *Oui?*

* * *

Reine-Marie dăduse ocol pajiștii și li se alătură lui Olivier și lui Gabri în fața bistroului.

— Iisuse, chiar te-a lovit, așa-i? spuse Gabri analizând vânătaia de pe fața ei. Ești bine?

— E doar unul dintre lucrurile pe care Honoré le-a făcut tot accidental.

Își atinse ușor obrazul învineţit.

— Am pus mazăre congelată.

O aduseră la zi cu cele întâmplate și, în timp ce vorbeau, ea se mai îndepărtă cu câțiva pași de Carl Tracey, care ședea la o masă pe *terrasse.* Bând o bere. La ora opt dimineața.

— Nu-ți amintește de ceva? întrebă Olivier.

— Un clovn într-un canal? sugeră Gabri.

— Nu, nu el. Ei.

Olivier făcu un gest către cei trei ofițeri Sûreté de pe pajiștea satului.

Reine-Marie își înclină capul, uitându-se într-acolo. Apoi pufni scurt de amuzament și recunoaștere.

Isabelle. Jean-Guy. Armand.

Trei colegi.

Trei prieteni. O trinitate. Robuști. Eterni. Împreună.

— Trei pini[{23}], spuse ea.

— Trei nătărăi, interveni Ruth trecând pe lângă ei și intrând în bistrou.

•

— Știu că ți l-am desemnat ție, că tu ești anchetatorul-șef, dar te superi dacă preiau eu cazul?

Înainte ca Gamache să poată răspunde, Beauvoir ridică mâna.

— Știu că îți cer mult.

— Ai tot dreptul să-ți asumi comanda oricărei investigații. Pot să întreb de ce?

— Probabil că acesta va fi ultimul meu caz în cadrul Sûreté. În cadrul oricărei instituții din poliție. Acesta este cazul cu care vreau să mă retrag.

Pentru că Gamache nu răspunse, Beauvoir întrebă:

— Ce e?

— Te-ai gândit că poate nu acesta e cel pe care ți l-ai dori drept ultim caz?

— Ce vrei să spui?

— Suntem destul de siguri că știm cine-i făptașul.

— Mai mult decât „destul de siguri”, aș spune eu. Tracey aproape recunoaște.

— Recunoaște că a bătut-o pe Vivienne, nu că a aruncat-o de pe pod. Tot insistă că a fost sinucidere și vom avea multă bătaie de cap ca să reușim să dovedim până și faptul că n-a fost un accident. Și, așa cum ai zis, chiar dacă reușim să dovedim că este vorba despre o crimă, ar putea fi extrem de dificil să-l condamnăm.

— Am avut cazuri mai dificile de-atât, rosti Lacoste.

— Adevărat.

— Ai vrea să nu renunți la caz? Din cauza lui Annie? Am văzut cât de mult simpatizezi cu Godin. Mai mult decât de obicei.

Armand zâmbi și încuviință.

— E adevărat. Cazul ăsta mi-a intrat pe sub piele. Și da, din cauza lui Annie. Încerc să n-o fac, dar adevărul e că mă trezesc întrebându-mă cum m-aș simți dacă… Cu atât mai mult cu cât ne-ai spus că Annie e însărcinată.

— Însărcinată? întrebă Lacoste.

Când Jean-Guy încuviință din cap ea îl îmbrățișă.

— *Félicitations.*

— *Merci.*

— Cred că și tu simți la fel, spuse Gamache. În legătură cu Vivienne și Annie.

— Nu chiar.

Gamache se uită cu atenție la ginerele său, sincer uimit.

— Poftim?

— E un caz înfiorător, cu siguranță. Dar nu l-am luat la modul personal.

Se așternu tăcerea, în timp ce Gamache îl privea. Apoi vorbi:

— Aproape te-ai sinucis încercând să ajungi la corpul ei, îi atrase el atenția. Te-am văzut disperat să oprești un criminal, dar nu te-am văzut niciodată s-o iei atât de personal.

— N-o fac.

Apoi se domoli.

— Bine, poate puțin. E greu să n-o faci. Dar sunt stăpân pe sentimentele mele. Nu-ți fă griji.

Isabelle Lacoste se uită de la unul la altul. Amândoi personalizau cazul, o știa. Mult mai mult decât văzuse înainte. Mult mai mult decât era sănătos.

Dacă niciunul dintre ei nu era îngrijorat, ea era.

— *Bon*, spuse Gamache. Sunt bucuros să predau cazul. Pot să fiu secundul tău, *patron?*

— Pentru prima dată?

— Și, cu noroc, pentru ultima.

Beauvoir râse ușor și întinse mâna.

— Bun venit la bord. O să încerc să fiu blând cu tine, fiule. Doar să n-o dai în bară.

— Mă inspirați deja, inspectore-șef.

— Nu-i ora ta pentru un pui de somn?

— Poate-ar trebui să te gândești să dormi și tu puțin, spuse Gamache. Am trecut printr-o zi lungă și ne așteaptă o altă zi lungă.

— Mai e treabă de făcut. Trebuie să aranjez o sală operativă.

— Sunt sigur că secundul tău se poate ocupa de asta.

— Tu ești secundul meu.

Gamache pufni amuzat și îl bătu pe Beauvoir pe braț.

— Ei bine, baftă.

Dar în timp ce se îndepărta, zâmbetul lui Armand se stinse. Înlocuit de o ușoară încruntare.

Imediat ce se întoarse acasă își sună colegul de la RCMP.

Suna. Și suna. În cele din urmă intră mesageria vocală.

Gamache se uită la ceas. Soarele răsărise de cel puțin o oră. Deversoarele marilor baraje fuseseră deschise de aproape o oră.

Ce se întâmpla acolo sus?

Lăsă un mesaj, apoi urcă la etaj, bănuind că nu va putea dormi. Dar în clipa în care capul i-a atins perna rece şi curată s-a şi scufundat în somn.

Reine-Marie, şi ea epuizată, i se alătură şi în timp ce dormeau s-au tot foit până când corpurile lor calde au ajuns să se atingă.

•

Beauvoir şi Lacoste trecură pe lângă zidul gros din saci cu nisip, oprindu-se să îi analizeze.

— A fost aproape, spuse ea arătând spre cei care fuseseră răsturnaţi de forţa râului.

Beauvoir mormăi.

Tot atât de aproape pe cât erau cu toţii, fără ca măcar să-şi dea seama, de dezastru. Mereu.

Trecură de podul de piatră care ducea la vechea gară de cărămidă. Avusese parte de multe regăsiri. Şi despărţiri. De lacrimi. Şi strigăte de bucurie.

Chiar şi el, care era destul de imun la fantezie, simţea acest lucru de fiecare dată când intra în clădirea familiară.

Avusese parte şi de investigaţii criminalistice, fiind folosită în trecut de inspectorul-şef Gamache ca sediu temporar pentru echipa de la Omoruri. Acum, inspectorul-şef Beauvoir era cel care îşi îndruma echipa pentru a pregăti centrul operativ.

Abandonată cu decenii în urmă de compania de căi ferate, clădirea adăpostea în prezent Departamentul de Pompieri Voluntari din Three Pines, supravegheat de cea care îl conducea, Ruth Zardo, care îi privea încruntată din poza oficială, realizată în ziua în care i se acordase Premiul Guvernatorului General pentru poezie.

— *Nu simţii cuvântul ţintit lovind,* spuse Beauvoir privind în sus la bătrâna poetă cătrănită. *Precum un glonţ moale pătrunzând.*

Nu simţii carnea sfărâmată
în urma-i închizându-se precum apa
peste o piatră aruncată.

— Ce-aţi zis, *patron?* întrebă una dintre agenţi.

— Nimic.

— Părea a fi poezie, zise ea uşor alarmată.

— Continuă să lucrezi.

Beauvoir întâlni ochii lui Isabelle Lacoste şi văzu în ei amuzament.

Şi recunoaştere.

O, Doamne, îşi zise el. *Mă transform în Gamache.*

Dar în timp ce se prefăcea alarmat, de fapt simţea un fel de satisfacţie. Că la ultimul său caz ar putea să se transforme în mentorul său.

Rămase nemişcat în toiul agitaţiei şi lăsă dovezile să vină spre el. De ajuns, însă, a ajuns o imagine. Clară ca lumina zilei. Tânără şi însărcinată, Vivienne Godin rupând balustrada în cădere. Cu braţele întinse. Geanta de voiaj, bunurile ei lumeşti, rostogolindu-se odată cu ea.

Cu ochii albaştri larg deschişi, în timp ce realiza ce se întâmplă.

Apoi, apa. Rece ca gheaţa. Închizându-se deasupra ei.

…precum apa peste o piatră aruncată.

Cum m-aş simţi eu dacă ar fi Annie?…

Armand avusese dreptate, desigur. Se lupta să le separe pe cele două femei.

Trupu-mi contorsionat roagă-se oare?
Sufăr, deci exist.
Credinţa, Nădejdea şi Dragostea
sunt trei îngeri pieriţi
ce cad precum meteoriţi…

— Mereu veselă, aşa-i, vrăjitoare bătrână? murmură Jean-Guy aruncând o ultimă privire în sus, spre Ruth, înainte de a se întoarce pentru a examina obiectele ude leoarcă aflate la picioarele lui.

Găsiseră geanta lui Vivienne în încâlceala de la dig. Conţinutul ei era împrăştiat pe folia sterilă din plastic de pe jos, alături de obiectele din geanta de voiaj.

Un agent descria pentru înregistrare fiecare element pe măsură ce era scos. Etichetat. Catalogat. Fotografiat. Tamponat. Examinat.

Obiecte intime transformate, ca prin magie neagră, în proprietate publică.

În cele din urmă, întregul conţinut fu răspândit.

Scoseseră un portofel din geantă, cu o sută zece dolari şi mărunţiş. Permisul de conducere. Un card bancar, dar niciun card de credit. O hârtie, prea umedă pentru a fi citită, apa transformând-o în pastă. Câteva bomboane de mentă. O brichetă Bic, dar nu şi ţigări. Ceea ce păreau a fi cheile de la casă

şi de la maşină.

— Nimic neobişnuit, zise Lacoste.

Dar ceva îi atrase atenţia. Ceva din geanta de voiaj.

Cu mănuşi, ridică flaconul cu pastile şi citi eticheta cu voce tare.

— Mifegymiso. Nu cunosc.

— Eu da, spuse una dintre agenţi uitându-se peste umăr. E o pastilă pentru avort.

— Adică pilula de a doua zi? întrebă Beauvoir.

— Nu, asta e altceva. Aceea e pentru a doua zi după sex, pentru a stopa inseminarea. Asta e pentru sarcini în primele luni. Pentru a le pune capăt.

— Nu ştiam că există aşa ceva, spuse Beauvoir. E legal?

— Da, domnule.

— Ce părere ai? o întrebă pe Lacoste cu privirea îndreptată în jos, la colecţia de obiecte.

— Cred că este ciudat că Vivienne Godin era gravidă în mai mult de trei luni şi avea la ea pastile pentru avort. Bănuiesc că nu au niciun efect într-o sarcină atât de avansată. Dacă avea pastilele, de ce nu le-a folosit mai devreme?

— Poate a crezut că totuşi vor funcţiona, zise Beauvoir. Poate aştepta să vadă cum va reacţiona tatăl şi, dacă ieşea rău, le lua.

— Sunt eliberate fără reţetă, spuse Lacoste. Pe etichetă nu există un nume de medic sau de farmacie. Nici măcar numele ei.

— Piaţa neagră, zise Beauvoir.

— Aşa se pare. Dacă sunt legale, de ce să apeleze la piaţa neagră?

— Şi de ce să-i spună soţului că nu-i copilul lui, chiar dacă era adevărat? Trebuie să fi ştiut cum va reacţiona el. De ce să nu fi încercat să scape cât mai putea? zise Beauvoir.

Tracey, naiba să-l ia, spusese acelaşi lucru. Că Vivienne ştia ce reacţie va avea. Că o va lovi. Că o va bate. Deşi, cu siguranţă nu se gândise niciodată că o va ucide.

— Poate nu i-a spus, zise Lacoste. Nu avem decât cuvântul lui Tracey.

Beauvoir se gândea.

— Atunci de ce ar spune-o? Ne-a dat un motiv. E destul de isteţ ca să-şi dea seama de asta.

— I-a zis şefului că erau beţi, răspunse Lacoste. Poate că ea n-a vrut să-i spună, dar i-a ieşit din gură pur şi simplu. Poate nici nu era adevărat.

Beauvoir încuviinţă. El, mai mult decât majoritatea, înţelegea efectul

distrugător al băuturii. Cum făcea praf judecata și inhibițiile până ce lucrurile erau rostite și făcute și nu mai era nicio cale să le iei înapoi. Anulate. Alcoolul fura demnitatea, prietenii, familia și mijloacele de trai, înainte de a lua, în cele din urmă, însăși viața.

Alcoolul era un tâlhar. Și deseori un criminal.

— A vrut să-l rănească înainte de a pleca, spuse Lacoste. Nu se putea pune cu el fizic, dar putea să-l rănească prin cuvinte.

Cuvântul țintit… precum un glonț moale, se gândi Beauvoir ridicându-și privirea spre fotografia lui Ruth care se uita la ei cu ochi cercetători.

— Vivienne cea trează probabil știa mai bine, dar beată?… spuse Beauvoir.

— Raportul toxicologic ne va spune mai multe.

— Mai e ceva, zise Lacoste. Hainele pe care le-a împachetat n-au sens.

— De ce nu?

— Unde sunt puloverele? Bluzele groase? Șosetele?

— Sunt bluze și jeanși.

— De vară. E ger. De ce să ia lucrurile acelea?

— Poate avea de gând să se îndrepte spre sud. În Florida.

— Poate, zise Lacoste.

— Sau…

— Sau poate și-a făcut bagajele în grabă. A luat ce-a apucat. Sau…

— Poate că nu ea a făcut bagajul, spuse Beauvoir. Poate a fost el.

Lacoste încuviință.

— Ca să lase impresia că ea a plecat. Nicio femeie întreagă la minte n-ar lua asemenea lucruri la început de aprilie.

— Problema pe care o s-o avem, spuse el, va fi să dovedim că Tracey a făcut bagajul. Chiar dacă găsim AND-ul și amprentele lui pe obiecte, apărarea lui va argumenta că sunt acolo pentru că locuiau împreună.

— *Oui,* zise Lacoste. Dar dacă amprentele lui sunt acolo… zise ea arătând spre recipientul cu pastile, s-ar putea să avem ceva. Cred că el l-a aruncat acolo fără să știe ce era.

— Nu-i tocmai un pistol fumegând, spuse Beauvoir, dar putea simți nădejdea crescând, chiar dacă nu și credința și dragostea.

Ar putea fi primul cui.

•

Lysette Cloutier găsea la detașamentul Sûreté. Alesese un birou cu vedere directă spre celule. Unde putea să stea cu ochii pe Homer.

Sandvișurile și cafeaua pe care le dusese înăuntru erau neatinse.

Lysette rămăsese cu el o vreme, însă părea pierdut în lumea lui. Indiferent la prezența ei. Ba chiar i se păruse că era puțin enervat din cauza asta.

Era evident că nu voia decât să fie lăsat singur.

Dacă nu-i putea oferi alinare, mai era un singur lucru pe care putea să-l facă.

Aruncând o privire în jur, pentru a se asigura că nu o vedea nimeni, se conecta la internet. Găsi contul de Instagram al lui Carl Tracey. Și scrise.

Reciti, analizând fiecare cuvânt. Schimbând unul, ajustându-l pe altul. Până când era exact cum trebuia să fie.

Apoi apăsă butonul de trimitere și bătu cu pixul în birou, în așteptarea unui răspuns.

Capitolul nouăsprezece

> @**nouveauGalerie**: Bună ziua @**CarlTracey** îmi plac piesele dumneavoastră din ceramică. Sunt proprietară de galerie, în căutare de noi talente interesante. Putem să ne întâlnim?

Telefonul îl trezi pe Armand, care tresări. Intră instantaneu în alertă şi îl apucă înainte de a o trezi şi pe Reine-Marie.

— *Oui, allô?*

— Îmi pare rău că te deranjez, spuse Beauvoir.

— Nu-i nimic, zise Armand trecându-şi mâna peste faţă şi simţind începutul de barbă. Ai veşti?

— A sosit mandatul de percheziţie.

— Excelent. Ne întâlnim la maşină în…

Se uită la ceasul de la noptieră. Era 9:40 dimineaţa. Dormise ceva mai mult de o oră, însă se simţea odihnit.

— Douăzeci de minute.

Armand făcu un duş rapid şi se bărbieri în linişte, nedorind să o trezească pe Reine-Marie, dar se uită la ea cu atenţie, pentru a se asigura că era bine. Vânătaia se întinsese pe toată partea stângă a feţei, dar nu se umflase prea mult. Totuşi, îl durea să o vadă aşa.

Ea se trezi şi deschise ochii, tresărind când îi văzu faţa atât de aproape de a ei.

— Totu-i în regulă? bolborosi ea pe jumătate adormită.

— Trebuie să plec. Eşti bine? Cred că doare.

Întinse mâna, dar nu o atinse. Nu voia să contribuie la durerea pe care era sigur că o simţea.

— Ei bine, acum înţeleg mult mai bine, *mon coeur,* prin ce a trebuit să treci.

— Eu? O, nu, răspunse el zâmbind. De fiecare dată când se apropie un pumn, cad la pământ şi fac pe mortul. Îl las pe Jean-Guy să se ocupe.

— Cu burta în sus şi cu picioarele şi mâinile îndreptate spre tavan, ca un gândac. Da, am văzut. La fel faci şi când intră Ruth în cameră.

— Îţi aduc nişte Tylenol, zise el zâmbind şi reveni un minut mai târziu cu două pastile şi un pahar cu apă.

Stătea ridicată în pat, acum, iar el se aşează alături.

Vorbiră despre noutățile pe care le aflaseră în legătură cu Annie și Jean-Guy. Un frate sau o soră pentru Honoré, încă un nepot pentru ei. Cu toate acestea, niciunul dintre ei nu spuse, deși o știau amândoi, un nepot care va crește la un continent distanță.

— Trebuie să-ți spun ceva.

Își legă cravata, în timp ce vorbea.

— L-am arestat pe Homer Godin.

— Da, știu. Crezi că și-a ucis fiica?

— Nu, dar trebuie să-l țin departe de Tracey. L-am acuzat de agresiune. Pentru asta.

Arătă spre chipul ei.

— Dar… începu ea ducându-și mâna la față.

— Știu, e o nebunie. N-o să merg mai departe. Trebuia să fac ceva ca să nu ajungă pe străzi și să se ducă după Tracey.

— Deci chestia asta se poate să fi fost un lucru bun.

Își atinse vânătaia.

— *Non.*

O sărută, apoi se ridică.

— Jean-Guy mă așteaptă.

— Ce-o să te faci fără el, Armand?

Deschise gura, dar nu răspunse.

— Îmi pare rău, zise ea. Nu trebuia să întreb.

— Nu. E bine să vorbim despre asta. Jean-Guy mi-a reamintit că au rămas mai puțin de două săptămâni.

Nu era vorba doar despre pierderea lui Beauvoir în postura lui de coleg și de prieten, desigur, ci și despre pierderea lui Annie și a lui Honoré. Iar acum, și a noului bebeluș. Acest lucru însemna că nu vor mai avea copii sau nepoți aproape, fiul lor, Daniel, fiind deja la Paris, împreună cu soția și cu cele două fiice.

Pentru Reine-Marie, însă, suferința era și mai profundă. Ceva ce nu recunoscuse niciodată față de Armand. Mulți ani simțise că atât timp cât Jean-Guy se afla în apropiere, Armand era protejat.

Erau făcuți să fie împreună. După părerea ei, fuseseră astfel în decursul multor vieți. În postura de colegi, de tată și fiu. De frați. Atât timp cât erau unul lângă altul, amândoi erau în siguranță.

•

Odată ajuns jos, Armand porni televizorul pe canalul de știri prin cablu și

dădu un telefon.

Un vicepremier din ce în ce mai agitat în legătură cu teribilele inundaţii era intervievat de Radio Canada, iar Armand aşteptă să i se răspundă la telefon.

Telefonul sună în timp ce politicianul încerca să explice că ar fi putut fi mai rău.

Telefonul sună în timp ce jurnalistul încerca să explice că era o catastrofă destul de mare pentru acele localităţi aflate sub ape.

Amândoi aveau dreptate, Gamache ştia acest lucru.

Graficul de pe ecran prezenta zonele în care erau în curs de desfăşurare intervenţiile pentru devierea torenţilor în amonte.

Telefonul sună. Şi sună. Apoi intră mesageria vocală.

Comisarul RCMP nu răspundea. Sau nu putea răspunde.

Armand închise. Şi hotărî că nicio veste însemna veste bună. Oricum, acum nu mai putea face nimic în direcţia asta.

Îşi luă haina şi li se alătură lui Beauvoir şi Lacoste.

•

— Cioc, cioc, zise Myrna.

— Cine-i acolo? întrebă Clara fără să-şi ridice privirea.

— Eu.

— Care eu?

— Nu, asta nu-i o glumă cu cioc-cioc, spuse Myrna intrând în studio. Doar că n-am vrut să te sperii. Nu trebuia să ne întâlnim la bistrou să luăm împreună micul dejun?

— Scuze. Am pierdut noţiunea timpului.

Myrna se aşeză pe canapeaua joasă, iar posteriorul ei, de dimensiuni generoase, atinse podeaua din beton, aşa cum se întâmpla mereu. Gemu mai degrabă de supărare decât de durere. N-avea să se înveţe minte niciodată?

Din locul în care stătea, mai exact pe jos, Myrna o vedea pe Clara holbându-se la o serie de miniaturi pe care le puse pe şevalet.

— Stau aici şi încerc să mă prind dacă cei care au scris pe Twitter au dreptate, o lămuri Clara. Dacă astea-s de rahat.

— Credeam că noi le spunem idioţi. Şi nu, n-au dreptate. Iar dacă tu crezi că aia e de rău ar trebui să vezi ce se spune despre întoarcerea lui Armand la Sûreté. Nebun cu armă. Măcar tu n-ai decât o pensulă. Cât de mult rău pot să-ţi facă ţie?

— Ai fi surprinsă, după câte se pare.

Myrna își scoase telefonul.

— Ascultă aici.

— Nu vreau s-aud.

— *Ciudat, intens, frenetic,* citi Myrna.

— E vorba de mine sau de Armand?

— E vorba despre van Gogh. Uite încă una. *Muzeul ar fi putut economisi o căruță de bani dacă făcea rost de schiță și-i punea pe îngrijitori s-o spoiască cu trafaletul.* Asta a fost recenzia unui Barnett Newman timpuriu. M-am documentat. Una dintre picturile lui s-a vândut recent cu 84 de milioane.

— De dolari?

— De biscuiți pentru câini.

La aceste cuvinte, Leo se ridică dând din coadă. Myrna băgă mână în buzunar și scoase unul înainte să revină asupra telefonului.

— *E un nebun, disperat să cucerească.*

— Picasso?

— Gamache.

Clara scoase un sunet ce imita vomitatul.

— Nu-s decât rahaturi. Minciuni.

— Dacă ești de părere că cei care au scris pe Twitter despre Armand greșesc, de ce nu crezi că se înșală și în privința ta și a artei tale?

— Pentru că o chestiune e obiectivă, iar cealaltă e subiectivă, spuse Clara. Raportul demonstrează că Armand n-a comis niciunul dintre lucrurile de care e acuzat. Iar ceea ce-a făcut a fost pentru a preîntâmpina o suferință și mai mare. A fost anchetat, în mod exhaustiv, și i s-a dat undă verde. Ceea ce fac eu, însă, zise Clara întorcându-și privirea spre șevalet, e interpretabil. Am primit un e-mail de la galeria mea din Montréal. Câțiva colecționari vor să înapoieze picturile pe care le-au cumpărat, unele, cu ani în urmă. Sunt îngrijorați că valoarea a scăzut considerabil. Spun că nu sunt deloc o artistă adevărată, ci… cum mi-au zis într-un mesaj de pe Twitter? O impostoare.

De fapt, își zise Myrna, aceasta era una dintre cele mai politicoase descrieri pe care le văzuse.

— Sunt doar niște oameni răi.

— Doar pentru că e răutate, nu înseamnă că nu e și adevărat, spuse Clara înclinându-și capul într-o parte și alta.

Analizându-și lucrările de pe șevalet.

— *Orice adevăr conține o parte de răutate,* zise Myrna.

— Ce-ai spus?

— Nu-i decât un citat, din *Moby Dick*, răspunse Myrna. Ceva ce-a zis Armand ieri.

— Crezi că-i ceva adevărat în mesajele alea de pe Twitter?

— Nu, nu, nu la asta m-am referit.

Myrna își vântura mâinile, încercând să revină asupra celor spuse.

— Nu-i nimic adevărat în ele. Crede-mă. Doar răutate.

Clara clătina însă din cap. Cu încrederea zdruncinată.

— Hai pe la mine mai târziu, la prânz, zise Myrna, smulgându-se de pe canapea cu un geamăt.

— Ai nevoie să ieşi din studio. Şi din propria-ţi minte.

— Sau dintr-un loc mai rău de-atât? întrebă Clara.

— Orice adevăr… zise Myrna şi îşi auzi prietena râzând. Ştii, şi *Moby Dick* a fost atacat cu ferocitate la început, când a apărut. Acum e considerat unul dintre cele mai bune romane ale tuturor timpurilor.

Clara nu răspunse. Îşi reluase holbatul la miniaturile sale de pe şevalet.

Myrna fusese cât pe ce să sublinieze că ceea ce i se întâmplase lui Vivienne Godin, ceea ce trăia tatăl ei era o tragedie. Că situaţia prin care trecea Clara era doar un pas înapoi. Nimic mai mult de-atât.

Dar n-o făcu.

Myrna înţelese cât de nociv era să compari durerea. Să respingi suferinţa doar pentru că se putea şi mai rău de-atât.

Pe drumul de întoarcere peste pajiştea de un verde-aprins, în timp ce lipăia pe gazonul moale, Myrna se gândi la miniaturile acelea pe care Clara le pictase.

În timp ce trecea pe lângă zidul din saci cu nisip, recunoscu în sinea ei că, probabil, nu erau cele mai bune lucrări ale Clarei.

Capitolul douăzeci

@**CarlTracey**: Nu putem să ne întâlnim acum,
@**NouveauGalerie**. Ce doriți mai exact?

Agenta Cloutier zâmbi. Dacă ar fi fost pescar, ar fi recunoscut un ciugulit la momeală.

Se simțea, de asemenea, amuzată și liniștită de răspunsul precaut, chiar tăios.

Însă viteza cu care veni răspunsul fu cea care îi atrase atenția.

Era contul de Instagram al lui Carl Tracey, dar nu Carl Tracey era cel cu care comunica. El nu avea telefon mobil. Și nici semnal pentru telefonul mobil.

„E mai bine să nu discutăm afaceri în mod public”, scrise având deja alcătuit în minte acest răspuns. „Aveți un cont privat?”

Telefonul ei sună cu melodia tematică din *Bonanza* și răspunse continuând să se uite la ecran. Încercând să ignore privirile amuzate ale celorlalți agenți Sûreté din spațiul deschis.

— Cloutier, zise ea.

— Beauvoir sunt. A sosit mandatul de arestare. Ne vedem acasă la Tracey.

— Plec acum, *patron.*

Dar continuă să se uite la ecran, însă tocmai când se pregătea să-l închidă, apăru un singur cuvânt.

„Nu”.

Departe de a fi dezamăgită, Cloutier zâmbi. Era răspunsul la care se așteptase. Pe care îl sperase.

Un olar obișnuit, abordat de reprezentanții unei galerii interesați de o colaborare, s-ar fi dat peste cap să-i invite la o adresă privată. Pentru a discuta afaceri. Carl Tracey, însă, sau Pauline Vachon, sau oricine era persoana cu care comunica Cloutier, nu o făcu.

Ei bine, de ce?

Un singur răspuns. Nu voiau ca altcineva să vadă ce era în acel cont privat. Postări. Fotografii.

Îi luase la țintă. Mai era nevoie doar de puțin timp. De puțină tachinare. De o momeală mai apetisantă. Dar va ajunge acolo. Va pune mâna pe ei.

Cu destul efort, se abținu să scrie răspunsul pe care deja îl formulase.

Îi lăsă să fiarbă.

Înainte de a pleca, trecu să vadă ce făcea Homer.

— Ai nevoie de ceva?

Niciun răspuns. Privea fix înainte.

Se întrebă ce vedea, deși putea să ghicească. Aceeași imagine pe care avea să o vadă pentru tot restul vieții.

— Ne ducem să cercetăm casa. Mă duc acum acolo. O să-l prindem.

Acest lucru avu efect, măcar puțin.

Homer se întoarse către ea și afișă un zâmbet firav.

— *Merci,* Lysette.

Cuprinsese barele cu degetele, iar el se întinse și o atinse pe mână.

•

Percheziția proprietății lui Tracey dură aproape toată ziua.

În timp ce căutarea anterioară fusese pentru Vivienne, cea de azi îl viza pe cel care o omorâse. Și dovezile pentru condamnarea lui.

Stabiliseră ca Lacoste să rămână la centrul operativ, pentru a coordona informațiile pe măsură ce soseau și pentru a-i repartiza pe agenți în funcție de necesități.

Beauvoir îl lăsase pe Gamache acasă la Tracey, în timp ce el continuă căutările pe drumul forestier și în mașină. Și pe pod.

Echipa lui se afla acolo de ore bune și fuseseră chemați ingineri pentru a consolida podul, astfel încât să poată merge pe el în siguranță.

În timp ce o echipă se ocupa de acest lucru, o alta analiza mașina.

— Spune-mi ce știi.

— Sunt pete de sânge pe mânerele ușilor, la exterior și la interior, pe volan, pe schimbător, o pată mică pe mânerul portbagajului și o picătură pe bancheta din spate.

— O picătură, nu o pată?

— Exact.

Agentul îi arătă lui Beauvoir. Avusese loc o împroșcare evidentă, în urma căreia se formase o picătură care căzuse. Probabil de la un nas sau o buză sângerândă.

— Amprente? întrebă Beauvoir.

— De la cel puțin trei persoane diferite. Sunt mucuri în scrumieră. Le-am împachetat și am prelevat mostre de noroi de pe cauciucuri, desigur. Să vedem dacă putem afla unde a fost recent.

— Urme de cauciucuri?

— Niciuna. Ploaia a spălat totul, inclusiv urmele de tălpi.

— La naiba, zise Beauvoir privind în jur.

— Șefule, spuse un agent care stătea lângă pod. Suntem gata.

•

— Șefule?

— *Oui?*

Gamache se întoarse și o văzu pe agenta Cloutier stând în dreptul ușii de la sufragerie.

— E ceva curios în dormitor, spuse ea. Ceva diferit față de ziua de ieri, când am fost aici.

El o urmă până în dormitor prin casa haotică și observă imediat ce voia să spună agenta Cloutier.

Când fusese acolo ultima oară, camera era în dezordine. Acum, era ordonată. Poate nu tocmai pregătită de o ședință foto pentru *Country Living,* însă mult mai ordonată față de cum fusese.

Își scoase telefonul.

— Nu-i semnal, domnule, spuse inspectorul responsabil.

— *Merci,* zise el și continuă să deruleze până când găsi ceea ce căuta.

Fotografiile pe care le descărcase în ziua precedentă, de la prima percheziție a casei lui Tracey.

— Uite cum arăta camera asta ieri, când am venit s-o căutăm pe Vivienne Godin.

Răsuci telefonul astfel încât inspectorul să poată vedea. Fotografia fusese făcută exact din același loc în care stăteau acum.

Înfățișa o cameră în dezordine. Haine împrăștiate pe podea și aruncate pe un scaun. Patul nefăcut și cearceafuri murdare. Deși nu de sânge. Ceea ce nu însemna că nu existau urme de sânge. Doar că acestea erau imperceptibile, însă nu și pentru persoanele instruite să le găsească.

— Cheamă-l pe monsieur Tracey aici, te rog, zise Gamache, iar Cloutier se îndepărtă în grabă.

— *Patron,* am căutat și n-am găsit nicio haină care să-i fi aparținut în mod evident lui madame Godin.

Auziră pași pe scări, iar Tracey își făcu apariția.

— Ce vreți?

— Ce-ai făcut cu lucrurile soției tale? întrebă Gamache.

— Păi, ea nu mai avea nevoie de ele.

— De unde știai asta? Nu te-ai mai întors aici de când i-a fost găsit cadavrul. Ceea ce înseamnă că te-ai descotorosit de lucrurile ei înainte de a afla că e moartă. Doar dacă nu știai asta deja.

— Tot ce știam era că m-a părăsit și eram șucărit. Înainte să mă culc aseară, i-am luat toate rahaturile și le-am ars în cuptor.

— Îi pun pe criminaliști să verifice cuptorul, spuse Cloutier și plecă.

— Ai curăţat locul cu înălbitor?

Inspectorul ridică un tampon.

— Ce pot să spun? Locul era o hazna, răspunse și se întoarse spre Gamache. Ai văzut. Ce părere ai?

Pentru că Gamache nu răspunse, Tracey pufni.

— Trăiesc într-un coteț și voi mă judecaţi. Fac curăţenie și mă judecaţi. Ei bine, duceți-vă dracului. În sfârșit, sunt liber să trăiesc așa cum vreau eu.

Acestea erau, după cum recunoscu Gamache, fie cuvintele unei persoane extrem de echilibrate, căreia nu-i păsa de ceea ce credeau ceilalţi. Fie ale unui psihopat. Căruia nu-i păsa de ceea ce credeau ceilalţi.

•

— De ce naiba ți-ar păsa ce cred ceilalţi? vru să știe Ruth în timp ce stăteau în bistrou, așezaţi în fața focului călduros.

— Pentru că sunt o ființă umană și trăiesc în lume, răspunse Clara. Împreună cu ceilalţi oameni.

O parte din ea simțea că Ruth avea probabil dreptate. Că n-ar trebui să-i pese. Dar mai simțea și o doză de critică, fiindcă Ruth sugera că e neputincioasă sau că tânjea. După afecțiune.

— Oamenii își anulează comenzile pentru lucrările mele, spuse Clara.

— Și?

— Și asta-i viața mea, cariera mea. Mijlocul meu de trai.

— În definitiv, pentru ce-ți trebuie bani? întrebă Ruth. Trăim într-un sat mic. Cumpărăm haine de la magazinul general, dăm la schimb napi pentru lapte, iar băutura-i gratis.

— Nu-i gratis, spuse Olivier turnându-i încă un shot din ceea ce părea a fi scotch, dar de fapt era ceai rece.

Exista o bănuială că Ruth știa despre această substituire și că le făcea jocul. Pentru că, la fel ca și în cazul altor lucruri din viața ei, nu-i păsa.

Privind-o pe Ruth, Clara își aminti că în ultimele ore cineva intrase pe Twitter și îi luase apărarea.

Rahat ignorant. Lucrările Clarei sunt geniale. #MorrowGeniu

Dacă nu era Ruth, era cineva care o imita a naibii de bine.

Acele mesaje de pe Twitter erau pe val. Clara realiză că acest lucru nu se datora faptului că erau mesaje de susținere, ce dovedeau o înțelegere profundă a creațiilor ei, ci pentru că erau ele însele o formă de genialitate.

Exista acum un cont de Twitter al cuiva care își spunea @rahatignorant.

— Tânjești prea mult după afecțiune, spuse Ruth cu ochii la Rosa, care își băgase ciocul în paharul cu ceai rece.

Rața își ridică capul și bombăni „Futu-i, futu-i, futu-i”. Aparent, realizând că nu era de fapt scotch.

— Iar tu, zise Clara, ești un rahat ignorant.

Se așternu tăcerea, în timp ce toți cei adunați lângă șemineu se pregătiră pentru impact. Dar Ruth nu făcu decât să chicotească.

•

— O fac eu, spuse Beauvoir întinzând mâna.

— Cred că eu ar trebui s-o fac, domnule, zise tânărul agent. Sunt instruit.

Inspectorul-șef Beauvoir se trezi că se confrunta din nou cu ceea ce devenise un arbore decizional familiar.

De fapt, de când devenise șef la Omoruri avusese de-a face cu un adevărat șuvoi de astfel de comentarii. Prin care îi era testată autoritatea și, cu siguranță, îi era pusă la îndoială competența.

Încă o dată, se afla în fața unei răscruci verbale.

Oare trebuia să răspundă: „Dă-mi trusa pentru probe, idiotule. Cum crezi că am ajuns să fiu inspector-șef? Stând degeaba?” Sau ar trebui să spună, zâmbind răbdător: „E în regulă, știu ce fac. Dar îți apreciez preocuparea”.

Așa cum ar fi răspuns Gamache. Cum o și făcuse, de altfel, de multe ori, uneori ca răspuns la comentariile agentului Beauvoir, oarecum jignitoare.

Când îl întrebase despre acest lucru într-o noapte, la câțiva ani după ce se cunoscuseră, Armand îi explicase, râzând:

— După ce i-am spus ceva din cale-afară de condescendent șefului meu, el s-a uitat la mine și mi-a spus: „Înainte de a vorbi, agent Gamache, poate ar fi bine să-ți pui trei întrebări”.

— Nu pe cele care conduc la înțelepciune, îi replicase Beauvoir, care le mai auzise pe acelea înainte.

— *Nou.* Acelea sunt declarații, acestea sunt întrebări. Ești atent?

— Care sunt?

Stăteau pe veranda din fața casei lui Gamache, în toiul verii. Beauvoir cu un ceai cu gheață alături, Gamache cu o bere.

În timp ce vorbea, inspectorul-şef ridica câte un deget, pentru a puncta întrebările.

— Este adevărat? Este amabil? Trebuie spus?

— Glumeşti, nu-i aşa? zisese Jean-Guy schimbându-şi poziţia pe scaun pentru a-l privi pe Armand. Asta poate că funcţionează în particular, dar cu alţi poliţişti? Ai ajunge să fii luat în râs.

— Nu trebuie neapărat să le rosteşti cu voce tare, îi explicase şeful.

Ceea ce era adevărat. Beauvoir nu-l auzise niciodată pe Gamache trecând în revistă acele întrebări, dar auzise, de cele mai multe ori, un răspuns oferit constructiv şi cu răbdare.

— Politeţe, îi spusese Armand. Cum putem să ne aşteptăm la ea dacă nu o oferim? În plus, atunci când ajungem totuşi să ne înfuriem, oamenii sunt mai atenţi. Altfel, nu-i decât zgomot de fond.

Este adevărat? Este amabil? Trebuie spus?

Cu efort, Beauvoir repetă întrebările în mine în timp ce stătea pe pod, cu ochii la tânărul agent.

Apoi se auzi spunând:

— E în regulă. Chiar ştiu ce fac. Dar îţi mulţumesc.

Idiotule.

Da, trebuia spus, dar poate nu cu voce tare.

Cu toate că se întreba acum ce ar fi ales să spună Gamache cu voce tare.

Beauvoir luă hamul de la agent şi şi-l ataşă cu pricepere, apoi întinse mâna după trusa pentru probe.

— Mă duc eu primul. Dacă e sigur, puteţi să veniţi şi voi. Unu câte unu. *D'accord?*

— *Oui, patron*, răspunseră agenţii.

Întorcându-se cu faţa spre podul şubred, Beauvoir trase adânc aer în piept şi şopti pentru sine: *Să nu faci pe tine, să nu faci pe tine, să nu faci pe tine.*

Capitolul douăzeci și unu

Cum pot să-l lase pe criminalul ăla înapoi la Sûreté? #pierduttotrespectul

@nataroaica: Te referi la respectul față de tine?

O lăsară pe agenta Cloutier la detașamentul local și, în acea zi frumoasă de primăvară, se îndreptară spre morgă.

Gamache insistase să conducă el, când observase cât de extenuat era Jean-Guy.

Pe scaunul alăturat, Jean-Guy avea pleoapele grele și se chinuia să-și țină ochii deschiși în mașina în care era cald și care se deplasa lin de-a lungul autostrăzii.

— Sunt nespus de fericit pentru Annie și pentru tine, spuse Armand. Familia ta crește.

— La fel și a ta.

Singur la părinți și crescând fără aceștia, Armand tânjise întotdeauna după o familie numeroasă. După frați și surori. După mătuși și unchi. O dorință abstractă și totuși puternică.

Iar acum, când se apropia de șaizeci de ani, o avea. Copii. Nepoți. Fii și fiice. De trup și de suflet. Cei pe care îi ținuse în brațe și cei ale căror vieți fuseseră în mâinile lui.

Familia lui.

— Când se va naște copilul?

— Octombrie.

— Băiat sau fată? Știți?

— Știm.

Jean-Guy îi zâmbi socrului lui.

— Dar n-o s-o afli de la mine. Eu și Annie am hotărât ca asta să rămână doar între noi.

— Am înțeles. Ați ales un nume?

Jean-Guy râse.

— Nu te prea pricepi la treaba asta cu interogatoriul, nu-i așa?

— Sper să învăț de la tine, *patron.*

Beauvoir zâmbi, însă Gamache rămase tăcut. Știind că dacă o făcea, Jean-Guy va pierde acea bătălie și se va lăsa pradă somnului.

Îi povestise lui Beauvoir despre percheziția din locuința lui Tracey. Apoi, Beauvoir raportase despre concluziile preliminare de la pod.

Acum, în liniștea care se așternuse în timp ce Jean-Guy dormea, trecu în revistă acea conversație.

— Am prelevat trei seturi de amprente proaspete din interiorul mașinii, îi spusese Beauvoir. Probabil ale lui Vivienne și ale lui Tracey. Dar al treilea?

— Putem să dovedim că nu era singură? Că mai era cineva pe pod cu ea?

— Nu. Asta-i o problemă. Ploaia torențială a spălat toate urmele de picioare și de cauciucuri.

— Păcat.

Gamache rămăsese o clipă pe gânduri.

— Dar încă mai credem că ea s-a întâlnit acolo cu cineva. S-a întâmplat ceva și a căzut de pe pod. Sau…

— Sau Tracey a urmărit-o acolo și a ucis-o.

— Dar, dacă voia s-o omoare, de ce să fi așteptat până când ea a plecat? spusese Gamache gânditor, cu privirea îndreptată înainte, spre autostradă. Mie mi s-a părut că e genul care nu-și face planuri din timp. Pot să mi-l imaginez bătând-o și omorând-o în acea noapte, în casa lor, fie intenționat, fie într-un acces de furie, dar s-o urmărească?

— Ți-a spus că a lăsat-o în sufragerie și s-a dus la el în studio unde a băut, nu?

— *Oui.*

— Poate s-a înfuriat. Devine din ce în ce mai furios pe măsură ce se gândește tot mai mult la Vivienne și la un alt bărbat. O vede plecând și se hotărăște să se ia după ea, bănuind că se duce să se vadă cu amantul.

Gamache încuviințase. Asta își putea imagina.

— Ca să-i înfrunte. Chiar crezi că a existat un amant? întrebase Beauvoir, după care căscase.

— Trebuie să fi fost, răspunsese Gamache. Cel puțin în scenariul tău. Altfel de ce s-ar fi dus până la pod?

— Bine, se duce să se vadă cu un amant, dar în cazul ăsta Tracey nu l-ar fi ucis și pe el?

— Poate a făcut-o. Dar mă îndoiesc, spusese Gamache. La fel ca toți abuzatorii și bătăușii, Tracey e un laș. N-ar fi atacat pe cineva care fi putut să riposteze.

— Deci, dacă el chiar a urmărit-o pe Vivienne a găsit-o singură pe pod. Așteptând. Și i-a făcut vânt.

— Ce-ai aflat acolo?

— Am descoperit că nu-mi plac podurile putrede peste râuri umflate.

— Aaa, făcuse Gamache. Foarte util. Altceva?

— N-ar fi fost prea greu să cadă prin balustradă. Era ruptă din interior spre exterior şi pare că s-a întâmplat recent. Cred că nu există nicio îndoială că acolo a căzut Vivienne.

— Vreo dovadă reală?

— Încă nu. Analizăm lemnul pentru fibre şi sânge. Am îndepărtat secţiunea pe unde a căzut, pentru ca tehnicienii să o poată analiza mai bine în laborator. Apoi e geanta de voiaj, adăugase Beauvoir. Lacoste a subliniat că cea mai mare parte dintre hainele ei sunt de vară.

— Ah, făcuse Gamache. Asta-i ciudat.

— Nu e singurul lucru ciudat. Ţii minte pastilele alea din geantă?

— Da.

— Sunt pastile pentru avort.

— Ce sunt?

Gamache îi aruncase rapid o privire înainte de a se uita din nou la drum.

— Medicamente pentru a pune capăt unei sarcini incipiente. Se pare că le-a luat de pe piaţa neagră.

— Mă întreb în ce lună era, spusese Gamache.

Amândoi erau de părere că ea trecuse de ceea ce putea fi numită o sarcină incipientă. Însă medicul legist avea să-i lămurească.

— Isabelle nu crede că ea a făcut bagajul şi nici eu nu cred asta, zisese Jean-Guy căscând încă o dată.

De la căldura din maşină şi zumzetul uşor al motorului, Jean-Guy simţise atunci că începea să piardă bătălia prin care încerca să rămână alert. Sau cel puţin treaz.

— Crezi că Tracey a făcut bagajul, spusese Gamache.

— Da. Cred că a fost pur şi simplu o crimă mizerabilă. Tu ai găsit sânge în sufragerie. Iar noi am găsit sânge în maşină. Tracey recunoaşte că a bătut-o. Cred că ori a ucis-o în casă, a omorât-o în bătaie, a dus-o pe pod şi a aruncat-o, vrând să pară sinucidere sau accident, ori a dus-o acolo cât era încă în viaţă şi a aruncat-o.

— Eu nu cred că a omorât-o în bătaie în casă. Nu era destul sânge. Şi dacă era încă în viaţă, de ce s-ar fi urcat în maşină cu el?

— Da, asta e o problemă. N-ar fi făcut-o. Nu de bunăvoie, oricum.

— Deci, explicaţia cea mai plauzibilă e că a bătut-o până a lăsat-o

inconştientă, a dus-o cu maşina acolo şi a aruncat-o de pe pod, spusese Gamache. Sperând, cum ai zis şi tu, că va arăta ca un accident sau ca o sinucidere. A umplut geanta de voiaj, luând lucruri la întâmplare, şi a aruncat-o după ea. Dar oamenii nu îşi fac bagajele când se sinucid. Dacă asta a vrut să ne facă să credem a făcut o greşeală.

— Mai e o problemă, spusese Beauvoir. Petele de sânge sunt pe partea şoferului. Se pare că era rănită, dar suficient de conştientă pentru a putea conduce.

— Deci s-a dus singură acolo, continuase Gamache gânditor. Şi nu există nicio dovadă a prezenţei unei alte persoane pe podul ăla cu ea.

— Deocamdată nu. Crezi că nu a făcut-o el?

— Tracey? O, a făcut-o. E doar o chestiune de înţelegere a dovezilor. Şi de a strânge suficiente pentru condamnare.

Aruncă o privire spre însoţitorul lui. Ochii lui Jean-Guy erau aproape închişi.

La niciun minut de când Gamache rămăsese tăcut, Jean-Guy adormise.

Până când opriră la morgă, Gamache trecuse în revistă acea conversaţie de câteva ori, dar nu se afla mai aproape de o soluţie.

* * *

Când agenta Cloutier se întoarse la detaşamentul local, găsi un Homer Godin foarte diferit de cel pe care îl lăsase.

— Cum se face că eu sunt aici şi el e liber? întrebă el. Lasă-mă să ies.

— Nu pot.

— Ba sigur că poţi. Eşti un nenorocit de poliţai.

Lysette păli. Nu era obişnuită să i se vorbească astfel. Şi, cu siguranţă, nu de către Homer. Se uită în ochii aceia furioşi şi înţelese, cu partea raţională a minţii, că nu Homer era cel care i se adresa. Ci suferinţa.

Dar, deşi creierul îi spunea asta, tot i s-a strâns inima.

Acum, îl vedea pe Homer într-o altă lumină. Nu în postura de bărbat, ci de tată. Neavând copii, nu reuşise să îşi dea seama suficient de bine de profunzimea sentimentelor lui faţă de fiica sa. Acum înţelegea lucrurile despre care îi vorbise prietena ei, Kathy. Legătura dintre tată şi fiică. Era aproape un clişeu şi, în unele cazuri, mitică.

Kathy se plânsese multă vreme, dar Lysette, oricât de mult îşi iubise prietena, putea înţelege de ce Vivienne era atrasă de tatăl ei şi nu de mamă.

Kathy nu avea o fire deschisă. Era eficientă. Păstra casa curată, aranjată şi ordonată. Dar Homer era cel care aducea bucurie în ea. Aşa cum Vivienne

aducea bucurie în viaţa lui.

Era un mic ecosistem perfect. Dar care o lăsase pe Kathy pe dinafară, privind înăuntru.

De îndată ce se născuse, Vivienne devenise oxigenul pe care îl respira tatăl ei.

Însă acum ea nu mai era. Şi nimic nu îl mai ajuta să reziste.

Cu excepţia urii.

Inspectorul-şef Gamache îşi dăduse seama de acest lucru înaintea tuturor. El fusese conştient, poate datorită iubirii pentru fiica sa, de ceea ce ar putea face un om aflat în această situaţie. De ceea ce ar face.

Cu excepţia situaţiei în care era închis.

Totuşi, agenta Lysette Cloutier se întrebă dacă ar fi chiar atât de rău dacă ar deschide uşa celulei.

Homer l-ar omorî pe Carl Tracey, desigur. Dar aproape sigur ar primi cea mai uşoară sentinţă pe care o permite sistemul de justiţie.

N-ar fi tras la răspundere penală. Şi cu certitudine n-ar fi considerat o ameninţare la adresa societăţii. Doar la adresa unui singur om.

Şi ea ar fi arestată şi judecată pentru că l-a lăsat să scape. Dar, cel puţin, Homer ar şti ce era dispusă să facă pentru el.

Se întoarse la birou sub privirile celorlalţi agenţi din încăpere, printre care şi Cameron, şi îşi accesă contul de Instagram.

Oare suspectează ce fac?

Conta?

Lysette Cloutier se uită în jos, la computerul ei, şi văzu din nou cuvântul scurt de pe ecran. *Nu.* Trecuseră câteva ore. Îşi scrise răspunsul.

> @**NouveauGalerie**: *Scuze. Suntem ocupaţi cu cumpărătorii. Nicio problemă. Sunt o mulţime de alţi ceramişti promiţători. Suntem convinşi că aveţi alte opţiuni. Vă dorim succes.*

În două minute sosi un răspuns. Din nou, succint. Dar suficient. Conţinea o invitaţie către contul privat de Instagram al lui Carl Tracey.

Capitolul douăzeci și doi

@**NouveauGalerie**: Mulţumesc pentru acces. V-am analizat lucrările. Obiectele din ceramică sunt promiţătoare, dar nu sunt potrivite pentru galerie. Succes! CarlTracey.

@**SeriousCollector**: Reevaluez portretul de Morrow pe care l-am achiziţionat. Trei femei râzând. E mai slab decât am crezut iniţial. Cam superficial.

La naiba! Uitaţi-vă la acest video. #**GamacheENaşpa**

Mirosul dintr-o morgă, în opinia lui Gamache, era inconfundabil. Nu era izul greţos al descompunerii. Pe acela îl putea distinge de la distanţă, după toţi anii în care avusese de-a face cu cadavre. Şi criminali.

Nu. Morga mirosea a curăţenie extremă, aproape severă.

Îi întorcea stomacul pe dos.

Când se deschise uşa, fu întâmpinat de aerul steril şi se pregăti de ce era mai rău.

Cu toate acestea, Armand Gamache ştia că uşoara senzaţie de rău pe care o simţea în adâncurile sale, de această dată mergea mai departe de miros. Chiar şi de gândul chinuitor că pe masa metalică ar putea fi Annie.

O singură dată în cariera lui mai avusese această senzaţie cu totul aparte.

Era îndoială. Nu legată de găsirea criminalului. Era aproape sigur că făcuseră deja acest lucru. Ci că vor reuşi să-l condamne.

Atunci, în primul lui an ca şef la Omoruri, eşuase. Iar un criminal scăpase.

Acum, se uită în jos, la corpul lui Vivienne Godin. Îi văzu vânătăile. Văzu incizia de pe burta ei.

Şi simţi acel val de greaţă. Acea teamă că oricine ar fi cel care îi făcuse asta ar putea să rămână în libertate.

— Ce ai? o întrebă Jean-Guy Beauvoir pe doctor Harris.

— După cum se observă, corpul este serios afectat. Unele leziuni sunt în mod clar post-mortem, dar altele au fost făcute în timp ce era în viaţă.

— A fost bătută, zise Beauvoir.

— Păi…

— Păi, ce? se răsti el, apoi ridică mâinile în semn de scuză. *Désolé.*

— Nu-i nimic. Şi eu mă resimt. E un caz destul de urât. Problema e că nu

pot spune cu siguranţă care leziuni, în caz că ele chiar există, au fost provocate de bătaie chiar înainte de a muri şi care dintre ele au fost cauzate de loviturile încasate în râu, în timp ce era încă în viaţă. Există şi nişte vânătăi care sunt evident mai vechi.

Doctor Harris arătă spre unele pete galbene şi verzui de pe braţele şi picioarele lui Vivienne.

— Dar acestea, şi medicul legist indică spre alte semne de pe trupul lui Vivienne, sunt mai greu de explicat.

— Sunt recente, spuse Gamache.

— *Oui*. Dar ce le-a provocat? O persoană? Sau pietre şi crengi? Se presupune că a fost aruncată în apele umflate. Acest lucru ar fi putut provoca multe, dacă nu chiar toate leziunile pe care le vedem.

Se uitară în jos la corpul dezgolit, plin de leziuni, al lui Vivienne.

— Fetusul? întrebă Gamache. Cât avea?

— Aş zice că ea avea cam douăzeci de săptămâni.

— Ea? întrebă Beauvoir. O fetiţă?

Jean-Guy păli şi privi dincolo de cadavru. Spre socrul lui. Iar atunci Armand ştiu.

Annie şi Jean-Guy vor avea o fată. O fetiţă.

— Da.

În cazul în care doctor Harris observase acest moment dintre cei doi bărbaţi, a ales să nu spună nimic.

— Ceea ce pot să spun cu certitudine este că era în viaţă când a ajuns în râu. Este apă în plămâni.

— Dacă aţi fi interogată la bară, spuse Gamache, oferindu-i lui Jean-Guy un răgaz să se adune, ce aţi spune despre vânătăi?

Ea se uită din nou la cadavru.

— Se poate ca unele dintre leziuni să fi fost provocate înainte de a ajunge în apă, dar majoritatea prezintă indicii de lovire caracteristice pentru impactul cu pietrele. Un fel de acţiune de rostogolire în timp ce corpul este aruncat dintr-o parte într-alta.

— Spuneţi că majoritatea rănilor corespund loviturilor din apă, spuse Beauvoir, care îşi revenise. Dar nu toate?

— Sunt două vânătăi mai greu de explicat.

Arătă spre partea superioară a pieptului lui Vivienne, chiar sub claviculă.

Beauvoir şi Gamache veniră mai aproape.

La prima vedere, arăta ca un semn mare, albastru, care se întindea pe

pieptul ei. Dar, dacă te uitai mai de aproape, puteai vedea şi alte urme. Ce aduceau cu ceva imprimat sub suprafaţă. De o parte şi de cealaltă.

Armand îşi puse ochelarii şi se aplecă şi mai mult.

— Ce credeţi că le-a cauzat?

— Dacă ar fi să ghicesc?

Doctor Harris îşi ridică mâinile, cu palmele orientate către ei. Apoi le împinse înainte.

— A fost îmbrâncită, zise Beauvoir.

Se uită la Gamache, care încuviinţă.

— *Oui.*

Ea îşi puse mâinile deasupra vânătăilor.

— Se observă că mâinile sunt destul de mari.

— Puteţi susţine cu siguranţă că acele urme se datorează unei persoane şi nu a resturilor din apă? întrebă Gamache.

Doctor Harris oftă.

— Am avut de furcă cu asta. Nu sunt sigură că pot jura în această privinţă. Ce pot spune e că şansele ca două vânătăi identice să se fi produs în timp ce era rostogolită de râu sunt infime. Acestea… spuse uitându-se din nou în jos la Vivienne, au fost provocate în acelaşi timp, de acelaşi lucru. Singura explicaţie pe care o am e că a fost împinsă cu violenţă.

— Intenţionat.

— Poate într-un moment de furie, dar da, cine a făcut-o a vrut s-o împingă în spate. Cu putere.

— Puteţi să măsuraţi vânătăile? întrebă Gamache.

— Pentru a afla dimensiunea mâinii? Aş putea, dar nu ar fi foarte precise. Sângele s-a extins în jurul marginilor. Din nou, orice apărare va argumenta, pe bună dreptate, că mâna ar fi putut fi mai mică. În plus, mulţi oameni au mâini la fel de mari.

Mâinile lui Tracey, Gamache ştia, nu erau mari. Dar, fiind mâinile unui olar, erau puternice.

Şi mai era o persoană care avea legătură cu acest caz şi ale cărei mâini erau foarte mari.

Bob Cameron.

Mâinile blocatorului de stânga. Şi ce făcea un blocator de stânga? Împingea şi îmbrâncea. Cu violenţă. Poate, în această situaţie, instinctiv. Când era ameninţat.

— Aveţi idee de cât timp e moartă? întrebă Beauvoir.

— Două, poate trei zile. Apa era rece, ceva ce trebuie luat în considerare. Azi e marți? Aș zice că a ajuns în râu sâmbătă seara, poate cel mult duminică dimineața devreme.

Gamache încuviință. Gânditor. Și, în cele din urmă, rosti întrebarea pe care Jean-Guy Beauvoir nu părea dispus să o pună:

— Există vreo probă, vreo dovadă, că a fost omorâtă?

Sharon Harris făcu o pauză înainte de a răspunde.

— Îmi pare rău. Am căutat. Din greu. Dar nu găsesc nimic. Ar fi putut fi sinucidere. Ar fi putut fi un accident. Eu cred că a fost ucisă. Cred că a fost lovită atât de tare în piept încât a căzut de pe pod. Dar o dovadă absolută?

Își ridică mâinile. Nu.

— Și analizele de sânge? întrebă Beauvoir.

— Foarte preliminar. Niciuna dintre cele cu rezultate mai detaliate nu este gata, dar pot să vă spun că băuse.

— Era beată? întrebă Beauvoir.

— Nu, dar băuse câteva sute de mililitri de alcool cu puțin timp înainte de moarte. Niciun indiciu de droguri. Dar dacă sunt doar urme, asta nu se va ști până nu primesc raportul detaliat. Am grăbit puțin lucrurile și ar trebui să avem ceva spre seară.

— Puteți să le cereți să verifice asta?

Beauvoir scoase flaconul cu pastile din punga sa sterilă.

Doctor Harris îl examină, în timp ce Gamache se întoarse la cadavrul lui Vivienne.

Se uită în jos la ea, la rănile provocate de râu. De cădere. De soțul ei. Și de medicul legist. Care tăiase în această tânără femeie în încercarea de a afla cine îi provocase celelalte răni.

Îi ridică mâna ca s-o așeze lângă trup și să tragă cearșaful peste ea.

Mâna era, așa cum se aștepta, rece. L-ar fi șocat până în măduva oaselor dacă mâna lui Vivienne ar fi fost caldă.

O ținu o clipă și își dădu seama că, inconștient, încerca s-o consoleze. Observă atunci că în palmă avea o tăietură.

— Doctore, ce-i asta? Arată ca o rană defensivă.

— Nu e de la un cuțit, spuse ea venind lângă el. Este prea zimțată.

— Ar fi putut fi cauzată de întinderea mâinii spre balustradă? întrebă Gamache. Când a rupt-o?

Doctor Harris ridică mâna lui Vivienne ca să se vadă mai bine.

Apoi, îndepărtându-se de cadavru, doctor Harris stătu dreaptă și își ridică

ambele mâini în față.

Cine ar fi văzut-o ar fi crezut că era amenințată de cei doi ofițeri Sûreté.

Expresia feței îi era concentrată. Corpul rigid, simulând pericolul. Apoi se aplecă în spate și întinse mâna în aceeași direcție. Dreapta.

— La ce înălțime e balustrada?

— Nouăzeci și opt de centimetri, zise Beauvoir.

Doctor Harris își potrivi mâna la aproximativ un metru de sol. Apoi încuviință și se duse la biroul ei.

Făcu rapid calcule în funcție de înălțimea lui Vivienne Godin. Înălțimea balustradei. Unghiul tăieturii de pe mână și traiectoria probabilă a corpului. După care reveni la masa metalică.

— Ce grosime are balustrada?

Beauvoir își consultă notițele și îi spuse dimensiunile.

Harris măsură rana și o reexamină îndeaproape.

— Tot nu se văd aşchii, dar o să fac o analiză microscopică. S-ar putea să fi rămas ceva prins în carne. Se pare că rana a fost provocată atunci când a căzut, nu când era în apă.

— De unde știți? întrebă Beauvoir apropiindu-se.

— Pentru că tăietura începe de aici…

Harris arătă puțin mai sus de încheietura mâinii lui Vivienne, în locul în care începea palma.

— Și continuă până la degetul mijlociu. Este puțin probabil ca o astfel de tăietură să se producă atunci când o persoană cade cu capul înainte, în râu. Mâinile ar fi întinse în față și orientate spre exterior, în cazul în care acest lucru este posibil, iar rana ar începe de la degete în jos, și nu de la încheietură în sus.

— Credeți că a fost provocată atunci când mergea înapoi, nu în față, spuse Gamache venind la rândul său mai aproape. Și punându-și din nou ochelarii.

— Da.

— Deci Vivienne a fost împinsă în spate în timp ce era pe pod, zise Beauvoir, și, pentru că doctor Harris nu îl contrazise, continuă. A întins mâna către balustradă – mimă și el gestul – ca să se sprijine și aceasta s-a rupt.

Se așternu o liniște ce păru să dureze o eternitate, cât timp cei doi ofițeri ai Sûreté rămaseră cu privirile ațintite la medicul legist. Iar aceasta reflectă precaut.

— Probabil.

— Da.

Beauvoir îşi strânse mâinile în pumn de încântare, conştient de ceea ce ar putea însemna acest lucru pentru ancheta lor.

— Probabil, zise Gamache, mai precaut. Dar nu cu certitudine?

— Nu. E doar posibil să se fi întâmplat astfel. Aş putea să depun mărturie. Dar apărarea ar putea să argumenteze că s-a întâmplat în apă. Că trupul ei se răsucea şi uneori ajungea pe spate, dus în aval, şi că tăietura s-ar fi putut produce atunci. Ar fi dificil, dar la fel de posibil. Şi pentru asta aş depune mărturie.

— De ce anume aveţi nevoie pentru a fi sigură? întrebă Gamache.

— De ceea ce nu avem. O aşchie care să corespundă cu lemnul balustradei.

Făcu o pauză.

— Spuneţi că era putredă?

— *Oui*, răspunse Beauvoir.

Şi se revigoră. Observând uşoara schimbare din tonul ei

— Foarte.

— Aveţi o mostră?

— Am luat toată secţiunea. E în laborator.

— Bine. Spuneţi-le să se uite după spori. După alge. Urme microscopice de organisme. O grămadă de lucruri se adăpostesc în lemnul putrezit. Şi după carne. Eu o să iau probe din tăietură şi o să le analizez. E posibil să nu fi fost totul spălat. Vom vedea dacă ceea ce se găseşte pe lemn se potriveşte cu ce e în tăietură.

— Şi dacă da, asta ar însemna că ea s-a aflat pe acel pod, spuse Gamache. Şi că a căzut pe spate, prin balustradă. Ar dovedi că rana nu a fost provocată după ce a ajuns în apă.

— Da. Absolut.

— Dar, zise Gamache.

— Dar, spuse Beauvoir cu ochii la el.

Ştiind la ce se gândea şi ajungând la aceeaşi concluzie.

— Dar, ce? întrebă doctor Harris.

Gamache încuviinţă spre Beauvoir, invitându-l pe anchetatorul principal să explice.

— O apărare isteaţă ar susţine mai departe că ea s-ar fi împiedicat. Doar băuse. că putea să-şi fi pierdut echilibrul şi să fi căzut pe spate. Sau să se fi sprijinit de balustradă, care s-a rupt.

— Asta pot să neg, spuse medicul legist. După unghiul tăieturii, se afla la

cel puțin șaizeci de centimetri de balustradă când a întins mâna în spate și a căzut…

— Sau a fost împinsă, interveni Beauvoir.

— În ea. Și da, încerca să se salveze. Deci, cel puțin sinuciderea o puteți exclude.

Gamache răsuflă în sfârșit.

Era departe de a fi prima dată când stătea deasupra cadavrului unei femei care fusese lovită cu pumnii și picioarele, umilită, făcută de ruşine și împinsă la capătul puterilor. Și dincolo de el.

Vivienne Godin, se pare, ajunsese la limită și făcuse o alegere în noaptea aceea friguroasă și întunecată de aprilie. Alesese viața. Pentru ea și fetița ei.

Le beau risque[{24}]. Marele risc. Frumosul risc. De a ieși din groapă și de a o lua de la capăt.

La fel ca Annie și Jean-Guy, care urmau să se îndrepte spre Paris, împreună cu familia lor tânără și în creștere. Departe de pericolele din acest loc. Pentru un nou început.

Dar în timp ce ei aveau ocazia să scape, Vivienne nu reușise.

Încă o dată, Gamache simți o strângere de inimă.

•

Isabelle Lacoste stătea în pragul ușii detașamentului din Cowansville, sprijinită în baston. Și se uita în jurul spațiului deschis.

— E acolo, spuse recepționera arătând cu mâna spre agenta Cloutier, care lucra la laptop.

— *Merci.*

Însă recepționera plecase deja.

Capetele se întoarseră în timp ce ea traversa șchiopătând încăperea. Avea aerul unei persoane destinse și sigure pe ea. O străină care se simțea ca la ea acasă.

Apoi, unul câte unul, realizară că nu era o străină. Deși mare parte dintre ei nu o întâlniseră niciodată pe superintendenta Lacoste, îi cunoșteau reputația. Știau ce făcuse. Și, ca urmare, ce i se făcuse. Bastonul fiind cel mai evident semn.

— Doamnă superintendent, zise un tânăr agent ridicându-se în picioare.

— *Bonjour,* răspunse Lacoste fără să se deranjeze să-l corecteze și să-i explice că se afla în concediu.

Cu toate că gradul rezista.

— Agent Cloutier, spuse Lacoste apropiindu-se de birou.

Lysette Cloutier tresări şi se uită în sus la chipul familiar. Apoi se ridică repede, zâmbind.

— *Patron.* Nu mă aşteptam să te văd. Credeam că eşti cu inspectorul-şef. Ăăăă…

Lacoste râse. Cu mai mult de unul, gramatica devenea problematică.

— Am luat-o pe cont propriu, spuse ea. Eşti liberă?

— Sigur. Ai nevoie de ajutorul meu?

— Se pare că lucrezi la ceva.

— Am urmărit adresa IP a paginii de internet a lui Carl Tracey. Se află pe un server local, iar adresa de facturare e de la o casă de aici, din Cowansville, înregistrată la fisc pe acelaşi nume, femeia despre care ţi-am povestit aseară. Pauline Vachon.

Lacoste era uşor surprinsă că Lysette Cloutier îşi amintea ceva din conversaţia pe care o purtaseră cu o seară înainte.

— Deci asta confirmă, zise ea aşezându-se. Şi avem o adresă. Bravo.

Pagina site-ului era deschisă pe laptopul lui Cloutier, iar Lacoste derulă conţinutul. Înfăţişa un bărbat aplecat peste o roată, concentrându-se asupra unei bucăţi de lut căreia îi dădea formă. Pe marginile paginii erau fotografii cu diferite lucrări.

— Ptiu, făcu Lacoste. Destul de frumos.

— Da. E talentat, fu nevoită Cloutier să recunoască. Apoi am intrat pe contul de Instagram şi am aruncat o privire pe-acolo. Nu cine ştie ce. Doar ceea ce vor să vedem.

— Da, spuse Lacoste, de data aceasta pe un ton precaut. Am vorbit şi despre asta aseară. Ţi-am spus să nu mai faci nimic altceva. Nu vrem să-i alertăm şi să afle că poliţia e interesată de un posibil cont privat.

— Ei bine, am intrat.

— Ai intrat unde? În ce?

— Pe contul lor privat de Instagram.

Cloutier zâmbea. Lacoste nu.

— Am întrebat dacă putem să comunicăm în privat, iar ea mi-a dat acces.

— Unui poliţai?

— Ei, nu tocmai. Cum ai spus şi tu, nu vrem să şteargă ceva care ar putea fi o dovadă, aşa că m-am dat drept altcineva.

— Cine?

Lysette Cloutier apăsă din nou pe mouse şi se deschise o altă pagină de internet. Al unei galerii de artă din Old Montréal, numită NouveauGalerie.

Specializată în artă modernă quebecoază.

Era o pagină de internet elegantă, minimalistă. Foarte frumoasă.

— Cine sunt ei? întrebă Lacoste.

— Ei sunt eu. Eu am creat-o.

— Stai puţin, zise Lacoste, încercând să ţină pasul. Te dai drept această NouveauGalerie?

— *Oui.* Mi-am arătat interesul pentru lucrările lui şi am cerut să discutăm în particular. După ce a refuzat de câteva ori, această Pauline mi-a dat într-un final acces la contul lor privat de Instagram.

— De ce-ar face asta?

— Ca să putem discuta afaceri, răspunse Cloutier.

Tonul ei dădea de înţeles că era evident.

— De ce n-a preferat să răspundă pur şi simplu la telefon?

— La telefon? Tinerii nu vorbesc la telefon. Totul se face prin mesaje şi reţele sociale. Iar pe contul privat de Instagram poate să arate galeriei… adică mie, spuse Cloutier zâmbind, lucrările în curs. Chestii pe care s-ar putea să nu vrea să le facă publice, deocamdată. În plus, încearcă să pretindă că e Carl Tracey. Dumnezeu îmi e martor, nimeni nu-şi doreşte ca nemernicul ăla să discute cu galeriile.

— Am priceput, zise Lacoste. Deci, cont privat de Instagram.

Unde oricine îşi poate lua o identitate falsă. Şi de multe ori aşa se şi întâmplă.

Lacoste nu ştia dacă ar trebui să fie mulţumită de ideea strălucită sau supărată că agenta Cloutier îi nesocotise ordinele.

Înainte de se hotărî, Cloutier zise:

— Uită-te la asta.

Apăsă din nou pe mouse.

— Voilà.

Apărură fotografii şi texte. Mesaje private între care Tracey şi Pauline Vachon. Doar ei doi. Nimeni altcineva, se pare, nu avea acces la contul privat.

Cu excepţia, mai nou, a NouveauGalerie.

Iar un lucru deveni imediat evident.

— Sunt amanţi, zise Lacoste.

— *Oui.*

— Poţi să măreşti imaginea asta, te rog? spuse Lacoste apropiindu-se.

Era un selfie făcut de Pauline Vachon. Stătea întinsă pe o canapea într-o

ipostază foarte sugestivă.

— Acolo. Şi acolo, zise Lacoste întinzându-se şi mişcând imaginea până când arăta un prim-plan cu braţul descoperit al femeii.

Vânătăi.

— La naiba, zise Cloutier cu dezgust şi, după cum i se păru lui Lacoste, cu un dram de triumf.

— Ce-şi spun? întrebă Lacoste.

— Abia ce-am intrat. N-am ajuns încă la mesajele lor.

Chiar atunci, telefonul lui Lacoste vibră, iar ea citi e-mailul.

Era de la un agent de la sediul central, care raporta mesajele telefonice efectuate şi primite acasă la Tracey în ultimele câteva săptămâni. Nu erau multe. Toate fuseseră verificate, însă Lacoste se uită prin ele, căutându-le pe cele de sâmbătă.

Niciunul primit, doar două numere fuseseră apelate din casă în acea zi. Unul dintre ele în mod repetat.

— Este vreunul dintre acestea numărul lui Pauline Vachon?

— Nu. Dar este un număr din Cowansville, spuse Cloutier. Pot să caut. Celălalt e al tatălui ei. E numărul lui Homer.

Lacoste încuviinţă. Şi îşi dădu seama că agenta Cloutier îl cunoştea bine.

Cât timp Cloutier căuta al doilea număr, Lacoste îl sună pe Beauvoir.

— *Oui, allô.*

— Au venit datele apelurilor de la telefonul lui Tracey, spuse ea fără preambul. Apare apelul către tatăl lui Vivienne, aşa cum a zis şi el, făcut sâmbătă dimineaţa. Dar cineva din casă a sunat la un alt număr, în mod repetat, sâmbătă seara devreme. Majoritatea apelurilor au durat doar câteva secunde.

— Unde?

— Un număr local. Agenta Cloutier verifică acum.

Beauvoir rămase pe linie şi percepu ţăcănitul tastelor computerului. Apoi linişte. Înainte de a auzi vocea agentei Cloutier.

— Numărul îi aparţine unui anume Gerald Bertrand.

Jean-Guy acoperi telefonul cu mâna şi îi transmise informaţia lui Gamache.

— Amantul? întrebă Beauvoir.

— S-ar putea, spuse Gamache.

— O să aflăm, zise Lacoste ridicându-se cu ajutorul bastonului.

•

După ce închise, Beauvoir se întoarse spre medicul legist.

— Aţi efectuat un test ADN asupra fătului?

— Da. Rezultatele vor fi gata odată cu restul analizelor, în cursul zilei de azi, ceva mai târziu.

— În legătură cu medicamentul care a fost găsit în geanta ei de voiaj…

— Mifegymiso. Da.

— E o pastilă pentru avort, nu-i aşa?

— Da.

— Asta înseamnă că încerca să pună capăt sarcinii?

— Nu e clar. Este legal în Canada doar până la zece săptămâni, iar ea avea mult mai mult de atât. O să verific în sângele ei, dar vă pot spune că nu există semne de avort spontan iminent.

— Ceea ce înseamnă?…

— Însemnă că mă îndoiesc că a luat pastila. Şi ştiţi că acest flacon, zise ridicându-l, nu a fost eliberat cu reţetă, da? Aproape sigur e de pe piaţa neagră.

— Da.

— Am o întrebare pentru dumneavoastră, spuse Gamache.

— *Oui*, răspunse doctor Harris.

— Mifegymiso e gratuit?

— Dacă e prescris de un doctor, da.

— Atunci, dacă e atât legal, cât şi gratuit, de ce ar da cineva bani pentru aşa ceva pe piaţa neagră?

— Păi, cred că dacă era în douăzeci de săptămâni, niciun medic nu i l-ar fi prescris, spuse medicul legist.

— Posibil, zise Gamache.

— Dar tu nu crezi asta, interveni Beauvoir.

— Mă întreb dacă Vivienne e cea care a cumpărat pastilele, spuse Gamache. Sau dacă nu cumva le-a luat Tracey.

— De ce-ar fi făcut-o? întrebă doctor Harris.

— Ar fi făcut-o, spuse Beauvoir, dacă ştia că nu era copilul lui şi voia ca ea să facă avort. Probabil fără ca ea să ştie.

— Ceea ce ar însemna că ştia despre asta cu mult înainte de ziua de sâmbătă, spuse Gamache. Dar, dacă ştia pentru ce era medicamentul şi el a fost cel care i-a făcut bagajul, de ce le-a pus înăuntru?

— Poate ca să ne deruteze, zise Beauvoir.

— Poate… făcu Gamache ridicând din sprâncenele, gândindu-se că se

potrivea…

— Sau poate…

Doctor Harris îi urmărea pe cei doi anchetatori dezbătând posibilităţi şi probabilităţi.

Lucra cu ei de ani buni. Le văzuse relaţia înflorind şi ofilindu-se. Asistase la toate spasmele, toate întruchipările, suişurile şi coborâşurile. Rupturile şi cârpelile.

Cele mai puternice lucruri sunt cele ce-au fost sfărâmate.

Gamache rostise aceste cuvinte odată, în surdină. Cu ani în urmă. În catedrala din Québec City, la funeraliile a patru dintre agenţii lui, ucişi într-un raid. Le şoptise pentru sine în timp ce îngenunchea, cu capul plecat, în timpul uneia dintre rugăciuni. Fără să-şi dea seama că poate şi altcineva, în afară de Dumnezeu, asculta.

Iar Dumnezeu ştia, la fel ca şi Sharon Harris, că relaţia dintre Gamache şi Beauvoir fusese spulberată, şi nu doar o dată. Însă supravieţuise până în prezent, mai puternică decât fusese vreodată.

Asculta, se minuna şi invidia această relaţie.

În plus, observă că în fiecare scenariu ambii ştiau exact cine era criminalul. Ceea ce era un început bun.

— Sau, zise Gamache, Vivienne şi-a făcut singură bagajul, cu intenţia de a-şi părăsi soţul. A pus pastilele acolo pentru că era indecisă în privinţa copilului.

— La mai mult de trei luni de sarcină? De ce s-ar fi decis să pună capăt sarcinii atunci? Eu cred că motivul pentru care l-a părăsit a fost protejarea copilului. Vivienne a vrut să înceapă o viaţă nouă, cu copilul.

— Problema este că nu întotdeauna reuşim să ne eliberăm, spuse doctor Harris. Nu atunci când fugim de demonii noştri.

Ea ştia. Era înconjurată în fiecare zi de faptele lor.

Gamache încuviinţă şi surprinse privirea lui Beauvoir.

Şi ei ştiau. Petrecuseră decenii întregi urmărind creaturile. Pe alei întunecate. În locuinţe. În adâncul vieţilor oamenilor. Adesea sub masca prietenilor, a iubiţilor, a colegilor atenţi. Uneori, complet străini. Alteori, croiţi de oameni cu mâna lor.

Demonul lui Vivienne o găsise pe acel pod.

Cu toate că Gamache nu se îndoise niciodată, acum, datorită tăieturii lungi şi zdrenţuite de pe mâna ei şi a vânătăilor fantomatice, era sigur. Vivienne fusese ucisă.

Și, mai mult, putea să-i dea acestui demon un chip și un nume.
Acum, trebuiau s-o dovedească.

Capitolul douăzeci și trei

@CarlTracey: @NouveauGalerie, am și alte lucrări mai recente. Ar fi de folos?

@NouveauGalerie: Nu @CarlTracey, mergem mai departe. Dar vă mulțumim.

În mașină, în drum spre locuința lui Gerald Bertrand, Isabelle Lacoste citi schimbul de mesaje de pe Instagram dintre Pauline Vachon, care pretindea că este artistul, și agenta Cloutier, care se dădea drept proprietara galeriei.

Era adevărat, își zise în sinea ei. Pe rețelele sociale, nimic și nimeni nu era ceea ce părea a fi.

Totuși, agenta Cloutier dăduse dovadă de măiestrie în manipularea ei. Refuzându-l pe Tracey. Forțând-o pe Vachon să ajungă la un pas de a cerși atenție din partea NouveauGalerie.

Păcălind-o pe Vachon în tot acest timp. Până când obținuse exact ceea ce dorise.

După ce parcară pe aleea lui Gerald Bertrand, Lacoste puse telefonul deoparte și sună la sonerie.

— Gerald Bertrand?

— *Oui?*

— Numele meu este Isabelle Lacoste. Sunt de la Sûreté du Québec. Aceasta este agenta Cloutier. Putem intra?

Bărbatul era tânăr, în jur de douăzeci de ani. Cu brațele viguroase și pieptul unui individ care făcea muncă manuală. În jurul lui simțeai mireasmă de testosteron.

Avea barba închisă la culoare și stufoasă, dar îngrijită, iar părul, tuns scurt. Ochii lui căprui erau limpezi și luminoși și ținea, în brațele lui robuste, un bebeluș.

Pentru o clipă, Isabelle Lacoste uită că era măritată. Și că avea doi copii. Spera că nu rămăsese cu gura deschisă, dar era destul de sigură că făcuse ochii mari.

Lângă ea, Lysette Cloutier zâmbea. De fapt, rânjea. Cu inima și, aparent, și mințile pierdute.

— Sûreté? Despre ce-i vorba? întrebă el.

— Trebuie să vorbim cu dumneavoastră despre o crimă.

— O crimă? Aici?

Privi afară şi strânse fetiţa la piept, protejând-o instinctiv.

Cloutier înghiţi saliva care îi inundase gura.

— Nu, nu chiar aici, zise Lacoste, care îşi revenise în mare parte în fire.

— Putem să intrăm?

— Da, îmi cer scuze.

El făcu un pas înapoi şi, după ce îşi scoaseră încălţările murdare, îl urmară în bucătăria locuinţei modeste.

Locuia în Cowansville, într-un grup de bungalouri identice.

— Ne puteţi vorbi despre relaţia dumneavoastră cu Vivienne Godin? întrebă Lacoste aşezându-se pe fotoliul pe care i-l indicase, cel mai bun din încăpere, şi sprijinindu-şi bastonul de braţ.

Domnul Bertrand îi condusese în partea din spate a casei, trecând pe lângă încăperea mică din faţă, utilizată în mod normal ca sufragerie, dar care aici era ocupată de echipamente pentru antrenament.

Bucătăria se deschidea spre o zonă de relaxare cu o canapea, două fotolii şi un televizor imens, pe care se derula un serial de desene animate. O măsuţă extensibilă, pentru jucat cărţi, devenise locul de luat masa în familie, cu toate că Lacoste se îndoia că se dădeau prea multe petreceri acolo, asta în cazul în care se dădea vreuna.

Vasele erau îngrămădite în chiuvetă, iar un biberon aproape gol se afla pe blat.

Locul era dezordonat, dar nu murdar, după cum constată Lacoste.

— Nu-i spuneţi surorii mele, zise el în timp ce oprea sonorul.

— Mă tem că nu putem promite acest lucru, zise Lacoste. Este foarte grav. S-ar putea să trebuiască să vorbim şi cu ea.

— Serios? Ei bine, pot să vă spun de pe acum că nu e de acord.

— Puţini ar fi.

— Nu-i chiar aşa de rău, nu?

În acest moment Isabelle Lacoste începu să suspecteze că discutau despre lucruri complet diferite.

— Ce anume? întrebă ea.

— Televizorul. Lui Vendredi îi place Babar[{25}], aşa că i-l pun când Pam nu-i pe-aici.

— Vendredi? întrebă Cloutier.

— S-a născut într-o vineri.

— Pam e sora dumneavoastră? vru să știe Cloutier.

— *Oui.*

— Deci copilul nu-i al dumneavoastră? întrebă agenta Cloutier.

— Nu.

El zâmbi.

— Am grijă de ea ori de câte ori pot. Acum nu lucrez. Sezonul în construcții reîncepe peste câteva săptămâni.

Se uită la fetiță și îi zâmbi, iar fetița îi zâmbi înapoi.

— Petrec cât de mult timp pot cu Dee.

Cele două agente schimbară priviri. Amândouă gândindu-se cam la același lucru.

Că era adorabil. Și, poate, un criminal.

Dar și-ar lăsa o mamă, o soră, copilul pe mâna unui bărbat, a unui frate capabil de crimă? O soră probabil ar fi știut, ar fi văzut în timp ce creșteau împreună o latură întunecată, amenințarea.

Însă poate că el nu intenționase să-și ucidă iubita. Poate fusese un accident îngrozitor și îi era teamă să mărturisească. Dacă se temea să-i spună surorii lui despre un elefant animat, cum și-ar fi recunoscut crima?

Superintendenta Lacoste își schimbă poziția, astfel încât să stea cu fața direct spre el.

— Domnule, relația dumneavoastră. Cu Vivienne Godin.

El se încruntă gânditor în timp ce își legăna nepoata, cu blândețe, pe genunchi.

— Îmi pare rău, nu cred că o cunosc. E cea care a fost omorâtă?

Îl priviră cu atenție, dar niciuna dintre agente nu observă vreo urmă de tulburare, în afara unei reacții umane normale la vestea morții unei persoane străine.

— Vă rugăm să răspundeți la întrebare, spuse Lacoste.

Cu toate că agenta Cloutier era în mod clar cea mai în vârstă dintre cele două și ar fi trebuit să fie superioara, Gerald Bertrand înțelese în mod inerent că tânăra cu privire de om bătrân și baston se afla la conducere.

— Am făcut-o. N-o cunosc. De ce credeți că o știu?

— Gândiți-vă un pic mai bine, spuse Lacoste.

— Nu știu ce să vă zic, răspunse Bertrand uitându-se când la una când la cealaltă.

Apoi lui Lacoste îi veni o altă idee. Poate că nu Vivienne sunase.

— Dar pe Carl Tracey?

— Ce-i cu el?

— Îl cunoașteți?

— Nu. N-am auzit niciodată de el. Despre ce-i vorba? De ce aveți impresia că-i cunosc pe acești oameni?

— Pentru că fie Vivienne, fie Carl, v-au sunat sâmbătă. De mai multe ori.

— O, *merde*. Ea era? O femeie a tot sunat. Prima oară am încercat să-i spun că greșise numărul, dar părea foarte supărată. Nici nu știu sigur dacă asculta. A sunat iar și am încercat din nou, dar apoi am ignorat apelurile. A lăsat mai multe mesaje…

— Putem să le ascultăm? întrebă Cloutier.

— Le-am șters.

Sigur că le-ai șters, își zise Cloutier în sinea ei. Ce altceva ar face o persoană vinovată?

Dar apoi regândi problema. Ce altceva ar face o persoană nevinovată? La rândul ei făcuse același lucru cu mesaje primite de la numere greșite.

Începea să realizeze cât de repede ceva complet normal putea să pară brusc sinistru, în cazul în care alegeai să-l privești astfel.

— Putem să aruncăm o privire pe aici? întrebă Lacoste.

Gerald Bertrand păru surprins, dar încuviință.

— Aveți o iubită? întrebă ea în timp ce analiza locuința micuță.

Era foarte dezordonată și foarte masculină. Un bărbat-copil locuia aici, singur. Era mobilată cu obiecte ce păreau să provină de la prieteni ori familie, sau de la tomberon. Câteva trofee de hochei. O mulțime de schiuri, patine și echipament de vânătoare, la subsol.

Erau câteva fotografii ale lui Gerald cu tovarășii lui, cu diverse echipe, cu familia. Dar niciuna cu Vivienne.

— Cine-i aceasta? întrebă Lacoste uitându-se la o fotografie aflată printre altele pe frigider.

— O fostă prietenă. Ne-am despărțit acum câteva luni.

— Îi păstrați poza?

El ridică din umeri.

— Am uitat că-i acolo.

În ea erau doi tineri în costume de baie lângă un lac, cu fețele lipite una de alta pentru un selfie. Râzând.

— Aveți armă?

— O pușcă de vânătoare, da. Am permis.

Le arătă arma, aflată în siguranță, cu muniția închisă într-o încăpere

separată. Scoase din portofel permisul.

Lacoste inspectă. Curată. Bine întreţinută.

— Unde vânaţi?

— Oriunde vor să se ducă amicii mei, în general în nord. În Abitibi. Dar n-am mai fost de ceva vreme. Nu de când s-a născut Vendredi.

— De ce nu?

— Cred că mi-a pierit cheful de a ucide lucruri.

— Unde v-aţi aflat sâmbătă după-amiază şi seara? întrebă Lacoste.

— Glumiţi, nu-i aşa?

Dar era evident după expresia ei că nu glumea.

Bertrand se gândi o clipă.

— Am avut grijă de Dee până pe la şase, când sora mea a terminat munca şi a venit s-o ia, apoi au trecut pe-aici nişte amici şi ne-am uitat la meci.

— Ce meci?

— De hochei.

Părea şocat că ea pusese o asemenea întrebare.

— Canadiens cu Leafs. Groaznic meci.

Avea dreptate. Lacoste îl văzuse, cu soţul şi copiii ei. Leafs câştigase.

— Puteţi să-mi spuneţi numele lor, vă rog? Al prietenilor, spuse Cloutier scoţându-şi carneţelul.

— O să vorbiţi cu ei? întrebă el.

— Da.

— Dar o să creadă că am avut ceva de-a face cu treaba asta.

— Numele, vă rog.

Gerald Bertrand ezită şi, făcând acest lucru, urcă în clasamentul suspecţilor. Carl Tracey se afla în continuare pe prima poziţie, şi ar fi fost greu de întrecut, dar acest bărbat anxios venea din urmă.

Le dădu câteva nume şi numere de telefon.

— Vă rugăm să nu luaţi legătura cu ei, monsieur Bertrand, spuse Cloutier. Putem să vă verificăm foarte uşor apelurile.

Bertrand devenise alb ca varul. Strânse în braţe fetiţa ca şi cum ea ar fi fost cea ameninţată.

Superintendenta Lacoste privi cu atenţie copilul.

Fără vânătăi. Niciun alt indiciu, în afară de confort şi fericire.

Poate că acest bărbat ar fi putut fi o ameninţare pentru Vivienne Godin, dar Lacoste era sigură că nu reprezenta o ameninţare pentru copil.

— *Merci, monsieur*, zise Lacoste oferindu-i cartea de vizită în timp ce se

îndreptau spre uşă. Probabil că o să avem nevoie de amprentele dumneavoastră şi de o probă de sânge…

— Haideţi, spuse el evident supărat acum. De ce? N-am avut nimic de-a face cu orice s-a întâmplat. Nici măcar nu-i cunosc pe oamenii ăştia.

— Atunci amprentele şi ADN-ul dumneavoastră vor lămuri problema, spuse Lacoste.

Cloutier deschise uşa şi ieşiră cu toţii afară.

— Ştiaţi că era însărcinată? întrebă Lacoste.

— N-am cunoscut-o, spuse el pe un ton implorator.

Apoi făcu o pauză, iar umerii musculoşi îi coborâră uşor.

— Era însărcinată?

— Da.

— Şi cineva a ucis-o?

— Da.

— Copilul?…

— A murit şi el.

El acoperi urechile lui Vendredi şi spuse:

— Fir-ar a dracului de lume oribilă şi de rahat.

Apoi îşi luă mâinile de pe urechile ei şi o sărută. Cu blândeţe.

— Ori e un tip foarte bun, zise Cloutier băgând maşina în viteză, ori e un monstru.

Lysette Cloutier nu se gândise niciodată, pe vremea când lucra la contabilitate, că ar putea fi atât de dificil să faci diferenţa între cele două. Dar era.

* * *

În timp ce Beauvoir şi Gamache se strecurau în separeul din cafeneaua din Cowansville, telefonul lui Gamache sună. Era de la RCMP.

— Scuză-mă, te rog.

Se întoarse şi ieşi afară ca să răspundă.

— Armand? se auzi vocea familiară, strigând din cauza unui zgomot familiar.

— Îmi pare rău, am vrut să dau de tine mai devreme, dar am vrut să văd mai întâi cu ochii mei.

— Eşti în elicopter?

— *Oui.* La barajul La Grande-3.

Unul dintre cele mai vechi, după cum ştia Gamache. Dacă vreun baraj avea să…

— Am deschis deversoarele, strigă ofiţerul RCMP deasupra zgomotului rotoarelor.

— Şi? strigă Gamache la rândul lui.

În interiorul cafenelei, Beauvoir putea auzi vocea lui Gamache prin fereastră şi-l putea vedea aplecat, acoperindu-şi cu mâna cealaltă ureche şi chinuindu-se să audă persoana de la celălalt capăt.

— Se pare că funcţionează. Te ţin la curent în legătură cu celelalte.

Gamache îl auzi dându-i pilotului instrucţiuni.

— O să te sun.

— Şi devierile mai spre sud? Sunt în curs de săpare? strigă Gamache în telefon, dar conexiunea se întrerupse.

Gamache închise şi răsuflă. Pentru o clipă, strânse din ochii. Era posibil să funcţioneze.

— Despre ce-a fost vorba? întrebă Jean-Guy când se întoarse, dar n-avea nicio şansă să primească răspuns.

Cineva se îndrepta spre ei.

— Mulţumesc că ai venit, Simone, zise Gamache când femeia elegantă, de circa patruzeci de ani, ajunse în dreptul separeului lor.

— Nu ştiu dacă îl cunoşti pe inspectorul-şef Beauvoir. Este şeful de la Omoruri din cadrul Sûreté. Jean-Guy, ea e Simone Fleury. Face parte din consiliul de administraţie al Réseau de Violence Conjugale du Québec şi are în grijă adăposturile locale pentru femei. Am făcut împreună parte din mai multe comisii.

— Comitete… spuse doamna Fleury scoţând un sunet dispreţuitor, aproape nepoliticos.

Se uită la mâna întinsă a lui Beauvoir, o ignoră şi luă loc.

— Nu s-a schimbat nimic. Femeile sunt bătute, femeile sunt ucise. De-asta ne aflăm aici, nu?

— *Oui*, răspunse Beauvoir lăsând mâna jos şi aşezându-se lângă Gamache.

— Văd că te-ai întors la muncă, Armand.

Avea un ton abrupt. În vocea ei se citea o doză de nemulţumire şi de nerăbdare.

— Se pare că nu toată lumea e încântată.

— Sunt sigur că majoritatea e entuziasmată că m-am întors, spuse el zâmbind.

— Cred că sunt prea ocupaţi ca să menţioneze asta pe Twitter, zise ea. Deşi ai un apărător. Un prostovan.

Beauvoir o privi cu surprindere. Însă Gamache râse uşor. Ceea ce a spus doamna Fleury în continuare i-a confirmă lui Beauvoir bănuielile în legătură cu ea.

— Să-i dăm drumul, zise şi se uită la ceas. Am o programare la coafor, apoi un dejun.

Bogată. Plictisită. Copiii plecaţi de acasă, soţul ocupat să producă şi mai mulţi bani. O filantroapă.

Simone Fleury se uită la Beauvoir.

Un maldăr de energie încolăcită, pe care îl găsea respingător. Un tip tânăr, promovat dincolo de competenţele lui. Care începuse să facă burtă. Probabil avea să se înmulţească în curând, îşi zise ea.

Era chipeş, curat, bine îngrijit, dar doamna Fleury învăţase să privească dincolo de ceea ce putea fi văzut.

Probabil se ducea acasă şi plângea pe umărul soţiei lui când pierdea Habs[{26}]. Sau după câteva pahare. Sau doar aşa, pur şi simplu.

Lui Simone Fleury nu-i plăceau poliţaii. Pe Gamache îl tolera. Cu greu.

— Ce ne puteţi spune despre Vivienne Godin? întrebă Beauvoir punând fotografia ei pe masă, astfel încât femeia cu chipul lipsit de orice expresie să privească în sus spre ei.

— Ceai, vă rog, îi spuse doamna Fleury chelneriţei.

Beauvoir comandă acelaşi lucru, în timp ce Gamache ceru o cafea.

Chelneriţa privise direct în ochii doamnei Fleury când aceasta făcuse comanda. Destul de fugitiv, destul de inexpresiv. Doar că nu stabilise contact vizual nici cu Beauvoir, nici cu Gamache.

— Am văzut asta, spuse doamna Fleury împingând fotografia înapoi spre Beauvoir. Mi-ai trimis-o, Armand. Am întrebat pe ici, pe colo. N-a apărut la niciun adăpost şi dacă a sunat nu şi-a dat numele real. Majoritatea n-o fac.

— Deci este posibil să fi sunat, fără să-şi dea numele.

— Nu asta am zis şi eu acum? Primim douăzeci şi şase de mii de apeluri pe an.

Lăsă informaţia să se decanteze şi se simţi satisfăcută să observe privirea surprinsă de pe faţa chipeşă a lui Beauvoir.

— Majoritatea nu-şi dau niciodată numele. Cele mai multe nu-şi fac niciodată apariţia.

— De ce nu?

— Când sună pentru a cere ajutor, cele mai multe femei nu vor să pună capăt relaţiei. Vor doar ca bătaia, ca acea bătaie să înceteze.

Era, după cum realiză Gamache, exact ceea ce îi povestise Cameron despre Vivienne.

— Dar probabil că sunt conştiente că va urma alta, spuse Beauvoir. De ce…

— Nu, se răsti doamna Fleury. Nici să nu îndrăzneşti să întrebi de ce nu pleacă. Să nu îndrăzneşti să le judeci pe femeile astea pentru că rămân.

— Dar e o întrebare normală, nu?

Se uită de la doamna Fleury la Gamache.

— E o critică implicită, spuse doamna Fleury. Că femeile astea sunt slabe sau proaste.

— N-am zis asta.

— Nu, dar gândeşti asta. De ce nu pleacă? Pentru că au fost condiţionate să creadă că e vina lor. Pentru că au fost izolate. Nu au bani şi nici sprijin. Pentru că au o fărâmă de speranţă sau de iluzie. Pentru că îl iubesc cu adevărat pe acel tip. Pentru că s-au blocat. Pentru că sunt îngrozite. Şi pe bună dreptate. Pentru că numai asta ştiu şi numai asta cred că merită. Pentru că au impresia că nu există nimic mai bun în altă parte. Se poate vedea asta pe chipul lor. Privirea buimacă. La fel de grăitoare ca şi vânătăile.

Întinse mâna ei subţire spre fotografia de pe masă. Poza fusese făcută înainte ca Vivienne să se căsătorească, dar Gamache nu se obosi s-o corecteze.

— De aceea a fost schimbată legea, spuse el în schimb. Cu ajutorul lui madame Fleury. Astfel încât atunci când poliţiştii se prezintă la domiciliu să îşi poată folosi libertatea de a decide şi să-l aresteze pe agresor. Nu e nevoie ca femeia să fie cea care să depună plângere.

— Da, aşa-i, zise doamna Fleury. Dar cât de des se întâmplă asta cu adevărat? Nenorociţii de poliţai. E nevoie de „informaţii suficiente”. Cred că aşa este expresia, nu?

— Ştii că este, răspunse Gamache.

— A chemat poliţia? întrebă doamna Fleury privind când la unul, când la altul.

— Da, spuse Beauvoir. N-au fost formulate acuzaţii.

— Informaţii insuficiente, zise doamna Fleury. Cu cât timp înainte de a fi ucisă?

— Prima dată? Treisprezece luni. Au mai fost şi alte apeluri după aceea, dar nicio arestare.

— Şi apoi el o omoară.

Îşi mută privirea de la Beauvoir la Gamache. Niciunul dintre ei nu o contrazise.

— *Alors,* spuse doamna Fleury ridicându-şi mâinile impecabil manichiurate… Tot ce putem să facem este să le oferim un loc sigur celor care reuşesc să se elibereze.

— Totuşi, ar şti unde să se ducă? întrebă Beauvoir.

Locurile în care se aflau adăposturile erau păzite îndeaproape. Din motive serioase.

— Nu facem publice adresele adăposturilor, dacă la asta vă referiţi.

Evident, nu la acest lucru se referise Beauvoir. Începuse să aibă o aversiune profundă faţă de această femeie care se pricepea atât de bine să îi preia cuvintele, să le exagereze, să le răstălmăcească în ceva ridicol.

— Dacă vor să fie ajutate, aranjăm să ne întâlnim cu ele, continuă ea. Şi le ducem la un adăpost.

— Totuşi, spuse Beauvoir, probabil că într-o comunitate mică e greu să păstrezi un astfel de secret. De vecini şi de alţii.

— Este. Cum a murit?

— Împinsă de pe un pod într-un râu. Ori s-a înecat, ori s-a lovit de pietre. Era însărcinată.

Simone Fleury îşi ridică capul şi se uită de-a lungul nasului ei lung la Beauvoir.

El îşi dădu seama că fusese brutal. Relatând faptele ca şi cum ar fi fost simple cuvinte. Imitând tonul ei direct. Lângă el, Gamache trase adânc aer în piept, dezaprobator.

Dădu înapoi.

— Un lucru îngrozitor.

Urmă o pauză, până când printre acele buze subţiri ieşi un cuvânt:

— Da.

Ea se întoarse spre Gamache.

— Soţul ei, desigur, altfel n-aş fi aici.

— El e suspect, *oui*.

— Dacă aveţi probleme cu condamnarea lui, trimite-l la adăpost. O să avem noi grijă de el.

— *Merci,* zise Gamache. S-ar putea să avem probleme.

Printre dinţi, în timp ce storcea pliculeţul de ceai, doamna Fleury bombăni:

— Poliţai.

— În cazul în care un agresor vine la adăpost, spuse Beauvoir, ce faceţi?

— Îl invităm la ceai şi prăjiturele. Ce credeţi că facem?

Este adevărat? Este amabil? Trebuie spus? Beauvoir se abţinu. Cu greu.

— Chemaţi poliţia, rosti el în cele din urmă printre buzele strânse.

— Mda, sigur. Ca să aşteptăm douăzeci de minute până-şi mişcă ei fundurile grase?

— Asta nu-i adevărat, zise Gamache.

— Bine, poate că nu-i adevărat, dar nu suficient de repede. Niciodată suficient de repede când tipul bubuie în uşă.

— Deci ce faceţi? insistă Beauvoir.

— Ne ocupăm de asta.

— Cum? Aveţi armă?

— Glumeşti? Ţi se pare că-s nebună?

Gamache îşi drese glasul în semn de avertizare pentru ca Beauvoir să nu răspundă la întrebare.

— Crede-mă, continuă doamna Fleury, acelea dintre noi care au reuşit să scape nu mai au de gând să treacă vreodată prin aşa ceva. Nimeni nu intră pe uşa din faţă. Nimeni nu se atinge de femeile acelea. Nimeni. Niciodată.

— Noi? întrebă Beauvoir. Dumneavoastră?

— Doar nu credeai că fac asta pentru că am un suflet bun.

Beauvoir nu credea aşa ceva.

— Ascultă, şefule, zise ea aproape scuipând cuvântul. Doctorii se duc acasă şi îşi bat soţiile. Avocaţii. Poliţiştii. Există o mulţime de cazuri de abuz din partea poliţiştilor.

Se uită urât la el, iar în privirea ei se citea, după cum îşi dădu seama cu un oarecare şoc, un avertisment. Poate chiar o acuzaţie.

— Tata a fost judecător, continuă ea, iar în interiorul casei noastre mari şi vechi, din cartierul nostru respectabil, ne bătea, cât am fost copii. Iar apoi, şi mai rău. La optsprezece ani m-am măritat cu un bancher ca să scap şi ghici ce? Şi el m-a bătut. Apoi îmi aducea flori şi bijuterii şi plângea. Suspina şi spunea cât de rău îi pare. Şi că va fi un soţ mai bun. Că n-ar mai face niciodată aşa ceva. Şi ştii ceva?

Făcu ochii mari în timp ce se uita fix la Beauvoir.

— L-am crezut. Pentru că am vrut să-l cred. Pentru că a trebuit s-o fac. Mi-am pus frumoasa eşarfă de mătase pe care mi-a adus-o, ca să ascund vânătăile, şi m-am dus la club pentru prânz.

Lăsă cuvintele să se aşeze.

— Fără să ne dăm seama, acceptăm ceea ce ne este familiar. Când i-am spus, în sfârșit, celei mai bune prietene ale mele nu m-a crezut. Nimeni n-a făcut-o. Nu voiau să știe. Era un singur adăpost aici, la acea vreme. Dădea pe-afară. Dar m-au primit și mi-au dat o saltea, direct pe podea. Am dormit pe ea trei luni. Pentru prima oară în viața mea m-am simțit în siguranță. Și știi de ce e sigur? Nu pentru că ne protejează polițaii, ci pentru că avem grijă unele de altele. Ne îngrijim să fie sigur.

— „Noi”, angajatele?

— „Noi”, fiecare femeie de acolo. Ai întrebat dacă avem o armă. Avem. Voi ne-ați dat-o. Cu fiecare lovitură. Cu fiecare vânătaie. Cu fiecare os rupt. E jucăria de la fundul cutiei de cereale.

Trânti ceașca pe masă cu atâta putere încât ceaiul sări din ea, iar ceilalți clienți își întoarseră privirile spre ei.

— Furie, spuse Beauvoir.

— Bâte de baseball, zise doamna Fleury. Data viitoare când vedeți un grup de femei într-un parc exersând loviturile cu bâta, să vă gândiți la asta.

Șterse ceaiul vărsat cu un șervețel subțire de hârtie, apoi arătă spre cuvintele pe care Gamache tocmai le scrisese în carnețel.

— Ceea ce tocmai ai scris e adevărat, dar nu-i o scuză. Cercul vicios al abuzului. Soțul meu a fost bătut de tatăl său. Și-a văzut mama lovită. Dar era o persoană adultă când m-a lovit și responsabil de propriile acțiuni. Toți sunt. După o bătaie se simt oribil, și cumpără cadouri, și promit să fie oameni mai buni, dar nu se schimbă. Nu se maturizează. Rămân copii lipsiți de autocontrol într-un corp de bărbat.

— Simone, zise Gamache, pe marginea râului a fost găsită o geantă cu niște obiecte personale în ea, dar era o combinație ciudată. Haine de vară. Medicamente de care probabil nu mai avea nevoie…

— Și?

— Ne întrebăm dacă ea a făcut bagajul.

Doamna Fleury se gândi.

— S-ar putea, într-un moment de panică. Unele femei pleacă brusc, se duc pur și simplu. Dar majoritatea se gândesc la asta o vreme. Au un bagaj făcut și ascuns, gata de luat în grabă. Eu am avut unul pregătit cu aproape un an înainte de a-mi face curaj să plec.

Beauvoir încercă să și-o imagineze pe Simone Fleury tânără și speriată. Însă știa, din proprie experiență, că puțini dintre cei care se uitau la el și-ar putea imagina epava care fusese nu cu mult timp în urmă.

Doamna Fleury îşi privi ceasul.

— Eu plec. Coafezei mele nu-i place când întârzii. Dacă mai aveţi nevoie de ceva, ştiţi cum să daţi de mine.

Şi dusă fu. Armand nu îi întinse mâna, iar ea nu i-o întinse pe a ei.

Dar Beauvoir o făcu. Ca un fel de ofertă de pace.

Simone Fleury se uită la ea şi plecă.

— Crede că fiecare bărbat este un agresor, spuse Beauvoir lăsând-o să-i cadă pe lângă corp. E nedrept.

— A fost bătută de doi bărbaţi în care a avut încredere. Asta-i nedrept. În fiecare zi lucrează cu femei abuzate. E înconjurată de aşa ceva. Este incredibil că poate să se uite la noi, darămite să vorbească cu noi într-o manieră civilizată.

Gamache făcu un gest cu capul spre mâna lui Beauvoir, pe care o ţinea pe lângă el, cu degetele strânse într-un pumn lejer.

— Tu ce-ai face dacă o armă ar fi îndreptată către tine?

Beauvoir privi în jos. Văzu o mână. Una care scria notiţe, toca legume şi îşi îmbăia fiul. Dar doamna Fleury văzuse altceva.

Douăzeci şi şase de mii de apeluri pe an, se gândi.

Când ieşiră afară, în lumina soarelui şi în ziua neobişnuit de caldă de aprilie, Beauvoir scană instinctiv chipurile şi îşi dădu seama, cu oarecare uimire, că era ceva ce făcea întotdeauna.

Cerceta, în mod inconştient, pericolul. Mereu. Vedea potenţiale ameninţări peste tot. În toţi. În bătrânul de peste drum, cu geanta lui. În copiii care râdeau şi se îmbrânceau. În SUV-ul care înainta puţin prea repede pe strada principală.

Presupunând că…

Devenise a doua lui natură. Adânc înrădăcinată în el.

Jean-Guy Beauvoir ştia că fiecare persoană avea un criminal în ea.

Iar doamna Fleury ştia că fiecare bărbat avea o latură de agresor în el.

Amândoi erau nedrepţi. Dar aceasta era experienţa lor. Şi condiţionarea lor.

Acesta era unul dintre multele motive pentru care trebuia să plece. Trebuia să scape din Sûreté şi să se ducă departe, foarte departe. De o lume plină de ameninţări. Tânjea să vadă o lume mai bună.

Realiză că putea fi prea târziu. Era posibil să se fi produs deja prea multe stricăciuni. Dar Jean-Guy Beauvoir trebuia să încerce să se elibereze.

În timp ce treceau pe lângă geamul cafenelei, aruncă o privire înăuntru şi o

văzu pe tânăra chelneriţă adunând cănile şi banii pe care îi lăsaseră.

Se uită la el şi îşi coborî imediat privirea.

Jean-Guy Beauvoir îşi întoarse privirea către drumul din faţa lui. Scanându-l.

Capitolul douăzeci și patru

@**MyrnaLanders:** Ador lucrările lui @**ClaraMorrow**. Sunt geniale.

@**ClaraMorrow**: Mersi @**MyrnaLanders**, dar mi-ai trimis asta în particular. Asta ai vrut să faci? Sunt lângă tine în bistrou. O, o… Vezi că vine Ruth. Fă-te că ești ocupată!

@**MyrnaLanders**: #**ClaraENaspa** *Merde.*

@**ClaraMorrow**: @**MyrnaLanders** Pe asta ai pus-o pe pagina publică de Twitter. Tocmai ai fost de acord cu toată lumea care zice că arta mea e de rahat.

@**MyrnaLanders**: #**ClaraENaspa** Așa am făcut? Futu-i.

@**ClaraMorrow**: @**MyrnaLanders** Te rog oprește-te.

În centrul operativ din Three Pines mirosea a ciorapi uzi, transpirație, coriandru și limetă.

Olivier și Gabri împinseră deoparte echipamentul pentru stingerea incendiilor și așezară supa de pui cu ghimbir și usturoi, sandvișurile și băuturile.

Pe lângă ofițerii superiori, se aflau acolo și agenți cu grad inferior.

Cloutier și tipul mare. Cameron. În privința lui bănuiau că mânca mult.

— Vreo veste despre inundație? dori să știe Isabelle Lacoste.

— Aici? întrebă Olivier. Bella Bella a scăzut. Mulțumim lui Dumnezeu.

— În provincie, spuse Isabelle.

— Numai ce-au dat la știri, zise Gabri. Probabil că știți mai multe decât noi.

— Poate că nu, răspunse ea. Am fost ocupați.

— Păi, conform CBC, se sapă niște șanțuri uriașe pentru devierea unor râuri, spuse Gabri. Cred că de-aici ți-a venit ideea, Armand.

— Bine, zise Gamache și răsuflă. O veste bună.

— L-ați văzut pe vicepremier în mulțime când reporterul la întrebat despre asta? spuse Olivier.

Gabri și Olivier imitară, cu unele exagerări, după cum bănuia Gamache, expresia de pe chipul vicepremierului în timp ce trecuse de la derută la

nervozitate şi apoi la încredere când i se spusese că, după câte se părea, funcţiona.

— Şi apoi, după ce a zis că a fost prezent la şedinţa la care s-a decis să se sape, un alt jurnalist a întrebat cum rămâne cu fermierii supăraţi că le-au fost inundate terenurile, spuse Gabri.

Expresia de pe faţa lui se schimbă într-o combinaţie de exasperare şi slugărnicie.

— Săracul, zise Olivier aşezând şerveţele pe masă.

Beauvoir, care privea la toate acestea, se întrebă dacă nu cumva din următorul coş vor scoate un candelabru.

— Nu poate să câştige.

Cât timp se punea masa, Gamache luă telefonul fix şi intră în magazie. Nu era necesar ca ceilalţi să audă această convorbire.

— Organizaţia Alouettee, se auzi vocea veselă.

— Cu directorul general, vă rog.

— Îmi pare rău, dar se află într-o şedinţă. Pot să preiau un mesaj?

— Rugaţi-l să iasă pentru câteva clipe. Nu va dura mult.

Gamache explică cine era şi, un minut mai târziu, receptorul fu ridicat.

Vorbiră mai puţin de un minut. După ce închise, Gamache rămase o clipă pe gânduri, apoi reveni la masă.

Olivier şi Gabri plecaseră, iar ofiţerii Sûreté îşi comparau notiţele în timp ce mâncau.

— Deci acest Gerald Bertrand neagă faptul că o cunoaşte pe Vivienne Godin, spuse Beauvoir.

— *Oui.*

Lacoste luă un sandviş cu salată de ou pe baghetă proaspătă, decorat cu puţin curry, stafide poşate şi rucola.

— Spune că a greşit numărul. Că ea vorbea neclar şi era supărată. Probabil beată.

Beauvoir întinse mâna relaxat şi luă un sandviş cu unt de arahide, miere şi banane pe pâine albă, crocantă, după ce o observase pe Cloutier că pusese şi ea ochii pe el.

— Nu beată, zise Gamache. Bătută. Raportul legistului spune că băuse, dar nu cât să ajungă la beţie.

Pasă în jur exemplare din raportul preliminar.

— Vorbirea greoaie se datora, probabil, faptului că fusese lovită.

Îşi lăsă jos sandvişul.

— Nimic altceva de la doctorul Harris? întrebă Lacoste după ce analiză rapid raportul medicului legist.

Beauvoir își veridică e-mailurile din nou și clătină din cap.

— Nimic. Ce-ați mai aflat?

— Alibiul lui Gerald Bertrand stă în picioare, zise agenta Cloutier. Prietenii lui confirmă că au fost la el acasă și s-au uitat împreună la meciul de hochei de sâmbătă seara. Au ajuns cu puțin timp înainte de șapte. Niciunul dintre ei nu știa nimic despre o posibilă aventură a lui Bertrand cu Vivienne Godin. De fapt, nimeni nu auzise de ea.

— Celălalt lucru este copilul, spuse Lacoste. A stat cu nepoata lui sâmbătă seara până la șase. Nu prea avea timp să se întâlnească cu Vivienne pe pod și să ajungă acasă înainte de sosirea prietenilor.

— Nu crezi c-a fost el, nu? zise Beauvoir lăsându-se pe spătarul scaunului și muşcând din sandvişul lui.

— Nu, recunoscu Lacoste. Cred că ar fi fost dificil din punct de vedere logistic și mai cred că spune adevărul. L-am văzut cu nepoata lui. Îi plac copiii. Cred că dacă iubita lui i-ar fi spus că e gravidă poate n-ar fi fost extaziat, dar nu i-ar fi omorât pe ea și pe copil.

Gamache aruncă o privire spre Beauvoir aşteptând să continue întrebările, dar observă că acesta se lupta să mestece sandvişul cu gura închisă, de parcă ar fi fost lipită.

— Deci, cealaltă posibilitate este că spune adevărul, zise Gamache preluând inițiativa. Nu o cunoștea. Ceea ce înseamnă că Vivienne a sunat la numărul greșit. Dar în mod repetat?

— Așa se pare.

— Mă întreb pe cine încerca să sune, spuse el. Apelurile au fost unul după altul, nu? La șase și cincisprezece.

— Începând de atunci. Au fost patru apeluri în zece minute. Toate la numărul lui Bertrand.

— Ciudat să tot suni la același număr greșit, spuse Gamache. O dată, poate, dacă apeși greșit pe buton. Ni s-a întâmplat tuturor. Dar să faci aceeași greșeală din nou și din nou? Chiar dacă era dezorientată, ar fi format numere diferite.

— Ce crezi că înseamnă asta? întrebă Lacoste.

Gamache se uită din nou la Beauvoir, care regreta acum, nu sandvişul ci faptul că muşcase atât de mult din el. Jean-Guy mestecă mai viguros și îi făcu semn lui Gamache să continue.

— Cred, zise el, că Vivienne a primit un număr la care să sune, dar l-a notat greșit. Deci, chiar dacă forma corect, nu-și dădea seama că suna la un număr greșit. S-a găsit vreo bucată de hârtie cu un număr asupra cadavrului?

— Nu, răspunse Lacoste. Am găsit o hârtie în portofelul ei, dar era udă. Dezintegrată.

— Nimic lizibil?

— Nu.

— Asta ar explica de ce continua să facă aceeași greșeală, spuse Cloutier încuviințând. L-a notat greșit și nu și-a dat seama. Pe cine credeți că suna?

— Eu n-aș renunța încă la Bertrand, zise Beauvoir după ce înghiți, în sfârșit. Ceea ce spui e adevărat. Nu se poate să fi făcut exact aceeași greșeală în mod repetat. Deci, poate că n-a fost deloc o greșeală. A vrut să-l sune pe Bertrand și a făcut-o. Habar n-avem ce i-a spus de fapt. Cineva a avut întâlnire cu ea acolo pe pod și ea a trebuit s-o aranjeze. Cred că el minte. O să pun un agent la el acasă.

— Mai e ceva, interveni Lacoste. Ceva ce a descoperit agenta Cloutier.

Se întoarse, ca un părinte mândru, spre femeia mai în vârstă.

Era momentul de glorie al contabilei. Lysette Cloutier își adună notițele.

— E posibil ca Vivienne Godin să fi avut o aventură, dar soțul ei cu siguranță avea una.

— De unde știi? vru să afle Beauvoir.

— De pe internet, spuse Cloutier.

— Wikipedia? întrebă Beauvoir, pe jumătate glumind, pe jumătate temându-se de răspuns.

— *Non,* râse Cloutier. Google.

Beauvoir deschise gura, dar Lacoste interveni.

— Dați-i voie să explice.

— Din moment ce Tracey nu are internet acasă, spuse Cloutier, dar are o pagină de internet și este prezent pe rețelele sociale, părea destul de evident că cineva făcea asta pentru el, așa că am căutat adresa IP și am găsit respectiva persoană. Am intrat apoi pe contul lui public de Instagram și am convins-o să-mi dea acces la contul lor privat.

— Cum ai făcut asta? întrebă Beauvoir.

— Am făcut o pagină de internet fictivă și un cont de Instagram. NouveauGalerie. M-am dat drept proprietară de galerie în căutare de artiști noi. Am spus că trebuia să comunicăm în particular și că voiam să văd mai multe lucrări de-ale lui Carl Tracey.

— Așa că, fără să știe cine ești, ea ți-a dat acces la contul lor privat? zise Gamache.

— Isteț, spuse Beauvoir.

— *Merci.*

Ea zâmbi și aruncă o privire spre Isabelle Lacoste, care încuviință încurajator.

— Asta am găsit.

Își întoarse laptopul astfel încât Beauvoir și Gamache să vadă fotografiile cu Tracey și Vachon împreună. Era evident că erau amanți.

Derulară fotografiile și citiră mesajele private dintre Carl Tracey și Pauline Vachon.

— Uitați-vă la acesta, zise Cloutier. *E o târfă bețivă. Meriți mai mult.* E de la Pauline. Destul de evident.

— În legătură cu o relație, zise Gamache, poate. Dar crimă?

— Uită-te aici, *patron,* spuse Lacoste. În ziua crimei.

Atât Beauvoir, cât și Gamache se aplecară deasupra laptopului, când ea ajunse la mesajele trimise sâmbătă, în jurul prânzului.

Lucrurile sunt în geantă. Totul e pregătit. Se rezolvă diseară. Îți promit. Trimis de Carl Tracey.

Și răspunsul lui Pauline Vachon: *în sfârșit. Baftă. Să n-o dai în bară.*

Beauvoir se lăsă pe spătar și răsuflă.

— *Îți promit.* Iisuse. Deci, această Vachon era implicată.

— Mai mult decât atât, spuse Lacoste. Eu cred că a fost ideea ei.

— Ei bine, măcar încurajarea ei, spuse Gamache.

— Suficient pentru a o acuza de complicitate, zise Beauvoir.

— Suficient și pentru ca el să fie arestat pentru crimă? întrebă Cloutier.

— Mă îndoiesc, răspunse Lacoste, apoi se întoarse spre Beauvoir. Ce crezi?

— Cred că se transformă într-un caz circumstanțial foarte solid. Și e posibil ca asta să fie tot ce putem face. Orice complet de judecată ar putea urmări aceste dovezi direct până la Tracey. Abuzurile recunoscute, aceste fotografii și mesaje care demonstrează clar că el avea o aventură, faptul, recunoscut aici, că el i-a făcut bagajul.

Se opri să se gândească.

— Asta ar putea explica hainele de vară. El a luat pur și simplu ce lucruri i-au căzut în mână sau poate a luat lucruri cărora știa că Vivienne nu le va simți lipsa.

— Ca să dea impresia că ea se hotărâse să plece, spuse Cloutier.

— Tracey i-a spus acestei Pauline chiar și că avea să se întâmple în seara aia, zise Beauvoir. Nu poate fi mai incriminator de atât, nenorocitul naibii. Bună treabă, Cloutier.

— *Merci.*

— Aţi vorbit cu această Pauline Vachon? întrebă Beauvoir.

— *Non,* răspunse Lacoste. Am vrut să văd dacă agenta Cloutier mai poate să scoată ceva de la ea, dându-se drept proprietara galeriei.

Beauvoir încuviinţă. Gândindu-se.

Obișnuia să râdă de Gamache când îl găsea la birou, holbându-se în gol. Șeful îi explica răbdător că a sta nemișcat și a nu face nimic sunt două lucruri diferite.

Acum, Beauvoir era cel care privea în gol, în timp ce mintea lui lucra.

Nu era momentul pentru un pas greșit. Se pare că Pauline Vachon era cheia. Dacă ar fi putut s-o întoarcă împotriva lui Tracey, să depună mărturie contra lui în schimbul unei înţelegeri, cazul ar fi rezolvat.

— Se simte bine? îi șopti Cloutier lui Lacoste, care nu reuși să-și reprime un zâmbet.

— Se gândește.

— Parcă ar avea o durere de cap.

— Daţi-mi voie să vă spun, zise Beauvoir ușor enervat, ce cred eu că este posibil să se fi întâmplat în noaptea aceea.

În timp ce vorbea, ceilalţi văzură clar lucrurile descrise de el.

— Să presupunem că Tracey a bătut-o pe Vivienne, poate lăsând-o inconștientă, apoi s-a dus să se îmbete înainte de a termina cu ea. Poate a crezut chiar că era deja moartă. Cât timp el era plecat, ea și-a venit în fire și a dat acele telefoane la Bertrand. Implorând ajutor. Poate spunându-i să vină să se întâlnească cu ea pe pod. Tracey aude și vede o oportunitate. Mult mai bine decât să-i ascundă cadavrul în pădure. Decide s-o urmărească, cu geanta de voiaj pe care o pregătise. Odată ajuns acolo, o împinge. Vivienne întinde mâna ca să se sprijine, făcându-și acea tăietură adâncă în palmă de la lemnul putred. Apoi, Tracey aruncă geanta după ea și pleacă. Ploaia torenţială spală toate urmele de pași și de cauciucuri.

Gata.

Era scenariul pe care intenţiona să-l prezinte procurorului coroanei când avea să vină momentul. Dacă nu apărea ceva care să-l contrazică. Lucru de care se îndoia.

— Și Bertrand? întrebă Lacoste.

— Nu vine.

Dădu din cap aprobator. Se potrivea.

— Dar hai să continuăm să săpăm. Vreau să merg pe premeditare. Mesajele dovedesc faptul că a fost crimă de gradul întâi, dar vreau mai mult.

Se uită la cei aflați în jurul mesei.

Gamache încuviință. Și el voia să se ajungă la gradul întâi, dar se simțea oarecum ușurat știind că, în cazul în care eșuau, aveau probabil suficiente dovezi circumstanțiale în acest moment pentru ca Tracey să fie condamnat pentru omucidere.

Erau, însă, câteva lucruri care îl bulversau.

— E ciudat că madame Vachon te-a lăsat să vezi mesajele private, spuse el revenind asupra laptopului. Chiar dacă nu știa că ești de la Sûreté.

— Poate a uitat că erau acolo, zise Lacoste. Și dacă n-ai ști că plănuiesc o crimă, nu ți-ai da seama din mesaje. Văzute din afară, ar putea fi vorba despre aproape orice.

— *Oui*, spuse Gamache. Și asta ar putea fi o problemă.

— Ceea ce nu înțeleg, zise Beauvoir, aplecându-se în față și sprijinindu-și coatele de masă, e cum a reușit Tracey să trimită aceste mesaje dacă el nu are internet acasă.

— Poți să te conectezi de oriunde la un cont, spuse Cloutier. Probabil a fost în oraș și a folosit un dispozitiv al altcuiva sau un internet café. O să văd dacă pot să dau de urma locului din care au fost trimise.

Beauvoir se opri să studieze din nou mesajele.

Lucrurile sunt în geantă. Totul e pregătit. Se rezolvă diseară. Îți promit.

— Nu vreau s-o dau în bară, spuse Beauvoir. Trebuie să fie cu adevărat solid.

Lacoste încuviință.

— Așa va fi.

— În altă ordine de idei, aș dori să-l eliberez pe monsieur Godin, spuse Gamache.

— Dar…, zise Cloutier, n-o să…

— Încerce să-l omoare Tracey? spuse Gamache. Probabil. Dar sper să-l convingem că o arestare e iminentă. Că dacă Tracey va trece prin proces și apoi va ajunge în închisoare va fi mult mai rău decât dacă ar fi omorât.

— Dumneavoastră ați fi? întrebă Cloutier. Ați fi convins?

Gamache o privi fix. Deveni roșie ca sfecla și își ceru scuze.

— Îmi pare rău, domnule, doar că știu că aveți o fiică de vârsta lui Vivienne și m-am gândit…

— Nu faci presupuneri, agent Cloutier, zise el pe un ton neobișnuit de sever.

Arătându-le astfel lui Lacoste și lui Beauvoir, care îl cunoșteau bine, că deși comentariul lui Cloutier fusese nepotrivit, atinsese într-adevăr un punct sensibil.

În timp ce ei se uitau la el, Gamache o privea pe agenta Cloutier.

Își dădu seama că ceva în legătură cu ea îl făcea să fie precaut. Și știa că Jean-Guy simțea același lucru.

Era evident că dragostea lui pentru propria sa fiică declanșase un frison emoțional în acest caz, dar la fel de evident era că Lysette Cloutier era profund atașată de Homer Godin. Poate prea profund.

Dar avea importanță?

Și chiar era adevărat? Nu era posibil ca atitudinea ei protectoare să se datoreze instinctelor firești ale unei prietene apropiate?

Era una dintre problemele muncii de polițist la Omoruri. Interpretarea unor lucruri nevinovate, chiar admirabile, ca fiind oarecum suspecte. Iar odată ce acest lucru începea să se întâmple, era greu să-ți mai schimbi percepția.

— Aș vrea să vii cu mine, îi spuse lui Cloutier. S-ar putea să îl poți calma pe monsieur Godin. Să-l faci să gândească rezonabil.

— O să încerc, spuse ea. *Merci.*

Părea să creadă că era o ofertă de pace, să nu bănuiască faptul că acest ofițer superior politicos ar putea să aibă alte motive pentru care o invitase.

— Ești de acord? îl întrebă Gamache pe Beauvoir.

— Putem să discutăm? zise Beauvoir făcând semn din cap spre fereastra de la capătul îndepărtat al camerei, departe de ceilalți.

Gamache îl urmă și – cu toate că în ciuda propriei sale voințe se simțea dacă nu de-a dreptul supărat cel puțin nedumerit – realiză cu oarecare amuzament că îi pusese lui Beauvoir întrebarea din curtoazie, fără să se aștepte ca el să nu fie de acord.

În timp ce se îndreptau spre fereastră, Beauvoir asculta pașii șefului. Familiar, și totuși diferit. Era obișnuit să îi audă în fața lui. Conducând. Nu în spate, urmându-l.

Iar asta nu ușura deloc lucrurile, își dădu el seama. Bineînțeles că nici în trecut nu fusese întotdeauna de acord cu Gamache, uneori certându-se destui

de puternic. Dar înțelesese mereu că ultimul cuvânt îi aparţinea lui Gamache. La fel şi responsabilitatea.

Acum, însă, era vorba despre el. El se afla la conducere. Deciziile şi responsabilitatea erau ale lui.

Se întoarse şi îşi înfruntă mentorul şi socrul.

— Cloutier are dreptate. Homer Godin va încerca să-l omoare pe Tracey. Știi bine asta. Cred că faci o greşeală.

Îl privi cu atenţie pe Gamache. Şi îl văzu încuviinţând.

— Ai prefera să nu-l eliberăm pe monsieur Godin?

Jean-Guy se relaxa dându-şi seama că Armand Gamache nu avea de gând să îngreuneze lucrurile.

— Aş vrea să-ţi înţeleg raţionamentul.

Gamache îl privi pe Beauvoir o vreme. Protejatul lui, acum şeful lui.

Îşi aminti de acel moment în care îl văzuse pentru prima dată. Se întâlniseră în avanpostul în care agentul Beauvoir fusese repartizat direct din academie. Fusese plasat de către comandantul secţiei la dulapul cu dovezi de la subsol, din cauză că niciunuia dintre ceilalţi agenţi nu-i plăcea să lucreze cu tipul cel nou, arogant, trufaş şi nemulţumit.

Agentul Beauvoir îşi compunea scrisoarea de demisie în care le spunea, încă o dată, ce părere avea despre ei, când faimosul şef de la Omoruri din cadrul Sûreté veni să investigheze o crimă.

Comandantul secţiei îl desemnase pe acest tânăr agent dificil să-l ajute pe inspectorul-şef, în speranţa că va intra în conflict fie cu Gamache, fie cu criminalul şi că ori unul, ori celălalt îi va scăpa de problema numită Jean-Guy Beauvoir.

Gamache privise printre gratii la tânărul încarcerat. Beauvoir îl privi la rândul lui.

Şi se recunoscură unul pe celălalt.

Din viețile trecute. De pe câmpurile de luptă din trecut.

Şi chiar atunci, spre şocul tuturor, cu excepţia lui însuşi, inspectorul-şef Gamache îl şi angajă pe tânărul agent nedisciplinat. Omul refuzat, pe care nimeni altcineva nu-l dorea. Iar în cele din urmă îl promovă, câţiva ani mai târziu, ca să-i fie secund.

Iar acum, aceasta avea să fie ultima lor investigaţie împreună. După ce Jean-Guy se elibera, iar Armand îl lăsa să plece.

Ar fi, dacă Gamache avea vreo legătură cu asta, un final încununat de succes al unei cariere curajoase.

Dar încă nu trecuseră linia de sosire.

— De ce te-ai gândi măcar să-l laşi liber pe monsieur Godin, spuse Beauvoir, înainte de a-l aresta pe Tracey? Ştiind ce-are de gând să facă. Doar dacă…

Beauvoir se opri. Aproape la timp.

— Doar dacă? întrebă Gamache.

Şi Jean-Guy putu simţi încă o dată autoritatea naturală a acelui bărbat. Radia din el.

— Crezi că vreau să-l omoare pe Tracey?

— *Non,* deloc. Doar că… sincer? spuse Jean-Guy. Între noi fie vorba? Înţeleg ce simte Homer. Şi, evident, şi tu. Iar dacă n-am putea să-l condamnăm pe Tracey, în caz că Homer ar fi liber, aş fi tentat să mă dau la o parte şi să-l las s-o facă.

Gamache îşi lăsă capul într-o parte şi îşi privi ginerele.

— Nu-mi spune că tu n-ai fi tentat, spuse Beauvoir.

— Tentat, poate. Sincer, nu ştiu ce-aş face, Jean-Guy. Dar mă rog lui Dumnezeu să nu se întâmple aşa.

— Atunci de ce vrei să-i dai drumul acum?

— Mă tem că ţinându-l mai mult de-atât nu vom face decât să înrăutăţim lucrurile. Motivul pentru care l-am închis a fost să-i acord un răgaz în care să se calmeze, în care să nu facă nimic. Dar, dacă mai durează, în loc să se calmeze, furia lui se va amplifica. Sunt de acord că eliberarea lui reprezintă un risc, dar la fel şi menţinerea lui în puşcărie. În plus, pur şi simplu nu-i corect.

Beauvoir se gândi la asta în timp ce privea pe fereastră la Bella Bella şi la sacii cu nisip care se aliniau pe marginea râului. La cei care încă stăteau în picioare şi la cei răsturnaţi.

Atât de aproape de tragedie. Nu era nevoie de prea mult pentru ca balanţa să fie înclinată.

— Bine. Dă-i drumul. O să pun un agent să-i supravegheze casa şi să-l urmărească în caz că pleacă.

— N-o să fie nevoie. Mă gândeam să-l invit pe monsieur Godin să stea cu noi. Lucrurile lui sunt deja aici. Şi, aşa, îl pot supraveghea. În plus, n-ar trebui să stea singur.

— E o idee bună?

— Probabil că nu, răspunse Gamache râzând uşor. E prima mea alegere? *Non.* Uneori, însă, trebuie să faci ceva prostesc.

Beauvoir râse.

— N-am crezut niciodată că te voi auzi spunând asta. Pare mai degrabă ceva ce-aș spune eu.

— Cred că m-am molipsit de la tine, *patron*, spuse Gamache și zâmbi, apoi redeveni serios. Sunt eu păzitorul fratelui meu?

— Nu-i fratele tău, zise Jean-Guy.

— *Non*, așa-i. Iar Vivienne nu-i Annie. Totuși, aș vrea ca cineva să facă asta pentru mine, să aibă grijă de mine, dacă…

Dacă Annie… Dacă Reine-Marie…

Beauvoir se gândi și își dădu seama că dacă i s-ar întâmpla ceva lui Annie… Lui Honoré…

Cineva ar trebui să facă același lucru pentru el.

— De acord, *patron*, zise el. Apropo, cu cine vorbeai în magazie?

— Alouettes Montréal.

— Ce-au spus despre Cameron? De ce l-au lăsat să plece?

— Prea multe penaltiuri. Era un jucător bun, dar îi costa yarzi.

— Faulturi? întrebă Beauvoir.

— Așa aș fi crezut, dar nu. Ținere. Se pare că era aproape un reflex de-al lui să apuce ceva și să nu-i dea drumul. N-au reușit să-l dezvețe.

În timp ce mergea spre mașină, ascultând-o pe agenta Cloutier dându-i înainte, entuziasmată, despre cum va continua să strângă lațul în jurul lui Pauline Vachon în speranța de a obține mai multe dovezi, Gamache simți cum în el se stârnește o stare de anxietate.

Nu era vorba de acea senzație ușor acră pe care o simțise în stomac mai devreme. Teama că nu vor reuși să-l prindă pe Tracey. Aceea era încă prezentă, dar din ce în ce mai atenuată, odată ce dovezile se înmulțeau, iar acum amenințau să-l îngroape pe Carl Tracey.

Era altceva. O furnicătură pe ceafă.

Ceva nu era în regulă. O greșeală fusese comisă sau era pe cale să fie comisă.

•

— Cine-i acolo? întrebă Myrna arătând cu capul spre o mașină care tocmai intra în Three Pines, în timp ce a lui Armand pleca.

— Probabil alții de la Sûreté, spuse Clara. S-au instalat iar în vechea gară.

— Aș, făcu Myrna. S-a oprit în fața casei tale.

— Serios? spuse Clara întorcându-se ca să arunce o privire mai atentă.

— E persoana pe care o așteptai? o întrebă Reine-Marie pe Ruth.

Poeta iscodise toată dimineaţa prin fereastra bistroului.

Acum, Ruth zâmbea în timp ce privea la rândul ei sosirea maşinii.

— Ce-ai făcut? întrebă Myrna.

— O să vezi.

Ruth se întoarse spre Clara.

— S-ar putea să vrei să te duci să o saluţi.

O tânără tocmai se dădea jos din maşină.

— De ce? întrebă Clara, neplăcându-i deloc expresia satisfăcută de pe chipul bătrânei.

— *Ceea ce te înnebunește și te scormonește,* zise Ruth. *Tot ceea ce răscolește adâncul tulbure al lucrurilor. Moby Dick.*

— Ai răscolit adâncul tulbure al lucrurilor? întrebă Myrna.

Ruth era atât de mulţumită de ea însăşi încât aproape că exploda de plăcere. Nu era o privelişte atrăgătoare.

În timp ce priveau, străina bătu la uşa Clarei şi, neprimind răspuns, se întoarse să se uite în jur.

Iar Clara o recunoscu.

— O, Doamne, Ruth. Ce-ai făcut?

— Balena ta albă, zise Ruth triumfătoare. Uite-o cum suflă[{27}].

27 Citat din acelaşi roman, „Moby Dick”, Editura Tineretului, Bucureşti, 1962 (N.t.).

Capitolul douăzeci și cinci

@**CarlTracey**: Am pus mai multe poze cu lucrările lui Carl ca să le vedeți.

@**NouveauGalerie**: Cine sunteți? Credeam că mă aflu în legătură cu Tracey.

@**CarlTracey**: Pauline Vachon. Partenera lui Carl.

@**NouveauGalerie**: De afaceri sau de viață?

@**CarlTracey**: Are importanță?

@**CarlTracey**: Alo?

@**CarlTracey**: Alo?

@**CarlTracey**: Ambele.

Gamache stătea pe patul de campanie aflat vizavi de Homer Godin, în timp ce Lysette Cloutier se afla lângă ușa deschisă a celulei.

Homer părea bolnav. Pipernicit. Avea ochii injectați și umflați, și fața pătată. Roșu-aprins în unele locuri, albă ori aproape verde în altele.

— Am venit să te eliberăm, spuse Gamache. Dacă promiți să nu-i faci nimic lui Carl Tracey.

— Sau ție, zise Cloutier.

Homer continuă să-și privească mâinile mari, care-i atârnau fără vlagă între genunchi.

Când vorbi, în cele din urmă, vocea lui părea că vine dintr-un loc îndepărtat.

— Nu pot să promit.

— Atunci nu te pot elibera, spuse Gamache.

Se aplecă în față și își coborî și mai mult vocea, astfel încât Homer să fie nevoit să se aplece la rândul lui. Trebuia să facă un mic efort.

Ceea ce se și întâmplă.

— Poți să faci asta, rosti Armand încet.

— Un singur lucru vreau să fac.

Cuvintele lui se așternură între ei. Tăcerea se prelungea. Până când însuși Homer fu cel care o sparse, ridicându-și privirea și întâlnind-o pe cea a lui

Armand.

— Cum o să merg mai departe?

Armand îşi puse mâna pe cea a lui Homer.

— O să vii să stai cu noi. O să avem grijă să fii în siguranţă.

— Serios?

Și pentru o clipă, preț de o fracțiune de secundă, Armand zări o licărire în mijlocul beznei. Apoi, dispăru.

— Nu pot să vin la tine acasă.

— De ce nu?

Pentru o clipă, cei doi bărbaţi rămaseră tăcuţi înainte ca Homer să vorbească din nou.

— Ai fost bun. Soția ta…

Homer îşi duse mâna la faţă.

— Îmi pare rău. N-am vrut să…

— Știu. Și ea știe. Îți faci griji că o s-o faci din nou?

Homer clătină din cap.

— Nu. Niciodată. Dar dacă stau cu voi o să vă rănesc în alte moduri. Când o să-l omor pe Tracey vor da vina pe tine.

•

— Și asta ce e?

Dominica Oddly se duse să ridice colţul pânzei, dar Clara o opri.

— E ceva la care lucrez.

— Un portret?

— Un fel de.

Oaspetele neinvitat al Clarei ridică din sprâncene într-un mod care ar fi putut fi comic, parcă desprins dintr-un desen animat, dacă n-ar fi fost atât de terifiant.

Ruth Zardo reuşise cumva să-l convingă pe criticul de artă al jurnalului online *Odd* să vină din Brooklyn la Québec. Să vină la țară, la Three Pines. Să intre în casa Clarei. Unde Clara, împotriva tuturor instinctelor ei, o invitase în studioul în care lucra.

Se părea că, în acest caz, curtoazia bătea bunul-simţ. Aproape mortal.

— Vino, spuse Dominica Oddly, după ce aruncă în jur o privire mult prea superficială.

Arătă spre canapeaua ponosită lipită de peretele din studioul Clarei. Se aşezară una lângă alta, tânăra întorcându-şi trupul suplu către Clara.

Era îmbrăcată cu un gen de pantaloni harem, bocanci militari şi un tricou

pe care scria „Da, e rasist”.

Clara se îndoia că avea mai mult de treizeci de ani. Părul îi era împletit strâns într-o mulţime de codiţe lungi. Faţa ei nu avea niciun rid şi era fără cusur. Nu avea piercinguri şi, din câte putea să vadă Clara, nici tatuaje. Nu avea nevoie de ele ca să demonstreze că era cool. Pur şi simplu era. Atât de cool, încât Clara simţi că i se face pielea de găină pe antebraţe.

Să susţii că Dominica Oddly era omul care aduce ploaia însemna să-i subestimezi teribil puterea. Clara ştia că femeia care stătea lângă ea nu aducea doar ploaia, ci făcea să funcţioneze întreg mediul înconjurător. Putea aduce soarele să strălucească deasupra carierei tale. Sau un tsunami care să-ţi mănture munca de-o viaţă.

Avea un ochi format pentru avangardă, o ureche pentru curenţi subterani şi, poate mai presus de orice, darul de a fi un guru în materie de reţele sociale.

Oddly înţelesese de timpuriu că acele platforme reprezentau noua „poziţie de superioritate”. Locul din care atacurile puteau fi lansate. Teritoriile putea fi capturate. Unde inimile erau influenţate, iar opiniile formate.

Jurnalul ei online, *Odd,* avea milioane de abonaţi, reuşind, în acelaşi timp, să se poziţioneze drept underground, ba chiar subversiv. Dominica Oddly era un fel de oligarh hipster.

Clara era abonată la *Odd* şi în fiecare dimineaţă, la cafea, citea rubrica zilnică semnată de Dominica.

Proza concisă şi expresivă, bine articulată, de multe ori crudă, întotdeauna elegantă, o amuza şi, în acelaşi timp, o îngrozea pe Clara, pe măsură ce criticul dezbrăca lumea artei de artificiu. Fără milă.

Orice adevăr conţine o parte de răutate.

Dar în ciuda ascensiunii Clarei, Dominica Oddly nu îi recenzase niciodată lucrările. Din punctul de vedere al Clarei, Oddly habar n-avea că ea există. N-o cunoscuse niciodată pe această femeie şi cu siguranţă n-o văzuse la vreuna dintre expoziţiile ei.

Fiecare artist, fiecare proprietar de galerie, fiecare agent, fiecare colecţionar cerceta orizontul căutând-o pe Dominica Oddly.

Şi, iat-o. În studioul Clarei. Printre pânze pe jumătate terminate şi cutii goale de iaurt. O coajă de banană atârna pe braţul canapelei. Clara o împinse jos cu cotul, dar nu suficient de repede pentru privirea ascuţită şi deconcertant de amuzată a criticului.

Ruth avea dreptate când o descrisese pe această tânără ca fiind balena ei albă. Cea pe care o căuta. Cea pe care visa să o prindă.

Dar în timp ce Ahab era obsedat de răzbunare, Clara nu era. Nu era nimic de răzbunat. Clara nu voia de fapt decât ca Oddly să o observe. Să îi recunoască prezența. Bine, și să-i iubească și să-i laude arta.

Acum, că se bucura de atenția criticului, Clara începu să înțeleagă și altceva. Dimensiunea prezenței ei și ceea ce s-ar putea întâmpla dacă se întorcea împotriva sa.

Dar era prea târziu. Balena albă era în casa ei. În studioul ei. Pe canapea, frământând urechile lui Leo.

După ce ultima expoziție primise atât de multe lovituri, încă una de la această femeie ar fi fost suficientă pentru a o scufunda pe Clara Morrow.

— Prăjitură? întrebă ea și observă zâmbetul Dominicăi Oddly.

Era un zâmbet frumos. Un chip frumos.

Era genul de privire cu care erai întâmpinat chiar înainte de a fi mâncat, își zise Clara în sinea ei.

•

— Nu cred că mă poți opri.

Tatăl lui Annie nu avea nicio îndoială că tatăl lui Vivienne avea dreptate. Probabil că nu-l putea opri.

Homer Godin avea să iasă din această închisoare și să-și petreacă restul vieții încercând să-l omoare pe omul pe care nu-l putea numi.

Și, odată treaba terminată, Homer aproape sigur s-ar sinucide.

— Să presupunem că n-ai face-o.

— *Pardon?*

— Să presupunem că nu l-ai omorî pe Tracey, repetă Gamache. Cum ar arăta viața ta?

Întrebarea asta atât de simplă părea să-l încuie pe Godin. Era ca și cum i-ar fi spus: „Să presupunem că ai putea zbura”. „Să presupunem că ai deveni invizibil”. „Să presupunem că nu l-ai omorî pe cel care tocmai ți-a ucis fiica”.

Îi cerea tatălui lui Vivienne să ia în considerare inimaginabilul.

— Gândește-te la asta în timp ce eu fac actele.

Inspectorul-șef Gamache se ridică și plecă, luând-o pe Cloutier cu el și lăsându-l pe Godin singur cu gândurile sale care, inevitabil, se întorceau la fiica lui. Îi văzu chipul în timp ce cădea în gol, pe spate. De pe pod. Dând din brațe.

Împroșcătura care îi urmase.

Închise ochii strâns până când nu mai văzu decât întuneric. Apoi, chipul lui Vivienne apăru plutind sub suprafața apei.

Acuzând.

•

— A intrat, zise Isabelle Lacoste înşfăcând un scaun de vizavi de Beauvoir în centrul operativ. Nu era nevoie să spună ce intrase.

Beauvoir îşi accesă rapid e-mailul şi deschise documentul venit de la medicul legist, cu fişierul anexat.

Amândoi îl parcurseră, apoi reveniră la început şi citiră cu mai multă atenţie. Chipurile, expresiile lor erau aproape identice.

La început triumfătoare. Apoi perplexe.

•

— Fac asta pentru că iubesc arta. Iubesc întreaga lume a artei. Îmi place să fiu în preajma oamenilor creativi şi îndrăzneţi.

În timp ce vorbea, chipul Dominicăi deveni aproape luminos. Vocea ei, deşi profundă, era şi ea relaxată şi veselă.

— Răscolesc lumea în căutarea celor care au o muză adevărată şi nu doar o gaură insaţiabilă în suflet, pe care simt nevoia s-o umple cu faimă şi bani. Iar atunci când găsesc ceva cu adevărat…

Chipul i se lumină, într-o expresie de încântare spontană. O veneraţie rar văzută în lumea haotică a egoului, a fricii şi lăcomiei care era scena artistică internaţională.

— Îmi îndrept armele spre impostori şi încerc să-i ridic pe cei care creează din adâncul fiinţei lor.

Dominica îşi duse mâna făcută pumn în dreptul sternului, lovindu-l uşor, şi o lăsă acolo.

— Pe cei îndrăzneţi, curajoşi şi dispuşi să fie vulnerabili. Ca tine.

— Ca mine? zise Clara.

— Da, ca tine.

Dominica râse, iar Clara aproape i se rostogoli în braţe, într-atât de magnetică era acea femeie. Şi într-atât de bine-venite îi erau cuvintele.

— Dacă simţiţi asta, spuse Clara, de ce nu mi-aţi recenzat niciuna dintre expoziţiile mele?

•

— Ai auzit ce-a zis? Şi totuşi o să-i dai drumul? întrebă Cloutier urmându-l pe Gamache prin spaţiul deschis până la biroul lui Cameron.

Întrebarea ei nu justifica un răspuns, aşa că Gamache nu îi oferi unul. Agentul Cameron îi văzu venind şi se ridică.

— Domnule.

— Aș vrea să fac actele ca să-l eliberez pe Homer Godin.

— Da, domnule. Mă așteptam, așa că le-am completat.

Gamache analiză pagina. Nu fusese depusă nicio plângere. Din punct de vedere legal, Homer Godin nu stătuse niciodată într-o celulă de închisoare. Pur și simplu, asta nu se întâmplase.

Având în vedere că era ofițerul care îl adusese pe Godin, Cameron trebuia să contrasemneze eliberarea.

— Poți să refaci asta, te rog, și să-ți elimini numele?

— Dar eu am fost cel…

— Știu.

Gamache îi susținu privirea. Neclintit.

— Doar fă-o.

Deși confuz, Cameron se așeză și refăcu actele în timp ce inspectorul-șef Gamache rupse orice dovadă că agentul avusese vreo legătură cu eliberarea unui om care jurase să comită o crimă.

Apoi semnă noul formular, astfel încât numele lui, și numai al lui, să apară pe el.

— Acum, zise Gamache lăsând pixul jos, o să-l lăsăm pe monsieur Godin să plece, peste câteva minute. Mai întâi, spune-ne ce-ai aflat despre drumurile lui Tracey de sâmbătă.

— De fapt, a fost destul de ușor, spuse Cameron. A fost în Sherbrooke, la un magazin cu materiale pentru artiști. Se pare că de acolo își ia mare parte din lut și celelalte lucruri de care are nevoie. Apare o achiziție făcută acolo cu cardul lui bancar, la unsprezece și patruzeci de minute.

— La aproximativ aceeași oră ca și mesajele, spuse Cloutier.

— Ce a cumpărat?

— O pungă cu lut și niște glazuri, spuse Cameron.

Gamache încuviință. Găsiseră lutul înfășurat în plastic, nedesfăcut, și recipiente noi cu glazură în studioul lui Tracey.

— Am fost și la farmacista locală să întreb de medicamentul pentru avort. Nu știe nimic despre Vivienne Godin sau Carl Tracey și confirmă că flaconul e de pe piața neagră.

— De ce l-ar fi luat Vivienne de pe piața neagră? întrebă Cloutier. Putea să-l ia gratis, nu?

— Cu rețetă, *oui,* zise Cameron. Dacă nu ai așa ceva…

— Sau dacă vrei să pui capăt unei sarcini prea avansate, spuse Gamache.

— …atunci apelezi la piața neagră pentru a obține medicamentul.

— Comandă prin poștă? întrebă Gamache și se rugă în gând.

— Multe da, dar farmacista nu crede că așa au stat lucrurile în acest caz. Cumpărătorii încep să realizeze că deși traficanții s-ar putea să nu fie cei mai de încredere oameni, când vine vorba de a comanda prin poștă, lucrurile stau și mai rău. Cunosc câțiva distribuitori. Persoane cu care-am avut de-a face în trecut. Vreți să veniți?

Gamache se uită în direcția celulei în care aștepta Godin. Medicamentul pentru avort putea fi una dintre dovezile-cheie împotriva lui Tracey. Dacă se dovedea că el fusese cel care îl cumpărase. Ar veni în sprijinul argumentului că el dorise să pună capăt sarcinii, într-un fel sau altul.

— *Non.* Sunt alte lucruri pe care trebuie să le fac. Dar anunță-mă imediat ce ai vreo informație.

— *Oui*, *patron*, zise Cameron ridicându-se de la birou.

— Bine.

Gamache își scoase iPhone-ul.

— Dă-mi numărul tău de mobil.

Cameron făcu întocmai.

În timp ce Gamache introducea numărul, telefonul lui vibră când primi un apel.

— *Excusez-moi.*

Se îndepărtă câțiva pași.

— Raportul medicului legist tocmai a sosit, zise Beauvoir. Au găsit spori în mâna ei. Se potrivesc perfect cu cei de pe lemnul putred.

Gamache răsuflă. Tocmai făcuseră un mare pas către o viitoare arestare.

— Asta dovedește că ea a fost pe pod, spuse Beauvoir. Și că a murit încercând să se salveze.

— *Oui.* Dar tot trebuie să-l plasăm pe Tracey acolo. Și să dovedim că nu a fost un accident.

— O să analizăm hainele lui Tracey ca să vedem dacă găsim microorganisme. Echipa criminalistică a mai găsit ceva, *patron.* Când i-au mutat mașina, au găsit urme de tălpi. Au fost protejate de ploaie datorită mașinii.

— Se potrivesc cu încălțările lui Tracey? întrebă Gamache.

— Caută acum.

— Bine, bine, spuse Gamache în timp ce gândurile lui o luau repede înainte.

E de ajuns? E de ajuns?

Se decise.

— O să-l mai țin pe Godin câteva ore până afli mai multe. Până atunci…

— S-ar putea să avem destule ca să-l prindem pe Tracey. Cred că e timpul s-o aducem pe Pauline Vachon.

— De acord.

— Am solicitat un mandat de percheziție pentru casa ei cât timp e interogată, spuse Beauvoir. Imediat ce vine, mă duc s-o iau. Isabelle o s-o interogheze la secție. Ar vrea ca și Cloutier să fie acolo. Tu ai vreo veste?

— Agentul Cameron are o pistă în legătură cu medicamentul pentru avort găsit în geanta lui Vivienne. Sigur de pe piața neagră. Sper să putem obține dovada că Tracey l-a cumpărat.

— Apropo de asta, zise Beauvoir. Avem vești despre fetus.

Gamache ascultă, ochii îngustându-i-se în timp ce absorbea informația.

Când Beauvoir termină, Gamache se mulțumi doar să rostească:

— *Merci.*

— Ce este, *patron?* îl întrebă Cloutier observându-i expresia după ce închise.

Gamache rămase pentru o clipă holbându-se la peretele gol din fața lui. Buzele îi erau strânse, exprimând concentrarea. Apoi închise telefonul și îl strecură în buzunar.

— Superintendenta Lacoste va ajunge în câteva minute, spuse el întorcându-se la birou. O aducem pe Pauline Vachon.

— Dar pot să obțin mai multe de pe contul ei privat de Instagram, spuse Cloutier. Sunt sigură de asta.

Când Gamache se întoarse, ea constată cu surprindere că anxietatea care îi traversase chipul în urmă cu câteva momente dispăruse, înlocuită de un zâmbet.

— Ai făcut o treabă bună. Numai datorită ție am reușit s-o găsim pe madame Vachon și pozele. Și mesajele incriminatoare. Inspectorul-șef Beauvoir consideră că avem destul și sunt de acord cu el. Acum treaba va fi s-o facem să vorbească. Fii atentă la superintendenta Lacoste. Învață de la ea. O să conducă interogatoriul. Vei fi acolo pentru a o sprijini.

Atât Cloutier, cât și Cameron remarcară că el spusese „interogatoriu”. Nu „interviu”.

Erau aproape. Puteau să zărească linia de sosire. Trebuiau doar să treacă de ea. Fără să cadă.

— Și Homer?

— Spune-i lui monsieur Godin că va fi eliberat în curând. Agent Cameron, până la urmă o să vin cu tine. Inspectorul-şef Beauvoir se va întâlni cu noi acolo.

— *Oui, patron.*

În timp ce se îndreptau spre uşă, Cameron îşi duse mâna la spate pentru a verifica încă o dată dacă avea arma. Ştia că e acolo, dar era mai bine să se asigure. În plus, atingerea ei era liniştitoare.

Observă, însă, în timp ce-l urma pe Gamache, că inspectorul-şef nu avea armă.

Se întrebă dacă ar trebui să spună ceva. Să-i amintească faptul că traficanţii de droguri erau periculoşi. Dar apoi îşi aminti cine era acest bărbat şi ce văzuse la viaţa lui. Şi ce făcuse.

Inspectorul-şef Gamache nu avea nevoie să fie şcolit. El era directorul şcolii.

•

Beauvoir stătea la biroul lui din centrul operativ din Three Pines şi îşi verifica centura.

Arma era acolo, ca întotdeauna.

Se întrebă dacă o să se simtă dezbrăcat când va veni la muncă în fiecare zi, ca director executiv la firma de inginerie din Paris, fără acest accesoriu.

Lui Jean-Guy Beauvoir îi plăcea s-o simtă. Greutatea ei. Posibilitatea de a-şi da haina la o parte şi de a o expune. Pentru a vedea cum ochii oamenilor se măreau.

Arma de la centura lui nu însemna doar siguranţă, ci şi putere. Cu toate că, în ultima vreme, începuse să se întâmple ceva ciudat.

Părea mai grea. Mai bizară. Mai puţin naturală. Arma începuse să i se pară străină.

Oare aşa începuse şi în cazul lui Gamache? Sigur că în postura de tânăr agent, de inspector chiar, trebuie să fi purtat armă. În ce stadiu renunţase la ea?

Când devine un castravete o murătură? Era întrebarea pe care şi-o punea uneori Gamache când analiza comportamentul uman. Iar acum, cel care îşi punea această întrebare era Jean-Guy.

Când se produce schimbarea? Acea schimbare care este ireversibilă.

La un moment dat, pentru Armand Gamache armele deveniseră un rău necesar. Dar, totuşi, şi în mod categoric, un rău.

Gamache îngenunchease lângă prea multe cadavre. Lăsase el însuşi în

urma lui prea multe.

Întinsese mâna în spate și scosese arma din toc. O ridicase, își stabilizase mâna. Țintise. Și trăsese. În altă ființă umană.

Simțise reculul. Mirosise împușcătura. Văzuse trupul căzând. Persoana căzând.

Fiul, fiica, soțul, tatăl cuiva.

Era teribil, teribil să faci așa ceva.

Să vezi glonțul lovind era aproape la fel de rău ca și să îl simți lovind, după cum Jean-Guy știa prea bine. Să simți că ești săltat în aer de impact. Șocul. Durerea. Teroarea.

Era aproape la fel de rău ca a-ți vedea colegii doborâți. Împușcați.

Ca a-l vedea pe Gamache împușcat. Smuls de pe sol. Și prăbușit.

Jean-Guy Beauvoir îndepărtă acea imagine, acea amintire. Incapabil încă să-i facă față. Să facă față gândului că el însuși o făcuse o dată. Îl văzuse pe Gamache prin vizor și trăsese. Simțise reculul. Mirosise împușcătura.

Îl văzuse înălțându-se și prăbușindu-se.

Era cel mai urât moment din viața lui Jean-Guy Beauvoir. Și îi schimbase viața.

Mâna lui atinse pentru scurt timp tocul, dar în loc să se simtă în siguranță, ca de obicei, simți un val de repulsie.

Iar în adâncul sufletului știa că era timpul să plece, își făcuse partea lui, făcuse cât putuse el de bine.

Venise momentul pentru o slujbă la care singura armă era mintea lui. Unde nu existau victime, ci doar clienți. Și nici suspecți, doar concurenți. Unde toată lumea își încheia ziua de lucru teafără.

Iar dacă nu s-ar întâmpla așa, nu ar fi din vina lui.

Dar încă nu era acolo. Curând. Doar acest ultim caz. Jean-Guy Beauvoir nu mai trebuia decât să treacă linia de sosire.

•

În loc să răspundă la întrebarea Clarei, de ce nu scrisese niciodată o recenzie despre expozițiile ei, Dominica Oddly se ridicase de pe canapea și se plimba prin studio, încuviințând în timp ce se uita la colecția de lucruri.

Un amestec de lucrări vechi. Tablouri eșuate și abandonate stăteau lângă portrete terminate și lăudate. Pietre și rădăcini de copac răsucite. Pene, și bețe, și ouă sparte căzute din cuiburi. Era ca și cum Clara ar fi lăsat ușa studioului ei larg deschisă, iar sălbăticia ar fi dat buzna înăuntru.

Oddly trase adânc aer în piept și închise ochii. Studioul mirosea a vopsea

de ulei, terebentină și câine ud. Și a încă ceva.

Clara renunțase să mai încerce să pară sofisticată și se rostogolise de pe canapeaua joasă în mâini și genunchi, iar acum se ridica în picioare cu un mormăit.

Spre groaza Clarei, Oddly se oprise în fața unei colecții de piese de ceramică prăfuite. Și făcea fotografii.

— Cum se numesc acestea? întrebă ea.

— Utere războinice.

Oddly râse. Un sunet profund, bogat, care umplea spațiul cu amuzament autentic.

— Perfect. Le-ai expus?

— Sunt vechi. Le-am făcut acum vreo zece ani, răspunse Clara. Le-am expus o dată.

— Și?

— Fără succes.

Oddly încuviință, evident deloc surprinsă. Apoi se întoarse spre Clara.

— Am fost la toate expozițiile tale, să știi. În particular.

Se îndreptă spre micul portret rezemat de perete. Cel al lui Ruth. Bătrâna privea spre tânără cu întreaga ei ființă plină de furie și durere, de amărăciune și dezamăgire. Ruth își ținea șalul albastru, uzat, în jurul gâtului ei sfrijit și privea spre o lume care o lăsase în urmă.

— La început nu m-am prins, recunoscu Dominica, de parcă ar fi vorbit direct cu bătrâna. N-am văzut ce văzuseră alții. Tot ce vedeam erau portrete făcute într-un stil previzibil, convențional. Desigur, subiectele erau interesante, dar mi s-a părut un fel de a trișa. O cale de a acoperi o lipsă de tehnică. O lipsă de profunzime.

Dominica Oddly se răsuci pentru o clipă să se uite la Clara, apoi își întoarse privirea spre portret.

— Mi-am scris recenzia. Nimicitoare. Mai ales pe ea am urât-o.

Își ridică bărbia spre Ruth. Care, în mod clar, o ura la rândul ei.

— Dar ceva m-a împiedicat s-o public. Am decis să fiu obiectivă. M-am dus la toate celelalte expoziții și, încet-încet, am început să înțeleg.

— Ce?

— Că m-am înșelat. Ba chiar mai mult decât atât. Am înțeles de ce. Când m-am uitat la portretele tale am văzut opera unei femei albe, de vârstă mijlocie, din clasa de mijloc, care trăia în Canada, în mijlocul unui ținut uitat de lume. Lucrând într-un mediu tradițional și convențional. Fusesem plină de

prejudecăți. Nu-mi venea să cred că tu, Clara Morrow, puteai să apari de nicăieri și să zgudui probabil lumea artistică. Dar ai făcut-o.

Se întoarse înapoi spre Ruth.

— Aceasta este femeia care m-a contactat în legătură cu munca ta, nu? Care m-a convins să vin aici, nu-i așa? Ea este poeta, Ruth Zardo?

— Da.

Ea încuviință, șuvițele împletite săltându-i pe umeri.

— *Cine te-a rănit odată, într-atât de ireparabil?* murmură cuvintele din cea mai cunoscută poezie a lui Ruth, apoi își îndreptă privirea spre Clara. Ai pictat-o ca pe Fecioara Maria. Maica lui Dumnezeu. Uitată, amară, plină de disperare. Ceea ce ar fi fost suficient de uimitor. Fără…

Întinse mâna și arătă. Spre un mic punct alb din ochiul urduros.

— …asta.

Era cea mai mică sugestie de lumină. Într-un suflet care cunoscuse mult prea mult întuneric.

— Nicio trișoare n-ar putea face asta. Odată ce-am văzut asta, ți-am revăzut toate celelalte picturi și am văzut ce făceai cu adevărat. Ești subversivă, prietenă. Un fel de agent provocator artistic. Pare a fi un lucru, când de fapt este altceva. Ceva destul de extraordinar. Subminând toate convențiile. Tu nu doar pictezi oameni, tu îi capturezi. Făcându-i să-ți dea emoțiile lor. Nu doar disperare și speranță, ci și bucurie. Ură. Gelozie. Dragoste. Mulțumire. Furie. Cum ai reușit să surprinzi apartenența mă depășește, dar ai făcut-o. Cele Trei Grații? Chiar am plâns. Am stat în fața ei, singură în galerie, plângând, încă nu știu de ce m-a făcut să plâng.

Se întoarse spre Clara.

— Tu știi?

— Nu știu, spuse ea încet. Ba cred că știu.

Dominica zâmbi și scoase un singur mormăit, de râs, ori în semn de recunoaștere.

— Am văzut ultima ta expoziție, zise Dominica. În colecția de miniaturi de la Brooklyn Art Space. Apropo, foarte generos din partea ta să accepți să expui cu necunoscuți.

Clara închise ochii pentru scurt timp. Asta era. În sfârșit. Avea ceea ce-și dorea. Ceea ce îi trebuia. Dominica Oddly va spune lumii artei, tuturor negativiștilor și trolilor și rahaților care se porniseră împotriva ei, că se înșelau. Clara Morrow era o forță în lumea artei.

Clara Morrow avea să fie răzbunată.

— Mulţumesc, zise ea. Probabil că ştii cât de important este pentru mine. Ai văzut toate lucrurile oribile pe care oamenii le-au spus pe reţelele sociale. Însăşi galeria mea de acasă ameninţă că mă lasă baltă. Oamenii spun că sunt… cum ai spus?

— O impostoare. O trişoare.

— Da. Un fals. Dar o recenzie bună de la tine ar schimba toate astea. Ar opri toate atacurile.

— Da, am văzut ce scriu.

Apoi, în mintea Clarei zvâcni un gând. Dominica, în pofida încrederii ei, era încă tânără. Poate îi era teamă că, dacă îşi exprima o opinie divergentă, îşi va pierde credibilitatea.

— N-am nicio problemă să spun lucrurilor pe nume, zise Oddly ca şi cum i-ar fi citit gândurile. Să fiu contra opiniei populare. Este unul dintre lucrurile mele preferate.

— Atunci, de ce nu ai publicat? De ce ai aşteptat şi nu mi-ai luat apărarea? Răul a fost făcut.

— Pentru că nu sunt contra.

— Pardon?

— Miniaturile tale sunt îngrozitoare, Clara. Banale. Previzibile. O gafă.

Se întoarse spre Uterele Războinice.

— Admir un artist pentru că încearcă ceva diferit, zise şi se uită din nou la Clara. Dar miniaturile tale demonstrează nu doar o lipsă şocantă de tehnică, ci şi o lipsă aproape insultătoare de profunzime, de efort. Sunt laşe.

Clara rămase ţintuită în studioul ei.

— Tocmai eram pe cale să public recenzia când a sosit invitaţia lui Ruth Zardo. Am decis să aştept până te văd. Până când am ocazia să te privesc în ochi. Să îţi mulţumesc personal pentru lucrările tale anterioare şi să-ţi spun ce simt în legătură cu cele mai recente. Cred că toţi oamenii care au scris acele mesaje au dreptate. Îi insulţi pe cei care ţi-au apreciat cândva munca şi care te-au susţinut odată. Iar cel mai rău dintre toate e că ţi-ai irosit, ţi-ai devalorizat talentul. Ai trădat darul care ţi-a fost dat. Şi asta e o batjocură. Niciun artist adevărat n-ar face asta, n-ar putea face asta.

Scoase o bucată de hârtie din buzunar.

— Uite.

În timp ce i-o întindea, Clara simţi încă o dată mirosul acela vag. Dincolo de uleiuri, dincolo de terebentină, de câine ud şi banane vechi.

Era lămâie. Nu mirosul acru, ci cel proaspăt şi dulce al plăcintei cu lămâie.

Clara întinse mâna după hârtie chiar în timp ce simţea lovitura şi auzea zgomotul oaselor sfărâmate.

Capitolul douăzeci și șase

Ia uitați-vă la filmul ăsta. Bolnav. @**GamacheENaspa**

Am auzit că Odd urmează să publice o recenzie despre mizeriile lui Morrow. În sfârşit. #**ClaraMorrowENaspa**

@**CarlTracey**: Carl, încerc să dau de tine. Ce se întâmplă? Sună-mă.

Informaţiile veneau repede acum.

Jean-Guy Beauvoir stătea în maşina lui, pe rue Principale din Cowansville, şi se uita peste mesajele de la agenţii lui.

Zâmbind, închise telefonul şi ieşi să i se alăture lui Gamache, care îi trimisese adresa şi tocmai ajunsese şi el în faţa pizzeriei.

— Urmele de încălţări se potrivesc cu cele ale lui Tracey, spuse Beauvoir fără preambul.

— *Bon,* zise Gamache. Lucrurile încep să lege.

— Sunt acolo, spuse Cameron, dând colţul şi venind lângă ei.

Arătă spre o clădire joasă de apartamente.

— Pe vremuri, aici era un loc unde se vindea cocaină, condus de mama unuia dintre puştani. Am arestat-o, dar acum puştiul îşi conduce el operaţiunile de acolo. Nu cocaină, ci rahaturi de pe piaţa neagră.

— Puşti? întrebă Gamache.

— Minor. Cincisprezece ani. Îl cheamă Toby.

Era un personaj pe nume Toby în cartea din care Beauvoir îi citea în fiecare seară fiului lui. Un băiat neascultător, cu un balon pe post de animal de companie.

Aventurile lui Toby şi ale balonului său i se păreau lui Honoré foarte amuzante. Pentru Jean-Guy, erau ciudat de emoţionante, în timp ce băiatul se lupta din toate puterile să îşi protejeze prietenul vulnerabil. Şi, indiferent ce se întâmpla, să nu-i dea niciodată drumul.

— Conduce o bandă de puşti care se ocupă în general cu medicamente pe bază de reţetă şi analgezice. Dar şi cu alte lucruri. Îi prindem, dar în scurt timp sunt din nou pe străzi. Să nu vă lăsaţi păcăliţi de vârsta lor.

— Nu, spuse Beauvoir.

Îl urmară Cameron în clădire.

Locul puțea a umezeală, a mucegai și a descompunere. Scările ciobite de beton erau lipicioase.

Urcară un etaj, însă chiar în clipa în care Cameron păși pe palier se auzi un fluierat ascuțit și sunet de pași alergând pe podeaua de deasupra.

— Rahat, zise Cameron și fugi în sus pe scări, câte două trepte deodată, urmat de Gamache.

Beauvoir, însă, văzând încotro se îndreptau lucrurile, o luă la fugă în jos, ieși pe ușa din față și o luă pe aleea laterală, căutând ușa din spate.

Se auzi o bubuitură puternică când ușa se deschise și un grup de pușți se îngrămădiră să iasă din subsol.

* * *

Gamache și Cameron se despărțiră, alergând după diferiți copii pe holuri. Cameron o încolți pe una dintre fete pe scara care ducea spre acoperiș.

— Unde-i Toby?

— Habar n-am.

O percheziționă și dădu peste pachete de folie și un cuțit automat, cu buton.

O încătușă de balustradă și merse mai departe.

Gamache urmări un alt copil într-un apartament, unde îl placă, rostogolindu-se amândoi pe una dintre saltelele pătate, înghesuite laolaltă pe podea. Ridicându-se rapid în picioare îl imobiliză și începu să-l percheziționeze pentru arme în timp ce privirile îi alergau prin încăpere în căutarea altor ocupanți. Atunci observă recipientele pline de pastile aranjate frumos pe rafturile ce căptușeau toți cei patru pereți.

— Tu ești Toby?

Băiatul nu spuse nimic.

Gamache îi scoase din buzunare un cuțit, o cutie cu medicamente și un act de identitate.

Nu era Toby.

— Unde e?

•

Beauvoir îl apucă de guler pe cel mai mare dintre copii în timp ce încerca să scape pe alee și îl învârti cu fața spre el. Nu era un el. Era o ea. O fată de circa cincisprezece ani.

— Dă-i drumul, se auzi o voce de sus.

Beauvoir se întoarse, încă ținând-o în brațe pe fată, și văzu un copil slăbănog pe scara de incendiu. Cu arma îndreptată spre el.

— Eşti poliţai? întrebă puştiul. Sigur că eşti.

Fata îşi smulse jacheta din strânsoarea lui Beauvoir şi se dădu la o parte.

— Toby? îl întrebă Beauvoir pe puştiul care ţinea pistolul.

— L-ai arma, zise Toby.

Fata întinse mâna, dar Beauvoir se dădu înapoi.

— Nu vrei să faci asta.

— Dă-i pistolul, bătrâne, spuse Toby.

— Sau ce? O să omori un poliţist?

Beauvoir se uită la fata care stătea în faţa lui. Avea ochii mari şi rotunzi. Era drogată şi speriată.

Apoi se uită la copilul de pe scara de incendiu şi îşi simţi inima sărind în piept.

Nu îi era frică. Nu era drogat.

Ochii lui cenuşii erau goi. Nu reci. Dar nici febrili. Nu-i scânteiau de furie, nici măcar nu erau ameninţători.

Inspectorul-şef Beauvoir mai văzuse de multe ori astfel de ochi. Dar numai la cei care muriseră de puţină vreme.

— Sunt minor, spuse Toby. Ce-o să păţesc?

— Ştii ce-o să păţeşti? se auzi o voce pe alee.

Toby îşi întoarse imediat arma spre cel care venea spre ei. Avea mâinile întinse în lateral, ţinând jacheta deschisă pentru a arăta că nu era înarmat.

— Dacă omori un poliţist, dacă măcar răneşti unul, o să te judece ca pe un adult. Oricum, sunteţi pe-aproape, nu? Cât ai? întrebă Gamache întorcându-şi atenţia spre fata de lângă Beauvoir. Paisprezece, cincisprezece…

— Aproape cincisprezece, spuse ea

— Taci, Daph, zise Toby fără să-şi mişte pistolul îndreptat spre noul-venit.

— Mai e şi al treilea poliţist, Daphne, spuse Gamache. Aşa te cheamă?

Ea încuviinţă abia perceptibil.

— Dacă prietenul tău îl împuşcă pe inspectorul-şef Beauvoir…

Observă că fata făcu ochii şi mai mari, deşi Toby nu reacţionă.

Gamache rămase pe loc şi i se adresa acum lui Toby.

— Aşa este. Nu doar un poliţist, monsieur Beauvoir este şeful de la Omoruri din cadrul Sûreté. Dacă-l împuşti, va trebui să mă împuşti şi pe mine. Iar colegul nostru va trebui aproape sigur să vă împuşte. Pe amândoi.

Lăsă cuvintele să-şi facă efectul înainte de a vorbi din nou, de data aceasta cu Daphne.

— Vrei să apuci cincisprezece ani?

— Eu am cincisprezece, spuse Toby. Nu-i chiar aşa grozav.

— Nu, zise Gamache.

Şi el observase privirea, sau absenţa ei, din ochii băiatului.

— Nu cred că este. Şi îmi pare rău pentru asta. Dar poate fi mai bine.

Chiar atunci Cameron dădu colţul şi patină în noroi în timp ce încerca să se oprească. Îşi recăpătă echilibrul şi scoase arma. O îndreptă întâi spre primul copil, apoi spre celălalt, oprindu-se în cele din urmă asupra lui Toby, pe scara de incendiu.

— Lasă arma jos, te rog, spuse Gamache.

Şi, spre uimirea tuturor, era evident că vorbea cu Cameron.

— Ţine-o pregătită. Dar las-o jos.

— Dar…

— Fă-o, zise Beauvoir.

Fata numită Daphne se trăsese destul de mult înapoi şi acum stătea la câţiva paşi de inspectorul-şef Beauvoir.

Dar nu Daphne era problema. Şi nici soluţia.

— Am venit să vă punem întrebări în legătură cu un recipient cu pastile pe care l-am găsit în timpul anchetei unei crime, zise Beauvoir. Mifegymiso. E un medicament pentru avort.

— Ştiu ce-i. Ştiu toate rahaturile pe care le vând.

— Deci îl vinzi? spuse Gamache. Probabil că nu foarte mult.

În timp ce vorbea, mai făcu un pas spre scara de incendiu, îndepărtându-se de Beauvoir. Obligându-l pe Toby să-şi îndrepte atenţia şi arma spre el. Forţându-l să aleagă între ei doi. Îngreunându-i şi mai mult posibilitatea de a-i împuşca pe amândoi înainte ca agentul Cameron să poată trage.

— Stai, se răsti Toby apoi aruncă o privire spre Daphne. Am zis să-i iei arma.

Spre disperarea lui, Beauvoir îşi simţi pistolul scos din toc. Era, ştia prea bine, un alt motiv pentru care Gamache nu purta niciodată armă. Pentru că putea să-i fie luată. Folosită împotriva lui. A lor. A oricui şi a tuturor. Majoritatea armelor folosite în crime erau furate de la persoane care le deţineau legal.

Şi, iată, încă una ajungea pe stradă.

Gamache aruncă o privire peste umăr, spre Cameron, avertizându-l să nu reacţioneze. Să nu aibă o reacţie exagerată.

Nu se întâmplase nimic deocamdată. Nimic, în fapt. Nimic ce nu mai putea fi şters. Însă, odată ce un trăgaci era apăsat, nu mai exista cale de

întoarcere.

— Trebuie să știm cine a cumpărat medicamentul de la tine, spuse Beauvoir. Atâta tot.

Vocea îi rămăsese nealterată, relaxată. Încerca să facă în așa fel încât să nu-i trădeze frica pe care o simțea. Să nu se lase năpădit de amintirile celor întâmplate. Să nu simtă lovitura glonțului. Să nu fie săltat în aer… Se opri și se luptă să își adune gândurile.

— După aceea o să plecăm.

Toby făcu ceea ce spera Beauvoir. Își mută atenția și arma de la Gamache. Și le îndreptă asupra lui.

Ceea ce Toby nu putea vedea, ceea ce nimeni nu putea vedea, era că genunchii lui Beauvoir începuseră să tremure. Dar chipul îi rămase liniștit. Ca și cum era un eveniment obișnuit și nu avea de ce să-și facă griji.

Cameron, urmărind scena, cu arma coborâtă, dar pregătit să o ridice și să tragă, avea senzația că privea într-un univers paralel. În care oamenii purtau conversații rezonabile în timp ce își îndreptau armele unul spre celălalt. Și nu erau îngroziți.

Pentru că lui îi era foarte frică. Iar Cameron știa un singur lucru din perioada petrecută ca jucător de fotbal, dar și ca polițist. Oamenii care se tem fac adesea lucruri foarte prostești.

Nu fi tu acela. Nu fi tu acela. Nu fi tu acela care face vreo prostie. Și te rog, te rog, să nu fiu eu cel care trebuie să tragă.

Gamache stătea complet neclintit. Atent la orice mișcare. La orice l-ar fi putut face pe băiatul cu ochi goi să apese pe trăgaci. Singura consolare, dacă putea fi numită astfel, era că, aproape sigur, Toby ar fi reușit să tragă o singură dată înainte ca agentul Cameron să-l doboare. Totuși, după calculele lui Gamache, părea să existe o posibilitate peste medie ca cel puțin unul dintre ei să moară pe acea alee.

Făcu încă un pas mai departe de Jean-Guy, atrăgând atenția lui Toby, și arma lui, înapoi spre el.

— Stai! spuse băiatul. Nu mai faci niciun pas! Crezi că n-o să trag, prostălăule, dar o s-o fac.

— Știu c-o vei face, Toby, zise Gamache. Dar eu sper că nu.

— Nu vrem decât un singur lucru, spuse Beauvoir. Numele persoanei care a cumpărat pastilele de la tine.

— Crezi că l-am întrebat cum îl cheamă? Ești un idiot nenorocit.

Îl, își spuseră în gând ambii polițiști. Cum *îl* cheamă. Așadar, nu Vivienne

cumpărase medicamentul. Un bărbat o făcuse. Aproape sigur Carl Tracey.

— Poți să-l descrii? întrebă Beauvoir.

Trebuiau să fie siguri.

— Glumești? Uite care-i faza, tipii care cumpără de la mine nu vor să le spun polițiștilor despre ei.

— Înțeleg asta, spuse Gamache. Nici prietenilor mei nu le place când dau adresa lor hoților.

Daphne râse, nu și Toby. Cu toate că ridică bărbia în semn de interes față de polițistul mai în vârstă, cu părul grizonant și ochi gânditori. Se uită țintă în acei ochi pentru o clipă, simțind ceva în plus în ei. Amenințare, cu siguranță. Era un bărbat care, deși bătrân, nu era neputincios. Apoi, Toby îl recunoscu și tresări.

Nu era un simplu polițist. Nenorocitul nu spusese nimic despre faptul că fusese șeful întregii Sûreté. Toby știa acest lucru pentru că văzuse înregistrarea video publicată în acea dimineață pe Twitter, care devenise virală.

Gamache observă schimbarea la băiat. Văzu privirea care apăru în ochii aceia. Era lipsită de scrupule. Feroce. Triumfătoare.

O, Doamne, își zise Gamache. *O să mă împuște.*

Privi fix în ochii băiatului și se gândi la Reine-Marie.

Și își ceru scuze, în tăcere, pentru ce avea să se întâmple.

Dar ceea ce se întâmplă fu neașteptat. Toby se relaxă. Numai puțin. Dar suficient pentru ca inima lui Gamache să bată din nou.

— Bine, bătrâne. Era englezoi. Nu gras, ci moale. Nu mi-a plăcut de el. N-am avut încredere în el.

— În câți oameni ai încredere?

Toby pufni într-un râs răgușit. Dar nu răspunse.

— Cred că avem suficient, spuse Beauvoir. Acum o să plecăm.

Își lăsă încet brațele în jos și întinse mâna spre Daphne.

Acesta era momentul.

— Pistolul meu, te rog.

Daphne privi în sus spre Toby, care își înălță ușor arma.

Văzând acest lucru, Cameron o ridică pe a lui, înainte ca Gamache să-i poată face semn să se oprească.

Toby, alarmat, înălță și mai mult arma, până când aceasta era îndreptată spre capul lui Beauvoir.

Jean-Guy se holba direct în țeavă.

Toată lumea îngheță.

Asta era, își zise Jean-Guy, un glonț pe care nu-l va simți.

— E în regulă, zise Gamache încet. Nimeni nu trebuie să fie rănit. Aproape am terminat.

Se opri din vorbit. Lăsând tensiunea să scadă.

Observă arma lui Toby coborând ușor. Puțin. Un milimetru în direcția cea bună. Dar încă nu scăpaseră.

Te rog, imploră Gamache. *Te rog, nu lăsa pe nimeni să intre pe alee acum. Te rog.*

Momentele se dilatau. Se lungeau.

Gamache își dorea cu disperare să spună mai multe, să încerce să se înțeleagă cu acel băiat. Dar era conștient că ar fi fost o greșeală. Dacă doreau să evite o baie de sânge, următoarea mișcare trebuia să vină de la Toby.

— Plecați, zise Toby.

— Pistolul meu, spuse Beauvoir. Știi că nu pot să-l las în urmă.

— Vrei să mori, omule? strigă Toby. Pleacă, înainte să mă răzgândesc.

O, pentru numele lui Dumnezeu, ce faci? Mintea lui Cameron urla. *Să mergem! O, te rog, să mergem.*

Jean-Guy Beauvoir ar fi vrut. Cu fiecare fărâmă a ființei lui ar fi vrut să se întoarcă și să plece. Să fugă. Să se întoarcă la Annie. S-o țină strâns. Să-i simtă mirosul dulce și proaspăt. Să-l țină pe Honoré în brațe. Să se urce într-un avion spre Paris și să nu mai privească înapoi.

Dar nu putea să plece. Nu putea să lase lucrurile astfel. Nu încă.

În schimb, rămase acolo, privind fix. Dorindu-și ca băiatul să vadă ce vedea el. Privirile lor erau lipite una de alta.

În cele din urmă, Toby vorbi:

— Sunt terminat, nu-i așa? Dacă trag, el mă omoară. Dacă pleci fără armă, o să te întorci s-o iei. Ești obligat s-o faci. O să ne găsești și o să ne arestezi. Pe Daph și pe mine.

— E adevărat, răspunse Beauvoir.

Încuviință spre Toby. În semn de admirație. De apreciere față de logica băiatului. Și a limpezimii.

— Deci ori vă omor pe toți acum. Ori renunț.

O, Doamne, își zise Cameron. *O, Doamne, începe.*

— *Oui,* spuse Beauvoir. Cam asta e. Ori trăiești. Ori mori.

Toby părea să se fi hotărât. Se încordă.

Un gest prea mic și prea subtil pentru ca agentul Cameron să-l zărească.

Gamache, însă, îl observă şi îşi dădu seama ce însemna. Fiecare muşchi i se încordă, chiar dacă ştia că nu putea face nimic.

Toby era pe cale să tragă. În Jean-Guy.

— Ştii, zise Beauvoir menţinându-şi vocea relaxată, chiar dacă genunchii ameninţau să-i cedeze. Am fost odată în exact aceeaşi situaţie.

— Taci dracu' din gură.

— Ajunsesem la capăt. Nu mai puteam continua. Nu-mi mai păsa.

— Taci!

— M-am gândit să mă sinucid. Dar când eram pe cale s-o fac mi-am dat seama că ceea ce îmi doream cu adevărat era ca durerea să înceteze. De fapt, nu voiam să mor, dar nu ştiam cum să trăiesc. Cum să merg mai departe.

Se făcu linişte. O tăcere desăvârşită, aproape sufocantă. Ca şi când aerul fusese aspirat de pe alee.

— Ce-ai făcut?

— Am renunţat.

Beauvoir închise ochii.

— Am renunţat.

Apoi îi deschise din nou şi întâlni privirea lui Toby.

— Uneori, trebuie să renunţăm. Şi să avem încredere. Există o cale de întoarcere. Crede-mă.

Zâmbi şi îşi deschise larg braţele.

— Şi uite în ce loc minunat m-a dus asta.

Cuvintele rămaseră suspendate în vid, înainte ca băiatul să râdă.

Jean-Guy înălţă capul.

— Toby, nu vreau să mor. Şi cred că nici tu.

Toby închise ochii şi cu toate că s-ar fi putut mişca, nimeni nu o făcu.

Apoi, cu ochii încă închişi, Toby lăsă arma jos.

Capitolul douăzeci și șapte

@S**ureteCorupta**: Știam eu! Polițai care omoară copii.

@**nataroaica**: Idioților. Înregistrarea video e falsificată. Asta-i cea reală.

@**FrontComun**: @**SureteCorupta** Nu putem să ne înțelegem cu toții?

@**SureteCorupta**: @**FrontComun** Du-te dracului.

— Numele dumneavoastră? întrebă superintendenta Lacoste.
— Pauline Vachon.
— Profesia?
— Web designer şi manager.
— Îl cunoaşteţi pe bărbatul acesta?

Isabelle Lacoste așează o fotografie pe masa de metal din camera de interogatoriu.

Lysette Cloutier stătea într-o parte. Privind îndeaproape.

Pauline Vachon era mai tânără decât părea în imaginile de pe Instagram.

Avea părul curat și frumos aranjat. Machiajul era aplicat cu atenție. Era drăguță.

Hainele ei erau simple, aproape elegante, se gândi Cloutier. Pantaloni negri și bluză albă, cu o eșarfă de mătase de un roșu-aprins.

Lacoste analiza la rândul ei înfățișarea lui Vachon. Machiajul era ieftin, neglijent și aplicat în exces. Pantalonii erau de la un magazin de reduceri, iar eșarfa roșie era din vâscoză. Imitând mătasea. Și ascunzând, după cum observă Lacoste, o pată de cafea de pe bluza albă.

Lysette Cloutier vedea ceea ce trebuia să vadă. Isabelle Lacoste vedea adevărul.

Cu toate acestea, Lacoste știa că a te pune în valoare, cu bani foarte puțini, în timp ce încerci să-ți consolidezi propria companie la vârsta de douăzeci și unu de ani era departe de a fi condamnabil. De fapt, era remarcabil.

Pauline Vachon era o tânără remarcabilă. Dar și neliniștită. Era evident că nu se așteptase să fie asociată cu Tracey. Cu siguranță nu atât de repede. Și în mod cert nu de o manieră care să o aducă într-o cameră de interogatoriu de la Sûreté.

Dincolo de aparența calmă și binevoitoare a lui Pauline, Lacoste simțea alarma. Cu greu reprimată. Dar, totuși, reprimată. Era, într-adevăr, o tânără stăpână pe sine.

Așadar, de ce se cuplase cu epava care era Carl Tracey? Era doar una dintre multele întrebări care îi treceau prin minte.

Pauline stătea cu spatele drept în camera de interogatoriu. Aproape formală. Și se uita în jos la fotografia de pe masa de metal.

— Da. Este unul dintre clienții mei. Carl Tracey.

— Și ce faceți pentru el?

— I-am realizat pagina de internet și îi gestionez conturile de pe rețelele sociale.

— De pe ce platforme?

— Mai mult Instagram.

— Ne puți oferi adresele paginii lui de internet și ale conturilor lui de pe rețelele sociale?

Cloutier le notă deși, evident, le cunoștea deja.

Vachon nu a menționat, în mod voluntar, contul privat.

— Are mulți urmăritori? întrebă Lacoste.

— Nu prea. Am încercat să-i spun că trebuie să postezi o grămadă ca să trezești interesul, dar, sincer acum, ce-ar putea posta un olar ca să devină viral? Mai multe poze cu o bucată de lut pe o roată?

Lacoste zâmbi.

— Înțeleg. Clienți nerezonabili. Cei mai răi.

Pauline se relaxă puțin.

— Nu e chiar așa de rău. Doar că pur și simplu nu înțelege.

— Dumneavoastră publicați în numele lui?

Încuviință.

— De ce nu o face el? întrebă Lacoste.

Acestea erau întrebări ușoare. Fiecare persoană care interoghează are o tehnică specială. A ei era să-i liniștească pe oameni. Să-i facă să lase garda jos.

— E artist. Nu-i prea priceput la chestii tehnice. În plus, nu are internet acasă. Puteți să-mi spuneți despre ce este vorba?

Lui Lacoste i se păru interesant că îi luase atât de mult timp lui Pauline Vachon ca să întrebe. În mod normal, asta era prima întrebare care ieșea din gura oamenilor. Dar această tânără știa deja răspunsul.

— I s-a întâmplat ceva domnului Tracey?

Se uită direct în ochii lui Lacoste. Fără să clipească. Ochi căprui, inocenţi, dezvăluind doar o doză corectă de curiozitate. Aparent, fără vreo urmă de vinovăţie sau şiretenie.

— Din păcate, soţia lui s-a înecat şi e vorba despre doar câteva întrebări.

— O, e îngrozitor.

Pauline îşi mută privirea de la Lacoste la Cloutier şi înapoi.

— Da, spuse Lacoste. Domnul Tracey a vorbit vreodată despre soţia lui?

Vachon făcu o pauză pentru a-şi aduna gândurile. Pentru a sorta adevărul de minciuni şi a decide pe care să le aleagă.

— Puţin. Nu părea fericit. A spus că ea bea. Că era deprimată. Mi-a părut rău pentru el.

— Pauline, zise Lacoste aplecându-se uşor în faţă şi reducând tonul pentru a lăsa impresia că i se confesa tinerei.

— Sper să nu te superi, dar o să-ţi pun câteva întrebări care ar putea părea ciudate. E în regulă?

— Da. Desigur.

Îşi privi ceasul.

— Am o întâlnire peste o oră…

— O, nu va dura atât de mult. Nu-ţi face griji, spuse Lacoste afişând un zâmbet mămos, cu toate că nu le despărţeau prea mulţi ani.

Nu anii, ci alegerile erau cele care le deosebeau pe cele două femei.

— Câţi ani avea mama ta când te-ai născut?

Atât Vachon, cât şi Cloutier se uitară la ea cu surprindere.

— Nu glumeaţi în legătură cu întrebările ciudate, zise Pauline râzând, deşi acum era uşor în gardă. Avea şaisprezece ani.

— Tânără. Trebuie să fi fost dificil. Şi bunica ta? Câţi ani avea când a născut-o pe mama ta?

— Chiar trebuie să ştiţi asta? Ce legătură are asta cu soţia lui Carl?

Cloutier avea aceeaşi întrebare şi abia se abţinu să nu încuviinţeze din cap.

— Îmi pare rău, spuse Lacoste. Am nevoie de ajutorul tău ca să înţeleg nişte lucruri despre această comunitate. Cât de dură poate să fie când vine vorba despre tinere.

Era un răspuns vag, dar păru să o satisfacă, să o domolească pe Pauline.

— Bunica mea avea cincisprezece ani.

— Tu ai douăzeci şi unu de ani?

— Da.

— Câţi ani aveai când ai rămas însărcinată?

Cuvintele rămaseră suspendate între cele două femei.

— De ce…

— Te rog, Pauline. Ar ajuta foarte mult.

Cloutier putea vedea că Vachon a înțeles că își crease singură probleme. Se oferise să ajute, trebuia să pară dispusă să o facă. Iar aceste întrebări nu aveau nimic amenințător la prima vedere și păreau chiar pertinente, însă erau profund invazive.

— Aveam șaisprezece ani.

— Și ce s-a întâmplat?

— Am făcut avort.

— Și următoarea dată?

Acum Pauline își schimbă poziția pe scaun.

— De ce întrebați asta? Nu e ilegal. Totul a fost făcut de un medic, într-un spital.

— Da, știu. Mai știu și că orașele mici pot oferi susținere, dar pot fi și destul de groaznice. Capeți o reputație… Zvonuri urâte se răspândesc. Zvonuri cu suficient adevăr în ele pentru a face rău. Oamenilor nu le place întotdeauna când ai succes, nu-i așa?

— Nu întotdeauna, zise Pauline ridicându-și bărbia ușor.

Isabelle Lacoste se surprinse admirând-o pe această tânără femeie. Care refuza să se dea bătută. Avea curaj. Dar avea oare și conștiință?

— *Non*, spuse Lacoste încet. Nu sunt întotdeauna atât de amabili pe cât ne-am dori. E dureros mai ales atunci când prietenii nu se bucură pentru tine. Încerci din răsputeri să te ridici, să-ți faci o carieră. Să ai succes în afacerea ta. Să faci bani. Iar oamenii spun: „O, e prea bună pentru noi acum”. Doar pentru că te îmbraci frumos și ai grijă de tine. Nu-i așa?

Pauline încuviință din cap, dar rămase în gardă. Deși, nu atât de circumspectă pe cât ar fi trebuit să fie.

— Pot să-ți spun ceva? zise Lacoste coborându-și vocea. Ceva ce nimeni altcineva din afara poliției nu știe?

Pauline încuviință, aplecându-se în față.

— Vivienne era însărcinată. De-asta te întreb. Dar nu știm cine era tatăl.

— Serios? Am înțeles, șopti Pauline. Bietul Carl.

— Da. Bietul Carl. Cine-l poate învinovăți că voia să scape de căsnicia aia?

Lacoste se lăsă înapoi pe spătar, iar vocea ei redeveni oficială.

— A doua oară când ai fost însărcinată a fost tot o procedură la spital?

— D&C[{28}], da.

— Și a treia oară?

De data aceasta, tonul lui Lacoste fu ușor tăios. Nu de dezaprobare, ci mai degrabă de avertizare. Pentru a spune adevărul.

— Cum ai încheiat sarcina, Pauline?

•

— Știu cine ești, zise Toby, care stătea așezat în fața unui birou din secție, nu departe de locul în care Lacoste o interoga pe Pauline.

— Ești polițaiul pe care îl urăște toată lumea, spuse Daphne.

Fusese și ea reținută, iar acum stătea la biroul alăturat.

Gamache zâmbi.

— Sper că nu toată lumea.

— Toți cei pe care-i cunosc eu.

Gamache nu era foarte surprins să audă că adolescenții care conduceau o operațiune ilegală nu se numărau printre fani lui.

— Am văzut înregistrarea video în care îi omori pe copiii ăia, spuse Toby. Brutal.

Cameron, ofițerul care făcuse arestarea, încetă să mai tasteze la computer. Jean-Guy Beauvoir, care stătea în apropiere și se uita peste mesaje, își ridică privirea.

Armand Gamache își înclină ușor capul într-o parte și zâmbetul îi pieri.

— Ce înregistrare video?

Toby râse.

— Nu ai văzut-o? A fost postată acum vreo oră. E virală. Ciudat e că m-am uitat la ea, apoi ai apărut.

Gamache se încruntă. Exista o înregistrare video în care omora copii? Cum era posibil așa ceva?

Se întoarse spre Jean-Guy, încă palid după confruntarea de pe alee. Pe drumul de întoarcere, Gamache observase că Beauvoir tremura și îl întrebase încet dacă se simțea bine.

— Nu credeam că o să scap cu viață de acolo, murmură Jean-Guy în barbă.

Gamache se gândise la același lucru, dar nu o spusese. Încă simțea acidul arzându-i stomacul.

— În curând o să fii pe Champs-Elysées, îi zisese el. La soare.

— Nu destul de curând.

Jean-Guy știa că Parisul nu era imun la pericol, dar acesta avea să fie cel

puțin improbabil. Avea mult mai multe șanse să se întoarcă teafăr acasă în fiecare zi.

Acum, la auzul celor spus de Toby, Jean-Guy își întoarse laptopul și apăsă tastele.

Sûreté, video, copii.

Gamache, video, împușcături.

— Puteam să te împușc, să știi, zise Toby. Răzbunare. Pentru ce-ai făcut.

— De ce n-ai făcut-o?

Toby se lăsă pe spătar și își încrucișă brațele peste piept.

— Nu meritai glonțul. Și sigur nu meritai să mor pentru asta. El m-ar fi omorât.

Arătă cu capul spre Cameron, care se uita fix la băiat.

— Aici ai dreptate, spuse Cameron.

Toby se întoarse spre bărbatul mai în vârstă. Cu părul grizonant. Și cu cicatricea urâtă de la tâmplă. Care îl făcea atât de ușor de recunoscut.

Chipul polițistului era acoperită mai degrabă de linii decât de riduri. De la mare depărtare, de la o distanță de jumătate de secol, băiatului îi părea a fi un bărbat spart în bucăți și apoi recompus.

Humpty Dumpty[{29}]. Care căzuse rău.

— *Patron,* rosti Beauvoir de la celălalt birou întrerupând gândurile lui Toby.

Vorbi încet. Aproape în șoaptă.

•

Annie lucra de acasă, în Montréal. Învăța pentru examenele de admitere în sistemul juridic francez.

O prietenă de la firma ei din Montréal îi trimisese un link de internet. Însoțit de un avertisment. Dar, evident, n-a putut să nu se uite.

A apăsat și a privit. Iar chipul i-a devenit livid.

Honoré, de pe genunchii ei, privea la rândul lui. Dar ea îl luă repede și îl puse în țarcul lui de joacă. Apoi se întoarse la laptop, apropiindu-se de el cu teamă.

Imaginea era oprită la o imagine cu tatăl ei.

Se uita cu ochii holbați. Cu respirația întretăiată. Dezactivă sunetul și apăsă pe butonul de redare.

•

Reine-Marie își duse mâna la gură și închise ochii. Uită de vânătaia de pe față. În acel moment se simțea de parcă ar fi fost lovită cu putere în abdomen.

Apoi, deschizându-i din nou, o rugă pe Myrna să revină la început.

— Eşti sigură? întrebă Myrna.

Urcaseră în mansarda Myrnei, deasupra librăriei, unde legătura la internet era mai stabilă. Annie îi trimisese acel link. Ştia că mama ei şi-ar dori să afle. Să fie avertizată despre ceea ce se găsea acolo.

În cele câteva minute cât le luase femeilor să urce, mai multe mesaje sosiseră de la prieteni alarmaţi şi supăraţi. Care doreau să îi avertizeze pe ea şi pe Armand.

Myrna şi Clara erau în mansardă, alături de ea. Olivier şi Gabri la fel. Ruth stătea lângă ea, în faţa computerului, mâna ei plină de vene ţinând-o pe cea a lui Reine-Marie.

— Te rog, spuse Reine-Marie.

Myrna apăsă pe mouse şi înregistrarea video se derulă din nou.

•

— Am dori să folosim sala de şedinţe, dacă nu te deranjează.

Beauvoir i se adresă comandantei secţiei, care îşi închise computerul când îl văzu la uşa ei. Şi se înroşi. Dar nu înainte ca Beauvoir să audă inconfundabilul sunet al focurilor de armă care venea, înăbuşit, dinspre laptopul ei.

— Nicio problemă.

Beauvoir închise uşa biroului privat şi îşi puse laptopul pe masă. Gamache rămase lângă el, cu privirea pironită pe imaginea îngheţată de pe ecran. Cu el în vestă antiglonţ. Cu arma scoasă. Şi ridicată. Cu ochii în patru. Pregătit să tragă.

— E rău, zise Beauvoir.

Gamache încuviinţă.

— Dă-i drumul.

Stătea cu spatele drept şi privea la ecran. Aproape la fel cum îl înfruntase mai devreme, în aceeaşi zi, pe băiatul de pe scara de incendiu.

Beauvoir apăsă pe butonul de redare.

Imaginile erau sacadate, dar destul de clare. Fuseseră puse cap la cap dintr-o înregistrare video veche, făcută în timpul raidului la fabrică. Erau imagini pe care atât Gamache, cât şi Beauvoir le mai văzuseră. Multe surprinse de camerele de luat vederi pe care le purtaseră.

Dar erau şi altele. Pe care niciunul dintre ei nu le mai văzuse vreodată. Înregistrări video vânate Dumnezeu ştie unde pe internet. Cu nişte copii împuşcaţi. Mulţi dintre ei de culoare. Vizibil neînarmaţi.

În timp ce Armand Gamache se uita la ecran, Beauvoir îl urmărea.

Observă cum ochii i se îngustează, cum tresare la imaginile teribile.

Înregistrarea video fusese editată pentru a face să pară că Gamache era responsabil pentru toate acestea.

Editarea era rudimentară. Nu reuşea să păcălească cu adevărat pe cineva. Cu excepţia celor care voiau să fie păcăliţi.

Uitându-se la Gamache, Jean-Guy Beauvoir îşi dădu seama că nu mai văzuse niciodată pe cineva eviscerat. Până în acel moment.

•

Madeleine Toussaint stătea la birou alături de secundul ei şi privea înregistrarea video.

Contul ei de e-mail, liniile telefonice luaseră foc. Toată lumea o îndruma spre această parodie.

O vizionă de trei sau patru ori.

— Ce ai de gând să faci? o întrebă secundul ei. Trebuie să existe un răspuns. Sûreté trebuie să condamne…

— Ştiu ce trebuie făcut. Lasă-mă.

După un moment adăugă:

— Te rog.

Rămasă singură, inspectorul-şef Toussaint se ridică şi se îndreptă spre harta de pe perete. Prezenta inundaţiile actuale. Care erau multe şi multe mai urmau să vină.

Privirea ei zăbovi însă asupra uriaşelor baraje hidroelectrice. Fără consimţământul ei, fără ştirea ei deversoarele fuseseră deschise.

Şi, mai mult, resursele fuseseră direcţionate în sud. Fuseseră săpate şanţuri, încă erau săpate. Nivelul râurilor era în scădere. Existau pagube colaterale, la ferme şi pe câmpuri, dar majoritatea fermierilor nu doar că înţeleseseră situaţia, dar dăduseră şi o mână de ajutor.

Toussaint acceptase felicitările primite de la prim-ministru pentru modul în care gestionase situaţia. Suficient de isteaţă să nu recunoască că nu ea o făcuse.

Încă mai cântărea opţiunile când i se spusese că nu mai existau opţiuni. Că decizia fusese luată. Că fusese luată o măsură ireversibilă.

Şi bănuia de către cine.

Se uită, peste vastul ei birou, la imaginea de pe ecran. Cu fostul ocupant al acestuia. Care împuşca adolescenţi de culoare. Unii dintre ei, după cum realiză cu groază, nici nu erau atât de mari. I se făcu rău. Fizic.

Putea fi fiul ei.

Da, trebuia întreprins ceva în privința lui Gamache. Ceva mai mult decât fusese deja făcut.

Madeleine Toussaint se așeză și își scrise reacția. Apoi, înainte de a apuca să regrete, apăsă pe butonul de trimitere.

* * *

Reine-Marie stătea în bucătăria Myrnei, cu un shot de scotch. Vorbind cu Annie la telefon în timp ce toți ceilalți se strânseseră laolaltă. Discutând.

Toți, cu excepția lui Ruth. Care se întorsese la computer. Atrasă, ca o busolă spre nordul magnetic, de violența inimaginabilă. Împotriva acelor copii.

Împotriva lui Armand.

Cu telefonul la ureche și ascultând-o pe Annie vărsându-și oful, Reine-Marie se uita la Ruth care apăsa pe tastatură. La degetele ei osoase lovind tastele de parcă ar fi pedepsit computerul pentru complicitatea lui.

Apoi, cu un gest final, bătrâna lovi o ultimă tastă și se rezemă pe spătar. Zâmbind.

— Annie, trebuie să plec, spuse Reine-Marie.

•

— Trebuie s-o sun pe Reine-Marie, zise Armand întinzând mâna spre telefon.

— Eu o sun pe Annie.

Jean-Guy reuși, Armand nu. După ce încercă acasă și apoi la bistrou, în cele din urmă dădu de ea acasă la Myrna.

— L-am văzut, zise Reine-Marie înainte ca el să apuce să vorbească. Nu-ți face griji. Nimeni nu-l crede. E grosolan.

— Este crud, se auzi o voce răstită din fundal. Dar l-am aranjat.

Armand o recunoscu pe Ruth.

— Cum l-a aranjat?

— Armand?

Era vocea lui Jean-Guy. Vorbea cu Annie la telefon și se așezase din nou la laptop.

— Stai puțin, spuse Armand și se întoarse spre ginerele lui. Ce este?

— Annie mi-a trimis un link spre un mesaj. Tocmai a fost postat.

— Același?… începu să întrebe Armand în timp ce se îndrepta spre laptop.

Însă se opri din mers. Din vorbit. Din respirat.

Imaginea care rămăsese înghețată pe ecran era în mod evident din timpul aceluiași raid la fabrică. Însă era o înregistrare video diferită. După cum își dădu seama imediat, era filmarea originală. Adevăratele imagini cu ceea ce se petrecuse în acea zi.

Nu fusese niciodată menită să ajungă să fie făcută publică. Nu fusese menită altor ochi decât celor din Sûreté și din ancheta oficială. Însă înregistrarea video se scursese și fusese publicată cu ani în urmă, în urma unei încălcări atât de profunde a regulilor încât Gamache, Beauvoir și familiile lor avuseseră nevoie de ani de zile pentru a trece peste asta.

Mai multe scene fuseseră evident preluate din ea pentru crearea filmului modificat și denigrator apărut în acea dimineață.

Armand înțelegea acum la ce se referise Ruth când spusese că îl aranjase.

Crezând că ajută un prieten, publicase originalul. În speranța că prezenta adevărul.

Ceea ce poeta vârstnică nu realiza, însă, sau uitase, era că rețelele sociale erau mai puțin interesate de adevăr decât de percepție. Oamenii credeau ceea ce alegeau să creadă.

Nici ea nu părea să înțeleagă răul pe care tocmai îl făcuse.

— Trebuie să închid, zise Armand la telefon.

După ce lăsă telefonul jos, aruncă o privire spre imaginea clară de pe ecran, trăgând adânc aer în piept, respirație după respirație. Încercând să-și controleze furia.

Apoi, întinzând mâna spre telefon, îi spuse lui Jean-Guy:

— Poți să mă lași câteva minute?

Jean-Guy se îndreptă spre ușă, se opri și se întoarse. Știa ce era pe cale să facă Armand.

— *Non.*

— *Non?*

— Rămân cu tine.

Se așeză. Fără comentarii.

Jean-Guy nu plecă de lângă Armand în timp ce el sună familiile ofițerilor care fuseseră uciși în acea zi. Ale căror morți, ca într-un film oribil, erau din nou prezentate public.

Armand dădu telefon după telefon. Numere pe care le cunoștea pe de rost, după ce vorbise cu mamele, cu tații, cu soții și soțiile în fiecare săptămână și fusese în vizită la aceștia ori de câte ori fusese invitat.

Acum îi suna să-i avertizeze. Să le asculte furia. Să le absoarbă, din nou,

agonia.

Când termină, îi ceru lui Jean-Guy să-l lase singur. Doar câteva minute.

De data aceasta, Jean-Guy o făcu.

Rămas singur, Armand stătu în tăcere, apoi îşi coborî fata în mâinile tremurânde.

Cele mai puternice lucruri sunt cele ce-au fost sfărâmate, îl încurajase vocea tânără. Iar Armand icni de durere în timp ce îl ţinea pe tânărul agent, nu mai mult decât un băiat, în braţe.

Capitolul douăzeci și opt

— Niște pastile pentru avort.

Erau cuvintele lui Pauline Vachon. Prea rușinată să se întoarcă încă o dată la medicul ei, se dusese acolo unde femeile disperate mergeau de secole. Pe o alee dosnică.

Dar de data aceasta nu fusese vorba de un sadic cu un umeraș. Ci de un copil cu o farmacie.

— Mifegymiso? întrebă Lacoste.

— Poate. Nu știu. L-am luat și a funcționat.

— Așa a aflat Carl Tracey despre el?

Se făcu liniște. Nu se auzea decât ticăitul ceasului vechi de pe perete. În timp ce Pauline pricepea adevărata semnificație din spatele vorbelor lor.

— Încercam doar să ajut un client. Nu-i nimic rău în asta.

Lacoste rămase tăcută.

— Soția lui era însărcinată, continuă Vachon. El a zis că probabil nu era al lui, pentru că nu mai făcuseră sex de luni de zile. Așa că i-am spus despre medicament.

— Și de unde să-l ia.

— Da.

— Știai că o să i-l dea, probabil fără știrea ei, și n-ai avut nimic împotrivă?

— Era treaba lui ce făcea.

Lacoste se străduia să nu-și arate dezgustul. Față de Tracey. Dar și față de această tânără îngrijorătoare, care nu părea să vadă nimic în neregulă în toate acestea.

— N-a funcționat, spuse Lacoste. Vivienne era încă însărcinată când a murit.

— N-avea cum. Asta a fost vara trecută, zise Vachon.

Mintea lui Isabelle Lacoste gonea.

Se pare că vorbeau despre două sarcini diferite. Carl Tracey pusese capăt uneia, cu medicamentul pentru avort, vara trecută. Dar acum Vivienne era însărcinată din nou.

Oare ea bănuise ce făcuse el? Să fi fost acesta unul dintre motive, poate principalul, pentru care se hotărâse să pună în sfârșit punct? Ca acest copil să nu pățească același lucru?

— Ei bine, era, spuse Lacoste. Gravidă. Nu știai?

— Nu l-am cunoscut atât de bine. Nu-mi spunea totul.

— L-ai cunoscut suficient de bine pentru a pune la cale achiziția unui medicament ilegal. Suficient de bine pentru a-l ajuta la avortarea copilului fără știrea soției lui. Suficient de bine ca să te culci cu el.

Lacoste deschise dosarul din fața ei și scoase fotografiile luate de pe contul privat. Le așeză pe rând pe masă.

Pauline a fost luată prin surprindere pe moment, dar își reveni. Cu o viteză cum rar i-a fost dat lui Lacoste să vadă, ea înțelesese situația. Și luase o decizie.

— Nu sunt tocmai pretențioasă, nu-i așa? spuse Pauline zâmbind.

Lacoste realiză că o subestimase pe această tânără și cât de remarcabilă era cu adevărat.

Această alegere a lui Pauline fusese strategică. Amestecarea adevărului cu minciunile astfel încât să devină din ce în ce mai greu de deosebit.

— N-a însemnat nimic, explică ea. Poate n-a fost cel mai deștept lucru să fac sex cu un client, dar hei, oamenii au făcut lucruri mai rele de-atât.

— Cum ar fi crima, zise Lacoste.

Nu mai exista nicio îndoială cu privire la relația dintre Tracey și Vachon, cum nu mai exista nicio îndoială cu privire la relația dintre intervievatoare și intervievată. Una era la conducere, cealaltă se afla în corzi.

Pauline Vachon privi în jos la fotografii, strângând din buze.

— De unde le aveți?

— Ai corespondat cu NouveauGalerie, dacă nu mă înșel, spuse Lacoste.

— Voi? zise Vachon uitându-se mai întâi la Lacoste, apoi la Cloutier, care încuviință.

Machiajul abundent nu-i putu ascunde panica de pe chip.

Lacoste deschise din nou dosarul și citi:

— *Lucrurile sunt în geantă. Totul e pregătit. Se rezolvă diseară. Îți promit.* Acesta a fost un mesaj de la Carl Tracey pentru tine, trimis în jurul prânzului, în ziua în care Vivienne a dispărut. Și răspunsul tău?

— Uite ce-i, n-am avut nimic de-a face cu asta.

— *În sfârșit. Baftă. Să n-o dai în bară.*

Ridică ochii din dosar.

— Dar a făcut-o, nu-i așa? A dat-o-n bară cu vârf și îndesat. De asta te afli aici, Pauline.

Femeia mai tânără roși. Dar mai avu o tentativă de a întoarce situația

pentru a încerca să scape.

— Era vorba despre lutul pe care l-a cumpărat Tracey. Avea de gând să facă mai multe piese în noaptea aia. I-am spus să n-o dea în bară. De săptămâni întregi promitea să facă ceva.

Lacoste se ridică.

— Te las să te gândești la ceea ce tocmai ai spus. Dacă nu se întâmplă ceva în următoarele câteva minute, cum ar fi să cadă peste noi un meteorit, vei fi acuzată de uciderea lui Vivienne Godin.

Părăsi încăperea împreună cu agenta Cloutier. Lăsând dosarul în urmă.

•

— Am prins-o, spuse Lacoste îndreptându-se spre Beauvoir, care stătea în fața sălii de ședințe. Pauline Vachon nu recunoaște că a luat parte la crimă… încă… dar o s-o facă. O las să fiarbă câteva minute. A fost evident zdruncinată când și-a dat seama că am văzut contul privat.

— Ar fi trebuit să-i vezi fața, spuse Cloutier.

Lacoste încuviință.

— Recunoaște că a folosit chiar ea medicamentul pentru avort și că ea a fost cea care i-a spus lui Carl Tracey de unde să facă rost de el de pe piața neagră.

Modul în care Lacoste reușise s-o convingă pe tânără să recunoască al treilea avort, nemaivorbind de achiziția medicamentului de pe piața neagră, încă o uimea pe Cloutier. Fusese o combinație abilă de viclenie, presupuneri și cunoaștere exactă a momentului în care era cazul să forțeze și a celui în care să se poarte frumos. Până când lui Vachon nu îi mai rămăsese altă cale decât cea a adevărului.

Cloutier o privea pe Lacoste aproape cu venerație. Dar și cu prudență. Nu voia să facă aceeași greșeală ca Vachon.

Indiferent că se datora instinctului natural ori abilităților ei îndelung perfecționate, Isabelle Lacoste avea puterea de a vedea lucruri pe care oamenii doreau să le ascundă.

Și cu toții aveau așa ceva, după cum Lysette Cloutier o știa prea bine.

Dar în timp ce Cloutier era preocupată de Lacoste, aceasta din urmă era concentrată asupra lui Beauvoir.

— Ce este?

Le povesti despre înregistrare.

Înainte ca Lacoste să reacționeze, ușa se deschise și Gamache ieși. Era palid, dar stăpân pe sine.

Privirile tuturor agenţilor din biroul deschis erau îndreptate spre el.

Cu toţii citiseră fluxul de Twitter şi văzuseră înregistrarea video măsluită care lua amploare în mediul virtual. Încă nu văzuseră înregistrarea video reală, care tocmai fusese publicată.

— Ce putem să facem, *patron?* întrebă Lacoste ducându-se la el şi atingându-i mâna.

— Nu e nimic de făcut. *Mais merci,* Isabelle. Am discutat cu familiile.

Zâmbetul lui era impenetrabil, iar tonul abrupt.

— Cum a mers interviul cu Pauline Vachon?

În timp ce se întorceau în sala de şedinţe pentru a sta de vorbă în particular, atât Lacoste, cât şi Beauvoir observară mâna dreaptă a lui Gamache strânsă pumn. Dar chiar şi aşa tremura.

•

O priviră pe monitor pe Pauline Vachon care întoarse dosarul şi frunzări fotografiile şi documentele tipărite.

Apoi se lăsă pe spătarul scaunului. Şi rămase cu privirea aţintită la peretele îndepărtat.

Uitându-se la ea, Lacoste ştiu că toată munca ei, toate visele ei se dizolvau.

Beauvoir îşi închise laptopul şi veni mai aproape de Lacoste.

— Spune-ne ce s-a întâmplat.

Când Lacoste termină, Beauvoir rămase o clipă pe gânduri.

— O să cedeze.

— Nu sunt foarte sigură, răspunse Lacoste. E isteaţă şi dură. Mă înfurie atât de tare. Chiar ar fi putut să facă ceva cu viaţa ei. Încă nu ştiu de ce a ales să se încurce cu care Tracey.

— A văzut o scurtătură, spuse Beauvoir.

— Spre ce? O relaţie abuzivă într-o fermă izolată? Nu-i tocmai Cenuşăreasa.

— Poate a crezut că-i mai inteligentă, mai tare decât Vivienne Godin, zise Beauvoir. Că o să-l poată controla pe Tracey.

— Am văzut vânătăile de pe braţele ei, spuse Cloutier. Mai mult ca sigur că ştie.

— Poate că da. Poate că e vorba despre ciclul abuzurilor, nu-i aşa, *patron*? întrebă Beauvoir, iar Gamache încuviinţă.

Beauvoir şi Lacoste schimbară priviri, dar nu spuseră nimic. Aveau să-i ofere timp şi spaţiu să îşi revină.

Beauvoir se aplecă în față și vorbi pe un ton oficial.

— A venit raportul medicului legist. Fetusul, o fetiță, era al lui.

— A cui? întrebă Lacoste pentru a se asigura că lucrurile erau clare.

— A lui Carl Tracey. Copilul era al lui.

— Glumești.

Era, desigur, retorică. Isabelle Lacoste se lăsă pe spătar. Ce însemna asta?

— Crezi că Vivienne știa asta și a vrut să-l păcălească pe Carl când i-a spus că nu era al lui? întrebă ea. Sau Vivienne chiar credea că e copilul altcuiva?

— Nu avem decât cuvântul lui Tracey în privința asta, sublinie Beauvoir. Cred însă că e o minciună. Tatăl ei a spus că era disperată să scape cât de repede putea în ziua aia. De ce l-ar fi provocat pe Tracey spunându-i ceva?

— Ce-a spus Pauline Vachon despre mesajele de pe contul privat de Instagram? întrebă Gamache, vorbind pentru prima dată în cadrul ședinței. Ce explicație a avut pentru ele?

— A spus că se refereau la lutul pe care-l cumpărase. Gamache se încruntă.

— Isteață. E rapidă.

— Este, fu de acord Lacoste. S-ar putea să nu fie atât de ușor pe cât am sperat.

— Dar trebuie să știe că nicio persoană în toate mințile n-ar crede asta, spuse Beauvoir. Nu după ce s-a întâmplat.

— Ți-a lăsat impresia că ține la Tracey? întrebă Gamache.

— Nu în mod deosebit, răspunse Lacoste. Cred că face sex cu el din același motiv pentru care face sex cu mulți alți bărbați. Este o formă de ură de sine.

— Ce rol crezi că are în toate astea? întrebă Gamache.

— Nu-mi dau seama, dar știu că e implicată. Și știe că știm.

— Ce crezi că s-ar întâmpla dacă i-ai spune că era copilul lui Tracey? întrebă Beauvoir.

Lacoste se gândi.

— Ar fi o surpriză. Un șoc. Nu pentru că-l iubește pe Tracey, ci pentru că ar dovedi că el a mințit în legătură cu asta. Că nu poate fi de încredere.

— Exact, spuse Beauvoir aplecându-se în față. E deșteaptă. Trebuie să-și dea seama că el ar da vina pe ea pentru crimă într-o secundă, dacă ar fi încolțit.

— Deci aici trebuie să punem presiune, zise Lacoste. Cred că se gândește

la asta chiar acum. Această informație despre fetus ar putea să fie ultimul brânci de care avem nevoie.

— Mai încearcă o dată, Isabelle, spuse Beauvoir. Încearcă s-o faci să vorbească. Avem suficiente date acum pentru a-l aresta, dar mărturia ei ar asigura o condamnare.

Lacoste încuviință scurt.

— Poți conta pe mine.

— O să solicit un mandat de arestare pe numele lui Tracey, dar așteptăm vești de la tine. Chiar dacă n-o poți face să vorbească, o să-l aducem aici. El o s-o cedeze, chiar dacă ea n-o va face.

— O va face, zise Lacoste. O să mă asigur de asta.

•

Clara Morrow puse foaia imprimată pe masa din bistrou și se așeză vizavi de Dominica Oddly.

— Chiar crezi asta?

— Da.

— Spui aici, zise și lovi în hârtie, că am fost promițătoare odată. Chiar excepțională. Dar apoi am devenit leneșă.

— Da.

— Dar nu-i adevărat.

— Nu? întrebă Oddly. Ești sigură?

Criticul o lăsase pe Clara să citească în intimitatea studioului ei recenzia care tocmai fusese publicată. Se plimbase pe pajiște și, după ce îndepărtase noroiul de pe bancă, se așezase cu fața spre cei trei pini de la care se trăgea numele localității. Părea lipsit de imaginație, se gândi Oddly. Prea evident. Trei pini în Three Pines.

Ar fi preferat să fie doar doi pini. Locul ar fi fost mai interesant așa. I-ar fi oferit o poveste. Oamenii ar fi vrut să afle ce s-a întâmplat cu al treilea copac. Sigur, n-ar fi fost cine știe ce poveste, dar tot ar fi fost mai bună decât niciuna.

Așa, cătunul acesta ascuns era drăguț, dar destul de banal. Din locul în care stătuse se uitase la casele de piatră, de cărămidă și șindrilă, la biserica de pe deal și la pădurea din spatele ei, întregul loc transformându-se în fața ochilor ei într-o acuarelă. Ceva nu tocmai real. Nu tocmai din această lume. Cu siguranță nu din lumea dură, zgomotoasă și agresivă pe care o lăsase în urmă cu puțin timp.

Aducea cu un tablou atrăgător, pictat de un artist vârstnic, înzestrat cu un

talent limitat.

Frumos. Plăcut. Previzibil. Sigur.

Oddly zâmbi la gândul că locuitorii priveau din spatele perdelelor la femeia rebelă, de culoare, cu şuviţe împletite şi bocanci militari, care stătea în mijlocul satului lor paşnic. Probabil că îi speria de moarte, se gândise ea.

La sosire observase bistroul, iar acum se hotărî să se îndrepte spre el. Bocancii ei, veterani ai gunoaielor de pe trotuar şi ai rahaţilor de câine, lipăiau prin iarbă şi noroi.

Deschise uşa, pregătită să intre într-un spaţiu decorat după gustul bunicii. Tot numai dantelă şi pânză cadrilată. Plin cu rachete de mers pe zăpadă, roţi de tors şi coşuri prăfuite din nuiele, umplute cu flori uscate, agăţate de căpriori. Mobilat cu mese ieftine din imitaţie de pin şi scaune incomode.

Dacă Oddly era sigură de ceva când venea vorba de Québec, era că acesta reprezenta o imitaţie ieftină a originalului. Franţa.

Ceea ce găsise, în schimb, era un loc contemporan şi oarecum fără vârstă. Ce părea să domine secolele. Fotolii confortabile, tapiţate cu ţesături proaspete de in dispuse în jurul unor mese masive, vechi. Stejar închis la culoare. Arţar. Pin. Mese făcute din pădurile din jurul satului. Zgâriate, ciobite, uzate după un secol sau mai mult de cine şi dejunuri. De băuturi. De prietenie. Şi vitregii.

Vesela, expusă într-un vechi dulap galez, era compusă din porţelanuri albe cu forme moderne şi simple.

Covoare orientale, lucrate manual, erau împrăştiate pe podelele din scânduri late. Pereţii erau proaspăt tencuiţi şi zugrăviţi într-o nuanţă ce contrasta frumos cu lemnul cald şi piatra.

Privi în sus.

De grinzile robuste nu atârna nimic.

Bistroul mirosea a cafea aromată şi fum delicat de arţar din şemineurile de piatră aflate în fiecare capăt al încăperii.

Era un loc al confidenţelor. Al tovărăşiei. În care erau împărtăşite secrete, iar aspiraţiile erau recunoscute. Unde copiii ajungeau adulţi şi apoi în vârstnici. Unde se dădeau petreceri de bun venit şi unde vieţile erau celebrate de cei rămaşi în urmă.

Un loc în care atât bunica, cât şi nepoata se simţeau ca acasă.

— *Bonjour*, spusese o tânără făcându-şi apariţia din spatele barului pentru a o întâmpina. *Une table? C'est votre choix.*[{30}]

Îi zâmbi Dominicăi ca şi cum primeau regulat critici din New York cu

părul împletit în codițe și făcu un gest spre încăperea aproape goală. Era mijlocul după-amiezii, între orele de vârf. Ceilalți clienți, puțini la număr, aruncară o privire spre ea, apoi se întorseseră la conversațiile lor. Prea puțin interesați și deloc temători.

— Ăăă, făcuse Oddly nefiind sigură ce-i spusese tânăra.

— O, îmi pare rău. Engleză. Stați unde doriți. Șemineul tocmai a pornit. Curăț masa pentru dumneavoastră.

Tânăra vorbise în engleză cu un ușor accent. În timp ce Oddly o urmă spre fotoliul mare de lângă foc își spusese în sinea ei că era posibil să facă ceva ce făcea foarte rar.

Să își reconsidere părerea.

Nu era un loc ce aspira să fie Franța. Era Québecul autentic. Cu propria istorie gravată în carne și oase, în piatră și lemn. În pernele fotoliilor și în canapelele ce păstrau forma trupurilor calde care stătuseră acolo înaintea ei. Mâncând, vorbind, plângându-și de milă, râzând. Generații la rând.

Nu era o imitație, ci un lucru real.

Până când a apărut Clara, Dominica savurase un pahar cu vin roșu și o delicioasă și untoasă Riopelle de l'Isle. O brânză făcută pe o mică insulă din Québec și numită după unul dintre artiștii ei preferați. Jean-Paul Riopelle. Dominica nu știuse că pictorul expresionist abstract provenea din Québec. Și că acesta trăise, muncise și murise pe o mică insulă.

Întinsese brânza pe o baghetă proaspătă de la brutăria de alături și privise satul, încadrat de ferestre cu menou.

Întrebându-se cât costau casele care înconjurau pajiștea satului și dacă vreunul dintre abonații ei ar observa sau dacă i-ar păsa în caz că și-ar muta tabăra în Canada.

Cu toate că o anumită persoană era posibil să nu fie prea încântată de asta, realiză ea uitându-se la chipul Clarei Morrow.

•

Tatăl lui Vivienne închise ochii și, ducându-și mâna la inimă, scoase un sunet.

Gamache, care stătea vizavi de el, privea cu atenție. Nu era clar dacă Homer ofta sau gemea. Dacă se simțea despovărat sau dacă avea un atac de cord.

Armand observă că mâna din dreptul inimii era făcută pumn. Dar nu strâns. Nu de durere. Cel puțin nu durere fizică. Era posibil ca inima lui, aflată sub asediu de zile întregi, să riposteze în sfârșit, odată cu vestea

arestării iminente a lui Carl Tracey.

— Știu că nu te joci cu mine, Armand, dar trebuie să aud din nou. Îl arestezi. Pentru ceea ce-a făcut.

— Da. O să mă duc cu inspectorul-șef Beauvoir. O să-l aducem cam într-o oră. Ești liber să pleci, dar, Homer…

Era pentru prima dată când i se adresa pe numele mic.

— …aș vrea ca agenta Cloutier să te ducă înapoi la Three Pines.

— Să-mi iau lucrurile.

— Nu. Să stai cu noi. Doar pentru câteva zile. N-ar trebui să fii singur.

— Nu. Vreau să mă duc acasă. Trebuie să fiu cu…

Făcu un gest vag.

— Singur.

Armand știa că și el ar simți la fel dacă Annie… Dacă Reine-Marie… Dacă Daniel…

Era instinctiv. Un animal grav rănit, care se târa singur. Ca să-și lingă rănile. Sau, dacă acestea se dovedeau prea adânci, să moară.

Gamache văzuse asta de multe ori. Oamenii mureau din cauza durerii.

Carl Tracey o ucisese pe fiică. Gamache își jură că nu avea să permită să-l omoare și pe tată.

— Nu-i nevoie să fii sociabil, dar n-ar trebui să fii singur.

Armand se aplecă în față, atinse ușor mâna lui Homer și șopti:

— Te rog.

Observă reacția ușor iritată a agentei Cloutier. Supărată, probabil, că nu era ea cea care îl consola pe Homer.

Acesta era însă motivul pentru care Gamache îi ceruse să-l conducă pe Homer la Three Pines, ca el să aibă compania unei persoane pe care o cunoștea și în care avea încredere. Cu care se simțea confortabil. Putea fi chiar experiența de apropiere de care aveau amândoi nevoie.

— Pot să plec de la tine oricând vreau? întrebă Homer. Și să mă duc acasă?

— Da, desigur, spuse Armand. Lysette o să stea cu tine până ajung eu acolo.

Acest lucru avea mai multe scopuri. Îi oferea companie lui Homer, îl ținea acolo, iar Reine-Marie se afla în siguranță. Armand se îndoia că Homer se va dezlănțui din nou, dar nu avea de gând să-și asume acest risc.

— O să-l arestezi?

Era pentru a treia oară când Homer întreba și pentru a treia oară Armand îi

răspunse că da. Și era bucuros s-o spună toată ziua și toată noaptea.

Da. Da. Carl Tracey va ajunge în fața judecătorului și a juraților pentru ceea ce-i făcuse lui Vivienne. Carl Tracey avea să-și petreacă restul vieții în închisoare.

— Și va fi condamnat. Promiți?

Gamache ezită pentru un moment.

— Mai este o dovadă care va asigura asta. Mărturia cuiva.

Godin făcu ochii mari surprins.

— A fost cineva acolo? A văzut ce s-a întâmplat?

— Nu. Nu există martori în fapt. Rareori există. Un caz este construit pe baza dovezilor. Și avem destule. Dar această ultimă piesă va garanta o condamnare.

— Promiți?

Tatăl lui Annie se ridică și întinse mâna spre tatăl lui Vivienne.

— Promit.

Homer o apucă și se aplecă în față foarte încet. La fel și Armand. Până când frunțile li se atinseră.

Rămaseră astfel câteva clipe, cu ochii închiși.

Apoi Homer se dădu înapoi, își trase răsuflarea și își șterse fața cu mâneca.

— Îmi pare rău. Niște Kleenex.

— Uite, spuse Lysette oferindu-i o cutie pe care o luase de pe un birou din apropiere.

Homer o luă fără a observa cu adevărat cine i-o oferea.

— *Merci.*

— Ești pregătit? întrebă Armand.

Homer își suflă nasul apoi se aplecă să ridice de pe podea toate șervețelele făcute ghemotoc.

— Lasă-le, zise Armand.

Bărbatul masiv însă nu putea, nu avea cum să lase în urmă mizerie pe care să o curețe altcineva.

Capitolul douăzeci și nouă

Jean-Guy Beauvoir se afla la volanul maşinii fără însemne.

Prin tradiție, ofițerul superior circula pe scaunul pasagerului. Beauvoir, însă, nu putea să facă aşa ceva când în vehicul se afla Gamache. Cu excepția acelei dăți, când fusese prea epuizat ca să conducă.

Stăteau unul lângă altul. Aşa cum făcuseră ani la rând. Cu ochii pe casa unui suspect de crimă. Aşteptând veşti de la Lacoste. Aşteptând ca ea să le trimită vorbă pentru a trece la acțiune.

•

— Cum adică rămâi peste noapte? întrebă Clara.

— Îmi pare rău, dar zborul meu de la Burlington la New York a fost anulat, zise Dominica Oddly.

Ceea ce omisese să spună era că îl anulase chiar ea. Şi că aranjase cu tipul cel mare gay să primească o cazare cu mic dejun la ei. Sau, aşa cum insistase el, cazare cu brunch.

Dacă B&B[{31}]-ul lor arăta ca bistroul şi avea acelaşi gust ca brutăria, existau şanse să nu mai plece niciodată. Nu îi spuse Clarei acest lucru. Femeia avea o expresie de parcă îi luase părul foc.

— Nu poți să rămâi în Burlington? întrebă Clara ridicând tonul. Care e aproape de aeroport?

— Prea târziu, spuse Gabri punând o cheie în mâna Dominicăi. Are rezervare. Apartamentul Basquiat.

— De când aveți nume la camere? îl întrebă Clara aproape şuierând.

— De când a venit ea, zise Gabri cu tupeu. Şi, dacă nu ai grijă, o să numim baia publică toaleta Clara Morrow.

— Ştii ce a scris mai devreme despre lucrările mele, spuse Clara uitându-se la Ruth şi la Myrna care se alăturară criticului lângă şemineul din bistrou.

Reine-Marie simțise nevoia unui duş prelung după ce vizionase acele filme dezgustătoare şi se dusese acasă.

Gabri se întoarse cu fața spre Clara, iar acum expresia lui nu mai era nătângă.

— Da. Iar acum ai douăzeci şi patru de ore pe care nu le-ai avut înainte ca să o faci să se răzgândească.

— N-o să se răzgândească.

Se duseră la bar şi cât timp Clara se servi cu o pipă de lemn-dulce din borcan, Gabri îi turnă un pahar cu vin roşu.

— N-ai de unde să ştii asta.

Zâmbi şi îi atinse mâna.

— Oamenii se schimbă. Minţile se schimbă. Ştiu că ştii asta.

Clara se răsuci şi se uită la Dominica Oddly, care acum râdea şi discuta cu cea mai bună prietenă şi mentorul ei. Pe locul ei. Lângă şemineu.

Simţi gust de fiere în gură. Şi gânduri demonice care puneau stăpânire pe ea.

* * *

Lysette încercase să-l angajeze pe Homer într-o conversaţie degajată. Dar, cum era de aşteptat, singurul lucru pe care era interesat să-l audă era investigaţia lor.

Lysette nu ştia prea bine cât de mult putea să-i spună, dar bănuia că el nu ar fi spus nimic mai departe. Şi oricum avea să devină public de îndată ce Tracey era trimis în judecată.

În plus, era disperată să reuşească se conecteze cu el. Să-i relateze despre rolul important pe care îl jucase în arestarea lui Tracey.

Să-i spună că nu era doar de partea lui, ci alături de el.

Pe drumul de douăzeci de minute din Cowansville în Three Pines, se întrebase cât de multe putea să dezvăluie. Nu doar despre cazul contra lui Tracey, ci şi despre ea.

Despre sentimentele ei.

Era un noroc chior că inspectorul-şef Gamache îi oferise această ocazie de a fi singură cu Homer. El n-avea de unde să ştie cât de mult însemna pentru ea. Dar acum trebuia să profite de situaţia asta.

Se apropiau din ce în ce mai mult de Three Pines.

Acum era momentul.

Dar ce-ar trebui să zică? Nu putea să-i spună pur şi simplu: „Te iubesc!”

Sau ar putea? Poate că el avea nevoie să audă asta. Mai ales acum. Să ştie că cineva îl iubea. Profund.

Chiar înainte de a ajunge în vârful dealului care avea să-i ducă în jos, în Three Pines, întinse mâna şi o puse peste a lui.

Nu şi-o retrase.

Când ajunseră la casa lui Gamache, chiar înainte de a parca, ea i-o strânse.

Iar el, era destul de sigură de asta, i-o strânse la rândul lui.

•

Jean-Guy își verifică din nou telefonul. Din obișnuință.

Așa cum știa de ultima oară când făcuse acest lucru, nu avea nicio liniuță. Nu era semnal. De aceea alesese o mașină cu stație radio, care le permitea să țină legătura cu secția.

Acum privea fix dispozitivul. Lângă el, Gamache se uita pe fereastră. La amurg. Printre copaci, la casa singuratică și la singura lumină aprinsă la singura fereastră.

Jean-Guy își verifică din nou telefonul.

•

— Nu-i adevărat.

— Este. Medicul legist tocmai a confirmat. Copilul era al lui Carl.

Lacoste se aplecă în față.

— O fetiță. Fata lui. Te cam face să te îndoiești, nu-i așa, Pauline?

Pauline tăcea, dar Lacoste își dădea seama că mintea îi zbârnâia.

Superintendenta Lacoste mai avea o întrebare pentru Pauline Vachon.

— Unde ai fost sâmbătă după-amiază și seara?

•

Homer îngenunche și își lipi fața de câinele bătrân și mirositor, mângâindu-l și alintându-l, apoi se ridică în picioare.

— Armand a sunat să spună că vii, zise Reine-Marie care stătea în prag în timp ce Henri și Gracie ieșiră afară în fugă pentru a-i întâmpina pe nou-veniți.

— Mă bucur.

Era proaspăt îmbăiată și își pusese pantaloni și un pulover moale. Se întoarse spre agenta Cloutier.

— Am supă și sandvișuri în bucătărie. Cred că ți-e foame.

Îi era.

— Da, te rog. *Merci.*

— Când intrară în casă, Homer se apropie de Reine-Marie, uitându-se la chipul ei. Apoi clătină din cap.

— Eu am făcut asta, spuse el arătând spre vânătaie. Nu-mi vine să cred. Îmi pare atât de rău. Nu știu ce mi-a venit.

— Eu știu, răspunse ea. Și cred că ai dat dovadă de o stăpânire uimitoare. N-ar fi trebuit să încerc să te opresc. Eu i-aș fi smuls capul oricui ar fi încercat să mă oprească.

Dacă ar fi fost Annie târâtă afară din râu. Sau Daniel. Sau Armand. I-ar fi făcut lucruri mult mai rele oricui ar fi stat între ea și ei.

— Camera ta e pregătită. Dacă vrei, du-te să te aranjezi și apoi ne vedem

în bucătărie.

El încuviinţă, iar cele două femei îl urmăriră cu privirea în timp ce urca încet treptele. Cu Fred alături, care se mişca la fel de încet.

— Homer? zise Lysette neştiind ce să facă.

— O să fiu în regulă, Lysette.

Până şi ceva atât de mărunt, ca a-l auzi pronunţându-i numele, o încântă.

* * *

— Domnule inspector-şef, Cameron sunt.

Beauvoir smulse staţia radio din suport şi apăsă pe buton.

— *Oui.*

Gamache se întoarse, cu ochii la Beauvoir.

— Avem mandatul de arestare pentru Tracey.

Beauvoir răsuflă uşurat. Îl obţinuseră.

Dar voia mai mult.

— Superintendenta Lacoste e încă în camera de interogatoriu?

— Da.

— Spune-i să sune imediat ce iese.

Dădu să pună dispozitivul la loc în suport, însă Gamache îl opri.

— Am o idee.

— Stai puţin, Cameron, spuse Beauvoir şi decuplă staţia cât timp Gamache îi explică.

Beauvoir încuviinţă, apoi o reporni.

— Mai eşti acolo, Cameron?

— *Oui, patron.*

— Uite ce vreau să faci.

•

Agentul Cameron bătu la uşă, apoi intră.

Lacoste îi aruncă o privire uşor iritată. Nu era ceva obişnuit să fie întreruptă în toiul a ceea ce se dovedea a fi un interogatoriu dificil.

Pauline Vachon era neaşteptat de fermă pe poziţie.

Nu dădea semne că va recunoaşte faptul că Tracey planificase să-şi omoare soţia şi că despre acest lucru era vorba în mesaje.

Cameron se aplecă şi îi şopti ceva la ureche, apoi plecă.

Lacoste zâmbi şi se întoarse către Vachon, care o privea cu o plictiseală simulată. Însă, după câteva secunde de tăcere, Vachon se încruntă.

— Ce e? întrebă ea.

— Probabil că n-ar trebui să-ţi spun asta, dar tocmai a fost emis un mandat

de arestare pe numele lui Carl Tracey. Pentru uciderea lui Vivienne Godin. Inspectorul-şef Beauvoir îl aduce aici. Vor ajunge într-o jumătate de oră.

Lacoste se ridică, adună hârtiile şi închise dosarul.

— Pot să plec acum?

— Nu încă. Vreau să aud ce are de spus domnul Tracey. După asta, poţi pleca.

Se duse la uşă. Şi se opri când auzi acel unic cuvânt. Acel cuvânt frumos.

— Aşteaptă.

•

Staţia radio pârâi, iar Jean-Guy se întinse spre ea atât de repede încât i se bălăngăni în mână şi dădu s-o scape. Jonglă puţin cu ea şi în cele din urmă o apucă ferm.

— Beauvoir.

— L-am prins, zise Isabelle Lacoste. Pauline Vachon tocmai a recunoscut că au vorbit s-o omoare pe Vivienne. Că Tracey a plănuit s-o facă.

— Va semna declaraţia? Va depune mărturie împotriva lui?

— Da.

•

Bătură la uşă.

Se făcuse deja întuneric. Nici măcar lumina de pe verandă nu era aprinsă. Deşi era aprins în continuare acel singur bec. La etaj.

Bătură din nou. Tot nu primiră răspuns.

Beauvoir se întoarse spre cei doi agenţi Sûreté în uniformă şi le făcu semn să se ducă în spate. Apoi, el şi Gamache schimbară priviri.

Beauvoir răsuci mânerul uşii din faţă. Era descuiată. O deschise.

— Tracey? Carl Tracey? strigă Beauvoir. Sûreté. Avem mandat de arestare pe numele tău.

Intră încet, atent, cu Gamache chiar lângă el. Ambii ofiţeri cercetară încăperea. În căutarea unui criminal.

Îl găsiră beat şi inconştient, pe pat. Într-o băltoacă din propria vomă.

Capitolul treizeci

Audierea oficială a avut loc la tribunal în dimineaţa următoare, la Curtea Superioară de la Palatul de Justiţie din Montréal.

După ce se dezmeticise, Carl Tracey fusese trimis la duş şi i se dăduse un schimb de haine. Îşi petrecuse noaptea la detaşamentul din Cowansville, unde fusese arestat pentru crimă.

De acolo fusese dus, dis-de-dimineaţă, într-o celulă de la tribunalul din Montréal.

Inspectorii-şefi Beauvoir şi Gamache se întâlniră acolo la prima oră şi îl interogară în prezenţa avocatului numit de instanţă. Previzibil, avocatul îl sfătuise să nu spună nimic. La fel de previzibil, Tracey nu făcu altceva decât să vorbească.

După ce Tracey susţinu că nu are nimic de-a face cu moartea lui Vivienne, Beauvoir îi prezentă declaraţia lui Pauline Vachon.

— Ea zice că ai spus că voiai să-ţi omori nevasta…

Tracey pufni.

— Cine nu zice spune asta din când în când?

— Eu, răspunse inspectorul-şef Beauvoir.

— O s-o faci.

Beauvoir era conştient că nu trebuia să-şi pună mintea cu acest om, dar Tracey nu se lăsa. Cu privirea lui îngâmfată, de şarlatan. Un bărbat care tocmai îşi omorâse soţia şi copilul nenăscut.

— Nu ştii nimic…, începu Beauvoir.

— Inspectore-şef, zise Gamache, iar în vocea lui se citi un avertisment.

Carl Tracey se răsuci spre Gamache.

— Eu nu mi-aş omorî soţia. E prea evident. Dar pe-a altcuiva… Soţia ta era acolo în sat, nu? Pare-mi-se că noi avem ceva în comun. Vânătaia de pe faţa ei…

Gamache rămase nemişcat şi tăcut. Apoi se întoarse spre Beauvoir, care privea cu ochii măriţi, uluit de ceea ce tocmai spusese Tracey.

Avocatul încheie interogatoriul.

Beauvoir şi Gamache ieşiră împreună pe hol. În cele din urmă, Gamache vorbi:

— O să mărturisească.

— Crezi?

— *Oui.* E un om prost, slab de înger. Dacă n-are de gând să mărturisească o să se autoincrimineze cu bravada lui. O să se prindă în laţ.

— De-ar fi aşa.

Gamache îi aruncă o privire lui Beauvoir, dar nu spuse nimic.

•

Se ridicară când judecătoarea luă loc.

Într-o parte a sălii de judecată se afla procurorul, cu inspectorul-şef Beauvoir alături. Tracey şi avocatul lui erau în cealaltă parte.

Gamache şi agenta Cloutier stăteau chiar în spatele acuzării, cu Homer Godin între ei. În spatele lor era Simone Fleury cu cel puţin încă douăzeci de femei.

Tinere. De vârsta a doua. Vârstnice. Cu chipurile împietrite.

Valkirii. Destine războinice. Magnifice şi terifiante.

Gamache surprinse privirea doamnei Fleury. Ea îl salută din cap.

Scaunele din spatele lui Tracey erau goale.

Barry Zalmanowitz, un procuror pe care îl cunoştea bine, primise cazul. Se simţise suficient de încrezător pentru a-l lua pe Gamache peste picior când ofiţerii Sûreté îşi făcuseră apariţia în biroul lui.

— Văd că eşti pe val, Armand. Sigur, ştiam că acel video era fals. Tu nu ţinteşti chiar aşa de bine.

Zâmbise. Evident, încercând, cu o spectaculoasă lipsă de succes, să însenineze atmosfera.

Observând privirea sumbră de pe chipul inspectorului-şef Gamache şi furia din ochii lui Beauvoir, procurorul îşi coborâse vocea şi adăugase:

— Am văzut şi imaginile reale. Nu-mi vine să cred că iar au fost făcute publice. Îmi pare rău. Sper să se afle cine a făcut asta. Cineva care îşi zice „nătăroaica”.

— Avem o idee, spuse Beauvoir.

Se ţinuse departe de Three Pines, pentru că nu dorea să dea ochii cu Ruth. Nu voia să spună lucruri care nu mai puteau fi niciodată retrase. Era conştient că intenţiile femeii în vârstă erau bune. Însă, în stilul propriu lui Ruth, acestea reuşiseră să provoace o rană.

Care tăiase adânc.

Înainte de începerea procedurilor, Beauvoir îl luă deoparte pe tatăl lui Vivienne şi îi zise:

— N-o să dureze mult. Judecătoarea o să-l întrebe pe Tracey cum

pledează…

— Și el ce-o să spună?

— Credem că va pleda nevinovat.

Beauvoir aşteptă izbucnirea, dar nu urmă niciuna. În ultimele 12 ore, domnul Godin reuşise să-şi stăpânească emoţiile. Cu toate că Beauvoir îşi dădea seama că era o luptă.

Gamache îl pregătise cu o seară înainte, cât de bine putuse, pentru ce avea să se întâmple.

Carl Tracey urma să fie condus înăuntru. Va sta la distanţă de ei, dar cu siguranţă Godin îl va putea vedea.

— O să fii în stare să te controlezi? îl întrebase Gamache.

— Aşa cred.

Gamache făcuse o pauză înainte de a vorbi din nou.

— Dacă nu crezi că poţi, atunci n-ar trebui să mergi. Dacă-ţi ieşi din fire o să fii dat afară sau chiar arestat. Nu îţi vei face nici ţie şi nici cazului, niciun bine.

Homer rămăsese cu ochii la foc, captivat de flăcările lichide. Erau doar ei doi şi Fred, bătrânul câine.

Cinaseră în bucătărie cu Reine-Marie şi Lysette Cloutier. O masă simplă, supă de linte, felii groase de pâine proaspătă şi caldă, tocmai scoasă din cuptor, şi brânză.

Homer reuşise să mănânce câteva linguri de supă şi o felie de pâine cu unt topit.

Rămăseseră singuri în încăperea liniştită, cu cafea şi o farfurie de biscuiţi cu ciocolată. Reine-Marie se dusese la culcare. Cu Henri şi Gracie în urma ei. Agenta Cloutier se întorsese în Montréal.

— O să mă controlez, spusese Homer.

Gamache îl studiase cu atenţie. Şi încuviinţase. Nu era complet convins că Godin avea să se ţină de cuvânt sau că acest lucru era posibil. Dar, în acelaşi timp, era conştient că nu exista nicio cale de a-l împiedica pe tatăl lui Vivienne să fie prezent când Carl Tracey era pus sub acuzare pentru uciderea lui Vivienne.

Homer trebuia să-l înfrunte pe ucigaşul fiicei lui.

Vorbiseră până târziu în noapte. Despre Vivienne. Despre mama ei. Despre toate, cu excepţia a ceea ce se întâmplase.

În cele din urmă, la puţin timp după două dimineaţa, Godin rămăsese tăcut. După câteva minute se ridicase.

— Cred că sunt gata să merg la culcare, spusese şi se uitase la Armand. N-am avut niciodată un frate. Nici măcar un prieten apropiat. Cunosc o mulţime de tipi, dar n-am stat niciodată de vorbă cu adevărat. Acum mă întreb de ce.

Făcuse o pauză şi se adunase înainte de a vorbi din nou.

— M-a ajutat treaba asta.

— Mă bucur.

Gamache dormise superficial, încercând să audă sunete de paşi agitaţi. În cele din urmă, fusese nevoie să-l trezească pe Homer dintr-un somn profund, la şase şi jumătate.

— Ai cafea şi micul dejun, dacă vrei, spusese Armand după ce băgase capul pe uşă şi îl văzuse pe Homer nesigur pe picioare. Apoi trebuie să ne punem în mişcare.

Acum stăteau în sala de judecată. Soarele de început de aprilie, din acea dimineaţă târzie, se chinuia să pătrundă prin ferestrele murdare.

Homer îşi trecu mâinile uşor tremurânde prin părul scurt şi cărunt şi apoi tresări când se auzi un sunet în stânga lor. O uşă deschisă.

Se întinse şi apucă mâna lui Armand, aşa cum un pasager dintr-o aeronavă sortită brusc pieirii ar face cu persoana de alături.

Gamache se întoarse odată cu el, aşa cum făcură toţi cei prezenţi, uitându-se la Carl Tracey care era condus înăuntru încătuşat.

Homer se ridică în picioare şi rămase nemişcat, cu faţa împietrită şi mâinile încleştate de-o parte şi de alta a corpului. Cu ochii aţintiţi la fostul său ginere. Dorindu-şi ca Tracey să se uite în direcţia lui, provocându-l.

Dar Tracey nu o făcu.

Homer privea fix, într-o postură atât de reţinută, atât de demnă, atât de stoică, încât îl uimi pe Gamache şi îi îndureră sufletul.

Armand se ridicase şi el în picioare, împreună cu Homer. Ceilalţi făcură acelaşi lucru, în timp ce aprodul anunţă:

— Linişte. Ridicaţi-vă, vă rog. Curtea Superioară este acum în sesiune, onorabila Caroline Pelletier prezidează.

Judecătoarea, în robă lungă, neagră, intră. Cu la un semnal, toată lumea din sala de judecată se aşează la loc. Cu excepţia lui Godin.

— Homer, şopti Gamache ridicându-se din nou şi atingându-l, trăgându-l uşor de braţ.

Ca trezit dintr-un fel de transă, el se aşează.

Dar continuă să se uite fix la Tracey.

Foşnetul încetă în timp ce judecătoarea Pelletier se organiza. Apoi se făcu

liniște. Care continuă. Și continuă.

Chipul lui Gamache nu dezvăluia nimic, însă el deveni mai circumspect. Mai alert. Această pauză prelungită era neobișnuită.

O cunoștea pe judecătoare. Era severă. Nu accepta prostii. Nu se trăgea de șireturi cu nimeni. Nu tolera nimic informal și nici încălcarea regulilor sau a literei legii.

Era, după părerea lui, un mare jurist.

Acum, însă, privea în jos la documente, răsfoindu-le puțin, în loc să facă ceea ce ar fi trebuit să facă, adică să citească acuzațiile și să-l întrebe pe acuzat cum pledează.

Era ceva monoton. Rutină. Ceva prin care treceau tot timpul. Clar, simplu.

Tracey avea să fie arestat preventiv până la proces. Condus de acolo. Și asta era tot.

Doar că…

Gamache îl observă cu colțul ochiului pe Beauvoir foindu-se pe scaun. Procurorul privea cu atenție la judecătoare.

Beauvoir se răsuci și mimă din buze:

— Ce se întâmplă?

Ceva se petrecea. Ceva nu era în regulă.

Judecătoarea Caroline Pelletier privi în jur în sala de judecată.

Tresări când văzu femeile așezate în spatele inspectorului-șef Gamache.

Știa cine erau și de ce se aflau acolo.

Ocolise în mod intenționat chipul bărbatului așezat lângă Gamache. Presupunea că era tatăl victimei.

Judecătoarea Pelletier nu dorise să-i surprindă privirea.

În schimb, ochii i se îndreptă spre masa apărării și zăboviră asupra bărbatului care stătea lângă avocatul său.

Acuzatul, Carl Tracey.

Judecătoarea Pelletier stătuse trează mare parte din noapte, parcurgând dosarul. Dovezile.

Știa că era o nebunie și greșit din punct de vedere etic să aibă prejudecăți. Însă judecătorii erau, până la urmă, oameni. Iar unele cazuri erau pur și simplu evidente.

După părerea ei, erau prea puține îndoieli în privința persoanei care o omorâse pe Vivienne Godin. Sau a modului în care avea să se încheie ziua.

Totuși, pentru a fi sigură, își sunase colegii și le ceruse părerea.

Apoi întrebase și mai mulți colegi, judecători de pe teritoriul țării, și

adunase și mai multe opinii.

Îl sunase chiar și pe fostul ei profesor de drept, acum pensionat, și parcurseseră împreună cazul împotriva lui Carl Tracey.

Toți, cu excepția unuia, susținuseră același lucru.

Iar acum era rândul ei să-l spună.

•

— Mă tem că în acest caz există un pom otrăvitor.

Jean-Guy Beauvoir se holbă uimit la judecătoare, apoi se întoarse către procuror. Zalmanowitz rămăsese cu gura căscată. Beauvoir se răsuci spre Gamache, care făcuse ochii mari și avea gura întredeschisă.

— Încă de la început, rosti judecătoarea Pelletier cu o voce aproape monotonă. Chiar înainte să fi fost găsit trupul lui Vivienne Godin.

— La ce se referă? întrebă Homer cu vocea sub nivelul unei conversații normale, dar mai mult decât o șoaptă. Ce-nseamnă asta?

Își dădea seama, așa cum până și un copil și-ar fi dat seama, că ceva neașteptat tocmai se întâmplase. Ceva rău.

— Ce e un pom otrăvitor?

— Așteaptă o clipă, șopti Gamache aruncând o privire spre Homer înainte de a-și îndrepta din nou atenția asupra judecătoarei.

— Când a fost găsită geanta lui Vivienne Godin, pe malul râului…

Judecătoarea Pelletier se întoarse spre Beauvoir.

— Nu ați avut mandat, am impresia, pentru a intra pe acea proprietate privată.

Beauvoir se ridică în picioare.

— Nu, onorată instanță, nu am avut. Dar era o urgență. Râul se umflase și trebuia redirecționat. Legea ne permite să intrăm pe o proprietate privată în caz de urgență. Nu avem nevoie de mandat ca să salvăm oamenii dintr-un incendiu, de exemplu.

— Adevărat, dar intrând pe proprietatea privată nu ați făcut doar un șanț pentru inundație. Ați descoperit geanta victimei. Ați deschis-o?

— Da.

Judecătoarea Pelletier încuviință.

— *Oui.* Asta scrie aici.

Puse mâna pe hârtiile pe care le avea în față.

— Există și dovezi video în acest sens, care au fost prezentate. Conform declarației dumneavoastră, la deschiderea și examinarea conținutului, v-ați dat seama că aparține femeii dispărute, ceea ce v-a condus la pod, ceea ce v-a

condus la cadavrul acesteia…

— Ce se-ntâmplă? șopti Godin mai alert.

— Ascultă, zise Gamache menținându-și tonul jos, calm, rezonabil.

Se întinse și atinse brațul bărbatului, simțindu-l atât de încordat încât părea gata să plesnească.

Și corpul lui era încordat. Înțelegea în ce direcție mergeau lucrurile, însă nu-i venea să creadă.

Un copac otrăvitor? Sigur că nu.

Devenise extrem de conștient de ceea ce se afla în jurul lui. Lumea din jur era mai luminoasă și mai clară. Sunetele erau amplificate. Nici cea mai mică mișcare nu trecea neobservată. Fiecare cuvânt, fiecare inflexiune era absorbită…

Asta i se întâmpla când se simțea atacat. Pentru că exact asta părea, un atac. De parcă cineva tocmai aruncase o grenadă în sala de judecată.

Și nu putea face nimic s-o oprească.

Într-o laterală, la biroul apărării, îl văzu pe avocatul numit din oficiu care era la fel de surprins. Dar, spre deosebire de procuror, care se uita la judecătoare de parcă fusese lovit peste față, avocatul apărării zâmbea.

Zalmanowitz, procurorul, se ridică în picioare.

— Dacă instanța va considera propunerea mea rezonabilă, există jurisprudență în această privință. Cu ofițeri de poliție care pătrund pe proprietate privată pentru a opri o infracțiune și, în acest timp, dau peste o altă infracțiune…

— Adevărat.

Judecătoarea îl opri ridicând mâna. Prevăzând exact această obiecție.

— Însă nu se comisese nicio infracțiune. Un râu provoca inundații. Era un eveniment natural. Unul violent, potențial periculos, este adevărat. Nu am nicio îndoială că acțiunile ofițerilor au salvat proprietăți, dacă nu chiar vieți. A fost un lucru corect. Cu excepția momentului în care au găsit geanta de voiaj și când ar fi trebuit să solicite imediat un mandat, înainte de a o ridica. Și, cu siguranță, înainte de a o deschide.

Beauvoir, aproape panicat, se uită din nou spre Gamache.

Gamache era la fel de șocat. Nu auzise niciodată o interpretare atât de severă și atât de îngustă a legii. Scrise imediat ceva pe o bucată de hârtie și o predă procurorului, care o citi și zise:

— Onorată instanță, o viață era în joc. După cum ați spus, madame Godin nu fusese încă găsită. Putea fi rănită sau răpită. Era necesar să inspecteze

geanta, să determine dacă îi aparţinea ei şi dacă îi putea conduce spre ea. Ceea ce s-a şi întâmplat.

— Şi acest lucru s-ar fi putut justifica, spuse judecătoarea. Dacă nu s-ar fi aflat pe proprietatea privată a inculpatului. Permiteţi-mi să vă întreb ceva: ofiţerii au solicitat permisiunea domnului Tracey înainte de a deschide geanta?

Procurorul se întoarse spre Beauvoir, care devenise atât de palid încât avea buzele aproape albe. Se gândi bine, aruncând o privire spre Gamache.

Beauvoir nu tăcea pentru că încerca să-şi aducă aminte, iar Gamache ştia acest lucru. Îşi amintea prea bine, la fel ca şi Gamache. Carl Tracey ţipând la ei să nu deschidă geanta. Spunându-le că nu era treaba lor.

Nu. Jean-Guy Beauvoir tăcea încercând să se decidă dacă trebuia sau nu să rostească adevărul.

Judecătoarea Pelletier le oferise o potenţială cale de scăpare. O modalitate de a doborî copacul otrăvitor. Ale cărui rădăcini, ramuri şi fructe păreau să vicieze într-o atât de mare măsură cazul lor împotriva lui Tracey.

— Inspectore-şef, chiar dacă nu aţi depus jurământul în mod oficial, spuse judecătoarea, se presupune că vă aflaţi sub jurământ.

Îi putea citi gândurile, lupta interioară. Şi, după cum putea vedea foarte clar Gamache, îl compătimea. Toate acestea nu îi făceau nicio plăcere judecătoarei Pelletier, însă, în viziunea ei, aceasta era litera legii.

Înainte ca Beauvoir să apuce să răspundă, avocatul apărării se ridică în picioare.

— Onorată instanţă, clientul meu mi-a spus că le-a zis…

Tracey îl apucă de braţ, iar avocatul se aplecă să-l asculte, apoi îşi îndreptă spatele.

— I-a implorat să nu deschidă geanta. Dar au făcut-o, oricum.

— Înţeleg, spuse judecătoarea. Doar de curiozitate, de ce nu a vrut ca poliţia să deschidă geanta? Dacă acest lucru i-ar fi putut ajuta să-i găsească soţia, ceea ce se presupune că îşi dorea.

Replica fu întâmpinată de tăcere. Era o întrebare foarte bună.

Atât Gamache, cât şi Beauvoir s-ar fi amuzat de faptul că Tracey se băgase singur în gura lupului, dacă n-ar fi fost atât de consternaţi de tot ceea ce se întâmpla.

Avocatul îşi consultă clientul, apoi se uită la judecătoare.

— Spune că el credea că soţia lui era în viaţă şi că geanta conţinea lucruri care nu ar fi vrut să fie văzute de străini. Cum ar fi lenjeria intimă.

— O, pentru numele lui Dumnezeu, izbucni Homer. Nu se poate… Nu puteți… E o…

— Homer, zise Gamache răsucindu-se spre el, dar Godin era deja în picioare.

Gamache se ridică la rândul lui și îl înfruntă pe Homer, care se uita fix la Tracey cu toată violența ce putea încăpea într-o privire. Apoi, Gamache se întoarse către judecătoare.

— Vă rog, onorată instanță, spuse el.

— Pentru dumneavoastră, monsieur Gamache. Vă acord un moment să-l calmați. Presupun că este tatăl tinerei.

— Așa este și vă mulțumesc.

Gamache se întoarse spre Homer.

— Vrei să ieși afară? Uită-te la mine.

Se interpuse între Homer și Tracey, întrerupându-i legătura vizuală. Forțându-l pe Homer să se concentreze asupra lui.

— Trebuie să te stăpânești.

Gamache vorbea atât de încet încât nimeni altcineva nu-l putea auzi. Și cu o asemenea intensitate încât Godin nu numai că îl auzea, ci îl și asculta.

— Altfel ieși afară. Înțelegi?

Godin încuviință.

— Și te controlezi indiferent ce se întâmplă?

— Ce se întâmplă, Armand?

Vocea bărbatului suna acum aproape ca a unui copil.

— Nu știu, dar dacă-ți ieși din fire nu faci decât să înrăutățești situația. Ai înțeles?

— Mi-ai promis. Ai promis că va fi bine.

— Te rog, spuse Gamache. Stai jos.

Homer se așeză, iar Gamache se întoarse spre judecătoare și încuviință într-un gest ce aducea cu o mică reverență.

— *Merci.*

Judecătoarea părea obosită, încordată. Chiar puțin tristă, se gândi Gamache. Ceea ce nu prevestea nimic bun.

Ea reveni la Beauvoir.

— Inspectore-șef, încă nu mi-ați răspuns la întrebare.

Beauvoir se ridică din nou în picioare.

— Nu, onorată instanță, nu am solicitat, iar acuzatul nu ne-a dat permisiunea să deschidem geanta.

— Înţeleg.

Îi făcu semn să se aşeze.

În timp ce se conforma, Beauvoir aruncă o privire spre Gamache, care încuviinţă. O minciună ar fi înrăutăţit situaţia. În plus, exista înregistrarea pe care Reine-Marie o făcuse la cererea lui.

— Deschiderea genţii este, în opinia mea, un copac otrăvitor, spuse judecătoarea Pelletier, iar tot ceea ce rezultă din această acţiune este fructul său şi, prin urmare, viciat şi inadmisibil.

Procurorul sări în picioare.

— Obiectez! zise vorbind mai tare decât ar fi fost probabil înţelept.

— S-a notat, zise judecătoarea Pelletier.

— Avem necazuri? îi şopti lui Gamache agenta Cloutier întinzându-se peste Homer.

— Suntem în regulă. Avem declaraţia semnată de Pauline Vachon. N-a rezultat din descoperirea genţii de voiaj.

— Aşa-i. Bine.

— Acum, spuse judecătoarea Pelletier fără să-şi ridice privirea. Să trecem la cealaltă problemă.

Lumea lui Gamache părea să se oprească în loc.

Altă problemă?

Îşi simţea, şi aproape îşi auzea inima bubuind. Totul, toţi ceilalţi păreau să se dizolve, cu excepţia judecătoarei. Era complet, total concentrat, iar când ea începu din nou să vorbească fu ca şi cum cuvintele ei fuseseră depuse direct, şi exclusiv, în capul lui.

— Declaraţia doamnei Vachon. Am analizat acest lucru şi m-am consultat cu colegi din întreaga ţară, dintre care mulţi încep să-şi formeze opinii cu privire la reţelele sociale şi la limitele acestora.

— Ce vrea să zică? şuieră Beauvoir. Doamne, doar nu…

Dar nu reuşi să continue. Nu putea să conceapă că…

— Limitele locuinţei unei persoane sunt clare, spuse judecătoarea. Limita proprietăţii. Uşa din faţă. Este nevoie de un mandat pentru a putea trece. Este necesar un mandat pentru a accesa un telefon şi a asculta conversaţii private, pentru a citi e-mailuri private. Dar însăşi noţiunea, chiar şi numele, de reţea socială creează confuzie în privinţa problemelor legate de încălcarea proprietăţii. Cum poate ceva care este social, public, să fie încălcat? Există limite, desigur. Legi împotriva discursului instigator la ură. A pornografiei. Dar chiar şi acestea sunt neclare, în ceaţă. Când este reţeaua socială privată şi

când este publică? Pauline Vachon și relația ei cu care Tracey au fost descoperite după ce un ofițer Sûreté a păcălit-o pe madame Vachon să-i ofere acces la contul ei privat de Instagram.

Agenta Cloutier făcu ochii mari.

— Ce?…

— O, Doamne, șopti Beauvoir.

— Armand? zise Homer. Ce-i asta?

Judecătoarea nu ridicase capul. Nu privea în direcția lor. Și părea să citească din notițe.

— Nu prea există deocamdată multă jurisprudență în această privință, dar marea majoritate a juriștilor pe care i-am consultat au fost de acord că dându-se drept NouveauGalerie a procedat asemenea unui tâlhar care se dă drept electrician pentru a avea acces la o reședință privată. Sub false pretexte. Cu intenția de a prejudicia ocupantul.

Procurorul sări în picioare.

— Obiectez. Nu aceasta este analogia corectă.

— Și care este?

— Operațiuni sub acoperire, răbufni Zalmanowitz. Un ofițer de poliție care să dă drept altcineva care nu este pentru a obține dovezi într-un caz penal.

— Da, am analizat acest lucru, zise judecătoarea Pelletier. Cu excepția faptului că nu exista încă niciun motiv pentru a o suspecta pe madame Vachon de vreo faptă penală. Pe Monsieur Tracey poate, dar imediat ce agenta Cloutier și-a dat seama că nu coresponda cu el, ci cu această Pauline Vachon ar fi trebuit să întrerupă legătura. În schimb, a păcălit-o pe madame Vachon să-i dea acces la un cont care a condus nu doar la dovada unei relații amoroase, ci și la acele mesaje incriminatoare.

Judecătoarea Pelletier se întoarse către Carl Tracey. Cu o voce lipsită de inflexiuni începu să vorbească.

Armand Gamache își ținu respirația.

N-o face. N-o face.

— Monsieur Tracey, retrag acuzațiile formulate împotriva dumneavoastră. Sunteți liber să plecați.

— Nu!

Godin sări în picioare, la fel și Gamache.

Se întinse spre Homer și se încordă, dar fu propulsat în spate când tatăl lui Vivienne explodă înainte. Spre Tracey.

Se crea brusc haos, în timp ce scaune şi bănci erau răsturnate. Gardienii alergară să o tragă pe judecătoare de pe podium şi să o conducă în încăperea din spate.

Unii oameni căzură, alţii se alăturară luptei de a opri un tată de neconsolat şi şocant de nedreptăţit.

Gamache îşi simţi picioarele zburând de sub el şi căzu pe spate, trăgându-l şi pe Homer în jos, odată cu el. Aterizară unul peste altul pe podeaua de marmură.

Se lăsă o tăcere stranie. Apoi se auzi scârţâitul scaunelor răsturnate erau împinse deoparte, în timp ce braţele şi picioarele se strângeau laolaltă, dând la iveală oameni reîntregiţi.

Se auziră gemete şi vaiete. Ordine ale gardienilor şi poliţiştilor.

Beauvoir, care sărise peste balustradă în încercarea de a-l opri pe Homer, se rostogolea acum de pe spatele lui. Şi încerca să-şi tragă răsuflarea.

— Armand? gâfâi el.

— Sunt bine. Tu?

— *Oui.*

Gamache îşi eliberă picioarele, se chinui să se ridice în genunchi şi se aplecă asupra corpului inert al lui Homer. Era atât de nemişcat încât Gamache îi luă pulsul, apoi se întinse pe podea, cu obrazul lipit de marmura rece. Faţă în faţă. Nasurile aproape că li se atingeau.

— Homer?

Avea ochii închişi, iar Armand văzu sânge pe podea. – Chemaţi o ambulantă.

Un ofiţer al tribunalului alergă să dea telefon.

Beauvoir ţinea gărzile la distanţă, explicându-le că bărbatul nu era înarmat. Că nu reprezenta un pericol.

Pleoapele lui Homer palpitară, apoi ochii i se deschiseră. Iar privirea lui se concentră asupra lui Armand.

— Ai promis, şopti el.

Capitolul treizeci și unu

Tatăl lui Vivienne fu transportat cu ambulanța la spitalul Hotel-Dieu.

Gamache voise să meargă cu el, dar îi trimise în schimb pe Cloutier și pe Cameron.

Bob Cameron fusese cel care îl pusese pe Godin la pământ. Ajuns mai târziu în sala de judecată, stătuse neobservat în partea din spate, în timp ce judecătoarea își expusese raționamentul și concluzia.

Iar când Homer țâșnise în față, Cameron înțelesese imediat ce se întâmpla. Și ce trebuia făcut.

Blocatorul de stânga făcuse ceea ce fusese antrenat să facă.

Intrase în fugă în încăierare, plonjase în ultima clipă și măturase picioarele lui Godin cu propriul corp. Și, procedând astfel, îl placase și pe Gamache. Și pe Beauvoir. Și pe Cloutier. Și pe oricine era agățat de tatăl lui Vivienne.

— Lăsați-mă puțin, le spuse procurorul Zalmanowitz ofițerilor Sûreté, după ce ambulanța plecase și ordinea fusese restabilită. Mă duc să discut cu judecătoarea. Vorbim după aceea.

Judecătoarea Pelletier decise să nu-l acuze pe domnul Godin. Compătimindu-l în mod evident pe acest bărbat. Pe acest tată.

— *Merde, merde, merde,* murmură Beauvoir.

— *Merde,* adăugă Lacoste.

Ea era într-un alt interviu, pentru a discuta posibilitatea de a prelua comanda la Siguranță Publică, când îi ajunse la urechi ce se întâmplase în sala de judecată.

Se grăbise într-acolo și toți trei pășeau acum pe străzile pietruite din fața tribunalului, pe care zăpada se topea. Simțiseră nevoia să respire aer proaspăt și să încerce să-și limpezească gândurile.

— O porcărie. Ce dracului a fost aia? zise Beauvoir, apoi se opri, respiră profund, închise ochii și îi deschise din nou. Îmi pare rău. Dar, serios. Ce naiba a fost aia?

Dădură ocol clădirii situate în Old Montréal. Simțind soarele pe chipurile lor înfierbântate. Și aerul proaspăt în plămâni.

Schimbară câteva vorbe, în mare parte blesteme din partea lui Beauvoir. Gamache, care nu spusese aproape nimic de la pronunțarea judecătoarei, îi lăsă să se descarce. În timp ce el pășea și se gândea.

Apoi tăcură cu toţii, pierduţi în propriile gânduri. Aceleaşi gânduri.

O parte despre ceea ce mersese prost, şi cele mai multe despre cum se putea repara.

Lui Beauvoir îi bâzâi telefonul. Un mesaj de la Zalmanowitz. La fel de direct ca el.

Ne întâlnim în biroul meu.

Cei trei ofiţeri Sûreté se aflau în spatele clădirii, însă Gamache cunoştea drumul după coşurile de gunoi şi pubelele pentru reciclare. După ce apăsă butonul şi privi spre camera de luat vederi, uşa se descuie. Ajutase şi faptul că Gamache ştia numele gardienilor, iar aceştia îl cunoşteau la rândul lor. După decenii de procese. Şi zbucium.

Beauvoir şi Lacoste îl urmară pe Gamache de-a lungul holurilor murdare şi slab luminate. După ce luară liftul de serviciu ieşiră, în cele din urmă, în holul luminos, din marmură. Faţada publică, ce ascundea măruntaiele urât mirositoare, întunecoase ale justiţiei.

— Ei bine, a fost de rahat, zise Zalmanowitz fără să se obosească să se scoale de pe scaun sau măcar să-şi ridice privirea din laptop la intrarea lor. Am vorbit cu judecătoarea Pelletier, care mi-a explicat situaţia.

— Şi? întrebă Beauvoir.

— Şi o să facem apel, evident, spuse procurorul.

— O să câştigăm?

— Greu de zis.

— Încearcă.

Zalmanowitz le acorda acum întreaga sa atenţie, întorcându-şi privirea de la ecran.

— Sincer? Mă îndoiesc. Oricât de mult am urî decizia, judecătoarea Pelletier şi-a făcut datoria, solicitând chiar şi opinia mai multor jurişti din toată ţara…

— Dar un copac otrăvitor? îl întrerupse Beauvoir. Serios?

— Ştiu. Nu pot explica interpretarea ei. Mă rog, pot. Dar este o viziune incredibil de îngustă a legii.

Se frecă la ochi şi oftă. Apoi, ridicându-şi privirea, zâmbi anemic.

— Ştiţi ce se spune despre avocaţi…

Gamache îi adresă lui Beauvoir o privire de atenţionare.

— …Că suntem ca nişte copii care, pe întuneric, îşi imaginează tot felul de monştri.

Era, după cum bine ştia Gamache, o descriere destul de nimerită şi pentru

munca lui.

— Se pare că am pierdut unul, spuse avocatul.

— De fapt, doi.

— Cu toţii am făcut-o, zise Beauvoir.

Zalmanowitz încuviinţă în semn de mulţumire pentru împărţirea vinii.

— A fost interpretarea judecătoarei Pelletier. Ar fi putut s-o ia în altă direcţie şi chiar cred că nu i-a fost uşor. Mai ales că, după cum mi-a spus în particular, cazul nostru era clar…

Beauvoir lovi în mânerele de lemn ale scaunului şi mormăi:

— Iisuse.

Se ridică şi luă la pas încăperea, încercând să-şi alunge frustrarea acumulată. Ceilalţi îi oferiră timp să-şi revină, până când îşi recăpătă controlul.

Se aşeză la loc, fără să-şi ceară scuze. Se uită însă direct spre Zalmanowitz şi spuse:

— Cineva trebuie să se asigure că Tracey primeşte ceea ce merită.

— Încercăm.

— Încercaţi mai mult.

— Uite care-i treaba, voi sunteţi cei care aţi deschis geanta de voiaj, spuse el ridicând vocea, frustrarea ieşind la iveală cu fiecare cuvânt. Cine-a lăsat o agentă fără experienţă să facă tâmpenii în contul acela de Instagram?…

Zalmanowitz se opri cu greu. Îşi ridică mâinile în faţă, ca pentru a se proteja de propria mânie.

Se aşeză la loc pe scaun. Care se cutremură sub impactul forţei cu care o făcuse.

Privind fix spre Gamache observă că în timp ce inspectorul-şef avusese până atunci un ton civilizat şi o expresie calmă, acum muşchii maxilarului îi erau încleştaţi.

Acesta nu era un om relaxat. Era un om care, pur şi simplu, se pricepea mai bine să-şi ţină emoţiile în frâu.

— Îmi pare rău.

Zalmanowitz trase adânc aer în piept şi se uită la cei trei anchetatori.

— Nu-i vina voastră.

— Ba sigur că este, răbufni Beauvoir. Am dat-o în bară.

— Şi eu la fel, spuse Gamache. Eu sunt cel care a deschis de fapt geanta de voiaj.

— Iar eu am lăsat-o pe agenta Cloutier să urmărească contul de Instagram.

Chiar am încurajat-o, spuse Lacoste clătinând din cap.

— Niciunul dintre noi nu pică bine în treaba asta, recunoscu Zalmanowitz. Eu sunt avocatul, procurorul de caz. Eu ar fi trebuit să observ că ar putea fi o problemă. Dar n-am făcut-o.

Își frecă fața cu mâinile. Încercând să-și șteargă expresia înfrângerii.

— Așa este. E mai mult vina ta, zise Beauvoir, iar când procurorul își ridică privirea spre el Beauvoir zâmbi.

Zalmanowitz râse posac.

Armistițiu.

— Așa cum am zis, o să depun o contestație, spuse procurorul. Dar va dura câteva luni până când i se va da curs. Copacul otrăvitor e cea mai dăunătoare hotărâre. E pur și simplu regretabil că atât de multe rezultă din ceva petrecut atât de la-nceput. Afectează aproape fiecare dovadă.

— Regretabil nu e cuvântul potrivit, zise Lacoste. Zalmanowitz încuviință.

— Decizia ei cu privire la copacul otrăvitor este chiar la limită, motiv pentru care niciun alt judecător n-o să-i anuleze dispoziția. Și ați face bine să luați aminte pentru că va deveni jurisprudență. Și va afecta toate celelalte anchete. Dar, zise el și se aplecă în față, cu brațele pe birou, decizia mai periculoasă, după cum a recunoscut chiar ea în particular, se referă la chestiunea rețelelor sociale.

— Contul de Instagram, spuse Lacoste trăgându-și scaunul mai aproape de birou.

— Exact. Judecătoarea Pelletier are dreptate, evident, instanțele se chinuie să schițeze legile cu privire la rețelele sociale. Guvernul lucrează la legislație, dar este controversată și sensibilă și știți cât de mult iubesc politicienii aceste două lucruri.

Așteptă râsetele lor de confirmare. În schimb, nu primi decât trei priviri sumbre.

— Dacă această decizie rămâne în picioare, continuă el, va redefini limitele.

— Dar nu-i corect, zise Beauvoir. Avem mâinile legate când vine vorba de conturile de pe rețelele sociale. Practic ne blochează și îi lasă pe oameni să facă tot ce vor.

— Așa cum pot să facă și în intimitatea propriilor locuințe, spuse Zalmanowitz. Asta e analogia pe care o folosește ea. După cum spunea și Pierre Elliott Trudeau pe vremea când era prim-ministru, nu este loc pentru guvern în dormitoarele națiunii.

— Dar există limite, spuse Gamache. Agresiune, pornografie infantilă, crimă. Doar pentru că oamenii o fac în intimitatea caselor lor nu înseamnă că se află în afara razei de acţiune a legii. Dar ştiu că nu rezolvăm nimic recapitulând acelaşi lucru la nesfârşit. S-a ajuns la o decizie. O să faci apel. Între timp, Carl Tracey e liber. Avem alte dovezi, neatinse, care pot fi folosite?

— Vivienne l-a sunat pe tatăl ei în ziua aceea, să-i spună că îl părăsea în sfârşit pe Tracey, zise Beauvoir. Asta sugerează că îi era frică.

— Există dovezile de la agentul Cameron, care a răspuns la apelurile lui Vivienne la 911, spuse Lacoste. Era clar că era vorba de abuz.

— Dar nu suficient de clar pentru ca el să-l ducă pe Tracey la secţie. Nu a simţit că răspundea la testul „suspiciune rezonabilă”. În plus, abuzul nu înseamnă crimă. Ce altceva mai avem?

— Mai este şi tânărul acela, cum îl cheamă? zise Beauvoir. Cel pe care l-a sunat în mod repetat în ziua în care a fost ucisă.

— Gerald Bertrand, spuse Lacoste. Susţine că a fost o greşeală.

— Şi îl credeţi? întrebă Zalmanowitz.

— Da, cred că da. L-am verificat şi nu există absolut nimic care să-l lege de Vivienne sau de Tracey. Credem că ea a notat greşit numărul.

— La ce număr suna? întrebă Gamache.

Lacoste i-l dădu.

— Nu înţeleg, dacă îi era atât de frică, de ce nu i-a spus tatălui ei să vină s-o ia? spuse Zalmanowitz.

— El s-a oferit, zise Gamache. Dar ea a spus că era prea periculos, că trebuita să-şi aleagă momentul cu atenţie.

— Deci se temea pentru viaţa ei? întrebă Zalmanowitz. I-a zis tatălui ei asta?

Gamache se gândi, amintindu-şi prima conversaţie cu Godin, în casa lui din Ste.-Agathe.

— Nu chiar. Cred că se temea şi i-a spus asta, dar nu pentru viaţa ei. Cred că dacă i-ar fi spus, monsieur Godin s-ar fi dus s-o ia. El nu a vrut să înrăutăţească situaţia sau să declanşeze vreun act de violentă. Aşa că a rămas acasă.

— Bietul om, spuse Zalmanowitz. Cum mai poţi trăi cu tine însuţi?

Întrebarea rămase fără răspuns.

— Deci, zise Zalmanowitz după o pauză. Vivienne era evident speriată de soţul ei.

— *Oui.* Se temea de reacţia lui în cazul în care ar fi aflat că avea de gând să plece…

— Dar stai puţin.

Zalmanowitz ridică mâna să-l oprească pe Gamache.

— Potrivit iubitei, Pauline Vachon, Tracey voia să scape de ea. Plecarea ei n-ar fi rezolvat problema, iar el n-ar mai fi trebuit s-o omoare? De ce să n-o lase să plece pur şi simplu? Nu trebuia neapărat s-o omoare.

— Poate că nu şi-a dat seama că plănuia să plece, zise Beauvoir. El susţine că ea i-a spus, dar chiar este credibil lucrul acesta?

— Deci crezi că a ucis-o fără să ştie că oricum pleca? întrebă Zalmanowitz.

— Chiar dacă ştia, Tracey mai avea un motiv, spuse Gamache. A recunoscut în faţa mea că nu avea de gând să-i dea jumătate din casă. Ori să ajute la cheltuielile pentru creşterea copilului.

Le relată discuţia din bucătărie, când Tracey recunoscuse că plecarea lui Vivienne, şi odată cu ea a unei jumătăţi din fermă, era un motiv destul de bun.

— Aşadar, iată răspunsul, spuse Beauvoir. Tracey e violent. Beţiv. A plănuit s-o omoare şi a făcut-o. Faptul că oricum urma să plece nu făcea decât să-l scoată şi mai mult din minţi.

— Şi geanta de voiaj? întrebă Zalmanowitz. Cum a ajuns în râu? Cine a împachetat-o?

— Noi credem că Tracey, răspunse Beauvoir. Pe baza lucrurilor ciudate din geantă şi a mesajului privat trimis lui Vachon.

— *Lucrurile sunt în geantă,* citi Lacoste din notiţe. *Totul e pregătit. Se rezolvă diseară. Îţi promit.*

Zalmanowitz oftă.

— Incriminator. Şi total inadmisibil. Dar ce nu pricep eu, dacă ea a plănuit să plece, aşa cum i-a spus tatălui ei, de ce nu şi-a făcut singură bagajul? O, n-are importanţă.

Se aruncă din nou în scaun şi îşi ridică mâinile în aer.

— Totul e teoretic. Geanta de voiaj a ieşit din discuţie. E ca şi cum geanta n-ar fi existat niciodată.

— *Non,* spuse Beauvoir. E ca şi cum n-am fi găsit-o. Dar s-a întâmplat. Iar acum trebuie să descoperim o altă cale de a pune mâna pe el.

Îşi îndreptară privirile spre el. Beauvoir depăşise starea de indignare, mai hotărât ca oricând. Departe de a se declara învins.

Aveau să pună mâna Carl Tracey. Cumva.

Procurorul se aplecă din nou în față, trase carnețelul spre el și luă un pix.

— În regulă. Ceea ce putem să folosim este prima declarație pe care a făcut-o Carl Tracey în fața ta, îi spuse procurorul lui Gamache. Asta a fost înainte ca geanta sau cadavrul să fie găsite.

— Mai avem și primul interviu cu Homer Godin, când Vivienne era încă dată dispărută, spuse Beauvoir. Și înregistrările telefonice care ne-au condus la Gerald Bertrand.

Trecură din nou în revistă acele conversații.

Declarația lui Tracey în care susținea că Vivienne era bețivă și abuzivă.

Declarația lui Tracey în care pretindea că ea avea aventuri. Că ea îi spusese că bebelușul nu era al lui și că îl părăsea. Că plecase cu vreun amant.

Declarația lui Tracey în care recunoștea că o lovise în seara de sâmbătă. Și că apoi se dusese la el în studio cu o sticlă, se îmbătase și își pierduse cunoștința. Iar când se trezise ea dispăruse.

— Bine, spuse Zalmanowitz. Asta este versiunea lui despre ceea ce s-a întâmplat. Știm că totul e o prostie. Cum ți s-a părut, Armand, când ai vorbit prima dată cu el?

Gamache se gândi. Parcă se întâmplase în urmă cu câteva luni, nu doar cu câteva zile.

— Beligerant. Violent.

Descrise furca și faptul că strigase la ei să plece de pe proprietate.

— Nu foarte cooperant, spuse Zalmanowitz. Singurul moment bun dintr-o zi de rahat a fost când judecătoarea l-a întrebat pe Tracey de ce nu a vrut să deschidă geanta dacă își făcea atât de multe griji pentru soția lui. O întrebare bună. O întrebare grăitoare. Probabil că o roade că a fost nevoită să-l elibereze. Dar știi ce mă deranjează? După ce l-am cunoscut pe Tracey și am auzit mai multe despre el mi-l pot imagina omorând pe cineva. Ceea ce nu pricep este metoda.

— Cum așa? întrebă Gamache. Nu te-ai aștepta ca tipul ăsta să facă ceva stupid și brutal?

— Aruncarea soției lui gravide de pe un pod într-un râu, unde s-a lovit și s-a înecat, nu este suficient de brutală pentru tine? întrebă Lacoste.

Zalmanowitz se uită la ea.

— Nu. Nu este. Având în vedere antecedentele lui, m-aș fi așteptat la ceva mai simplu. Mai la îndemână. S-o omoare în bătaie. S-o împuște. S-o lovească cu o lopată și s-o îngroape. De ce s-o arunce de pe un pod, la

jumătate de kilometru distanţă?

— Poate a fost ideea lui Pauline Vachon, zise Lacoste. Pare isteaţă.

— Nu există niciun mesaj din care să reiasă că a fost ideea ei?

— În care ea sugerează aruncarea lui Vivienne de pe pod? întrebă Lacoste. Ba da, dar ne-am hotărât să nu ţi-l arătăm.

Pentru o clipă Zalmanowitz o crezu, apoi îşi descreţi fruntea.

— Sigur că nu există, spuse Lacoste. Probabil că au pus la cale planul când au fost împreună. Am făcut cercetări la vecini. Câţiva l-au văzut intrând în casa ei săptămâna trecută. Ea spune că a fost în interes de afaceri.

— În regulă, zise procurorul. Şi chiar dacă ar exista mesaje explicite, care ar descrie în detaliu, n-am putea să le folosim din cauza NouveauGalerie şi a acelei agente.

— N-a fost vina ei, repetă Lacoste. După cum am spus, ea a procedat cu ştiinţa mea şi eu am fost cea care şi-a dat aprobarea. Ba chiar am încurajat-o. Aşa că las-o în pace.

— Bine, îmi pare rău, ai dreptate, spuse Zalmanowitz. Să revenim la pod. Cum a convins-o Tracey pe Vivienne să se ducă acolo?

— Medicul legist crede că cea mai probabilă explicaţie este că a bătut-o acasă până a lăsat-o inconştientă, a urcat-o în maşină şi dus-o la pod, spuse Beauvoir. Sângele ei de pe portiera maşinii şi de pe volan ar fi putut proveni de pe mâinile lui.

— Dar asta nu explică urmele de tălpi, spuse procurorul. Cum au ajuns sub maşină dacă el a dus-o acolo?

— Poate au rămas după ce el a cercetat locul, spuse Beauvoir. Nu ştim toate detaliile. Şi probabil că n-o să le ştim niciodată. O altă posibilitate este ca o parte din ceea ce a declarat Tracey să fie adevărat. Că Vivienne a aranjat să se întâlnească cu amantul pe pod. Tracey a aflat şi a ajuns acolo primul.

— Bine, spuse Lacoste. Dar ce s-a întâmplat cu amantul? Şi când l-a sunat? Au fost doar cinci apeluri efectuate din casă în ziua aceea. Patru la ceea ce noi credem că este un număr greşit şi unul la tatăl ei.

— Ai spus că l-ai crezut pe Bertrand când a zis că n-o cunoaşte, interveni Gamache. E posibil să te fi înşelat?

Lacoste se gândi.

— Întotdeauna e posibil.

Gamache încuviinţă, chiar dacă îşi dădea seama ce era de fapt. Disperare. Uneori, însă, ducea la ceva folositor.

Şi lor le mai rămăseseră mult prea puţine, cu excepţia disperării.

— În regulă, să recapitulăm, spuse procurorul. Lui Vivienne îi e frică. Îl sună pe tatăl ei, îi spune că îşi părăseşte soţul, dar trebuie să-şi aleagă momentul. În acea seară Tracey o bate până o lasă inconştientă şi apoi, fie crezând că e moartă, fie încercând să-şi facă curaj s-o omoare se duce la el în studio şi se îmbată.

— Apoi Vivienne îşi recapătă cunoştinţa şi îl sună pe Bertrand, amantul ei, zise Beauvoir. Îl imploră s-o ajute. Îi spune să se întâlnească pe pod. Dar tipul ăsta, Bertrand, nu-şi face apariţia. Pentru el a fost doar o aventură, nimic mai mult. N-avea de gând să se încurce cu o femeie gravidă care fugea de un soţ periculos.

— Vivienne se urcă în maşină şi se duce singură acolo, spuse procurorul. Bertrand nu apare, dar Tracey da. O aşteaptă. O aruncă de pe pod şi îi azvârle şi geanta. Cea pe care o împachetase deja, conform mesajelor.

— Mai există o posibilitate, zise Gamache.

Se întoarseră spre el, iar el se aplecă în faţă.

— Ca Bertrand să fi apărut.

— Continuă, spuse Zalmanowitz.

— Să zicem că nu Tracey a făcut bagajul, ci Vivienne. Să presupunem că ea l-a sunat pe Bertrand şi i-a spus să se întâlnească pe pod.

— De ce acolo? întrebă procurorul.

— Poate că acolo s-au întâlnit întotdeauna. Ea apare şi îl aşteaptă.

În timp ce Gamache vorbea, acea seară rece şi mohorâtă de aprilie prinse contur în faţa lor. Vivienne Godin, învineţită de cea mai recentă şi ultima bătaie a lui Tracey, stă pe pod. Farurile maşinii lui Bertrand se ivesc pe drumul de pământ, dezafectat. Puţin mai lat decât o potecă.

El iese din maşină, iar ea îi spune că e însărcinată. Şi, poate, chiar că este copilul lui. Există posibilitatea ca ea să fi crezut acest lucru.

Îi spune că îşi părăseşte soţul violent şi că are nevoie de ajutorul lui.

Atunci Bertrand răbufneşte. Îşi vede viaţa de burlac schimbându-se complet.

Panicat, o împinge în spate. În balustradă. Aceasta se rupe şi, spre oroarea lui, ea cade.

Beauvoir, Lacoste, Zalmanowitz rămaseră tăcuţi, încă o dată imaginându-şi chipul lui Vivienne în timp ce se afla în aer, între pod şi apă.

Apoi dispăru.

— Ca să-şi acopere urmele, aruncă geanta după ea, spuse Beauvoir.

— Sau poate că ea o avea în mână sau pe umăr, zise Lacoste. Şi a căzut cu

ea.

— Dar cum rămâne cu urmele de tălpi de la cizmele lui Tracey găsite sub maşina lui Vivienne? întrebă Zalmanowitz.

— Poate că nu sunt ale lui Tracey, răspunse Gamache. Este o cizmă destul de comună. Şi monsieur Béliveau le vinde la magazinul general din Three Pines. Şi este o mărime standard pentru un bărbat. Patruzeci şi patru.

— Tu chiar sugerezi că Tracey nu şi-a ucis soţia? întrebă Zalmanowitz. Şi că acest Gerald Bertrand a făcut-o?

— Nu, recunoscu Gamache. Nu fac decât să iau în calcul posibilităţile. Lucruri pe care orice apărare le-ar arunca în joc. N-am nicio îndoială că Tracey este criminalul, dar există întrebări.

Zalmanowitz rămase tăcut, pierdut în gânduri, apoi îşi îndreptă din nou privirea spre Gamache.

— Îi era frică?

— Poftim?

— Lui Tracey. Când v-aţi dus prima dată acolo să vorbiţi cu el despre soţia lui dispărută. Ai spus că era beligerant. Dar părea surescitat? Temător?

Gamache se gândi, apoi clătină din cap.

— Nu. Şi nici nu părea îngrijorat că soţia lui dispăruse, aşa cum ar fi fost orice soţ normal.

— Sau orice alt soţ suficient de isteţ pentru a se preface, interveni Lacoste.

— Batem pasul pe loc, spuse Zalmanowitz. Luând-o pe urma firimiturilor în încercarea de a pune de-un banchet. Singurul lucru pe care-l ştim sigur, în afară de faptul că Vivienne a fost ucisă, este că şi-a sunat tatăl în dimineaţa aceea, apoi a efectuat patru apeluri la un număr care ar fi putut sau nu să fie greşit. Rahat.

Aruncă pixul pe jos.

— Toate aceste lucruri ar fi putut fi evitate dacă i-ar fi cerut tatălui ei să vină s-o ia. E clar că e genul care face faţă unei lupte şi s-ar fi dat peste cap pentru a o salva. Şi, cu siguranţă, nu s-ar fi dat în lături să-i tragă şi o bătaie soţul abuziv. Am văzut cu toţii asta azi.

În timp ce vorbea, Zalmanowitz continua să se uite la Gamache.

— Îmi aminteşte un pic de tine, Armand. Ai o fiică de vârsta lui Vivienne, aşa-i?

— Annie, *oui.*

— Ce ai face dacă ai şti că soţul ei este agresiv cu ea?

Armand ridică din sprâncene cu ochii la Jean-Guy. Evident, Barry

Zalmanowitz uitase, sau nu știa că erau căsătoriți.

— Cred că e mai bine să nu răspund la asta.

Apoi își luă o mină serioasă.

— Ceea ce pot să-ți spun este că Homer Godin l-a confruntat pe Tracey de mai multe ori, însă când se ajungea la asta, Vivienne intervenea de fiecare dată și nega orice abuz. Nu e clar dacă încerca să-și protejeze soțul sau tatăl. Sau, cel mai probabil, dacă nu cumva îi era teamă de o altă bătaie. În cele din urmă Tracey a izolat-o, așa cum fac de obicei persoanele abuzive, refuzând să-i permită lui Homer s-o viziteze. Refuzând să-i permită lui Vivienne să-l viziteze.

— Tracey susține în declarația lui că Vivienne a fost cea care n-a vrut să-și vadă tatăl, spuse Zalmanowitz.

— Ceea ce clar e o minciună, spuse Beauvoir.

— Evident, dar nu există nimeni în afară de Homer care să-l contrazică, spuse Zalmanowitz. Și, din păcate, orice declarație a lui ar putea fi considerată ca fiind influențată de animus.

— Este Lysette Cloutier, zise Lacoste.

— Cine? întrebă Zalmanowitz. Numele îmi sună cunoscut.

— Posibil. Este agenta Sûreté care s-a dat drept NouveauGalerie, spuse Lacoste. E o veche prietenă a familiei Godin. Datorită ei am aflat că Vivienne dispăruse. Homer i-a cerut ajutorul.

— Sunt prieteni? întrebă Zalmanowitz.

— Ea a fost cea mai bună prietenă a soției lui Homer, care a decedat, explică Lacoste. Au păstrat legătura.

— Este nașa lui Vivienne, spuse Gamache. Se pare că există unele sentimente la mijloc, între agenta Cloutier și monsieur Godin. Cel puțin din partea lui Cloutier. Nu e clar ce simte Homer.

— Hmmm… făcu Zalmanowitz. S-ar putea să merite să aflăm dacă ea poate să adauge ceva.

— Cred că dacă ar fi putut adăuga ceva ar fi făcut-o, spuse Lacoste. Dar o să întreb.

Din nou recunoscură ceea ce era de fapt. Disperare.

— Vreo veste de la spital despre starea lui Godin? întrebă Zalmanowitz.

— Nu e niciun traumatism, spuse Gamache. Îl externează în curând.

— E bine că nu e niciun traumatism, dar acum ce urmează? Știți că o să încerce să…

— Da, știm, răspunse Beauvoir oftând.

Părea să fie singurul lucru pe care îl știau sigur.

— Am pus un agent pe urmele lui Tracey. Pentru a-l proteja.

Cuvintele îi provocară un gust acru în gură. Pe de altă parte, își reaminti ce spusese Tracey în camera de interogatoriu în timp ce se uita direct în ochii lui Gamache.

— Există un ordin de restricție pe numele lui Godin, corect? întrebă Beauvoir. Pentru a-l ține departe de Tracey.

— Da, spuse Zalmanowitz. A fost emis după larma din sala de judecată.

— Aș dori unul și pe numele lui Carl Tracey, spuse Beauvoir. Ca să stea la distanță de Godin și de Three Pines.

— Three Pines? La tine în sat, Armand? întrebă Zalmanowitz, care luase notițe. Și care acum își ridică privirea spre el.

— *Oui*, răspunse Gamache. Mă îndoiesc că vorbea serios, dar mi-a amenințat soția.

— Serios? Iisuse, e prost. E suficient ca să-l arestăm?

— Nu. A fost vag, zise Gamache.

— A spus că nu și-ar ucide propria soție, dar pe a altcuiva… spuse Beauvoir imitând tonul folosit de Tracey. S-a uitat la monsieur Gamache în timp ce a spus-o.

— Înțeleg. O să solicit un ordin de restricție pe numele lui Tracey.

Zalmanowitz își notă.

— Dar știm cu toții că dacă cineva vrea să facă un rău o bucată de hârtie nu-l va opri.

Dar o bâtă de baseball… își zise Gamache în sinea lui.

— Să înțeleg că Godin o să se ducă înapoi acasă? întrebă Zalmanowitz.

— Le-am zis agenților să-l conducă înapoi în Three Pines, spuse Gamache. Poate să stea cu noi.

— Și dacă nu vrea? Nu-l poți forța, Armand, replică Zalmanowitz.

— De când e ilegal să ții închisă o altă ființă umană? întrebă Armand. A, stai. Parcă îmi amintesc ceva de la pregătire.

Lacoste râse, iar Zalmanowitz zâmbi.

— Bine, am priceput. Știi ce faci. Dar nu-l poți ține acolo o veșnicie, nici cu consimțământul lui. În cele din urmă o să vrea să plece. Și mă îndoiesc că timpul îi va curma dorința de a-l omorî pe cel care i-a ucis fiica.

— Și eu mă îndoiesc, spuse Gamache.

Trase adânc aer în piept, apoi oftă.

— Nu mi-ar plăcea să-l arestez pentru așa ceva.

— Iar mie nu mi-ar plăcea să trebuiască să-l acuz, zise Zalmanowitz.

— Cât ar primi? întrebă Beauvoir. De curiozitate. Procurorul se gândi.

— Ar fi acuzat de crimă. Apărarea lui ar susține, probabil, că nu poate fi tras la răspundere penală. Că nu era în deplinătatea facultăţilor mintale, din cauza suferinței extreme. Dacă sunt isteți, avocații lui vor pleda în fața juriului. El ar fi condamnat, probabil de omucidere, dar n-ar executa o pedeapsă mare. Un an, poate mai puțin.

— Nu-i chiar așa de rău, zise Beauvoir.

Gamache se uită îngrijorat la el. Doar nu avea de gând să ridice protecția pentru Tracey. Să-i lase lui Godin cale liberă să-l omoare.

Cu siguranță, ultimul act al lui Jean-Guy ca șef la Omoruri n-ar trebui să fie o complicitate la crimă.

Trebuiau să discute.

Inspectorul-şef Beauvoir se uită la Lacoste, apoi la Gamache. Și, în cele din urmă, din nou la procuror.

— Nu deținem suficiente dovezi neatinse de copacul otrăvitor sau de acel fiasco de pe rețelele sociale pentru a-l condamna pe Tracey, nu?

— Nu, spuse Zalmanowitz. Nici măcar pe departe. Dacă nu veniți cu altceva, suntem terminați.

— Și Carl Tracey scapă cu crima, spuse Lacoste.

Beauvoir se ridică, la fel și ceilalți.

— *Merci.* Îmi pare rău.

— Și mie. O să fac apel. Chiar judecătoarea Pelletier mi-a cerut-o. Se simte groaznic în legătură cu asta. Cred că speră ca decizia să-i fie răsturnată.

Îi conduse la ușă și le strânse mâinile. Când Gamache ajunse în dreptul lui, se aplecă și-i șopti:

— Îmi pare rău pentru acele video. O zi de rahat. Nu știu dacă nătăroaica ți-a făcut o favoare sau nu. Publicând adevăratul video.

— Cunosc răspunsul, zise Gamache.

Zalmanowitz încuviință.

— Mai e ceva, Armand.

— *Oui?*

— Ai furat câinele lui Tracey?

Acum atât Beauvoir, cât și Lacoste se întoarseră și se făcură ochii mari, întâi la procuror, apoi la Gamache.

— L-am luat pe Fred, da. Dar i-am dat bani lui Tracey pentru el.

— Se pare că nu destui. Vrea câinele înapoi. A depus o plângere.

— Ai furat câinele? întrebă Beauvoir. Am crezut că a venit cu Homer.

— Nu. A fost câinele lui Vivienne. Tracey avea de gând să-l împuște, așa că l-am luat. Și nu i-l dau înapoi.

În această zi a granițelor incerte, o linie clară trebuia trasată, și se pare că fusese trasată în dreptul câinelui. Nu reușiseră s-o salveze pe Vivienne și poate că nu aveau să reușească să-l salveze pe Homer. Dar îl puteau salva pe Fred.

Barry Zalmanowitz se uită la Gamache cu o privire mirată, apoi încuviință.

— O să mă ocup eu de asta. Nu-ți face griji.

— *Merci.*

Procurorul rămase uitându-se cum cei trei, Gamache flancat de cei doi ofițeri mai tineri, se îndepărtau pe coridor.

Și rememoră imaginile din înregistrarea video reală. Cu Gamache, în toiul unui schimb feroce de focuri, târându-l pe Beauvoir, grav rănit, într-un loc sigur. Oblojindu-i rana. Apoi lăsându-l acolo și reîntorcându-se în luptă.

Cu Isabelle Lacoste, mai târziu în înregistrare, îngenuncheată lângă Gamache, ținându-i mâna însângerată în timp ce el zăcea, aparent muribund, pe podeaua fabricii. Împușcat în cap și în piept.

Acum, cei trei se îndepărtau pe coridor, sunetul pașilor lor răsunând cu ecou de-a lungul unui hol luminos de marmură, care masca mare parte din duhoarea de mai jos.

Cu toate că procurorul nu îl invidia absolut deloc pe Armand Gamache pentru ceea ce se petrecea, cu cazul și cu atacurile de pe rețelele sociale, pentru acest lucru, însă, îl invidia.

Îi urmări cu privirea pe cei trei până când dispărură pe ușile duble, afară, în ziua răcoroasă de aprilie.

* * *

De îndată ce fu lovit de aerul rece, Beauvoir, ca trezit cu o palmă dintr-o reverie, începu să vorbească.

— N-am de gând să las lucrurile așa.

— Ce propui să facem? întrebă Lacoste.

— Ne ducem înapoi la centrul operativ din Three Pines și revedem dovezile pe care putem să le folosim. Din nou și din nou. Până găsim ceva care ne-a scăpat. Trebuie să mai fie ceva acolo. Isabelle, știu că oficial ești încă în concediu, dar…

— Am o geantă cu strictul necesar în mașină, așa că sunt gata de plecare,

spuse ea rânjind. Obiceiuri vechi, nu-i aşa, *patron?*

Gamache zâmbi. Obiceiuri vechi. Mereu gata de plecare, în orice clipă.

— Trebuie să mă întorc la sediu, spuse ea. Ne întâlnim în Three Pines când termin.

Gamache şi Beauvoir se opriră lângă maşinile lor.

— O să-l ţii pe Homer la tine acasă?

— Ajută faptul că n-are maşină şi o să-i rog pe ceilalţi să stea cu el.

— O să plece pe jos dacă n-are încotro, Armand.

— *Oui*, spuse Gamache. Dar are nevoie de ajutor şi nu ştiu ce altceva să fac, Jean-Guy. Tu ştii?

Era o întrebare sinceră. Dar Jean-Guy Beauvoir nu avea niciun răspuns.

În timp ce conducea pe autostrada familiară, inspectorul-şef Beauvoir spera şi se ruga să găsească ceva ce le scăpase din vedere.

Ceva.

Orice.

Capitolul treizeci și doi

Gamache conducea în spatele mașinii lui Beauvoir și vorbea la telefon cu Reine-Marie, explicându-i, sau încercând să-i explice, ce se petrecuse la tribunal.

— Homer? întrebă ea. Cum se simte?

Armand făcu o pauză, neștiind cum să răspundă.

Scos din minți de durere, suferință și furie?

Turbat din cauză că un sistem care se autointitula „drept” permitea ca ucigașul fiicei lui să scape liber? Din cauza unui detaliu. Sau două.

Inconsolabil? Căutând o cale de a-l pedepsi cu mâna lui pe Carl Tracey?

În schimb, Armand îi oferi drept răspuns singurul lucru pe care îl știa sigur.

— Nu are nicio contuzie. Se poate duce acasă. Te deranjează…

— Dacă rămâne la noi? Sigur că nu. Dar…

— O să putem să-l ținem departe de Tracey? spuse Armand. Nu știu. Poți să aștepți un moment?

Suna agenta Cloutier.

— Domnule inspector-șef, avem o problemă.

Vorbea în șoaptă, pe un ton în care se citea urgența.

— Ce este?

— Suntem încă la spital. Îl externează chiar acum, dar n-o să se întoarcă la tine.

— Vrea să se ducă acasă?

— Da, dar mai ales zice că…

Vocea îi ezită.

— Continuă.

Cu toate că Gamache bănuia ce urma să spună.

— Zice că nu vrea să te mai vadă niciodată.

— Înțeleg.

Gamache trase aer în piept.

Înțelegea. Mai era ceva în afară de faptul că Tracey scăpase. Că, într-un fel, anchetatorii o dăduseră în bară. Era faptul că își încălcase promisiunea făcută lui Homer.

— Dă-i telefonul, te rog.

Urmă o pauză.

— Nu vrea să-l ia.

— Atunci tine-i-l la ureche.

Știa că nu are decât câteva secunde ca să ajungă la acel bărbat. Un singur cuvânt, cel mult două, înainte ca Homer să se retragă. Avea o singură șansă. Și profită de ea.

— Fred.

Pauză. Pauză.

Se auzi un foșnet la telefon, o conversație înăbușită, apoi vocea lui Cloutier.

— O să vină. Dar doar ca să ia câinele. N-o să rămână.

— Spune-i că nu cer decât o noapte. Doar una. Apoi poate să-l ia pe Fred și să plece.

Urmă o conversație înăbușită mai lungă.

Haide. Haide.

În cele din urmă, vocea lui Cloutier:

— O noapte, *patron.*

— *Bon.*

Era ceva. Douăzeci și patru de ore pe care nu le avusese înainte.

— O să fiu la centrul operativ, zise Gamache. Să mă anunți când ajungeți la Three Pines.

— *D'accord, patron.*

Închise și reveni la Reine-Marie. Și îi explică ce se întâmplase.

— Și tu? Ești bine? întrebă ea.

Cum putea răspunde la așa ceva?

— Nu contează, spuse ea. Știu. Vino acasă curând.

— Nu suntem departe. Ar trebui să ajungem în…

— Ce este, Armand?

În mașina din fața lui, Jean-Guy frânase și virase la dreapta, intrând pe un drum de pământ.

Se aflau la o aruncătură de băț de Three Pines. Dar Jean-Guy se îndepărta de sat. Cu viteză. Gonind nesăbuit pe drumul accidentat.

Agenta care îl supraveghea pe Tracey tocmai raportase că, deși fusese sfătuit să se ducă direct acasă după eliberare, acesta se îndreptase spre barul local.

Ca să sărbătorească.

— Ce vreți să fac, *patron?* întrebă agenta. Să intru?

— Nu, rămâi acolo unde eşti. Vin la tine.

Jean-Guy era conştient că n-ar trebui să procedeze astfel, dar totuşi o făcu. Virase şi acum gonea spre Carl Tracey.

Beauvoir opri în parcarea cârciumii, lângă maşina Sûreté, cu însemne foarte evidente. De obicei, în timpul unei supravegheri erau discreţi. Beauvoir ceruse, însă, în mod special un vehicul cu „Sûreté du Québec” inscripţionat în mod clar.

— Cu verde-fosforescent, dacă-i posibil, spusese el. Şi vreau ca agentul din maşină să fie în uniformă.

Tracey nu trebuia să aibă nicio îndoială asupra faptului că era nu doar păzit, ci şi supravegheat.

În timp ce Beauvoir se îndrepta spre bar, mâinile i se strânseră pumn şi se deschiseră. Apoi, se încleştară din nou. În arme.

Jean-Guy ştia că era o greşeală. Problema nu era că va călca într-o grămadă de ceva moale şi urât mirositor. Acest lucru era evident. Singura întrebare era cât de mare va fi aceasta. Cât de mult se va afunda?

Şi dacă se va putea opri înainte…

Inspectorul-şef Beauvoir trecu pe lângă agenta aflată în autovehicul şi rosti doar două cuvinte.

— Stai aici.

Auzi o maşină oprind în parcare. Când se întinse spre uşa barului, cu mâna pe clanţă, în spatele lui răsună vocea familiară.

— Jean-Guy.

Dar Beauvoir, într-unul dintre puţinele momente de acest fel din viaţa lui, alese să-l ignore pe Gamache.

•

— Stai aici, zise inspectorul-şef Gamache în timp ce trecu cu pas hotărât prin dreptul agentei care dădea să iasă din maşină.

Ea rămase pe loc.

•

Beauvoir intră în bar.

Era întuneric. Mirosea a fum stătut de ţigară, a urină proaspătă şi a bere răsuflată.

Un televizor era deschis pe un program ce difuza *Andy Griffith* în reluare. Opie avea întrebări pentru tatăl lui. Din nou. Răspunsurile fură însă înăbuşite de hohotele de râs care izbucniră dinspre un grup de bărbaţi murdari aflaţi la bar.

Patru, după cum constată Beauvoir la prima vedere. Nu, cinci.

Două sticle de whisky erau pe bar. Cu sticlele de bere în mâini, bărbaţii se întoarseră şi îşi mijiră ochii în lumina neaşteptată şi nedorită ce năvălise prin uşa deschisă înainte ca aceasta să se închidă din nou.

— Tu cine dracu' eşti? vru să ştie unul dintre ei.

Beauvoir nu răspunse. Rămase pe loc. Uitându-se.

La Carl Tracey.

— Staţi aşa, zise Tracey. Puţin respect, vă rog. Ăsta-i inspectorul-şef Beauvoir. Tipu' care m-a arestat. Ai venit să-ţi ceri scuze?

Se stârniră şi mai multe râsete.

Beauvoir nu reacţionă. Nu vorbi. Nu se mişcă.

Tracey îşi ridică berea.

— Vino aici. Jean-Guy, nu? Acu, că s-a terminat, putem să fim prieteni. Fără resentimente. Bere?

Întinse băutura spre Beauvoir, care îi putu simţi aroma moscată, familiară.

•

Gamache se oprise în dreptul uşii. Prin ferestrele mânjite de murdărie abia îi putea zări pe ocupanţii barului.

Fiecare celulă din corp i se încorda spre înainte. Strigându-i să intre. Să-l salveze pe Jean-Guy de el însuşi.

Era destul de sigur, judecând după expresia de pe chipul lui Beauvoir, că şeful de la Omoruri din cadrul Sûreté du Québec era pe cale să-l bată măr pe Carl Tracey.

Poate chiar mai rău. Poate nu avea de gând să se limiteze la a-l bate măr.

Totuşi, Gamache se înfrână. Şi se întrebă de ce.

Apoi îl fulgeră un gând. Era oare posibil să-şi dorească ca Beauvoir s-o facă?

•

Jean-Guy Beauvoir stătea în picioare la zece paşi de Carl Tracey.

Privea insistent, dar nu se mişcă. Nu vorbi. Nu avu nicio reacţie.

Chiar şi când Tracey păşi spre el, îmboldit de tovarăşii lui de beţie, chipul lui Jean-Guy rămase în totalitate impasibil. O mască.

•

Expresia lui Gamache se schimbă. Continua să fie atent, vigilent. Pregătit. Cu mâna pe uşă. Dar pe chipul lui apăruse un zâmbet firav. De surprindere şi înţelegere.

Totuşi, continuă să fie pregătit să acţioneze.

•

Văzându-l pe Tracey râzând, Beauvoir se simți aproape copleșit de furie.

Însă rămase pe loc. Nemișcat.

— Haide, strigă Tracey ținând sticla de bere de gât și legănându-se ușor. Nu vrei să vii la petrecere.

Bărbații din spatele lui Tracey deveniră însă mai neliniștiți la vederea acestui om care stătea în dreptul ușii și nu se dădea bătut.

Doi dintre ei continuară să strige încurajări, dar vocile lor erau acum mai firave. Entuziasmul lor pălea.

Carl Tracey se afla acum chiar în fața lui Beauvoir, însă Beauvoir nu reacționă.

— Ce faci aici? strigă Tracey. O să depun o plângere. Asta-i hărțuire.

Tăcerea lui Beauvoir. Privirea lui inexpresivă. Îl scoteau din minți pe Carl Tracey. Și îi descuraja pe amicii lui.

•

Zâmbetul de pe chipul lui Gamache dispăru, în timp ce se pregătea să intre în bar. Era de ajuns.

•

Tracey se împletici înapoi.

Tovarășii lui de beție se dădură la o parte în timp ce el se împiedică și căzu. Vărsându-și berea.

Inspectorul-șef Beauvoir ieși la fel de tăcut pe care intrase. Lăsând în urma lui patru bețivi ce se zgâiau la bărbatul care se tăvălea pe podea. Tracey își ridică privirea și, pentru o fracțiune de secundă, Beauvoir avu senzația că vede în ochii lui tristele. Mâhnire.

Apoi, Carl Tracey vomită.

Odată ieșit afară, Jean-Guy închise ochii și, ridicându-și fața spre cer, trase adânc și prelung în piept aerul proaspăt cu miros de pin.

Când îi deschise, îl văzu pe Armand Gamache stând chiar în fața lui. Privindu-l fix.

Apoi, ochii lui Gamache se încrețiră la colțuri. Fără niciun cuvânt, pentru că nu era nimic de spus, Gamache îl conduse înapoi la mașină, oprindu-se pentru ca Beauvoir să vorbească cu agenta.

— O să mai chem un ofițer aici. Vreau ca unul dintre voi să stea în mașină, iar celălalt în fața barului. Să-l fixeze cu privirea pe Carl Tracey prin fereastră. Vreau ca el să vă vadă. Orice se întâmplă, nu intrați în contact cu el. Dacă vă provoacă, nu reacționați. Cu excepția situației în care vă atacă fizic.

— Deci vreți să-l fixez cu privirea, *patron?*

— Da. Iar când pleacă, urmăriți-l. Mențineți tot timpul distanța. Dar vreau să vă vadă. Înțeles? Dacă intră într-un magazin, stați afară și-l fixați cu privirea. Dacă se întâlnește cu cineva, opriți-vă și…

— Continuăm să-l fixăm cu privirea?

— *Oui.*

— De ce?

Beauvoir se simți ușor iritat. Neplăcându-i să fie luat la întrebări. Dar era conștient că ordinele lui erau extrem de neconvenționale.

— E vorba de un om care înțelege amenințările și violenta. Dar asta?

— „Asta?" insistă tânăra agentă.

— Conștiința.

— Ce?

Inspectorul-șef Beauvoir recunoscu expresia de pe chipul agentei. Era exact aceeași cu care se uitase și el la Gamache. Ani la rând. Când inspectorul-șef spusese sau ordonase ceva neconvențional. Sau de-a dreptul ciudat.

Privirea aceea goală, ușor contaminată de îngrijorare, că ofițerul superior își pierduse mințile.

Beauvoir zâmbi. Așa cum Gamache zâmbise uitându-se la el. Ani la rând.

Deși ar fi putut lăsa lucrurile așa, voia ca agenta să înțeleagă. Și să nu-i fie niciodată teamă să pună la îndoială ordinele unui superior.

Așa cum și Gamache îi explicase cu răbdare lui Beauvoir. Ani la rând.

— Treaba ta este să-l protejezi, dar vei acționa și ca un fel de conștiință exterioară pentru un om care, evident, nu are așa ceva.

Observă că ea pricepu. Și că zâmbi, la rândul ei.

— M-am prins. O să fiu fantoma soției lui moarte.

— *Oui.* E un mod bun de a privi lucrurile.

Pentru un scurt moment agenta se gândi să întrebe dacă ar putea să facă un selfie cu inspectorul-șef Beauvoir și inspectorul-șef Gamache.

Dar se răzgândi.

Înainte de a se urca în mașini, Armand Gamache puse o mână pe spatele lui Jean-Guy.

— Foarte bine.

— A fost pe-aproape, zise Jean-Guy aplecându-se în față și coborând tonul. Nici nu știi cât de mult am vrut să…

— Știu.

Jean-Guy mormăi.

— Da. Știi.

Aruncă o privire în spate.

— N-o să schimbe nimic. Chestia asta…

Arătă spre agenta care stătea acum în fața barului. Privind fix.

— N-o să-l facă să mărturisească. Nu va schimba crima.

— Nu. Dar s-ar putea ca tânăra agentă să înțeleagă faptul că avem și alte arme la dispoziţie în afară de pistoale.

Gamache își duse degetul la tâmplă și bătu ușor în ea.

— Sincer? Eu cred că ea crede mai degrabă…

Beauvoir își duse degetul la propria tâmplă și îl învârti în cerc.

— Slavă Domnului că i-am spus că sunt inspectorul-șef Gamache.

Armand râse.

— O să-mi fie dor de tine, fiule.

— Și mie o să-mi fie dor de tine, domnule. Dar n-o să-mi fie dor de asta.

Își îndreptă privirea spre tânăra agentă care stătea cu spatele drept la douăzeci de pași de barul jegos. Privind fix. Un om pe care inspectorul-șef Beauvoir, în calitate de investigator principal, îl lăsase să scape basma curată cu o crimă.

Jean-Guy nu avea nevoie ca cineva să-l fixeze cu privirea ca să știe că va trece mult timp, asta dacă se va întâmple vreodată, până când propria sa conștiință va fi curată.

Capitolul treizeci și trei

Își petrecură restul zilei în centrul operativ trecând în revistă toate dovezile. În mod repetat.

De la puținul care era încă admisibil până la ceea ce știau că era adevărat, dar nu putea fi folosit.

Homer Godin revenise la Three Pines și, conform spuselor lui Reine-Marie, după ce îl plimbase alene pe Fred în jurul spațiului verde din sat și refuzase mâncarea care-i fusese oferită se dusese în camera lui și închisese ușa.

Agenta Cloutier rămăsese în casă și trecea din când în când pe la el, să se asigure…

Armand vorbea cu Reine-Marie la telefon și privea afară prin ceea ce fusese odată fereastra pentru bilete. De acolo zărea podul peste Rivière Bella Bella și sacii cu nisip, încă la locul lor. Și, de cealaltă parte, locuința lui, în zona îndepărtată a pajiștii satului.

Între el și casa lui se afla o străină, care stătea pe bancă.

— Cine e? o întrebă pe Reine-Marie.

— Dominica Oddly.

Reine-Marie îi explică despre cine era vorba și ce căuta acolo.

Gamache făcu o grimasă. Părea că ziua Clarei rivaliza cu a lui. Amândouă i se datorau, nu în mică măsură, lui Ruth.

Se întoarse și își ridică privirea spre fotografia cu bătrâna poetă, care privirea încruntată în jos, spre el.

Când închise, Armand se frecă la ochi. Apoi, după ce își puse la loc ochelarii de citit, reveni asupra declarațiilor, încercând să găsească ceva.

Orice.

Isabelle Lacoste sosi. Nici nu apucase să-și dea haina jos că Jean-Guy îi și pasă un teanc de dosare.

— Uite. Tu ia-le pe-astea.

Își împărțiră dovezile, interogatoriile. Examinând fiecare munca celuilalt. Ochi proaspeți peste dovezi vechi, în căutarea a ceva ce fusese omis.

— Aș vrea să discut cu domnul Bertrand, zise Gamache ridicându-se.

I se părea în continuare puțin probabil ca Vivienne să-l fi apelat pe acest bărbat în mod repetat în ziua în care murise și să fi greșit numărul. Cu

siguranţă ea îl cunoştea. Cu siguranţă el mințea.

— Și eu la fel, zise Beauvoir îmbrăcându-și haina.

•

Gerald Bertrand era prietenos. Tânăr. Atrăgător. Cu nepoata în brațe. Părea dornic să ajute, dar nu avea nimic util de adăugat.

Gamache încercă. Într-un fel. Într-altul. Dădu târcoale, căutând fisuri. Crăpături. Minuscule fracturi în povestea lui Bertrand. În purtarea lui. Dar nu găsi nimic.

La final erau la fel de convinși ca și Lacoste. Bertrand spunea adevărul. N-o cunoștea pe Vivienne. Nici pe Tracey.

— Tracey a minţit, e evident, zise Beauvoir. Vivienne n-a avut niciun amant.

— Cel puțin nu acest amant, spuse Gamache.

Totuși, Vivienne Godin își petrecuse ultimele minute din viaţa ei făcând un singur lucru.

Încercând să dea de o persoană.

Dar cine era? Cui încerca să-i ceară ajutor o femeie disperată, înfricoșată?

Nu tatălui ei – el era prea departe, își spuse Gamache în sinea lui. Încerca oare să dea de Cameron?

Dar mai exista cineva. Cineva care făcuse parte din viaţa lui Vivienne, din toată viaţa ei. Naşa ei. Care era poliţistă.

Pe drumul de întoarcere se opriră la locuinţa lui Pauline Vachon. Din declarația pe care o semnase reieșea că Tracey fusese implicat, nu ea. Anchetatorii voiau acum adevărul complet.

— Dacă am vrut ca ea să plece? spuse Pauline. Sigur că da.

— De ce?

— Ca să-l am pe Carl.

— Pare că nici măcar nu-l placi, zise Beauvoir.

— Ba da, mi-a plăcut la început. Îmi plac bărbaţii mai în vârstă.

Îi făcu ochi dulci lui Gamache.

— Și apoi?

— Păi, ar fi banii, nu? Dacă ea divorţa, el ar fi pierdut bani, probabil și casa. Dar dacă ea murea…

— Da?

— Păi, ar fi existat o moștenire. Întotdeauna sunt bani când cineva moare.

— Nu întotdeauna, spuse Beauvoir.

Iisuse, își zise în sinea lui. Vivienne a fost ucisă pentru nişte bani pe care

nu-i avea?

— De ce nu le-ai spus asta celorlalţi anchetatori? întrebă el.

— Ce anume? Că ar putea exista un motiv pentru care aş fi vrut ca ea să fie moartă? Să ghicim…

— Atunci de ce ne spui acum? întrebă Beauvoir.

— Păi, acum nu mai contează. Avocatul meu zice că nu puteți să-mi faceți nimic. În plus, Carl a făcut-o, nu eu.

Gamache o studia atât de minuțios încât ea începu să se foiască.

— N-am de gând să mărturisesc, să știți, zise ea. Așa că faceți bine și plecați.

Se ridică, iar ei o urmară până la ușa de la intrare. În timp ce o ținea deschisă, Gamache mai încercă o dată.

— Spune-ne ce s-a întâmplat în ziua aia, Pauline. De dragul tatălui ei. De dragul tău. Să scapi de greutatea asta din piept.

— O, te interesează pieptul meu, ei? zise ea într-un mod atât de ingenuu încât o făcu să pară foarte tânără. Cât despre tatăl ei…

Scoase un sunet insolent, plin de dispreţ. Te-ai întrebat vreodată de ce s-a măritat cu un idiot precum Carl Tracey?

— Tu aveai de gând să te căsătorești cu el.

— Aveam de gând să locuiesc cu el.

— Până când se terminau banii? întrebă Beauvoir.

— Duceți-vă dracu’. Nu-i treaba voastră. Acum, ieșiți afară.

— Te-a mințit. Și și-a omorât soția, spuse Gamache. Am văzut fotografiile. Vânătăile de pe brațele tale.

— Îmi plac chestiile dure.

Îi făcu din nou ochi dulci lui Gamache, care se mulţumi s-o fixeze cu privirea. Într-un mod care o făcu să se simtă inconfortabil. Nu pentru că ar fi avut o tentă sexuală, ci pentru că nu-și amintea să mai fi văzut vreodată o astfel de privire. Pauline avu nevoie de un moment până să poată pune gândurile în cuvinte.

Îngrijorat. Acest bărbat era îngrijorat pentru ea.

Dar știa că era o minciună. Un rol. Nimănui nu-i păsase vreodată de ea. De ce i-ar fi păsat acestui străin?

— Nicio persoană fericită, rosti el încet, nicio persoană sănătoasă, nu caută durere. Ai grijă.

— Mda, păi ce dracu’ îți pasă ție?

Și ușa se trânti în fața lui.

— O pierdere de vreme, zise Beauvoir. Dar e ceva ce trebuia făcut.

În timp ce se îndreptau spre mașină, Gamache se gândi la expresia de pe chipul lui Pauline Vachon. La privirea aceea lascivă. Intenţia fusese să fie seducătoare, dar în adâncul ei exista ceva nemilos. În mod clar ceva calculat. Deși, pentru o fracțiune de secundă… Și apoi a dispărut.

•

— Homer?

Vocea femeii vârstnice pătrunse prin ușa închisă în timp ce Homer stătea întins pe pat, cu privirea în tavan. Gândindu-se cum să… Din fericire, nu trebuia să caute o cale de a scăpa basma curată. Nu era necesar.

Nu răspunse.

— Sunt Ruth Zardo. Ne-am întâlnit acasă la Clara alaltăieri noapte. Știu că ești acolo și mă auzi. Vreau să-ți zic ceva.

Ceea ce auzi apoi fu un murmur foarte slab. Care suna ca *futu-i, futu-i.*

Se ridică în șezut, însă nu deschise ușa. Nu avea chef de companie.

Fără să se lase intimidată, Ruth spuse ce avea de spus, apoi plecă.

•

— Uite, zise Isabelle Lacoste lăsând să cadă cu un zgomot surd la picioarele lui Beauvoir o pereche de cizme.

— Ai fost la cumpărături? întrebă el ridicându-le de jos.

Îl lăsase pe Gamache la el acasă și se întorsese la centrul operaţional. Acum ţinea cizmele sus și le analiza.

Erau oliv. Din cauciuc. Căptușite cu fetru. Și ajungeau până la genunchi.

— Un cadou de rămas-bun pentru la Paris? întrebă el. Prea amabil, vărzuța mea.

— Dacă mai zici așa o să te trezești cu ele îndesate-n fund.

— Se cade să vorbească așa noua șefă a criminalității organizate? îi zise și zâmbi. Felicitări. Am aflat de la ceilalţi ofițeri superiori că ai acceptat slujba.

— Nu încă, spuse ea. Trebuie să discut cu familia mea. Și știi că de fapt nu voi conduce o familie mafiotă, nu?

— *Merde,* și eu care credeam că vom primi electrocasnice gratis pe viață.

— Prostuţule. Brânză gratis, poate.

Se așeză la biroul ei.

— În legătură cu cizmele, le-am luat de la magazinul general al lui monsieur Beliveau. Șeful a avut dreptate. După spusele lui monsieur Beliveau, acestea sunt cele mai comune cizme pe care le vinde. Toată lumea are o pereche.

— De ce nu? Foarte elegante.

Beauvoir le dădu drumul jos. Ca ale lui Tracey, nu?

— Aşa e. Aceleaşi cizme care au lăsat urma de sub maşina lui Vivienne. Aceeaşi mărime. Patruzeci şi doi. Până şi inspectorul-şef Gamache are o pereche.

— Sugerezi că e suspect?

— Da, da, sigur, răspunse ea cu un zâmbet îngăduitor. Ştii la ce mă refer.

Jean-Guy ştia. Ridică din nou cizmele şi le analiză.

Evident, avea dreptate.

Erau exact la fel ca cele care lăsaseră urmele de sub maşina lui Vivienne. La fel ca cele pe care le găsiseră în casa lui Tracey şi fuseseră folosite ca dovezi. Dovezi considerate acum fructe otrăvitoare.

Şi, aparent, la fel ca încălţămintea pe care toată lumea din mediul rural din Québec o avea acasă.

— Le-am probat, zise Lacoste, şi am mers prin zăpadă şi noroi. Am fotografiat urmele pe care le-am lăsat. Chestia ciudată e că, deşi acestea sunt mărimea patruzeci şi doi pentru bărbaţi, eu port treizeci şi opt.

— De damă.

— Mulţumesc. Da. Dar, pentru că talpa de cauciuc este foarte groasă, iar striaţiile atât de adânc ştanţate, urmele lăsate de cizmele mele arată exact la fel ca cele de sub maşină.

— Exact?

Întoarse cizmele. Striaţiile erau făcute din cauciuc dur, conceput pentru a izola şi a asigura aderenţă. Şi pentru a nu se uza. Aşa încât, striaţiile unei cizme vechi de cinci ani nu aveau să fie cu mult diferite sau chiar deloc diferite de cele ale uneia nou-nouţe.

— Am trimis pozele la laborator pentru analiză, dar n-am văzut nicio diferenţă.

— Aşadar…

— Aşadar, oricine ar fi putut lăsa în urmă acele urme de cizme sub maşina ei. Un bărbat, o femeie… chiar şi un copil, bănuiesc.

— Dar nu ne aduce mai aproape de Tracey, spuse el. De fapt, tu ai ţine partea apărării în acest caz, dacă ar mai exista un caz.

— Ştiu, spuse ea.

Nu trebuia să fi fost un bărbat mare pe acel pod. Ar fi putut fi o femeie mai mică. Iar acum că Beauvoir se gândea mai bine, legistul spusese că urmele de degete de pe pieptul lui Vivienne, vânătăile rezultate în urma unei

împingeri, fuseseră probabil cauzate de un bărbat mare.

Dar…

Medicul legist mai sublimase şi că vânătăile sângerează. Că se răspândesc intern. Doctor Harris lăsase să se înţeleagă faptul că exista posibilitatea ca şi acestea să fi fost provocate de o femeie mai mică.

— Pauline Vachon? întrebă el.

Lacoste încuviinţă.

•

Lysette Cloutier se ridică în picioare când inspectorul-şef Gamache intră în bucătărie.

Homer şi Reine-Marie stăteau aşezaţi în faţa sobei cu lemne, cu un ceainic şi o tavă cu biscuiţi pe taburetul dintre ei. Fred era lungit pe covor la picioarele lui Homer şi abia dacă îşi înălţă capul să se uite la cel care tocmai intrase.

Henri şi Gracie alergaseră la uşă să-l salute şi acum se fugăreau în bucătărie şi printre picioarele lui Armand, care aproape se împiedică. Dar era obişnuit cu asta.

Homer privea în jos la mâinile lui mari, care se cuprindeau strâns una pe cealaltă.

Apoi se ridică încet şi se întoarse spre Armand. Avea un bandaj pe partea stângă a capului, deasupra tâmplei, în locul în care se lovise de pardoseala din sala de judecată. Avea un ochi vânăt şi julituri în zona de unde începea linia părului.

Chipul îi era impasibil, în timp ce se uita la Armand. O mască.

Stătea pur şi simplu în picioare. Şi privea. Şi privea.

Apoi, în tăcere, se mişcă. Trecu pe lângă Armand.

— Homer? spuse Armand.

Dar bărbatul ieşise din bucătăria călduroasă. Se auzi un fluierat din sufragerie. Fred îşi înălţă capul, se ridică cu greu în picioare şi urmă sunetul.

— Vă rog să rămâneţi aici, le zise Armand celorlalţi.

Homer se afla pe veranda din faţă, împreună cu câinele bătrân.

Era ora cinci după-amiaza, iar umbrele erau lungi. Temperatura cobora odată cu soarele.

Fumul lemnelor arse se înălţa din case, parfumând uşor aerul rece de început de seară.

Armand ţinu uşa deschisă şi îi făcu semn din cap lui Henri să iasă afară, urmat de Gracie, care arăta şi se comporta din ce în ce mai mult ca o veveriţă.

Îi prinseră din urmă pe Homer şi pe Fred care păşeau domol, urmând marginea pajiştii. Nici înăuntru, nici în afara cercului.

Luminile caselor din Three Pines erau aprinse, iar Armand putea zări becul din vechea gară, aflată dincolo de râul încă umflat, ştiind că Jean-Guy şi Isabelle erau acolo, lucrând pentru a rezolva o crimă ce părea să le scape.

Apoi se întoarse spre bărbatul grizonant, care păşea în lumina amurgului.

— Îmi pare rău, zise el ajungându-l din urmă pe Homer şi mergând alături de el.

Însă Homer nu răspunse. Continuă să se uite înainte, la dealurile şi pădurile care se întunecau din ce în ce mai mult în jurul lor.

În dreptul potecii ce ducea în pădure, care mergea paralel cu Riviere Bella Bella şi ajungea în locul în care fusese găsită Vivienne, Homer se opri. Acum era puţin mai mult decât un luminiş uşor mai luminos dintr-o pădure întunecată.

Apoi se întoarse şi privi în direcţia opusă. În susul râului. Unde Vivienne se prăbuşise prima dată în apă. Unde fusese în viaţă ultima dată.

Răsuflarea lui lua forma unor norişori calzi şi pufoşi. Alăturându-se şi amestecându-se cu ai lui Armand.

— Ce vrei de la mine, Armand?

— Nimic.

— Nu-i adevărat. Văd în ochii tăi.

Se întoarse cu faţa spre el.

— Despre ce-i vorba? Despre iertare? Vrei să spun că e-n regulă c-ai făcut praf totul? Că acum trebuie să mă ocup eu de ceea ce tu n-ai putut? Să fac dreptate pentru fetiţa mea.

Armand rămase tăcut. Şi se gândi că Homer avea, probabil, dreptate.

Că voia să fie absolvit de vină.

Tatăl lui Vivienne tăcu mult vreme, cu privirea întoarsă spre râu. Înainte de a vorbi, în cele din urmă.

— E posibil ca unele lucruri să nu poată fi iertate? Dacă sunt prea teribile? Abuz? Crimă?

Se uită la Armand.

— Tu ai putea?

— Să iert crima? îl întrebă Armand.

Chibzui la acest lucru. I se cerea să se gândească nu la uciderea unei străine, ci a soţiei lui. A copilului lui. A nepotului lui. Ar putea ierta? Sincer.

— Ar fi nevoie de ani şi de o cantitate uriaşă de efort. Şi de ajutor. Şi

totuşi…

— Da?

— Sper că aş ajunge s-o fac…

— Dar?

— Dar cred că ar fi nevoie de o persoană mai bună decât mine, recunoscu Armand.

Homer merita adevărul. Și, iată-l. Ar putea ierta? În inima lui, în sufletul lui? Armand era departe de a fi sigur.

— Ar ajuta dacă oricine ar fi cel care a făcut-o ar regreta cu adevărat? întrebă Homer.

Căută răspunsul în privirea lui Armand.

— Dddaaa, cred că da.

Homer încuviință.

— Mă întreb dacă Vivienne a crezut asta.

— Crezi că Tracey a spus că-i pare rău?

Armand se îndoia că Tracey şi-ar fi cerut vreodată scuze, dar poate că o făcuse. Abuzatorii o făceau adesea. Implorau iertare. Își declarau dragostea. Aduceau flori şi daruri şi, printr-un potop de lacrimi, promiteau că n-o vor mai face niciodată.

Și poate că erau chiar sinceri. Până data următoare.

— Nu trebuie să-l ierţi, spuse Armand. Nu trebuie să mă ierţi. Dar, pentru binele tău, pentru sănătatea ta mintală, trebuie să renunţi la obsesia asta cu răzbunarea.

— Tu ai renunţat?

— Să încerc să-l prind pe Tracey? *Non*.

— Atunci eu de ce-aş face-o? Insigna ta îţi conferă o mai mare responsabilitate faţă de Vivienne decât am eu, tatăl ei?

Lăsă cuvintele să se aşeze un moment, înainte de a continua.

— Femeia aceea bătrână a venit la tine acasă azi după-amiază ca să mă vadă. N-am lăsat-o să intre. N-am vrut să văd pe nimeni. Dar a zis totuși ceva prin uşă.

— Ce femeie bătrână?

— Cred că-i poetă.

Armand se încordă. Oare Ruth procedase cu Homer aşa cum o făcuse cu Clara? Sau cu el? Oare înrăutăţise lucrurile încercând să ajute?

— Ce-a spus?

Armand se pregăti pentru ce era mai rău.

— Ceva din Sf. Francisc. Ceva ce i-a spus unei femei care și-a pierdut copilul într-un râu.

Homer închise ochii.

— *Clare, Clare, nu dispera. Între pod și apă am fost eu, acolo.*

Capitolul treizeci și patru

— *Non,* nimic nou, îi raportă Jean-Guy la telefon lui Gamache, care suna din biroul lui de acasă. Mandatul pe care l-am cerut acum câteva zile ca să cercetăm conturile bancare ale lui Vivienne ar trebui să sosească în curând. O să aflăm dacă Pauline Vachon visa sau chiar e ceva acolo.

— Numărul la care suna Vivienne încă îmi dă bătăi de cap, spuse Gamache. Dacă nu era al lui Bertrand, atunci al cui? Este cineva care e apropiat de caz şi are un număr aproximativ la fel?

— Am verificat asta, zise Beauvoir. Nimic.

Gamache zâmbi. Ar fi trebuit să știe că Beauvoir se va ocupa de acest lucru.

— Probabil că ţi-e foame, spuse el. Clara ne-a invitat la o cină uşoară. Hai să luăm o pauză.

Beauvoir oftă şi se uită la Lacoste. Ea luase camera obişnuită de la B&B, dar încă nu-şi lăsase geanta acolo.

— Cină la Clara? strigă el.

— Sună grozav, răspunse Lacoste, dar nu îşi ridică privirea.

Se învârteau în jurul cozii şi erau conştienţi de acest lucru. O pauză le-ar prinde bine.

— Ne întâlnim acolo, zise el la telefon. Peste o jumătate de oră.

Jean-Guy luă iar declarațiile. Și începu să le citească. Din nou.

•

Gamache închise şi se întoarse spre agenta Cloutier.

Erau singuri în biroul lui.

Homer era în bucătărie cu Fred, în timp ce Reine-Marie pregătea o supă de dovlecel, pere şi brânză cu mucegai ca s-o ducă la Clara. Homer părea să găsească compania ei liniştitoare.

Cloutier, pe de altă parte, evident, nu simţea acelaşi lucru în privinţa companiei lui Gamache.

— Povesteşte-mi despre Vivienne.

— Vivienne?

— Da. Probabil că ai cunoscut-o bine.

— Presupun că da. Sinceră să fiu, n-am fost cea mai bună naşă. Eu n-am avut niciodată una, aşa că habar n-am avut ce se aştepta de la mine, cu

excepția faptului că, dacă li se întâmpla ceva lui Kathy și lui Homer, trebuia s-o iau eu.

— Cum era?

Lysette se gândi.

— Timidă. Cam greu de cunoscut. Îi plăcea mai degrabă să stea pe-acasă. A fost o fată frumoasă. Se vede din fotografii.

Gamache încuviință.

— Era binevoitoare?

— Așa cred.

Dar avu o reținere.

— Continuă.

— Nu, doar că lui Kath i se părea dificilă uneori. Cred că majoritatea mamelor și fiicelor se ceartă uneori.

— Te referi la bătaie sau la ceartă? întrebă Gamache.

— Ceartă, răspunse Cloutier. Doar nu crezi că Kathy a lovit-o.

Gamache ridică mâinile.

— Habar n-am ce s-a întâmplat în casa aia. De aceea te întreb pe tine.

— Se certau. Destul de mult. Dar era vorba doar de cuvinte, nimic mai mult. După cum am spus, e normal, nu-i așa? Între mamă și fiică. Cu siguranță așa s-a întâmplat cu mine și cu mama mea.

Gamache încuviință, amintindu-și de bătutul din picior și reacțiile dramatice ale lui Annie și de ochii îngustați ai lui Reine-Marie și maxilarul ei încleștat. Străduindu-se să nu rostească ceva răutăcios, în care de fapt nu credea.

Chiar dacă Annie nu avea astfel de scrupule sau de rețineri.

Acum, însă, Annie și mama ei erau foarte apropiate. Annie devenise la rândul ei mamă. El credea că acest lucru ajutase. Și aștepta încă un copil. O fetiță.

La fel ca Vivienne…

Își readuse gândurile la ceea ce aveau de făcut.

— În ce fel i s-a părut dificilă Vivienne?

— De fapt, nu cred că a fost vina lui Vivienne.

Lysette coborî tonul.

— Kath cred că era puțin geloasă pe ea.

— De ce?

— Vivienne și tatăl ei erau mereu apropiați. Din clipa în care ea s-a născut. Homer le adora pe cele două fete ale lui, așa cum le spunea. Dar între

el şi Viv exista o conexiune. Ca între taţi şi fiice, presupun.

— Da, zise Gamache.

Annie. Annie. Sănătoasă şi fericită. Şi în viaţă. Şi plecarea…

— A fost greu pentru Kathy. Totuşi, nu îi făcea niciun bine. Cu cât era mai geloasă, cu atât era mai furioasă şi mai exigentă. N-a făcut decât s-o îndepărteze şi mai mult pe Vivienne.

— Spre tatăl ei.

— *Oui.*

O profeţie care se împlineşte prin ea însăşi, îşi zise Gamache în sinea lui. Cât de des facem în aşa fel încât cele mai mari temeri ale noastre să devină realitate, comportându-ne ca şi s-ar fi adeverit deja?

— Homer a dus-o să înveţe fotbal, spuse Cloutier. A antrenat echipa în care Vivienne juca hochei. Când era mică, îi citea înainte de culcare. Babar. Tintin. N-am văzut niciodată o fiică mai iubită de un tată, sau un tată mai adorat. Îmi părea rău pentru Kathy. Sincer, n-am ştiut niciodată dacă era geloasă pe Vivienne sau pe Homer. Dar ştiu că Vivienne a plecat de acasă cât de repede a putut.

— Împinsă de mama ei?

Lysette încuviinţă.

— Apoi Kathy a murit. Înrăutăţind şi mai mult lucrurile pentru Homer. Pentru că nu o mai avea nici pe Kathy alături.

— A fost o căsnicie fericită?

Lysette se gândi. În cele din urmă încuviinţă din cap.

— Lucrurile s-au îmbunătăţit odată ce Vivienne a plecat de acasă.

— Când am vizitat-o pe Pauline Vachon, în după-amiaza asta, ne-a spus că dacă Vivienne murea Carl intra în posesia banilor. Verificăm conturile şi asigurările, desigur, dar ştii cumva dacă Vivienne avea bani puşi deoparte?

— Vivienne? Nu cred.

— I-a lăsat mama ei ceva în testament?

— Nu. A lăsat nişte bijuterii şi o cuvertură care fusese a bunicii ei, dar niciun ban. Eu am fost lichidatoarea. Ea n-a avut prea multe, iar ce-a avut i-a lăsat lui Homer. Te superi dacă te întreb de ce te interesează toate astea? Ştim cine-a omorât-o… nu mai trebuie decât să-l prindem.

— Trebuie să ne regrupăm, explică Gamache. Iar o parte din asta presupune s-o cunoaştem pe Vivienne mai bine. Este posibil să fi avut vreo aventură?

— Ştiu ce-a zis Tracey, dar nu cred să fi fost aşa. Întotdeauna a părut să fie

mai degrabă genul singuratic.

— Îți plăcea de ea?

Cloutier se încruntă.

— Din puținul pe care l-am văzut, da. Cred că da.

Nu era o apreciere din cale-afară de entuziastă. Dar Gamache bănuia că părerile lui Cloutier erau probabil afectate, poate chiar contaminate de spusele prietenei ei, Kathy. Iar el știa că e foarte ușor să crezi despre alții tot ce-i mai rău. Se gândi o clipă.

— De ce crezi că s-a măritat cu Carl Tracey?

Cloutier rămase pe gânduri.

— Comunitate restrânsă. Nu prea ai de unde alege. Poate a crezut că n-o să găsească ceva mai bun. Poate că el n-a fost chiar așa de rău la început. Nu prea știu.

Gamache încuviință.

Ar fi putut fi vorba despre dragoste la un moment dat? Sau Vivienne a vrut să își pedepsească părinții? Să le demonstreze unde ajunsese din cauza lor? Sau fusese o tentativă copilărească de a-l face pe tatăl ei gelos?

Toată lumea făcea greșeli. Gamache își făcuse și el partea lui, mai ales în tinerețe. Annie se căsătorise și divorțase înainte de a-l găsi pe Jean-Guy. La fel și Jean-Guy, înainte de a o întâlni pe Annie.

Numai că greșeala lui Vivienne se întâmplase să fie mult mai gravă decât ar fi putut să-și imagineze.

Ajunseseră la finalul lucrurilor pe care agenta Cloutier iar le-ar fi putut spune despre Vivienne. Mai era, însă, ceva.

— Îi plăceau câinii?

— *Pardon?*

— Câinii. Îi plăceau?

— Păi, da. Îi iubea. Fred, de exemplu. L-a salvat pe când era doar un cățeluș. Îl găsise rănit pe marginea drumului. A fost alături de ea mai mult timp decât Carl.

— *Merci,* spuse el.

Capitolul treizeci și cinci

— Domnule inspector-şef şi madame Gamache, aceasta este – zise Clara cu un gest uşor exagerat, de parcă ar fi făcut-o pe invitată de la cină să se materializeze din neant – faimosul critic de artă Dominica Oddly.

Pam-pam.

Și apoi, bang, Clara dispăru.

— Madame Oddly, zise Armand dând mâna cu ea.

— Domnule inspector-şef, spuse criticul.

— Armand.

— De la Sûreté? Parcă-i un film vechi cu Nelson Eddy şi Jeanette MacDonald[{32}]. *Gamache de la Sûreté.*

Armand zâmbi.

— Acelea erau cu poliţia călare[{33}].

— Mă tem că în cazul meu lipseşte calul.

— Totuşi, este multă balegă, zise Ruth, care li se alătură.

Privirea Dominicăi se îndreptă fugitiv spre raţa din braţele lui Ruth, apoi reveni la chipul bătrânei. Alegând să ignore pasărea de curte spuse:

— N-am apucat să precizez că îmi place poezia dumneavoastră.

— Mulţumesc. O cheamă Rosa.

— Futu-i, futu-i, futu-i, se auzi dinspre Rosa.

— Poezia, şopti Reine-Marie la urechea lui Ruth. Nu pasărea[{34}].

— Ah.

Se întoarse spre Dominica şi o analiză din cap până în picioare.

— Eşti rudă cu servitoarea?

Reine-Marie coborî ochii, iar Armand îşi roti privirea în jur, încercând să creeze impresia că n-o mai întâlnise niciodată pe femeia vârstnică.

— Servitoare? întrebă Dominica.

Când Ruth dădu să arate spre Myrna, care stătea de vorbă cu Clara lângă şemineu, Reine-Marie interveni.

— Cum de ştii de Nelson Eddy?

— Îmi place cinematografia clasică, explică Dominica. Din vremea în care forma de artă era la începuturi.

— Şi ai zice că *Rose-Marie* e un film clasic? întrebă Ruth. Am bănuit eu că nu ai gust. De asta m-am gândit că o să-ţi placă arta Clarei.

Dominica râse.

— Dar îmi place poezia dumneavoastră. Și pasărea.

— O aberație. Excepția care dovedește regula.

— Nu este o regulă, sublinie criticul. Este o opinie.

Dominica Oddly nu se decisese încă dacă oamenii care aleseseră să trăiască în acest mic cătun canadian erau minunați și creativi sau erau, pur și simplu, rezultatul unei consangvinizări.

— Bere? întrebă Gabri ducându-i o sticlă Dominicăi.

Ea părăsise grupul și arunca o privire în jur.

— Mulțumesc. Rața e în regulă? Arată ciudat.

— Rața e în regulă. „Futu-i” e ciudat.

Dominica râse.

— Dar e o mare poetă.

— Și Clara e o mare artistă.

La asta, Dominica ridică sticla.

— Mulțumesc pentru bere.

În cealaltă parte a încăperii, Clara încerca să-și păstreze zâmbetul pe față și fierea la locul ei în timp ce se uita la tânăra femeie care tocmai îi distrusese cariera, iar acum îi bea berea și îi mânca mâncarea. N-ar fi fost surprinsă dacă ar fi găsit-o dormind în patul ei.

Lupul, dar nu la ușa, ci în casa ei. În viața ei. Făcând-o vraiște. Zâmbind.

•

Jean-Guy și Isabelle li se alătură la timp pentru cină.

După ce o ochise pe Ruth, Jean-Guy tocmai se îndrepta spre ea când Armand îi tăie calea.

— Nu.

— Dar trebuie să i se spună, zise Jean-Guy uitându-se la poeta în vârstă care dădea pe gât scotch și vorbea cu femeia critic ce părea fascinată de ea.

— Ce să i se spună?

— Înregistrarea video pe care a publicat-o a făcut rău oamenilor. Ție. Familiilor.

Făcu o pauză.

— Mie. Faptul că nu era treaba ei să facă asta.

— A făcut-o din bunătate. A crezut că mă protejează.

— Asta nu schimbă nimic. N-ar fi trebuit s-o facă.

— De acord. Dar e de domeniul trecutului. Las-o așa, Jean-Guy.

Totuși, când Jean-Guy trecu pe lângă Ruth, șopti:

— Nătăroaico.

— Prostovanule, ripostă ea râzând.

Evident, neînţelegându-i mesajul.

•

Armand era obosit şi în mod normal nu ar fi acceptat invitaţia Clarei. Dar ştia că Homer nu voia să-l vadă. Nu-l voia nici măcar în aceeaşi casă cu el. Şi îi promisese că îl va lăsa singur. Măcar aceasta era o promisiune pe care putea s-o respecte.

Aşa că venise aici şi îi lăsase pe Homer şi pe Lysette să cineze singuri.

Toţi cei adunaţi la Clara aflaseră ce se întâmplase în acea zi la tribunal, însă doar Ruth pusese întrebări. Asta dacă faptul că dorise să ştie cum de reuşiseră să facă dintr-un lucru sigur un dezastru demn de circ putea fi considerat o întrebare sinceră.

Beauvoir clocotea. Gamache rămase tăcut. Doar Isabelle răspunse. Se întinsese spre bătrână, îi cuprinse mâna venoasă şi îi şopti:

— Taci naibii din gură.

Ceea ce pe Ruth o încântă, făcând-o să râdă. Şi, pentru prima dată, făcu ce i s-a cerut.

După cină, în timp ce Armand şi Reine-Marie curăţau masa, iar Gabri făcea cafea, Jean-Guy o luă pe Dominica deoparte pentru a discuta în linişte.

— Ceramică? întrebă Dominica când ea şi Beauvoir se aflau suficient de departe de ceilalţi.

Fusese surprinsă că, dintre toate lucrurile, acest poliţist alesese să vorbească despre ceramică.

Ea se lansă într-un discurs despre istoria operelor de artă din ceramică, dintre care unele supravieţuiseră popoarelor şi culturilor care le creaseră. O parte dintre acestea lui i se păreau chiar interesante.

— Şi arta modernă? întrebă Jean-Guy.

— Ce-i cu ea?

— Poate o persoană să-şi câştige existenţa producând obiecte din ceramică?

Îl studie pe bărbatul aflat în faţa ei. După ce crescuse în Bronx, alături de mama ei activistă, Dominica devenise precaută, chiar temătoare, în sinea ei, când venea vorba de poliţişti. Îşi văzuse prea des fraţii, prietenii, iubiţii hărţuiţi pentru a-i considera pe poliţişti altceva decât ameninţări.

Îi respectase foarte puţin şi aproape că nu avusese niciun contact cu ei din punct de vedere social. Trăiau pe continente diferite şi proveneau din triburi

diferite.

Gabri îi povestise despre uciderea tinerei femei și despre ceea ce se întâmplase în dimineața aceea la tribunal.

Acest polițist fusese implicat. În acuzare. Iar acum pălăvrăgeau despre olărit, în timp ce-și savurau băuturile de după cină.

Deși, observându-l mai bine pe acest polițist și ardoarea de care dădea dovadă, începu să suspecteze că era vorba de mai mult decât pălăvrăgeală.

— Te gândești să faci o schimbare de carieră? întrebă ea și se simți ușurată să-l vadă zâmbind.

— Nu în lumea artei. E mult prea periculos.

— Da. Am auzit că unii critici sunt brutali.

— Artiștii sunt cei care mă sperie pe mine.

Apoi, zâmbetul i se stinse.

— Ceramică, îi reaminti. Olărit. E o piață bună?

— Pentru obiecte de artă din ceramică? Nu de genul celor din care mâncăm.

— *Oui.*

Ea se gândi.

— Există întotdeauna o piață la nivel înalt. Dar trebuie să fii foarte, foarte bun. Și foarte, foarte norocos. Lucie Rie, de exemplu. Foarte căutată de colecționari. Modernă, dar inspirată de ceramica romană antică. Grayson Perry, din Marea Britanie, este uriaș. A câștigat Premiul Turner pentru ceramica lui. Elizabeth Kley este o artistă din New York. Festivă și totuși…

— Ce zici de asta?

Își scoase telefonul și apăsă pe galeria cu fotografii.

Dominica Oddly simți o doză de iritare. Nu era obișnuită să fie întreruptă. Majoritatea oamenilor o venerau și se agățau de fiecare cuvânt al ei.

Dar își dădu seama că, mai mult ca sigur, nu discutau de fapt despre olărit. Vorbeau despre crimă.

Se aplecă în față.

Apăru o fotografie cu o vază. Apoi un bol. Urmat de un alt obiect. Unul după altul. Îl rugă să nu le mai deruleze și le analiză pe câteva dintre ele. Mări pozele.

— Ptiu, rosti în cele din urmă ridicând privirea. Ale cui sunt?

— Ale unui individ pe nume Carl Tracey. Ai auzit vreodată despre el?

— Nu.

Făcu un pas în spate și îi studie chipul.

— El e cel care a omorât-o pe fată?

— Da, noi aşa credem. Ce părere ai?

•

— Ce părere aveţi? întrebă Clara.

Îi condusese pe unii dintre prietenii ei în studio pentru a le arăta copiile miniaturilor care fuseseră atacate cu ferocitate de critici. Inclusiv, şi mai ales, de cel aflat în sufrageria ei.

— Nu-i rău deloc, spuse Gabri.

Clara simţi o strângere de inimă şi o cuprinse un val de panică. Se aştepta la un imediat şi pasional „Sunt geniale! S-a înşelat!”

Nu la acest răspuns vag.

Îşi îndreptă privirea spre Reine-Marie care stătea cu capul înclinat, ca şi cum acest lucru ar fi fost de ajutor. Avea o expresie încordată, ca a unui copil cu început de indigestie.

— Astea sunt cele care nu au fost prezentate, nu? Cele de care ai fost mai puţin încântată? întrebă Reine-Marie, abia întâlnind privirea Clarei.

— Da, spuse ea.

Minţise. Micuţele picturi în ulei aflate pe şevaletul din studioul ei erau replici aproape identice ale seriei pe care o trimisese la expoziţia colectivă din New York.

Criticii, ceilalţi artişti, chiar şi proprietarii galeriei puteau fi ignoraţi. Mai ales prostiile de pe reţelele sociale. Sau, dacă nu ignorate, cel puţin explicate.

Gelozie. Nimic mai mult.

Dar acum, propriii prieteni, fanii ei, îşi înclinau capetele, mijeau ochii şi îi ofereau laude confuze.

La naiba, îşi zise Clara în sinea ei. *La naiba.*

Femeia aceea, Oddly, otrăvise fântâna. Îi întorsese împotriva ei până şi pe cei mai înverşunaţi susţinători. Sau, cel puţin, împotriva artei ei. Ceea ce era aproape acelaşi lucru, atât de profund interconectate erau femeia şi creaţiile ei. Un atac asupra unora se simţea ca un atac asupra celeilalte.

Simţea că lumea ei se scufunda, iar Clara Morrow era departe de a fi sigură că avea să-şi poată ţine capul deasupra creşterii tot mai rapide a valului de opinii.

* * *

Ruth îşi puse mâna subţire, cu vene proeminente, peste cea a lui Armand.

— Ai făcut tot ce-ai putut, să ştii.

El privi în jos la mâna ei, apoi în ochii ei urduroşi.

— Dar el a scăpat. În mare parte, din cauza mea.

— Nu în mod intenționat.

— Mai contează?

— Ești polițist și intenția contează întotdeauna, nu? Dacă nu ai intenționat să faci rău…

Se întrebă dacă acesta era modul lui Ruth de a-și cere scuze pentru postarea acelui video. Știind acum câtă durere provocase.

— Ar putea fi adevărat, spuse el. Dar Vivienne e moartă, iar ucigașul ei e liber.

— Nu pentru mult timp. Homer o să-l omoare pe cel care i-a ucis fiica, nu?

— O să încerce.

— Ai de gând să-l oprești?

— O să încerc.

— Cu jumătate de inimă?

Armand se întoarse spre ea surprins.

— Nu. Cu toată inima.

— De ce?

Ruth se uita la el cu o curiozitate autentică. La fel și rața. Dar rațele sunt adesea curioase.

De ce l-ar opri pe Homer?

— Pentru că nu e treaba noastră să fim judecătorul, juriul și călăul.

— Mda, mda. Cliché. Și în lumea reală, când sistemul eșuează?

— Atunci trebuie să căutăm o soluție în altă parte.

— Adică răzbunare.

— În cazul unora, da.

— Și al celorlalți?

— Cunoști răspunsul.

— Te referi la renunțare? Adică, zise ea fluturând din mână, să lași lucrurile așa și să-ți vezi mai departe de viață?

— Mă refer la a face altceva, nu să ne rezumăm doar furie și răzbunare. Ai venit până la mine acasă în după-amiaza asta.

— Da, spuse Ruth. De ce?

— I-ai spus ceva lui Homer.

— Și?

— Cred că de-asta l-ai vizitat. Ca să-i oferi lui Homer acea opțiune, o cale de ieșire. Dacă nu iertare, atunci poate pace. Era vorba despre un citat din Sf.

Francisc, către o femeie care și-a pierdut copilul într-un râu. Chestia e că l-am căutat, sau am încercat să o fac, dar nu l-am găsit nicăieri.

— Adică?

— Adică, există?

— Mai contează? Nu e vorba despre puterea credinței și nu despre dovadă?

Se uită la el cu o privire intensă.

— Tu n-ai vrea să crezi, Armand? Dacă ar fi fost vorba de Annie?

În tăcerea care urmă, îi întâlni privirea.

— *Clare, Clare, nu dispera. Între pod și apă am fost eu, acolo.*

* * *

— Întotdeauna stă cu rața în brațe? o întrebă Dominica Oddly pe Reine-Marie în timp ce ieșiră afară pentru a merge spre casă.

Aerul rece al nopții de aprilie se furișă prin haina subțire cu care era îmbrăcată Dominica direct în oasele ei. Își strânse brațele la piept.

— Întotdeauna, spuse Reine-Marie. Tu ți-ai lăsat copilul în urmă?

— Copil?…

Dominica avu tendința de a respinge comparația, însă o auzi pe Rosa murmurând și observă asemănarea dintre mamă și rață.

Făcură câțiva pași în tăcere înainte ca Reine-Marie să vorbească din nou.

— Știi cât de mult a durut-o pe Clara recenzia ta, da?

— A fost brutală, zise Olivier.

— N-am făcut decât să spun adevărul.

— *Orice adevăr conține o parte de răutate*, spuse Ruth.

— Dar tot adevăr este.

— Poate, zise Reine-Marie. Dar și răutate.

•

Jean-Guy se duse lângă Armand și Isabelle, care stăteau de vorbă la câțiva pași în spatele celorlalți.

Isabelle era obosită, iar șchiopătatul îi era mai pronunțat.

— Am întrebat-o…

Jean-Guy arătă spre Dominica Oddly.

— Despre ceramica lui Tracey. A spus că e destul de bună. Că promite.

— Iisuse, zise Isabelle, nu-i spune lui Clare. O să-i explodeze capul.

— Mă gândeam la faptul că ar putea exista un alt motiv, spuse Jean-Guy. Pentru uciderea lui Vivienne.

— Cum așa? întrebă Isabelle.

— Dacă Tracey știa că era la un pas de succes, zise Jean-Guy. Sigur nu avea de gând să-l împartă cu Vivienne.

— Dar „succesul” nu-i ceva relativ? Nici măcar artiștii în ceramică nu fac cine știe ce avere, nu? întrebă Isabelle.

— Pot să facă sute de mii, chiar milioane, dacă obiectele lor devin de colecție, spuse Jean-Guy, lăsând impresia că vorbea din experiență.

— Ea crede că Tracey s-ar putea bucura de un succes atât de mare? vru să știe Armand.

— Nu știu sigur. A zis că e posibil. E nevoie de mult noroc, evident.

— Mă întreb… zise Isabelle apoi rămase tăcută.

— Ce?

— Dacă un scandal ar putea fi considerat noroc.

— Un scandal cum ar fi suspiciunea de crimă. Rahat.

Beauvoir se rupse de grup și se îndreptă alergând spre Dominica Oddly.

— Am o întrebare pentru tine.

— Da?

— Dacă un artist în devenire este acuzat de crimă și apoi este eliberat din cauza unui amănunt, ce urmare ar avea asta asupra carierei lui?

— Glumești? întrebă ea holbându-se la el. Doar nu crezi că…

— Întrebarea. Te rog să răspunzi.

Se opriră, iar Armand și Isabelle li se alăturară.

Dominica Oddly rămase pe gânduri, dar nu pentru mult timp.

— N-ar fi primul artist care ar beneficia de pe urma unui astfel de lucru. Cultul celebrității poate fi destul de pervers. Spre exemplu…

— Tracey, îi reaminti Jean-Guy înainte de a se lansa în prelegere. L-ar ajuta dacă ar scăpa de crimă?

Ea încuviință.

— Probabil. Dar cum ar fi putut fi putut să știe că va scăpa nepedepsit?

— Poate că nu conta, spuse Isabelle.

— Pentru el ar conta, zise Oddly. Arta lui ar putea începe să se vândă cu zeci de mii de dolari sau mai mult, dar cu ce l-ar ajuta dacă ar fi executat?

— Noi nu omorâm condamnați! aici, în Canada, spuse Lacoste.

— Ești sigură? replică Oddly.

— La ce te gândești? o întrebă Gamache pe Lacoste.

— Cine-ar beneficia, le șopti ea lui Gamache și lui Beauvoir, dacă Vivienne ar fi omorâtă, iar soțul ei, devenit subit faimos, ar fi condamnat?

— Pauline Vachon, spuse Beauvoir. Crezi că-i chiar atât de deșteaptă?

— Ai cunoscut-o. Tu ce crezi?

Myrna şi Billy o ajutară pe Clara să cureţe, deşi mare parte din treabă fusese deja făcută de ceilalţi.

— Te simţi bine? îşi întrebă Myrna prietena.

— Sunt bine.

— Toarnă-ţi un butoi cu vin, taie o felie uriaşă de tort de ciocolată, aşază-te lângă foc şi gândeşte-te că eşti iubită. Tu şi arta ta. Bine?

— Bine.

— Te conduc acasă, zise Billy în timp ce se îmbrăcau pentru a pleca.

— E în regulă. Nu-i departe.

— Ştiu. Mi-ar face plăcere.

Îşi puse mănuşile şi căciula şi se bucură că Myrna nu-i putea vedea chipul.

— Billy… început Myrna în timp ce mergeau de-a lungul drumului.

— N-o spune. Te rog.

Măcar dacă nu şi-ar fi permis să-şi imagineze viaţa lor împreună. Ce ar fi putut fi. Nopţile liniştite. Cititul. Gătitul. Să invite prieteni la ei. Să ia masa la bistrou. Împreună.

Să îmbătrânească. Împreună.

O lăsă la uşă, apoi se urcă în camioneta lui şi se duse acasă. Singur.

Clara urmă sfatul Myrnei, aşa cum făcea aproape întotdeauna.

Ajută, îşi zise în sinea ei, în timp ce îşi tăia o felie uriaşă de tort, pe care o duse apoi în sufragerie, *să ai o prietenă înţeleaptă. Care ştie să gătească.*

În faţa şemineului, alături de Leo, Clara încercă să-şi limpezească mintea. Dar descoperi că aceasta era aglomerată de Dominica Oddly. Şi de recenzia ei.

Leo îşi puse capul magnific în poala ei şi rămaseră amândoi cu privirile îndreptate spre focul care ardea cu vâlvătăi.

•

— Mă gândeam la Tracey şi la ceramica lui, spuse Isabelle.

— Da? zise Beauvoir.

Merseră împreună până la pensiunea lui Gabri şi a lui Olivier, unde Isabelle avea camera „ei”. Cu familiarul pat cu baldachin şi pilota din puf de gâscă, şi şemineul gata pregătit pentru a fi aprins. Cu fotoliul din faţa lui. Cu o carafă cu vin de porto, un pahar şi o cutiuţă cu ciocolata ei preferată.

Dominica Oddly se dusese sus să lucreze, iar Isabelle îşi lăsă geanta în camera ei şi reveni în camera de zi a pensiunii unde o aşteptau ceilalţi.

Și munca.

— Nu e puțin cam exagerat? întrebă Isabelle. Să credem că Tracey și-a omorât soția pentru ca arta lui să ajungă să fie observată? În plus, nu e suficient de inteligent pentru a se gândi atât de departe. Cred că în majoritatea zilelor nici măcar nu știe ce mănâncă la prânz.

— Tracey n-ar fi putut planifica asta, admise Jean-Guy în timp ce întețea focul, după care luă un biscuit cu ciocolată de pe servantă și se alătură celorlalți. Dar, după cum am mai zis, Pauline Vachon ar fi putut.

Isabelle încuviință.

— Mi-o pot imagina plănuind așa ceva. Dar, serios, ar ucide-o pe Vivienne pentru slaba șansă ca acest lucru să dea un impuls carierei lui Tracey? Pare un instrument de marketing destul de drastic. Eu nu cred.

— E evident că n-ar fi singurul motiv, spuse Beauvoir. Sunt multe motive pentru care și-ar fi putut dori moartea lui Vivienne. În primul rând, ca să-l aibă pe Tracey. Și orice moștenire, reală sau imaginară, care îi revenea lui, ca soț al lui Vivienne. Iar dacă dădea lovitura cu ceramica lui, ea ar fi fost acolo să colecteze banii. Dacă apărea un scandal, cum ar fi o soție ucisă, cu atât mai bine.

Până în acel moment, Gamache preferă să stea și să asculte opiniile celor doi anchetatori. Analizând cele spuse de ei. Lăsându-și mintea să se concentreze și în același timp să fie liberă.

Se ridică din fotoliul confortabil.

— Mă scuzați, zise el scoțându-și telefonul. Trebuie să verific ceva.

Se duse la fereastră, unde semnalul oscilant era cel mai puternic, și reveni câteva minute mai târziu.

Avea o expresie sumbră.

•

Dominica își verifică pagina de internet. Recenzia despre arta Clarei fusese încărcată și era bine primită. Multe accesări. Multe distribuiri. Noul text pe care tocmai îl publicase începea și el să fie în tendințe.

Pentru că nu se simțea încă obosită, mai căută diverse lucruri pe Google apoi, plictisită, scrise „Jean-Guy Beauvoir”.

Apărură câteva rezultate, printre care și o ceremonie de decorare. Era o fotografie cu inspectorul-șef Gamache, care îi oferea o medalie. Însă în explicația fotografiei era prezentat drept superintendent-șef Gamache. Conducătorul Sûreté du Québec.

Cuprinsă de curiozitate, scrise „Armand Gamache. Sûreté”.

Ridicând din sprâncene când văzu numărul de articole, derulă în jos. Fotografiile, realizate în mod evident de-a lungul unei îndelungate cariere, prezentau un bărbat în proces de îmbătrânire. De la un păr brunet și ondulat, la unul cărunt. De la un ten neted, la riduri din ce în ce mai adânci cu fiecare poveste.

Apoi apăru cicatricea. La tâmplă. Prima dată într-o fotografie cu el în uniformă. Cu o expresie sumbră și un baston. La o procesiune funerară.

Dar exista o constantă. Privirea lui. Inteligentă și preocupată. Plină de bunătate, chiar.

Era ceva deconcertant. La un polițist.

Exista și un link către un video recent postat, care avea deja o jumătate de milion de vizualizări.

În tăcerea din camera ei, în satul liniștit, Dominica Oddly urmări îngrozită cum bărbatul calm, cu ochi buni, trăgea cu pistolul în mai mulți tineri, majoritatea de culoare.

Realiză că acel video fusese falsificat. Și știa că probabil totul era o făcătură, dar se trezi acaparată. Poate pentru că era predispusă să creadă că așa procedau polițiștii.

Explica aceasta demonizarea lui? Acesta era modul în care oamenii de treabă din Canada reacționau la crime în masă? Printr-o lovitură cu dosul palmei?

Apoi apăru un alt video. Și acesta fusese publicat recent. Cu aproape același număr de accesări.

Datorită ochiului ei format să observe imaginile manipulate, își dădu seama că aceasta era varianta autentică. Netăiată. Needitată. Brută. Care se afla la originea celeilalte, a acelui video pervers. Locul din care fuseseră alese acele imagini pentru a crea o narațiune falsă, dar convingătoare. A unui om, a unui polițist care-și pierduse controlul.

Însă, acest al doilea video înfățișa ceva foarte diferit. Un comandant perfect stăpân pe el. Care conducea un raid asupra unei fabrici. Împotriva unor oameni evident înarmați până în dinți.

În acele imagini mișcate, dar clare, văzu agenții Sûreté, printre care se numărau și cei trei, pe care tocmai îi cunoscuse în timpul unei cine civilizate, avansând prin schimbul de focuri.

Jean-Guy. Isabelle. Armand.

— Iisuse, șopti în timp ce urmări cum ultimele ritualuri erau îndeplinite în grabă de unii agenți pentru alții, căzuți.

În timp ce ultimele cuvinte răguşite erau încredinţate de către un ofiţer aflat pe moarte altuia.

Îl zări pe Jean-Guy la pământ, împuşcat în abdomen, târât la loc sigur de către Armand, care îngenunchease deasupra lui pentru a-i opri hemoragia.

Apoi îl văzu pe inspectorul-şef Gamache întorcându-se în luptă. Dar nu înainte să se aplece şi, în văzul tuturor, să-l sărute pe tânărul speriat pe frunte şi să îi şoptească:

— Te iubesc.

Cuvinte despre care amândoi trebuie să fi crezut că vor fi ultimele pe care Jean-Guy Beauvoir le va auzi vreodată.

Câteva minute mai târziu, Isabelle îl ţinea de mână pe Armand, în timp ce sângele îi curgea din rănile de la tâmplă şi din zona pieptului, iar el îi şoptea, abia perceptibil, cuvinte despre care credea că vor fi ultimele:

— Reine-Marie.

Dominica Oddly era şocată de violenţă, dar şi mai şocată de tandreţe.

Trânti capacul laptopului. Şi pentru prima dată simţi o adevărată repulsie faţă de reţelele sociale.

Care amputau, răsuceau şi preschimbau adevărul în minciună.

Care puneau la zid oameni decenţi.

Apoi îşi aminti de ceea ce tocmai făcuse ea însăşi.

* * *

— Ce este? întrebă Jean-Guy.

Armand îşi întoarse telefonul astfel încât să poată vedea şi ei.

Acolo, sub titlul *„Orice adevăr are o parte de răutate”*, se găsea povestea unui bărbat din îndepărtata zonă rurală a Québecului. Un artist ceramist nedescoperit, dar important. Care se întâmpla să fie şi un presupus criminal.

— *Merde*, spuse Jean-Guy în timp ce citea.

— De unde-ai ştiut? îl întrebă Isabelle pe Gamache.

— Dacă ţi se dă o pistă, n-o urmezi? E critic, dar şi jurnalistă şi antreprenoare. Şi încă una bună. I-am dat o poveste grozavă. Ce altceva ar fi putut face cu ea?

— Să fie o fiinţă umană decentă? sugeră Isabelle. Să respecte suferinţa lui Homer Godin şi să nu promoveze un criminal.

— Eu i-am oferit-o pe tavă, zise Jean-Guy.

— Cu toţii am făcut-o, spuse Armand.

— E dezgustător, dar nu va dăuna cazului, spuse Isabelle.

— Care caz? întrebă Jean-Guy.

— Şi Homer ce-o să zică? După ce că nemernicul ăla de Tracey i-a ucis fiica, acum mai şi profită de asta. Mulţumită nouă.

— S-ar putea să nu vadă, zise Isabelle. De ce ar face-o?

— Noi de ce am văzut acel video? spuse Jean-Guy.

— Pentru că oamenii ne-au trimis linkul.

— Mai e ceva, zise Gamache uitându-se la cei doi. Ceva la care ar fi trebuit să mă gândesc mai devreme. Câinele lui Vivienne.

— Fred? întrebă Jean-Guy. La el trebuia să te gândeşti?

— Exact, răspunse Armand. Ruth i-a spus Dominicăi că niciodată nu o lasă pe Rosa în urmă. Iar dacă noi ne-am muta, nu i-am lăsa niciodată în urmă pe Henri şi pe Gracie. Deci, de ce nu l-a luat Vivienne pe Fred cu ea pe pod? Agenta Cloutier mi-a spus că îl salvase pe când era căţeluş şi că îl adora.

— Poate că nu a putut să-l ia cu ea, spuse Isabelle. Poate se ducea într-un loc în care câinii nu erau acceptaţi.

Armand clătina din cap.

— Nu l-ar fi lăsat niciodată cu Carl. Trebuie să fi ştiut ce urma să-i facă acesta lui Fred.

— În concluzie, ce vrei să spui? întrebă Jean-Guy.

— Nu ştiu, rosti Armand încet.

•

În timp ce se îndreptau pe jos spre casa lui Gamache, Armand şi Jean-Guy observară că în camera lui Homer lumina era stinsă. Dar Reine-Marie încă era trează.

Citea în pat şi îl aştepta, după cum bine ştia Armand.

— O zi lungă, spuse Reine-Marie când el se băgă în cele din urmă în pat.

— O zi proastă.

— *Oui.*

N-avea rost să nege.

Deşi pereţii vechii case erau groşi, Armand putea auzi vocea lui Jean-Guy. Nu deslușea prea bine cuvintele, dar nici nu încercă. Ştia, însă, că vorbea cu Annie. Că îi povestea despre ziua lungă şi proastă. Fără să ascundă nimic.

După câteva minute nu se mai auzi niciun zgomot, cu excepţia respiraţiei regulate şi profunde a lui Reine-Marie.

Minutele treceau. Armand îşi dădu seama că nu reuşea să-şi găsească liniştea. Era miezul nopţii. Apoi se făcu unu şi zece minute. Apoi unu şi treizeci şi cinci de minute.

Tic, tac. Tic, tac.

La două și șapte minute auzi un sunet. Mișcare. Pași pe holul din fața camerei lor. Apoi pe scări.

Armand se ridică. Camera era răcoroasă, datorită aerului proaspăt de primăvară ce pătrundea prin fereastra deschisă. Perdelele se ondulau ușor.

Își strecură telefonul în buzunarul halatului și ieși pe hol. Pășind încet și cu atenție către scări, se uită jos, unde îl văzu pe Homer lângă ușa din față. Cu haina pe el și cu cizmele încălțate.

Homer îngenunche și îi spuse ceva lui Fred, care venise după el până acolo. Apoi îl pupă pe frunte și ieși. Lăsându-l pe Fred să se uite la ușa închisă.

Armand o luă la goană în jos pe trepte, coborând câte două odată. Își trase în grabă hainele pe el, apucă lanterna și se strecură la rândul lui afară.

Era o noapte senină și geroasă. Sub pragul de îngheț. Luna plină îi lumina drumul, așa că nu fu nevoit să-și aprindă lanterna.

Totuși, avu nevoie de un moment pentru a-l distinge pe Homer, care se afla în față. Urcând colina înspre ieșirea din Three Pines. În timp ce zdrobea sub tălpi pământul înghețat.

Armand îl urmă. Asta era, o știa. Și mai știa că aproape îi scăpase. Dacă ar fi adormit, Homer ar fi plecat neobservat. Și ar fi parcurs pe jos toți acei kilometri până la casa lui Tracey nestingherit.

În vârful dealului, Homer se opri. Să-și tragă sufletul, după cum bănuia Armand. Se opri la rândul lui.

Voia să-i dea lui Homer șansa de a se răzgândi. Simțea că îi datorează acest lucru acelui bărbat.

Homer făcu câțiva pași înainte, apoi ezită din nou. Și, în sfârșit, se hotărî.

Întorcându-se la stânga, urcă treptele ce duceau la ușa din față a capelei Sf. Toma. Și intră.

•

Armand se așeză în spate, în ultima bancă. În timp ce Homer se afla în față.

În cazul în care știa că Armand se afla acolo, nu lăsă să se vadă asta.

Homer nu îngenunche. Nu își făcu cruce. Doar stătea acolo, cu privirea ațintită la vitralii.

Armand se întrebă dacă Homer se gândea la Sf. Francisc. Gândindu-se că există și un alt drum de urmat.

Pe măsură ce minutele se scurgeau, devenind o oră, mintea lui Armand rătăcea. Nu spre o rugăciune, ci spre articolul scris de Dominica Oddly despre

Carl Tracey.

Și la, de-acum familiarul, refren.

Rămase așezat și în tăcerea din jur întoarse cazul pe toate părțile. Iar în liniștea aceea își dădu seama ce anume îi scăpase până atunci.

Armand se ridică în picioare, apoi se așeză încet la loc, în timp ce importanța acelui lucru îl izbi.

Până când tot ceea ce crezuse că era realitate a fost dezvăluit ca fiind o simplă ficțiune.

Până când certitudinile au dispărut și o altă poveste și-a făcut apariția din adâncurile reci și întunecate ale acestei crime.

Orice adevăr conține o parte de răutate.

Capitolul treizeci și șase

— Am văzut lumină aici jos, spuse Jean-Guy ameţit de somn. De cât timp eşti treaz?

— De ceva vreme, zise Armand privind peste ochelarii lui de citit.

Plecase de la biserică în urmă cu o oră, împreună cu Homer, care se întorsese în cele din urmă şi, uitându-se la Armand fără urmă de surprindere, îi spusese că era gata să meargă acasă. La culcare.

Cei doi bărbaţi se îndreptară în tăcere spre casa familiei Gamache, iar de acolo Armand se dusese la vechea gară. Luase dosare şi laptopuri şi reveni acasă, aşezându-se în sufragerie.

De unde putea să vadă dacă Homer încerca din nou să plece.

Când Jean-Guy coborâse îl găsise pe Armand în faţa şemineului aprins, cu o cană cu cafea, citind.

Armand era nebărbierit. Cu părul ciufulit. Însă ochii lui erau luminoşi şi vioi. Nici urmă de oboseală.

Afară, norii se rostogoliseră iar într-acolo şi aduseseră zăpada cu ei. Din nou. Fulgi uriaşi şi pufoşi, ca şi când norii înşişi se destrămau şi cădeau plutind în bucăţi.

— Poţi s-o suni pe Isabelle?

— E cinci şi douăzeci de minute. Dimineaţa. E încă întuneric.

Dar Armand continuă să-l privească, de parcă nimic din toate acestea nu conta.

Şi chiar nu conta, îşi dădu seama Jean-Guy.

— Ce se întâmplă? întrebă el intrând în birou şi formând numărul familiar.

— O să-ţi spun când ajunge şi Isabelle.

În timp ce aştepta să i se răspundă la apel, Jean-Guy privi peste pajiştea satului, dincolo de cei trei copaci înalţi. Şi observă că lumina lor nu era singura aprinsă din Three Pines.

— *Oui, allô,* spuse Isabelle, instantaneu trează.

•

Clara stătea pe scaun în studioul ei. Cu firimituri de ciocolată întărită şi glazură în păr. Şi cu Leo la picioarele ei.

Cu miniaturile pe şevaletul din faţa ei.

Să presupunem, îşi zise în mintea ei beată, ce-i permisese gândului

trădător să pătrundă.

Să presupunem…

•

— Să presupunem, începu Gamache în timp ce stăteau cu cafelele în mâini în jurul focului călduros, că ne-am înşelat.

Isabelle sosise, arătând mai mult decât uşor neglijentă, dar cel puţin complet îmbrăcată.

Jean-Guy făcuse duş şi se îmbrăcase în timp ce o aşteptau pe ea.

Armand rămăsese în sufragerie, nedorind să rişte ca Homer să se furişeze afară.

— Ce vrei să spui? întrebă ea lăsând jos cana de cafea şi apropiindu-se. În legătură cu ce ne-am înşelat?

— Doar să presupunem, zise Gamache, că Tracey spunea adevărul.

Jean-Guy se încruntă.

— Cât vin ai băut aseară?

Gamache îşi trecu mâna prin păr, dar în loc să-l netezească reuşi să-l zburlească şi mai tare. Însă departe de a arăta comic, părea teribil de serios.

Poate că Armand Gamache avea un rang egal sau chiar sub al lor, pentru moment. Dar amândoi ştiau că, de fapt, era superiorul lor. Întotdeauna avea să fie aşa. Şi îşi câştigase dreptul de a fi ascultat. Dacă nu chiar de aprobat.

Aşa că, deocamdată, presupuseră…

Gamache rămase tăcut, privindu-le chipurile. Observându-le concentrarea şi scepticismul. Văzându-i cum încercau să-şi imagineze ceva ce era de neconceput. Cum ar fi fost dacă Tracey ar fi spus adevărul.

Isabelle fu prima care rosti în cuvinte ceea ce Jean-Guy nu reuşi.

— Dar asta n-ar însemna că Tracey nu şi-a ucis soţia?

— Poate. Nu ştiu. Ceea ce ştiu este că suntem blocaţi. Se pare că nu avem cum să-l condamnăm.

— Deci asta înseamnă că încercăm să condamnăm pe altcineva? întrebă Jean-Guy.

La vederea uimirii de pe chipul lui Gamache, dădu înapoi.

— *Désolé.* N-am vrut să spun că sugerai să arestăm o persoană nevinovată, doar că… Nu pot să înţeleg ceea ce spui. Şi de ce.

— Sunt destul de multe lucruri în acest caz pe care nu le putem explica, spuse Gamache. De ce şi-a lăsat Vivienne câinele în urmă? Ce căuta pe pod? De ce-ar fi omorât-o Carl Tracey acolo şi nu acasă? Pe cine suna în ultima oră din viaţa ei?

— De ce n-a vrut ca tatăl ei să vină s-o ia când el se oferise ceva mai devreme, în aceeași zi? interveni Isabelle.

— Toată noaptea trecută a tot fost repetată o frază. Chiar și Dominica Oddly a folosit-o pe post de titlu al articolului ei despre Tracey.

— *Orice adevăr conține o parte de răutate*, spuse Beauvoir. E un citat, nu? De unde? Sper că nu din „Epava lui Hesperus”[{35}].

— De fapt, zise Gamache și își drese glasul pregătindu-se să recite.

Zâmbi ușor când Jean-Guy făcu ochii mari și avu o mișcare de recul în fața a ceea ce părea a fi un acces violent de poezie. Era doar un strop de familiară autoironie reciprocă.

Doamne, își zise Isabelle în sinea ei. Cum vor trăi unul fără celălalt?

— *Non,* spuse ea, zâmbind la această scenă. E din *Moby Dick.*

— Te-ai gândit la un pește? întrebă Jean-Guy.

— La natura umană, spuse Armand. La obsesie. La modul în care ranchiuna întunecă judecata. La ceea ce se întâmplă când vedem răutatea, dar nu și adevărul. Am fost cu toții îngroziți de ceea ce i s-a întâmplat lui Vivienne. Chiar înainte de a fi găsită, am fost aproape convinși că soțul ei bețiv și abuziv i-a făcut ceva rău. Eu însumi am gândit așa. N-am avut absolut nicio îndoială că, dacă lui Vivienne i s-a întâmplat ceva rău, soțul ei este de vină.

— Nu era greu de presupus asta, spuse Isabelle. Cele întâmplate indică spre el. Declarațiile altora, inclusiv ale unui polițist local al Sûreté, la fel. Ale tatălui ei. Chiar și ale agentei Cloutier.

— Da, e adevărat, spuse Gamache.

Se aplecă în față, încercând să îi facă să înțeleagă lucrurile așa cum le vedea el.

— Tocmai asta-i ideea. Totul a fost atât de evident încât nici n-am mai luat în considerare altceva, pe altcineva. Cel puțin nu la modul serios. Nu spun că Tracey n-a omorât-o pe Vivienne. Spun că avem datoria să analizăm toate posibilitățile. Inclusiv că există posibilitatea ca el să fi spus adevărul.

— Asta ai făcut toată noaptea? întrebă Beauvoir uitându-se la hârtiile împrăștiate pe măsuța de cafea și pe canapea.

— Da.

Gamache le frunzări până ce găsi declarațiile lui Tracey.

— O să-i sun pe Cloutier și pe Cameron, zise Beauvoir. O să avem nevoie de ajutorul lor ca să revedem toate astea. Din nou.

Exasperarea din vocea lui era imposibil de ignorat. După părerea lui

Beauvoir, era o pierdere de vreme. Trebuiau să se concentreze asupra încolțirii lui Tracey, nu să cerceteze în altă parte.

Se întrebă, însă, dacă nu cumva exact asta făcea inspectorul-şef Gamache. În încercarea de a-l prinde pe Tracey. Câteodată, atunci când nu priveşti direct un lucru, ceva îţi atrage atenţia. Zărit doar cu coada ochiului.

Când Beauvoir se uita la Gamache, aşa cum o făcea acum, vedea un bărbat care, chiar şi în halat de baie, poate mai ales în halat de baie, putea trece drept profesor de colegiu. Un om decent şi grijuliu. Căruia îi plăcea să stea lângă foc, sau în grădina lui, ori în bistrou, cu o carte. Care iubea mâncarea bună, poezia şi prietenii. Care îşi iubea soţia, copiii şi nepoţii. Iar Armand Gamache dispreţuia violenţa.

Dar, cu coada ochiului, Jean-Guy Beauvoir vedea viclenie. Un om calculat. Viclean. Uneori nemilos. Şi hotărât. Care nu s-ar da în lături de la nimic pe lume pentru a prinde un criminal. Pentru a-l prinde pe Tracey.

— Ce-ar fi să vă uitaţi peste astea, spuse Gamache dându-le declaraţiile lui Tracey. O să-i sun pe Cameron şi pe Cloutier.

— Dar, înainte de asta…

Beauvoir îl măsură cu privirea de sus până jos, iar Gamache zâmbi.

— Bine zis.

Îi lăsă pe Beauvoir şi pe Lacoste lângă şemineu. Cu cafelele lor. Citind.

În timp ce urca scara, Gamache aruncă o privire în urmă, spre Jean-Guy. Văzu un bărbat care se străduia să rămână stăpân pe sine. Cu nervii întinşi. Încordat. La un pas de a da în clocot. Tăios, uneori. Feroce în luptă. Un bărbat care îşi descărca nervii zdrobindu-şi cu bucurie adversarii de mantinelă în timpul meciurilor de hochei.

Dar, cu coada ochiului, Armand Gamache vedea bunătate. Loialitate. O capacitate aproape inimaginabil de profundă de a iubi.

Jean-Guy Beauvoir nu s-ar da în lături de la nimic pe lume pentru a prinde un criminal. Acest criminal.

* * *

— O, rahat, spuse Clara.

Acum era trează. Simţea că niciodată nu fusese mai trează.

Se ridică din faţa şevaletului, făcu duş, îşi puse haine curate, îşi făcu un ibric de cafea tare şi luă o cană cu ea la fereastra din bucătărie.

Erau zorii. Dar abia de se zărea puţină lumină. Cădeau fulgi uriaşi, pe care numai aprilie putea să-i zămislească. Doldora de umezeală, atingeau pământul şi se topeau. Dar nu toţi. Unii dintre ei rămâneau în urmă.

Un strat subțire de zăpadă acoperea iarba și drumul. Se agăța de cei trei pini uriași. De mașini și de bancă.

Ar fi trebuit să fie frumos, doar că în aprilie mai toată lumea tânjea să privească afară și să vadă verde. Nu iarnă, agățându-se cu dinții.

Clara se întoarse în studioul ei, dar în loc să intre stinse lumina și închise ușa.

Apoi, pentru că avea nevoie de aer curat, îl scoase pe Leo la plimbare. Picioarele lor lăsau urme întunecate pe zăpada strălucitoare.

•

În timp ce Isabelle și Jean-Guy parcurgeau dosarele, Armand făcu un duș, se bărbieri și se schimbă în pantaloni de stofă, cămașă și cravată. În liniște. Ca să n-o trezească pe Reine-Marie.

O lumină gri și o briză răcoroasă pătrundeau acum prin ferestre.

Înainte de a coborî, trecu pe la Homer, să se asigure că era în regulă și să vadă dacă nu cumva Fred era flămând și dornic să iasă afară. Homer dormea, iar Fred își săltă capul, apoi își coborî din nou botul cenușiu pe labe.

Armand se întoarse cu un bol cu mâncare și unul cu apă, pe care le așeză pe podea, apoi închise încet ușa.

Când reveni în living, căută numerele agenților Cameron și Cloutier în fișierele Sûreté. Se întinse spre telefon, însă mai departe de atât nu merse.

— Când ești gata, *patron.*

Vocea lui Jean-Guy îi sfărâmă lui Armand șirul gândurilor. Și concentrarea. Cu mâna pe telefon, Armand se întoarse și îi văzu pe Jean-Guy și pe Isabelle privindu-l fix. Așteptându-l.

— *Alors,* spuse Jean-Guy aranjându-și ochelarii pe nas. Am revăzut declarațiile lui Carl Tracey și le-am comparat cu ale celorlalți, inclusiv cu ale lui Pauline Vachon și ale lui Homer Godin.

— Și am întocmit o listă cu ce ar implica faptul ca el să fi spus adevărul, zise Isabelle.

Gamache încuviință. Ascultând. Notițele lui erau lângă el, pe canapea.

— El a spus că ea era în viață când a lăsat-o acolo, zise Jean-Guy. Dacă-i adevărat, atunci altcineva a ucis-o. Dacă așa stau lucrurile, eu pariez pe Pauline Vachon. Cu sau fără știrea lui Tracey.

— Probabil cu, interveni Isabelle.

Din obișnuință se uitară la Gamache pentru a-i vedea reacția, dar șeful era rezervat. Nu făcea decât să asculte. Deși, lui Jean-Guy i se părea că Gamache făcea eforturi să rămână concentrat.

— S-a întâmplat ceva?

— *Non, non,* continuă. Pauline Vachon. Ascult.

Jean-Guy aruncă o privire spre Isabelle, care observase la rândul ei lipsa de concentrare, ce nu-i era caracteristică.

— Ajung la asta mai târziu, zise Jean-Guy, deocamdată hai să ne întoarcem la ceea ce ţi-a spus Carl Tracey când ai fost prima dată la el acasă. Înainte ca Vivienne să fie găsită. El a spus că amândoi băuseră. Ceea ce s-a confirmat mai târziu, în raportul autopsiei, în privinţa nivelului de alcool din sângele lui Vivienne.

— *Oui,* zise Isabelle. Deci asta a fost adevărat. El a spus că ea era beată. Ceea ce a fost o exagerare. S-au certat. Ea i-a spus că nu era copilul lui.

— Ceea ce e contrazis de monsieur Godin, sublinie Jean-Guy. În declaraţia lui, el a spus că Vivienne a vrut să se furişeze şi să scape. Că îi era frică de soţul ei. Că nu l-ar fi provocat niciodată aşa.

— Asta înseamnă că Homer a minţit? întrebă Isabelle.

— Ar putea însemna că Vivienne a vrut să se furişeze ca să scape, spuse Jean-Guy, aşa cum a spus tatăl ei, dar apoi a băut. Poate pentru a prinde curaj. Dar a răbufnit. Ţinea prea multe în ea şi lucrurile au scăpat de sub control.

— Deci, să zicem că Vivienne a băut suficient de mult alcool pentru a coborî garda, zise Lacoste. Că a spus lucruri pe care nu intenţionase să le rostească. Ce face Tracey? O loveşte. Apoi, potrivit spuselor lui, a lăsat-o acolo, vie, şi s-a dus în studioul lui să lucreze la un nou obiect, dar şi-a pierdut cunoştinţa. Când s-a trezit, Vivienne nu mai era.

Era imaginea unui cămin nefericit, catastrofal. A unei relaţii bolnave. Care nu avea cum să continue. Şi în care urma să se nască un copil.

Dacă nu se schimba ceva.

— Poate fi adevărat? întrebă Jean-Guy. Ar trebui să credem că Tracey a lăsat-o acolo vie?

— Pentru moment, spuse Gamache. De dragul discuţiei. Da.

Rămaseră tăcuţi, încercând să găsească argumente.

— Aşadar, rosti în cele din urmă Jean-Guy. Cine a ucis-o, dacă nu Tracey?

Se uitară la Gamache.

El nu avea răspunsuri clare, cu toate că îşi petrecuse cea mai mare parte a nopţii cercetând cotloanele întunecate ale cazului. Privind dincolo de răutate, către locul în care un fapt, un adevăr feroce ar putea aştepta să fie găsit.

— Pauline Vachon, spuse Isabelle. A avut motiv. Vrea cu disperare să răzbească, să aibă o viaţă mai bună. Şi e mai deşteaptă decât Tracey.

— Asta nu spune prea multe. Și Henri e mai deștept decât Tracey, zise Jean-Guy.

Ciobănescul își săltă capul și își ciuli urechile lui mari spre Jean-Guy. Nu era, după cum știau toți, un câine foarte inteligent. Singurul scop al capului lui părea să fie acela de a susține urechile formidabil de mari, care erau ciulite la auzul unor cuvinte-cheie. „Ceva bun”, „papa”, „afară”, „Henri”.

Henri ținea tot ce avea nevoie să știe, tot ceea ce conta, în siguranță, în inima lui. Unde cuvintele nu erau necesare. Poate, cu excepția lui „băiat bun”.

Armand întinse mâna în jos și îl mângâie pe Henri până când ciobănescul își puse capul pe labe.

— Pauline Vachon ar fi putut să pună asta la cale și s-o ducă la îndeplinire, spuse Isabelle. Nu-i nevoie de mare efort să împingi de pe un pod o femeie care băuse câteva pahare, care nu se aștepta să fie atacată. Vânătăile alea puteau să fie făcute de oricine.

— La fel și urmele de cizme, spuse Jean-Guy. Le-ar fi putut purta pe ale lui Tracey. Ca să încerce să-l implice.

— Dar cum a aranjat să se întâlnească cu Vivienne pe pod? întrebă Isabelle. Nu au existat apeluri către cei din casă în ziua aceea, iar de acolo s-a sunat doar la cele două numere.

— Tracey i-a spus lui Vivienne să se ducă la pod, zise Jean-Guy.

Isabelle îl privi neîncrezătoare.

— Acum chiar că-i exagerat. Chiar crezi că ea s-ar fi dus? S-o întâlnească pe iubita soțului ei? Tot ce voia Vivienne era să se plece cât mai departe, cât de repede posibil. În niciun caz n-ar fi acceptat să se vadă cu Pauline Vachon pe un pod din pustietate, noaptea. De ce-ar fi făcut-o?

— S-o confrunte pe Pauline, spuse Jean-Guy. Să se certe cu ea. Să presupunem că Tracey îi spune lui Vivienne că se întâlnește cu iubita lui pe pod, știind că ea se va duce acolo.

— Haide… Poate pe hârtie funcţionează, dar în realitate? zise Isabelle. Vivienne e descrisă de toată lumea drept o femeie speriată de moarte.

Își îndreptă privirea spre Gamache, care se gândea la acest lucru.

Scenariul descris de Jean-Guy era posibil. Corect, în condiții normale, o soție s-ar putea să se ducă să o confrunte pe iubita soțului ei. Însă acestea nu erau circumstanțe normale.

— De ce pe pod? întrebă el. Dacă voiau ca ea să moară existau căi mai ușoare. De ce să treacă prin toată această abureală?

— Abureală? întrebă Jean-Guy pe care îl amuza întotdeauna când

Gamache folosea cuvinte ciudate.

— Da, zise a spus Gamache. Înseamnă să duci sau să ademeneşti o tânără pe un pod şi să-i faci vânt.

— Serios? întrebă Jean-Guy.

— *Non.* Dar înseamnă să transformi ceva care ar putea fi simplu în ceva complicat. Mai e şi altceva care pledează împotriva lui Vachon, spuse Gamache.

— Ce? întrebă Jean-Guy, căruia nu îi plăcea cum suna asta.

Gamache îşi luă notiţele de lângă el şi, după ce îşi puse din nou ochelarii de citit, le frunzări până când găsi ceea ce căuta.

— *Lucrurile sunt în geantă,* citi el. *Totul e pregătit. Se rezolvă diseară. Îţi promit.*

Gamache se uită la ei.

— Mesajele dintre Carl Tracey şi Pauline Vachon în ziua crimei. Şi răspunsul ei: *În sfârşit. Baftă. Să n-o dai în bară.*

— Destul de incriminator, spuse Isabelle.

— Dar persoana pe care o incriminează nu e Pauline Vachon, zise Gamache scoţându-şi ochelarii. Demonstrează că, deşi Pauline Vachon ştia despre planurile legate de crimă, ea nu se afla acolo. Aşadar, să presupunem că există o altă interpretare.

— Care? întrebă Jean-Guy căruia nici asta nu-i plăcea cum suna.

— Să presupunem că atât Carl Tracey, cât şi Pauline Vachon au spus adevărul.

— Ah, pe bune? zise Jean-Guy. Glumeşti?

— Ţi se pare că glumesc?

Gamache îl ţintui cu privirea pe Jean-Guy.

— Hai să presupunem că acest schimb de replici, zise Gamache ridicând pagina şi fluturând-o, este despre ceramica lui Tracey. Nu mai avea lut şi s-a dus la magazinul cu articole de artă. Mesajul de pe Instagram a pornit de aici. Asta ştim. Şi am găsit o pungă cu lut, nedesfăcută, la el în studio. *Lucrurile sunt în geantă. Totul e pregătit. Se rezolvă diseară.* E posibil să se fi referit la lucrări noi.

Îl priviră neîncrezători. Oare Gamache chiar credea că era posibil?

— Deci vrei să spui că nu Tracey a împachetat geanta lui Vivienne? întrebă Jean-Guy. Că Vivienne a făcut-o şi a aruncat în ea pastilele pentru avort chiar dacă era într-o perioadă avansată a sarcinii? Hainele pe care le-a împachetat erau de vară, chiar dacă erau minus douăzeci de grade în noaptea

aceea. De ce-a făcut asta?

Gamache se întoarse spre Isabelle.

— Tu ai răspuns la asta ieri.

— Da?

— *Oui.* La fel şi madame Fleury, când am vorbit cu ea despre adăposturi.

Gamache se uită la Jean-Guy care, oricât se străduia, nu reuşea să înţeleagă nimic.

Isabelle, însă, da.

— Te referi la geanta mea pregătită pentru noapte? O ţin în maşină, pentru orice eventualitate.

— *Exactement*, spuse Gamache. Pentru orice eventualitate. Simone Fleury a spus că multe femei abuzate îşi pregătesc o geantă şi o ţin ascunsă. Uneori luni… chiar ani. Gata de luat la momentul potrivit.

O cută apăru între sprâncenele lui Jean-Guy.

Era posibil?

Şi, dintr-odată, Vivienne se contură clar. O tânără femeie distrusă, înspăimântată. Cu geanta pregătită. Căutându-şi şansa. Aşteptând. Îndurând singurătatea, umilinţele. Bătăile.

Şi care, atunci când rămăsese însărcinată, luase hotărârea că trebuia neapărat să plece. Pentru copilul ei.

Pe el trebuia să îl salveze. Pe el trebuia să îl protejeze de Carl Tracey.

Aşa se explica momentul. Şi aşa se explicau hainele.

— A făcut bagajul vara, zise el. Şi de atunci geanta a stat în maşina ei.

— Până sâmbătă, spuse Isabelle.

— Aşa cred, dar şi aici e o problemă, zise Gamache. Cum a ajuns în râu? Carl Tracey sau cel care a ucis-o ştia că era în maşina ei? Să presupunem că nu şi-a dat seama înainte, aşa că de ce ar căuta o geantă după ce a ucis-o?

— Probabil că ea a scos-o din maşină, zise Isabelle.

— Dar de ce? întrebă Jean-Guy imaginându-şi acea noapte rece, pe pod.

— Poate urma să se urce în altă maşină, spuse Isabelle. A iubitului ei?

— Dar nu se ducea la tatăl ei? întrebă Jean-Guy.

— Poate s-a răzgândit, spuse Isabelle. Tracey a confirmat că ea i-a spus că se duce la „tată”, nu la „tatăl ei”.

— Dar de unde să ştie iubitul că ea va fi acolo? întrebă Jean-Guy.

— Vivienne n-a sunat decât la cele două numere de telefon. Iar unul dintre ele era un număr greşit.

— Poate era ceva aranjat dinainte, zise Isabelle. În fiecare sâmbătă seara.

Când Tracey era ori într-un bar din zonă, ori acasă, mort de beat. Urmau să se întâlnească pe pod. Poate de-asta îi spusese tatălui ei să nu vină să se întâlnească cu ea. Planul era să vorbească cu iubitul ei, să-i spună despre copil și, cu puțin noroc, el avea s-o ia de acolo. Urma să-și sune tatăl mai târziu și să schimbe planurile.

— Deci ea merge acolo, spuse Jean-Guy, se întâlnește cu iubitul ei la locul lor obișnuit, își ia geanta din mașină ca s-o ducă în a lui, iar el o ucide. De ce?

— Copilul, zise Isabelle. Poate Vivienne chiar credea că era al lui. El nu voia această complicație în viața lui, această povară. Poate a împins-o s-o dea mai încolo, prea tare, iar ea a căzut prin balustradă.

Se potrivea. Erau totuși unele lucruri care nu se legau. Cum ar fi Fred. Restul, însă, se potrivea.

— N-ar fi trebuit să ajungă până acum Cloutier și Cameron? întrebă Beauvoir uitându-se la ceas. I-ai sunat acum mai bine de-o oră. Cameron sigur ar fi trebuit să fie aici.

— Nu i-am sunat, zise Gamache.

— De ce nu?

Gamache făcu o pauză ca să-și adune gândurile. Era un lucru delicat, dar trebuia spus.

— Am discutat despre gelozie. Agenta Cloutier a spus că mama lui Vivienne se întorsese împotriva propriei fiice. Legătura dintre Homer și Vivienne era atât de puternică, încât nimeni altcineva nu mai avea loc. Singura modalitate de a o rupe era să scape de Vivienne.

— Dar mama e moartă, spuse Jean-Guy. Nu ea și-a ucis fiica din gelozie.

— *Non,* nu mă refer la ea. Mă refer la altcineva care și-a dorit o relație cu Homer. Și care s-ar putea să se fi împotrivit acelei legături indestructibile. Cineva care ar fi putut de asemenea să vrea să scape de Vivienne.

— Lysette Cloutier? întrebă Isabelle. Crezi că ea a ucis-o pe Vivienne?

Era evident că Isabelle nu credea așa ceva.

— Nu știu, spuse Gamache. Mă îndoiesc, dar din moment ce analizăm alte posibilități, asta-mi vine în minte. Câte crime am anchetat care aveau la mijloc o relație? În care gelozia s-a transformat în ură. În crimă.

— Trebuie să discutăm cu ea, zise Jean-Guy.

— Lăsați-mă pe mine, spuse Isabelle.

— Mai e ceva.

Gamache îi înmânână lui Jean-Guy carnețelul.

În timp ce Jean-Guy citea ochii lui se făcură mari, iar sprâncenele i se

ridicară. Apoi i-l dădu lui Isabelle, care aruncă o privire în el, apoi spre Gamache.

Realizară atunci de ce inspectorul-şef Gamache lăsase impresia că era dus pe gânduri.

Şi de ce insistase atât de mult să ia în considerare alte opţiuni.

— Eu cred că ar trebui să-i sunăm acum, zise Jean-Guy. Voi nu?

Capitolul treizeci și șapte

În timp ce așteptau sosirea celor doi agenți Sûreté, Lacoste se întoarse la probele criminalistice. Beauvoir citi rapoartele despre situația financiară a lui Vivienne.

Iar Gamache ieşi la o plimbare. Să se gândească.

Dădu un ocol pajiștii satului. Cu mâinile duse la spate, îi urmări pe Henri şi pe Gracie jucându-se în noroi.

Reine-Marie probabil că nu avea să fie încântată de acest lucru, îşi zise în sinea lui.

— Haideți, strigă spre ei și urcară împreună pe drumul ce ducea afară din oraș.

Oprindu-se pe creasta dealului, se întoarse să admire priveliştea care se întindea dincolo de Québec, până spre Green Mountains din Vermont.

Ninsoarea se îndrepta spre alte zone, dar lăsase în urmă un centimetru de zăpadă.

Era, aproape sigur, ultima ninsoare. Sfârşitul unui anotimp. Şi începutul altuia.

Șterse banca pe care o pusese acolo împreună cu Reine-Marie pentru ca ceilalți să se odihnească pe ea.

În timp ce făcea asta, scoase la iveală cuvintele familiare, gravate adânc în lemn.

Surprins de bucurie

Și dedesubt:

Un om brav într-o tară bravă

Cuvintele lui Marilynne Robinson îl făceau întotdeauna să se gândească la tatăl şi la mama lui.

„Mă voi ruga să crești un om brav într-o țară bravă”, şopti el. *„Mă voi ruga să găsești o cale să fii de folos”*.

Oare rugile lor pentru el fuseseră ascultate?

Dar, mai ales, se gândi la nepoții lui. Florence, Zora, Honoré.

Și, în curând, încă o nepoată.

Închise ochii. Pentru scurt timp. Şi încercă să nu se gândească la faptul că ţara în care ei vor creşte nu va fi a lui.

Apoi, deschizându-i, privi la lumea albă şi se gândi la balena albă. Care

devorase raţiunea.

Ceea ce te înnebuneşte şi te scormoneşte; tot ceea ce răscoleşte adâncul tulbure al lucrurilor; orice adevăr conţine o parte de răutate.

Acolo se termina citatul, pentru el. Nu ştia restul.

Dar în timpul nopţii, în faţa şemineului, în timp ce Reine-Marie şi Homer dormeau, în timp ce Henri sforăia la picioarele lui, iar Gracie alerga liberă în visele ei, căutase acel citat şi citise restul.

Tot ceea ce zguduie tendoanele şi ameţeşte creierul; tot ceea ce e diavolesc în viaţă şi în gândire, pe scurt, orice rău existent[{36}]*…*

Era greu de imaginat, într-un astfel de loc liniştit, privind micul sat tăcut care abia se trezea, chinul care zguduie tendoanele şi ameţeşte creierul.

Dar exista. Îl întâlnea în fiecare zi. Demonii subtili ai vieţii şi ai cugetului.

Care transformau ceva oribil în ceva acceptabil. O crimă într-o pedeapsă. Care, cumva, justificau împingerea unei tinere gravide de pe un pod spre moarte.

Acea realitate contorsionată până la punctul în care răutatea şi adevărul se împleteau şi deveneau imposibil de deosebit.

Puseseră oare demonii stăpânire pe Lysette Cloutier, îndrăgostită de Homer? Puseseră oare stăpânire pe Cameron? Pe Pauline Vachon? Pe Carl Tracey?

Era destul de sincer să recunoască faptul că nu doar criminalii adăposteau acei demoni. Şi poliţiştilor li se întâmpla. Şi lui.

Prejudecăţile lui. Şi ideile preconcepute. Orbirile lui. Şi gafele. Şi greşelile evidente.

Auzi o maşină apropiindu-se. Apoi încetinind. Şi oprind. Auzi zgărzile lui Henri şi Gracie zăngănind în timp ce ridicară capetele pentru a se uita într-acolo.

Maşina trecu încet pe lângă marginea drumului.

Apoi, linişte.

Gamache nu se uită în spate, ci continuă să privească în depărtare, spre sălbăticie.

Întâi simţi prezenţa, apoi o văzu cu coada ochiului.

— Clare, Clare, nu dispera.

Gamache rosti cuvintele rar, cu intenţie, spre satul paşnic de mai jos.

— Între pod şi apă, am fost eu, acolo.

Apoi se întoarse, faţă în faţă cu persoana care stătea în picioare, lângă bancă.

— *Și tu la fel.*

* * *

Clara se uită îndelung la ușa închisă a studioului ei. Apoi intră.

Aprinse luminile și rămase în fața șevaletului. Cu brațele pe lângă corp. Cu umerii încordați. Aproape în poziție de drepți. O lașă prinsă asupra faptului. Strigată pe nume. Pregătită de confruntare.

Își ridică sfidătoare bărbia și își privi lucrările. Provocându-le să facă tot ce puteau ele mai rău.

Și ele o făcură.

În timp ce privea, din ce în ce mai consternată, picturile minuscule se modificară în fața ochilor ei și se transformară din ceva genial în ceva mai puțin strălucit. Urmă apoi încă o tură.

Dumnezeule, își spuse Clara în sinea ei. *Au avut dreptate.*

Criticii.

Proprietarii galeriei.

Dominica Oddly.

Nemernicii de pe rețelele sociale. Atât de plini de fiere încât fuseseră ușor de contestat. Unul o descrisese drept o pictoriță a cărei artă începea cu un „*f*”. Acel comentariu pueril avusese parte de sute de redistribuiri pe Twitter. Altcineva spusese că era o artistă care picta doar în maro.

Iar acum își dădea seama că era adevărat.

Miniaturile erau de rahat.

Nu era vorba că încercase să fie îndrăzneață și eșuase, ci că nu încercase. Exact așa cum spusese Oddly. Le încropise fără să gândească. Fără să simtă. Fără să-i pese. Păcălindu-se că, fiind un mediu nou pentru ea, un nou teritoriu, era vorba despre un experiment curajos.

Nu era.

Trădase darul. Îl înjosise.

Așezându-se pe scăunel simți nodul formându-i-se în gât.

Când reuși să se miște, dădu jos miniaturile de pe șevalet și luă în ciocan. Și se apucă de treabă.

Apoi, puse o pânză curată în fața ei. Și rămase uitându-se la ea. Albă. Albă. Devenea din ce în ce mai mare. Imensă. O zeflemisea, provocând-o să vină mai aproape.

•

— Mai bine stai jos, spuse Gamache.

Iar Bob Cameron făcu întocmai.

Simți tocul pistolului prins de centură împingându-l. Parcă pentru a-i aminti că era acolo.

Fusese ceva anume în tonul inspectorului-șef Beauvoir când îl sunase și îl chemase acasă la Gamache. Nu în centrul operativ, așa cum era de așteptat. Și sunase a invitație. Ca și cum n-ar fi fost un agent care primea ordine, ci un civil care trebuia poftit.

Bănuise atunci, dar acum, uitându-se la inspectorul-șef Gamache, Cameron era sigur. Că știau.

— Soția ta știe? întrebă Gamache.

— *Non.* Cum ați…

— Numărul de telefon. Telefonul tău personal. Nu numărul de acasă, nu cel de serviciu. Mai ai un telefon mobil. De dimineață, când m-am uitat în dosarul tău ca să te sun, l-am găsit. Are o singură cifră diferită de cel la care Vivienne a sunat în mod repetat în ziua în care a murit. Pe tine te suna. Probabil că ai știut că o să aflăm.

— De ce? Erați atât de concentrați pe Carl Tracey, încât am crezut că nu veți ajunge acolo.

Ceea ce spunea Cameron era adevărat. Cu o parte de răutate, realiză Gamache.

— Da, spuse Gamache. A fost o greșeală. Care acum este corectată.

Întinse mâna.

— Arma, te rog.

— Știți că nu eu am ucis-o pe Vivienne, nu?

— Știu că ai mințit. Știu că ai fost iubitul ei. Știu că ai fost acolo pe pod.

— Dar nu în acea noapte.

Totuși, mâna înmănușată a lui Gamache continua să fie întinsă. Fermă. Nu avea să se miște până când pistolul lui Cameron nu era așezat în ea.

— Vă e teamă c-o să-l folosesc, *patron?* îl întrebă Cameron.

— Dă-mi-l, spuse Gamache.

— N-am ucis-o eu.

— Dă-mi-l.

În cele din urmă, Cameron întinse mâna la spate și își scoase arma. Pe care o puse în palma inspectorului-șef.

— *Merci.*

Gamache o puse în buzunarul hainei.

— Înainte de a ajunge la cum s-a terminat, spune-mi cum a început.

•

Superintendenta Lacoste îi indică un scaun de la masa din bucătărie.

Se mutaseră din sufragerie în bucătărie, de unde Homer, care era în continuare în dormitor, nu putea să audă ce vorbeau.

— Stai jos, te rog.

Cloutier ridică din sprâncene, dar se conformă. Mentorul ei o fixă cu privirea o vreme ce păru o eternitate. Inspectorul-şef Beauvoir era şi el prezent. Uitându-se la ea. Cu chipul sever. Cu o expresie vigilentă.

Cunoştea acea privire.

Era cea pe care le-o adresa suspecţilor. Nu trebui să aştepte mult pentru a primi confirmarea.

— Agentă Cloutier, după cum ştii, când investigăm o crimă căutăm motivul. Tu ai unul.

— *Pardon?*

— Homer Godin.

— Nu înţeleg.

— Ba sigur că da. Înţelegi prea bine. Văd asta în ochii tăi.

Agenta Cloutier rămase tăcută.

— Spune-mi despre relaţia ta cu Homer Godin, zise Lacoste.

— Nu există nicio…

— Destul. E momentul adevărului. Este evident că ţii la el. Soţia lui s-a dus acum cinci ani. El e liber. Tu eşti liberă. I-ai spus ce simţi? Sau ceva, ori cineva te opreşte?

Cloutier continuă să rămână mută. Parţial de teama de a spune prea multe. Dar şi pentru că realiză că era incapabilă să descrie sentimentele care săpaseră atât de adânc, atât de mult timp. Acesta fusese curentul subteran al vieţii ei atât de mult timp. Şi cu fiecare zi care trecea, cu fiecare săptămână, an devenea mai puternic.

Simţise din ce în ce mai multă afecţiune pentru soţul celei mai bune prietene. Chiar şi când Kathy era încă în viaţă. Şi da, o parte se datora tandreţei pe care Homer i-o arăta fiicei lui. Răbdării lui. Blândeţii cu care se purta cu ea, în contrast cu felul abrupt de a fi al lui Kathy. Al grijii ei eficiente. Al regulilor şi structurii ei rigide de fiecare zi.

Kathy nu se putuse abţine. Aşa fusese firea ei. Şi aşa era firea lui Homer. După cum aşa era firea lui Lysette.

Ea nu îşi dăduse niciodată în vileag sentimentele, dar se dusese în vizită de câte ori putuse. Ca s-o vadă pe Kathy. Să-şi vadă fina. Să-l vadă pe el.

Apoi, după ce murise Kathy, acel amestec îmbătător de vinovăţie şi

emoție. De speranță și dor.

Îngăduindu-și să dea frâu liber imaginației despre cum ar putea fi viața. Dacă…

Și apoi, prima dată când îl surprinsese privind-o cu tandrețe. Primul zâmbet firav.

— Ce s-a întâmplat, Lysette? întrebă Lacoste.

Deși știa că e o capcană, Lysette era prea obosită ca s-o evite. Și realiză că voia să vorbească. Despre Homer. Despre Vivienne. Despre ce se întâmplase.

•

— Știți cum a început, zise Cameron.

— Iar tu știi că trebuie să mi-o spui tu însuți, spuse Gamache.

Cameron, mai obișnuit cu acțiunea decât cu vorbele, ridică mâinile într-o manevră instinctivă de apărare, apoi le lăsă jos. Căută în vocabular cuvinte nefamiliare. O modalitate de a descrie sentimente. Copleșitoare. Neașteptate. Nedorite.

Din momentul în care Vivienne deschisese ușa și se uitase în ochii ei, fusese marcat. De emoțiile dureroase și permanente.

Gamache privi acel chip afectat și îi simți durerea. Era, după cum bănuia Gamache, o durere străveche. Adânc înrădăcinată în primele amintiri ale lui Bob Cameron.

Avea în față un om născut în mijlocul haosului. Al abuzului. Făurit de el. Modelat și format, literalmente, de el.

Unii, cu o proveniență similară, creșteau devenind la rândul lor abuzivi.

Câțiva, însă, găseau spațiul dintre pod și apă.

Gamache îl urmărise pe acest bărbat jucând fotbal. Îi văzuse nevoia aproape maniacală de a-și proteja fundașul. Chiar dacă primea sancțiune după sancțiune pentru că-i oprea pe cei care încercau să-i facă rău coechipierului lui.

Îl costase slujba.

Dar Bob Cameron nu se putea abține, după cum bănuia Gamache. Era ceva impregnat în el, la fel ca acele cicatrici și oase zdrobite.

Nevoia de a proteja. Mai întâi, pe mama și pe frații lui. Apoi, pe coechipierii lui.

Iar acum era ofițer Sûreté. Protejând populația.

Și pe Vivienne Godin?

— Cum a început? întrebă Gamache din nou.

— În clipa în care a deschis ușa prima dată, spuse Cameron. Era

politicoasă. Demnă, chiar. Mi-a mulţumit că am venit, dar mi-a cerut să nu-i arestez soţul. Pentru că nu va face decât să înrăutăţească lucrurile.

Făcu o pauză, pentru a-şi aminti. Părea atât de demult. Iar acum era confuz din cauza imaginilor cu chipul surorii lui. Al mamei lui. Al lui, în oglindă. Daune care nu puteau fi reparate niciodată.

Gamache aşteptă, oferindu-i spaţiul de care avea nevoie.

— A zâmbit atunci. Şi i s-a despicat buza, unde o lovise. Cameron îşi duse degetul la buză şi o atinse.

— Sângera. Îi provoca durere, dar tot zâmbea. Spre mine. Am ştiut atunci.

— Ce ai ştiut?

— Că o iubeam.

— Dar n-o cunoşteai.

— Cunoşteam suficient.

Gamache făcu o pauză. Şi îl crezu.

— Ce-ai făcut?

— Nimic, nu atunci. I-am dat cartea mea de vizită şi am rugat-o să sune.

— A făcut-o?

— Nu pe mine. Dar a sunat din nou la 911. M-am dus şi iar a refuzat să mă lase să intru în casă. Îl vedeam. Simţeam mirosul de băutură. Dar n-aveam ce face. I-am spus să vină să se întâlnească cu mine în noaptea aia, după ce el adormea. La pod.

— Ştiai locul?

— De la vânătoare. Da. Era aproape de casa ei şi era ferit.

Gamache nu spuse nimic. Erau aproape gata. Aproape.

— Era vară. Întuneric. Cald. Era acolo când am ajuns eu.

— Aţi făcut sex?

— Am făcut dragoste. Dar nu s-a încheiat aici. Nu încă. Nici pe departe.

— L-ai confruntat pe Tracey în faţa barului din oraş, spuse Gamache. De mai multe ori.

— Da.

Cameron era sfidător, departe de a fi dispus să recunoască că fusese un lucru greşit.

— I-ai spus să nu-şi mai lovească soţia.

— Da.

— N-a funcţionat, desigur. După cum ţi-a zis ea, a înrăutăţit situaţia, zise Gamache.

— Da.

— Când a început relația voastră?

— În iulie, anul trecut.

— Cât de des v-ați întâlnit?

— În fiecare sâmbătă seara. La miezul nopții. Până atunci Tracey era deja beat și își pierdea cunoștința.

— Și soția ta? Nu bănuia?

— Eu făceam întotdeauna tura de sâmbătă noaptea la muncă. Nimeni altcineva n-o voia. Era liniște, așa că puteam să plec.

— Sâmbăta trecută?

— Nu, nu, nu înțelegeți. M-am despărțit de ea. În toamnă.

— De ce?

— N-am vrut să-mi pierd familia. Slujba.

Făcu o pauză.

— Le-am pierdut?

— De ce nu ne-ai spus asta?

— Știam că bănuiți…

— Știai pentru că te-am abordat imediat și te-am întrebat, iar tu ai negat.

— Pentru că știam cum va părea. Și știam că nu am ucis-o. Vivienne dispăruse. Carl Tracey o omorâse. Recunoscând aventura n-aș fi făcut decât să tulbur lucrurile. Ar fi afectat ancheta.

— Vrei să zici că te-ar fi afectat pe tine.

— Nu.

— Pe tine te suna, forță Gamache nota. I-ai dat numărul tău privat de mobil. I-ai spus să sune doar în caz de urgență. Și nu a sunat. N-a fost nevoie, până în acea noapte. I-a spus soțului ei că se va întâlni cu iubitul ei.

— Nu cu mine.

— Tatăl copilului ei…

— Nu eu.

Auzind furia din vocea lui Cameron, Henri se ridică în picioare și se întoarse cu fața spre el. Mârâind încet, din piept. Micuța Gracie stătea lângă el, atentă. Puțin mai mare decât bocancul lui Cameron, încerca să-l intimideze pe omul care se înălța deasupra lor.

— Nu mai minți.

Gamache își puse mâna pe capul lui Henri. Să-l liniștească.

— La numărul tău încerca să sune. Aventura nu se încheiase, nu-i așa?

— Ba da.

— A dorit să vă vedeți mai devreme. De-aia a sunat.

Ceva din ultima afirmaţie îl făcu pe Gamache să se oprească. Dar trebuia să continue.

— N-a dat de tine pentru că ţi-a notat numărul greşit. O cifră era incorectă. Aşa că a apărut la ora prestabilită. La miezul nopţii. Şi iată-te. Gata pentru întâlnirea obişnuită.

— Nu.

— Aşteptându-te la sex. În schimb, ţi-a spus că e însărcinată şi că e copilul tău. E posibil ca ea chiar să fi crezut asta. Ţi-a spus că-şi părăseşte soţul pentru tine. Avea geanta pe umăr. Totul era împachetat. Era aşa de luni de zile, în aşteptarea momentului potrivit. Şi asta a fost tot.

— Nu.

Cameron se ridică brusc în picioare.

Gamache putea vedea venele zvâcnind pe fruntea lui Cameron, în timp ce bărbatul uriaş încerca să-şi controleze furia.

— Se terminase. N-am fost acolo.

Gamache se ridică şi el. Şi pătrunse direct în spaţiul personal al lui Cameron. Faţă în faţă cu el.

— Ce-a făcut? A ameninţat că duce la soţia ta? La muncă? Şi când a refuzat să plece, ai împins-o.

— Nu.

— Ai împins o femeie gravidă spre moarte.

— Nu, niciodată!

Cameron îşi luă avânt şi îl îmbrânci cu putere pe Gamache. Propulsându-l înapoi.

Henri lătră şi se ghemui, pregătit să atace.

— Henri, stai! îi dădu Gamache comanda când îşi recăpătă echilibrul.

Iar Henri făcu întocmai. La fel şi Gracie. Cu greu. Era clar că era împotriva instinctului lor.

Pentru că se pregătise pentru o astfel de reacţie, pe care o provocase în mod intenţionat, Gamache se clătinase, dar reuşise să se ţină pe picioare, în pofida forţei loviturii.

Care fusese mult mai mare decât ar fi putut suporta o tânără luată prin surprindere.

•

— Vivienne s-a întâmplat, spuse Lysette Cloutier.

Lacoste recunoscu acea privire din ochii lui Cloutier. Era expresia cuiva care se hotărâse să coboare de pe o stâncă. Şi care tocmai se pregătea s-o

facă.

Totuşi, Isabelle o îmboldi.

— Continuă.

— Homer şi cu mine încă nu devenisem intimi, dar eram pe-aproape. Ne recunoscusem în sfârşit sentimentele. Mă întreb dacă ştii cum e. Să fii îndrăgostit de cineva ani, poate decenii, şi apoi, la patruzeci de ani, să-ţi fie împărtăşite sentimentele. Părea un miracol. Era un miracol. Dar Homer a zis că era de datoria lui să-i spună lui Vivienne, înainte să mergem mai departe.

Lysette îşi lăsă capul în jos şi îşi îngustă ochii. Apoi înălţă brusc. Sus. Şi privi direct în ochii superintendentei Lacoste.

— N-am omorât-o eu.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Lacoste.

Observă că Beauvoir se întorsese la laptopul lui şi citea ceva. Un mesaj. Dar îşi menţinu atenţia îndreptată spre contabila între două vârste, agentă la Omoruri. Şi suspectă. Aflată în faţa ei.

— Vivienne i-a spus să rupă legătura. Şi asta a fost.

— De ce?

— De ce făcea tot ce făcea?

Multă vreme captivi adânc în interiorul ei, demonii lui Cloutier rupseră în cele din urmă tendoanele şi ieşiră la suprafaţă.

— Pentru că era slabă, şi speriată, şi dornică de atenţie, şi manipulatoare.

— De ce se temea?

— Că nu va fi în centrul vieţii lui Homer. Reuşise să se interpună între Homer şi Kathy, iar acum intervenea între noi. Ar fi trebuit să-mi dau seama, dar am crezut că era ceva legat de mama ei. O chestie adolescentină. Acum era o femeie matură. Căsătorită. Nu mi-a trecut prin cap că o să-l pună să aleagă între ea şi mine.

— Asta a spus?

— Da.

— Şi Homer ce-a făcut?

— Ştii ce-a făcut. A rupt-o cu mine.

— A ales-o pe fata lui adultă, măritată, în locul femeii pe care o iubea?

— Da.

— De ce?

— Evident că nu mă iubea suficient. Nu mă iubea la fel de mult.

— La fel de mult ca pe Vivienne?

— La fel de mult pe cât îl iubeam eu.

— Ce-a făcut?

— Nimic. A zis doar că nu mai putem să ne vedem.

— Și ai acceptat asta?

— Ce puteam să fac?

Lacoste o privi. Amândouă știau ce putea face.

Ce ar putea să fi făcut.

— Acum cât timp a fost asta?

— Acum aproape un an. Nu ne-am mai văzut de atunci. Până când mi-a trimis e-mail și mi-a spus că Vivienne dispăruse.

— Unde ai fost sâmbătă?

— A fost ziua mea liberă. Am fost acasă, am spălat rufe. Treburi casnice.

— Singură?

Lysette încuviință. Întotdeauna singură.

— Te-ai dus s-o vezi pe Vivienne? Să o confrunți?

— Bineînțeles că nu. S-a terminat totul acum aproape un an. De ce aș fi făcut-o acum? Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că lucrurile evoluează. Că supurează. Timpul nu vindecă întotdeauna. Uneori, înrăutățește lucrurile. Asta ți s-a întâmplat ție, Lysette?

— Bineînțeles că nu.

— Te-ai gândit la asta, la el, în fiecare zi?

— Nu.

— Te-ai gândit la ce ar fi putut fi dacă Vivienne n-ar fi procedat așa? La cât de diferită ar fi fost viața ta?

— Nu.

— Ai aranjat să te întâlnești cu ea? Să-i oferi ceva ce-și dorea?

— Nu.

— Bani, poate?

— Nu.

— Ea a sugerat podul?

— Nu.

— Ai împins-o?

— Nu!

— Ai vrut să moară?

Pauză.

— Da.

Capitolul treizeci și opt

De îndată ce Reine-Marie intră în bucătărie își dădu seama că întrerupsese ceva.

— Îmi pare rău, spuse ea, oprindu-se în prag. S-a întâmplat ceva?

— *Non,* răspunse Isabelle. Stăteam de vorbă.

Deși se vedea foarte clar că nu era adevărat.

— Voiam să pregătesc micul dejun, zise Reine-Marie ducându-se la frigider. Ce-ar fi să vă continuați discuția în birou?

Isabelle Lacoste zâmbi și încuviință.

— *Merci.* Cred că așa vom face.

— Unde-i Armand?

— Afară, la plimbare. A luat câinii. Monsieur Godin doarme încă?

— Da, răspunse Reine-Marie. Am aruncat o privire înăuntru, dar n-am vrut să-l deranjez. Jean-Guy e cu Armand?

— *Non,* se auzi vocea familiară.

Jean-Guy se dusese în birou ca să scoată ceva la imprimantă, iar acum se întorcea în bucătărie cu hârtiile.

— Dar trebuie să mă duc să-l caut. Mă întorc repede. Să n-o lași pe Isabelle să mănânce tot. Știi cum e ea.

Reine-Marie zâmbi și îl privi plecând.

Căminul reintra în ordinea firească. Șunca sfârâia și se cocea. Cafeaua se filtra. Focul din soba cu lemne se întețea, în timp ce femeile se retraseră în birou pentru a continua să vorbească doar ele știau despre ce, iar Jean-Guy plecă să-l caute pe Armand.

•

O ceață ușoară se înălța din stratul subțire de zăpadă. Aerul era mai cald acum decât pământul. Conferindu-i frumosului sat un farmec nepământean. Cu excepția noroiului.

Cizmele lui Beauvoir fleșcăiau în timp ce înainta cu pas alert spre pod și spre sacii cu nisip încă aflați pe poziție împotriva unei amenințări care nu mai exista.

Cei trei pini uriași, în jurul cărora se desfășura întreaga viață a satului, erau acum în fața lui. Parțial învăluiți de ceață. Ca și cum ar fi existat atât în această lume, cât și în cealaltă.

Ori de câte ori el și Annie veneau în vizită cu Honoré, Jean-Guy îl aducea pe pajiște ca să se joace. Uneori, în timp ce stătea pe bancă și își privea fiul, Jean-Guy avea sentimentul ciudat că băieţelul nu se juca printre copaci, ci cu ei.

Ajunsese aproape de podul ce ducea spre centrul operativ, unde se aştepta să fi mers Gamache, când observă mișcare pe creasta dealului din afara orașului.

Gamache și Cameron stăteau faţă în faţă. Părea destul de natural. Însă postura celor doi câini fu cea care îl alertă pe Beauvoir, dându-i de înțeles că nu era o discuție plăcută. Pentru niciunul dintre ei.

Și își dădu seama despre ce vorbeau.

Grăbind pasul, *fleoșc, fleoșc, fleoșc,* se îndreptă într-acolo. În timp ce se apropia, îl auzi pe Cameron strigând: „Nu. Niciodată!”

Îl văzu pe Gamache ducându-se fix în faţa lui Cameron.

Deși nu auzi ce rosti inspectorul-șef, putut auzi răspunsul lui Cameron. Un alt „Nu” răsună.

Cameron ridică mâinile.

Henri se ghemui.

Gracie lătră.

Și Armand se pregăti.

Când lovitura îl atinse, se împletici înapoi.

Beauvoir strigă.

Dar niciunul dintre ei nu-l auzi.

Continuară să se uite fix unul la celălalt. Cameron la omul care îl acuza de crimă. Gamache la un om care putea fi atât de ușor provocat să facă un gest care, în alte circumstanțe, se putea dovedi fatal.

•

— Ai de gând să faci plângere? întrebă Beauvoir după ce el și Gamache se retraseră la zece paşi de agentul Cameron.

Gamache aruncă o privire înapoi.

Cameron nu se uita la ei. În schimb, privea confuz spre sat.

Se întrebă ce vedea. Pădurile și munții, nuanțele schimbătoare de roșu și violet ale răsăritului, însoțit de ceata de un roz diafan de sub el?

O vedea pe Vivienne? Atârnând între pod și apă?

Mâinile uriașe ale lui Cameron strângeau spătarul băncii. Astfel încât din cuvintele gravate acolo nu se mai putea citi decât „Surprins de…”

Bucuria dispăruse.

— Pentru atac? *Non,* spuse Gamache. Ne ducem după peştele mai mare.

— O balenă, chiar? întrebă Beauvoir. Uită-te la asta.

Gamache luă hârtia, apoi duse mâna la buzunarul de la piept al hainei şi îşi scoase ochelarii pentru citit. Dar erau sparţi.

Fără vreun cuvânt, îi puse înapoi la loc şi miji ochii încercând să citească foile imprimate.

Scoase un zgomot gutural care sună ca un „Hm”. Apoi îşi îndreptă privirea spre cel din faţa lui.

— Ce crezi că înseamnă?

— Am o idee, dar cred că trebuie să-l întrebăm pe el.

•

Homer Godin se uită în jos la hârtiile imprimate.

Rămase astfel o vreme, încercând în mod evident să se concentreze.

Cloutier şi Cameron rămăseseră în bucătărie, în timp ce ofiţerii superiori discutau cu Homer în biroul lui Gamache.

— Extrasele de cont ale lui Viv, rosti el în cele din urmă, ridicându-şi privirea spre Lacoste, apoi spre Beauvoir.

— Da. Arată că în fiecare lună, începând din iulie anul trecut, aţi transferat câte două mii de dolari în contul ei.

— E adevărat.

— De ce?

— Ea mi-a cerut. A zis că aveau nevoie de ei ca să-şi plătească ipoteca. N-am vrut ca ea să ajungă pe drumuri.

— Totuşi, au rămas acolo şi s-au acumulat, spuse Beauvoir. Sunt optsprezece mii de dolari acolo în cont.

Homer încuviinţă.

— Poate că până la urmă n-a avut nevoie de ei.

— Atunci de ce-i lua în continuare? întrebă Beauvoir.

Pentru că Homer nu răspunse, Jean-Guy continuă:

— Eu cred că făcea economii. Ca să-l părăsească pe Tracey. Cred că ăsta a fost planul ei de multă vreme.

— S-ar putea, spuse Homer.

— Cred că, pentru că aştepta un copil, se hotărâse că venise timpul să scape şi să înceapă o viaţă nouă cu banii pe care i-i dădeaţi.

— Aşa sper.

Homer părea acum confuz. Ca şi cum ceea ce Beauvoir descria era în continuare posibil.

Beauvoir aruncă o privire spre Gamache, apoi spre Lacoste, cu toţii gândindu-se la acelaşi lucru.

Homer Godin nu era un om bogat. Muncise toată viaţa. Avea o locuinţă modestă, pe care o achitase. Ducea un trai cumpătat, într-o mică localitate din Québec.

Astfel de sume aproape sigur îl lăsau falit. Şi mai mult decât atât.

Păru să le citească gândurile.

— A zis că o să-mi dea banii înapoi. Că o să-şi ia o slujbă când o să poată. Voi ce-aţi fi făcut?

Şi, din nou, acea întrebare. Variaţiuni pe aceeaşi temă care îi bântuise încă de la începutul acestui caz. Cum s-ar simţi ei dacă?…

Ce-ar face ei dacă?…

Dacă Honoré ar avea probleme şi ar apela la părinţii lui pentru că ar avea mai mare nevoie de bani decât ei?

Dacă Annie ar apela la părinţii ei?…

Dacă banii ar rezolva problema?

Ar plăti. Şi ar da şi în plus. Ca să-şi salveze copilul? Ar da tot ce-ar avea.

Şi mai mult decât atât.

Aşa cum făcuse Homer.

— V-a sunat sâmbătă dimineaţă şi v-a spus că o să-l părăsească în sfârşit pe Tracey, aşa-i? întrebă Lacoste.

— Da.

— Gândiţi-vă bine, monsieur Godin, spuse Lacoste. A spus că vine la dumneavoastră sau că se duce la altcineva?

— La mine. La cine altcineva?

— Povestiţi-ne despre relaţia cu Lysette Cloutier, zise Lacoste.

Homer clătină din cap.

— Vivienne nu s-ar fi dus la Lysette. Abia se cunoşteau.

— Nu, nu la asta mă refer, spuse Lacoste. La relaţia dumneavoastră cu ea.

— Ce-i cu ea?

— Ne-a spus.

— N-ar fi trebuit. E un lucru privat.

— N-a vrut, spuse Gamache. A trebuit să fie îmboldită serios. Dar, în cele din urmă, ne-a spus.

— Ce v-a spus?

— Cred că dumneavoastră trebuie să ne spuneţi ce s-a întâmplat, zise Beauvoir.

Homer îşi ridică capul, părând îndârjit. Apoi cedă.

— Nu prea contează. Am încercat şi n-a mers.

— De ce n-a mers? întrebă Gamache.

— Pur şi simplu n-a mers. Eu am considerat-o o prietenă. Ea a vrut mai mult, dar eu nu. Nu s-a putut.

— Ai vorbit cu Vivienne despre asta? întrebă Lacoste.

Homer păru surprins.

— Despre Lysette? Nu, de ce-aş fi făcut-o? Nu era nimic de discutat.

Beauvoir se uită la Gamache, apoi la Lacoste.

* * *

— Deci, cine spune adevărul? întrebă Lacoste. Lysette sau Homer?

Ofiţerii superiori merseseră la centrul operativ, unde puteau să discute fără teama de a fi auziţi.

— Poate că Homer i-a dat lui Lysette impresia că Vivienne n-ar fi de acord, îşi dădu Beauvoir cu părerea. Fără s-o spună de fapt.

— Vrei să spui că a dat vina pe fiica lui? întrebă Lacoste. Să fie atât de laş?

Beauvoir rămase tăcut, fără să se obosească să-i spună cât de des inventase tot felul de poveşti extravagante pentru a scăpa din relaţii. Ce-i drept, se întâmplase când era mai tânăr.

— Se poate întâmpla, fu tot ceea ce spuse.

— Sau poate că nu Homer a fost cel care a dat vina pe fiica lui, zise Gamache, ci Cloutier. Poate i s-a părut mai uşor să creadă că Vivienne a fost cea care a forţat lucrurile decât că bărbatul pe care îl iubea a respins-o.

— Era mai uşor să dea vina pe o persoană pe care deja nu o plăcea, spuse Lacoste. Şi e posibil chiar să fi crezut.

— Dacă i-a intrat într-adevăr în cap că Vivienne se interpunea între ea şi Homer, zise Beauvoir, un astfel de lucru poate să mănânce pe cineva de viu. Chiar tu ai spus-o, *patron.* E un motiv simplu şi clar. Majoritatea sunt.

Aşa şi era. Când ceaţa, fumul şi artificiile se disipau, ceea ce rămânea într-o anchetă criminalistică putea fi redus la câteva cuvinte. Lăcomie. Ură. Gelozie.

De fapt, era chiar mai simplu de-atât. Până şi acele cuvinte aveau un lucru în comun.

Frică.

Cameron se temea să nu-şi piardă familia.

Cloutier se temea să nu-l piardă pe Homer.

Pauline Vachon se temea să nu-şi piardă şansele.

Carl Tracey se temea să nu-şi piardă casa, studioul, ceramica.

Dacă Vivienne trăia.

— Dar cum au reuşit să stabilească întâlnirea? zise Beauvoir. Nu există nicio dovadă a unui apel între Cloutier şi Vivienne.

— Adevărat, spuse Lacoste.

Verificaseră toate apelurile efectuate şi primite la casa de la fermă, până în urmă cu câteva luni. Nu fusese atât de dificil pe cât putea părea. Erau doar vreo câteva şi fuseseră uşor de urmărit.

— Unul dintre lucrurile pe care nu le pricep, spuse Gamache, este de ce n-a plecat Vivienne mai devreme.

— A trebuit să-şi adune curajul, zise Lacoste, uşor surprinsă de întrebare. Am discutat despre asta. Multe femei abuzate nu pleacă niciodată…

Îi sună telefonul.

— Scuze. *Allô?*

— A venit un mesaj, zise agenta Cloutier. Le-am cerut contabililor criminalişti să cerceteze conturile bancare ale tuturor persoanelor implicate.

— Da. Şi? întrebă Lacoste.

— Ţi-am trimis.

Lacoste îşi accesă e-mailurile.

— Am primit.

Deschise mesajul.

— La ce mă uit?

Le făcu semn cu mâna celorlalţi să vină mai aproape de laptopul ei.

Gamache şi Beauvoir se aplecară şi priviră ecranul în timp ce Lacoste activă difuzorul telefonului.

— Derulează în jos, spuse Cloutier. Până la linkul din partea de jos.

Lacoste făcu întocmai şi îl accesă.

— Dar acesta este contul bancar al lui monsieur Godin.

— N-am solicitat să fie inclus în căutare, explică Cloutier. Dar numele lui trebuie să se fi aflat pe lista persoanelor implicate în acest caz. Şi cred că de asta l-a inclus contabilul criminalist.

Se uitară la cifre. Douăzeci de mii de dolari fuseseră transferaţi vineri în contul bancar al lui Homer Godin. Şi scoşi în numerar în acea după-amiază.

— Este un credit ipotecar, spuse Cloutier. Vă puteţi da seama după codul ataşat transferului. Trebuie să-i fi scos punându-şi la bătaie casa.

— De ce? întrebă Beauvoir.

— Nu știu, răspunse Cloutier. Dar m-am gândit că ar trebui să vedeți asta.

— Mai e ceva în celelalte conturi? vru să știe Lacoste.

— Descoperirea de cont masivă a lui Tracey și cardurile de credit ale lui Pauline sunt epuizate.

— Iar Vivienne stătea cu optsprezece mii de dolari în contul ei, spuse Beauvoir.

— Și douăzeci de mii de dolari în numerar la Homer, zise Lacoste. *Merci.*

Lacoste închise, iar Beauvoir se uită la Gamache, care stătea cu capul înclinat într-o parte. Gândindu-se.

— Probabil că erau pentru Vivienne, spuse Lacoste. Nu credeți? Știa că-l părăsește pe care și i-a cerut tatălui ei mai mulți bani.

— Când? Și nu erau suficienți optsprezece mii de dolari? întrebă Beauvoir. Asta înseamnă că avea aproape patruzeci de mii de dolari. De ce i-ar fi trebuit așa de mulți? Și în numerar. Și el de ce nu ne-a spus nimic despre asta?

— Avea alte lucruri pe cap, zise Lacoste.

— Și a uitat pur și simplu de cei douăzeci de mii de dolari?

— Poate că a spus, interveni Gamache. Mă rog, nu nouă, ci lui Lysette Cloutier. Ea susține că n-au mai ținut legătura de când s-au despărțit, dar s-ar putea să nu fie adevărat. Homer n-a spus că au renunțat la relație. Poate că i-a cerut sfatul ca să facă rost de bani.

— Da, ea are pregătire de contabil, spuse Lacoste. Așa că a întrebat-o și ea i-a spus despre creditul ipotecar. Poate că asta a fost ultima picătură pentru Cloutier.

Beauvoir încuviință acum. Urmărind firul logic.

— Și-a dat seama că pe lângă faptul că le distrugea viața Vivienne îl ruina pe tatăl ei. Așa că a aranjat să se întâlnească cu ea.

— S-o omoare? întrebă Lacoste.

— Nu, probabil că nu. Ci ca să pună în sfârșit lucrurile la punct.

— De ce-ar fi acceptat Vivienne așa ceva?

— Poate Cloutier i-a spus că avea banii, sugeră Beauvoir. Vivienne a ales un loc din apropiere, unde mai avusese întâlniri private.

— Podul, interveni Lacoste.

— Podul, confirmă el.

În pofida afecțiunii pe care o simțea pentru acea femeie, Lacoste avea acum o imagine clară. Știa că o confruntare deloc confortabilă putea scăpa de sub control.

— Însă, Cloutier minţea, spuse Beauvoir. De fapt, n-avea banii, evident. Când Vivienne şi-a dat seama de asta, s-a enervat. E posibil chiar s-o fi atacat pe Cloutier, care a împins-o.

Prin balustradă.

— Dar dacă totul a pornit de la cele douăzeci de mii, de ce ne-a spus despre asta acum? întrebă Lacoste.

— N-a avut de ales, zise Gamache. Informaţia se afla în e-mailul referitor la toate extrasele. Ştia că o să ne prindem. Ceea ce mă întreb însă e de ce n-a spus nimic Homer despre împrumut.

— Poate se temea că ar pune-o pe Vivienne într-o lumină nefavorabilă, spuse Beauvoir. Şi chiar o pune. Una în care a luat o mulţime de bani de la tatăl ei şi apoi a fugit cu un amant căsătorit.

— Nu. O face să arate ca o femeie care a fost bătută ani de zile şi acum era disperată să se salveze pe ea şi pe copilul ei nenăscut, răbufni Lacoste. A fost o serie de decizii pe care o persoană sănătoasă le-ar lua? Poate că nu. Dar cine poate spune ce-ar fi dispus să facă oricare dintre noi pentru a supravieţui? Vreţi să ştiţi ce cred eu că s-a întâmplat?

Îşi privi ambii colegi.

— Te rog, răspunse Gamache.

— Eu cred că am avut dreptate în tot acest timp, iar asta nu face decât să complice lucrurile… Cred că Tracey şi-a ucis soţia. Poate ştia despre acel cont secret, poate că nu. Oricum ar fi, a vrut să scape de ea. Cu ajutorul lui Pauline Vachon a încropit planul de a o arunca în râu. Şi ştiţi ceva?

— Ce? spuse Beauvoir.

— Poate o fi el idiot, dar se pare că a funcţionat. Nu-l putem prinde. O să scape liber.

— Ah, rahat, zise Jean-Guy punându-şi capul în palme.

Isabelle avea dreptate.

— Cred că trebuie să vorbim cu Homer, zise Gamache. Să vedem ce-i cu banii. Cel puţin asta-i ceva nou şi admisibil.

— Mda, răspunse Beauvoir ridicându-se. Neatins de nenorocitul ăla de copac otrăvitor. Dar, înainte de asta, vreau să mai trec o dată peste dovezi.

— Iar? întrebă Lacoste. Le-am învăţat pe dinafară.

— Iar, spuse Beauvoir. Nu renunţ încă la Tracey. E ceva acolo care ne-a scăpat.

Îşi petrecură următoarea oră revizuind probe. Declaraţii. Evenimente. Le ştiau pe de rost. Realizau că era inutil. Că această analiză avea să se

dovedească zadarnică.

Și chiar așa a fost.

În cele din urmă, Beauvoir se ridică și își luă haina de pe spătarul scaunului.

— Nimic. Hai să mergem să vorbim cu Homer despre banii ăștia. Poate apare ceva.

Nu aveau de ce să se agațe. Doar de acest fir subțire.

Reine-Marie îi întâmpină la ușă, iar când Armand întrebă de Homer arătă în sus.

— S-a dus în camera lui imediat după ce ați plecat.

Jean-Guy urcă treptele, iar din sufragerie îl auziră bătând la ușă. Și apoi din nou.

— Monsieur Godin, Jean-Guy Beauvoir sunt. Mă tem că mai avem câteva întrebări.

Tăcere.

Armand și Isabelle schimbară priviri, apoi începură să urce treptele. Dar nu ajunseră decât la jumătatea drumului când Jean-Guy apăru în capătul scării.

— E gol. Nu-i acolo.

— În baie? întrebă Gamache urcând treptele câte două.

Căutară peste tot la etaj, dar nu era nici urmă de Homer.

— Când l-ai văzut ultima oară? o întrebă Armand pe Reine-Marie.

— Imediat după ce-ați plecat. S-a dus direct în camera lui.

Gamache se uită la ceas.

— Acum mai bine de o oră.

— Cloutier! Cameron! strigă Beauvoir grăbindu-se spre bucătărie.

Cei doi agenți ieșiră.

— Unde-i monsieur Godin?

— La el în dormitor, răspunse Cloutier.

— Nu e.

— Putea să se strecoare afară? întrebă Gamache. Să iasă cu Fred la plimbare? E ceață groasă și e posibil să nu-l fi văzut.

Dar, când își auzi numele, câinele își făcu apariția în pragul bucătăriei. Dând încet din coadă.

— Îmi pare rău, zise Reine-Marie. Credeam că-i la el în dormitor.

— Nu-i vina ta, spuse Armand. Ai…

Anticipând întrebarea, ea băgă mâna în buzunarul cardiganului și scoase

cheile de la maşină.

— M-am asigurat că le am la mine.

— Foarte bine, zise zâmbind. E o uşurare. Înseamnă că a plecat pe jos.

Beauvoir era în birou şi suna de pe telefonul fix pentru a-i avertiza pe agenţii care păzeau casa lui Carl Tracey.

— Cât timp îi ia să ajungă acolo? întrebă Cloutier.

— Cel puţin o jumătate de oră de mers pe jos pe drum, în condiţii bune, răspunse Gamache luând-o spre bucătărie în timp ce vorbea.

Ceilalţi îl urmară.

— Nu-i acolo, *patron,* spuse Cameron.

Dar Gamache nu-i răspunse, continuând să i se adreseze lui Cloutier.

— Probabil a intrat mai întâi în pădure, ca să nu-l vedem, şi apoi a ieşit pe drum. Când o să vadă maşina Sûreté acasă la Tracey, o să intre din nou în pădure, ca să nu fie văzut.

În timp ce vorbea, deschidea şi închidea sertare.

— Am fost prin pădurile alea… nu-i uşor de mers. Cred că o să-i ia o oră sau mai mult.

Se uită din nou la ceas. Homer ar trebui să ajungă deja.

— La naiba.

Armand se întoarse spre Reine-Marie.

— Cuţitul de carne a dispărut.

Ea păli, la imaginea cuţitului mare şi ascuţit.

— Tocmai am sunat acasă la Tracey, raportă Lacoste. Nu răspunde nimeni.

— Trebuie să plecăm, zise Beauvoir.

Capitolul treizeci și nouă

— Ceva? întrebă Beauvoir.

Trântise portiera fără a încerca să fie discret. Din contră. Voia să facă zgomot. Să-i dea de înțeles lui Homer că erau acolo.

— Nimic, spuse unul dintre agenți.

— Ați vorbit cu Tracey? vru să știe Beauvoir. L-ați avertizat?

— Am bătut la ușă, dar n-am primit niciun răspuns, îi informă celălalt agent. Pentru că n-avem mandat, am considerat că n-ar trebui să dăm buzna. Dar am urmărit cu atenție și nu s-a apropiat nimeni de casă.

Se uită la colega lui, care încuviință.

— Ați procedat bine, spuse Beauvoir.

Homer plecase de aproape o oră și jumătate. Ar trebui să ajungă în curând. Asta dacă nu era deja acolo.

Beauvoir aruncă o privire în jur și cântări opțiunile.

Se puteau duce în pădure, în speranța de a-l găsi pe Homer.

Puteau să intre în casă și să-l ia pe Tracey în custodie pentru protecție.

Îl puteau lăsa acolo ca momeală, iar ei să supravegheze casa și să-l aresteze pe Homer când își făcea apariția.

Sau puteau să nu intervină în niciun fel și să-l lase pe Homer să facă ceea ce avea de gând.

Jean-Guy Beauvoir știa că nu putea să facă așa ceva. Dar, totuși…

— Mă duc să-l aduc pe Tracey, zise el. Îl iau în custodie pentru protecție. Dărâmăm ușa dacă e nevoie.

— Vin cu tine, spuse Lacoste. Voi doi veniți cu noi, spuse arătând spre agenții care stătuseră de pază. Voi doi, zise indicând spre Cloutier și Cameron, stați aici și supravegheați drumul.

Deși evident nemulțumiți că erau lăsați în urmă, nu aveau de ales.

Beauvoir se uită la Gamache, care cerceta marginea pădurii.

— *Patron?*

— Eu rămân aici.

Își întoarse privirea spre Beauvoir, pentru scurt timp, apoi spre cei doi ofițeri, Cloutier și Cameron.

Beauvoir nu-și dădea seama la ce se gândea Gamache.

— *Monsieur* Godin nu e înarmat, nu? întrebă unul dintre agenți.

— Are un cuţit de bucătărie, răspunse Gamache.

Ea pufni. Un bătrân cu un cuţit de bucătărie.

— Nu-i de mare folos contra…

Agenta îşi duse mâna la pistol.

— Nu trebuie să-l foloseşti, spuse Beauvoir. Cu excepţia cazului în care nu există absolut nicio altă opţiune. Ai înţeles?

— *Oui, patron*, spuse lăsând imediat mâna jos.

— Şi să nu vă lăsaţi păcăliţi de arma lui, zise Gamache.

Agenta nu părea convinsă. Dar era tânără şi nu înţelegea că Homer Godin nu era un bătrân cu un cuţit de bucătărie. Era un tată care nu mai avea nimic de pierdut.

Isabelle Lacoste îl studia pe Gamache, care cerceta împrejurimile mijindu-şi ochii, în timp ce încerca să distingă ceva în ceaţa care se înălţa din zăpada de pe pajişti.

Stând la un pahar la bistrou într-o sâmbătă, în urmă cu câteva săptămâni, când venise în vizită la Three Pines cu soţul şi copiii ei, îl întrebase de ce voia să se întoarcă la Sûreté.

La vremea aceea el era încă suspendat. Ar fi putut cu uşurinţă să renunţe şi să-şi vadă de viaţă.

Şeful afişase un zâmbet larg.

— Te-aş putea întreba acelaşi lucru. Tu ai şi mai multe motive să părăseşti Sûreté.

Privi peste umărul ei, spre uşa dintre librăria Myrnei şi bistrou. Şi o văzu încă o dată pe Isabelle Lacoste prăbuşită la pământ. Împuşcată. Cel din urmă gest al ei care le salvase vieţile. Acţionase perfect conştientă că avea s-o coste propria viaţă.

Din fericire, ea nu îşi amintea, atât de puternică fusese trauma.

Iar Gamache nu putea uita, atât de puternică fusese trauma.

Însă ea îşi revenise. Se luptase să-şi revină, făcând progrese cu fiecare pas chinuitor.

Cele mai puternice lucruri sunt cele ce-au fost sfărâmate. Dacă exista o persoană care să fie dovada vie a acestui lucru aceea era Isabelle Lacoste.

— Sincer? îi răspunsese Isabelle. Nu credeam că o voi face, dar apoi mi-am dat seama că îmi lipseşte. Deci? forţă ea nota. Tu de ce vrei să te întorci? Amândoi ştim că ai putea da clasă în afara Sûreté. Ai putea să candidezi pentru premier şi probabil ai câştiga.

— Asta da perspectivă terifiantă, spusese el.

Însă ea avea dreptul la un răspuns sincer. Aşa că, după o pauză, i-l oferise:

— Acolo mi-e locul. Tuturor ni s-a pus în mână o cupă. Asta este a mea.

Lacoste îl privise cu atenţie. Observând fantomele din ochii lui.

Deciziile oribile, ordinele teribile zămislite şi îndeplinite.

Consecinţele rolului de conducător.

Cât timp Armand Gamache purta povara, nimeni altcineva nu era nevoit s-o facă. El era deja distrus. Răul fusese făcut. Cupa fusese dusă la buze.

Văzându-i tristeţea de pe chip, el zâmbise.

— Nu-ţi face griji, Isabelle. Poate că sunt egoist.

Se aplecase spre ea şi coborâse tonul.

— La urma urmei, aşa pătrunde lumina.[{37}]

Acea conversaţie i-a revenit în minte, mai degrabă sentimentul ei decât cuvintele, în timp ce stăteau pe marginea drumului şi ceaţa rece ca gheaţa li se strecura în oase.

Beauvoir porni înainte pe alee.

Lacoste se răsuci spre Gamache.

— Eşti sigur?

— Sunt sigur, spuse el. Ai grijă. Şi Tracey are cuţite.

În timp ce Beauvoir şi ceilalţi se apropiau de casă, Gamache îi făcu semn lui Cameron să se ducă în zona îndepărtată a pajiştii şi să rămână pe poziţie.

— Şi eu? întrebă Cloutier.

— Tu stai aici, lângă maşină. O să avem nevoie de tine când îl găsim pe Homer.

— Nu vrea să mă asculte.

— Cred că ai fi surprinsă.

Gamache înaintă de-a lungul drumului noroios, în direcţia opusă lui Cameron, care acum abia se mai vedea prin ceaţă.

Îl auzi pe Beauvoir, de cealaltă parte a casei, bătând la uşă.

— Tracey, suntem de la Sûreté. Inspectorul-şef Beauvoir.

Gamache făcu câţiva paşi dincolo de drum, pe iarba moale, udă de la zăpada topită.

Era o uşă acolo în spate. Închisă. Care dădea, după cum ştia, în studioul lui Tracey.

Când se apropie, observă urme de cizme.

Se opri. Şi rămase absolut nemişcat.

Auzea bătăile. Beauvoir. La uşă. Încercând să primească un răspuns.

Dar nu era nimeni acolo care să răspundă, Gamache ştia. Cel puţin, nimeni

viu.

Se întoarse și strigă spre Cloutier:

— Homer a fost deja aici și a plecat. Beauvoir trebuie să intre și să-l găsească pe Tracey.

— Da, domnule.

Ea o luă la fugă pe alee, alunecând ușor în noroi, dar rămase în picioare.

— E aici, strigă. Homer e aici.

La ușă, toată lumea se întoarse.

— De unde știi? vru să știe Beauvoir.

— Inspectorul-șef Gamache mi-a spus. Mi-a zis să intrați. Tracey ar putea fi…

— *Merde,* spuse Beauvoir întinzându-se spre mânerul ușii în timp ce ceilalţi doi agenţi duseră mâna la arme.

— Țineți-le în toc, zise Lacoste.

Ușa era încuiată și solidă. Se aruncară în ea exact când ajunse și Cameron. Berbecul uman.

O împinse cu umărul și ușa se deschise.

În timp ce se grăbea să intre, Beauvoir se întrebă, fugitiv, unde era Gamache.

Capitolul patruzeci

— Spune-i c-o iau pe urmele lui Homer, strigă Gamache după Cloutier în timp ce ea fugea să-l avertizeze pe Beauvoir.

Apoi se întoarse spre urme.

O serie care veneau spre casă.

O serie care se întorceau.

Gamache urmări amprentele paşilor ce duceau în pădure.

După câţiva metri se opri şi privi în jur. Îşi dădu seama atunci încotro se îndrepta Homer.

Nemaiavând nevoie să se uite după urme, Gamache se mişcă prin pădure cât de repede putu, făcând slalom printre copaci. Crengile fragile îi zgâriau haina, mâinile, faţa.

Fu nevoit să se oprească o dată, când ceaţa se îngroşă şi pierdu direcţia.

Dar se reorientă şi continuă.

A fost nevoie de zece minute de alunecări şi trudă prin noroi şi zloată până la gleznă, până să răzbească în locul doar puţin mai lat decât o potecă ceva mai mare.

Putea auzi respiraţia greoaie în faţa lui, dar abia când dădu colţul reuşi să şi vadă. *R r*

Pe Homer. Pe pod. Ceaţa care se ridica din Bella Bella aproape că îl învăluia.

Dar nu era singur.

Corpul lui Carl Tracey îi atârna peste umăr.

— Homer!

Godin se întoarse.

•

— Aici, strigă Cameron din spatele casei. În studio.

Beauvoir se grăbi într-acolo, aşteptându-se să-l vadă pe Tracey fie pitit în spatele oalelor, fie mort. În schimb, îl găsi pe Cameron stând în spatele uşii.

— Probabil că Godin a intrat pe-aici, spuse Cameron.

— Niciun semn de Tracey? întrebă Beauvoir trecând pe lângă Cameron. Iisuse, sunt urme care vin şi pleacă.

— E sânge pe podea, zise Lacoste arătând spre pete. Nu prea multe. Cineva e rănit, dar nu pare să fie o înjunghiere fatală. Ar fi fost mult mai mult

sânge.

— Și un cadavru, spuse Beauvoir.

Ieși afară și văzu ce observase Gamache. Nu doar două serii de urme, dar și faptul că în cazul uneia dintre ele urmele erau mai adânci.

— Probabil că Homer la luat pe Tracey cu el.

— Și șeful e pe urmele lui, zise Lacoste, arătând spre un alt rând de amprente.

— O, Doamne, făcu Cloutier.

Când se răsuciră spre ea spuse:

— A strigat ceva, dar n-am înțeles. Ar fi trebuit să mă opresc și să întreb, dar am continuat să alerg.

Lacoste se întoarse spre Beauvoir.

— El crede că suntem chiar în spatele lui. Crede că o să primească întăriri.

Cameron dădu să treacă de Beauvoir pentru a lua urma pașilor, și a omului, în pădure, dar Beauvoir îl opri.

— Stai.

Fiecare fibră din corpul lui voia să fugă în pădure. Îi simțea pe ceilalți încordându-se să facă același lucru.

Dar își reaminti sfatul șefului.

Gândește. Trage aer în piept. Ia o pauză. O clipă. Ca să gândești.

Așa că acum, aproape vibrând din nevoia de a acționa, Jean-Guy Beauvoir se gândi.

— Godin îl duce pe Tracey pe pod.

Întorcându-se spre Lacoste, spuse:

— Ia mașina. Voi doi mergeți cu ea, zise indicând spre Cameron și Cloutier.

— Și tu? întrebă ea.

Dar Jean-Guy Beauvoir făcea deja ceea ce făcea mereu. Îl urmărea pe Armand Gamache.

Când Lacoste ajunse la mașină, Jean-Guy Beauvoir și ceilalți doi agenți se afundaseră în pădure. Alergând prin ceață și printre copaci.

•

— Lasă-l jos, Homer.

Godin, aflat la douăzeci de pași în față, gâfâia din greu.

— Pune-l jos.

În timp ce vorbea, Gamache se apropia, îndreptându-se spre pod, apoi duse mâna la buzunar. Nu după pistolul aflat acolo, ci după telefon. Sub

privirile lui Homer, Gamache se opri, apăsă un buton și puse telefonul jos, rezemat de o piatră.

Nu avea semnal acolo, știa prea bine. Nu putea vorbi, dar putea înregistra.

Homer, cu Tracey atârnat inconștient pe umăr ca un sac cu cartofi, rămase nemișcat. Neclintit. Nu făcea decât să se uite la Gamache și să gâfâie, încercând să respire.

Gamache se apropie, încet. Cu mâinile în față. Nu zărea cuțitul. Era posibil ca Homer să-l fi folosit deja. Și să îl fi scăpat.

Oare Carl Tracey era mort?

Însă Gamache, care văzuse multe, multe cadavre, nu credea asta. O nuanță roz colora încă mâinile lui Tracey, care atârnau moi. Și nu exista nicio dâră de sânge, nicio pată pe haina lui Homer, cum ar fi fost dacă l-ar fi înjunghiat mortal pe Tracey.

Homer făcu un pas înapoi. Doi. Spre golul din mijlocul balustradei, în care se găsea doar banda galbenă a poliției.

Armand știa ce avea de gând. Ce plănuise în tot acest timp.

Să își urmeze fiica în apă. Și să-l ia pe Tracey cu el. Drumurile să li se despartă în viața de apoi. Tracey spre iad, Homer spre…

— Fred, zise Armand.

Pentru o clipă, Homer păru confuz. Apoi vorbi:

— Ține-l tu. E al tău.

— Nu, mă refer la motivul pentru care Vivienne nu l-a luat pe Fred cu ea când a plecat.

Aruncă o privire în spate. Nimic.

Sperase ca Beauvoir și Lacoste să ajungă.

Rămânea fără timp, iar Homer fără pod.

Singura speranță a lui Gamache era să-i distragă atenția suficient de mult timp.

— Nu are sens, zise Gamache în timp ce păși pe pod. Ea n-ar fi plecat fără câinele ei. Nu înțeleg. Tu înțelegi?

Tracey scoase un sunet, iar Homer își înteți strânsoarea.

Dacă Gamache sperase să-i capteze atenția lui Homer, să-l facă să-și piardă concentrarea, eșuase.

Homer se uita în gol. Dar nu confuz. Era sigur de unicul lucru care conta în acel moment.

Gamache încercă din nou. Orice pentru a opri înaintarea lentă a lui Homer spre margine.

— Mai e ceva ce mă sâcâie, spuse el. Tracey a fost la magazinul cu materiale pentru artişti sâmbătă dimineaţă. De ce nu plecat atunci Vivienne spre tine? De ce n-a plecat mai devreme?

Din nou, nimic. Doar privirea lipsită de expresie.

Tracey se mişcă, ameţit, şi Homer îşi înteţi din nou strânsoarea.

Stai nemişcat, îl implora în sinea sa Gamache pe bărbatul care se trezea. *Nu mişca.*

— Ai scos douăzeci de mii de dolari din bancă. Pentru Vivienne?

— Da.

O întrebare simplă. Un răspuns simplu. Dar, cel puţin, era un răspuns. Îi furniza lui Gamache informaţii, dar, la fel de important, crease o mică fisură în concentrarea lui Homer. Şi, poate, le oferea timp lui Jean-Guy, şi lui Isabelle, şi celorlalţi să ajungă. Dacă putea să-l facă pe Homer să vorbească…

Deşi Armand era departe de a fi sigur că avea să conteze.

Homer mai făcu un pas înapoi.

— Ea a cerut banii? întrebă el.

— Da.

— Ca să-i obţii, trebuie să-ţi ipotechezi casa.

Homer încuviinţă scurt.

Gamache mai făcu un pas. Înaintând pe pod.

— Ai întrebat-o pe Lysette Cloutier despre asta? Despre cum să faci? Ştia despre bani?

— Nu ştiu, s-ar putea s-o fi făcut. Nu mai contează.

Homer părea încă buimac, dar ceva se strecurase în privirea lui. Nu era tocmai teamă, mai degrabă precauţie.

De ce, îşi spuse Gamache, *ar putea deveni precaut un om dispus să se sinucidă?* Ceva legat de Cloutier?

— Ce este, Homer? Ce vrei să-mi spui? Ce simţi nevoia să-mi spui?

— Am iubit-o pe Vivienne.

— Ştiu.

— Trebuie să fac asta. E vina mea. Trebuie să îndrept lucrurile.

— Nu-i vina ta şi asta n-o să îndrepte nimic, Homer. Trebuie să înţelegi asta. O acţiune îngrozitoare după o alta la fel nu echilibrează lucrurile.

— Toţi anii de suferinţă. Toată durerea.

Homer îl implora acum, încercând să-l facă pe Armand să priceapă. Să înţeleagă.

— Toate dăţile în care ar fi trebuit să pun punct, dar n-am făcut-o. Kathy

m-a implorat, dar…

— Nu puteai să faci nimic. I-ai trimis bani lui Vivienne, ţi-ai ipotecat casa. Ai încercat să te vezi cu ea, s-o ajuţi…

Tatăl lui Annie îl privea pe tatăl lui Vivienne.

Mintea lui gonea. Încercând să se agaţe de ceva, de orice, care ar fi putut străpunge hotărârea lui Homer.

Dar tot ce spunea părea să înrăutăţească lucrurile, dacă aşa ceva mai era posibil.

Homer îl săltă pe Tracey mai sus pe umăr. Înteţindu-şi strânsoarea.

— Te înşeli, spuse Homer. În legătură cu tot. Asta nu-i o acţiune îngrozitoare. E singurul lucru decent pe care-l pot face pentru Vivienne. Pentru a compensa toate daunele. Toată durerea pe care i-am provocat-o. Îi datorez asta. Ai dreptate. S-ar putea să nu… cum ai zis? Echilibreze lucrurile? Nici pe departe. Dar e tot ce mi-a mai rămas.

Armand auzi o portieră trântită şi observă că Homer privi peste umărul lui.

— *Patron?*

•

Privelişte care o întâmpină pe Isabelle Lacoste era înfricoşătoare. Dar deloc surprinzătoare.

Tatăl lui Vivienne se afla la un pas de respectarea promisiunii pe care o făcuse. De a-l arunca pe ucigaşul lui Vivienne de pe pod. Singura întrebare era dacă avea să se ducă şi el odată cu acesta.

Nu mai avu, însă, nicio îndoială când se uită la chipul lui.

•

Beauvoir zărea lumina printre copaci. Luminişul. Drumul.

Erau aproape.

Din faţă nu se auzea nimic, din cauza zgomotului scos de vegetaţia şi crengile zdrobite sub paşii lui.

Dar de îndată ce ieşi la lumină observă maşina Sûreté şi, dând ocol în fugă, înţelese imediat ce se petrecea. Alunecă oprindu-se brusc.

Armand simţi mânerul pistolului lui Cameron din buzunar şi se gândi să-l scoată. Să-l folosească pentru a-l răni pe acel bărbat. Pentru a-l doborî. Dar hotărî să n-o facă.

Homer era prea aproape de margine. L-ar fi propulsat înainte.

Iar ameninţarea de a fi împuşcat nu l-ar fi făcut să-i dea drumul lui Tracey. Pentru un om care se afla pe cale de a face ceva mult mai rău, aceasta nu era o ameninţare. Ci poate un lucru bine-venit.

O lovitură de grație. O execuție pe câmpul de luptă. Care punea capăt agoniei.

•

Beauvoir se mutase pe o latură a drumului, în timp ce Lacoste se dusese în cealaltă. Se mișcară încet pe terenul nesigur, unde pădurea întâlnea drumul. O dată sau de două ori, Homer își îndreptase privirea în direcția lui.

Bărbatul văzuse clar ce făcea Beauvoir. Și nu-i păsa.

Respirația lui Beauvoir se liniști, dar el rămase încordat, pregătit să acționeze grabnic. Deși, la fel ca Lacoste și Gamache, bănuia că nu avea să fie suficient de rapid.

Lui Gamache îi veni o idee.

Nebunească. Disperată. Și, poate, singurul lucru care îl putea împiedica pe Homer Godin să-l arunce pe care Tracey de pe pod.

— Nu el ți-a omorât fata.

— Ce?

— Tracey. Nu el a omorât-o pe Vivienne.

Cuvintele pătrunseră ca un glonț în tatăl lui Vivienne. Iar el se opri.

Beauvoir și Lacoste se uitară unul la celălalt. Se aflau de o parte și de alta a drumului îngust, cu Gamache între ei, în față. Pe pod.

Știau ce făcea.

Și părea să funcționeze.

Homer Godin era un om decent. Care își pierduse mințile din cauza suferinței și a disperării. Dar nu dorea să omoare pe nimeni altcineva, cu excepția persoanei care-i omorâse fiica.

Dacă Gamache reușea să-l convingă de faptul că Tracey nu era vinovat, cel puțin nu de crimă…

•

— Cine? fu tot ce reuși Homer să rostească, tot ce trebuia să rostească.

Avea privirea fixă, îndreptată spre Gamache.

•

Armand nu știa ce să răspundă. Deși știa că nu conta.

Trebuia doar să rostească un nume. Al cuiva. Al oricui. Ar fi fost de ajuns.

Orice avea să-l facă pe Homer să renunțe la Tracey și să se îndepărteze de margine.

Tocmai era pe cale să spună numele singurului suspect care nu se afla pe pod, Pauline Vachon, când din spatele lui se auzi o voce.

— Eu am făcut-o.

Privirea lui Homer se îndreptă într-acolo. Și, deși Gamache fu tentat să se uite în spate, nu o făcu.

Nu era nevoie. Știa cine vorbise.

•

— Îmi pare rău, Homer.

* * *

Lysette Cloutier stătuse la doar câțiva pași în spatele lui Gamache. Acum păși în față, până când ajunse în dreptul lui.

* * *

Beauvoir înaintă rapid, până când puse un picior pe pod. Atinse cu mâna balustrada fragilă.

Era la doar câțiva pași de Homer, mai avea puțin și-l putea atinge.

Homer, aflat în centru, se holba atât de atent la Cloutier, încât nici nu băgă de seamă prezența lui Beauvoir într-o laterală.

Beauvoir se opri. Ca să nu-l sperie.

— Lysette? șopti Homer.

— Îmi pare rău, repetă ea, cuvintele părând un oftat. A fost un accident. N-am vrut. Pur și simplu s-a întâmplat.

— De ce spui asta? întrebă el.

— Pentru că ăsta-i adevărul. Am fost nașa ei. Am promis să am grijă de ea. Mi-ai povestit despre Carl, despre abuzuri. Avea nevoie de ajutor. De bani. Ca să scape. M-am simțit îngrozitor că n-am făcut mai mult, că n-am făcut nimic s-o protejez. I-am promis lui Kathy… ți-am promis ție…

— Stai pe loc, șopti Gamache când Lysette făcu un pas spre Homer.

— Am economisit niște bani. Am sunat-o acum o săptămână. I-am spus că aș vrea să i-i dau. A zis că are nevoie de timp ca să pună lucrurile la punct și mi-a spus să ne întâlnim aici sâmbătă noapte. Că o să se strecoare afară după ce soțul ei se îmbată și adoarme.

Homer se holba la ea. Părea confuz, iar Gamache se întrebă cât de multe pricepea din toate astea. Cu coada ochiului, observă că Beauvoir era la un pas de Homer.

Ceața care se ridica din Bella Bella se împrăștia în soarele dimineții.

Puteau să vadă clar acum. În sfârșit.

•

— Eu am ajuns prima. Urmele alea de cizme erau ale mele. Când a ajuns, a coborât din mașină. Avea geanta de voiaj pe umăr. Eram pe cale să-i dau banii când a spus că e însărcinată. O fetiță. O fiică.

Lysette își coborî privirea.

Nimeni nu mișca. Nimeni nu respira.

Erau acolo acum. La sfârșit.

Lysette murmură ceva, iar Homer strigă:

— Ce? N-aud. Ce spui?

— Era atât de fericită să-mi spună asta. Despre copil. Nu știu ce mi-a venit, Homer.

Lysette își ridică privirea și tonul.

— Am spus ceva ce nu trebuia. I-am spus că sper ca fiica ei să fie mai bună cu ea decât a fost ea cu mama ei.

Se așternu liniștea, cu excepția râului care gonea sub ei.

— Stătea acolo unde ești tu, zise Lysette. S-a supărat. A început să țipe la mine că habar n-am. Pur și simplu…

Își căută cuvintele.

— A răbufnit totul din amândouă. A început să țipe că a fost numai vina mamei ei și cum de îndrăznesc eu să… începu să gâfâie și rămase fără suflare.

— Am țipat și eu la rândul meu. I-am luat apărarea lui Kathy, chiar dacă știam că Viv avea dreptate. O, Doamne.

Rămăseseră încremeniți. Un tablou. Așteptând continuarea.

— A venit spre mine și am împins-o. Și…

Și.

•

Homer, poate din cauza șocului sau poate intenționat, îi dădu drumul lui Carl Tracey.

Iar Tracey, care începea să-și revină, se zbătu când atinse solul.

Dând din picioare. Răsucindu-se.

Lovindu-l pe Homer îi piept și împingându-l înapoi.

•

Gamache se aruncă în față, dar Beauvoir ajunse acolo primul.

Brațele lui Homer se învârtiră precum o morișcă în timp ce-și pierdu echilibrul. Duse mâna în spate. Disperat să se apuce de ceva care să-i împiedice căderea.

Dar nu era nimic acolo. Doar aer.

Cu ochii larg deschiși de groază, Homer Godin începu să se prăbușească peste margine. Beauvoir îl apucă de haină și, pentru o clipă, mișcarea încetini. Dar Homer era prea departe.

Beauvoir, încă agăţat de haina lui, simţi că este smuls de o forţă teribilă, în clipa în care Homer dispăru.

Trăgându-l pe Jean-Guy după el.

•

Timpul părea să fi rămas în loc.

Pentru o clipă, Jean-Guy avu senzaţia că se afla suspendat în aer. Că nici nu zbura, nici nu cădea.

Îi dăduse drumul lui Homer. Bărbatul dispăruse. Tatăl lui Vivienne se dusese odată cu râul. Iar Jean-Guy era cu faţa spre pod. Cu mâinile întinse spre el. Dar era prea departe.

Aluneca.

Annie. Annie. Honoré.

•

Şi apoi căzu.

•

Totul se întâmplase atât de repede încât păruse că s-a derulat cu încetinitorul.

Gamache sări spre el. Aruncându-se după Beauvoir peste margine.

Cu o mână apucă stâlpul. Pe cealaltă, o întinse în faţă.

Cât de mult putu.

Mâna lui Jean-Guy era întinsă spre el. Ochii lui Jean-Guy implorau.

Apoi mâinile lor se atinseră şi se strânseră.

Urmă o smucitură, în clipa în care Jean-Guy se opri din cădere.

Nu pentru mult timp, însă, după cum îşi dădu seama Gamache. Braţul şi umărul îi erau întinse la maximum. Aşchii din lemnul putred îi pătrunseseră în palmă. Care deveni alunecoasă din cauza sângelui. Pierdea controlul asupra stâlpului. Asupra mâinii lui Jean-Guy.

Jean-Guy se uita le el cu ochii mari. Plini de teroare.

Niciunul dintre ei nu vorbi. Niciunul nu putea.

Într-o clipă, amândoi aveau să ajungă în râu. Acoperiţi de apa rece ca gheaţa. Incapabili să respire din cauza şocului, a frigului, a turbulenţelor. A torenţilor. Rostogoliţi. Izbiţi de pietre şi trunchiuri de copaci.

Până ce toată puterea avea să-i părăsească. Până ce ce aveau să rămână fără suflare. Şi, în final, fără viaţă, în timp ce trupurile lor vor pluti, târâte la vale de Bella Bella. Pe lângă biserica Sf. Toma. Pe lângă locuinţa domnişoarei Jane Neal. Pe lângă cea a Clarei. Pe lângă vechea gară.

Aveau să treacă pe sub podul de piatră. Şi să se oprească la cotul râului.

Continuă să se uite în ochii disperaţi ai lui Jean-Guy şi îi văzu buzele mişcându-se. Annie.

Iar Armand înţelese ce avea de gând să facă Jean-Guy.

— Să nu, spuse răguşit. Îndrăzneşti.

Dar Jean-Guy o făcu.

Conştient că Armand nu putea să-l ţină şi în acelaşi timp să rămână agăţat de pod, Jean-Guy deschise palma, îşi eliberă mâna.

Jean-Guy Beauvoir îşi dădu drumul.

Armand, însă, nu o făcu. Strânse şi mai tare mâna, chiar dacă simţi degetele lui Jean-Guy alunecând printre ale lui.

Nu dură decât câteva momente, dar păru o eternitate.

Chiar în clipa în care strânsoarea îi scăpa complet, Armand se răsuci şi se ridică. Aruncându-l pe Jean-Guy cât de departe putu. Spre mal.

Din cauza efortului, mâna i se desprinse de pod şi corpul i se răsuci pe spate, astfel încât pentru o clipă Armand privi în sus. Spre cer. În soarele de aprilie.

Reine-Marie. Reine-Marie.

Auzi un zgomot când Jean-Guy lovi apa.

Apoi spatele i se arcui şi, cu braţele întinse, văzu râul furios de dedesubt.

•

Armand reuşise să-l arunce pe Jean-Guy la distanţă de cel mai rău torent, dar chiar şi aşa ajunse în apă adâncă. Dând din braţe, încercând să-şi ţină capul deasupra apei reci ca gheaţa, simţi curentul care îl apucă, trăgându-l în mijlocul râului.

Chiar în momentul în care era pe cale să se ducă la fund, simţi nişte mâini care îl apucau. Cu apa trecând peste el, vomitând şi tuşind, se simţi tras la mal.

Îşi ridică privirea, prin soarele strălucitor şi apa care curgea în cascadă, spre locul din care căzuse.

Temându-se că avea să vadă un gol acolo unde fusese Armand.

•

Cu ochii strâns închişi, Armand se pregăti pentru impactul cu apa şi pentru lupta de a-şi salva viaţa.

În schimb, fu oprit cu o smucitură.

Sângele i s-a repezit în cap, amestecându-se cu goana râului de dedesubt, până când sunetele deveniră imposibil de distins. Apă în sânge. Sânge în apă.

Apoi se uită în sus, la chipul zdrobit al lui Bob Cameron. Placatorul.

Penalizat pentru ținere, prea des și prea tare.

Rezistând cu îndărătnicie.

În timp ce Armand atârna acolo, suspendat. Între pod și apă.

Capitolul patruzeci și unu

Reine-Marie îl îmbrăţişa.

Iar el o strânse lângă el.

Când în cele din urmă îi dădu drumul, Armand întrebă:

— El e bine?

Ea încuviinţă.

— Baie fierbinte, haine călduroase. E în bucătărie, lângă foc. Annie e pe drum. Homer?

Armand clătină din cap.

Reine-Marie oftă.

— Dumnezeule.

Apoi se întoarse şi o îmbrăţişă pe Isabelle.

Când intrară în bucătărie, Jean-Guy se ridică în picioare. Avea o pătură albastră în jurul umerilor şi aducea întrucâtva, deşi Armand nu i-ar fi spus asta niciodată în faţă, cu Ruth. Din portretul Clarei.

Lui Jean-Guy nu i-ar fi plăcut să i se spună că semăna cu bătrâna poetă.

Cu atât mai puţin cu Fecioara Maria.

Când ajunsese pe malul stâncos, înecându-se şi respirând cu greu, Jean-Guy se asigurase mai întâi că Armand era în siguranţă. Abia atunci îşi îndreptă atenţia asupra persoanei aplecate deasupra lui.

•

Ştergându-şi ochii de apa din Bella Bella, Jean-Guy se uită la Isabelle Lacoste.

Printre dinţii care îi clănţăneau reuşi să spună:

— Îţi mulţumesc. Mulţumesc.

— Nu-mi mulţumi mie, zise ea punându-şi haina caldă pe umerii lui Jean-Guy. Eu acum am sosit. El a ajuns primul la tine.

Arătă spre persoana prăbuşită lângă el.

Ud leoarcă şi tremurând, acolo zăcea Carl Tracey. Îl văzuse pe Beauvoir căzând şi se strecurase repede pe mal până la râu.

— Tu? spuse Beauvoir.

— Da, mă rog, mormăi Tracey printre buzele albastre, uneori trebuie să faci o prostie.

Cu mâinile tremurânde, Jean-Guy îşi scoase haina caldă şi i-o dădu lui

Carl Tracey.

•

În siguranţă, acum, încălzit şi uscat în bucătăria familiară, Jean-Guy se duse la Armand şi, fără niciun cuvânt, îl îmbrăţişă, apoi îl luă de mâna bandajată.

— *Merci,* spuseră amândoi în acelaşi timp.

— Homer? întrebă Jean-Guy când se aşezară gemând pe fotoliile confortabile de lângă soba cu lemne.

— A fost găsit la cotul râului, zise Isabelle.

În locul în care Bella Bella părăsea Three Pines.

— Acolo unde a fost găsită Vivienne?

Armand încuviinţă.

Stătuse pe marginea râului şi aşteptase ca scafandrii să-l aducă pe Homer la mal.

Medicul legist, doctor Harris, care aştepta la rândul ei, observase mâna lui Armand înfăşurată într-o batistă. Îi scosese aşchiile şi îi aplicase dezinfectant şi un bandaj.

Lysette Cloutier ceruse să fie prezentă când era scos cadavrul lui Homer. Fuseseră de acord, şi cât timp Lacoste dirijase operaţiunile de recuperare Lysette stătuse lângă Gamache, privind cu ochii mijiţi spre apa care strălucea şi dansa în lumina soarelui ce se reflecta în ea.

În cele din urmă, după ce Homer fusese adus pe mal, Gamache se întorsese spre ea şi o întrebase:

— De ce-ai făcut-o?

•

— E arestată? întrebă Reine-Marie.

— Nu încă, răspunse Isabelle. E afară cu Cameron, aşteaptă ca maşina de la medicină legală să ridice cadavrul. Voiam să vorbesc cu tine, spuse întorcându-se spre Jean-Guy.

— Cred că tu ar trebui să formulezi acuzaţiile şi s-o arestezi, dacă eşti de acord. Ultima ta arestare. Desigur, a fost omucidere.

— Nu, n-a fost, zise Armand. A minţit.

— A fost premeditat? întrebă Jean-Guy. A plănuit asta?

— O s-o lăsăm pe ea să explice, spuse Armand. Vrea să vorbească. I-am cerut lui Cameron s-o aducă aici, după ce îl va vedea pe Homer plecat.

De data aceasta aveau să afle adevărul, cu sau fără răutate. Dar, mai întâi, Armand voia să le împărtăşească ce îi spusese Homer pe pod.

•

După ce maşina de la medicină legală se îndepărtă, Lysette Cloutier şi Bob Cameron li se alăturară lângă soba cu lemne.

Reine-Marie, care aflase ce se întâmplase, îl îmbrăţişă prelung pe Bob Cameron. În timp ce o îmbrăţişă la rândul lui, simţi un miros subtil de trandafir. Şi, dincolo de el, un iz de lemn de santal.

— *Merci,* îi şopti ea la ureche. *Merci.*

Lysette tremura atât de tare din cauza frigului şi a şocului încât Armand umplu o sticlă cu apă fierbinte, în timp ce Reine-Marie o înfăşură într-o pătură groasă Hudson's Bay.

— E mai bine? întrebă ea şi primi o mică încuviinţare.

Mai cald, dacă nu mai bine.

Când se aşezară la loc, cu mâinile în jurul cănilor cu ceai dulce şi fierbinte, toţi ochii se întoarseră spre Lysette Cloutier, care stătea cu privirea îndreptată spre foc.

— Am câteva întrebări, agentă Cloutier, spuse Beauvoir strângând pătura în timp ce un alt val de fiori îl străbătu.

— Ca să lămurim lucrurile.

Ea încuviinţă. Nu mai era nicio bătălie de dus. Nimic pentru care să mai lupte.

— Dacă tu ai ucis-o pe Vivienne, de ce ne-ai implicat pe noi? De ce ne-ai spus că dispăruse?

— A trebuit. Cum aş fi putut să-i explic lui Homer dacă n-o făceam? În plus, aşa vedeam ce se întâmpla.

— Nu doar să vezi, dar şi să influenţezi?

— Dacă era necesar, *oui.*

— În seara de sâmbătă, când a fost omorâtă, ai spus că te-ai întâlnit cu Vivienne pe pod. Cum ai aranjat asta?

— Aşa cum am spus, am sunat şi am aranjat totul.

— Dar nu există nicio înregistrare a apelului la casa lor în zilele dinaintea morţii ei.

— Am sunat de pe un alt număr.

— *Non.* Fiecare număr este înregistrat. Fiecare apel. Nu erau multe, aşa că n-a fost prea greu. N-au existat apeluri de la un număr neidentificat.

Beauvoir îşi lăsă ceaiul jos şi se aplecă spre ea, coborând tonul.

— Deci, cum ai făcut-o?

— Am sunat, repetă ea.

— De ce minți? întrebă Beauvoir. Știi că n-ai făcut-o tu.

— Ce? zise Cameron uitându-se de la Beauvoir la Cloutier. Apoi înapoi la Beauvoir. Ce n-a făcut?

— Nu agenta Cloutier a omorât-o pe Vivienne, spuse inspectorul-șef Beauvoir.

— Deci, a fost Tracey, spuse Cameron. Am avut dreptate tot timpul.

Se răsuci spre Gamache.

— I-ați spus lui Homer că nu Tracey a făcut-o, dar a fost o minciună. Ați vrut doar să-i dea drumul lui Tracey.

— *Non,* replică Gamache susținând privirea celui care-i salvase viața. N-am mințit. Ne-am înșelat tot timpul. Eu m-am înșelat. V-am atras atenția să nu presupuneți că Tracey e vinovat și apoi am căzut eu însumi în capcană. Dovezile împotriva lui Tracey erau solide, dar circumstanțiale. Era josnic, dar spunea și adevărul. Mesajele dintre el și Pauline Vachon se refereau la lut. În noaptea aceea, după cearta lor, a lăsat-o acolo pe Vivienne, învinețită, dar vie. Carl Tracey nu și-a ucis soția. Ea aranjase să se întâlnească cu altcineva acolo pe pod.

Privirea lui era atât de prelungă, atât de deliberată încât Cameron se foi în scaun. Corpul lui mare se încordă. Expresia de pe chipul vătămat deveni alertă. Semăna cu momentul în care fundașul strigă ultimul număr. Clipa aceea suspendată în timp, chiar înainte de a trece de punctul fără de întoarcere.

Gamache se întoarse din nou spre ceilalți.

— Înainte de venirea voastră, i-am spus lui Homer câteva lucruri, încercând să-l fac să-și piardă concentrarea. Orice mi-a venit în minte. Și acestea au fost cele două întrebări care nu-mi dădeau pace. De ce nu l-a luat Vivienne pe Fred cu ea când a plecat de acasă?

Din nou, auzindu-și numele, Fred ridică capul. Fără să se uite la cel care vorbise. Căutându-l pe cel care încă nu se întorsese.

— Cealaltă a fost: de ce nu a plecat ea mai devreme în ziua aia? spuse Gamache. Când Tracey era la magazinul cu accesorii pentru artiști.

— Există un singur răspuns, zise Beauvoir. Nu a plecat dimineață și nu l-a luat pe Fred cu ea pe pod în acea noapte pentru că nu intenționa să plece. Cel puțin nu încă. Planul ei era să plece cu iubitul ei.

Îl fixă cu privirea pe Cameron, care își îndreptă spatele. Cicatricile îi deveniră albe, în contrast cu fața lui roșie.

— Dar telefonul pe care i l-a dat tatălui ei, spuse Cameron ridicând tonul.

I-a spus că pleacă în noaptea aia. Că se duce la el. Nu la mine. La el.

— Nu, spuse Beauvoir. Vivienne n-a plănuit niciodată să se ducă la tatăl ei.

— L-a mințit? întrebă Cameron.

— Nu, răspunse Beauvoir.

— Atunci ce-nseamnă asta? zise Cameron.

Apoi chipul i se lumină. Făcu ochii mari.

— Tatăl ei a mințit?

Se uită la ofițerii superiori, de la unul la altul.

— Nu pricep. De ce-ar fi mințit?

— Știai? o întrebă Isabelle Lacoste pe Cloutier.

Lysette Cloutier rămase nemișcată o perioadă ce păru foarte lungă. Pendulând pe muchia cuțitului.

— Am bănuit. Nu imediat, dar erau lucruri pe care le știam.

— Cum ar fi?

— Pe patul de moarte, Kathy nu doar m-a rugat, ci m-a implorat să o protejez pe Vivienne. Nu s-o ghidez, nu s-o supraveghez, ci s-o protejez. Asta a fost înainte ca Vivienne să-l cunoască pe Carl Tracey. Așadar, de cine trebuia s-o protejez? La acea vreme nu mi-a trecut prin cap să-mi pun întrebarea asta. Eram atât de supărată încât nu m-am gândit prea mult la asta, la formulare. Dar, mai târziu…

— Vara trecută. Când Homer a spus că Vivienne i-a cerut să rupă relația cu tine, interveni Gamache.

— Am început să mă întreb.

— Ce? spuse Cameron încercând să înțeleagă.

— De ce-ar face ea așa ceva. Din nou, la vremea aia eram atât de afectată încât am acceptat pur și simplu. Am acceptat faptul că Vivienne era geloasă, că îl controla pe tatăl ei și pretindea toată atenția din partea lui. Dar apoi am ajuns să mă întreb dacă nu cumva era mai mult de-atât.

— Ce? vru să știe Cameron. Nu pricep.

— Nu? întrebă Gamache. Banii de la Homer către fiica lui. Decizia lui de a rupe o relație, nu cu oricine, ci cu nașa lui Vivienne. Care, în plus, e ofițer Sûreté.

— Plățile în contul lui Vivienne au început în luna iulie a anului trecut, interveni Lysette. Exact când el a pus capăt relației. Când am observat asta, am vrut să cred că era o coincidență. Dar lucrurile au început să se adune.

— Care era treaba cu banii? insistă Cameron. Ce vreți să spuneți?

— Care a fost motivul pentru care Vivienne s-a măritat cu Carl Tracey? întrebă Beauvoir. Mai multe persoane şi-au pus această întrebare. Ne-am pus-o şi noi. De ce ar accepta o tânără deşteaptă să se mărite cu un bărbat atât de violent şi abuziv? Madame Fleury ne-a dat răspunsul.

— Diavolul pe care-l cunoştea, a spus Gamache. Răul care fusese făcut. Homer a vorbit despre asta pe pod. N-am înţeles la momentul respectiv, eram prea concentrat asupra încercării de a-l opri. Dar când stăteam pe malul Bella Bella şi aşteptam să-i fie scos cadavrul, am revenit la ceea ce-mi spusese. Şi apoi mi-am dat seama de ceva. Făcuse o mărturisire.

— O, Doamne, zise Cameron. Şi el o bătea? Când era mică?

— Cred că ţi-ai dat seama de asta fără să conştientizezi, spuse Gamache. Când a deschis uşa prima dată. Vara trecută. I-ai văzut privirea. Ai recunoscut în ea ceea ce vezi în oglindă. A fost, cred, unul dintre lucrurile care te-au atras la ea. O rană reciprocă, profundă, până la primele amintiri. Sigur că s-a măritat cu un bărbat abuziv. Era tot ce ştia, tot ce credea că merita.

Gamache se uită la Cloutier.

— Când ai început să suspectezi?

— N-am făcut-o, nu chiar. Abia când am văzut plăţile.

— Pentru ce erau? întrebă Cameron. Şantaj?

— Restituire, zise Lacoste. Vara trecută, Vivienne îşi plănuia deja evadarea. Cam în perioada în care a pierdut sarcina. Probabil bănuia că Tracey avea ceva de-a face cu asta. Ştia că trebuie să scape, dar avea nevoie de bani. Aşa că l-a contactat pe tatăl ei şi i-a cerut să plătească pentru toată suferinţa.

— Şi dacă el nu plătea, spuse Beauvoir, ea îi spunea totul naşei ei. Mă îndoiesc că Vivienne ştia că tu şi tatăl ei deveniserăţi apropiaţi.

— Aşa că Homer a rupt-o cu tine şi a plătit, zise Gamache. Pe pod, ne-a tot spus despre durerea pe care i-a provocat-o lui Vivienne. Durerea. A spus chiar că soţia lui l-a implorat să-i pună capăt. Am crezut că se referea la abuzurile lui Tracey asupra fiicei lor. Dar, pe malul râului, în linişte, în timp ce treceam în revistă lucrurile, mi-am dat seama că soţia lui, Kathy, nu îl întâlnise niciodată pe Tracey. Nu putea să vorbească despre el. La cine se referise? Exista un singur răspuns.

— Mă implora s-o protejez pe Vivienne de tatăl ei, spuse Cloutier. De Homer. Şi n-am făcut-o. Mai rău, m-am îndrăgostit de el. Nu mi-am dat seama. N-am vrut să-mi dau seama.

— Niciunul dintre noi n-a făcut-o, zise Gamache.

— Dar voi n-aveaţi cum s-o salvaţi pe Vivienne, spuse Cloutier ridicând tonul. Eu, da. Voi nu aţi promis că o veţi proteja. Eu, da. Şi, în loc de asta, am dat vina pe Vivienne pentru că se purta urât cu tatăl ei. Pentru că îl alungase din viaţa ei.

— Deci de-asta a omorât-o Tracey pe Vivienne, zise Cameron. A aflat despre bani.

— Dar cum putea să afle? întrebă Beauvoir. Oare ea chiar i-ar fi spus? Cred că dacă ar fi vrut să se confeseze cuiva în legătură cu banii ar fi fost cineva în care avea încredere. Un iubit, de exemplu. Nu?

Îşi coborî vocea din ce în ce mai mult. Aproape o şoaptă. În timp ce privirea lui o întâlni pe a lui Cameron peste foc.

Cameron deveni roşu la faţă, aproape purpuriu. Şi îşi strânse mâinile în pumni.

— A mai fost ceva ce-a spus Homer pe pod, zise Gamache. Înainte să ajungeţi voi. Sau, de fapt, ceva ce n-a spus.

Se uită la chipurile adunate în cerc, toate îndreptate spre el. Până şi Cameron îşi desprinse privirea din cea a lui Beauvoir şi se uită la el.

— Când se pregătea să-l ia pe Tracey cu el, a spus că era o pedeapsă pentru toţi anii în care Tracey o rănise pe Vivienne.

— Da, răspunse Cameron. Exact.

— Nu eşti atent, spuse Beauvoir.

— Staţi aşa, zise Lysette Cloutier, care înţelese unde voia să ajungă Gamache. Staţi. Nu poate fi adevărat.

— Este, interveni Lacoste.

— Ce? întrebă Cameron uitându-se de la unul la altul.

— Homer Godin îl pedepsea pe Tracey pentru că îi abuzase fiica, explică Beauvoir. Nu pentru că a ucis-o.

Lăsă cuvintele să-şi facă efectul.

— N-a spus niciodată asta, cel puţin nu pe pod, zise, înainte, da. Cred că s-a convins că moartea lui Vivienne a fost din vina lui Tracey. Dacă Tracey n-ar fi agresat-o, ea n-ar fi fost niciodată nevoită să fugă. N-ar fi avut de ce să ceară bani. N-ar fi trebuit niciodată să se întâlnească cu tatăl ei pe pod. Iar Homer n-ar fi ucis-o, spuse Beauvoir.

Cuvintele rămaseră suspendate. Nimeni nu le contestă. Nimeni nu le neagă.

Era, în sfârşit, adevărul.

Lysette Cloutier îşi lăsă capul în jos, în dreptul inimii. În timp ce Bob Cameron, cu ochii măriţi, absorbea ceea ce se rostise.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme, zise Beauvoir încet. Doar două numere fuseseră apelate din casă în ziua aceea. Unul, un număr greşit. Celălalt, al tatălui ei. Vivienne era acolo pe pod ca să se întâlnească cu cineva şi nu putea fi decât singura persoană cu care vorbise în acea zi. Tatăl ei.

În sfârşit, era atât de simplu. Atât de evident.

— Şi Fred, întrebă Reine-Marie.

Încă o dată, câinele ridică capul. Apoi îl puse la loc pe labe.

— De ce l-a lăsat în urmă?

— Planul ei n-a fost să plece în noaptea aceea, răspunse Armand. Voia să ia banii de la tatăl ei, apoi să se întoarcă acasă şi să vorbească cu tine.

Se întoarse spre Cameron.

— De-aia n-a plecat când Tracey era la magazinul cu accesorii pentru artişti, şi de-aia nu l-a luat pe Fred la pod. N-ai rupt aventura toamna trecută, nu?

— Nu, m-am despărţit de ea abia după Crăciun. Nu puteam să mai fac asta familiei mele.

Gamache încuviinţă.

— Presupun că ea a crezut cu adevărat că era copilul tău. A vrut să-ţi spună, zise Beauvoir, şi să vadă dacă, poate…

— Aş pleca cu ea, spuse el.

Nu le spuse care ar fi fost răspunsul lui şi nici nu-l întrebară.

— A sunat de mai multe ori, încercând să dea de tine, spuse Beauvoir. În cele din urmă a renunţat şi s-a dus să se vadă cu tatăl ei la pod.

— Dar dacă a refuzat să se vadă cu el după ce a plecat de acasă, de ce a vrut să se întâlnească cu el în noaptea aia? întrebă Cameron.

— Da, interveni Cloutier. Banii puteau fi viraţi în contul ei, la fel ca restul. Nu era nevoie să se vadă deloc cu el.

— Copilul, răspunse Beauvoir. Asta a schimbat totul. Perspectiva de a deveni părinte te schimbă.

Cameron încuviinţă din cap. Amintindu-şi propria teroare, din ce în ce mai mare, pe vremea când primul copil creştea în pântecele soţiei lui. Gândul că avea să fie tatăl lui.

Poate că va fi nervos. Crud. Violent.

Poate că se va dezlănţui. Cu pumnii. Cu o curea. Cu o bâtă de baseball.

— Trebuia să-şi înfrunte agresorul, spuse Cameron. Să-l privească în ochi.

Să-l confrunte.

Așa cum își înfruntase și el propriul tată. Înainte de nașterea fiului lui.

Abia atunci a știut, în sufletul lui, că își va iubi copiii, că își va proteja copiii. Că nu i-ar fi lovit niciodată. Și n-o făcuse.

— Da, zise Beauvoir. Vivienne și-a întâlnit tatăl pe pod dintr-un singur motiv. Să-l privească în ochi și să-i spună ce îi făcuse. A simțit nevoia s-o facă pentru binele ei, dar și pentru binele fiicei ei.

— N-a fost vorba de bani, interveni Lacoste. Asta a fost scuza ca să-l facă să vină acolo.

Se așternu tăcerea, unii îndreptându-și privirile în jos, spre podea, alții către foc, iar alții spre fereastră, spre ziua luminoasă și veselă. Spre cei trei copaci uriași care se legănau, jucându-se în bătaia vântului.

— Credeți că a plănuit să-l omoare? întrebă Cameron.

— Nu, răspunse Gamache. Dacă ar fi fost așa, ar fi luat pușca lui Tracey. Nu era înarmată. Cred că a fost așa cum spune inspectorul-șef Beauvoir. A vrut libertatea. Nu o altă povară. Dacă își omora tatăl, l-ar fi legat de ea pentru tot restul vieții ei.

Dar, ohhh, își spuse Armand în sinea lui, cât curaj i-a trebuit să-l înfrunte. Și, făcând asta, să întoarcă spatele la toată acea furie justificată. La tot ce a înnebunit-o și a scormonit-o toată viața.

Pentru ca să scape de toți demonii subtili ai vieții și ai gândului, Vivienne fusese nevoită să stea pe acel pod și să-i înfrunte. Să-l înfrunte pe el.

Curajul ei era aproape inimaginabil.

Și, odată, liberă…

— Ceva n-a mers bine, rosti Beauvoir încet. Poate s-a împiedicat. Poate el a împins-o. Iar dacă a făcut-o, nu cred că a vrut s-o omoare.

Dar poate nu era decât o dorință deșartă.

— Îmi dau seama acum că aproape mi-a spus ce s-a întâmplat, interveni Armand. În acea după-amiază, când cazul a fost respins. Stăteam acolo, spuse, și arătă din cap spre poteca de-a lungul Bella Bella, și i-am zis că îmi părea foarte rău. El vorbea despre iertare și a întrebat dacă unele lucruri puteau fi prea îngrozitoare pentru a fi iertate. Am crezut că se referea la achitarea lui Tracey. A întrebat dacă regretele sincere ajută cu adevărat.

Armand își mută privirea spre foc, amintindu-și chipul chinuit al lui Homer. Epuizarea din ochii lui.

— Cred că i-a spus pe pod, în acea noapte, cât de rău îi părea. Și și-a cerut iertare.

— Crezi că a vorbit serios? întrebă Reine-Marie.

— Vreau să cred că a făcut-o. Da.

Dar lucrul la care spera Armand și pentru care se ruga cel mai mult era ca ultimul lucru pe care Vivienne Godin îl văzuse atunci să nu fi fost monstrul care venea din nou spre ea din întuneric. Ci pe tatăl ei, cu mâinile întinse spre ea. Încercând s-o salveze.

Nu aveau să afle niciodată adevărul. Dar puteau să spere.

Capitolul patruzeci și doi

— Deci, eu sunt confuz, spuse Gabri.

— Știm că ești, răspunse Ruth mângâindu-l pe mână. Și Olivier la fel. Gay și confuzi.

— Homer și-a ucis propria fiică? zise Gabri ignorând-o.

— Așa se pare, spuse Olivier.

Stăteau în bistrou, la un pahar, după cină.

Gabri clătină din cap.

— Totul e așa de trist.

— Și de confuz? întrebă Ruth.

— Da. De ce-a făcut-o?

— Polițiștii ăia au explicat totul, răspunse Ruth. N-ai ascultat?

— Prin „polițiștii ăia" te referi la Armand, Jean-Guy și Isabelle? întrebă Olivier.

— La cine-o fi. Dar, da, asta au zis. Homer a făcut-o.

Desigur, spuseseră ceva mai mult decât atât.

Sătenii îi văzuseră pe Armand, Jean-Guy, Isabelle și pe ceilalți ofițeri întorcându-se la Three Pines în acea dimineață.

Jean-Guy, ud, înghețat și julit, se dusese direct acasă la Gamache.

În timp ce Armand, răvășit, cu o privire ușor sălbăticită și cu mâna înfășurată într-o eșarfă, se îndreptă împreună cu Isabelle și cu ceilalți spre poteca prin pădure. Care îi scoase la cotul râului, unde Bella Bella ieșea din Three Pines.

Câteva minute mai târziu, o ambulanță, mașini de la Sûreté și medicul legist se întoarseră.

Homer fu descoperit în exact același loc în care fusese găsită Vivienne. Lovindu-se ușor de trunchiul uriaș al unui copac.

Abia atunci, Armand și Isabelle se întorseseră acasă, urmăriți de Clara, Gabri și Olivier. De Billy Williams și Myrna. De Ruth și de Rosa, care rămase tăcută măcar o dată. Cu toate că îl privise pe Armand cu ochi triști. Dar rațele par triste adesea.

În acea după-amiază soarele era sus pe cer și ardea cu toată forță. Începuseră să apară ghiocei și lăcrămioare parfumate și delicate. Brânduțele se întrezăreau prin iarba verde a pajiștii din sat.

Viața nu doar că revenise la normal, ci dădea și pe dinafară în timp ce Isabelle, Jean-Guy, Armand și Reine-Marie își făcuseră apariția în bistrou.

Se așezaseră alături de Clara, Ruth și Rosa lângă șemineul placat cu piatră. Billy Williams se afla la distanță de Myrna, dar îi arunca ocheade. Când privirile li se întâlniseră el zâmbi. Iar când Myrna îi răspunsese zâmbind la rândul ei el se înroșise și se uitase în altă parte.

Olivier le adusese café au lait și croasante calde cu migdale, apoi se așezase pe brațul fotoliului mare, lângă Gabri.

Cât timp ascultaseră cele întâmplate, focul trosnise în fundal.

Ruth își privi mâna subțire, cu vene proeminente, care o ținea pe a lui Gabri, rozalie și dolofană.

Ai avea un trup diferit până atunci,
îmbătrânit și-obscur, de străin, pe care nici n-ai putea
să ți-l imaginezi, și-ai fi pierdut și singur.

Dar, își zise în sinea ei, nu pierdută.

Și nu singură.

•

În seara aceea, Clara se afla la ea în studio. Ultimul comentariu pe care-l făcuse Ruth înainte de a pleca spre casă îi răsuna în urechi.

— Poate-i un motiv pentru care se numește scaun[{38}], indicând cu capul spre locul în care se afla Clara, în fața șevaletului. Dă de gândit.

Futu-i, futu-i, futu-i. De data aceasta, însă, nu se auzi dinspre rață.

Când se opri din bombănit, Clara se răsuci spre Myrna, care stătea așezată pe canapea, cu fundul pe podeaua din beton. Și genunchii în dreptul urechilor.

— Homer tot zicea că o să-l omoare pe Tracey, spuse Clara. Chiar a încercat. De ce-ar fi făcut asta dacă știa că nu Tracey îi ucisese fata? A jucat teatru?

— Nu cred, răspunse Myrna. Crezi că Armand și ceilalți ar putea să se înșele și Tracey chiar să o fi ucis pe Vivienne?

— Nu. Cred că Homer era înnebunit de durere, de sentimentul de vină. Cred că nu putea să accepte ceea ce făcuse. Toți acei ani de abuzuri, urmați de faptul era responsabil de moartea lui Vivienne.

— Și a nepoatei lui.

— Da. Cred că ura de sine și furia față de Tracey, pentru că a agresat-o pe

Vivienne, s-au amestecat. S-a regăsit în Tracey şi a hotărât că amândoi trebuie să moară. E destul de evident, din ce-a zis Armand, că Homer a vrut să-şi ia propria viaţă odată cu cea a lui Tracey. Amândoi trebuiau să ajungă în râu.

— Pentru a fi purificaţi? întrebă Clara.

— Pentru a-şi primi pedeapsa.

— Crezi că suferinţa lui a fost reală? Aşa părea. A păcălit pe toată lumea, chiar şi pe Armand.

— Eu cred că nimeni n-a fost păcălit. Cred că moartea lui Vivienne l-a distrus pe Homer. Mă îndoiesc că a făcut-o intenţionat. Vreau să cred că s-a dus pe pod în încercarea de a se împăca cu ea.

— Nu înţeleg, zise Clara. A bătut-o. Propria fiică. Un copil. Dumnezeu ştie ce altceva i-a mai făcut. Şi acum, ce? Vrei să spui că a iubit-o cu adevărat?

— Vreau să spun că oamenii se schimbă.

Ridică mâinile în aer pentru a alunga protestele Clarei.

— Ştiu, uşor de spus. Şi asta nu şterge daunele. Dar am văzut schimbări în suflet. Schimbări de percepţie. Se mai întâmplă. Rasiştii, homofobii, misoginii se pot schimba. Şi unii o fac.

— Adevăr şi reconciliere, zise Clara.

— Da. Adevărul pe primul loc. Apoi, poate, reconcilierea. Poate.

— Crezi că între Vivienne şi tatăl ei ar fi putut exista reconciliere?

— Poate. Curajul ei de a-l înfrunta cred că a fost primul pas. Dacă nu spre iertare, cel puţin spre vindecare. Şi cred că dorinţa lui Homer de a se întâlni cu ea, şi de a-i aduce banii, demonstrează că poate şi el a vrut asta. Poate.

— A omorât-o, îi reaminti Clara. Apoi a fost dispus să-l vadă pe Carl Tracey judecat şi condamnat pentru ceva ce el însuşi făcuse. Greu de crezut că au fost acţiunile unui om chinuit de remuşcări.

— Adevărat.

Myrna se sprijini şi se ridică de pe canapea.

— Cred că doar îmi doresc să cred asta.

Aşa cum îşi dorise, cu disperare, să creadă că miniaturile Clarei erau geniale.

Dar se dovedise o iluzie. Dominica Oddly exprimase clar acest lucru. Şi, cu câteva fraze bine formulate pe pagina ei de internet, distrusese credibilitatea Clarei ca artistă.

Galeria renunţase la ea. Colecţionarii returnau tablouri. Pe reţelele sociale

era frenezie.

Myrna se uită la tablourile minuscule, care şedeau bătute în cuie pe peretele unde fuseseră puse de Clara. Acolo unde putea să le vadă mereu. O aducere aminte. Un avertisment.

Oddly avusese dreptate în privinţa lor. Dar, în acelaşi timp, se şi înşelase. Poate că era datoria ei să spună adevărul, dar nu era nevoie să fie atât de crudă.

— O să-i faci un portret? întrebă Myrna.

— Cui? Lui Vivienne? N-am întâlnit-o niciodată.

— Nu, ştii la cine mă refer.

Myrna aşteptă răspunsul. Ar fi dezvăluit atât de multe despre starea de spirit a prietenei ei.

Dar Clara nu răspunse. Sau poate că o făcuse, îşi zise Myrna în sinea ei în timp ce se uita la prietena ei care rămăsese cu privirea aţintită spre întindere vastă, albă şi goală a pânzei din faţa ei. Şi lasă pensula jos.

•

Jean-Guy Beauvoir opri maşina în curtea de-acum familiară, iar el şi Armand coborâră.

Măgarii îi observară primii. Veniră la gard să-i întâmpine.

— Ce vreţi? întrebă Carl Tracey stând din nou în picioare în dreptul uşii hambarului, cu o furcă. Aţi venit să mă arestaţi? V-am tot zis că n-am omorât-o eu pe Vivienne.

Jean-Guy se uită la acel bărbat şi simţi un val de repulsie. Poate că nu îşi ucisese soţia, dar o bătuse. O izolase. O chinuise.

Dar Carl Tracey făcuse şi altceva.

— *Non,* zise Beauvoir. Am venit să-ţi mulţumesc. Pentru că mi-ai salvat viaţa.

Nu-i întinse mâna. Nu putea să meargă atât de departe. Dar îl privi pe Carl Tracey, salvatorul său neaşteptat, direct în ochi. Şi văzu surprindere.

Şi, poate, chiar o urmă de îndoioşare? Un indiciu a ceea ce-ar fi putut fi acest bărbat, a ceea ce-ar putea încă să devină. A ceea ce-ar putea fi, de fapt, în adâncul sufletului.

Acţiunile lui Carl Tracey de pe pod fuseseră instinctive. Poate că, sub tot putregaiul, exista o fărâmă de decenţă timidă.

— Mda, păi, o lovitură la cap te împinge la asta.

Se întrezărea, oare, o infimă urmă de zâmbet?

— Iar eu am venit să-mi cer scuze, zise Gamache. Pentru că te-am arestat

și te-am pus sub acuzare. Am greșit și îmi pare rău.

— Glumiți spuse Tracey uitându-se în jur la pădure, la drum, în spatele ofițerilor de la Sûreté. E o capcană, așa-i?

Carl Tracey trecuse oare prin viață căutând, văzând, inventând capcane puse de alții în calea lui? Oare în ce fel, se întrebă Gamache în sinea lui, trebuie să-i fi afectat asta percepția asupra lumii?

Acest lucru nu ierta abuzurile, violența. Nu era treaba lui Gamache să ierte. Dar le putea explica.

— Nu, nu-i nicio capcană. E o scuză.

În mașină, în timp ce Jean-Guy dădea înapoi, Armand se uită prin parbriz la Tracey care le dădea măgarilor morcovi și îi scărpina pe boturile lungi.

•

Superintendenta Lacoste se așeză picior peste picior și își netezi pantalonii. Și privi peste măsuța de cafea la inspectorul-șef Toussaint.

Se scursese o săptămână de la evenimentele din Three Pines, iar concediul ei se apropia de final.

Se întâlnea cu Toussaint pentru a-i spune șefei Sûreté ce post urma să accepte.

— Am văzut mesajele tale de pe Tweeter, Isabelle, zise Madeleine Toussaint după ce se așezară în fotoliile confortabile din zona de relaxare a biroului. În care i-ai luat apărarea inspectorului-șef Gamache. Nu ți-ai ascuns identitatea.

— De ce-aș fi făcut-o?

— Pentru că ți-ai folosit gradul. Nu ai scris ca simplu cetățean, ci ca ofițer superior din cadrul Sûreté. Făcând să pară poziția oficială a Sûreté.

— Așa cum ar fi trebuit să și fie. Am așteptat, să știi, să vină cineva cu o funcție superioară și să-l apere.

Se încruntă spre Toussaint.

— Și pentru că asta nu s-a întâmplat…

— Sunt chestiuni pe care nu le cunoști.

— Și, mai exact, ce chestiuni te îndreptățesc să-ți ataci propriii oameni?

— Nu l-am atacat.

— O, nu? Crezi că nu știu de unde a venit acel video? întrebă Lacoste.

— Ce video?

Lacoste observase, însă, surprinderea din privirea lui Toussaint. Încordarea corpului. Un spasm de alarmă. De teamă, chiar.

— Când rahatul s-a răspândit, el s-a asigurat că nu te va atinge, spuse

Lacoste aplecându-se în față. Știi că monsieur Gamache a fost cel care te-a recomandat pentru postul ăsta.

— Nu a fost singurul motiv pentru care l-am primit.

— Adevărat. L-ai obținut pentru că premierul ți-a cerut să nu-l aperi pe monsieur Gamache la audieri și tu ai acceptat.

— Asta-i o minciună.

— E adevărul.

Maxilarul lui Toussaint se încordă, iar privirea i se înăspri. Problema era, în ceea ce privea confruntarea cu Isabelle Lacoste, că ea era un erou. Imposibil de atacat.

Și o apărătoare înrăită a lui Gamache.

— Ai grijă, Isabelle. Nu-i niciodată o idee bună să prinzi un cuțit în cădere.

Toussaint știa că, deși superintendenta Lacoste s-ar putea să fie de neatins, Gamache nu era.

Când fumul se risipise în acel fatidic raid final, iar Isabelle Lacoste zăcea în propriul ei sânge, inspectorul-șef Gamache trebuise să răspundă pentru deciziile pe care le luase.

Madeleine Toussaint știuse, chiar în timp ce se afla în acea pădure, supraveghind distrugerea, că el nu va putea niciodată să-și explice acțiunile cuiva care nu fusese acolo. Chiar în momentul în care făceau arestări importante, în cel mai de succes raid din ultimele decenii, vulturii dădeau târcoale.

Politicieni disperați să scape de această persoană incomodă. O media nemiloasă și nesățioasă, disperată să fie hrănită.

În ultima lui zi la comandă, înainte de a fi suspendat, Gamache o recomandase pe Toussaint pentru postul lui. O femeie de culoare, o haitiană. Stătuseră chiar în acel birou. El îi strânsese mâna și îi spusese că va fi grozavă. Dar avuse o singură rugăminte.

— Să nu-mi iei apărarea, Madeleine. N-o să câștigi, iar ei vor veni după tine.

— Dar…

— Promite-mi.

Când comisia de control atacase, nimeni aflat la putere nu făcuse un pas în fața lui Armand Gamache pentru a-l proteja.

Inspectorul-șef Gamache căzuse.

Iar superintendenta Toussaint se ridicase.

Dar, ceea ce nimeni nu se aşteptase, Gamache se întoarse. Accepta o astfel de retrogradare.

Odată cu plecarea, în acea seară, a lui Jean-Guy Beauvoir la Paris, Gamache prelua din nou departamentul Omoruri. Respectat de colegi şi de subordonaţi, era privit cu suspiciune, ba chiar mai rău de-atât, de către cei ce se temeau de puterea pe care o exercita. Indiferent de gradul lui oficial.

Iar Madeleine Toussaint se obişnuise cu puterea ei. Cu biroul ei. Cu privirile pline de stimă. Cu saluturile. Cu respectul comunităţii ei.

N-avea de gând să renunţe. Dar, ca să le păstreze, trebuia să micşoreze puterea lui Gamache. Şi asta însemna un singur lucru. O epurare a celor mai puternici susţinători ai lui.

— M-am uitat peste datele tale medicale, Isabelle.

Arătă cu capul spre dosarul de pe masa dintre ele.

— La Sûreté se cere un anumit nivel al condiţiei fizice, în special conducătorilor. Trebuie să acţionăm ca modele.

— Da, zise Lacoste. Ştiu. Şi mai ştiu că există diferite tipuri de condiţie fizică.

Cuvintele îşi făcură efectul, dar Toussaint încercă să nu lase să se vadă.

— Îmi pare rău că trebuie să îţi spun, dar va trebui să te pensionăm. O să-ţi păstrezi mare parte din salariu şi din beneficii, dar va trebui să-ţi cer legitimaţia şi arma. Codul tău de securitate nu va mai fi valid.

Dacă se aştepta la proteste, Toussaint avea motive să fie dezamăgită. Isabelle Lacoste încuviinţă şi băgă mâna în buzunar după legitimaţia Sûreté.

În schimb, ceea ce scoase fu telefonul ei mobil. Îl rezemă de câteva cărţi de pe masă şi apăsă butonul de redare.

Inspectorul-şef Toussaint privi cu buzele strânse şi ochii îngustaţi.

Îl văzu pe Jean-Guy căzând în gol de-a lungul ecranului. Cu mâinile întinse după bărbatul care se prăbuşea.

Îl urmări când apucă cu o mână haina bărbatului pe care o ţinu strâns, cu toate că fu chiar el târât peste margine.

Făcu ochii mari când îl văzu pe Gamache sărind înainte. Fără să stea pe gânduri. Reacţionând instinctiv.

Nu-l mai zărea. Dispăruse peste marginea podului. Dar îi văzu mâna. Cu încheieturile degetelor albite. Strânse cu putere de piciorul podului.

În timp ce privea, mâna începu să alunece.

Gura i se deschise uşor văzând degetul alunecând. Isabelle Lacoste sări înainte pentru a apuca mâna. Dar cineva ajunse acolo înaintea ei. Fostul

blocator, Cameron, lungit pe burtă, cu mâinile întinse în laterală.

Urmară strigăte de ajutor. Țipete după ajutor. Un zgomot produs de căderea în apă.

Superintendentul-șef cunoștea toate acestea. Citise raportul. Dar a ști și a vedea erau două lucruri diferite.

Lacoste își luă telefonul și îl închise.

Apoi scoase un plic din buzunar și, punându-l pe masă, îl împinse spre superintendentul-șef.

Isabelle știa că acel video falsificat, menit să-l arate pe Gamache omorând copii neînarmați, venise de la Toussaint.

O făcuse pentru a-l discredita pe predecesorul ei și nu se așteptase ca înregistrarea video reală să fie găsită și publicată de o bătrână țicnită, dintr-un sat care nici nu exista oficial.

Iar acum el câștiga teren. Surmontând falsul.

Reputația lui Gamache nu doar că fusese restabilită, ci era în ascensiune.

Iar această înregistrare video, dacă ar fi publicată, ar anihila dovezile falsificate prezentate de Toussaint în dorința de a-l înfățișa pe Gamache drept un laș psihopat.

— Ce vrei de la mine? întrebă Toussaint.

— Acesta, arătă Lacoste spre plic, este postul pe care îl vreau. Postul pe care îl voi ocupa.

Toussaint încuviință. Știind, desigur, ce scria.

Gamache nu putea fi numit superintendent-șef, însă Isabelle Lacoste da.

Toussaint luă plicul, îl desfăcu și citi. Apoi se uită peste masă la Isabelle Lacoste. Perplexă inițial, apoi realizând treptat.

— Cred că glumești.

Capitolul patruzeci și trei

— Trebuie să plecăm, zise Annie. Aproape că s-a încheiat îmbarcarea.

Legitimația Sûreté a lui Armand îi permisese să se afle împreună cu Reine-Marie dincolo de controlul de securitate. Stăteau cu Annie și Jean-Guy în fața porții Aeroportului International Trudeau.

Honoré era în brațele lui Reine-Marie, în timp ce Armand și Jean-Guy se luptau cu căruciorul de voiaj.

— Ține-l, spuse Reine-Marie.

Îi dădu copilul lui Annie, se duse la ei, apăsă un buton, ridică o bucată de nailon și căruciorul se strânse.

Cei doi bărbați încuviințară unul spre celălalt, semănând cu Stan și Bran.

Hm, hm, hm.

— Pot să-l las pe el aici și să te iau pe tine la Paris, maman?

— O, nu-mi zice de două ori, spuse Reine-Marie, luându-l pe Honoré înapoi.

Își apropie fața de părul lui, inspiră adânc, apoi i-l dădu bunicului lui.

Reprezentanta Air Canada se apropie.

— Îmi pare rău, închidem poarta.

— *Merci,* spuse Annie și se uită la tatăl ei.

— Ne vedem în curând, amice, îi șopti Armand copilului obosit, aproape adormit din brațele sale.

— O să-ți placă Parisul. Ce aventură o să ai. Și o să le vezi pe verișoarele tale, Florence și Zora.

Îl ridică pe Honoré în dreptul umărului și își lipi o clipă obrazul de capul micuț. Apoi îl sărută pe frunte și șopti:

— Te iubesc.

Băiatul își puse mâna mică peste cea mare a bunicului lui. Și o ținu.

— Tată, spuse Annie întinzând mâinile.

Armand i-l dădu pe Honoré mamei lui.

— Înainte de a pleca, vreau să-ți dau asta, zise Jean-Guy, întinzându-i un plic.

— Bani? întrebă Armand luându-l.

Jean-Guy râse.

— *Non,* un nume. Persoana pe care ți-o recomand pe post de secund al tău.

— Sper că-i mai bună decât ultima, spuse Armand.

— Ar fi greu să fie mai rea, admise Jean-Guy. Desigur, e decizia ta.

— Această persoană știe?

— A aplicat. Și da, știe despre recomandare, spuse arătând cu capul spre plic. M-am folosit de unul dintre lucrurile învățate de la tine, când am luat decizia în privința secundului.

— Te referi la cele patru afirmații care duc la înțelepciune? întrebă Armand.

Jean-Guy clătină din cap.

— La cele trei întrebări pe care trebui să ți le pui înainte de a vorbi?

Din nou, Jean-Guy clătină din cap.

— Atunci, care?

— Uneori, e nevoie să faci un lucru prostesc.

Armand ridică din sprâncene, iar Annie se întoarse către mama ei.

— O, Doamne, nu-mi spune că asta-i lecția pe care a învățat-o de la tata.

— Eu credeam că tatăl tău a învățat-o de la el.

Armand puse plicul în buzunar. Știa numele pe care-l conținea. Bob Cameron. Un umil agent. Nici măcar inspector.

Gamache nu îl luase în considerare. Cameron avea potențial pentru o astfel de promovare, totuși, superiorii ar fi fost greu de convins, la fel și restul departamentului. Dar, dacă cineva putea să cadă atât de departe, ar putea la fel de bine să se ridice foarte rapid.

Armand întinse mâna spre Jean-Guy, care o luă și o ținu. Și privi în acei ochi familiari. În care văzu că, după toți acei ani, după toate cele întâmplate, după toată durerea și suferința, un lucru nu se schimbase.

În ochii aceia încă vedea bunătate.

Iar Armand, privind adânc în ochii lui Jean-Guy, văzu, dincolo de toată durerea, de toată suferința, de toate fantomele, o sclipire. O rază. De bunătate.

— O să găsesc o cale de a fi util, șopti Jean-Guy. *Patron.*

— Și eu la fel. *Patron.*

Apoi o îmbrățișă pe Annie.

— Te iubesc. Să ai grijă de tine. Dacă ai nevoie de ceva, de orice…

— Știu, tată. Și eu te iubesc.

Tânăra familie ajunse dincolo de ușă, Honoré cu mâna ridicată în semn de rămas-bun.

Era gestul secret pe care îl exersase împreună cu bunicul lui după ce strămătușa Ruth îi arătase băiatului gestul cu un deget ridicat. Papa îi

explicase că, de fapt, trei degete erau mai bune. De la cei trei pini.

Armand îi răspunse făcând cu mâna.

Apoi dispărură.

Pentru a începe o nouă viață în Orașul Luminii.

•

Odată ajunși acasă, Reine-Marie turnă scotch pentru amândoi, în timp ce Armand ieși la plimbare cu Henri și Gracie. Și cu Fred. Dând ocol, alene, pajiștii satului.

Își ridică privirea spre un avion care trecea pe deasupra capului său. Printre stele.

•

În dimineața următoare, sătenii se adunară pentru a demonta zidul din saci cu nisip. Pericolul trecuse.

Apoi, conduși de Myrna, merseră pe cărarea de pe malul Bella Bella, pe lângă mugurii de ferigă, lăcrămioarele și brândușele din pădure, până la cotul râului.

Aprinzând lumânări și salvie uscată binecuvântară zona, rostiră o rugăciune pentru cei morți și pentru cei vii. Apoi se întoarseră cu toții înapoi la bistrou pentru micul dejun.

Armand și Reine-Marie, însă, poposiră pe banca de pe pajiștea satului. Un loc liniștit, luminat de soare. Urmăriră măcălendri sărind pe iarbă. Mirosiră fumul de lemn și izul de noroi. Și de pin dulce.

Armand își băgă mâna în buzunarul hainei și simți plicul. Uitase de el, dar acum îl scoase afară.

— Ce-i ăla? întrebă Reine-Marie.

— De la Jean-Guy. Sugestia lui pentru secundul meu.

După ce îl deschise zâmbi și îl puse la loc în buzunar. Lângă el, Reine-Marie închise ochii și își lăsă capul pe spate.

Apoi se întoarseră la bistrou, alături de ceilalți.

Armand se aplecă spre Ruth și, fără ca altcineva să-l audă, îi șopti:

— Te iert, dar să nu mai faci asta niciodată.

— Ce să fac?

— Știi tu.

Nu putea să dea glas acelor cuvinte, în special în fața femeii vârstnice, chiar și a celei din fata lui, așa că își scoase telefonul și îi arătă. Numele de utilizator de pe Twitter @nataroaica. Și linkul către înregistrarea video reală de la Sûreté, din timpul raidului de la fabrică. Mai erau și alte mesaje

publicate de @nataroaica, în care aceasta îi luă apărarea lui Gamache. Dar după ce apăruse înregistrarea, acestea încetaseră.

Nu mai era necesar să-l apere, după ce acel video oribil devenise viral.

— Cum de l-ai găsit? o întrebă el.

— N-am făcut-o. Crezi că ți-aș lua apărarea?

— Da.

— Aș face-o, recunoscu poeta vârstnică. Am făcut-o. Dar aici n-am fost eu.

Armand făcu un pas în spate și se uită îndelung la Ruth. Știa că poate să facă multe lucruri, dar nu era o mincinoasă.

Deci, dacă nu era ea @nataroaica, atunci cine?

* * *

Madeleine Toussaint se așeză la biroul ei și deschise computerul.

Introduse codul Sûreté, revăzu mesajele pe care le publicase, și care îl vizau pe Gamache, și le șterse pe toate. Se opri asupra celui din urmă.

Apoi, superintendent-șef Toussaint apăsă pe tasta de ștergere. Iar @nataroaica dispăru. Pentru totdeauna, se rugă ea. Pentru că, dacă ar afla cineva…

Dacă premierul ar afla că l-a sfidat apărându-l pe Gamache și publicând înregistrarea video reală…

Fusese un gest de căință. De rectificare. Acum erau chit, iar ea nu-i mai datora nimic fostului ei mentor.

Uitându-se în cealaltă parte a încăperii, privirea îi căzu pe ultimul lucru rămas de la fostul ocupant. Pe care intenționase să-l dea jos. Dar amânase. Posterul înrămat, agățat într-un cui pe peretele de lângă ușă. Primul și ultimul lucru văzut zi de zi.

Noli timere.

•

Armand se așeză pe canapea lângă Reine-Marie și întinse mâna după cafeaua cu lapte pe care Olivier le-o adusese.

Părea distras, însă acum băgă mâna în buzunar și îi dădu lui Reine-Marie plicul.

— S-ar putea să vrei să citești asta.

— Recomandarea lui Jean-Guy?

Își puse ochelarii de citit.

— O să accepți?

— Așa cred.

Armand urmări expresia lui Reine-Marie în timp ce aceasta citea. Îi văzu zâmbetul. Și ușurarea. Cu ochii îndreptați spre scrisul de mână familiar al lui Jean-Guy și spre numele pe care îl trecuse cu atâta grijă.

Noul secund al lui Armand.

Isabelle Lacoste.

Reine-Marie lăsă hârtia în poală și își îndreptă privirea spre șemineu. La urma urmei, totul ar putea fi bine, își zise în sinea ei.

În spatele scenei, cu Louise Penny

Am vrut să vă ofer o perspectivă din spatele scenei despre lucrurile la care mă gândeam în timp ce scriam , împărtășindu-vă câteva pasaje și exact ceea ce-mi trecea prin minte. Iată cinci dintre fragmentele mele preferate din carte, împreună cu adnotările personale.

> Ruth scoase un sunet care ar fi putut fi pus pe seama râsului. Sau a unei indigestii.
>
> — Vă zic eu ce-i amuzant. Voi vă dați de ceasul morții încercând să faceți ceva diferit, în timp ce Armand își distruge cariera acceptând să se întoarcă și să facă același lucru.

Îmi place atât de mult să scriu despre Ruth, deși acest lucru necesită, în mod pervers, o abordare delicată. Trebuie să fie sinceră și irascibilă, adesea insultătoare, fără a se coborî, însă, la nivel de caricatură sau de răutate evidentă. În acest caz, ambivalența este ilustrată, sper, prin incapacitatea celorlalți de a-și da seama dacă sunetul pe care îl scoate Ruth este amuzament sau indigestie. Deși, încă o dată, ea afirmă, într-un mod inconfortabil, ceea ce majoritatea gândesc.

> — Consecințe, spuse Gamache. Întotdeauna trebuie să luăm în considerare consecințele acțiunilor noastre. Sau ale inacțiunii.

Aceasta este o temă continuă în cărți, ca și la Gamache. Luarea în considerare a consecințelor, cunoașterea consecințelor, cântărirea consecințelor… și apoi decizia de a acționa. Una este să acționezi din instinct – și este vorba de curaj în această situație – și alta, după cum încearcă Armand să le spună oamenilor săi, să calculezi lucrurile la care ar putea duce acțiunile lor. Bune și rele. Intenționate și neintenționate. El continuă și spune că, în opinia lui, acest lucru face parte din contractul pe care îl au cu populația din Québec. Că cei care au primit o insignă și o armă sunt înzestrați cu maturitatea de a gândi înainte de a acționa.

> În acea după-amiază, ieșise din pădure fărâmat.
> Iar acum se întorsese. Un om mai bun? Un om mai înverșunat?
> Erau pe cale de a afla.

Echipa de la Omoruri este pe cale să-l vadă pe Armand Gamache revenit la muncă, în funcţia de inspector-şef, pentru prima dată de la suspendarea şi retrogradarea sa din funcţia de superintendent-şef. Mi-a plăcut să scriu această scenă… despre întoarcerea lui şi reacţia lor. Şi reacţia mea la revenirea lui ca şef la Omoruri. Acolo unde a început întreaga serie „Three Pines”. Mai în vârstă. Mai rănit. Şi el, dar şi eu. Şi voi la fel, bănuiesc. Oare anii, evenimentele, vicisitudinile l-au făcut pe el, ne-au făcut pe noi mai amari sau mai buni?

> — Pe vremea când eram superintendent-şef, aveam în birou un afiş înrămat. Pe el erau scrise ultimele cuvinte ale unui poet preferat, Seamus Heaney. *Noli timere.* E în latină. Ştiţi ce înseamnă?
>
> Se uită în jur prin încăpere.
>
> — Nici eu nu ştiam, recunoscu din moment ce nimeni nu zise nimic. Am fost nevoit să caut. Înseamnă „Nu te teme”.

Deloc din întâmplare, am acelaşi poster la mine în sufragerie, unde îl văd în fiecare zi în timp ce scriu. Mă uit la el chiar acum. Frica e un mare hoţ. Dacă aş fi făcut doar lucruri cu care mă simţeam confortabil, n-ar fi existat cărţi, căsnicie sau atât de multe dintre relaţiile apropiate. Ar fi existat mai puţine călătorii, mult mai puţine, şi niciun risc. Iar viaţa mea s-ar reduce la nimic. Armand ştie că cea mai curajoasă persoană din orice încăpere este cea care poate recunoaşte că se c**ă pe ea de frică. Dar care, chiar şi aşa, acţionează. În acest caz, el încurajează un tânăr agent să-şi spună părerea, chiar dacă îi este teamă.

> De asemenea, se întâmpla să fie şefa departamentului de pompieri voluntari. Nu pentru că era un lider înnăscut, ci pentru că cei mai mulţi săteni preferau să intre într-o clădire în flăcări sau într-un râu în toiul inundaţiei decât să aibă de-a face cu limba ascuţită a lui Ruth Zardo.

Ha! Am mai folosit descrieri similare ale lui Ruth şi, încă o dată, am sperat să ilustrez contradicţia care o defineşte pe Ruth… care, de fapt, ne defineşte pe majoritatea dintre noi. Poeta vârstnică ar fi putut să stea acasă, ignorând dezastrul natural care se prefigura. În schimb, ea îşi asumă un rol de lider, indiferent dacă vecinilor ei le place sau nu asta. Ea se dovedeşte ciudat de eficientă, parţial pentru că tocmai ceea ce o face aproape la fel de terifiantă ca o catastrofă, o face şi deosebit de valoroasă. Ruth Zardo nu se fereşte niciodată de adevăr. De luptă. În această carte o vedem făcând exact acest lucru, cu mare succes şi cu unele rezultate teribile.

Pentru mai multe perspective din spatele scenei despre unele dintre pasajele mele preferate din toate cărțile și poveștile aflate la baza lor, accesați gamacheseries.com.

virtual-project.eu

violin

{1} Serviciul de poliție din provincia canadiană Québec (N.t.).

{2} În lb. franceză, „rahat!” sau „la naiba!” (N.t.).

{3} În franceza din Québec, înjurătură derivată din tabernacul, cutie de argint utilizată în bisericile creştine pentru păstrarea cuminecăturii şi a obiectelor de cult pentru euharistie (N.t.).

{4} Înjurătură derivată din caliciu, sfântul potir utilizat pentru vinul folosit la împărtăşanie (N.t).

{5} Înjurătură derivată din hostie (azimă), care le este împărţită credincioşilor la sfârşitul liturghiei (N.t.).

{6} Joc de cuvinte care se bazează pe asemănarea dintre *quack* (cuvânt ce desemnează în limba engleză sunetul scos de o rață) și *fuck* (N.r.).

{7} În original *high*, joc de cuvinte bazat pe cele două sensuri ale acestui cuvânt în limba engleză, sus și drogat (N.r.).

{8} Marcă de cereale pentru micul dejun, al cărei nume scris pe ambalaje este „Cap’n Crunch” (N.t.).

{9} Serial american de televiziune pentru copii (N.t.).

{10} Formica este un material laminat, din hârtie sau material textil cu rășină melaminică, utilizat pentru acoperirea obiectelor de mobilier, în special a celor destinate bucătăriei (N.t.).

{11} Sistem de politici sau principii bazat mai degrabă pe considerente pragmatice, decât pe noțiuni morale sau etice (N.t.).

{12} RCMP, sau Royal Canadian Mounted Police, poliția călare din Canada (N.t.).

{13} Environment and Climate Change Canada, agenția guvernamentală de mediu din Canada (N.t.).

{14} Citat din romanul „Moby Dick” al scriitorului american Herman Melville, Editura Tineretului, Bucureşti, 1962 (N.t.).

{15} Denumirea colocvială a Regimentului 22 Regal, de infanterie, al armatei canadiene (N.t.).

{16} Fotoliu fabricat de producătorul american de mobilier cu acelaşi nume (N.t.).

{17} Roman din 1908 al autoarei canadiene Lucy Maud Montgomery, considerat un clasic al literaturii pentru copii (N.t.).

{18} Ciudat, în limba engleză (N.t.).

{19} Citat din romanul „Moby Dick” al scriitorului american Herman Melville, Editura Tineretului, Bucureşti, 1962 (N.t.).

{20} Rață, în limba engleză (N.t.).

{21} Referire la cartea „Alcoholics Anonymous: The Story of How More Than One Hundred Men Have Recovered from Alcoholism”, numită și „The Big Book” („Cartea cea mare”), scrisă în 1939 sub formă de manual de William C. Wilson, unul dintre fondatorii organizației Alcoolicii Anonimi (AA) (N.t.).

{22} Referire la grupul american de comici de vodevil „The Three Stooges” („Cei trei nătărăi”) din perioada 1922–1970, care a inspirat filmul de comedie cu acelaşi nume, lansat în 2012 (N.t.).

{23} Aluzie la numele localității, Three Pines (N.t.).

{24} „Frumosul risc” (în lb. fr.), sintagmă folosită în cadrul mișcării suveranității din Québec de René Lévesque, susținător al independenței politice a provinciei canadiene (N.t.).

{25} Serial de animație bazat pe cartea pentru copii „Histoire de Babar” de Jean de Brunhoff (N.t.).

{26} Prescurtare de la „Les Habitants”, numele sub care mai e cunoscut clubul de hochei Montréal Canadiens (N.t.).

{27} Citat din acelaşi roman, „Moby Dick”, Editura Tineretului, Bucureşti, 1962 (N.t.).

{28} Prescurtare de la dilatație și chiuretaj, denumire prin care mai este cunoscută procedura de avort (N.t.).

{29} Personaj dintr-un cântec de leagăn britanic (N.t.).

{30} „O masă? E alegerea dumneavoastră” (N.t.).

{31} Cazare cu mic dejun inclus; Bed & Breakfast, în lb. engleză (N.t.).

{32} Cuplu popular din filme musical americane din anii ’30–’40 (N.t.).

{33} Referire la musicalul „Rose-Marie” (1936), cu Jeanette MacDonald și Nelson Eddy (N.t.).

{34} Joc de cuvinte între poetry (poezie) și poultry (pasăre de curte) *(N.r.).*

{35} „The Wreck of the Hesperus” este un poem narativ al scriitorului american Henry Wadsworth Longfellow (N.t.).

{36} Citat din romanul „Moby Dick” al scriitorului american Herman Melville, Editura Tineretului, Bucureşti, 1962 (N.t.).

{37} Aluzie la romanul *How the light gets in* de , apărut în anul 2017 la Editura Trei, traducător Mihaela Apetrei, sub titlul *Locul de unde vine lumina* (N.r.).

{38} Joc de cuvinte, în original *stool,* înseamnând și scaun, și excrement (N.r.).